Aurel Vlaicu

din cîteva scrisori inedite

Toamna anului 1909... Carpaţii îmbrăcaţi în hlamide albe, chemau negurile la sfat, iar Timpa, bătrîna Timpă, ca o corabie verde, îşi sălta catargurile brazilor argintaţi de brumă dînd bineţe soarelui. Pe valea Timişului, frunza pădurilor învelea cărările cu pojar de aur. Era toamnă,... dar în inima tînărului inginer Aurel Vlaicu rîdeau florile primăverii. Privea flăcăul cu nerăbdare către munţi şi număra clipele, şi număra orele, cu gîndul la maşina lui zburătoare. Ah, acolo, la Bucureşti, era singura speranţă... acolo va trebui să învingă sau să moară. Acolo, la Bucureşti, în inima Rominiei...

Muie tihnit tocul în cerneală şi un şir de litere mărunte izvorîră pe hîrtie, subţiri ca nişte spanuri de oţel, de sub cuţitul unui strung:

„FRATE,

Acum plec la 2 ore la Bucureşti... Goga vine cu mine. Facem desigur ispravă. De ai fost la Victor trebuie că ţi-a dat bani, altfeliu telefonează-i că ţi-i trimite. Bleriot încă soseşte mai tîrziu. Îl tai aspru... scriu din Bucureşti.

Te sărută
VLAICU

Braşov 20 Oct. 1909

Cîteva zile mai tîrziu, în capitala ţării, Vlaicu începu lupta cea mare. O luptă aprigă, necurmată, plină de sbucium, pentru a plămădi după lumina visului şi povaţa minţii, maşina lui cu aripi, aeroplanul.

În primăvara lui 1910, maşina de zburat era gata. O luptă titanică duse Vlaicu pentru a-i convinge pe guvernanţii de-atunci să aprobe banii necesari achiziţionării motorului pentru aparat.

Cu chiu cu vai, i se puse la dispoziţie suma şi inventatorul plecă la Paris pentru a cumpăra motorul.

Jenat mereu de lipsa de bani, tînărul inginer căuta să iasă din impas, vînzînd patentul unei membrane de gramofon, invenţie proprie, unui fabricant din Germania.

„Mă întorsei din Paris, fusei prin Frankfurt să scot parale, dar mişelul nu dă".

Intors la Bucureşti, Vlaicu, aştepta sosirea motorului. Bucuria lui nu mai avea margini, siguranţa în izbinda aparatului lui scornit de mintea lui, realizat de mîna lui, îi apărea deplină. Încrezător, Vlaicu scria la 19-III-1910 prietenului său Romulus Boca, la Orăştie:

„Maşina e aproape gata, în două săptămîni e terminată. Motorul încă nu a sosit, l-aştept cu nerăbdare. La proba cea mai dintîi te chem să vezi. Am să sbor dintr-odată".

Aşteptarea devenea chinuitoare. Cişmigiul înflorise şi prin grădinile din Dealul Spirii ningeau cireşii petale albe. Vlaicu suia pe Uranus în sus, cu sufletul pîrjolit de îndoieli... boierii, ofiţerii, prinţul Bibescu — invidia şi răutatea ciocoiască — îl urmăreau pas cu pas, căutau să-i izoleze, să-i înăbuşe, să-i zdrobească. Sigur pe maşina făurită de mîna lui, flăcăul răbda, îşi stăpînea amarul şi aştepta.

„Frate Boca,

Scuză-mă că nu ţi-am scris de atita timp, cauza e că am avut de lucru teribil şi am vrut să-ţi trimit o fotografie, dar nu a reuşit placa, aşa că trebuie să mai aştepţi puţin.

Eu am isprăvit cu maşina; aştept numai motorul care va sosi pe vineri, aşa că eu peste 2 săptămîni zbor. Maşina a reuşit cît se poate de bine; cele din Paris nu erau nici una aşa frumoasă ca asta; acuma numai să zboare. Cei de aici nu prea cred, mulţi zic că nu o să zbor, dar nu spune nime că dece, sunt cam invidioşi aceştia şi răutăcioşi, am noroc numai că nu sunt toţi aşa. Prinţul Bibescu e necăjit pe mine mai ales că-i frică că-l taiu. Şi el zice că nu o să zbor nici o dată acum las că-i dau eu lecţie.

Eu sunt însă foarte mulţămit cu maşina. Am probat toate piesele şi sunt foarte tari, aripile ţin 12 oameni dacă se suie pe ele, aşa nu cred eu să mai fie vro maşină.

Acum numai să sosească motorul apoi ocolesc Bucureştiul şi fac pe prinţ de ris. Frate, mi-ar plăcea foarte mult să fii tu aici la primele încercări, dar nu ştiu ai timp, sau acu trebuie să încep cînd nu e vînt de loc şi poate să aştept mult timp cu probele că poate trebuie ceva mai tare făcut ori poate are motorul nărav aşa că tu poate nu poţi sta aici 2 săntămîni, mai bine să vii după ce am făcut eu încercările de funcţionare, că acestea sunt foarte insemnate şi trebuie cu multă atenţie făcute. Intîi alerg cu ea pe jos şi probez motorul şi toate părţile, apoi, cînd cred că e totul bun, atunci încep la nălţimi. Eu cred că chiar în ziua primă am să sbor, însă nu poţi şti ce să întîmplă, tot e mai bine să o ieu cu încetul să aflu năravul, decît să o ieu dintr-odată la nori şi acolo să se rupă ceva.

Mă, tu n-ai ideie cum sunt aceştia de uşuratici şi proşti, nici nu se interesează nime despre maşină, nu vine nime să o vadă şi mă năcăjesc foarte mult cu prostiile lor aşa că eu m-am hotărît că dacă gat maşina, zbor cu ea acasă şi îi las dracului pe aceştia.

Te sărută şi doreşte sărbători fericite
VLAICU

Bucureşti, 16.IV.1910

Nu-i interesau pe ciocoi şi burghezi munca unui fiu de mocan. Ce-ar fi cîştigat ei de pe urma acesteia? Aeroplanele aduse din străinătate... de-acolo curgeau galbenii. Cu astea se făceau afacerile grase. Ce le trebuia lor Vlaicu? Să le încurce socotelile? „Rominul la coarnele plugului... — rînjeau ciocoii — Rominul n-are ce căuta la volanul maşinii, n-are ce căuta să inventeze şi mai mult să zboare cu o maşină făcută de mîna lui... nemaj auzit ce-şi iau nasul la purtare ţărănoii ăştia!"

In ciuda înverşunaţilor săi duşmani, Aurel Vlaicu, îndată ce primi motorul, îl montă la aparat, mută aeroplanul într-un hangar închiriat pe cîmpul Cotrocenilor, culmea — lîngă hangarul luxos al celui mai înrăit vrăjmaş al său: prinţul George Bibescu.

Intr-o dimineaţă însorită, trompeta unui automobil răsună strident. Mulţimea adunată în marginea cîmpului, atrasă de cu zori de zgomotul specific al motorului de aeroplan, se dădu sfioasă la o parte. In carlinga aparatului său Vlaicu se făcu roşu de mînie: **„Dacă acum n-am să zbor, o să-mi rîdă prinţul în nas... poate Bibescu are să-şi scoată Blériot-ul său elegant şi o să-şi ia zborul să-mi facă mie în necaz. El e pilot bun şi nici maşina lui nu e de aruncat, de vreme ce mai anul Blériot a trecut Canalul Minecii cu astfel de maşină. Dar nici eu nu m-oi lăsa! Trebuie să isbutesc! Vreau să-l tai aspru pe prinţul..."**

Şi Vlaicu strigă cu glas viu ucenicului său:

— Suce-o, măi, Ciulului! Dă-i drumul!

In timp ce băieţandrul se grăbea să învîrtească de palele elicei, se auzi un glas cam în zeflemea:

— Zbori, domnule Vlaicu?

Inginerul se întoarse. O undă de mîhnire îi trecu uşor peste frunte. Zîmbi către mai marii coborîţi din automobilul princiar, grăbiţi să pipăie cu degete subţiri mătasa imaculată a aripilor.

— Te-ai hotărît să zbori?

— Apoi de zburat oi zbura, dar mai întîi trebuie să mă deprind cu năravul maşinii. Vedeţi eu n-am făcut şcoală de pilotaj.

— S-aducem un pilot de meserie — zise prinţul Bibescu.

— Nu dau eu maşina pe mîna altuia, să mi-o fărîme!

— Asta-i acum! Parcă dumneata n-ai s-o fărîmi?. Ehei, trebuie să strici trei-patru aparate pînă să înveţi să zbori.

— Prea scump, domnule prinţ! Eu nu-mi pot permite aşa ceva! Sînt sărac. Nădăjduiesc s-o scot mai ieftin şi mai bine!

In clipa următoare motorul detună, revărsînd mînios eşarfe vineţii de fum. Nobilii se retraseră îngroziţi la o parte. Aeroplanul se urni înainte, duraînd şi lăsînd în urmă o vijelie puternică.

— N-o să zboare — mormăi Bibescu — sînt sigur că n-o să zboare! Numai o singură invenţie originală există: Aceia a lui Blériot!

Profet mincinos se dovedi prinţul! Vlaicu reuşi să zboare! Şi tare greu le căzu duşmanilor vestea izbînzii lui. Îi ustură la inimă. Oamenii simpli, mulţimea mahalalelor, poporul Bucureştiului l-a aclamat fierbinte, l-a înconjurat cu dragoste, i-a dat tărie de oţel să se ridice sus, tot mai sus! Aurel Vlaicu sui din izbîndă în izbîndă. Vrăjmaşii spumegau de furie. I-au tăiat diurna, l-au ponegrit, au încercat să-i distrugă aparatul, au rîs de inventator, dar zburătorul se înălţa tot mai triumfător sfidînd de-acolo, din înălţimile albastre această lume a urii şi nemerniciei.

„Fii tu liniştit, că ştiu eu ce fac — scria el prietenului său — e sigur că am foarte mulţi inamici care îmi fac rău — aşa au făcut de nu mai am leafă — dar puţin îmi pasă, că la urmă tot ţi-i fac de rîs pe toţi".

Numele lui Vlaicu deveni în scurt timp pe buzele tuturor. Zboruri triumfale brăzdară zările ţării, de la un capăt la altul, stîrnind entuziasmul poporului. La Blaj, la Alba-Iulia, la Lugoj, la Brăila, la Iaşi, peste tot, pasărea măiastră a inventatorului se înălţa falnică pe cărările cerului.

„Am avut multe neplăceri pe-aici cu prinţi şi cu miniştri, dar nu mai stau ei mult la putere — scria Vlaicu şi aruncînd o privire în viitor, zicea plin de îndrăzneală — **Mai întîi o să trec Carpaţii şi apoi am să zbor şi în alte oraşe... ...Apoi frate uite ce e vorba: la primăvară o să viu să zbor la Orăştie şi anume vreau să fac de acolo nişte zboruri mai mari şi nişte experimente, cînd apoi va fi vremea mai statornică, plecăm după cum era vorba între noi şi în alte oraşe... vreau să zbor în cel puţin 20 de oraşe şi trebuie să facem pregătiri de pe acuma. Eu îmi fac un hangar transportabil de pînză şi altele... acum plec să zbor la Smirna, Cairo şi Alexandria... apoi să începem lucrul sistematic...**

Cu drag
VLAICU

După zborurile glorioase efectuate la Viena, în cadrul unui mare concurs aviatic internaţional care a avut loc în 1912, Vlaicu se întoarse la Bucureşti, cu toate că diferite firme străine îi făcuseră propuneri să plece în străinătate, să construiască aparate de zbor pentru diferite ţări. Sufletul lui de patriot înflăcărat îl împiedeca să vîndă invenţia sa altora. Tot rodul minţii şi muncii lui voia să le dăruiască patriei sale. Să construiască aparate bune şi ieftine pentru ţara lui. Dar acest lucru nu era pe placul politicienilor şperţari. Le-ar fi încurcat lor socotelile. De aceea ei căutau cu orice chip pe toate căile să-l înlăture pe Vlaicu din calea lor.

Era o zi de toamnă. Pe valea Prahovei începuseră a rugini frunzele. Carpaţii străluceau impunători în straiele lor de nea proaspătă. O veste năprasnică cutremură ţara: A murit Vlaicu! Inima îndrăzneţului fecior a încetat să mai bată. Aripile aparatului său se sfărîmară la poalele munţilor, lîngă comuna Băneşti.

Sunt 46 de ani de atunci. Poporul nostru nu l-a uitat pe Vlaicu şi nu-l va uita niciodată! Flăcăul din Binţinţi a intrat pentru totdeauna în istoria aviaţiei romîneşti.

C. GHIBAN

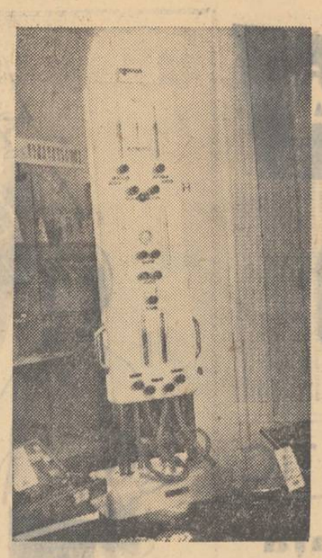

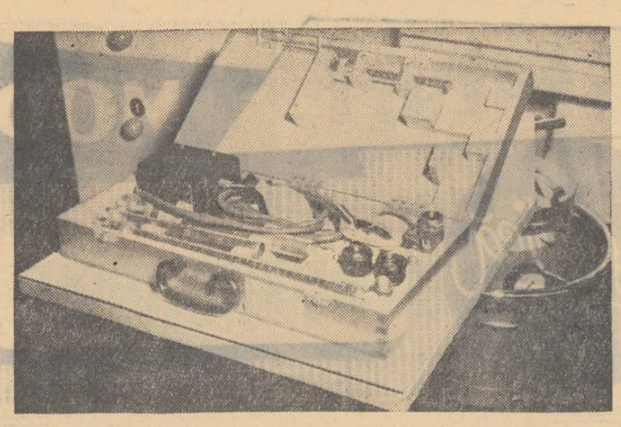

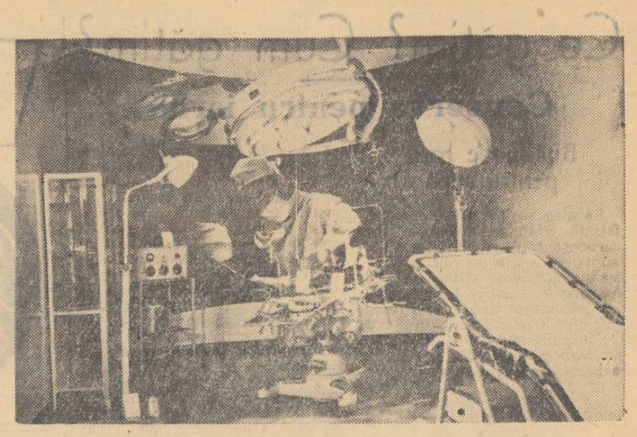

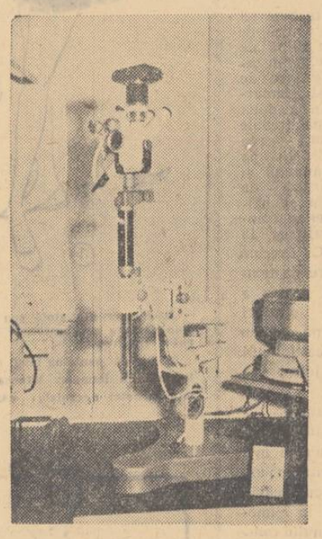

Industria Tehnică Medicală şi Industria Optică Romînă, au realizat recent diferite aparate medicale într-o execuţie ireproşabilă şi un finisaj excepţional. Este vorba de aparatul Avachean — inventat de inginerul Avachean, care este folosibil în toxicoze, peritonite, sindrome, neurotoxice etc. Invenţia inginerului romîn a fost brevetată în 23 ţări, printre care Franţa, Elveţia, Anglia, Suedia, Belgia şi ţările de democraţie populară.

Alt aparat, fotocoiposcopul ajută la diagnosticarea precoce a cancerului uterin. Industria Tehnică Medicală a realizat o serie de aparate şi mobilier medical, ca, de pildă, scaun clinic dentar şi O.R.L., autoclav pentru sterilizare, microscop, masă ginecologică, trusă oftalmologică, dulap pentru instrumente etc., care se produc astăzi în serie în întreprinderile amintite. In fotografiile noastre, cîteva din aceste aparate medicale.

EXISTĂ VIAŢA IN UNIVERS?

Cercetările biologice cu privire la originea vieţii au arătat că, atunci cînd există un sistem planetar în care vreuna din planete să aibă condiţii asemănătoare cu ale Pămîntului, ca: o distanţă potrivită pînă la steaua-soare, care să asigure un regim favorabil de temperatură, existenţa unor anumite substanţe chimice ca hidrogenul, oxigenul şi azotul etc., apariţia vieţii este nu numai posibilă dar şi foarte probabilă.

Numărul imens al stelelor din partea de univers cunoscută de noi a făcut pe savanţi să emită ipoteza că chiar şi în Galaxia noastră s-ar mai putea afla încă un milion de planete locuite. Aceasta nu trebuie să ne facă însă să credem că găsirea lor ar fi o treabă simplă. Numărul stelelor din Galaxia noastră este de cel puţin 100 de miliarde. Am putea deci întîlni un sistem solar cu planete locuite cel mult odată la 100.000 de stele. Cum am putea să intrăm în legătură cu ele? Vizitîndu-le cu nave cosmice, sau, cel puţin prin semnalizări: radio sau altele. Gîndiţi-vă însă că distanţa de la noi pînă la cea mai apropiată stea este de peste 4 ani-lumină: o distanţă pentru care, dacă ar fi exprimată în kilometri, ne-ar trebui 13 zerouri. A controla deci pe rînd stelele asemănătoare Soarelui, fie şi numai în Galaxia noastră, este o performanţă care, deocamdată, depăşeşte mijloacele tehnice umane.

Există însă şi cîmpuri de investigaţie mult mai accesibile: vecinele noastre din sistemul solar. Dintre acestea, cea mai apropiată de noi, Marte, este cel mai uşor de observat, mai ales cu prilejul marilor opoziţii, cînd se apropie foarte mult de Pămînt. Faptul că pe Marte s-au putut observa pete a căror formă şi culoare se schimbă odată cu anotimpurile, precum şi faptul că cercetările spectroscopice au dovedit existenţa apei, au declanşat o adevărată ofensivă ştiinţifică avînd ca scop cercetarea vieţii pe această planetă.. In fruntea acestei campanii se află ştiinţa sovietică, reprezentată prin G. Tihov, membru corespondent al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., creatorul unei noi ramuri a ştiinţei, astrobotanica, al cărei obiect este cercetarea plantelor de pe alte corpuri cereşti şi, în primul rînd, de pe planeta Marte. Observaţiile au arătat că polii planetei Marte sînt acoperiţi de calote albe care cresc iarna şi scad vara. S-a dedus că aceste calote nu sînt altceva decît zăpezi şi gheţuri, care se topesc vara, atunci cînd primesc mai multă căldură de la soare.

S-au mai observat, de asemenea, şi pete întunecate. Telescoapele actuale nu permit desigur să se observe direct din ce sînt formate aceste pete. Totuşi, tehnica modernă prevede ca, într-un anumit fel, să se poată face analiza lor chimică cu ajutorul spectrografelor. Lumina zonelor respective de pe Marte este descompusă, iar spectrele obţinute sînt comparate cu spectrele unor plante de pe Pămînt. La început s-a înregistrat un eşec: spectrele nu semănau cu spectrele plantelor terestre, arătînd de exemplu, că petele formate din presupusele plante nu reflectă razele infraroşii, aşa cum fac plantele de pe Pămînt, ci o absorb. Cercetătorii sovietici au descoperit, însă, că şi pe Pămînt există plante care absorb complet razele infraroşii şi anume plantele care cresc în zone alpine, la înălţimi mari sau în zonele arctice şi care reflectă numai raze albastre, prezentînd astfel aceeaşi culoare ca şi misterioasele pete de pe Marte. Condiţiile climei aspre alpine sînt pe planeta noastră, cele mai apropiate de condiţiile de pe Marte: temperatură scăzută, atmosferă rarefiată, apă foarte puţină. S-a dedus astfel că trebuie să fie vorba de plante de tip asemănător acelora care formează flora alpină terestră.

Ipotezele astrobotaniştilor sovietici sînt sprijinite şi preluate de către cercuri din ce în ce mai largi de oameni de ştiinţă din întreaga lume.

In China Populară, savanţii chinezi fac cercetări în acest domeniu pe podişul tibetan, ale cărui condiţii climatice de deşert de mare altitudine sînt mai apropiate de cele de pe Marte decît clima din oricare altă parte a Pămîntului.

De curînd, în Uniunea Sovietică s-a întrunit Comisia interministerială de comunicaţii interplanetare în scopul de a discuta problema pronosticării existenţei vieţii pe alte corpuri cereşti.

Atenţia dată acestei probleme de către forurii din ce în ce mai superioare şi mai numeroase, indică mărea importanţă a ei, care, dacă este deocamdată încă numai teoretică, va deveni în scurt timp o problemă practică.

Ing. A. NEGREA

Animale care umblă pe apă

Imaginaţi-vă un om mergînd agale pe suprafaţa lucie a unui lac, fără să se cufunde sau căţărîndu-se pe un perete drept şi lunecos, fără să cadă!

Nu încape îndoială că am fi cu toţii uluiţi la vederea unor asemenea fenomene care ar contraveni celor mai elementare legi ale fizicii. In exact aceeaşi situaţie se găseau de multe decenii savanţii naturalişti care priveau cu nedumerire numeroasele specii de insecte acuatice, mult mai grele decît apa, care reuşesc totuşi să alerge, să meargă şi chiar să stea în echilibru perfect pe luciul imaculat al apelor sau să se caţere în deplină siguranţă pe adevăraţi „pereţi" lunecoşi de apă.

O ipoteză ştiinţifică explică...

Aţi contemplat poate uneori modul în care se formează o picătură de apă la gura unui robinet. Oricît ar părea de curios, dar tocmai picăturile de apă s-au dovedit a avea o strînsă legătură cu „talentele" acestor insecte. Explicaţia este deosebit de simplă.

Coeziunea unei picături de lichid este remarcabilă; privind-o, avem impresia că stropul de apă se găseşte închis într-o pungă elastică care se întinde fără să se rupă. Această impresie nu este prea departe de realitatea fizică; ştiinţa a dovedit că suprafeţele lichidelor se comportă ca adevărate membrane extrem de elastice şi, în acelaşi timp, deosebit de trainice. Fenomenul apare ca o urmare a atracţiilor moleculare şi poartă denumirea de tensiune superficială.

Oamenii de ştiinţă au emis ipoteza, încă cu ani în urmă, că tocmai aceste membrane elastice şi rezistente ar servi drept suport trainic insectelor plimbăreţe pe suprafaţa apelor.

Gravitatea învinsă...

Tensiunea superficială mai este cauza unui alt fenomen fizic deosebit de curios, cunoscut sub denumirea de capilaritate. In ţevi foarte subţiri de sticlă, lichidele se caţără pe pereţi, adică ele urcă în loc să cadă, în pofida legii gravitaţiei. Fizicienii au explicat şi acest fenomen, arătînd că moleculele de sticlă atrag extrem de puternic pe cele de apă, astfel că acestea din urmă se aşează pur şi simplu de-a lungul pereţilor de sticlă pe o lungime respectabilă. Acest fenomen se întîmplă, de altfel, în lungul pereţilor tuturor recipientelor; apa nu atinge pereţii sub un plan orizontal ci printr-o curbă cu panta foarte verticală. Ce se întîmplă însă dacă sticla este acoperită cu un strat foarte subţire de grăsime? In acest caz moleculele de grăsime atrag mult mai slab moleculele de apă şi apa este respinsă de pereţii vasului.

Fotografia ştiinţifică confirmă ipotezele...

Corpul insectelor acuatice, care se pot menţine pe suprafaţa apei, este acoperit cu o peliculă foarte subţire de grăsime. In aceste condiţiuni, insectele nu sînt muiate şi ele nu pot străpunge membrana superficială. Această ipoteză a fost recent confirmată printr-o realizare ştiinţifică deosebit de interesantă: microscopul interferenţial cu obiectiv special. Cu ajutorul acestui aparat se pot obţine fotografii uluitoare care pun în evidenţă cele mai mici deformaţii ale suprafeţei unui lichid. Pe aceste clişee se poate examina cu o exactitate desăvîrşită repartiţia eforturilor pe care le fac lăbuţele unei insecte minuscule pe suprafaţa apei. Cu acest aparat se pot obţine fotografii în culori extrem de frumoase.

O fotografie făcută cu un asemenea aparat arăta o insectă stînd pe suprafaţa apei pe cele şase lăbuţe subţiri. Se observă pe de o parte firişoarele care înconjoară extremităţile picioruşelor şi pe de altă parte, umbrele care se formează pe suprafaţa membranei curbate de lichid formînd adevărate lentile.

Prizonieri pe suprafaţa apei?

Dar, oricît ar părea de curios, oamenii de ştiinţă au acordat un interes deosebit nu felului în care se menţin aceste insecte pe suprafaţa apei ci unei alte probleme: cum pot ieşi insectele din apă?

Intr-adevăr, aşa după cum am arătat, moleculele de lichid formează un adevărat zid la marginea vasului. Acelaşi lucru se întîmplă pe malurile apelor. Aceşti pereţi, microscopici la scara noastră, depăşesc totuşi cu mult dimensiunile insectelor. Cum se pot ele căţăra pe pereţii drepţi şi lunecoşi de apă?

De fapt, problema este următoarea: dacă corpul insectelor este gras, atunci ele sînt respinse de apă şi în acest caz cum se pot căţăra pe zidul de lichid pentru a ieşi din apă? Dimpotrivă, dacă corpurile insectelor se pot muia şi sînt atrase de moleculele de apă, cum se pot ele menţine pe suprafaţa apei?

Şi această problemă pasionantă şi-a găsit recent un răspuns extrem de interesant. Multe insecte, ca de pildă Strenus Tarsalis, atunci cînd vor să iasă din apă, se aruncă spre peretele de apă şi în aceeaşi clipă secretă un lichid care le face să devină muiabile. Astfel, insecta nu va mai fi respinsă de apă, ca un corp gras, ci atrasă de peretele de lichid. Insăşi apa ajută în acest fel insectelor să iasă din ea.

Alte insecte au găsit o soluţie şi mai ingenioasă: o parte din corpul lor este grasă şi o altă parte se poate muia. Pentru a ieşi din apă, minusculele insecte se folosesc în acest scop pur şi simplu de partea „specializată" pentru această operaţiune.

Nu este aceasta cu adevărat uluitor?

Ing. Radu ŞTEFAN

Enigma monolitului de la Delhi

In oraşul sfînt al poporului indian, Delhi, în faţa moscheei Kuwwat Islam, se află din timpuri foarte îndepărtate un monolit metalic, cilindric, lucrat dintr-un oţel care, cu toată vechimea, nu a ruginit şi aici nu prezintă tendinţe de ruginire.

Această bucată de oţel cilindric are o înălţime de 6.60 metri, plus partea intrată în pămînt, care are 7,80 metri; deci, în total, cilindrul are o lungime de 14,40 metri, cu un diametru de 41 centimetri şi o greutate calculată de 17.000 kilograme. După unii, vechimea acestui monument ar fi de cîteva mii de ani.

Nu se ştie de cine a fost turnat, în ce scop şi ce reprezintă. Este o enigmă modul de lucru şi de ce fel de scule s-au folosit cei ce l-au făurit. De asemenea, a rămas enigmă natura materialelor, aliajelor, că nu a ruginit atîta amar de vreme.

Trebuie subliniat că metoda oţelului turnat a fost inventată în 1740, iar metoda fabricării oţelului inoxidabil s-a descoperit abia acum cîteva decenii. Dar indienii o cunoşteau acum cîteva milenii în urmă, mărturie fiind monumentul de oţel inoxidabil.

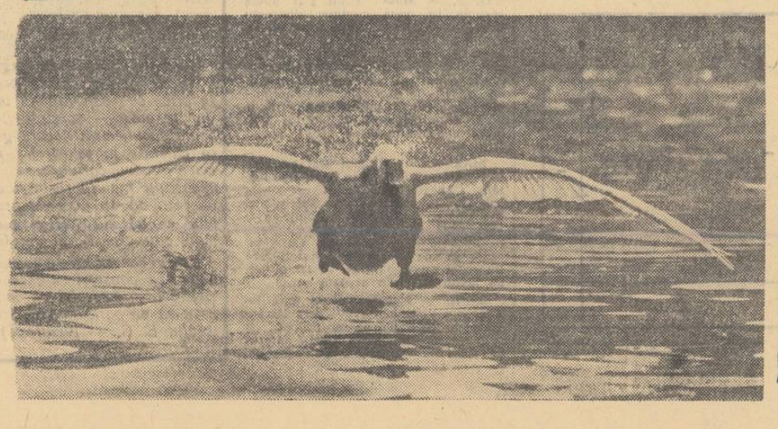

Dispariţia mustangului

Mustangul, calul sălbatec al „vestului sălbatec" din S.U.A., este amenînţat cu pieirea. Adus iniţial de către spanioli pe noul continent, el a devenit ulterior calul pieilor roşii, înmulţindu-se în cursul timpurilor în atare măsură, încît multe regiuni din sud-vestul Statelor Unite erau trecute pe hartă drept „pustiuri ale cailor sălbateci". Numai în Texas au existat un milion de mustangi.

In S.U.A. se găsesc însă 26 milioane de cîini, şi carnea mustangului este deosebit de ieftină. Acesta este prins acum într-un chip care nu face cinste noilor „vînători". Avioane zboară aproape de sol şi urmăresc caii pînă la obosirea acestora. Ulterior ei sînt fugăriţi cu ajutorul unor maşini repezi, pînă ce cad zdrobiţi de extenuare.

In zilele noastre nu mai există decît 15.000 de mustangi. Unele societăţi de protecţie a animalelor se ocupă acum de ultimii supravieţuitori ai mustangilor şi au propus Congresului o lege prin care să se interzică exterminarea inumană a acestor cai.

Cît trăiesc...

Insectele efemere: o zi

Clinele, broasca, vaca, lipitoarea: 10—30 de ani.

Broasca ţestoasă, struţul, şarpele (anaconda, cobra), calul: 30—50 de ani.

Vulturul, balena, somnul, ţiparul (în captivitate): 50—80 de ani.

Elefantul (în captivitate), papagalul, gîsca, cioara: 100 de ani.

Ştiuca, crocodilul, broasca ţestoasă: 200—300 de ani.

Arborele secoia, boababul: 4000 de ani şi mai mult.

Metalele şi ultrasunetele

Coroziunea este unul din fenomenele cele mai dăunătoare, care fac să se piardă în fiecare an pe întregul glob pămîntesc milioane de tone de metal. S-a calculat că dacă s-ar fi oprit lupta împotriva coroziunii timp de numai o jumătate de secol, obiectele fabricate din numeroase metale ar fi redevenit grămezi de oxizi, adică minereu. Cauza acestui fenomen este elementul cel mai folositor vieţii pe pămînt: oxigenul.

Există diferite moduri de luptă împotriva coroziunii metalelor, nu a fost însă rezolvată problema protejării lor totale.

Cercetătorii Laboratorului electronic al Academiei de construcţii şi arhitectură a U.R.S.S. studiază posibilităţile de folosire a ultrasunetelor în lupta împotriva coroziunii. Ei au făcut o observaţie importantă şi anume că metalul supus acţiunii ultrasunetelor capătă o nouă însuşire care îl împiedică timp îndelungat să fie corodat. S-ar părea că la suprafaţa lui se formează un strat protector care împiedică combinarea metalului cu oxigenul.

Poate că nu este departe timpul cînd ultrasunetele vor fi întrebuinţate pentru a feri de rugină maşinile, diferitele construcţii de oţel, lemnăria vapoarelor.

Pe de altă parte, în industrie nu se folosesc aproape de loc metale în stare pură ci, mai ales, în formă de aliaj. Introducerea chiar a unei cantităţi mici dintr-un metal în altul face minuni: aliajele capătă o mare rezistenţă, obţin proprietatea de a fi uşor magnetizate, de a rezista acţiunii destructive a oxigenului din aer şi chiar acizilor concentraţi.

Cercetătorii din laboratorul Şcolii tehnice superioare „Baumann" din Moscova, sub îndrumarea profesorului G. Pogodin-Alexeev, doctor în ştiinţe tehnice, au reuşit să obţină un amestec de metal şi ceramică. Iar în această realizare tot ultrasunetele i-au ajutat pe cercetători.

Această metodă de mare viitor permite să se obţină aliaje hibride foarte dure, formate din metale şi minerale sau din materiale plastice încă necunoscute în industrie.

AGRICULTORUL amator

Culesul strugurilor

La recentul concurs internaţional de vinuri — care a avut loc la Lyubliana (R. P. F. Iugoslavia) — toate vinurile româneşti s-au distins prin calităţile lor, obţinînd numai medalii de aur şi argint. In legătură cu acest succes al vinurilor noastre, un „amator" de prin părţile Banatului ne-a adresat cîteva întrebări referitoare la culesul strugurilor.

Răspunsul ar fi acesta: pentru a obţine un vin bun, strugurii se culeg atunci cînd cantitatea de zahăr din boabe rămîne neschimbată, iar aciditatea scade încetul cu încetul şi apoi se opreşte. *Atît primul, cît şi al doilea indiciu se stabilesc prin analize de laborator, a căror rezultate se difuzează prin sfaturile populare tuturor cultivatorilor de viţă de vie. Iată însă şi unele amănunte de care cei interesaţi e bine să ţină seama.*

Cînd strugurii se fac buni de cules, pieliţa boabelor se subţiază, boabele devin moi la pipăit şi dulci la gust, iar codiţa strugurilor începe a se înegri. Cei care aveţi soiuri negri de struguri, la coacerea acestora veţi observa că materiile colorante din pieliţa boabelor s-au acumulat la maximum. Şi fiindcă veni vorba de struguri negri, este bine ca aceştia să fie culeşi şi vinificaţi separat de cei albi, în cazul că avem în vie struguri şi de un fel şi de altul. De asemenea, indiferent de culoare, veţi culege strugurii pe soiuri, pentru a obţine un vin pur, de culoare specifică şi cu aromă proprie şi nu un amestec de calităţi inferioară. Este greşită practica unor viticultori care vor să „înnobileze" vinurile de hibrizi, amestecîndu-le cu vin de viţă altoită.

Culesul strugurilor se recomandă să se facă pe cît e posibil, în zile frumoase şi calde. Folosiţi pentru cules vase de lemn curate. Strugurii culeşi într-o zi e bine să-i vinificaţi în aceeaşi zi, pentru a nu începe fermentaţia şi mucegăirea ori oţetirea în vasele de transport.

Culegînd strugurii la momentul optim de coacere, puteţi obţine vinuri de calitate, bune pentru consum... inter familiare.

Ing. Vasile CIAUŞU

Ce gătim? Cum gătim?

Conserve pentru iarnă

Bulion de roşii pentru supă

Se aleg roşii coapte, de preferinţă rotunde, deoarece sînt cărnoase şi au mai puţine seminţe. Se spală, se rup în două, iar jumătăţile se string uşor între degete, astfel încît să se scurgă miezul apos din ele. Se pun într-o oală mare, smălţuită, pe foc, ţinîndu-se să fiarbă pînă se răsucesc pieliţele. Se dau la

● parte şi se trec prin ciur, fre-

cînd cu o lingură de lemn, pînă rămîn numai seminţele şi pieliţele. Bulionul se toarnă cald, prin pîlnie, în sticle. Pentru ca să nu plesnească, se înfăşoară sticla într-o cîrpă umedă. Se leagă bine cu hîrtie, pergament sau cu celofan pus în două, şi se aşază sticlele cu ziare printre ele, într-o oală încăpătoare cu apă caldă. Se fierb 20 minute, în clocote mici. Se păstrează la loc răcoros şi uscat. Atît supa de roşii cît şi sosul de roşii gătite cu acest bulion, au gustul roşiilor proaspete.

Fasole grasă în bulion

Se alege fasole grasă tînără şi foarte proaspătă. Se curăţă, se spală şi se fierbe pe jumătate în apă clocotită, cu puţină sare. Se scurge, se aşază în borcane, care se lasă goale de trei degete. Deasupra se toarnă, atît cît să acopere fasolea, bulion subţire de roşii, pregătit ca pentru bulionul de supă (după cum s-a arătat mai sus). Se leagă bine borcanele cu hîrtie pergament sau cu celofan şi cu mai multe rînduri de sfoară şi se fierb în baie de apă, o oră, în clocote mici. Fasolea astfel pregătită se conservă bine, este gustoasă şi are avantajul că poate fi folosită în diferite feluri: se poate face mîncare cu carne, mîncare rece gătită cu ulei, ciorbă sau salată, care se serveşte cu muştei de usturoi şi cu mămăliguţă. Bulionul în care a fiert fasolea se poate folosi la orice mîncare.

Vinete pentru musaca

Se aleg vinete mijlocii, se spală şi se taie în felii de grosimea degetului. Se prăjesc uşor pe o parte şi pe alta, direct pe plita potrivit de încinsă. Pe măsură ce se rumenesc, se pun într-un castron, presărate cu puţină sare, se acoperă şi se ţin cîtva timp să se aburească. Se aşează apoi feliile de vinete în borcane şi deasupra se toarnă, atît cît să le acopere, bulion de roşii, proaspăt pregătit, subţire şi fierbinte. Se leagă bine borcanele cu hîrtie pergament sau cu celofan pus în două, şi se fierb o oră, în baie de apă, în clocote mici. Se păstrează la loc răcoros şi uscat.

Salată de vinete

Se coc pe jăratec sau la flacăra de gaz, vinete tinere care să nu aibă prea multe seminţe şi se curăţă cu grijă de coajă ca să nu rămînă nici cea mai mică fărîmitură de coajă înegrită. Se pun pe fund de lemn şi se apasă uşor cu mîna ca să se scurgă apa din ele şi se toacă cu un cuţit de lemn. Se amestecă într-un castron cu sare cît trebuie şi foarte puţin oţet. Se pun în borcane, lăsîndu-le cel puţin de două degete goale (vinetele se umflă la fiert), se acoperă cu hîrtie celofan pusă în două, sau mai bine cu beşică de bou, opărită şi ţinută în apă caldă pînă se moale. Se leagă strîns cu sfoară, trecută de mai multe ori. Se aşează borcanele într-un vas cu apă caldă, punînd sub ele şi împrejur paie curate, sau jurnale mototolite. Se fierb o oră, în clocote mici, din momentul cînd au dat în primul clocot. Se păstrează la rece. Cînd dorim să le consumăm, se amestecă bine salata cu ulei cît trebuie.

Roşii pentru mîncare

Se aleg roşii coapte, dar nu stricate. Se spală, se opăresc o clipă în apă clocotită, se curăţă de pieliţe, se taie în patru şi se îndepărtează seminţele. Se pun într-un castron, adăugînd la un kilogram de roşii 2 g de conservant sau acid salicilic şi sare după gust (se fac sărate ca

MENIUL SĂPTĂMÎNII

28 SEPT. — 4 OCT. 1959

— Borş rusesc; cartofi cu ouă răscoapte la cuptor; fructe.

— Budincă de clătite cu brînză; ghiveci; compot.

— Roşii umplute cu salată de vinete; mîncare de fasole grasă; coltunaşi cu magiun.

— Sufleu de conopidă; ardei umpluţi; pepene.

— Salată de legume, cu maioneză; varză cu carne; struguri.

— Dovlecei cu smîntînă; cremier pane, cu salată; tartă cu prune.

— Supă cu găluşte de griş; ciulama de pasăre, friganele de mere.

pentru mîncare, nu mai mult). Se amestecă uşor cu o lingură şi se aşază în borcane mici. Se leagă cu hîrtie pegrament sau cu celofan şi se păstrează la rece.

Zacuscă de ardei şi gogoşari

Cantităţi: **1 kg. roşii, 4 gogoşari, 1 morcov mijlociu, 1 ceapă, 2-3 căţei de usturoi, 50 gr. ulei, 1 lingură de zahăr, sare. Se fierb roşiile şi se trec prin sită. Între timp se coc gogoşarii şi ardeii. Se curăţă, se îndepărtează cotorul şi seminţele, şi se taie felii nu prea mărunte. Se curăţă morcovul şi se taie felii, de asemenea se taie ceapa peştişori. Morcovul şi ceapa se prăjesc uşor în ulei, se pică puţină apă şi cînd s-au muiat, se pun în sosul de roşii, împreună cu gogoşarii, ardeii şi usturoiul. Se adaugă zahărul şi se potriveşte de sare. Se pune în borcane, care se acoperă cu hîrtie pergament, sau cu celofan, se leagă şi se fierb trei sferturi de oră în baie de apă.**

Sfaturi Cosmetică MODĂ GOSPODĂRIE

PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC

Întreţinerea veselei din faianţă

Actualmente, prin intrarea în producţie a marelui combinat de faianţă de menaj de la Sighişoara, în magazine se găsesc tot mai multe servicii de masă din faianţă, care satisfac toate gusturile sub raportul calităţii şi al esteticii. Vom ţine seama însă că spălarea acestei vesele trebuie făcută cu atenţie, ţinînd cont de fragilitatea materialului.

Înainte de spălare, vesela se va curăţa cu atenţie de resturile de mîncare, pentru a se evita murdărirea apei de spălare cu grăsimi sau lichide cu acţiune slab acidă.. La cantine sau restaurante această operaţie — pentru o mai mare productivitate — se va face cu o lopăţică de lemn sau cu o perie de păr. În nici un caz nu se vor folosi ustensile metalice, deoarece acestea înegresc şi zgîrie faianţa.

Vasele, în care s-a păstrat lapte, se vor spăla mai întîi cu apă rece şi numai după aceea cu apă caldă. Procedînd invers, pe pereţii vaselor va rămîne o masă grasă, care nu permite spălarea corectă (totală) a acestora. De asemenea, în acelaşi mod, se vor spăla şi vasele în care a fost aluat sau amestec de ouă. Vesela se spală cel mai practic în vase mari emailate, zincate sau din aluminiu.

Vasele odată spălate se vor şterge cu un şervet uscat şi curat. Ele nu se vor lăsa niciodată nesterse, deoarece în acest caz, pe pereţii lor rămîn pete de apă, care se evaporă greu — sau chiar de loc — în timpul depozitării.

La restaurante şi marile cantine se întrebuinţează în general maşini de spălat — de diferite productivităţi — prevăzute cu o cadă de spălare, împărţită de obicei în trei compartimente, ce sînt alimentate cu apă caldă şi rece.

În primul compartiment al căzii temperatura apei trebuie să fie de 40°—45° C. Pentru o spălare mai eficace este bine să se adauge o cantitate mică de sodă calcinată sau de făină de muştar. Spălarea vaselor în acest compartiment se face de către maşină. Din acest compartiment vasele trec în a doua despărţitură unde apa trebuie să aibă o temperatură ceva mai ridicată (50—60° C). În apa de spălare se mai adaugă şi puţină soluţie de clorură de calciu. În sfîrşit vesela se clăteşte în cel de al treilea compartiment, unde apa ajunge la temperatura de 90°C. Precum se vede această creştere de temperatură este indicată pentru a evita depunerea unor straturi de resturi de albumină, cum s-ar întîmpla în caz că faianţa ar intra de la început într-o apă foarte clocotită.

După spălarea mecanică — ce presupune o cantitate mare de veselă — aceasta nu se mai şterge, ci se usucă într-un uscător dulap prevăzut cu rastele şi care trebuie plasat în imediata apropiere a ultimului compartiment al cadei de spălare.

Sfaturi cosmetice

TATIANA P. S. — Bucureşti: Vă sfătuiesc să vă faceţi în primul rînd un control medical spre a se vedea dacă inima, rinichii şi ovarele funcţionează normal. Local, folosiţi compresele cu ceai de muşeţel şi crema „Velur" cu lanolină şi vitaminele A şi F pe care le găsiţi în comerţ. Este adevărat că părul v-a albit prematur, dar împotriva acestui lucru nu aveţi nimic de făcut.

MARY — Călăraşi: Reveniţi cu o scrisoare în care să-mi indicaţi înălţimea, greutatea, vîrsta, ocupaţia şi adresa dv. exactă.

COCA M. — Bîrlad: Ştergeţi faţa zilnic cu suc de castraveţi care este decolorant şi emolient. Pe cît posibil, feriţi faţa de soare şi vînt care accentuează petele. Încercaţi să folosiţi următoarea cremă: cold-crem 30 gr., hidrochinon 1,5 gr., camfor 1 gr., acid salicilic 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. O dată pe săptămînă aplicaţi o mască decolorantă care se prepară din 15 gr. drojdie de bere dizolvată într-o soluţie de 3 la sută apă oxigenată. Masca se păstrează pe faţă 15—20 minute şi se scoate prin spălare cu apă călduţă apoi rece.

NUŢI — Oneşti: Nu vă sfătuiesc să încercaţi singură; numai un coafor vă poate vopsi bine, deoarece această operaţie nu depinde numai de calitatea vopselei, ci şi de calitatea firului de păr.

CARMEN S. — Mizil: Continuaţi să întrebuinţaţi crema prescrisă de medic şi folosiţi pentru spălarea feţei ceaiul de muşeţel în locul apei. Suprimaţi din alimentaţie: murăturile, sosurile, mezelurile, carnea conservată, brînza fermentată, mîncărurile ardeiate, piperate sau prea sărate. Combateţi constipaţia şi beţi dimineaţa pe nemîncate suc proaspăt de fructe însoţit de o linguriţă de miere.

MARGARETA — Cluj: În numărul 93 din 18 iulie al revistei noastre a apărut un articol despre transpiraţie. Deoarece poate nu l-aţi citit, repet aici formula loţiunii care vă interesează: formol 10 gr.., eter 20 gr., alcool 30 gr. (atenţie, amestecul este uşor inflamabil). Pentru cea de a doua chestiune, am nevoie de adresa dv. spre a vă putea răspunde prin poştă.

Sanda NOREANU

VOPSIREA PEREŢILOR

Pînă nu începe frigul iernii, va trebui să controlăm starea pereţilor din camerele de baie şi — în cazul că este necesară vopsirea lor — s-o facem din vreme. Această operaţiune este indicată pentru a prezerva pereţii de acţiunea aburilor şi a căldurii emanată de calorifer sau sobă, în timpul iernii. Dar înainte de a trece la efectuarea vopsirii propriu-zise, este necesar să înlăturăm vechiul strat de vopsea (ne referim desigur la camerele de baie şi la acele porţiuni din perete, care sînt vopsite în ulei). Pentru aceasta avem de ales între două procedee:

Primul constă în spălarea stratului vechi de vopsea cu ajutorul unui burete îmbibat într-o soluţie de carbonat de sodiu — 100 gr. la un litru de apă —. (Atenţiune! În timpul operaţiei protejaţi mîna, îmbrăcînd o mănuşe veche din piele, întrucît potasiul atacă epiderma). După aceea ştergem peretele cu apă rece. Menţionăm că prima operaţiune va trebui începută de jos în sus, iar cea de a doua invers, astfel ca murdăria să se scurgă în jos. Eventualele resturi neînlăturate se vor curăţa prin radere uşoară cu lama unui cuţit vechi.

Cel de al doilea procedeu constă în folosirea unui solvent (de exemplu esenţă de terebentină încălzită pe aburi). Ungem peretele cu acest solvent încălzit şi aproximativ după două ore, pelicula de vopsea fiind parţial distrusă, este propice pentru a fi înlăturată complet prin răzuire.

TOAMNA LA MUNTE

1) Jemper din stofă sau semiş, se poartă cu un scampolo de lînă sau bumbac, (bineînţeles pentru zilele mai puţin friguroase).

2) La un pantalon lung o jachetă din balonseide închisă în faţă cu fermoar. Mîneca kimono are în continuare pe faţa jachetei o croială care se prinde la tiv cu o clapă.

3) Taior sportiv din stofă cu desen. Faţa cu guler şi rever clasic.

4) Bluzon lejer din balonseide cu gulerul degajat şi buzunare mari aplicate. Se poartă peste un pantalon din stofă pepit sau flanelă uni.

5) Jacheta din stofă ecosez cu lizieră din culoare la gît şi buzunare. Pe cap fular din acelaşi material.

PARDESIE - TAIOARE

1) Pardesiu la un rînd din stofă cu desen, gulerul şi cantul au o garnitură din stofă uni, asortate.

2) Taior tineresc cu linia dreaptă, gulerul bogat, uşor degajat de la gît. Buzunare aplicate.

3) Tot cu aspect tineresc, un pardesiu din stofă uni cu linia largă. Mîneca chimono croită odată cu platca, sub platca pardesiul uşor încreţit.

4) Taior din stofă tweed. Plastronul şi gulerul cu un bordaj subţire. Sub clapele buzunarelor, corsajul are cîteva cuiuliţe.

Desene de Raia SOLOMONICA

Să ne confecţionăm singure o rochie

Una din caracteristicile modei actuale, este simplitatea. O linie armonioasă, rezultată dintr-o croială bună, un material bine ales, sînt deajuns pentru a îmbrăca elegant şi modern orice siluetă. O execuţie simplă, uşoară, pune la îndemîna oricărei femei chiar fără o pregătire temeinică în croitorie, posibilitatea de a-şi executa singure rochia, realizînd astfel o economie.

Modelul prezentat aici, are avantajul de a putea fi adaptat diferitelor ore ale zilei prin schimbarea garniturii şi cordonului. Stofa trebuie să fie uni, într-o culoare deosebită sau bleumarin, care este în acelaşi timp culoare sport şi elegantă.

Pentru o siluetă sveltă, recomandăm rochia fără pense, lărgimea strîngîndu-se în cordon lat. Pentru siluete mai pline recomandăm să se coasă pensele indicate pe tipar din direcţia taliei şi folosirea unui cordon mai îngust.

Schiţa principală (desen întreg) indică o rochie sport cu o linie dreaptă, decolteul în V, completat cu un plastron care poate fi din tricot alb sau o culoare asortată sau din pichet. Din acelaşi material cu plastronul, se pun două manşete interioare la terminaţia mînecii. Cordonul poate fi din stofă cu cataramă îmbrăcată în material, din piele sau material plastic. Rochia are cută la spate pentru mişcare.

În schiţele fragmentate sînt indicaţii de schimbare a genului rochiei (sport sau elegant) prin schimbarea garniturilor. Fig. nr. 1: pentru sport o garnitură din pichet alb, sau în loc de orice garnitură se înoadă un fular; fig. nr. 2; în locul plastronului se pune o bucată de dantelă sau saten natural şi o floare artificială; fig. nr. 3: în loc de plastron, mai multe rînduri de mărgele sau perle, vor masca decolteul. Cordonul se schimbă într-o eşarfă croită bie din saten sau catifea; fig. nr. 4; la acelaş decolteu în V se drapează o eşarfă de muselină, voal, nylon, etc. Eşarfa de la talie este din materialul rochiei croit în bie.

Tiparele alăturate corespund măsurei 46 — respectiv 92 peste bust, 70 talie, 102 şold — şi sînt desenate în felul cel mai economic aşezate pe stofă de 1,40 m. lăţime.

Pentru această măsură aveţi nevoie de 1,80 m. de stofă. Tiparele sînt însemnate cu cifre care indică dimensiunile reale.

Dacă vrem să dăm rochiei o linie evazată, mărim tiparele de faţă şi spate cu 4—6 cm. la tiv, sub braţ rămînînd la aceiaş lărgime. Dar atunci trebuie să cumpărăm 2,25 m. de material în loc de 1,80 m. Tiparele se măresc sau se micşorează după nevoie.

Şi acum o mică descriere de confecţionare a rochiei. După ce însemnaţi cu cretă pe stofa pusă în dublu după tipare, se croieşte lăsînd rezerve după cum urmează: La umăr 2 cm., la răscroiala mînecii 1,5 cm., la decolteu 3 cm., la tiv 7—8 cm.

Se dau semne largi cu aţă de înseilat albă, lăsînd firul larg. Se depărtează părţile, se taie aţa la mijloc. Se încheie pensele de bust, pensele de talie, pensele de şold, umerii, în aţă de înseilat. Se descalcă uşor. Se probează. Pe acele prinse la probă, se dau semne cu aţă de înseilat, se aplică partea probată (cea dreaptă) peste cea neprobată, se corectează cu cretă, se dau din nou semne largi de aţă, se despart părţile ş.a.m.d. Cînd rochia vine bine, se dă la maşină, se descalcă pensele, umerii, cusăturile care se surfilează. La gît, în spate, se dublează cu o bucăţică de stofă separată.

Se surfilează şi tivurile, gît, mîneci şi tivul rochiei şi se coase aşcuns astfel ca împunsăturile să nu se vadă în faţă.

La cordonul din stofă potrivim cusăturile în părţi şi-l facem de circa 6—8 cm.

Texi şi desene de Dora COJOCARU

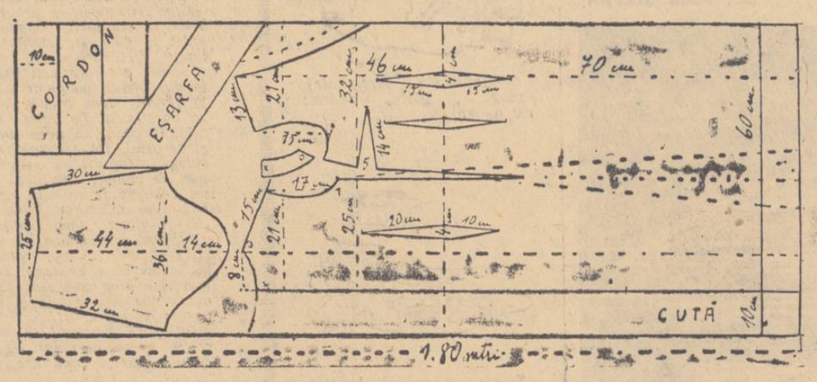

CURIERUL NOSTRU

TIBY — **Bucureşti:** Probabil că între timp aţi şi rezolvat dilema respectivă. Ce să facem dacă ne-aţi scris prea tîrziu. Sperăm că a doua scrisoare pe care ne-aţi promis-o o veţi trimite mai din timp. Atunci vă vom putea fi de folos.

NERON P. — **Tulcea:** Cea de-a doua propunere a dv. ni se pare mult mai bună decît prima. Aceasta în primul rînd pentru faptul că este mai uşor realizabilă de către oricine. De aceea vom şi publica desenele respective într-un număr viitor. Vă mulţumim pentru rodnica dv. corespondenţă şi aşteptăm cît de curînd noi materiale de la dv.

LUISE — **Timişoara:** Nu înclinăm să credem că totul este pierdut. Din contră. Credem că lucrurile se vor aranja în cele din urmă. E bine să mai aveţi puţină răbdare. În acest timp însă, discutaţi din cînd în cînd şi despre cele ce vă interesează. O asemenea discuţie trebuie făcută cu multă atenţie, pentru a nu fi interpretată în mod greşit. Problema este şi aşa destul de dificilă şi rezolvarea ei nu trebuie iniţiată de dv. Vă rugăm să ne mai scrieţi după cîtva timp explicîndu-ne evoluţia lucrurilor.

RITTA A: O parte din propunerile dv. au şi început să fie traduse în viaţă, după cum vedeţi, chiar în numărul acesta. Unele reţete pe care ni le cereţi însă, nu pot fi realizate în casă ci numai în fabrici şi de aceea am socotit că e inutil să le publicăm.

D. S. — **Sibiu:** Totul s-ar putea rezuma în două cuvinte: distracţii tinereşti. Nu vă faceţi prea multe probleme pentru prietena dv. Este la o vîrstă cînd asemenea lucruri sînt firesti. Dacă există puţină atenţie astfel de distracţii nu pot fi de loc dăunătoare. Ca prietene mai mari şi cu mai multă experienţă de viaţă, o puteţi ajuta să nu dea prea mare importanţă unor astfel de lucruri.

MARIA Z.: Primul sfat pe care vi-l dăm este să vă îngrijiţi sănătatea. Acesta este lucrul cel mai urgent care nu trebuie să sufere nici o amînare. Îngrijiţi-vă, odihniţi-vă şi abia după ce vă veţi reface, gîndiţi-vă şi la alte probleme. Cu siguranţă că se vor rezolva. Sînteţi încă tînără şi nu trebuie să vă faceţi atît de multe griji din această cauză.

O. A. — **Ploeşti:** Ni se pare interesantă propunerea dv. Este un subiect de care nu ne-am ocupat şi care — sperăm — va trezi interes în rîndurile cititorilor. De aceea îl vom trata în unul din numerele următoare.

MONICA — **T. Severin:** Problema dv. se poate rezolva cu destul de multă uşurinţă numai prin întemeierea unui cămin cu cel ce vă iubeşte şi pe care-l iubiţi. Toate formalităţile respective se pot îndeplini numai după aceasta.

PAUL M. — **Bucureşti:** Cele petrecute pînă acum nu sînt de natură să vă redea încrederea pierdută. Comportarea ei dovedeşte multă neseriozitate. De altfel şi ultima ei faptă nu poate fi socotită decît ca o încercare de a profita de bunătatea dv. Desigur că în ultimă instanţă, dv. sînteţi cel care veţi hotărî. Părerea noastră, este însă să nu treceţi prea uşor peste cele întîmplate. Oricît de greu v-ar veni, ţinînd seama de faptul că încă o mai iubiţi mult, nu trebuie să renunţaţi la demnitatea dv. Credem de aceea că trebuie să acţionaţi ferm, intransigent, fără compromisuri.

IUDITHA — **Timişoara:** Vă mulţumim pentru reţeta trimisă. Din păcate, acum n-o mai putem publica întrucît legumele respective ce se folosesc la pregătirea ei sînt pe cale de dispariţie. O vom păstra pînă la vară. Sperăm însă că între timp ne veţi mai scrie.

CARMEN P. — **Caracal:** Ne bucură intenţiile dv. de a ne scrie cît mai des şi vă mulţumim pentru propunerile făcute. La prima întrebare, veţi găsi răspuns în pagina a IV-a a revistei noastre iar la cea de a doua, în unul din numerele viitoare, chiar în această pagină. Specialistele noastre în îmbrăcăminte vor da mai multe sfaturi de adaptare a unor lucruri vechi la linia actuală a modei. Credem că acest lucru interesează un număr mare de cititoare.

I. P. — **Sinaia:** În problema ridicată de dv. părerea noastră se aseamănă cu a dv. Nu există o altă soluţie în asemenea condiţiuni.

E BINE SĂ ŞTIŢI...

...că mijloacele de distrugere a cariilor din mobilă sînt mai grele, decît mijloacele de prevenire, printr-o dezinfecţie obişnuită. În orice caz veţi lua un insecticid puternic — de exemplu soluţia Hexatox — şi cu ajutorul unei seringi scoase din uz, veţi căuta să injectaţi fiecare gaură, după care le veţi astupa cu ceară (atenţie la folosirea produsului, acesta fiind inflamabil!) Dacă atacul cariilor este foarte generalizat, puteţi încerca să depozitaţi mobila respectivă, două-trei zile, într-o încăpere complet izolată, în care să ardeţi vapori de sulf); pentru aceasta e bine să vă adresaţi însă unei cooperative de specialitate (răspuns cititoarei K. S. din Giurgiu).

...că în comerţ există vopsele care aplicate pe geam, îl fac opac; aplicarea vopselei se face cu ajutorul unui tampon cu vată. Există însă pericolul ca vopseaua să crape. De aceia este de preferat să vă adresaţi unei cooperative de specialitate (răspuns cititorului E. C. — Bucureşti).

Luciul la încălţăminte

Pentru sezonul de toamnă aveţi la dispoziţie un bogat sortiment de încălţăminte din piele şi — ceea ce este îmbucurător — într-o variată gamă de culori. Luciul la încălţămintea din piele de box sau bizon se întreţine în acelaş fel, cu singura deosebire că vom folosi o cremă, la culoarea pielii. În caz că nu găsim aşa ceva — pentru culori mai neobişnuite — vom folosi ceara albă. Efectul este acelaş, mai ales atîta timp cît pielea îşi păstrează apretul iniţial. De aceea, în mod ştiut că nici nu este bine să se facă o prea frecventă aplicare a cremelor, căci ele formează pe suprafaţa pielei, straturi de ceară din ce în ce mai groase şi mai lipicioase, care se întăresc, datorită murdăriei încorporate cu timpul în ele, îmbîcsind astfel faţa pielii. De aceea, în mod periodic, straturile de ceară trebuie îndepărtate prin frecare cu benzină. Separat de aceasta, cînd facem curăţirea zilnică, o vom freca în prealabil, cu o cîrpă uscată, cu o perie sau, dacă încălţămintea este înnoroiată, cu peria şi apă călduţă.

Pe pantofii astfel curăţaţi şi uscaţi se va aplica un strat subţire de cremă de ghete la culoare sau, în lipsă după cum am arătat mai sus, cu ceară albă.

Pentru ca aplicarea cremei să se facă cu folos, trebuie ca aceasta să fie suficient de moale, adică să nu se fi evaporat solventul. Acesta nu are însă alt scop decît de a îngădui să aplicăm ceara pe piele, prin ungere. După aplicare, solventul (esenţă de terebentină) se evaporă repede, iar lustruirea ulterioară a încălţămintei cu peria sau cu cîrpa, formează pe piele un strat de acoperire lucios şi rezistent la umiditate.

Pentru obţinerea unui luciu frumos, lustruirea nu se va face imediat. Cum în compoziţia unor creme intră şi apa, lustrul nu se poate obţine decît după o completă uscare. De aceea este de preferat ca operaţiunea de curăţire şi ungere să o facem seara, lăsînd apoi pantofii, pe şanuri, pînă a doua zi dimineaţa. Numai atunci vom face lustruirea cu peria în care scop, în prealabil, îi vom aburi abundent, suflînd de aproape peste piele. După primul lustru, stropim cu vîrful degetului, cîteva picături de apă şi dăm un nou lustru, cu o bucată de pluş.

Doina POPA

UMOR STRĂIN

T. PINDAREV

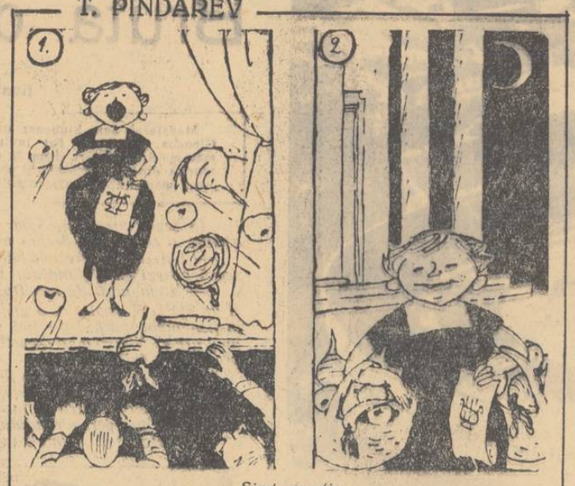

Simț practic

(STIRȘEL)

SZEGŐ GIZI

— Ce fel de figură e asta?
— Tractor. Cine mai folosește azi calul?...

(LUDAS MATYI)

J. NARET

Fără cuvinte

(L'HUMANITÉ DIMANCHE)

M. UȘATA

LA REPETIȚIE

— In piesă se spune: „ți sărută mîna..."
— Mă scuzați, nu cunosc încă bine rolul!

(KROKODIL)

HENRY BUTTNER

Profesorul distrat

(EULENSPIEGEL)

HOLBECH

— De cîte ori ți-am spus să nu mă mai chemi în timpul lucrului!...

(VIE NUOVE)

ARMAGNAC

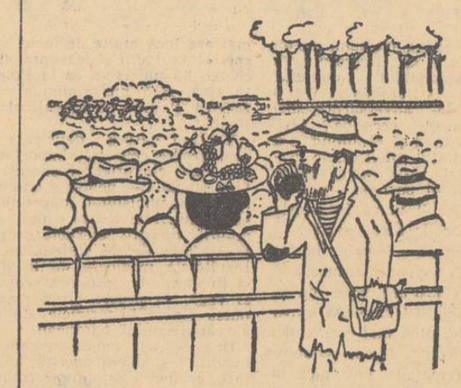

Fără cuvinte

(L'HUMANITÉ DIMANCHE)

G. VALK

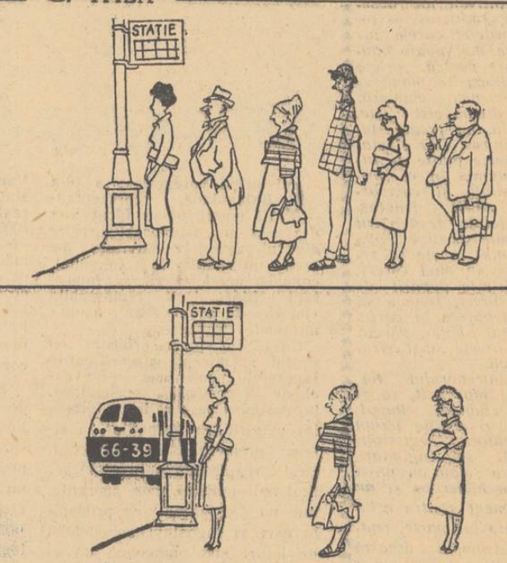

Fără cuvinte, despre politețea unor bărbați

(KROKODIL)

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

BUCUREȘTI—500

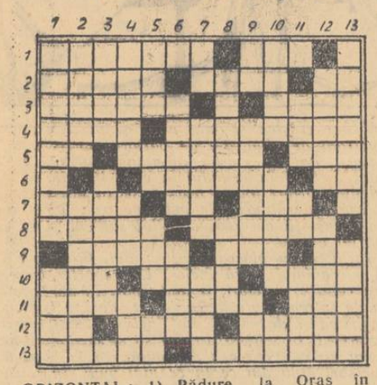

ORIZONTAL: 1) Pădure la marginea Bucureștiului — „Foișorul de...", turn de observație a incendiilor în Bucureștiul de altădată, 2) Edificiu de cultură, ridicat în ultimii zece ani, pe scena căruia se prezintă lucrări ale marilor maeștri ai muzicii — Loc la teatru — La Mogoșoaia! 3) Regretat actor romîn, al cărui nume îl poartă Teatrul Satiric Muzical — Pictor romîn, autorul frescei „Intrarea triumfală în București a lui Mihai Viteazu, după lupta de la Călugăreni" 4) Apărare — Stradă comercială în București 5) Nicolae Ionescu — Sediul orchestrei simfonice „George Enescu", monumentală instituție bucureșteană construită în 1888 — Pămînt galben 6) Geniul muzicii românești, a cărui nume îl poartă cu cinste Filarmonica de Stat din București — Cristea Zamfir 7) „...Scînteii", măreața construcție din București, creație a regimului democrat-popular, — Posed — Nume feminin 8) A indica — Savant romîn care a reorganizat și îmbogățit colecțiile de animale ale muzeului bucureștean de istorie naturală care-i poartă numele 9) „Răchiteanu-Sirianu, cunoscută actriță bucureșteană — Iar (arh.) — La revedere 10) Provoc — „Ba'ta.", unul din renumăratele cartiere unde în ultimii ani s-au înălțat blocuri muncitorești — Poet ardelean 11) Oază în Sahara — „București — cinci sute" (pl.) — Strigăt de bucurie. 12) În București! — Mare, piață în Capitală, aici se organizează anual „Expoziția agricolă a regiunii București" — Întemeietorul legendar al orașului București, 13) „... la bariera Filantropiei", pictură de Ștefan Luchian — Titlu de onoare ce-l poartă Filarmonica de Stat din București (pl.).

VERTICAL: 1) Grădină în București, înființată de Dimitrie Brîndză — Oraș în Moldova 2) Cișmigiul de altă dată (pl.) — Primul actor profesionist din București, participant activ la revoluția din 1848 3) Bade — A fondat împreună cu V. A. Urechie, în 1865 „Ateneul Romîn", una din cele mai vechi instituții culturale ale Capitalei 4) Grefșala tipografilor — Cai, ce se întrec pe hipodromul Băneasa — ...Marin Sadoveanu, autorul romanului „Sfîrșit de veac în București" 5) Deal în Suedia — Pronume — ...Ipătescu, luptătoare de la 1848, al cărei nume îl poartă unul din bulevardele Capitalei — Cuba 6) Soția domnitorului A. I. Cuza, a fondat un azil în București — Voce 7) Campion — Inima — ...Rahova, cunoscută întreprindere din Capitala 8) Primul Voevod al țării care-și are scaunul de domnie la București și care emite, în 1459, actul în care se pomenește, pentru prima oară în istorie, despre orașul București — Rudă 9) Notă muzicală — Ciudată (fig.) — Zeița tinereții 10) Factor poștal în Bucureștiul de altă dată — Înțelegeri — În București 11) Țărm — Ape! — A înfășura 12) Vestit han al Capitalei înainte de 1860. — Ivit 13) Pictor romîn, autor a două desene despre participanții la manifestația din Piața Teatrului Național din București din 13 decembrie 1918. — Muncitori la București-Triaj.

Sergiu COLOSENCO
Bîrlad

Intre pildă bună și caricatură

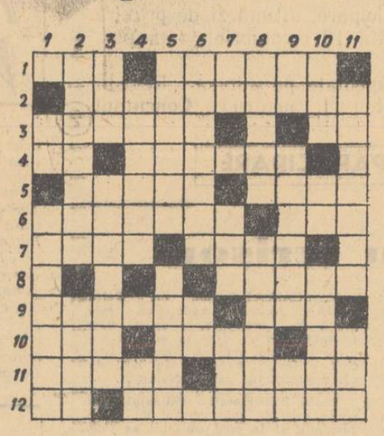

ORIZONTAL: *1) Se află la treabă — Dimensiune a aștrilor dintr-o fabulă de Marcel Breslașu; 2) Tatăl greierului și-al furnicii și al altora ca ei; 3) „Vulturul și găinile" (Fabulă de Krilov) — La fel; 4) Două litere comune lui La Fontaine și Grigore Alexandrescu — Plantă exotică întrebuințată pentru construcții ușoare; 5) A reveni asupra unei hotărîri — Plantă industrială; 6) Refren muzical — A lucra pămîntul; 7) Le găsești în orice fabulă — Fabulistul antichității; 8) Iute; 9) I-a spus porcului ghiftuit: „Netrebnicule, ghinda ce te ține gras și obraznic, vine de la mine" — Planetă mică; 10) Nelu cu Ioniță; — Eroii fabulelor se recrutează din cel vegetal și cel animal — „Clinele și cățelul" 1 — Notă muzicală; 7) Subrete! — A semnat — În groapă; 8) Zeu cu două fețe — Fabulă de Marcel Breslașu; 9) Pronume — „Că-i unul sau altul, / că-i Stan ori că-i Bran / Oricare... ți-e dușman. (La Fontaine în tălmăcirea lui Tudor Arghezi) — Sper.; 10) Moșul genelor — Localitate în vechime — Într-o fabulă pentru cei mari (de Marcel Breslașu) „s-a brodit să fie teatrul unei discuții-nsuflețite și pasă-mi-te inedite" a unei osii cu spițele; 11) Ajuns voevod, „înțelept" a hotărît că lupii să ia de la oi cîte o piele, nimic mai mult — Locul de baștină al unuia din cei doi șoareci din fabula lui La Fontaine.*

VERTICAL: *1) Prepoziție — S-a arătat mai tare decît stejarul; 2) Vînd blana ursului din pădure — Are în mînă; 3) Oraș în Norvegia — Ora 12 ziua; 4) G. Topîrceanu a scris cîteva pentru copii — Notă muzicală; 5) Finalul fabulei — Eroul mai multor fabule de I. A. Krilov și Al. Donici; 6) „Boul și vițelul", Campion; 11) Suflet — Acesta 12) Doi la elefant (unul la cerb, nici unul la lup!) — „Gîsca...", fabulă de Tudor Arghezi (masc.).*

Mircea ZAVALEANU

NU E GREU!

ORIZONTAL: 1) Îi place muzica, fie ea grea sau ușoară — Animal greoi, nesociat (pl.); 2) Greu, obositor — O carte cu greutate 3) A face greutăți — Unitate de greutate pentru unele pietre 4) Interjecție — Sînt greu de convins! 5) Avem doar consoanele! — Un verb cu... capul greu de somn 6) Ocrotește — A escalada 7) 100 de metri pătrați — Într-un gram — O greutate fără dare 8) Literă cirilică — Trage greu la cîntar — Plantă textilă 9) Ajuns în cele din urmă! — Aruncarea greutății — Metodă 10) E grea de o mie de kilograme — Aud greu 11) Din cînd în cînd — Măsură japoneză — Transportă greutăți 12) Locul de... dans al „greilor" cu mănuși — Li s-au adresat cuvinte grele.

VERTICAL: 1) Greu — Stabilește greutatea 2) Lucru greu de înțeles — Aceștia nu sînt grei 3) Pictor romîn — Inimă grea — Un tip greu de cap 4) Ornament arhitectural — Un cuvînt greu de 125 de ocale! — Cal cu părul galben; 5) Tehnician care potrivește la locul lor piesele unei mașini — Grigore Popescu 6) Aceea — Lichid care curge greu; 7) Ei bine! — Visuri cu senzații de greutate pe piept 8) A ieși dintr-o situație grea — Chem pe cineva 9) A avea o greutate 10) Se găsește greu — Cămașă — „Greu la deal cu boii..." 11) Situație — Alungă cîinii — Cal frumos 12) Sînt greu de prins — Greutate.

Dan LAURENȚIU

Buletin meteorologic

ORIZONTAL: 1) O udă ploaia ca să nu te ude ploaia — Îți îndreaptă pașii pe căldură, spre centrul de răcoritoare 2) Fenomen optic produs prin refracția luminii în atmosferă — Merge în proverb cu „Ninge, plouă..." 3) Țelul nobil al activității pedagogice — Reflexiv 4) Piese la jocul de șah — Întrarea în scenă a astrului de foc 5) Ne privește cu căldură — Grăbă 6) Evaporează și condensează la comandă — În ceață și curent! 7) Subordonat al „Fulgerului"" (Ilderim) — ... de Janeiro 8) Pe jumătate amabil — Flota lui Filip II nimicită de inamic și de furtună (1588) 9) Posesiv — Rudă cu cobza — Di 10) Autorul volumului de fabule intitulat „Fumul, ploaia, un țînțar și-o pereche de ochelari" — Nichel — Folio (abr.) 11) Personaj din comedia „O noapte furtunoasă" — Licurici pe cerul nopților senine (sing). 12) Uleiuri volatile cu miros puternic — Curcubeul Olimpului.

VERTICAL: 1) Încărcat cu vapori de apă — Gheață! (2 cuv.) 2) Rege mitologic, vîntul îl trăda că poartă urechi de asin — Plouat 3) Cețoasă, neguroasă — „...de gheață", cristale subțiri și ascuțite care cad uneori iarna 4) Frig — Neplăcut la gust 5) Rîu în regiunea Mării de Azov — Soare — Acela 6) Infinitivul frigului și-al fricii — Se deschide scorul! 7) Verbul zefirilor — Cu capul în nori și nu-i înfumurat 8) Elimină, între altele, vapori de apă 9) Cara ..., veche vale în Dobrogea — Curcubeu — Nu e nu! — Simbolul litiului 10) Șefi sub soarele de foc — Ca la 5 vert. — Capul furtunilor! 11) Scîndurele — Beneficiari inoportuni ai unui regim de izolare... la răcoare 12) Cei de radio lansează „fulgere" în depărtări — Formație glaciară în Suedia (Fără rival, pe ale noastre meleaguri).

Lucia OPRESCU

Cuvinte mai puțin cunoscute: AJE.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Dv. ce ați muta? (10)

STEINER (S.U.A.)

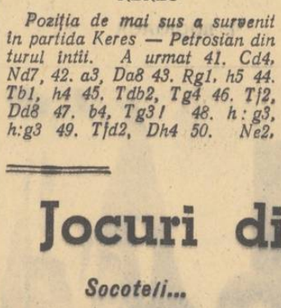

BOLEȘLAVSCHI (U.R.S.S.)

Poziția de mai sus a survenit într-o partidă jucată la Stockholm în anul 1948. Albul, la mutare, a decis partida în favoarea sa într-un mod spectaculos.

Turneul candidaților

Turneul candidaților de la Bled a intrat în cel de-al doilea tur. După primul tur (șapte runde) Keres, Petrosian și Tal au acumulat cîte 4½ puncte. Prin victoria obținută la Tal în runda X-a, Keres a trecut pe primul loc cu 7 puncte.

PETROSIAN

KERES

Poziția de mai sus a survenit în partida Keres — Petrosian din turul întîi. A urmat 41. Cd4, Nd7, 42. a3, Da8 43. Rg1. h5 44. Tb1, h4 45. Tdb2, Tg4 46. Tf2, Dd8 47. b4, Tg3! 48. h:g3, h:g3 49. Tfd2, Dh4 50. Ne2, Th7 41. Rf1, D:f4+!, și albul cedează.

★

Iată acum o partidă cîștigată de Tal (cu albele) în stilul său specific, la Olaffson. Marele maestru sovietic se dovedește a fi într-o formă excelentă.

1. e4,	c5	23. De3,	Tg8
2. Cf3,	d6	24. Rb1,	Ce5
3. d4,	c:d4	25. Cc3,	Rg7
4. C:d4,	Cf6	26. Td2,	Tb8
5. Cc3,	a6	27. Tfd1,	Ne8
6. Ng5,	e6	28. Ca2,	a5
7. f4,	h6	29. Dc3,	D:c3
8. Nh4,	Db6	30. N:c3,	Ta8
9. a3,	Cc6	31. b4,	Nc6
10. Nf2,	Dc7	32. b:a,	N:e4
11. Df3,	Ne7	33. Nb4,	Rf7
12. 0-0-0,	Nd7	34. Cc3,	Nc6
13. g4,	g5	35. C:b5,	N:b5
14. C:c6,	N:c6	36. N:b5,	d5
15. f:g,	h:g	37. c4,	Tb8
16. Nd4,	Th6	38. a6,	Tbh8
17. h4,	Cd7	39, Ra2,	N:b4
18. h5,	Da5	40. a:b,	d:c
19. Ne2,	b5	41. Td7+,	C:d7
20. Thf1,	f6	42. T:d7+,	Rf8
21. Ca2,	Dc7	43. a7	și negrul
22. Db3,	Rf7	cedează.	

Știri șahiste

Fostul campion mondial Smislov a fost ales președintele conducerii unice a federațiilor de șah din U.R.S.S. Din prezidiu mai fac parte campionul mondial Botwinic și marele maestru Igor Bondarevschi.

★

In luna iulie s-a disputat la Haga un turneul internațional de șah pe echipe la care au participat 8 echipe reprezentative de tineret. Pe primul loc s-a clasat echipa R. F. Germane cu 22½ puncte. In continuare s-au clasat formațiile Olandei (19,½ puncte), Angliei, Danemarcei, Norvegiei, Austriei, Elveției și Belgiei. Premiile au fost înmînate de fostul campion mondial, dr. Max Euwe.

★

In meciul de șah prin corespondență Italia—Anglia, după terminarea a 31 de partide jucătorii italieni conduc cu 25—6. Meciul cuprinde 40 de partide.

★

A început un dublu meci prin corespondență R. D. Germană—Franța. In întîlnirea primelor echipe jucătorii din R.D.G. conduc cu 2—0, iar în meciul echipelor secunde conduc cu 4—1.

★

In meciul Elveția—Tunisia, disputat la Tunis, jucătorii elvețieni au învins cu 7½—6½. La masa I întîlnirile Belcadi—Martin 0,1 — 1,0.

★

Al optelea turneu internațional disputat la San Benedatto del Tronto s-a terminat cu victoria a trei jucători. Besser (Luxemburg), Emden (Elveția) și Nestler (Italia) s-au clasat primii cu cîte 7 puncte din 10 posibile.

★

Un meci de zece partide între maeștrii italieni Primavera și Paoli (ultimul a luat parte la al IV-lea Turneu internațional de la București) s-a terminat cu victoria lui Primavera: 5½—4½.

Un cal neobișnuit

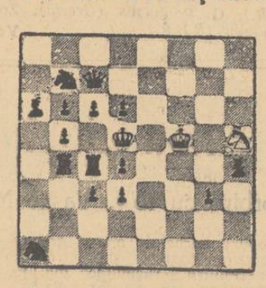

Negrul are pe tablă toate piesele sale: regina, turele, figurile ușoare și toți pionii. Albul are doar un singur cal. In poziția din diagramă calul acesta se dovedește însă a fi cal neobișnuit, căci albul, în ciuda inferiorității sale categorice, dă mat în 12 mutări! Această problemă — fantezie aparține compozitorului Blathi, iar soluția ei o vom publica în numărul viitor.

Jocuri distractive

Socoteli...

1) Cît face 1x2x3x4x0? Veți răspunde: 24. Rezultatul nu este exact. (Răspunsul este zero, fiindcă 24x0 este zero).

2) Găsiți repede două cifre întregi care înmulțite să aibă ca produs 7. (Răspunsul este 1 și 7 căci 1X7 = 7.

3) Ce număr e acela care poate fi citit și drept și răsturnat? Firește, în a doua ipoteză e alt număr. Diferența între numărul citit pe față și răsturnat este 21. (Sînt diferite cifre, în cazul nostru numărul este 68, răsturnat 89).

Opt cartoane

Să presupunem că aveți opt bucăți de carton tăiate așa cum vă prezentăm mai sus, dintre care două bucăți sînt negre (A) și șase albe (B). Vă cerem următoarele: luați cele două bucăți negre și așezați-le astfel încît să fie înconjurate din toate părțile de bucățile albe încît nici o latură a bucăților negre să nu fie în afară.

Al treilea pătrat

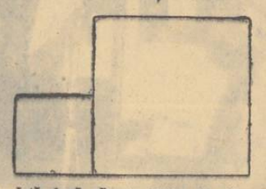

Iată două pătrate lipite, de dimensiuni diferite. Cu ajutorul a două linii drepte trebuie să obțineți trei părți din care să puteți să formați un alt pătrat.

Un truc la domino

Comunicați prietenilor dv. care joacă domino că puteți de la începutul unei partide să le spuneți care vor fi cifrele care se vor afla la sfîrșitul jocului la cele două extremități.

Pentru aceasta este suficient să rețineți discret o piesă din joc, de exemplu un 6X3 și jocul se va termina precis cu aceste cifre la cele două capete. (Un singur lucru nu uitați: nu rețineți o piatră dublu, adică un 6X6 sau 2X2 etc. fiindcă trucul nu va reuși).

Soluțiile jocurilor din nr. 102

IN CE ORDINE? 3, 2, 6, 1, 4 și 5.
OBSERVAȚI CU ATENȚIE! Cel mai mare este unghiul C (70°) apoi unghiul D (67°) iar al treilea B (64°) care pare cel mai mic.

FILATELIE

Noi mărci din R. P. Ungară...

Poșta maghiară ne-a obișnuit în ultimii ani cu mărci frumoase ca execuție grafică și interesante ca tematică. Nici ultimele emisiuni nu desmint aceste calități ale serilor de mărci din țara prietenă. Dintre acestea amintim de cele consacrate celui de al 24-lea Campionat mondial de scrimă și Lacului Balaton.

Prima serie numără 8 valori imprimate în policromie într-un tiraj de 400.000 serii dantelate și 15.000 nedantelate. Desenele lor au subiecte originale:

10 fileri—luptător cu spada din sec. X
20 „ — „ „ „ „ „ XV
30 „ — „ „ „ „ „ XVIII
40 „ — „ „ „ „ „ XIX
60 „ — călăreț „ „ „ XIX
1 forint — poziție de atac la spadă
1,40 „ — „ „ apărare la spadă
30 „ — salut cu spada la scrimeuri.

Seria „Lacul Balaton" se compune din 9 valori dintre care ultimele 4 sînt de poștă aeriană. Tirajul este identic cu al seriei precedente.

...și din Elveția

Poșta elvețiană a pus în circulație în ultimul timp cîteva noi emisiuni deosebit de interesante și de frumoase. Dintre acestea amintim seria de 6 valori pentru „Ziua națională" și blocul pentru „Expoziția Națională de filatelie" de la St. Galben.

Cele 5 valori cu supratașă sînt 10+10 c (Agată), 20+10 c (turmalină), 30+10 c (ametist), 40+10 c (fosilă de salamandră). Marca de 5+5 c reproduce globul terestru și drapelul elvețian. După cum se vede și în acest an poșta elvețiană a emis o serie cu imagini originale — bogății ale subsolului.

Blocul expoziției „Nabag 1959" are două mărci nedantelate, de 10 c și 20 c, puse în vînzare la prețul de 2 fr. Desenul lor este comun și redă un simbol.

Coloritul deosebit de reușit, de altfel specific mărcilor elvețiene, fac și din aceste emisiuni, noi opere filatelice de artă.

Copii, desenați și voi!

Publicăm astăzi trei din cele mai bune rezolvări trimise de copii la problema nr. 5.

I. Un desen cu mult haz ne-a trimis *ANDREI EUGEN*, în vîrstă de 7 ani, din Galați, strada Trotuș nr. 10 A. Uitați-vă cum se descurcă Azorel ca să nu-și ude blănița.

2. *LUMINIȚA ILIE*, în vîrstă de 8 ani, din București str. Valeriu Braniște nr. 52, a pus, după cum vedeți, pe Azorel în vas, iar cei doi prieteni au niște pălării de ploaie (coșuri) strașnice.

3. *S. SURICA* din Iași, strada Adamache nr. 14, clasa V-a școală de 7 ani nr. 8 ne-a trimis o rezolvare bună și foarte frumos desenată.

Bravo copii, din ce în ce găsiți soluții mai bune. Căutați, în continuare, să desenați cît mai clar și mai frumos. Dați-vă silința să găsiți rezolvări cît mai năstrușnice.

Așteptăm și noile rezolvări la rubrica noastră.

★

Alături dăm lista altor colaboratori ai rubricii „Copii, desenați și voi" care ne-au trimis rezolvări bune la problema nr. 5: *Podoleanu Adrian*, cl. II-a Șc. 7 ani Comănești str. Gh. Gheorghiu Dej nr. 76 raionul Moinești, reg. Bacău, *Petru Emil*, Șc. Medie Mixtă Hațeg cl. VII-a A., reg. Hunedoara, raion Hațeg; *Marc Delia*, Șc. Elementară de 7 ani nr. 17 București cl. V-a, Bd. Ilie Pintilie nr. 24, raion I. V. Stalin; *Constantinescu Viorel*, Șc. 24 Mixtă cl. IV B. București, raion 1 Mai str. Domnița Ruxandra nr. 28; *Borozascu Radu*, cl. X Șc. Medie V. Alecsandri Galați str. Traian nr. 1; *Căpîlna Emil*, cl. VII Șc. Medie nr. 10 Cluj, str. Hidelvi nr. 4; *Grigoraș Ana*, cl. VI Șc. de 7 ani Pipirig, raion Tg. Neamț, reg. Bacău; *Cimpeanu Gh.* comuna Tătărești (Gălbinuși) raionul Buzău, regiunea Ploești); *Sertis Ștefan*, Șc. 7 ani nr. 4 cl. VII B. Craiova, Aleia Mîntuleasa nr. 1 bis; *Hanță Călin*, Șc. elementară nr. 2 cl. III-a Oltenița, str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 94; *Ciobanu Voichița*, Șc. Medie nr. 1 cl. VII Gherla, raion Gherla, reg. Cluj; *Vogel Eugenia*, Șc. 124 mixtă cl. VII A. București str. Bateriilor 20, raion Lenin; *Ene Stella* — Feteşti.

Insemnări

Singura cale

Secția de fotbal a clubului Rapid a hotărît suspendarea jucătorilor săi Raab (pentru acte de indisciplină) și Neacșu (pentru joc brutal). Rapid are în momentul de față serioase dificultăți în alcătuirea formației, datorită cîtorva indisponibilități. Cu toate acestea, conducerea clubului n-a pregetat să suspende doi jucători a căror comportare este criticabilă — și acest lucru este un fapt cît se poate de pozitiv.

Duminică, pe stadionul Dinamo, am asistat la un gest rar întîlnit: antrenorul dinamovist Baratki l-a scos de pe teren pe fundașul Popa, în momentul cînd echipa sa era condusă cu 2—0. Dar Popa dovedise pînă atunci dezinteres pentru culorile clubului, printr-un joc neserios, nervos, capricios, — jocul unei „vedete" căreia nimic nu i se mai poate opune... Nu este pentru prima oară cînd Popa se manifestă de asemenea manieră. Fundașul dinamovist este, fără îndoială, un jucător talentat și valoros. Dar el mai are încă foarte multe de învățat, nu numai în ce privește atitudinile și comportarea unui sportiv fruntaș, ci și în privința desăvîrșirii măiestriei sale sportive. Popa trebuie să mai învețe să revină la atac în mod corect, atunci cînd este depășit de adversarul direct, trebuie să învețe să degajeze la partenerul cel mai bine plasat, trebuie să învețe să-și stăpînească nervii.

Gestul antrenorului Baratki a fost binevenit, ca și hotărîrea clubului Rapid Numai cu o poziție fermă față de jucătorii nedisciplinați, brutali sau îngîmfați, jucători care dau un prost exemplu coechipierilor și un slab randament pentru echipele din care fac parte, poate fi impulsionată această populară disciplină sportivă care este fotbalul.

Șt. R.

Stadionul Republicii văzut din helicopter în timpul desfășurării Jocurilor Balcanice de Atletism

Fotografia: L. SCHINDERMAN

Bravo, băieți!

Cîștigînd categoric a 18-a Balcaniadă, reprezentanții noștri ne-au făcut una din cele mai frumoase surprize din întreaga lor activitate pe arena internațională. Personal, consider acest succes mai important chiar decît remarcabila victorie de acum 4 ani, asupra naționalei franceze.

Ca să fiu sincer, priveam cu destul scepticism pronosticurile favorabile nouă (mă refer exclusiv la competiția masculină), pronosticuri pe care le-au formulat majoritatea oaspeților în zilele premergătoare întrecerii. Deși rezultatele sezonului actual îndreptățeau unele speranțe, mie mi se părea că prietenii bulgari și iugoslavi beneficiază de loturi mai omogene; un eventual loc doi, la mică distanță de învingători — iată tot ce nădăjduiam.

De unde era să-mi închipui că Vamoș nu se va mulțumi cu un singur titlu, că Grecescu va realiza splendidul „dublet"" 5000-10.000, că Barabaș și Weiss nu vor ceda adversarilor nici măcar locurile secunde? Aici, de fapt, la fond și semifond, s-a decis rezultatul final. Cele patru alergări ne-au adus 43 de puncte din 44 posibile, performanță probabil unică în istoria competițiilor de acest gen!

Se cuvine să adăugăm la loc de cinste excelenta aruncare a lui Bizim (79,96 m.), care ne dă speranțe pentru Olimpiadă într-o probă unde, pînă mai ieri, „nici nu ne vedeam". Idem, redobîndirea supremației balcanice la înălțime-băieți, după ce am așteptat cam prea mult pe succesorul lui Söter... Cornel Porumb a dovedit calități remarcabile: stăpînire de sine, voință, inteligență. La capitolul tehnică, mai are încă multe de făcut, în special la lucru deasupra stachetei. Să nu uităm că la Roma, în 1960, fără un minimum de 2,08 va fi greu să te califici în finală!

Vorbind despre deficiențe — deci despre cele mai importante concluzii ale oricărui succes — vom semnala — pentru a cîta oară? — inadmisibila înapoiere a sprintului, odinioară unul din atuurile noastre, eternele greșeli la schimburile de ștafetă, ca și rezultatele mediocre de la disc și greutate. Un progres sensibil și rapid la aceste probe, ne-ar putea ridica în primele rînduri ale atletismului european.

Dacă — așa cum spuneam și în titlu — băieții merită felicitări, echipei feminine trebuie să-i adresăm adevărate elogii. De trei ori la rînd campioane balcanice, atletele noastre au obținut și în acest concurs rezultate de valoare internațională. Mă gîndesc la Lia Manoliu, în excepțională revenire, la Ana Coman, care se apropie cu pași hotărîți de cele mai bune aruncătoare ale lumii, la Maria Diți și Ioana Petrescu...

Cît despre „Ioli" — mi se pare că nici superlativele nu mai pot spune mare lucru! Iolanda Balaș nu este pur și simplu o mare campioană: este un „eveniment" în istoria atletismului mondial. Prodigioasa ei dezvoltare mă îndreptățește să afirm că Ioli va fi prima care va învinge nu numai granița lui 1,85 — asta-i de pe acum evident — dar — nu vă alarmați, nu-i o fantezie poetică! chiar și acea barieră fantastică a lui 1,90. Poate chiar anul viitor, la Roma, — ce zici, Ioli dragă?

Dan DEȘLIU

De la stînga la dreapta: Ana Coman *(R.P.R.)*, G. Roubanis *(Grecia)*, Zoltan Vamoș *(R.P.R.)*, Stanko Lorger *(R. P. F. Iugoslavia)* Lia Manoliu *(R.P.R.)*

Văzuți de V. VASILIU

Care vor fi primele patru clasate în campionatul de fotbal?

Noul nostru concurs cu premii

In urma succesului înregistrat cu prilejul ultimului nostru concurs sportiv și pentru a răspunde propunerilor venite din partea cititorilor noștri, revista „MAGAZIN" organizează un nou concurs sportiv.

De data aceasta cititorii au de răspuns la o singură întrebare:

— CARE VA FI ORDINEA EXACTĂ ÎN CLASAMENT A PRIMELOR PATRU ECHIPE LA SFÎRȘITUL TURULUI CAMPIONATULUI CATEGORIEI A DE FOTBAL?

Fiecare cititor poate participa la acest concurs cu un număr nelimitat de răspunsuri, însoțindu-le obligatoriu de un număr corespunzător de bonuri de participare (care vor fi publicate în revistă).

Pentru acest concurs sportiv se instituie următoarele premii:

1. Un echipament de turism compus din pulover, pantalon și bocanci
2. Un picup cu 30 de plăci
3. Un picup

In cazul în care mai mulți participanți vor indica soluția exactă, premiile vor fi trase la sorți.

Vor fi luate în considerare numai răspunsurile însoțite de bonul de participare, ultima zi de primire fiind fixată pentru simbătă 10 octombrie (data poștei).

Răspunsurile vor fi expediate pe adresa „Revista Magazin", Piața Scînteii 1, pentru „Concursul sportiv".

BON DE PARTICIPARE

Cutia cu scrisori

F. LACATUȘ — Apal (Reghin): 1) Da, trebuie să fie recunoscut de federație. 2) De colectiv. 3) Comitetul regional U.C.F.S., cel raional sau orășenesc.

N. LUPU — Brăila: La cele trei întrebări vă vom răspunde în numărul viitor.

NIȚU NICULAE — Galați: E adevărat, inițial meciul de fotbal dintre reprezentativele R.P.R. și R.P. Bulgaria conținu pentru preliminariile turneului olimpic trebuia să aibe loc la 4 octombrie, dar în urma cererii federației bulgare, el se va disputa la o dată ulterioară, probabil către sfîrșitul lunii octombrie.

V. URSAN-Cluj: Nu este nici o greșeală informativă și socotim măsura binevenită. Întîlnirea de atletism dintre R.P.R. și Norvegia va avea loc simbătă 3 și duminică 4 octombrie, la Cluj. Vă așteaptă și o surpriză: tot simbătă 3 octombrie se va desfășura în orașul dv. meciul de box Italia—R.P.R. După cum se vede, veți fi pus la grea încercare...

Z. ZLATAVOR — Constanța: Adresați-vă direct fie ziarului „Naroden Sport" sau revistei „Fiscultura i sport" ambele din Sofia. Sîntem convinși că veți primi un răspuns pozitiv. Încercați și la întreprinderea Cartimex-București.

M. NICOLAIESA-Orașul Stalin: La prima întrebare nu vă putem răspunde întrucît nu avem asemenea date. La a doua întrebare: de două ori.

I. CHIVARA-București: In Capitală se găsesc 23 de maeștri emeriți ai sportului.

V. SCARLAT-Orașul dr. Petru Groza: Avînd în vedere că este prima dv... întrebare, o să vă dăm răspunsul cerut, deși la această rubrică l-am mai repetat. Jocul de baschet a fost „inventat" în 1892 de către profesorul James Naismith.

P. MARCU-Ploești: Patinajul cu rotile este un sport destul de larg răspîndit și în mod obișnuit se organizează campionate europene și mondiale. Veți afla la timp dacă fotrurile noastre sportive sau vreun club a pornit o asemenea acțiune. Jocul dv. de rebus l-am predat secției respective.

AL. JARCĂ-Iași: E greu de răspuns în limitele acestei rubrici. Vă promitem să revenim cu un material mai amplu. Floyd Patterson a devenit campion mondial în 1957, iar revanșa lui cu Johansson, deși asigurată, suscită încă multe discuții.

Varietăți

Iolanda Balaș „recordman" în 8 țări

Sub titlul „In șase țări EA ar fi recordman", ziarul belgian „Les Sports" din Bruxelles publica la 14 septembrie următoarea informație ca re-i va interesa, fără îndoială, pe amatorii de atletism: „Blonda și simpatica Iolanda Balaș, o știe toată lumea, este recordmană mondială la înălțime cu o săritură de 1,83 m.

Pentru a situa valoarea acestei performanțe, am avut curiozitatea să o comparăm cu cîteva recorduri masculine, din unele țări, bineînțeles mai puțin evoluate în materie de atletism. Am constatat astfel că Iolanda Balaș ar fi „numărul 1" în șase țări și ar stîrni invidia reprezentanților sexului tare. Iată care sînt recordmanii pe care Iolanda i-ar putea deposeda de titlu: Ahmet Aga (Albania) 1,77 m., Werner (Bolivia) 1,76 m., Azig (Borneo) 1,81 m., Lau (Hong-Kong) 1,80 m., Hoop (Lichtenstein) 1,80 m., Brockmeyer (Luxemburg) 1,82 m., Carlos Zea (Columbia) 1,83 m., Waganivavalagi (insulele Fidji) 1,83 m."

Ne permitem să facem o rectificare: Iolanda poate fi începînd de la 21 septembrie „recordman" în 8 țări și eventual egala altora care dețin ultimul său rezultat: 1,84 m.

Aceasta deocamdată, pentru că Iolanda nu și-a spus încă ultimul cuvînt.

Se vinde tricoul lui Pele

La Rio de Janeiro, agenții poliției au arestat un indivíd care vindea ca unic și veritabil, „însuși tricoul" purtat de celebrul jucător brazilian Pele, la memorabilul meci de la Stockholm care i-a adus Braziliei titlul mondial de fotbal. Desigur că erau mulți aceia care ar fi vrut să intre în posesia acestei prețioase relicve sportive și prețul nu era pentru oricine. In momentul în care a fost arestat excrocul vînduse deja 42 de tricouri.

Sportivii de culoare domină boxul profesionist

Lista campionilor mondiali de box profesionist pe anul 1959 prezintă o caracteristică frapantă și nemaiîntîlnită pînă acum: din cei opt campioni 7 sînt boxeri de culoare: Pascual Perez (muscă) și Joe Becera (cocoș) sînt metiși, Davey Moore (pană), Joe Brown (ușoară), Ray Sugar Robinson (mijlocie) și Archie Moore (semigrea) sînt negri, Don Jordan (semiușoară) este un descendent al pielilor roșii. Un singur campion este alb, suedezul Ingemar Johansson care a cîștigat și el titlul tot de la un boxer negru, Floyd Patterson.

O statistică... dar și un răspuns celor care susțin discriminarea rasială în sport.

In preajma stagiunii de hochei pe gheață

Convorbire cu tov. Vasile Militaru, secretarul general al F. R. H. P.

Ce-și propune hocheiul nostru pentru viitoarea stagiune? Pentru a răspunde la această întrebare am solicitat o convorbire tov. *Vasile Militaru*, secretarul general al Federației de hochei și patinaj, de la care am obținut o serie de amănunte prețioase.

— Cînd se va deschide stagiunea 1959/60? — a fost întrebarea cu care am deschis discuția.

— Dacă timpul o va permite — și asta înseamnă o temperatură pînă la plus 10 grade — patinoarul se va deschide la 1 octombrie. Deschiderea oficială a stagiunii va avea loc în jurul lui 15 octombrie, cu care prilej se va disputa „Cupa F.R.H.P." cu participarea selecționatelor orașelor București, Cluj, Miercurea Ciuc și Suceava.

— Care vor fi competițiile interne mai importante?

— Pe prim plan se situează campionatul categoriei A care începe la 10 ianuarie și la care vor participa șase echipe: C.C.A., Recolta Miercurea Ciuc, Știința Cluj, Voința Miercurea Ciuc, Dinamo Tg. Mureș și C.S.M. Rădăuți. Competiția are anul acesta o nouă formulă de disputare, deoarece prima etapă (din tur și retur) se va juca în provincie — meciurile fiind fixate prin tragere la sorți. Restul etapelor se vor disputa toate în Capitală.

Campionatul categoriei B se va desfășura în două serii între 10—24 ianuarie. Prima serie își va programa jocurile la Orașul Stalin, iar a doua la Sebeș Alba. Turneul de calificare în categoria A va avea loc la Miercurea Ciuc între 1—7 februarie.

Nouă și deosebit de importantă va fi apariția în cadrul unui concurs republican (între 6-10 ianuarie) a echipelor de juniori pe care sînt obligate să le prezinte anul acesta echipele participante în campionatul categoriei A.

— Ce ne puteți spune despre calendarul internațional?

— In această stagiune el va fi cu mult mai bogat decît în alți ani, pentru că performanțele stagiunii trecute ne-au adus multe invitații. Deoarece nu le putem face față tuturor, am ales dintre ele pe cele care vor face obiectul unui turneu pe care hocheiștii noștri fruntași îl vor face în cinci țări după următorul itinerariu: 22 noiembrie: *R.P.U. — R.P.R.*; 24 noiembrie: *Budapesta—București*; 26 noiembrie: *O selecționată a R. F. Germane — București*; 28 noiembrie: *Hanovra — București*; 29 noiembrie: *Essen — București*; 2 decembrie: *La Haye — București*; 5 decembrie: *Liège — București*; 6 decembrie: *Anvers — București*. In ultimele trei echipe, din Olanda și Belgia, joacă și profesioniști canadieni.

Va urma apoi în a doua jumătate a lunii februarie tradiționala competiție „Cupa orașului București" la care au fost invitate echipele orașelor Roma, Helsinki, Oslo, Berlin, Budapesta și București, precum și două selecționate de tineret din U.R.S.S. și R. Cehoslovacă.

— Ce măsuri au fost luate pentru pregătirea jucătorilor fruntași care intră în vederile selecției pentru reprezentativa țării și echipa Capitalei?

— A fost alcătuit un lot al R.P.R. care a și făcut primele pregătiri la Muntele Roșu, unde a fost supus unui program pentru mărirea forței, program axat în principal pe... tăiatul lemnelor. Această metodă ne-a fost împărtășită de antrenorii cehoslovaci la campionatele mondiale de anul trecut în discuțiile ce le-am purtat cu ei.

— Pentru pregătirea de noi cadre vor funcționa și anul acesta centre de copii?

— Centrul care a funcționat anul trecut a dat bune rezultate și o serie de copii vor fi promovați chiar în această stagiune în echipe superioare. Anul acesta centrul de copii din Capitală va fi deschis tuturor copiilor care vor să practice hocheiul. Un alt centru va funcționa pe lîngă Clubul Sportiv Școlar București, altul la Cluj și în sfîrșit altele pe lîngă școlile sportive existente. Sîntem convinși că activitatea acestor centre va folosi descoperirii și pregătirii de noi cadre valoroase.

★

Discutăm despre hochei pe gheață la sfîrșitul lui septembrie. Dar, după cum ați văzut, nu sîntem departe de deschiderea stagiunii pentru că existența unui patinoar artificial permite ca această stagiune să bată la ușă chiar în condițiile unei toamne însorite. De altfel, să vă dăm un amănunt în plus. Pentru astă seară este hotărîtă proba instalațiilor patinoarului artificial de la stadionul „23 August", tocmai în vederea deschiderii stagiunii 1959/60.

I. BOCIOACA

Conducătorii echipei engleze de fotbal Gloucester City, echipă care merge prost în campionat, au găsit soluția pentru a ieși din impas: au invitat pe un hipnotizator, care ar urma să-i facă pe jucători imbatabili de aci înainte. După mai multe asemenea ședințe — ca aceea reprodusă în fotografia noastră — fotbaliștii de la Gloucester n-au reușit totuși să-și învingă adversarii...

Iolanda Balaș mai are un cm. pînă să sară propria-i înălțime (1,85).

— Trebuie să subliniez că 1,84 nu este o performanță pe măsura mea.
— De ce?
— Pentru că eu măsor... 1,85 !

Desen de AL. CLENCIU

Magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Manajerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce Pat învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. Acum Pat este în ajunul meciului cu „Olandezul zburător".

In seara meciului, Sam află că Pat se duce la Universitate pentru a asculta o conferință despre marele poet englez Robert Browning.

— Ești într-o ureche, băiatule? se minună Stubener. Ai uitat că astă-seară boxezi cu „Olandezul zburător"?

— N-am uitat de loc. Dar meciul e la zece și conferința se termină la 9 și un sfert. N-avea nici o grijă. Și apoi, ar trebui să fii bucuros că am asemenea preocupări. Tata îmi spunea că orele dinaintea unui meci sînt cele mai grele. Nimic mai divertizant și mai bun pentru moralul meu decît o preocupare intelectuală...

Meciul din seara aceea ținu, în adevăr, 15 reprize. Olandezul era extrem de agil și-i crea destule dificultăți lui Pat, care trebuia să-și rețină foarte atent contrele, pentru a nu-și scoate adversarul din luptă prea devreme. Înainte de începerea rundului al 15-lea, Sam îi șopti:

— Gata, Pat. Acum e momentul!

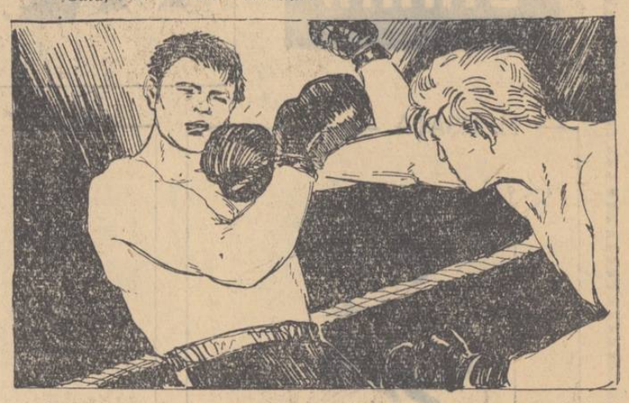

Pat reîncepu lupta cu mai multă hotărîre și olandezul o simți din primul schimb de pumni. El încercă totuși o lovitură de grație. Se aruncă cu toată viteza, dar înainte de a-și fi plasat lovitura, o directă a lui Pat îl prăbuși la pămînt.

Din seara aceea începu adevăratul drum spre glorie al lui Pat Glendon. Specialiștii recunoscură în el un viitor mare campion. Reporterii sportivi afirmau că Pat Glendon trebuie să se întîlnească acum numai cu boxeri de prima mînă, cu adevăraților campioni ai ringului.

In anul acela, Pat și managerul său călătoreau prin toată America, iar tînăra stea mergea din victorie în victorie. Pe rînd Ben Menzies, Rege Rede, Ernst Lawson și Bill Tarwater căzură sub pumnii săi. In anul următor, altă jumătate de duzină de boxeri cunoscuți — cei care ocupau treptele pînă la piedestalul pe care trona campionul, Jim Hanford — fură învinși unul după altul. Bursele erau din ce în ce mai mari, iar dolarii se strîngeau tot mai mulți în casa de fier a lui Stubener. Pat se mira cum alături

de averea lui, cea a lui Stubener creștea și mai mult și nu-și explica această ciudățenie. Anumiți patroni de sindicate de pariori i-ar fi putut însă da toate explicațiile necesare. Pat ar fi aflat că managerul său specula cît putea asupra secretului lor comun: rundul în care trebuia să se termine fiecare meci și că angaja pariuri foarte fructuoase în acest sens. Dar tînărul continua să ignoreze dedesubturile imunde ale ringului și nu trăia decît pentru clipa cînd va reuși să cucerească titlul suprem și să se înapoieze în munții și pădurile lui natale.

Laconismul lui, firea lui închisă, nu plăceau anturajului, iar presa îl descria ca pe un taur stupid, un animal fără creier. Un reporter, care-l cunoștea poate mai puțin decît ceilalți gazetari, îi dădu porecla de „bruta din caverne", care fu preluată de întreaga presă. In secret, Pat se enervă. Dar știu să-și ascundă amărăciunea și deveni și mai închis și mai rezervat, mai ales în contactul cu ziariștii. In schimb, începu să se pasioneze de meseria lui. E adevărat că acum nu mai era atît de simplu ca la început. Boxerii pe care-i avea ca adversari erau din ce în ce mai buni. In unele

meciuri se întîmplă chiar să nu-și poată dobori adversarul în rundul convenit cu Sam. Așa se întîmplă cu Sulzberger, un colos german, pe care nu-l putu răpune în rundul al 18-lea și pe care-l puse la pămînt doar în rundul 20.

Datorită forței, abilității și mai ales vieții sobre pe care o ducea, Pat reuși totuși să-și mențină intactă superioritatea. Spre deosebire de tatăl său, nu avu de suferit nici un accident.

Și iată că pînă la Jim Hanford, campionul lumii, nu mai rămăseseră de eliminat decît patru alți candidați la titlul suprem. Pe doi dintre ei, Kid MacCrath și Jack Mac Bride din Filadelfia îi învinse în cele 6 luni care urmară. Mai rămîneau Nat Powers și Tom Cannam.

Totul ar fi mers foarte bine, ca și pînă acum, dacă Sam Stubener n-ar fi acceptat ca reporterul lui Courrier-Journal din San Francisco să-l inter-

vieveze pe Pat. Pentru că acest repor ter era o femeie, o tînără femeie de lume, care se lansase în ziaristică. Numele ei era Maud Sangster. Familia ei era una din cele mai bogate din oraș și-și datora averea unui bunic care descoperise zăcăminte de borax în statul Nevada. Prin speculații necinstite, bătrînul realizase o avere imensă. La moartea bunicului, cei patru fii ai săi se luară la harță și se dușmăniră la sînge din cauza moștenirii. Cel mai tînăr dintre fii, Teodor Sangster, era și cel mai cinstit dintre ei. Rușinat de originea averii și bogățiilor sale, într-o zi vîndu totul și-și folosi cea mai mare parte a banilor obținuți pentru a lupta împotriva trusturilor, a acaparatorilor și a exploatatorilor. Maud Sangster era fiica lui cea mai mare. Era foarte frumoasă și constituia încă o partidă strălucită. Cu toate acestea rămase celibatară. Îi plăceau sporturile în aer liber, era campioană de tenis, iar ziarele de provincie specializate în colportarea cancanurilor, erau pline cu descrierea excentricităților sale. Odată a provocat senzație participînd la o partidă de polo, amestecată printre bărbați. Altă dată își deschise un studio de artă în Cartierul Latin din San Francisco.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 104 ★ Sîmbătă 3 octombrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

TURNEU! 1959!

Pagini de jurnal

de Gr. Vasiliu Birlic
Artist al poporului

De la început ne-am dat seama de importanța turneului pe care urma să-l întreprindem. De aceea, am simțit nevoia întocmirii unui „jurnal", care trebuia să ne amintească, în ore de răgaz, cele văzute și simțite. Jurnalul acesta nu era menit să apară în presă. Dacă apare, cu atît mai bine. Prin intermediul lui, publicul va lua cunoștință, cît de cît, de felul cum s-a desfășurat recentul turneu al Teatrului Național „I.L. Caragiale" în Transilvania. Spunem într-o măsură, pentrucă notițele fugare, succinte, oricît de cuprinzătoare ar vrea să fie, nu vor putea da mai mult decît o idee despre noul și recentul triumf al primului teatru al patriei noastre.

Dar sîntem ispitiți, înainte de a intra în miezul problemei, să începem prin a face ceea ce, în mod oarecum pretențios, se numește: UN PREAMBUL.

Omul, în special de la o anumită vîrstă, este ispitit spre comparații. Lucrul este firesc: asemănînd „ce-a fost" cu „ce este", din această confruntare, să-i spunem dialectică, el poate conchide dacă este vorba de un progres sau de un regres.

Turnee s-au întreprins, am putea spune, de cînd există teatrul românesc, deci de-acum aproape o sută cincizeci de ani. Într-o vreme cînd stagiunile permanente erau lucruri rare, actorii vagabonzi se vedeau siliți să cutreere țara, pentru a-și putea agonisi ceva mijloace cu care mai puteau să-și țină zilele. La început de tot, actorii călătoreau cu diligența sau — dacă erau mai organizați — cu căruța cu covilir; mai tîrziu, odată cu punerea în funcțiune a primelor linii de cale ferată, turneele se făceau cu trenul, în vagoane de clasa a III-a, laolaltă cu ceilalți călători. Și nu e o simplă anecdotă întîmplarea cu marele actor Grigore Manolescu, amenințat să fie arestat de către poliție, reclamat de unii călători care-l vedeau pe actor schimbîndu-și înfățișarea, întrucît trenul își întîrzîase sosirea în orașul în care trebuia să aibă loc reprezentația. Viața actorilor vagabonzi, printre ei cititori ai teatrului românesc, a fost penibilă. Și de aceea cei mai mulți, așa cum releva și Costache Negruzzi, au sfîrșit de timpuriu.

● *(Continuare în pag 4-a)*

CIBERNETICA ȘI MEDICINA

Suprema încununare a instalațiilor automate contemporane o constituie aparatele electronice speciale și mașinile de calculat care, cu o viteză fantastică, îndeplinesc unele funcțiuni ale creierului omenesc.

În prezent, cînd oamenii sovietici au trecut pe scară largă la automatizarea producției, folosirea mașinilor electronice de calculat („EVM") în diferitele domenii ale științei și ale economiei naționale capătă o deosebită însemnătate.

S-au construit mașini „EVM" care efectuează numeroase calcule. Aceste mașini vor avea un efect colosal în oricare ramură a științei și a tehnicii, printre care și în medicină. Tocmai asupra acestui punct vom insista în cele ce urmează.

Mașinile „EVM" pot fi folosite în domeniul vast al statisticii medicale pentru perfecționarea sistemului de ocrotire a sănătății, pentru diagnosticarea bolilor și pentru rezolvarea multor alte probleme medicale. În unele institute științifice de cercetare, laboratoare și clinici, se și efectuează lucrări pentru crearea unor instalații electronice speciale și pentru folosirea mașinilor „EVM" în medicină. La Institutul de Psihiatrie, de pildă, profesorul S. N. Briaines se ocupă de studierea complicatelor reflexe condiționate. Ele sînt reproduse cu ajutorul instalațiilor electronice.

Printre instalațiile electronice de modelare care și-au găsit aplicarea în medicina clinică, putem cita „SINEC" — sintetizatorul electro-cardiogramelor. Această instalație dă orice electrocardiogramă care reproduce bătaia inimii bolnave sau sănătoase. „SINEC" deschide noi posibilități pentru a diagnostica afecțiunile țesuturilor inimii.

Savanți din multe țări efectuează cercetări ale memoriei omului prin mijloace electronice. Se fac încercări de a se arăta că fenomenele de memorie sînt însoțite de anumite urme electrice în creierul omului, urme care pot fi înscrise de către electroencefalograf — adică de un aparat care înregistrează circomvoluțiunile creierului.

★

Individualitatea omului, particularitățile personalității lui, iată punctele de care medicul trebuie să se izbească zilnic lîngă patul bolnavului. De aceea, profesiunea medicului este considerată într-un fel ca o artă.

Asupra rezultatului tratamentului influențează diferiți factori: nivelul de dezvoltare a științei medicale, experiența și volumul cunoștințelor medicului și, în sfîrșit, capacitățile personale ale medicului — vocația, dragostea față de specialitatea sa. Acestea din urmă fac parte din sfera artei medicale.

Afară de aceasta, rezultatul bolii depinde de starea internă a bolnavului, de influența asupra psihicului său, de „tratarea cu ajutorul cuvîntului". Este cunoscut aforismul lui Behterev: **„Dacă de pe urma discuției cu medicul bolnavul nu se simte mai bine, înseamnă că medicul nu e medic".**

Se poate oare, în asemenea condițiuni, să încredințăm unei mașini, unui automat lipsit de viață, stabilirea diagnosticului sau reglarea funcțiilor unui organism bolnav? Se poate oare, în general, să înregistrăm cu ajutorul unei mașini, variatele reacții ale unui organism viu?

Să facem o experiență. Să transportăm pe un medic contemporan, care-și cunoaște bine specialitatea, la începutul secolului trecut. Cum va pune el diagnosticul? Probabil, prin întrebări puse bolnavului și prin consultarea lui cu mijloace accesibile, medicul va găsi o serie de simptome care dovedesc posibilitatea existenței uneia sau mai multor boli asemănătoare prin manifestările lor. Este însă suficient să stabilești posibilitatea îmbolnăvirii? Pentru a stabili tratamentul trebuie să fii sigur de diagnostic.

Cu totul altfel acționează medicul în condițiile contemporane. Dacă există o oarecare îndoială în stabilirea diagnosticului, medicul, fără să stea pe gînduri, va folosi toate metodele tehnice de cercetare care se află la dispoziția lui.

Medicina devine tot mai mult o știință exactă, îmbogățindu-se pe seama realizărilor altor științe și, în primul rînd, a fizicii și a chimiei, iar în ultima vreme și a matematicii.

Bine înțeles că aceasta nu înseamnă că odată cu răspîndirea metodelor tehnice de cercetare dispare necesitatea observației, a consultării bolnavului ș.a.m.d. Aceasta înseamnă că acea treaptă de exactitate a stabilirii diagnosticului, care altă dată era accesibilă numai unor medici cu experiență și cu talent, devine un bun al maselor largi de medici.

Dr. V. VOSKRESENSKI
și ing. A. PROHOROV

● *(Continuare în pag. 5-a)*

ELECTROZI, ABRAZIVE...

CARBOCHIM

Știți ce este un electrod metalurgic? Un abraziv? Dar despre uzina „Carbochim" din Cluj, ce știți? Poate că unii nu știu decît atît: primele două sînt fabricate în cea de a treia.

Electrodul metalurgic este un cărbune de un fel deosebit. Scoateți dintr-unul din cele trei tuburi ale unei baterii de buzunar cărbunele rotund și tare care se află în mijlocul fiecăruia din ei, amplificați-l în minte de cîteva mii de ori, pînă îl vedeți de grosimea unui stîlp de telegraf și de lungimea unui stat de om și veți avea imaginea unui electrod metalurgic, fără de care procesul de topire a oțelului în cuptoarele electrice ar fi de neconceput.

Primii electrozi metalurgici s-au născut la noi în țară în 1948, iar istoricul producției lor oglindește într-o anumită măsură cum au apărut ramuri noi de producție, cum s-au dezvoltat, cum au crescut oamenii, cum au învins oamenii conduși de partid greutăți ce păreau de neînvins.

— Astfel, într-un moment greu cînd cu greu ne puteam procura electrozii metalurgici, — **povestește directorul uzinei „Iosif Szabo"**, Uniunea Sovietică ne-a pus la dispoziție documentația de specialitate, rețetele, proiectele pentru construcții și utilaje. În țară existau toate materiile prime necesare producției.

Astfel începe istoricul producției primilor electrozi metalurgici. După ce s-au degazificat primele cantități de cărbune destinat producției electrozilor, ing. Ezechiel Ileni, laureat al Premiului de Stat, astăzi inginerul șef al uzinei, împreună cu inginerul Andras Ștefan, azi șeful secției electrozi, au luat drumul Văii Jiului, ducînd cu ei cărbunele degazificat. Acolo s-a făcut măcinarea materiei prime. Urmează o altă călătorie spre Ploești, unde

Alex. MAXIMILIAN

● *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

LUNA — „SUBURBIE" A PĂMÎNTULUI

NOUL NOSTRU CONCURS SPORTIV CU PREMII

Un film povestit
KOCIUBEI

O producție a studiourilor sovietice

Moda de toamnă

CONSTANȚA CÎMPEANU este o tînără artistă a Teatrului de Stat de Operetă din București. Cunoscută marelui public din rolurile susținute în operetele „Plutașul de pe Bistrița" de Filaret Barbu, și „Căsătoria secretă" de Cimarosa — ea deține acum rolul Xeniei în opereta „Zarvă între fete" de Miliutin.

Fotografia: Nicu VASILE

HIROȘIMA

Note de călătorie prin Japonia

Expresul Tokio-Hiroșima se desprinde cu repeziciune de peronul din imensa gară centrală din Tokio unde domnește o forfotă specifică marilor metropole ale lumii. Abia am sosit la Tokio și am și plecat la Hiroșima spre a lua parte la cea de-a V-a conferință internațională pentru interzicerea armelor atomică și cu hidrogen, ca membru al unei delegații române. Cîțiva prieteni japonezi care ne întîmpinaseră pe aeroportul Haneda din Tokio ne petrec acum cu privirea pînă ce trenul dispare. Pînă la Hiroșima mergi o noapte întreagă. Vagoanele de dormit au paturi suprapuse pe ambele părți ale coridorului.

Privim pînă tîrziu din trenul care ne poartă prin gările marilor orașe Yokohama, Nagoya, Kyoto, apoi se strecoară de-a lungul satelor cu multă verdeață, cu căsuțe de lemn ca niște jucării, ce se încadrează perfect în minunatul peisaj japonez. Pe alocuri firme cu neon colorat și cu complicatele hieroglife japoneze dau un colorit viu și original împrejurimilor. Din cînd în cînd, cîteva fete trec pe culoar oferind băuturi și gustări specific japoneze.

Pe o banchetă vecină doi japonezi ne zîmbesc prietenos. Facem repede cunoștință: un fotograf și un critic în arta fotografică, dl. Shighemoru. Merg împreună la Hiroșima pentru a aranja o expoziție de fotografii „În slujba păcii". În vagon se află și mulți alți delegați străini care merg la conferința de la Hiroșima.

Și convorbirea cu cei doi vecini se înfiripă. Unul dintre ei îmi spune că Hiroșima, care a fost distrusă pînă la pămînt, s-a refăcut azi complet și în locul căsuțelor de lemn au apărut case noi, moderne, chiar multe blocuri. Nici nu vă dați seama că acest oraș a fost vreodată bombardat. Totuși, veți simți pretutindeni urmele bombardamentului atomic, spuse el. Și eu mi-am pierdut părinții acolo. Aproape fiecare locuitor din Hiroșima a trăit o tragedie...

La rîndul meu, le povestesc și eu despre urmările războiului în țara noastră, de greutățile întîmpinate, apoi de zorile vieții noi care s-au statornicit în țara bătrînului Dunăriu. Tocmai se împlinesc 15 ani de la eliberarea Romîniei.

Cei doi japonezi mă ascultă cu interes. Uriașa distanță de 15.000 de km. care desparte Romînia de Japonia devenise mai mică.

„Oamenii sînt peste tot la fel, remarcă Shighemoru, doar că vorbesc limbi diferite, au obiceiuri diferite și credințe diferite. Și totuși, dacă popoarele vor, atunci pot găsi cu ușurință un limbaj comun — acela al prieteniei și colaborării".

Cei doi amici japonezi mă poftesc prietenește la vagonul-restaurant, ca să cinstim cunoștința noastră cu o sticluță de sake (rachiu de orez) după care bineînțeles am fost îmbiat să „gust" din mîncărurile specifice japoneze. Sake are un gust dulceag, slab. Ciocnim rînd pe rînd pentru prietenia dintre cele două țări. Unul dintre japonezi își amintește că cu mai mulți ani în urmă a trecut prin București. El păstrează și azi o imagine de neuitat despre frumoasa noastră capitală. I-ar place să o revadă. „Aș vrea să fac fotografii artistice, a subliniat el, pe care să le expun apoi la Tokio. Am remarcat că aveți peisaje foarte frumoase. Japonezilor le plac foarte mult peisajele. Cred că o asemenea expoziție ar avea succes. Arta noastră fotografică se adresează direct sentimentelor omului și fără îndoială că ea poate fi un mijloc de apropiere între popoare care încă nu se cunosc prea bine".

Eleve japoneze purtînd portretele îndoliate ale unor colege — victime ale bombei atomice

Un grup de aviatori americani se așează la o masă vecină și încep să bea, discutînd gălăgios. Cîțiva japonezi așezați la mesele din jur întorc ostentativ capul în altă parte. Fără îndoială că nu văd cu ochi buni pe acești soldați de la bazele americane din Japonia. Unul dintre comesenii japonezi ne reamintește că familia sa a fost ucisă de bomba atomică de la Hiroșima „Mulți, foarte mulți dintre noi, remarcă el, nu vor putea uita acest lucru vreodată".

Încheiem masa noastră cu tradițională băutură japoneză — ceai verde, pe care japonezii îl beau de obicei fără zahăr. Japonezii îmi urează „o yasumi nasai" (noapte bună). Meditez încă vreme îndelungată la cele spuse de japonezi. Fără îndoială, japonezii sînt un popor prietenos și cu un spirit hotărît. „Nu mai sîntem japonezii dinainte de război" — această afirmație aveam să o aud adesea în cursul călătoriei mele în Japonia și

Al. GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

LA STALINSTADT

IN ACESTE ZILE

Corespondență telefonică specială

Pe malul stîng al Oderului, acolo unde în primăvara anului 1945 armata fascistă a mai încercat cu disperare să opună o ultimă rezistență, înainte ca armata sovietică eliberatoare să ajungă la Berlin, acolo unde înainte făceau exerciții militare generații de grenadieri prusaci, acolo se cimentează azi o prietenie.

Oderul nu desparte aici două state. El constituie puntea de unire între R. P. Polonă și Republica Democrată Germană. „Primăvara pe Oder" a anului 1945 a adus primăvara omenirii. Granița dintre R.D.G. și R. P. Polonă este acum o graniță a păcii și prieteniei.

De pe malul din dreapta — din Zielona Gora, R. P. Polonă — vin pe malul stîng, în Republica Democrată Germană, grupări artistice, muncitori, ingineri și tehnicieni pentru schimb de experiență, după cum și de aici pleacă dincolo. Pe oamenii muncii din Zielona Gora și pe cei din Stalinstadt îi leagă întrecerile socialiste în muncă. Norii de fum lăsați de convoiul șlepurilor încărcate cu cocs și cărbune — hrană pentru furnalele combinatului siderurgic „I. V. Stalin" din R.D.G. — care vine pe canal din R. P. Polonă, se împletesc cu fumul termocentralei Finkenheerd, care numai la cîteva sute de metri de graniță se profilează pe cer cu cele șase coșuri uriașe. Termocentrala din Finkenheerd, una din nenumăratele expresii ale colaborării dintre țările lagărului socialist, alimentează cu energie electrică o parte a rețelei energetice din R. D. Germană și R. P. Polonă și cocsul și cărbunele folosite aici provin din cele două țări prietene, iar minereul

Greta GRAUR

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Vedere din Berlin. *Opera germană de Stat de pe „Unter den Linden", distrusă aproape în întregime în timpul războiului, a fost reconstruită și a întrecut vechea ei splendoare.*

Enciclopedia magazin

DE CE S-A EXILAT CARAGIALE?

Solicitat de mai mulți cititori, pentru a explica pricina care l-a îndemnat pe marele nostru dramaturg I. L. Caragiale să se stabilească, în 1904, la Berlin, unde a și încetat din viață, în 1912 — dăm în mod succint, următoarea explicație.

În toamna lui 1904, Caragiale hotărîse să se mute cu familia la Berlin. Exilarea marelui scriitor constituie o adevărată dramă națională. Apărătorii și susținătorii celor care poartă vina expatrierii lui I. L. Caragiale, au invocat fel de fel de motive neserioase, pentru a îndreptăți, chipurile, pricinile care l-au îndemnat pe scriitor să-și părăsească țara.

S-a spus că dramaturgul ar fi plecat din țară pentru că nu putea suporta prea brustele variații de climă, sau că a plecat, ținându-se seama de firea sa de „epicurian", pentru a găsi aiurea mai mult confort, — după cum unii au justificat exilul scriitorului meloman, prin dorința acestuia de a asculta muzică aleasă.

Realitatea este că I. L. Caragiale, în posesia unei sume de bani, — rezultat al unei moșteniri care nu i-a îngăduit însă de fel o viață lipsită de griji materiale, — a lăsat orașul pe care-l îndrăgea și a plecat cît mai departe de cei care-i făcuseră viața insuportabilă, stabilindu-se într-o țară cu a cărei cultură nu avea afinități și a cărei limbă nu o cunoștea decît cu totul sumar.

Felul cum s-a soluționat grosolana învinuire de furt literar, prin rușinosul verdict al „instanței populare" în procesul Caion, a impresionat îndeosebi pe Caragiale, care s-a văzut fără apărare într-o țară unde calomniatorii sînt găsiți nevinovați și deci încurajați să stăruie.

Se știe că, fără umbră de temei, I. L. Caragiale a fost învinuit că ar fi plagiat drama „Năpasta" după un autor ungur, în realitate inexistent.

Trecînd în revistă fazele vieții lui Caragiale, ajuns în vîrstă de 52 de ani, ne vom da seama că scriitorului i-a fost dat să suporte din plin nedreptățile legate de orînduirea socială.

Într-o ciornă de scrisoare, din 1908, adresată lui Barbu Delavrancea, Caragiale scrie despre „adversitatea ce m-a bătut pîn-acum", — „de extrema nesocotire sub apăsarea căreia am îmbătrînit", — de „umilirea ce am îndurat o viață întreagă întîmpinînd mereu numai inventarierea amănunțită a marilor mele lipsuri și cusururi".

Desconsiderarea scriitorului, din partea claselor diriguitoare, îl rodea pînă la exasperare. Omul mîndru și independent a fost nevoit să facă și compromisuri pentru a se putea susține, cîteodată din dorința de a ajunge într-un loc pe care-l merita: și-a citit lucrările la „Junimea" — și este inexact că în primul rînd la „Junimea", — pentru ca prin intervenția șefilor „cu trecere" să și le vadă jucate; a suferit ani de umilințe în redacția „Timpului" de unde pînă la sfîrșit, a fost dat afară; a fost un autor fluierat și mai mult fără public; n-a fost reeditat, iar editorii s-au plîns că au făcut afaceri proaste tipărindu-i opera; a fost concediat din servicii umile; a fost îndepărtat de la direcția Teatrului Național; Academia Română l-a respins de două ori.

Caragiale s-a simțit un om de care societatea nu avea nevoie.

Credem că verdictul în procesul prilejuit de Caion, va fi fost picătura care a umplut paharul răbdării.

Alexandru Vlahuță a dat surghiunului scriitorului semnificația exactă. Pătura conducătoare, spune Vlahuță, nu a acordat scriitorului nici o prețuire.

Ioan MASSOFF

IOGANSON

B. V. Ioganson — actualul președinte al Uniunii artiștilor plastici sovietici, artist al poporului și membru al Academiei de Artă a U.R.S.S. — este și cea mai proeminentă personalitate a picturii sovietice. O înaltă conștiință comunistă, un spirit mereu viu și treaz la evenimentele actualității, un investigator neobosit al vieții, un maestru al artei de a desena și compune, un gînditor rafinat, complex, în care veneрația pentru valorile culturii progresiste a trecutului se îmbină cu afirmarea pasionată și fermă a principiilor revoluționare ale metodei realismului socialist — așa poate fi caracterizat Ioganson din arta și din scrierile sale.

Ioganson s-a născut în 1893. Întreaga sa educație artistică și formația în primii ani de activitate a fost făcută în spiritul tradiției realiste a picturii ruse din sec. al XIX-lea, în spiritul școalei peredvijnicilor și al continuatorilor lor. Cînd în 1918 termina studiile superioare de artă, Ioganson trecuse prin atelierele unor asemenea iluștri profesori și maeștri de o solidă adeziune la realism, ca A. Arhipov, N. Kasatkin, S. Korovin și S. Maliutin. Ioganson era atunci nu numai un pictor tînăr de o profundă formație profesională dar și un om cu o ascuțită receptivitate la tumultul revoluționar al acelor ani. Evenimentele revoluției socialiste și ale războiului civil aveau să-i dinamizeze puternic conștiința și rezultatul a fost că tînărul artist și-a pus cu deosebită ascuțime problema slujirii revoluției prin arta sa. În peisajul la început tulbure al artei din primii ani de după 1918, cînd alături de elemente ale artei noi, socialiste, se manifestau zgomotos curente contradictorii, antirealiste, proletcultiste etc., Ioganson se orientează în cele din urmă către Asociația artiștilor revoluționari ruși — unde intră în 1922 — care grupa pictorii sinceri credincioși realismului și-și propuneau să reflecte în operele lor noile realități născute în focul revoluției socialiste.

Evenimentele revoluționare ale acelor ani, prefacerile adînci ale societății Ruse, eroica muncă de construire a noii orînduiri — au găsit un ecou profund în conștiința lui Ioganson care și-a dedicat arta acestor teme. Tablourile sale „Nod de cale ferată", pictat în 1919, „Judecata sovietică" și „Păzește facultatea muncitorească" amîndouă pictate în 1928, pline de patosul afirmării noului ivit în viața poporului rus, au însemnat nu numai izbînzi personale ale tînărului artist dar și prime jaloane ale picturii sovietice ce se năștea. Seria acestor tablouri a fost încununată cu pînzele „Interogatoriul comuniștilor" și „Într-o veche uzină din Ural" devenite opere clasice ale picturii sovietice.

La Muzeul de Artă al R.P.R., în Galeria de artă rusă și sovietică, există o replică executată pentru țara noastră chiar de autor după „Interogatoriul comuniștilor" al cărui original se află la Galeria Tretiakov din Moscova. Tabloul „Interogatoriul comuniștilor" a fost creat în 1933 cu ocazia Expoziției A XV-a aniversare a Armatei Roșii. Tabloul a fost inspirat de unul din acele mii și mii de episoade asemănătoare din timpul războiului civil. Tocmai de aceea privitorul înțelege că dramaticul conflict înfățișat de pictor în tabloul său reflectă ciocnirea de importanță istorico-socială dintre două clase. În fața ofițerilor albi care se pregătesc să-i tortureze, cei doi comuniști arestați au o atitudine plină de demnitate și eroism. Sensurile tabloului sînt relevate datorită unor excepționale calități de compoziție și de atmosferă realizate printr-un registru coloristic dramatic. Comuniștii, în picioare, ținuți sub amenințarea armelor, sînt calmi și demni, dominîndu-i pe ofițerii albi care se agită nervoși în fotolii: forța comuniștilor este astfel foarte viu sugerată. Efectele de lumină, abil regizate, orchestrația culorilor potențează în dramatism această scenă de noapte.

Ioganson este un maestru neobosit în a evoca măreția evenimentelor Revoluției socialiste. Cu prilejul expoziției jubiliare consacrate celei de a 40-a aniversări a Revoluției Socialiste din Octombrie, el a expus un tablou consacrat proclamării puterii sovietice de către Lenin.

Maxim COSMA

B. V. IOGANSON: Interogatoriul comuniștilor

Inventatorii cinematografului

Dacă istoria filmului nu numără decît șase decenii, istoria nașterii tehnicii cinematografice se întinde în urmă cu veacuri. Este bine cunoscută acea proprietate a ochiului omenesc care se numește îndeobște persistență retiniană. E vorba de fenomenul datorită căruia o imagine înscrisă pe retină nu dispare instantaneu, odată cu dispariția obiectului aflat în fața ochilor. Faptul este cunoscut din cele mai vechi vremuri. Artiștii chinezi folosesc astfel, în spectacolele lor, făclia care, mișcată cu repeziciune, creează impresia unor dîre de foc. Fenomenul a fost studiat chiar de fizicienii secolelor XVII și XVIII și de analizarea lui s-a preocupat și Newton. Acest fenomen stă la baza posibilității filmului modern.

La începutul secolului al XIX apar o serie de invenții care pregătesc desăvîrșirea tehnicii cinematografului. În 1830 se inventează faimoasa „Roată a lui Faraday", după ce în 1825 Fitton și Doctor Paris au inventat aparatul numit „Taumatrop" și care era un disc de carton avînd pe cele două fețe două desene ce se suprapuneau prin rotire. În 1832 Ioseph Plateau și Stamper descoperă, simultan, aparate care combină cele două descoperiri precedente. „Phenakistishop"-ul lui Plateau reușește să reconstituie mișcarea pornind de la un șir de desene fixe. În fond se descoperise principiul cinematografului.

Urmează ani de căutări, în care se inventează o serie de aparate din ce în ce mai apropiate de cel pe care-l cunoaștem: „Revolverul fotografic", „Cronofotograful cu placă mobilă", „Praxinoscop", „Zootrop", „Teatrul optic" și „Kinetoscop"-ul lui Edison. Sîntem în ultimii ani ai secolului trecut și inventatorii cinematografului, cei ce au desăvîrșit toate procedeele cunoscute pînă atunci sînt numeroși și, ceea ce este interesant, nu știu deobicei unul de celălalt. Dar data de naștere a cinematografului este socotită data spectacolului rămas celebru pentru ecoul pe care l-a avut, 20 decembrie 1895. În acea zi a avut loc la Paris reprezentația istorică a „Cinematografului lui Lumière".

Ion BARNA

Diverse cornete acustice folosite de Beethoven din pricina infirmității sale. Se știe că la vîrsta de 26 de ani, compozitorul a avut primele simptome de surzenie, care s-a agravat an de an, devenind totală spre sfîrșitul vieții sale. În 1810, Beethoven scria: „Aș fi fericit dacă diavolul nu s-ar fi cuibărit în urechea mea. Dacă nu aș fi citit undeva că omul nu are dreptul să-și frîngă viața cu mîna lui proprie, de mult nu aș mai fi fost în viață".

Trei femei au stîrnit cea mai înflăcărată pasiune în inima marelui Ludwig von Beethoven. Iată-le, în ordinea apariției lor în viața genialului muzician: Giulietta Guicciardi, Tereza Malfatti și Tereza von Brunswick.

DUMITRU LISENCO — Șantierul G.A.S. Sînandrei — regiunea Timișoara

(Fotografie premiată în cadrul concursului organizat de „Romînia liberă" și „Magazin")

IMPRESII DE CĂLĂTORIE...

În general nu-mi place să mă pripesc în aprecierile mele despre o țară străină. O țară este un univers în miniatură, cu caracteristicile și atitudinile sale proprii întemeiate pe o tradiție de veacuri, cu virtuți și metehne care sînt rodul istoriei sale. Vizitatorul străin care vine, privește și povestește riscă adeseori să nu vadă decît aspectul pur superficial, culoarea locală, neintuind rădăcinile adînci — fie ele de ordin geografic sau istoric— care ar putea explica existența cutărui edificiu, a unui obicei sau unei atitudini.

Cu toate acestea, Romînia nu reprezintă pentru mine o țară străină: am petrecut aici cinci ani (și cinci ani înseamnă o bună parte din viața unui om!), i-am studiat și i-am vorbit limba, am avut prilejul să cunosc oameni și cărți, am învățat să înțeleg semnificația unui gest sau a unui cuvînt, am asimilat culoarea și liniile unui peisaj, iarna cu zăpezile sale, verile toride, primăverile avîntate, lunga și blînda toamnă.

Apoi am plecat în timp ce se desfășurau evenimente tragice. Și ani întregi m-a frămîntat soarta prietenilor mei îndepărtați. M-am întors din nou, cu trei ani în urmă, și am găsit alături de prietenii mei de demult, prieteni noi, și, în cadrul peisajului familiar mie, o lume nouă, în plin avînt.

Acum mă întorc din nou în Romînia, și avîntul este același, la fel de impetuos, de puternic.

Ceea ce izbea în primul rînd pe vizitatorul străin din apus, era ritmul lent, oriental, al vieții, procesul extrem de lent prin care Romînia își lua locul în civilizația modernă, în era mașinilor, aspectul desuet al satelor și orașelor sale. Desigur că marile orașe, cu străzile lor largi și casele joase, ascunse în verdeață, aveau un anumit farmec poetic și ciudat în același timp, dar vizitatorul își dădea seama că sub acest aspect atît de pitoresc se ascundea o civilizație încă în stadiul rural, cu lipsa unei industrii moderne, cu mizeria și analfabetismul locuitorilor săi: farmecul acela reprezenta culoarea locală, aceeași culoare locală a anumitor străduțe din Neapole în fața cărora se extaziază străinii și care ascund și ele mizerie și ignoranță.

Astăzi, această culoare locală a dispărut sau s-a transformat. Alături de vechile căsuțe joase ascunse de verdeață au apărut cartierele muncitorești, cu blocuri moderne, înalte, poate mai puțin poetice, cei puțin pentru acei care nu apreciază decît poezia trecutului, dar pline de farmec, semnul unei vieți noi, fremătînde, moderne. În jurul orașelor se înalță acum coșurile noilor fabrici și uzine, de-a lungul litoralului se înșiră minunate hoteluri moderne și din casele vechi și noi ies în fiecare dimineață, ca și la Londra, Paris, Torino sau Milano, gospodine și muncitori.

Prof. Giuseppe Petronio, de la universitatea Cagliari (Italia) ne-a vizitat țara cu prilejul Colocviului internațional de civilizații, literaturi și limbi romanice care a avut loc zilele trecute la București.

Publicăm mai jos cîteva impresii ale oaspetelui nostru prilejuite de această vizită.

Acestea ar fi,grosso modo, impresiile unui străin care se întoarce în Romînia după ce nu a mai văzut-o de mult timp. Dar mai sînt atîtea alte elemente care definesc structura vieții noi a acestei țări, încît e greu să le cuprinzi aici pe toate. Trebuie să amintim de impecabila curățenie a străzilor orașelor, de abundența produselor „fabricat în R.P.R.", numărul enorm al școlilor și instituțiilor culturale de toate felurile.

Și apoi, străinul venit din Occident cu privirea îndreptată în primul rînd asupra fenomenelor sociale nu poate să nu fie izbit de profunda schimbare care s-a produs în ceea ce privește raporturile dintre diferitele clase sociale. În restaurante și cafenele, în teatre și în hotelurile de pe litoral sau din munți asiști la o revoluție socială extrem de semnificativă. Alături de intelectuali au apărut, purtînd pecetea unei demnități pînă acum necunoscută, țăranii și muncitorii.

Acestea reprezintă pentru vizitatorii occidentali elemente cu adevărat noi și ca atare diversitatea oamenilor care umplu străzile și localurile publice încetează de a mai fi surprinzătoare. Dimpotrivă, această diversitate uimitoare este semnul adîncilor prefaceri sociale, al trecerii de la o civilizație de tip rural la una de tip nou, prefaceri care se reflectă nu numai în aspectul orașelor ci și asupra oamenilor înșiși, nu numai asupra trăsăturilor fizice ale țării, ci și asupra obiceiurilor și trăsăturilor morale ale locuitorilor săi.

Aceste cîteva rînduri nu reprezintă decît un șir incomplet de „impresii de călătorie", singurele pe care poate să le aibe un străin care nu petrece decît cîteva zile în această țară, dar mi se pare că sînt îndestulătoare pentru a indica atenția și dragostea pe care o merită astăzi Romînia și munca desfășurată de oamenii săi.

Giuseppe PETRONIO

Moravuri și năravuri

VERIGHETA

Oraș din miazănoaptea țării. Într-un restaurant mic, tîrziu în seară doi tineri își consumă tandrețea. Stau alături, către colț de masă, și-și vorbesc, cu irurile apropiate, numai lor, în șoaptă. Tăcuți și cuminți cum sînt nu-i bagă în seamă nimeni; ospătarul, înalt, uscățiv și reverențios îi ocolește cu discreție; doar de la o masă vecină un bătrîn cu lulea îi privește, surîzînd blînd unei amintiri.

— O scenă de dragoste conjugală încă tragedă — îmi spune prietenul cu care mă însoțesc — ori prenuntială. Deci ori soți, ori logodnici...

— Îi cunoști? — fac.

— Nu, dar uită-te la mîinile lor.

M-am uitat; în inelarul stîng al femeii și în cel al bărbatului străluceau verighete.

★

O simplă întîmplare a făcut să-i întîlnesc pe aceeași tineri, în zori de zi, într-o cofetărie de abia deschisă. El, pregătit de călătorie, cu o haină de ploaie pe mînă și o servietă plină burduf, tîrguia niște bomboane. Ea, grijulie stăruia:

— Ia-ți dragă și două pricomigdale! N-ai mîncat mai nimic dimineață și ajungi abia către amiază...

Le-au cumpărat, el le-a strecurat în buzunarul hainei și, în stradă, în ușa prăvăliei s-au despărțit, cu o decentă strîngere de mînă. Am mai auzit glasul ei:

— Dacă nu te întorci pînă miercuri, să dai un telefon!... Da' să nu uiți...

O făgăduială din partea lui, un semn prietenesc din mînă și atît!

Tinerețe, dragoste, prietenie... Teme de meditat. Și erau frumoși; ei înalt, ea înaltă, ca în poezie...

★

În seara aceleiași zile, într-o grădină de vară învăluită în miros obraznic de mititei și fleici, pe cînd orchestra chinuia strașnic un cîntec la modă, într-un cotlon dosnic, zăresc, la o măsuță, în cuplu tandru pe tînăra văduă vrednica soție în zori. Vorbea, ca și-n ajun în micul restaurant cu fruntea lîngă fruntea bărbatului blond și elegant care-o însoțea. Consecvent cu primele impresii, voind chiar să le apăr împotriva evidenței, îmi ziceam că-i împreună cu o rudă; poate chiar frate.

Încet, încet, grădina s-a golit. Au rămas numai ei doi, indiferenți la scaunele pe care chelnerii le întorceau, cu picioarele în sus, pe mesele despuiate. Ei doi și cu mine care, cu încăpățînare așteptam, de la o fericită întîmplare, să aflu spulberarea dezamăgirii cu gust de cenușe. Dar mîna ei demult stătea cuminte într-a lui, primind înfiorată desmierdare. Scîrbit m-am ridicat să plec și am trecut, în pas domol, pe lîngă dînșii. Am văzut mîinile femeii. Mîini cu degete trase, fine, cu pielea ușor prinsă de soare. Nici inelarul drept, nici inelarul stîngii — m-am uitat atent — nu purtau verighetă.

Probabil pînă miercuri.

Virgil DĂNCIULESCU

Culesul merelor — Fotografia: Al. MENDREA

„CARBOCHIM"

(Urmare din pag. I-a)

la uzinele „1 Mai" cărbunele măcinat și amestecat cu o smoală de distilație specială este presat. O nouă deplasare la Tîrnăveni și la uzinele chimice din localitate unde se face coacerea și grafitarea electrozilor respectivi. Încă o deplasare și ultima; tovarășii ajung cu electrozii la Cluj, le fac toaleta, adică prelucrarea finală la strung, ca să aibă dimensiunile prescrise și primii electrozi românești își dovedesc utilitatea în oțelăriile țării.

O adevărată odisee!

De atunci a trecut un deceniu și mai bine. La Cluj a răsărit uzina „Carbochim" cu numeroasele clădiri spațioase în care se fabrică în întregime sumedenie de produse: electrozii metalurgici de care am pomenit, pastă de electrozi, de fapt tot niște electrozi așa numiți continui folosiți în cuptoarele de produs carbid, carbură de siliciu, pietre de ascuțit, pile abrazive, abrazivi pe suport (șmirghel pe hîrtie sau pînză) în total cîteva mii de sortimente diferite prin formă, calitate, destinație.

Astăzi — „turnul — pastă", clădirea cea mai impunătoare ca înălțime a uzinei și coșul din apropiere, care atrag cu predilecție obiectivele fotografilor, domină peisajul industrial al Clujului. În acest turn cărbunele primit din retortele de degazificare trece prin toate procesele pregătitoare și de acolo trece la secția presă unde maistrul Petru Andronic scoate la fiecare cincisprezece, douăzeci de minute cîte un electrod „crud" din presa orizontală hidraulică de 1600 tone. Presa produsă la uzinele „23 August" din Capitală, funcționează ireproșabil. O deservesc două echipe. printre care fruntașă este aceea a maistrului Banto Arpad, un tînăr utemist calificat în uzină. În această secție se fac și lucruri noi, se prepează electrozi de cărbune pentru pile electrice industriale și chiar pentru baterii electrice de buzunar și anodice. Din această secție electrozii cruzi merg la coacere și grafitare, două operațiuni de încălzire lentă, prima calorică a doua electrică. În mare parte aceste două procese au fost perfecționate și unificate într-un singur proces continuu. Inginerul K'ss Gh., absolvent al universității „Bolyai" din Cluj urmărește la pirometrele electrice și alte aparate înregistratoare desfășurarea operațiunilor.

Carbura de siliciu este un alt produs foarte important al acestei uzine, folosit în producția mai tuturor pieselor de polizor.

Cuptorul unde se produce carbura de siliciu a fost pornit în august 1957 și de atunci merge fără oprire. Tot utilajul secției a fost fabricat în țară. Pentru producția celor mai dure pietre se construiește o secție nouă de electrocorindon.

★

Nici că poți să enumeri astăzi toate produsele industriale care au fost fabricate pentru prima oară în țara noastră, în anii democrației populare. Sigur este însă că printre aceste produse se numără și electrozii de cărbune pentru topirea oțelului electric și abrazivele folosite în toate întreprinderile metalurgiei prelucrătoare și în alte ramuri. „Carbochimul" din Cluj produce azi astfel de produse în cantități industriale însemnate, acoperind la multe produse parțial și integral necesitățile țării, livrînd la export altele.

Alex. MAXIMILIAN

INTREBARI INUTILE

Desene de Gh. CHIRIAC

IN VIZITĂ: — Sînteți acasă?

LA UN MECI MARE: — Nu aveți încă un bilet în plus?

LA STOP: — V-am călcat?

În loc de Cronica gastronomului

INCHINARE

Cu prilejul aniversării unei jumătăți de mileniu a orașului București.

Arheologi de samă, istorici și profani,
În unison simțiră că inima lor saltă,
Cînd fu să proslăvească cu toții laolaltă
O jună capitală de cinci sute de ani.

Și nici ciobanul Bucur din lumea cealaltă,
Nici orișicare altul din soții lui ciobani,
De ar căta spre dînsa cu ochii lor sărmani,
Nu și-ar cunoaște tîrla de mare și înaltă.

Dar cum cetatea noastră nu-i o citta dolente
Acum nu mi-e gîndul la oi și monumente,
Cît timp mai am în față o sticlă de vin Leanca.

Deci, îmi închin paharul cu toată pietatea,
Slăvind, se înțelege, pe ctitor și cetatea,
Dar mai întîi de toate pe ea: Bucureșteanca.

PĂSTOREL

Poșta redacției

D. MORARU-Sovata-oraș: Ne scrieți că de trei ani ați învățat să fumați și că ați dori să lăsați această îndeletnicire. E posibil? Întrebați dv. Răspunsul nostru este afirmativ, căci orice învățat are și dezvățat.

Cel mai bun medicament este voința. Dacă veți folosi voința în doze mari (cantitățile mari nu sînt contraindicate), veți reuși să redeveniți nefumător. În situația dv., unii își cumpără bomboane care țin locul țigărilor. Cumpărați și dv., dacă simțiți nevoia. Fabricile noastre parcă anume, au pregătit un bogat sortiment.

MARIETA ISAC-Făliticeni: Din scrisoarea dv. desprindem următoarele: „Rubrica „Enciclopedia Magazin" este foarte, foarte bună, dar conține foarte, foarte puține materiale. • Dacă ar ocupa 1/1 pagini sau cel puțin 1/2 ar fi foarte bine întrucît este de folos tuturor cititorilor (cititoarelor).

Aveți 1/1 dreptate! Ne vom strădui cu măcar 1/2 pagină să ocupe rubrica „Enciclopedia Magazin", fiindcă am constatat că cititorii o reclamă (adică o doresc!).

La celelalte întrebări, am dat anterior în cadrul rubricii de față răspunsul cuvenit, la care nu avem nimic de adăugat.

STANCA FOTINO-București: Schița monografică despre actuala școală medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia", dovedește că ați depus o muncă asiduă pentru culegerea datelor privitoare la fostul „pensionat pentru demoazele", creat cu mai bine de 100 de ani în urmă.

Cum, în schița ipotetică nu mai înaintează de la 1852 încoace, materialul nu prezintă interesul cuvenit.

Mai interesant ar fi să se știe cum se muncește astăzi la această școală din centrul Capitalei noastre, ce realizări s-au obținut. Vă sfătuim să continuați și scrie de oarece aveți posibilitatea să dați la lumină lucruri bune și frumoase.

ANGELA TEODORESCU-Năvodari: Poezia „Mai am un singur dor" — o spunem cu părere de rău — n-are merite. Pe lîngă că este o pastișa eminesciană, nu cuprinde nici o idee. În versurile ei se vorbește despre „zori albastre", „eterice unde", despre zborul dorurilor. Am crezut la început că este vorba de noii aștri cerești, lansați de pe pămînt, dar nu era așa. Dacă aveți un dor, atunci acesta să fie acela de a scrie mai clar și mai concis. E de altfel și dorul nostru.

IOSIF GHEȚIE-Satu Mare: Probabil că nu ați călcat nici odată pragul magazinelor „Filatelia", fiindcă ați fi văzut că în mapele lor se găsesc numeroase timbre din multe țări ale lumii. Faceți un drum și vă veți convinge.

VIRGILIUS URANUS-București. Ați prins un șarpe, l-ați jupuit, i-ați pus pielea la uscat la umbră și acum ați vrea s-o tăbăciți. Ne întrebați însă cum se tăbăcește.

Metoda este aceeași ca și pentru alte piei: sare, tanin, apă. În tot cazul este mai bine să încredințați pielea unui cunoscător în tăbăcărie, fiindcă rețetele nu vă pot duce totdeauna la rezultate bune. Ba e prea multă sare, ba prea puțin tanin, ba mai trebuia să stea în apă etc.

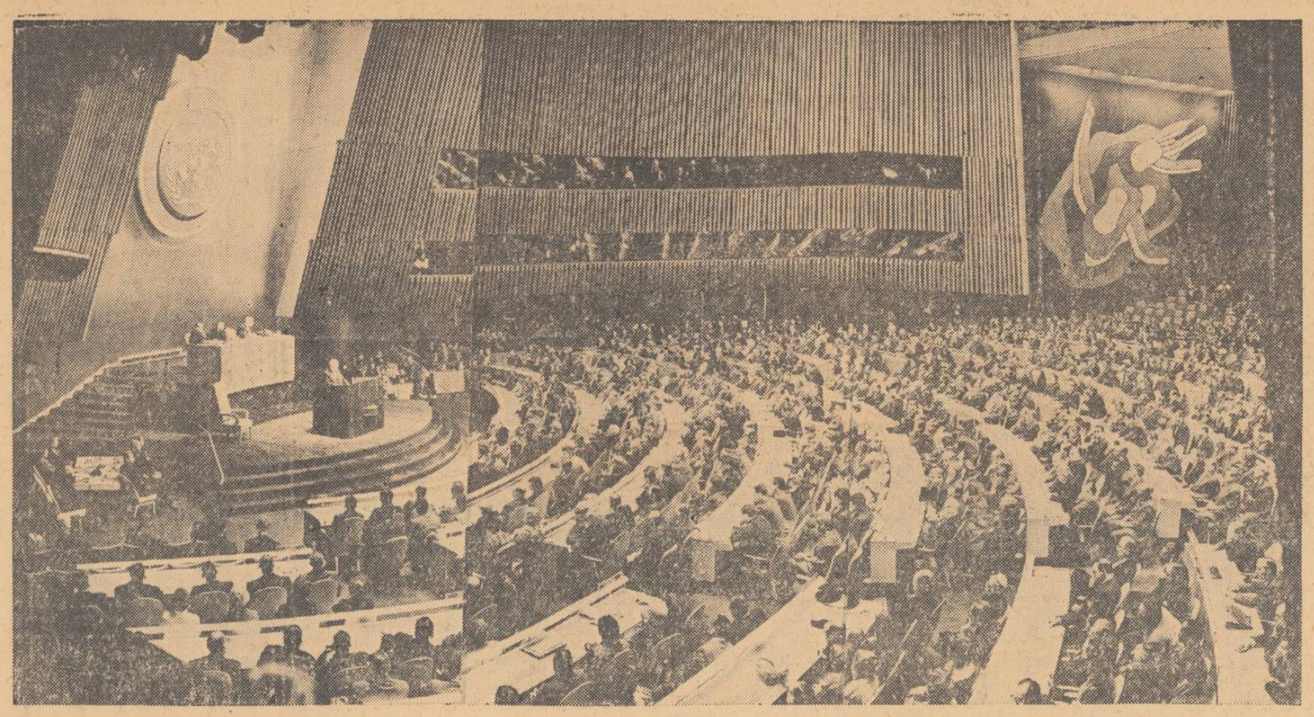

Tovarășul Hrușciov prezintă propunerile guvernului sovietic cu privire la dezarmarea generală și totală, în fața Adunării Generale a O.N.U.

După vizita lui N.S. Hrușciov în S.U.A.

Inițial fusese stabilit ca ziariștii să capete comunicatul comun duminică la prînz. Prelungirea convorbirilor de la Camp David dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower a dus însă la o întîrziere corespunzătoare a comunicatului. Așteptînd cu nerăbdare, ziariștii prezenți la Clubul Național al Presei din Washington făceau fel de fel de presupuneri în legătură cu cauzele întîrzierii. Cîțiva gazetari, cunoscuți pentru atitudinea negativă pe care au manifestat-o tot timpul față de perspectivele îmbunătățirii relațiilor sovieto-americane, încercau să pledeze pentru scepticism. Deodată însă...

Deodată însă au început să se audă niște bătăi ca ale unei mașini de scris și, ca la un semnal, în sală s-a produs o adevărată busculadă. Teleimprimatorul agenției „United Press International" transmitea textul comunicatului comun sovieto-american. Ziariștii se înghesuiau, se luptau pentru a putea vedea barem cîteva rînduri ale textului bătut la mașina de scris comandată de la distanță. În cîteva minute documentul întocmit de comun acord de reprezentanții U.R.S.S. și S.U.A. era trasmis apoi, prin cablu și prin eter, în toate țările lumii. Și pretutindeni comunicatul a stîrnit satisfacție.

★

Programele de emisiune ale societăților americane de radio și televiziune sînt întocmite cu o săptămînă înainte și respectate cu strictețe. Una din puținele imprejurări în care s-au făcut derogări de la programele dinainte întocmite a fost și încheierea vizitei lui N. S. Hrușciov. Răspunzînd cererilor stăruitoare ale ascultătorilor și telespectatorilor doritori să afle amănunțit rezultatele călătoriei în S.U.A. a șefului guvernului sovietic, posturile de radio și televiziune din Statele Unite au organizat nenumărate convorbiri cu ziariștii care au urmărit vizita lui N.S. Hrușciov. Sînt semnificative aprecierile făcute de aceștia fie la „Columbia Broadcasting System", fie la „National Broadcasting System", din care redăm doar cîteva: „Unul din cele mai fantastice evenimente din istoria Americii"; „A fost o vizită absolut necesară", „Climatul internațional se îmbunătățește".

...În Anglia, la un miting electoral, primul ministru Macmillan a salutat comunicatul comun sovieto-american. El a subliniat, în aplauzele celor prezenți, că și el a fost la Moscova și a dus tratative cu președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

...În Franța, în comuna Martinet, era duminică o festivitate deosebită: locuitorii comunei sărbătoreau faptul că de 40 de ani, fără întrerupere, comuniștii conduc consiliul municipal comunal. La festivitate, aplaudat cu entuziasm, Maurice Thorez a subliniat că N. S. Hrușciov, în călătoria sa în Statele Unite, a fost un exponent al tuturor popoarelor dornice de încetarea războiului rece și de slăbire a încordării internaționale.

...La Delhi și la Tokio, la Budapesta și Pekin, la Praga și Montevideo, la Beirut și Moravia, pretutindeni, în toate țările, s-a exprimat satisfacție pentru începutul dezghețului în relațiile internaționale.

★

În timp ce comentariile pe marginea comunicatului comun sovieto-american sînt departe de a se epuiza, activitatea diplomatică continuă fără întrerupere.

La Washington, președintele Eisenhower a convocat o conferință de presă în care a arătat că situația din Berlin nu este normală, că nu s-a fixat un timp limită pentru rezolvarea ei dar că tratativele în acest sens nu pot continua totuși un timp nedefinit. Președintele a arătat de asemenea că au fost înlăturate multe din obiecțiile pe care guvernul S.U.A. le avea în problema convocării unei conferințe la nivel înalt. Declarația președintelui S.U.A. că situația din Berlin este anormală a fost ca un trăsnet pentru guvernul R. F. Germane. Ea a provocat la Bonn, după cum anunță agenția vest-germană D.P.A., „surprindere și indispoziție". Nu e greu de înțeles această reacție. La Bonn au fost și unele încercări de răstălmăcire a spuselor președintelui S.U.A. în legătură cu faptul că nu s-a fixat o limită de timp pentru rezolvarea problemei Berlinului.

O zi mai tîrziu, referindu-se la declarația în această chestiune a lui Eisenhower, N. S. Hrușciov a răspuns la o întrebare a corespondentului agenției TASS că: „Președintele S.U.A., dl. Eisenhower, a caracterizat just conținutul înțelegerii realizate între noi doi. Într-adevăr am căzut de acord asupra faptului că tratativele în problema Berlinului trebuie reluate, că pentru ele nu se stabilește vreun termen limitat în timp, dar că ele nu trebuie de asemenea să se prelungească pe un timp nedefinit". Declarația șefului guvernului sovietic a avut un ecou favorabil. În această atmosferă S.U.A. au început consultările cu celelalte guverne, consultări la care, conform aprecierilor unor comentatori, se discută și chestiunea unei conferințe la nivel înalt.

La dejunul oferit de R. Wagner, primarul orașului New-York,

HIROȘIMA

(Urmare din pag. 1-a)

chiar să mă conving că așa stau lucrurile.

★

În zori intrăm în gara Hiroșima. Încerc o emoție puternică la gîndul că peste cîteva clipe voi vedea aevea orașul martirizat. Un grup de tineri și tinere aflați pe peron intonează un cîntec trist dar care se transformă treptat într-o melodie plină de optimism. Mai multe eleve de școală, în uniformă, poartă portretele îndoliate ale unor colege ucise de bomba atomică. Sîntem înconjurați, de ziariști, fotoreporteri, care ne asaltează cu întrebări. Cîntecul pe care-l auzim răsunînd pe peronul gării este cîntecul victimelor atomice. Deși este o oră foarte matinală, numeroși locuitori ai Hiroșimei au venit în fața gării pentru a saluta pe delegații străini sosiți din toate colțurile lumii la conferința de la Hiroșima. Ne îndreptăm spre hotelul „Fujia" unde vom fi găzduiți. Drumul prin oraș îmi pare cunoscut deși nu mai fusesem aici niciodată. Revăd monumente pe care le privisem de atîtea ori în fotografiile despre Hiroșima și mai ales în filmul „Copiii Hiroșimei" care a impresionat milioane de oameni de pe glob.

★

Timp de o săptămînă s-a desfășurat în acest oraș, în cursul lunii august, cea de-a V-a conferință internațională pentru interzicerea bombei atomice și cu hidrogen. Sala conferinței, special construită, este alături de muzeul atomic și de noul hotel „Hiroșima", construite în Parcul Păcii. Odinioară se aflau aici mii de locuințe modeste. Azi, în acest parc se află Cenotaful închinat memoriei victimelor primului bombardament atomic de la 6 august 1945. Tot aici se află un monument închinat copiilor răpuși de bomba atomică iar ceva mai departe o groapă comună cu rămășițele a zeci de mii de oameni neidentificați din cauza arsurilor groaznice.

Conferința de la Hiroșima a avut un puternic ecou în rîndurile poporului japonez mobilizîndu-l și mai activ la lupta pentru interzicerea armei atomice și cu hidrogen. Am văzut la Hiroșima mii de japonezi veniți din toate colțurile țării, de toate categoriile sociale, dar mai ales muncitori și țărani precum și un mare număr de tineri și tinere și mulți intelectuali conștienți de pericolele noi care amenință Japonia de azi. Au străbătut peste 5.000 de km., înfrățiți în uriașul marș al păcii pentru a spune un „NU" hotărît bombei atomice și cu hidrogen. Conferința a demonstrat într-adevăr spiritul care animă poporul japonez, dorința de pace și de democratizare a vieții politice și sociale din Japonia.

★

Ora 8,15 dimineața. Mii de locuitori ai Hiroșimei, de reprezentanți ai întregului popor japonez precum și numeroși delegați străini s-au adunat în Parcul Păcii. Mîile de perechi de ochi, dintre care mulți lăcrimează, privesc nemișcați spre monumentul închinat victimelor bombei atomice. Se păstrează un moment de reculegere. Momentul este solemn. Mulți japonezi sînt copleșiți de amintiri dureroase.

Acum 14 ani tot la ora 8.15 dimineața, cerul era tot atît de senin, de imaculat ca și azi. Muncitorii din Hiroșima, copleșiți de povara războiului impus de militariștii japonezi, plecau îngîndurați la lucru. Viața le era tot mai grea. Lîngă unul din podurile care unesc malurile rîului Otta, ce despică orașul, un grup de copii ce se jucau nevinovați în curtea școlii priveau cu curiozitate la trei uriașe păsări metalice negre, cu coada înstelată, ce se îndreptau spre oraș. Una dintre ele se năpusti în jos, spre inima orașului și lăsă să cadă ceva ca o jucărie. Și atunci lumea se răsturnă parcă pe dos. O lumină orbitoare, o detunătură groaznică și apoi o uriașă ciupercă din nouri negri și alburii de fum, cu limbi de flăcări cafenii roșietice țîșni apocaliptic spre cer. Oamenii mureau cu miile ca loviți de trăznet, unii arzînd de vii ca niște torțe, alții înecîndu-și pentru totdeauna suferințele în rîul Otta. Copiii au rămas fără mame, iar părinții fără copii. În puțin timp oraș și locuitori au fost în mare parte mistuiți de flăcări. Peste 240 000 de oameni au fost uciși și peste 100 000 răniți. Puțini au scăpat neatinși. Apoi ceasuri de-a rîndul, o ploaie deasă cu noroi se abătu asupra „desertului" Hiroșima. Peste tot moarte și suferințe cumplite.

★

Muzeul atomic din Hiroșima este o mărturie zguduitoare a suferințelor acestui oraș. O machetă uriașă, circulară, chiar la intrarea în muzeu, îți înfățișează Hiroșima în ruine dintre care se ridică stinghii 20-30 de blocuri. Hiroșima s-a refăcut azi în întregime. Dar nu departe de malurile rîului Otta, se zărește o clădire înaltă cu o cupolă de fier ruginit, numită „Domul atomic" (ghembaku dom). Deasupra acestei clădiri, în aer, a explodat bomba atomică. „Domul atomic" este păstrat pentru totdeauna ca un avertisment pentru generațiile prezente și viitoare, a ceea ce mîna omului nu va trebui să mai repete niciodată! Atomul trebuie pus pentru totdeauna în slujba păcii!

Din nolanul de exponate din muzeul atomic care copleșesc pe orice om cu nervii cît de tari amintesc doar cîteva: un ceas de copil care s-a oprit la orele 8.15, ora fatală; unghiile pe care un copil de 14 ani și le-a smuls cu totul în timpul agoniei de 8 zile, produsă de boala atomică, un bloc de bazalt care s-a topit schimbîndu-și culoarea din cauza temperaturii ridicate degajată în urma exploziei bombei; o mînă omenească conservată în spirt și la care se văd țesuturile distruse de radiații; fotografiile a numeroase victime acoperite de arsuri groaznice, bucăți de vestminte pe care se mai vede sîngele închegat.

Privesc cutremurat și notez ceea ce văd. Un tînăr se apropie de mine și se recomandă: Fugyoara Kaznaoru, student la medicină. Foarte bucuros că are pentru prima dată prilejul să vorbească cu cineva dintr-o țară socialistă. Romînia pare a fi într-adevăr o țară puțin cunoscută încă pentru japonezi. Mă întreabă ce impresie am despre cele văzute și îmi povestește apoi cum a murit unchiul lui, la 6 august 1945. „Să știți, îmi spune el, că nu mi place politica bazelor militare pe teritoriul altor țări. Chiar și la noi în țară există asemenea baze militare străine". Ieșim copleșiți cu totul din clădirea muzeului prin care se perindă zilnic mii de oameni, japonezi și străini, și ne îndreptăm spre „Domul atomic", care mut și singuratic stă ca o veșnică aducere aminte. Numeroși vizitatori privesc îndelung acest monument devenit istoric în cîteva clipe... De jur împrejur se află chioșcuri unde se vînd suveniruri „atomice"; mici statuiete înfățișînd „Domul atomic". Cenotaful, Monumentul închinat copiilor uciși de bomba atomică, cu forma unei bombe atomice, și mai ales zeci de fotografii de-ale Hiroșimei din trecut și de azi.

De ce oare au trebuit să moară atîția oameni nevinovați la Hiroșima? Nu s-ar putea oare stîrpi războiul pentru totdeauna? Iată o întrebare care frămîntă azi nu numai pe oamenii din Hiroșima dar pe oamenii din toată lumea.

Kiosi Kikawa, proprietarul unui asemenea chioșc, este un bărbat scund, îndesat, de vreo 40 de ani. Cîndva trebuie să fi fost foarte muschiulos. Îmi întinde un plic cu fotografii. Îi privesc mîna. Încheieturile degetelor au altă culoare, parcă mai deschisă. Strînge mîna cu greu. Intrăm în vorbă. Este una din primele victime ale bombei atomice. Își dă cămașa la o parte și-mi arată pieptul și umerii. Peste tot numai cicatrice. „Am suferit 16 operații, spune el, pentru a mă vindeca de arsuri. Am stat după 6 august 1945, timp de șase ani în spitalul atomic din Hiroșima. Tatăl meu a fost ucis. Eu și cu soția mea am „scăpat" cu trupurile arse, ca printr-un miracol. Eram aproape de „Domul atomic". Ceilalți parcă au fost mistuiți. Soția lui, Ikimi, are 33 de ani dar arată mult mai în vîrstă din cauza suferințelor care au îmbătrînit-o. Este mărunțică, foarte subțire și neobișnuit de palidă „Sufăr de anemie, spune ea. Obosesc repede". Se așează pe scaun, scuzîndu-se. Se plînge de tulburări funcționale ale ficatului. Într-o vreme îi sîngerau gingiile. Are boala atomică. Mînca doar fructe și legume fără un pic de grăsime și se simțea ceva mai bine. Acum iarăși trebuie să intre în spital. A mai fost internată timp de un an. Regretă că nu mai poate avea copii. Femeile atinse de radiații au rămas sterile. Deși suferindă ea muncește ajutînd pe soțul ei, care la rîndul lui suferă de aceeași boală. La plecare am vrut să cumpăr mai multe plicuri cu fotografii. N-a vrut să-mi ia nici un ban. A trebuit să ne „certăm" prietenește. L-am strîns mîna, cicatrizată de arsuri, cu grijă, ca să nu-l doară și mi-am privit pe furiș mîinile întregi.

Am găsit la acest om o rezistență morală neobișnuită. Poate că suferințele fizice l-au făcut să fie așa. „Cine oare mai bine ca noi, victimele bombei atomice, poate cunoaște grozăviile războiului atomic?" — m-a întrebat el. „Dacă va fi vreodată vreun război atomic, a continuat el, omenirea va suferi mai cumplit decît noi cei din Hiroșima. Războiul trebuie împiedicat cu orice preț. Spuneți pretutindeni unde veți merge că victimele bombei atomice din Hiroșima cer acest lucru! Nu mai vrem ca aceste suferințe să se repete vreodată căci sîntem oameni. Eu voi lupta întotdeauna împotriva acestei bombe odioase care mi-a adus numai suferințe".

L-am revăzut mai tîrziu pe Kiosi Kikawa, în primele rînduri ale manifestanților pentru pace din Hiroșima. Și ca el mulți alții cu trupurile cicatrizate.

★

Un student la medicină cu care m-am împrietenit la conferință s-a oferit să mă conducă prin oraș. Am plecat să vizităm spitalul atomic din Hiroșima. O clădire nouă în care sînt îngrijite după cerințele cele mai moderne ale medicinei cazurile mai grave dintre victimele bombei atomice. În holul de la intrare, zeci de persoane așteaptă să-și viziteze rudele bolnave. Alții vin la control periodic. Doctor Fumio Shigheto, directorul spitalului, mă primește cu amabilitate. „Romînia nu-i o țară necunoscută pentru mine, îmi spune el. O cunosc de mult deși n-am vizitat-o niciodată, și-mi întinse un exemplar din revista „Romînia de azi" care se afla pe biroul lui. Am rămas surprins „O primesc de doi ani, continuă el. Îmi plac peisajele dv. Mi se pare o țară interesantă. Aș vrea să primesc revista mai departe".

Directorul îmi povestește că în acest spital sînt acum internați 70 de pacienți, bolnavi în special de anemie cauzată de radiații. De asemenea sînt și cîteva cazuri grave de leucemie. Tulburările principale de care se plîng pacienții sînt cele de ficat. Există și o secție de chirurgie plastică pentru tratament împotriva arsurilor. Anul acesta au încetat din viață 40 de victime ale bombei atomice. Directorul subliniază cu îngrijorare că în ultima vreme au sosit aci bolnavi cu efecte tardive ale radiațiilor, în special femei, căci bărbații chiar dacă sînt bolnavi trebuie să lucreze pentru a cîștiga strictul necesar existenței familiei. Din circa 100.000 de supraviețuitori ai Hiroșimei, peste 50.000 se plîng de anumite tulburări, iar o mare parte dintre ei sînt controlați periodic. Cazurile de leucemie cauzate de radiațiunile atomice nu au scăpare! Situația bolnavilor respectivi se înrăutățește treptat și li se poate prelungi viața pentru scurt timp. Doar atît...

La primul etaj vizităm cîteva cazuri de leucemie și de anemie. Un medic tînăr ne previne pe coridor ca nu cumva să rostim cuvîntul leucemie. Privim pacienții. Sînt femei destul de tinere, cu chipuri foarte palide, cu acul de transfuzii în vene. Se pare că este singurul mijloc de a le mai prelungi puțin viața. Hiroko Takaki are 23 de ani. S-a îmbolnăvit de curînd de leucemie. Privește cu ochii întrebători spre medic și ne zîmbește timid. O încurajăm. Afară, pe coridor medicul dă din umeri neputincios.

La secția de chirurgie plastică, femei în vîrstă sînt supuse poate la a zecea operație pentru a-și putea mișca degetele cu tendoanele arse și inlocuite.

Vizita delegaților străini la spitalul atomic a făcut multă plăcere bolnavilor. La plecare pacienții ne salută zîmbind de la ferestre. Cine știe cîți dintre ei vor mai zîmbi delegaților care vor veni la conferința din anul viitor...

★

Dl. Hamai, primarul Hiroșimei, mă primește în biroul său de la primăria orașului care a fost și ea refăcută după bombardament. Îmi povestește pe îndelete cum s-a refăcut Hiroșima din cenușa atomică și ce planuri edilitare are astăzi.

Orașul Hiroșima numără acum 430.000 de locuitori și este un important centru economic și politic a două regiuni. În oraș se află circa 100 000 de supraviețuitori ai bombardamentului atomic. Primarul îmi arată că în trecut Hiroșima era un oraș cu străzi înguste și întortocheate și căsuțe de lemn nenumărate care se dezvoltaseră în jurul castelelor feudale. Incendiul atomic a mistuit totul.

Azi, Hiroșima este un oraș modern cu străzi foarte largi și drepte și multe blocuri. Au fost reconstruite numeroase școli dar sălile de clasă sînt încă insuficiente. De asemenea au fost construite spitale. Există și alte planuri în ce privește dezvoltarea industrială a orașului. Înainte de plecare dl. Hamai își exprimă dorința ca popoarele să-și unească eforturile pentru stabilirea păcii în lume. „Vrem, a spus el, ca toate statele să renunțe la neînțelegerile lor și popoarele să-și dea mîna pentru cauza păcii în lume încercînd să lichideze toate războaiele, căci lichidînd războiul noi putem evita primejdia creată de armele nucleare pentru omenire. Noi avem experiența bombei atomice. Consecințele bombei atomice ne arată că dacă va izbucni un război atomic, aceasta va însemna desigur distrugerea omenirii. Aș dori ca populația Bucureștiului să simpatizeze cu noi în lupta noastră pentru pace și să ne dăm împreună mîinile în eforturile pentru țelul nostru comun". Și dl. Hamai îmi oferi apoi un album care înfățișează suferințele Hiroșimei.

La întoarcere ne oprim la Banca Sumitomo din centrul orașului unde se vede și azi pe scara de la intrare umbra lăsată de un om așezat pe scară, care a fost pulverizat de bomba atomică.

★

Pe fluviul Otta, într-o seară am văzut o procesiune originală și interesantă. Mii de lampioane din hîrtie roșie, galbenă și verde plutesc lent unul după altul duse de cursul moleom al apei. Este o procesiune mută, fără oameni. Această ceremonie are loc în fiecare an în memoria victimelor atomice.

★

Mii de japonezi împreună cu delegații străini adunați în Parcul Păcii, mînă în mînă formează un lanț uriaș. Un imn solemn țîșnește din mîile de piepturi. Refrenul „Nici odată să nu se mai repete aceste lucruri îngrozitoare" se aude pînă departe, dincolo de „Domul atomic", ca un angajament solemn. Pe Cenotaful de alături închinat victimelor bombei atomice scrie: „Dormiți în pace, vă făgăduim că o asemenea catastrofă nu se va mai întîmpla niciodată!" Fără îndoială că prin voința unită a poporului japonez și a popoarelor lumii, tragediile de la Hiroșima și Nagasaki vor rămîne singurele de acest fel din istoria erei atomice. Atomul, această uriașă sursă de energie trebuie să devină prietenul și nu dușmanul omului!

Ne suim din nou în expresul ce ne aduce spre Tokio. Purtăm cu noi impresii de neuitat din Hiroșima.

Al. GHEORGHIU

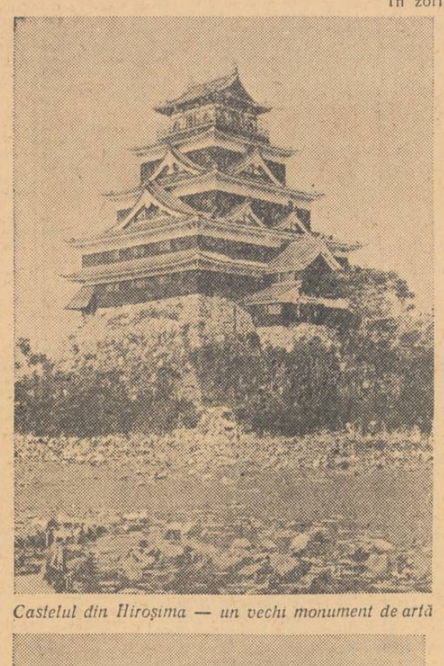

Castelul din Hiroșima — un vechi monument de artă

Cenotaful închinat memoriei victimelor cauzate de bomba atomică la Hiroșima. În fund se vede „Domul atomic"

La Stalinstadt, în aceste zile

(Urmare din pag. 1-a)

din marea țară a constructorilor comunismului, Uniunea Sovietică.

Acolo unde acum se înalță cel mai mare combinat siderurgic al Republicii Democrate Germane era încă pădure în 1950. Acum nouă ani, a sosit aici primul grup de constructori sub mîna cărora au căzut primii pini, iar la 1 ianuarie 1951 s-a pus piatra fundamentală a primului furnal al combinatului, care azi se întinde pe o suprafață de 90 km. pătrați și numără peste 6.000 muncitori și ingineri.

Tînărul combinat „I. V. Stalin" a fost construit în special de brigăzi de tineret. Dezvoltarea combinatului a impus asigurarea cazării celor ce muncesc aici. Odată cu dezvoltarea noului combinat, a început să se dezvolte pe terenul fostei păduri din Märkische Schweiz, noul oraș Stalinstadt, primul oraș socialist din R. D. Germană. Combinatul este nou, orașul e nou și oamenii însăși sînt noi. Nu întîmplător Stalinstadt a fost denumit „Orașul inimilor tinere".

Am vizitat acum, în preajma aniversării a 10 ani de existență a R. D. Germane, cel mai tînăr oraș al tinerei Republici Democrate Germane.

Nu poți înainta în Stalinstadt fără să nu-ți amintești de jertfa ostașilor primului stat socialist, care au dat din sîngele lor pentru ca aici să răsară tînărul oraș socialist. Însoțitorul meu mi-a atras atenția, în timp ce ne apropiam de marele combinat: „Aici, în primăvara lui 1945, au avut loc lupte crîncene, a curs mult sînge. Numai cu prețul lui am putut scăpa de ceața brună". Ceața brună a fost risipită. Un soare nou luminează viața poporului.

★

Ceea ce nu i scapă niciunui vizitator aici la Stalinstadt este numărul mare de copii. Primul oraș socialist al R. D. Germane este în același timp orașul german cu cel mai mare număr de copii. În acest oraș, care are de pe acum 22.000 locuitori, se nasc lunar circa 50 de copii. Stalinstadt este orașul tinereții și al tineretului, vîrsta medie a locuitorilor este de 26 de ani.

În Stalinstadt, cu străzi largi, frumos pavate, cu bogate spații verzi și clădiri mari, elegante, de la început remarci numărul mare al grădinițelor de copii, solarii și locuri de joacă amenajate ca în basm. Sculptori cunoscuți și-au adus contribuția, pentru ca aceste locuri să fie cît mai atrăgătoare și instructive. Ochiul obișnuit cu îngrămădirea clădirilor din marile orașe este surprins plăcut de această minunată îmbinare a clădirilor mari, moderne, cu verdele crud al ierbii. Orașul nu are centru și nici periferie. Peste tot sînt case cu cîte 3—4 etaje, cu balcoane pline de flori, geamuri mari și magazine. S-ar putea crede că această uniformitate crează un aspect monoton. Dimpotrivă, este o încîntare. Fiecare bloc are un farmec al său propriu.

Grupurile de blocuri sînt construite pe principiul complexelor pentru 5.000 locuitori: un grup de clădiri, un cămin, o creșă, o școală, cinematograf, bibliotecă, centru de aprovizionare cu mai multe grupuri de magazine. Constructorii au avut grijă să creeze condiții optime pentru viața oamenilor.

Am fost mirată să văd aici, unde totul este realizat abia în ultimii opt ani, tei bătrîni înșirați de-a lungul străzilor. M-am adresat de aceea unui localnic. „Aveți dreptate să vă mirați. Aici totul este tînăr. Și eu am întinerit, cu toate că am trecut de 40 de ani — îmi răspunde el bine dispus. Teii au fos plantați odată cu terminarea construcțiilor. Nu au crescut ca în basme, într-un an cît în 10, cum a crescut orașul nostru — a adăugat el — s-a aplicat sistemul plantării pomilor gata formați. Aceștia au peste 20 de ani".

Orașul are tot ce este necesar pentru desfășurarea vieții cotidiene în cele mai bune condiții: un combinat pentru prelucrarea cărnii, o fabrică de produse de patiserie cu instalații electrice moderne, spălătorii etc. Există o întreprindere locală pentru deservirea populației, pentru îngrijirea locuințelor. Femeile, care sînt în număr mare angrenate în procesul de producție, se adresează acestei întreprinderi, pentru a primi, contra unei sume convenabile, sprijin în treburile gospodărești cum sînt curățirea parchetului, spălatul geamurilor, spălatul și călcatul rufăriei etc. Magazinele de autodeservire contribuie la o rapidă aprovizionare, iar magazinele de comenzi, unde gospodina muncitoare își face înainte de a intra la lucru comenzile, pe care le ridică la ieșirea din schimb, îi asigură cele necesare.

Toate casele din Stalinstadt au încălzire centrală și apă caldă furnizată de centrala termică.

Nivelul de trai ridicat al locuitorilor acestui prim oraș socialist din primul stat socialist al muncitorilor și țăranilor din istoria Germaniei se poate observa de cum intri în Stalinstadt. Pe acoperișurile caselor sînt presărate nenumărate antene de televiziune. Grija pentru om nu se desprinde numai din asigurarea unor locuințe confortabile și dragostea cu care sînt îngrijiți copiii, ci din tot ce s-a creat și se creiază aici. Pentru îngrijirea sănătății localnicilor s-a construit un spital utilat cu cele mai moderne aparate medicale.

În pofida tinereții orașului și a locuitorilor săi, aici există și un cămin pentru bătrîni, frumos amenajat. Pentru cei mai tineri cetățeni ai orașului socialist s-au construit patru școli, ultima a fost inaugurată zilele acestea. Populația mai are la dispoziție biblioteci, săli de lectură, cîteva cinematografe, iar teatrul „Friedrich Wolf", care are 800 de locuri, este totdeauna plin. Hans Stempel, ziarist vest-german, scria încă acum patru ani în ziarul „Deutsche Volkszeitung", după ce a vizitat orașul: „Îmi închipui că directorul teatrului de la Bonn ar schimba cu plăcere scena sa pentru teatrul de aici".

Ca tot ce e nou, orașul crește și se dezvoltă. La marginea noului oraș se zăresc macarale și siluetele unor clădiri în construcție. Pentru a face față necesităților, în acești ani s-au construit aici fabrici locale pentru materiale de construcție. Pînă acum au fost date în folosință 5.670 locuințe, iar pînă în 1965, cînd orașul va număra circa 35.000 locuitori, sînt prevăzute alte 4.026 apartamente, fiecare cu cel puțin două camere, hol, baie și bucătărie.

Elanul cu care localnicii întîmpină cea de a 10-a aniversare a Republicii Democrate Germane este tradus în fapte vrednice de relevat. Pînă la 7 octombrie ei vor realiza planul anual de producție în proporție de 80 la sută, iar furnaliștii de la furnalul tineretului „Filip Müller" au și realizat angajamentul săptămîna trecută. Pînă acum furnaliștii combinatului au depășit planul de stat cu aproape 6.000 tone fontă.

Pentru statul lor socialist, pentru orașul lor socialist, pentru viitorul lor luminos, oamenii muncii din Stalinstadt muncesc cu drag și culeg roade bogate.

Greta GRAUR

Berlin, septembrie 1959.

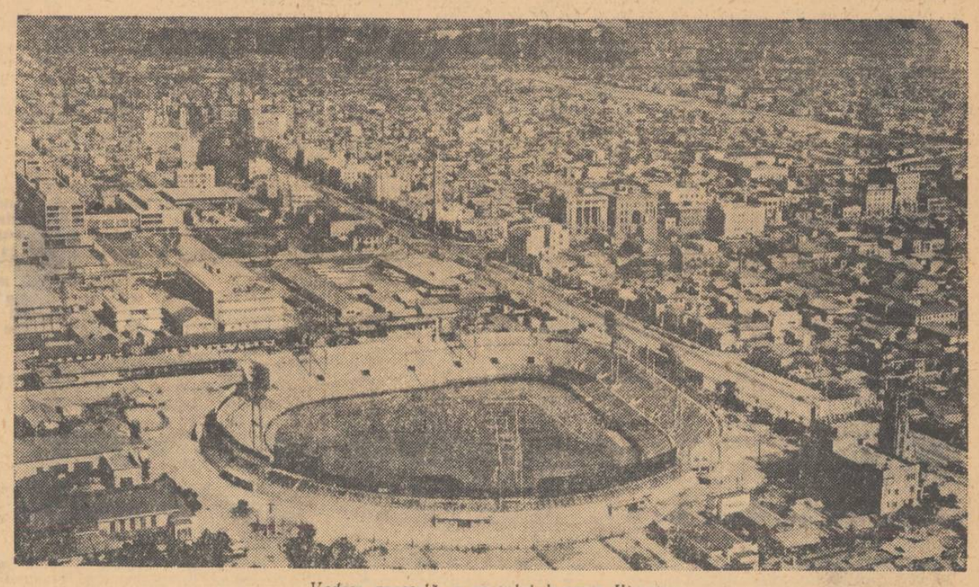

Vedere generală a orașului japonez Hiroșima

Un film povestit

KOCIUBEI

O producție „Lenfilm" după scenariul de A. Pervențev, în regia lui I. Ozerov. Imaginea: S. Ivanov. Muzica: I. Levitin. În distribuție: N. Ribnikov (Kociubei), E. Konelian (S. Ordjonikidze), P. Usornicenko (Kundibin), S. Iakovlev (Roi), L. Hiteaeva (Natalia), S. Stankevici (Sorokin).

Anii furtunoși ai Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, patosul și măreția luptei pentru o lume nouă, trăiesc în faptele de neuitat ale celor care au slujit, de multe ori cu sacrificiul propriei lor vieți, cauza invincibilă a lui Lenin. Unul dintre acești eroi, pe care poporul îl slăvește și astăzi în cîntecele și legendele sale, a fost Ivan Kociubei.

Ieșit din rîndul maselor, acest om simplu, viteaz și iscusit, devine comandantul unui divizion de cavalerie. Devotat cu trup și suflet revoluției, el este necruțător cu

dușmanii. Prinderea cu care-și conduce cazacii în lupta cu gărzile albe, îi asigură victorii importante. O dată, intrînd într-un cătun care fusese ocupat de contrarevoluționari, Kociubei cunoaște printre prizonieri pe ofițerul Roi. Acesta fusese mobilizat cu forța în armatele dușmanilor revoluției. Înțelegînd sufletul său cinstit, Kociubei îi dă posibilitatea să se reabiliteze. La rîndul său, Roi îi îndreptățește încrederea și se dovedește a fi un patriot înflăcărat. El ajunge șeful statului major al lui Kociubei. Viața lui Roi va fi de acum înainte luminată de aflarea

adevăratului drum în viață. Neînfricata infirmieră a detașamentului, Natalia, se îndrăgostește de Roi.

Kociubei devine tot mai iubit de tovarășii săi de arme, de locuitorii satelor pe care ostașii revoluției le eliberau de sub asuprirea albilor. Împotriva acestor sentimente, care exprimau în fond dragostea poporului pentru luptătorii măreței cauze leniniste, se ridică comandantul Sorokin, un om ambițios și plin de ură, pînă la urmă dovedit a fi un jalnic trădător. Împreună cu un fost ofițer

alb strecurat în rîndurile gărzilor roșii, Sorokin pune la cale distrugerea detașamentului lui Kociubei și compromiterea lui într-o misiune extrem de grea. Victoria este totuși, pînă la urmă, de partea detașamentului. Sprijinit de comisarul politic Kundibin, de care-l leagă o adîncă prietenie, Kociubei trece cu succes cele mai grele încercări.

Iar Sorokin pe care îl influențe șeful de stat major Deverin, agent al albilor, va trebui să răspundă judecății poporului. Numai Deverin reușește să scape și să se stre-

coare în conducerea unui stat major al armatei roșii pentru a organiza alte acte de trădare.

Kociubei și brigada sa pornesc spre Astrahan. Ținînd piept cadeților, înfruntînd gerul și foametea în stepele calmîce, rezistînd din greu epidemiei de tifos, Kociubei dă dovadă de un înalt eroism și spirit de sacrificiu pus în slujba revoluției. Cea din urmă provocare a lui Deverin care țintea desființarea brigăzii lui Kociubei îi hotărăște

pe viteazul luptător să ajungă la Lenin pentru a-i relata adevărul. Dar în apropierea Astrahanului, bolnav de tifos, Kociubei cade în mîinile albilor. El moare arătîndu-și încrederea în izbînda definitivă a Puterii Sovietice.

Ostașii diviziei sale pornesc cu toate forțele lor lupta pentru a-l nimici pe dușman, împlinind astfel dorința fostului lor comandant.

IN VIZITĂ LA DAVID OISTRAH

L-am găsit pe David Feodorovici Oistrah în fața magnetofonului. Acordurile majestoase ale Sonatei în fa minor de Prokofiev umpleau încăperea, revărsîndu-se în eter. E posibil că această execuție recent înregistrată nu satisfăcea pe deplin pe virtuos, atît de exigent și întotdeauna în căutare de noi forme de expresie.

— *Minunată sonată*, spune el, întrerupînd audiția pentru a mă primi, dar rămînînd totodată sub vraja muzicii. *Este o lucrare epică și puternică. S-ar putea spune că ea face să renască trecutul patriei noastre. Nu-i așa? De fiecare dată cînd o interpretez sau o ascult, încerc o mare bucurie și mă simt cuprins de gînduri noi.*

De abia amuți magnetofonul și din celălalt capăt al apartamentului se auzi, în surdină, sunete de vioară.

— *E fiul meu care repetă*, explică Oistrah, zîmbind. *La noi e ca la Conservator, la fiece pas și în orice moment, muzică. Dacă veți trece pe aici cînd Igor și cu mine nu sîntem acasă și veți auzi pianul, să știți că soția mea face muzică.*

În camera sa de lucru, mai bine de jumătate este ocupată de pian. Clapele acestuia au fost atinse cîndva de degetele lui Serghei Prokofiev, Nikolai Miaskovski...

Ca prim interpret a numeroase compoziții pentru vioară, puse în valoare de măestria sa, David Oistrah participă nemijlocit la crearea muzicii sovietice. Drept omagiu pentru eminentul violonist, Prokofiev, Miaskovski, Șostakovici, Haciaturian și alți compozitori nu o dată l-au dedicat creațiile lor.

Rafturi de cărți care ajung pînă la tavan se întind de-a lungul pereților camerei de lucru. Aici se găsesc discuri și benzi de magnetofon în cutiile lor multicolore, ca de pildă concertele maestrului și ale altor muzicieni celebri, înregistrate în Uniunea Sovietică și peste hotare. Alte rafturi cuprind literatura muzicală clasică și contemporană, rusă și străină. Alături de Bach, Paganini, Ceaikovski, Taneev, veți găsi aici Sibelius, Szymanowski, Bartok, Gershwin. Numeroase partituri poartă autografe.

Este necesară cunoașterea a zeci de limbi pentru a le putea descifra, pentru a citi adresele și inscripțiile pe care le poartă cununile de laureat, decernate muzicianului sovietic în multe țări ale lumii. Cu toate acestea, sensul lor este clar, deoarece vorbesc în limbajul prieteniei și al înțelegerii reciproce. Artistul are un aer meditativ. Poate că gîndurile îl poartă în acest moment pe drumurile îndepărtate ale globului pe care le-a străbătut.

— *După război, am vizitat aproape toate țările lumii. La Paris m-am întîlnit din nou cu muzicieni cunoscuți: Marguerite Long, Jacques Thibaud și alții.*

În camera de lucru, numeroase obiecte vorbesc despre legăturile maestrului cu cultura muzicală din diferite țări îndepărtate. În perete, o galerie de portrete de compozitori și interpreți sovietici și străini, cu autografe cordiale, emoționante, uneori nostime.

Evocînd turneele și întîlnirile sale în străinătate, David Feodorovici arată că a fost de patru ori în Anglia. Păstrează o vie amintire a zilei în care concertul pentru vioară, violoncel și orchestră de Brahms a fost înregistrat de casa „Columbia". Lucrarea compozitorului german a fost excelent executată cu concursul unei orchestre engleze, avînd la violoncel pe Pierre Fournier (Franța), sub conducerea muzicală a dirijorului italian Alceo Galiera, partea de vioară fiind susținută de David Oistrah. Această înregistrare nu simbolizează oare, în realitate, prietenia și colaborarea dintre popoare? întreabă el.

Pe masa de lucru, sub cristal, se poate vedea o foaie de hîrtie, acoperită cu un scris inegal.

— *E o scrisoare adresată de Ceaikovski violonistului Adolf Brodski, profesor la conservatorul din Moscova*, spune Oistrah. *Brodski a fost primul care a executat în străinătate — la Londra, în 1882 — concertul marelui compozitor rus. Scrisoarea am primit-o cadou de la un impresar cînd, în fața unui auditoriu de peste 8.000 de persoane, am interpretat, la Albert Hall, acest concert. Astfel, scrisoarea a revenit în patrie. Ea îmi este de două ori scumpă: ca autograf al compozitorului și ca mărturie a relațiilor muzicale dintre Anglia și Rusia.*

Lîngă masa de lucru, în partea dreaptă, **se poate vedea o fotografie mare. Ea îl reprezintă pe David Oistrah în mijlocul membrilor renumitei orchestre simfonice din Philadelphia.**

David Oistrah împreună cu fiul său Igor

David Oistrah amintește că așteaptă cu nerăbdare să se întîlnească din nou cu reprezentanții artei americane, pe care a avut prilejul să-i întîlnească în mai multe rînduri la Moscova și în străinătate: Paul Robeson, vechi prieten al Uniunii Sovietice, Eugene Ormandy, Charles Münch, Dimitri Mitropoulos, Efrem Zimbalist, Arthur Rubinstein, Iascha Heifetz, Yehudi Menuhin, Isaac Stern și alții. Concertînd la Carnegie Hall, el n-a putut să nu se gîndească la faptul că primul concert cu care a fost inaugurată această sală a fost dirijat de Ceaikovski.

— *Țările în care am întreprins turnee*, adaogă Oistrah, *fie că este vorba de China, Bulgaria, Rominia, Ungaria, Noua Zeelandă, Finlanda sau Suedia, mi-au inspirat dorința de a le revedea ca simplu turist, pentru a cunoaște mai bine pe locuitorii lor, pentru a mă împrieteni cu ei. Dar, vai, pînă acum n-am avut posibilitatea să realizez acest proiect. Ceea ce mă consolează este faptul că muzica contribuie la înțelegerea reciprocă. Îmi aduc aminte, cu acest prilej, că în timpul concertelor mele la Hamburg, o revistă muzicală din Germania occidentală scria: „Muzicienii sînt cei mai buni diplomați". Dacă în aceste cuvinte este o parte de adevăr, sînt de două ori mîndru de a fi muzician.*

— Cum explicați dv. succesele pe care le obțin de fiecare dată muzicienii sovietici la concursurile internaționale? l-am întrebat.

— *După părerea mea, una din particularitățile esențiale ale școlii noastre muzicale constă în sinceritatea sentimentelor și gîndurilor. Tehnica singură nu înseamnă muzică. În cursul deselor mele călătorii în străinătate, am întîlnit artiști veritabili, profund devotați misiunii artei realiste, însă, dat fiind condițiile comerciale ale organizării concertelor, ei au mult de luptat, mai ales muzicienii tineri, pentru apărarea principiilor lor.*

Proiectele de viitor ale lui Oistrah prevăd concerte cu o serie de orchestre simfonice, recitaluri, interpretarea unor lucrări muzicale noi ale compozitorilor sovietici și a unor piese străine. El nutrește dorința imperioasă de a relua unele opere clasice, scumpe inimii sale și de a le reda într-o interpretare nouă. Și, bineînțeles, se va consacra, ca și în trecut, formării tinerilor muzicieni.

— *Activitatea pedagogică este un laborator excelent pentru creație*, spune Oistrah. *Tinerii nu te lasă să stai pe loc. Ei îți amintesc întotdeauna vechiul adevăr: a nu merge înainte înseamnă a sta pe loc.*

Cercul de preocupări al marelui artist este larg și variat, însă inima sa aparține muzicii.

De abia ne-am luat rămas bun de la David Feodorovici și am părăsit locuința maestrului. Din camera de lucru se aud din nou neasemuitele acorduri ale viorii sale. Marele virtuos este plin de idei creatoare, pregătește concertele sale, noi turnee care-l vor duce la Nord și la Sud, în Orient și în Occident.

I. FADEEVA

LITERATURĂ
TEATRU
CINEMA
MUZICĂ
PLASTICĂ

Pentru micii spectatori

În corpul central al Casei Scinteii, pe culoarul care găzduiește birourile Studioului de filme „București", se află o ușă pe care scrie: „Desen animat". Aici lucrează regizorul Constantin Popescu, un veteran al desenului nostru animat, care, în ciuda anilor ce-i numără în statele de serviciu ale acestei meserii, este mereu tînăr, optimist, și mai ales... prezent pe ecrane. Nu de mult, el a terminat filmul „Purcelușul în excursie", realizat după un scenariu propriu și ilustrat de Nicolae Hizan — pictor decorator, cu concursul desenatorilor Ștefan Munteanu și Dumitru Hojbotă, imaginea, Rad Codreanu. La baza scenariului au stat bine cunoscutele proverbe: „Cine se scoală de dimineață, departe ajunge" și „Lenești mai mult alergă". Filmul își desfășoară acțiunea în lumea animalelor, constituind o interesantă alegorie cu referiri strînse la activitatea cotidiană.

În altă încăpere, doi oameni — regizorul Iulian Hermeneanu și operatorul Rad Codreanu — stau aplecați asupra unei mese ciudate, minuindu-i comenzile; desene pe plăci de celuloid se succed de-a lungul decorurilor în miniatură. Cîteva reflectoare își încrucișează privirile asupra plăcilor de celuloid, în timp ce ochiul aparatului de filmat stă gata să soarbă imagine după imagine și să le imprime pe peliculă. Acoasia este mașina „Truka" cu care se filmează desenele animate. Recentul film al regizorului Hermeneanu, realizat după o idee de Viorica Huber, cu concursul desenatorilor Constantin Mustețea, Constantin Crișmănel, al decoratoarei Rodica Dimiu Stoian și operatorului Rad Codreanu, se numește „Căiuții de foc" și se adresează atît copiilor cît și spectatorilor maturi. Prin intermediul unei povestiri amuzante, filmul reflectă năzuința omului de a cuceri spațiile interplanetare, năzuință, care, în zilele noastre, prinde să se transforme în realitate.

Realizarea unui film de desen animat nu constituie de altfel o treabă prea ușoară. Munca pornește de la scenariul filmului după care se execută decupajul regizoral. Decupajul se ilustrează, adică se transpune în planuri și scene în ordinea în care acestea vor fi executate de către desenatori. Se trece apoi la crearea eroilor, adică propriu zis se desenează filmul. Personajele se împart desenatorilor după caracteristicile fiecărula. Urmează animația (mișcarea) personajelor: desenatorul își fixează pe hîrtia de calc compozițiile de mișcare cheie — pentru o scena de patru secunde fac aproximativ 20 de desene cheie — capete de mișcare, cum li se spune. Acestea trec apoi la alți desenatori care execută intermediarele, ținînd seama că pentru fiecare secundă sînt necesare 24 de imagini. Desenele în ciornă se filmează, se proiectează și se corectează. După corectarea mișcării respective, desenul se copiază de pe calc pe celuloid, pe care se colorează. Abia acum începe filmarea definitivă cu aparatul „Truka" ce este prevăzut cu o sumă de dispozitive, ce redau înaintarea, alunecarea, căderea etc., pentru a se crea atmosfera în care se petrece acțiunea. Filmările se fac pe un decor ce se așează pe masa aparatului. În laborator pelicula se developează și se copiază. După terminarea muzicii și a dialogurilor se trece la transpunerea acestora pe imaginile respective, se copiază împreună și cu aceasta filmul este gata pentru a vedea lumina ecranului.

Toți pentru micii spectatori, pregătește la platoul Tomis, regizorul Bob Călinescu, un vechi și încercat meșteșugar în branșa filmului de păpuși — filmul „O poveste dintr-o noapte cu lună", în colaborare cu Olimp Vărăsteanu și Gh. Saidel. Istorisind pățaniile hazlii ale unui contrebas, cu aptitudini solistice de vedetă, care păcălit de perfidul șobolan își părăsește orchestra, trece prin nenumărate peripeții pline de haz, că să revină între ai săi cuminți, filmul combate îngîmfarea, vedetismul, ruperea de colectiv și superficialitatea.

În curînd regizorul Bob Călinescu ne va face o nouă surpriză, prezentînd un nou film de păpuși — „Cîntecul tractoarelor".

I. P. MIHU

Săptămîna filmului din R.D.G.

Cinematografia Republicii Democrate Germane aflată în plină dezvoltare, prezintă spectatorilor români în cadrul „Săptămînii filmului din R.D.G.", cîteva dintre noile creații artistice de lung metraj, laolaltă cu producții care în anii trecuți s-au bucurat de o înaltă apreciere din partea spectatorilor români. Această manifestare care are loc în Capitală între 3—8 octombrie cu prilejul aniversării unui deceniu de la proclamarea Republicii Democrate Germane, cuprinde filmele: „Kubac", „Căsătoria Lorenz", „Cîntecul matrozilor", „Inima rece", „Ceața brună" și „Afacerea Blum", producții ale studiourilor „DEFA"-Berlin

(Urmare din pag. 1-a)

Turneu 1959!

O cotitură, ca să spunem astfel, s-a petrecut după primul război mondial, dar ea n-a fost în favoarea masei actoricești, nici a publicului, ci mai mult a unor impresari și a unor „vedete" care nu odată — la rîndul lor — cădeau victime ale unor agenți teatrali sau impresari, mai mult sau mai puțin improvizați. Pentru că cele mai multe dintre turnee aveau un net caracter comercialist, măsurile de „economie" erau severe, „strîngerea curelii" luînd cîteodată aspecte barbare. De astă dată se călătorea chipurile cu „vagon special". Claie peste grămadă, actorii stăteau de-a valma cu decorurile și recuzita, pregătindu-și, de cele mai multe ori, mîncarea la „mașina de spirt". Pînă la capăt, vedetele care constituiau firma turneului se mai alegeau cu ceva, impresarul de cele mai multe ori, dar majoritatea actorilor — după o expresie curentă — se alegeau cu „oase frînte". În săli de teatru improvizate, larna înghețate și vara neaerisite, deseori victime ale casierilor necinstiți, priviți de sus de către „protipendada" orașelor care catadixea să vină la teatru numai după ce-și făcea siesta — încît spectacolele se terminau de cele mai multe ori în zori — actorii, cei mai mulți duceau o existență mizeră. Adevărat că au fost și excepții, dar cu totul rare. Rare au fost și așa zisele „turnee de propagandă", în special în Transilvania; acestea n-au avut un caracter comercial, dar de cele mai multe ori, prin repertoriul impus de oficialitate, ele se transformau în manifestații șovine, menite să atîțe vrajba între naționalitățile conlocuitoare.

Sfîrșim această introducere, deși multe am mai avea de spus, trecînd la transcrierea unor fragmente din „jurnalul" turneului nostru de acum.

Plecarea din București, vineri 28 august

E ora 18; gara Băneasa este scăldată în soare, un soare molcom, blînd; să fi venit toamna? nu cred. La peron este tras „trenul special". Sînt șase vagoane, dintre care trei vagoane de dormit, un vagon restaurant și două vagoane pentru decoruri, costume, recuzită. E forfotă pe peron, dar nu sînt decît teatraliști și familiile lor, care „conduc". Lumea a început să vină încă de pe la ora 17. La intrarea peronului, cei 80 de participanți la turneu sînt întîmpinați de către regizorii Mirea și Stambuliu, care le înmînează tichete cu numărul vagonului și al „cușetei". La ora 18,20 precis se dă semnalul plecării. Se pare că itinerariul va fi respectat cu strictețe. Lacrimi, batiste fluturate, copilași ridicați în brațe și celelalte. Nicu Brancomir, pasionat călător, dar și fiu de ceferist, este un adevărat „mers al trenurilor" viu; nu numai că ne indică ora la care vom trece prin cele mai neînsemnate stații, dar știe și numărul trenurilor cu care ne încrucișăm. Cu timiditate se începe despachetarea și încercarea de „adaptare la mediu". Fiecare cabină este ocupată de două persoane, artiștii poporului și cei de o constituție mai robustă, bucurîndu-se de favoarea unor cabine separate. S-a întunecat de-a binelea. Prima oprire, la Sinaia. Marcel Anghelescu coboară repede din tren, pentru a o îmbrățișa pe Mărioara, în vîrstă de 3 ani, care-și face vilegiatura la Sinaia. La ora 20 se servește prima masă, în două serii. Vagonul restaurant este luminat a giorno. Menu-ul e bogat, e chiar prea bogat. S-a dus vremea lui „ascundeți mușchetarul că vin actorii"! Desigur că nu va fi în fiecare seară așa, întrucît la această oră urmează să se ridice cortina.

E ora 1 după miezul nopții. Nu toată lumea poate să doarmă. E și normal. Trebuie să treacă așa zisa „perioadă de acomodare", trebuie să vină oboseala, pentru ca hățănitul trenului să nu constituie o piedică pentru odihnă. Pe culoarul vagonului, „șueta" e în toi. Sică Alexandrescu își deapănă amintiri din turneele întreprinse în prima tinerețe.

Tîrgu Mureș — sîmbătă 29 august

Ne trezim, în timp ce trenul aleargă vesel pe pămîntul străvechi al Transilvaniei. Un zvon trece prin vagoane: ni se va face „primire" la Tîrgu Mureș. Unii ar dori să mai lenevească; îndeobște actorii, oameni care se culcă tîrziu, se scoală mai tîrziu. Trebuie să ne antrenăm însă, să răspundem cum se cuvine primirilor prietenești. Toată lumea e „pusă la punct", cînd trenul face prima etapă din călătoria noastră. Gara Tîrgu Mureș e întesată. Au venit să ne întîmpine actori ai Teatrului Secuiesc, studenți ai Institutului de teatru „Szentgyorgy István", muncitori de la întreprinderile din localitate, public numeros. Cuvinte de bun sosit și flori, numere din ziarul local scris în limba maghiară, care anunță sosirea noastră ca un eveniment. În spatele gării ne așteaptă două autobuze. Trimiși ai Sfatului Popular sînt atașați pe lîngă noi. Ne îmbarcăm. Orașul, curat, pare o grădină. Ne oprim la Palatul Cultural, acolo unde urmează să se desfășoare spectacolele; vizităm impresionanta „sală a oglinzilor", datînd de secole, apoi Sfatul Popular, monument istoric, mergem la șirand, unii se duc să viziteze fabrica de mobile „Simo Géza", alții monumente istorice, iar un grup de gospodari își manifestă dorința să viziteze piața — într-adevăr foarte bine aprovizionată.

Primul contact cu publicul, prima noastră „bătălie", are loc după amiază, după conferința „Începuturi de teatru în Transilvania", în cuprinsul căreia se subliniază aspecte ale colaborării dintre naționalitățile conlocuitoare pentru promovarea teatrului din Transilvania, aceasta în ciuda piedicilor puse de oficialitate, care-și ducea politica sub perfida lozincă de „divide et impera". Apoi s-a desfășurat festivalul artistic, recitîndu-se versuri din poeți romîni, maghiari și germani, clasici și contemporani.

Seara, sala a fost întesată, în timp ce afară era masat un public dornic să asiste la spectacol, care nu mai găsise însă locuri.

Ne-am dat seama că în oraș, fără exagerare, se dăduse o adevărată luptă pentru procurarea biletelor, aceasta cu multe zile înaintea sosirii noastre.

Primul spectacol — Revizorul de Gogol. Apariția protagoniștilor este întîmpinată cu ovații. Între culise „trei grații" — tinere artiste ale Teatrului Secuiesc — au pregătit gustări. Un cărucior cu cești de cafele circulă prin cabine.

La sfîrșitul spectacolului ni se oferă flori.

A doua zi de dimineață, duminică, sîntem invitații Teatrului de Păpuși, care dă pentru noi un spectacol cu „Punguța cu doi bani", după Ion Creangă, spectacol în limba maghiară, deosebit de reușit. Sîntem poftiți la o copioasă gustare. Se toastează pentru prietenia dintre poporul romîn și naționalitățile conlocuitoare. Se fac fotografii. După amiază, sala este neîncăpătoare pentru cei care doresc să participe la spectacolul cu „Bădăranii".

La sfîrșitul reprezentației de seară cu „În Valea Cucului" ovațiile nu mai contenesc. Sîntem solicitați să revenim. Desigur că vom reveni. Colegii de la Teatrul Secuiesc, delegații de muncitori, ne ovaționează la plecarea din oraș.

Primul popas în călătoria noastră, de-abia începută, a însemnat un mare succes pentru Teatrul Național.

Cluj — luni 31 august

Geamurile vagoanelor se împodobesc cu picături de ploaie. Oare vremea s-a „stricat"? În fața agenției de bilete, coada este nesfîrșită. Casierul ne spune că dacă încăpătorul teatru ar fi fost de cîteva ori mai mare, biletele s-ar fi vîndut cu repeziciune. Sala teatrului este încîntătoare, în stilul care ne amintește de vechiul Teatru Național din București. Privită din față, doldora de spectatori, — în loji am numărat pînă la 15 persoane, — ea pare desprinsă dintr-o stampă. Ziua a doua de ședere la Cluj, înfrumusețată de un soare strălucitor, este folosită pentru vizitarea monumentelor istorice și culturale, care abundă în acest oraș. La spectacolul cu „În Valea Cucului" se află în sală și autorul, Publicul îl ovaționează și Mihai Beniuc este chemat de cîteva ori la rampă. I se oferă flori. Răspundem, mulțumind.

Baia Mare — 2 septembrie

Minerii ne întîmpină la gară, cu flori. Vicepreședintele Sfatului Popular subliniază că sosirea noastră constituie pentru băimăreni o adevărată sărbătoare. Ei ne spun că și-au îngăduit să alcătuiască un „program", pentru a ne face ședearea cît mai plăcută. Ni se oferă panere cu fructe, cu piersici de o mărime neobișnuită. Cu autobuzele, vizităm expoziția realizărilor industriale ale regiunii, noul teatru de vară, noul parc al orașului. Pentru a doua zi este proiectată o excursie în împrejurimile încîntătoare.

În serile cînd au avut loc spectacole, orășelul a avut un aspect de sărbătoare. Era un splendid apus de soare, așa cum numai la Baia Mare ni se spune că se poate vedea. Nu degeaba cerul baimărean a atras pictori de valoare europeană. După spectacol, o delegație de mineri, cu piepturile acoperite de decorații, vin să ne salute. Ne încredințează că nu ne vor uita. Nici noi pe ei.

Satu Mare — vineri 4 septembrie

Trenul sosește în gară mult prea de dimineață. Sîntem înștiințați că ni se va face primirea la ora 10, și la 10 punct colectivul nostru se întîlnește la mijloc de drum cu grupuri de muncitori, care ne întîmpină cu buchete de flori. Sînt muncitori români și maghiari, care își exprimă fericirea de a ne vedea în mijlocul lor. În spatele gării coboară dintr-un autobuz, în frunte cu directorul, colectivul Teatrului Maghiar. Colegii noștri sînt îmbrăcați — lucrul este evident — în costume și în rochii elegante, în orice caz nu de fiecare zi. Îmbrățișări. Noi avem în grupul nostru tineri colegi transilvăneni care sînt prieteni de generație cu actorii maghiari.

Școlari și tineri muncitori au umplut sala la matineul literar, aclamînd pe actorii care au recitat din Eminescu, din Vasile Alecsandri, din Petőfi Sándor, din Ady Endre, precum și din poeți contemporani, romîni și maghiari.

Un public entuziast, alcătuit și din foarte mulți maghiari, a punctat cu aplauze spectacolul „Revizorul". A doua zi dimineață, colegii de la Teatrul de Stat Maghiar au dat în cinstea noastră o reprezentație cu „Mielul turbat" de Aurel Baranga, — un spectacol original, plin de fantezie, redat în manera în care se joacă deobicei comediile lui Maiakovski.

Pe străzi, prin magazine, populația își manifesta bucuria de a ne vedea, dîndu-ne prioritate la cumpărarea de „amintiri". Spectacolele noastre s-au desfășurat în acest oraș frumos și curat, însoțite la intrare de refrenul care ne face atîta plăcere: „n-aveți un bilet în plus"? Încă odată ne-am dat seama de importantul rol social și educativ pe care-l are teatrul.

Oradea — 6 septembrie

Duminică. Încă din viteza trenului, scoțînd capul pe fereastră, am putut constata că orădenii s-au pregătit pentru o primire menită să iasă din comun. Nu ne-am înșelat. Peronul gemea de lume — muncitori mulți, intelectuali, reprezentanți ai organelor de Partid și de Stat din localitate. Ne-a întîmpinat cu o urare înflăcărată tînărul și simpaticul vicepreședinte al Sfatului Popular Orășenesc, tov. C. Spahiu. Autobuze elegante ne așteptau în spatele gării. Funcționari cu munci de răspundere s-au oferit să ne conducă. Ne-au arătat, vorbindu-ne în cuvinte simple, noile blocuri, surîzătoare în bătaia soarelui, piețele amenajate, monumentele culturale și istorice, ștrandul. A urmat apoi o recepție în palatul Sfatului Regional. O sală arhiplină la matineul literar, iar seara, la primul spectacol cu „Revizorul", străzile din jurul teatrului erau înțesate pînă a împiedica circulația. Un cetățean mi-a spus: „Zece săli să fi avut și s-ar fi umplut!"

Sibiu — 8 septembrie

Sîntem la al 21-lea spectacol. Am avea motive să fim oarecum obosiți. Nu sîntem însă, succesul — precum și conștiința despre rostul nobil al călătoriei noastre — ne însuflă pe zi ce trece noi puteri. De aceea, nici spectacolele noastre n-au cunoscut nici urmă de degradare. Aceeași afluență ca și în celelalte orașe. Vizităm Bruckenthal-ul și atîtea alte monumente de cultură, dintr-un oraș care, el însuși este un muzeu. Într-unul din parcuri, în dreptul bibliotecii orășenești, acolo unde se află statuia lui Gheorghe Barițiu, cel care a luptat atîtia pentru un teatru romînesc peste munți, cîțiva dintre noi ne odihnim pe bănci, răsfoind presa centrală și cea locală. E un apus încîntător, dar se stîrnește un vîntișor care prinde în vîrtej frunze deja îngălbenite. Moment de melancolie, care îl face pe Giugaru să fie poet: „Ne-am trezit cu toamna în Sibiu!".

Nu voi putea uita multă vreme vizita pe care am făcut-o, împreună cu Radu Beligan, la fabricile „Libertatea" și „Drapelul Roșu", în urma invitației muncitorilor de acolo. Am fost primiți cu flori în fiecare secție, ne-am fotografiat împreună, am stat îndelung de vorbă cu muncitorii, ne-am interesat de munca lor și ei ne-au pus multe întrebări în legătură cu munca noastră. Putem spune că am trăit acolo o dimineață emoționantă.

Orașul Stalin — 10 septembrie

Ultimul popas al călătoriei noastre. Întreg colectivul Teatrului de Stat, în frunte cu directorul, numeroși muncitori, alineați parcă într-un careu, întîmpină trenul nostru cu urale. Aci, în orașul de la poalele Tîmpei, s-a reprezentat pentru prima dată teatru în limba romînă, aci s-a inaugurat de curînd un teatru monumental, care ne este arătat din fuga mașinii; ne-aplaudăm din tot sufletul. Vizităm cu deosebit interes expoziția produselor industriale ale regiunii, deschisă „în lunca Poștei".

La matineul literar, au luat parte aproape 1000 de spectatori. Noua sală cu o acustică admirabilă, are peste 800 de locuri, dar ea a fost totuși neîncăpătoare. Mă urmăresc figurile dezolate ale tinerilor care, strînși în jurul teatrului, n-au mai avut loc în sală. Îți făceau impresia unor oameni refuzați să participe la o mare sărbătoare. Le-am promis o grabnică revenire, dar ei tot triști au rămas.

Din nou în București

Calea ferată a respectat itinerariul stabilit, am putea spune pînă la minut. Minunată este toamna pe frumoasa vale a Prahovei. La ora 12,40 trenul special își face intrarea în Gara de Nord. Cei de acasă ne așteptau, mîndri de succesul nostru, răspîndit zi de zi prin presă și radio.

Teatrul Național „I.L. Caragiale" a cîștigat o nouă biruință. Și acum, trebuie să învățăm să dormim fără să mai fim legănați de tren...

Gr. Vasiliu-BÎRLIC
Artist al poporului

Cadru din filmul „Kubac"

Știința și VIAȚA

LUNA — „SUBURBIE" A PĂMINTULUI

A fost dat startul în epoca cuceririi cosmosului: un dispozitiv făurit de mîna omului a atins, pentru prima oară în istoria omenirii, un corp ceresc — Luna. Explorarea spațiilor interplanetare, a corpurilor cerești, a devenit, dintr-o preocupare pur teoretică, o știință experimentală.

Cea de-a doua rachetă cosmică sovietică deschide noi posibilități pentru cucerirea cosmosului și pentru aselenizare. S-a demonstrat astfel că, Luna — lucrul acesta poate fi afirmat cu toată certitudinea — va deveni o „suburbie" a Pămîntului. La ordinea zilei figurează acum problema unor zboruri interplanetare cu rachete, avînd pasageri pe bord.

Ce vor găsi primii astronauți cînd vor ajunge pe prea puțin ospitalierul satelit al Pămîntului? Răspunsul la această întrebare nu este de loc simplu. Un lucru este cert și anume faptul că studierea Lunii va avea o influență deosebit de importantă asupra întregii evoluții a științei și tehnicii. Cu puțină imaginație s-ar putea schița viitorul tablou probabil al Lunii, așa cum ea va arăta după aselenizarea pionierilor zborului cosmic.

Clima din Lună îi va obliga pe primii exploratori să-și amenajeze cam în felul acesta locuințele (1), laboratoarele (2) și stațiunile experimentale pentru viitorii astronauți (3). Una din sarcinile primilor astronauți va consta în studierea originii Lunii (4). Răspunsul la această problemă va ajuta știința să pătrundă mai adînc în cunoașterea legilor naturii la scară cosmică.

Energia necesară pentru toate lucrările o va livra probabil Soarele. Cu ajutorul unor elemente fotoelectrice (5) această energie va fi transformată în electricitate. Un rol important urmează să-l joace și exploatarea surselor de materii prime lunare (6), dat fiind că, potrivit părerilor unor savanți de seamă, substanțele necesare vieții vor putea fi obținute chiar în Lună.

În vehicule speciale (7) vor fi transportate apa și oxigenul spre locuințe și laboratoare. Intrucît Luna are o masă de 80 ori mai mică decît a Pămîntului, ea constituie un amplasament ideal pentru o rampă de lansare a unor rachete (8) pentru zborul către planetele din sistemul nostru solar.

Faptul că aici lipsește atmosfera face posibil ca de pe Lună, prin folosirea telescoapelor terestre obișnuite, să se poată pătrunde pe calea observațiilor cu mult mai adînc în spațiul cosmic decît o putem face de pe Pămînt. Prin urmare, se poate presupune că primii astronauți vor putea amenaja pe Lună un observator (9). Depozite pentru combustibilul necesar rachetelor (10), radiotelescoape (11) și, bineînțeles, numeroase mijloace de transport, completează acest tablou al viitorului care încă pentru generația noastră poate deveni o realitate vie.

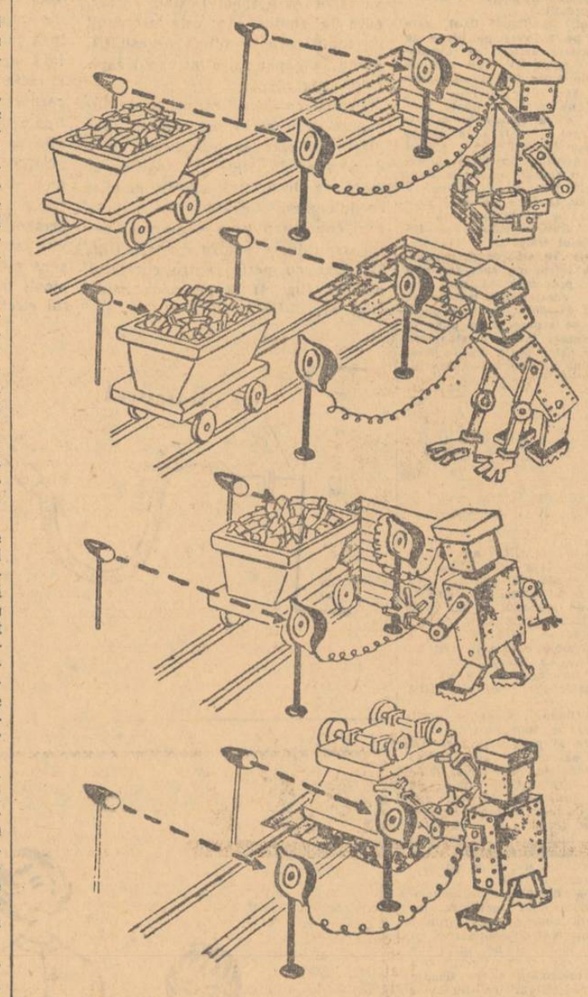

Aparatul cu fotorezistență folosit în mine

NECTAR ARTIFICIAL

Cercetătorul sovietic M. Voirich a obținut 85 de specii noi de miere cu metoda nectarurilor artificiale. In perioadele în care nu există flori, aceste nectare sînt depuse în stupi și albinele le transformă în miere.

Ochii crabilor — model pentru busole

Se știe că, asemenea albinelor, crabii se orientează după soare chiar atunci cînd nu-l văd. Ochii lor sensibili la polaritate le permit să știe unde se găsește soarele, în funcție de vibrațiile luminoase, fie că acesta este vizibil sau nu.

Particularitatea amintită a ochilor crabilor a constituit obiectul unor ample studii. Cercetătorii au legat nervii optici cu instrumente electrice și au măsurat reacțiile acestor nervi la variațiile de polaritate. Extrăgîndu-se minusculele cristalinuri ale ochilor de crabi și măsurîndu-li-se proprietățile optice se studiază proprietățile care fac din ele busole atît de precise.

„BUNA SPERANȚĂ" DIN AFRICA ȘI GROENLANDA

Cunoașteți desigur cu toții povestea capului Bunei Speranțe din sudul Africii, descoperit în anul 1487 de Bartolomeo Diaz. Puțini însă știu, că acelaș nume îl mai poartă și un alt punct geografic situat la cealaltă extremitate a globului și anume în Groenlanda. Pe coasta Groenlandei, se află orașul Gothob, centrul administrativ al insulei, a cărui denumire înseamnă în limba daneză tot „buna speranță".

Automatizarea și semiconductorii

Automatizarea este una din ramurile tehnicii unde semiconductorii își vor găsi o largă aplicare. Se știe că montajele cu semiconductori sînt neobișnuit de sensibile, stabile și acomodabile.

In tehnica măsurării sînt de mult folosite termocuplele metalice. Semiconductorii, însă dau o forță termoelectromotrică mult mai mare, de aceea au o sensibilitate mai pronunțată și asigură o precizie mai înaltă a măsurării. La temperaturi joase semiconductorii și-au dovedit de asemenea, superioritatea față de metalele obișnuite și cele pure.

Termocuplul cu semiconductori este mai ieftin, suportă temperaturi pînă la 1800 grade, dezvoltă de patru ori mai multă forță termoelectromotrică, fiind folosit în uzinele constructoare de mașini pentru controlul și reglarea automată a temperaturii în cuptoarele de încălzit, în industria de sticlă și în metalurgia neferoasă.

In prezent, oamenii de știință din Ucraina au elaborat un termocuplu pentru o temperatură de 2000—2300 grade, precum și un alt tip de termocuplu care dezvoltă o foarte considerabilă forță termoelectromotoare de 600 microvolți pe grad. Acesta nu este însă numai un aparat de măsurat ci unul de transformare a energiei termice în electricitate.

In domeniul automatizării se folosesc pe scară largă aparate cu semiconductori — termistoare — care își schimbă conductibilitatea electrică în funcție de temperatură, cu ajutorul cărora se efectuează măsurarea, controlul și reglarea temperaturii.

Tot pe bază de semiconductori a fost construit un aparat pentru măsurarea radiațiilor, numit bolometru, de la cuvîntul grecesc „bole" — rază. Partea principală a bolometrului o formează o plăcuță care absoarbe radiațiile (luminoase sau termice invizibile) și se încălzește. Plăcuța este foarte sensibilă la cea mai mică ridicare a temperaturii sporindu-și totodată conductibilitatea sa electrică. Așezat în focarul oglinzii parabolice, bolometrul poate să simtă căldura corpului omenesc de la o distanță de cîțiva kilometri. La o distanță mică, fără nici un fel de oglindă, bolometrul arată că lîngă abces pielea este mai caldă decît pe locul sănătos. Medicii oncologi vor folosi acest aparat pentru diagnosticarea timpurie a tumorilor maligne. Bolometrul este unul dintre puținele aparate care pot înregistra și măsura radiația termică provenită de la corpurile slab încălzite.

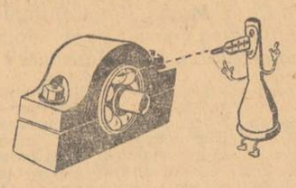

Bolometrul a deschis posibilități minunate și este larg folosit în domeniul automatizării, la urmărirea temperaturii lagărelor de la mașinile principale ale centralelor electrice, în uzine la urmărirea temperaturii de la distanță.

Bolometrul este un paznic de nădejde și un prețios ajutor al grănicerilor. Orice mașină, — tancuri, avioane, automobile, nave — emană raze termice. Corpul avionului este totdeauna ceva mai cald decît aerul înconjurător, și aceasta este suficient, chiar dacă avionul zboară cu motorul stins — în întuneric și tăcere totală, el nu va putea totuși trece neobservat.

In prezent, se fac primii pași și în domeniul automatizării lucrărilor de descărcare a cărbunilor în minele din Donbass. In acest scop este folosit un aparat mic din masă plastică — fotorezistența — de dimensiunile unui nasture de la haină, pe fața căruia se află un orificiu rotund iar pe dos — două borne pentru legarea în circuitul electric. Acest aparat este ochiul automatului, el previne apropierea vagonetului și dă semnalul de descărcare. Automatizarea lucrărilor de descărcare la suprafața pămîntului se reflectă pozitiv asupra muncii întregii mine.

In Uniunea Sovietică în cadrul planului septenal se acordă o mare însemnătate economică automatizării și industriei semiconductorilor.

Cele mai frumoase păsări din lume

Păsările cele mai frumoase sînt, fără îndoială, cele care au un penaj bogat și cu culori strălucitoare. Numărul lor este însă deosebit de mare și este greu să alegem pe una sau alta. Ne vom mulțumi să numim cîteva din acele păsări care sînt considerate cele mai frumoase.

Desigur, că ați auzit vorbindu-se de păsările colibri, despre care se spune că sînt adevărate pietre nestemate. Comparația este justă, deoarece penajul lor este un joc strălucitor de culori, asemănător unui rubin, safir, smarald. In acest grup se găsesc cele mai mici păsări din lume. Cele din specia Calypte Helene din Guyana au aproape mărimea unui bondar.

O altă pasăre frumoasă este cea denumită „Pasărea paradisului". La aceste păsări, în afară de farmecul neasemuit al culorilor, se adaugă finețea vaporoasă a penajului care se desface într-un mănunchi strălucitor ce pare înconjurat de un nor luminos.

Cibernetica și medicina

(Urmare din pag. 1-a)

Se pune întrebarea: Nu se poate oare uni și sintetiza experiența mai multor medici și înscrie această experiență în „memoria" mașinii, sub forma unei scheme logice care să oglindească cel mai bun principiu de apreciere a oricărei îmbinări de simptome? Atunci rezultatul calculat de mașină va fi strict exact pentru nivelul dat al diagnosticului. Tocmai această problemă și-au pus-o savanții din Kiev, N. M. Amosov, B. V. Gnedenko, V. M. Glușkov, E. A. Skobara și alții.

Grupul acesta este cu totul excepțional, pentru faptul că în el lucrează medici, matematicieni și ingineri. Și această strînsă colaborare a reprezentanților unor specialități atît de diferite, a dat de pe acum rezultate palpabile.

Să revenim din nou la problema privitoare la individualitatea bolnavului. Calculele au stabilit diagnoza formală, adică a fost stabilită denumirea bolii, fără a ține seama cum decurge ea la un anumit bolnav.

E oare nevoie de un asemenea diagnostic? Fără îndoială că e nevoie. De ce, așa dar, să nu încredințăm această problemă mașinii „EVM", dacă ea este în stare s-o îndeplinească mai bine decît medicul, folosind întregul arsenal de mijloace matematice și experiența a sute de medici? Avantajul mașinii este aici evident, după cum volumul „memoriei" ei depășește nemăsurat de mult volumul memoriei omului. Medicul însă, căpătînd probabilitatea calculată matematic a diagnosticului, va ține seama de individualitatea bolnavului și va face deducții cu privire la metodele de tratament.

In felul acesta, mașina nu exclude cîtuși de puțin participarea medicului la stabilirea diagnosticului și nu violează principiile tratării individuale a bolnavului. Dimpotrivă, ea ușurează munca medicului, controlează deducțiile lui. Cu alte cuvinte, mașina nu apare ca un oracol care dă rezolvări categorice, ci ca un consultant, ca un îndrumător, sau, dacă vreți, ca un consiliu de medici.

Ne-am oprit doar asupra unei singure probleme, iar sfera aplicării mașinilor electronice de calculat în medicină este excepțional de largă. O mare însemnătate o are de pildă aprecierea automată, fulgerătoare, a stării bolnavului în timpul operațiilor serioase și dirijarea automată a narcozei.

Insăși viața, într-un viitor apropiat, va dovedi în mod convingător că tehnica electronică de calculat și metodele cibernetice vor ocupa un loc de vază în arsenalul mijloacelor din ce în ce mai puternice ale medicinii.

Dr. V. VOSKRESENSKI și ing. A. PROHOROV

DE PRETUTINDENI

IN IRAK, o expediție arheologică a descoperit adînc sub nisipuri rămășițele unui sat. Cercetîndu-se bucățile de cărbune găsite, savanții au stabilit, că acest cărbune are o vechime de aproape 11.000 de ani. Astfel, s-a reușit să se dovedească că satul găsit e cel mai vechi dintre toate satele cunoscute pînă acum de om de pe globul pămîntesc. Pînă la această dată recordul îl deținea satul Djamo (tot în Irak), a cărui vîrstă e egală cu aproximativ 9000 de ani.

●

IN JURUL Pekinului a fost creat un inel de lacuri artificiale, unite între ele prin canale. Pe malurile lacurilor sînt sădiți pomi și flori. Noile lacuri de acumulare vor îmbunătăți aprovizionarea cu apă a orașului și vor deveni un loc de odihnă pentru locuitorii Pekinului. Sînt prevăzute să fie amenajate încă 50 de lacuri artificiale.

●

LA LONDRA, o casă fusese cuprinsă de flăcări. Pompierii veniră de îndată. La un etaj superior rămăsese o tînără femeie, coborîrea pe scări nu mai era

posibilă. Un pompier se urcă de grabă pe scara de pompieri, dar ajungînd sus leșină. Tînara însă, își păstră nervii tari, îl luă în spinare pe vajnicul ei salvator și coborî cu el scara.

●

UNA din cele mai vechi și mai cunoscute universități din Europa este universitatea „Karl Marx" din Leipzig. Acest înalt for științific din R.D.G. va sărbători în octombrie aniversarea a 550 de ani de existență.

●

LA O LICITAȚIE, domnul Cosaretto, din Torino, a achiziționat, în schimbul a numai cîteva lire, o masă veche. Ajuns acasă, descoperi într-un sertar al mesei o sumă mare de bani. Curînd se dezlegă și misterul acestei descoperiri: în toiul licitației, acționarul vînduse și masa la care lucrase casierul în cursul licitației.

●

UN STOP electronic reglementează de curînd circulația la una din încrucișările de străzi din Leningrad. Cu ajutorul unei mașini electronice cibernetice, care recepționează semnalele emise de șine speciale metalice, așezate pe artera de circulație, se aprinde lumina verde pe artera pe care s-a adunat la intersecție numărul mai mare de vehicole.

●

CU OCAZIA săpării unui puț, un fermier din S.U.A. dădu deunăzi peste un fîldeș și un număr de oase. Muzeul de istorie naturală din Portland continuă săpăturile și cîțiva oameni de specialitate de la Universitatea Harvard declarară că este vorba, după toate aparențele, de dinții unui mastodont, care ar fi trăit pe aceste meleaguri cu 9000 de ani în urmă. In același timp, un ziar începu și el investigațiile și constată că exact la locul cu pricina căzuse în anul 1830 un renumit elefant de circ într-o groapă de humus și a murit acolo.

●

TAURII prea blînzi și coarnele lor rotunjite au făcut ca în ultimii ani, corridele să devină atît de „inofensive și nesîngeroase", încît, pentru înviorarea afacerilor care deveneau din ce în ce mai proaste, din cauza scăderii afluxului de spectatori, organizatorii luptelor de tauri au introdus acum în arenă tauri mai sălbatici, cu coarnele lor naturale. Rezultatul a fost că 35 de matadori, unii din ei cu mare reputație, au fost prinși în ultimul timp între coarnele taurilor.

●

UN APARAT de ras mecanic care funcționează fără a avea nevoie de curent electric, a fost expus la ultimul Tîrg internațional de la Leipzig. Motorul său se întoarce asemenea aceluia unui arc de ceasornic și lucrează ca la un aparat de ras electric, realizînd un număr de 16 pînă la 18000 de rotații pe minut. Originalul aparat constituie o noutate absolută în acest domeniu.

●

IN EUROPA există cîteva orașe mari, în care în loc de străzi sînt canale. De exemplu, Veneția se află așezată pe optsprezece insule mici care sînt unite

între ele prin 378 de poduri, Gent este așezat pe douăzeci și șase de insule, unite prin 207 poduri, Amsterdam — pe douăzeci și șase de insule cu numeroase poduri.

●

SĂPĂTURI arheologice efectuate la Roma au scos la iveală ruinele bine conservate ale circului Vaiano din antichitate. Dimensiunile probabile ale circului au fost de 450 m. lungime, 110 m. lățime, 6 m. înălțime. Profesorul Giulio Iacobi, șeful Direcțiunii pentru ocrotirea monumentelor antice din Roma este de părere că aceasta este cea mai însemnată descoperire arheologică făcută la Roma în ultimii ani.

●

IN DANEMARCA țara de origină a marelui povestitor Hans Christian Andersen a avut loc de curînd un Congres dedicat basmului. Timp de 3 zile, peste 180 specialiști în problemele folclorului au discutat despre lucrările lor.

●

UN GRUP de geologi sovietici au descoperit în apropiere de satul Ejovo (regiunea Perm) un imens cimitir de reptile a cărui vechime este apreciată la 200 milioane de ani. Specialiștii sînt de părere că este vorba de unul din cele mai importante cimitire antice din lume. Asupra originei acestui cimitir există mai multe ipoteze.

●

IN INDIA sînt pe terminate lucrările pentru punerea în funcțiune a stațiunii seismologice, înzestrată cu utilaj automat pentru înregistrarea mișcărilor subterane în orice parte a globului. Deschiderea stațiunii are o mare însemnătate științifică și practică, întrucît în India cutremurele sînt foarte dese.

●

AMENINȚAT de marele incendiu ce a avut loc la Limerick (Irlanda), patronul unui restaurant a primit un sprijin voluntar „nelimitat" cînd s-a hotărît să-și scoată afară marfa. Numai că... această bunăvoință l-a costat cam scump. După stingerea focului a rămas doar cu jumătate din cantitatea băuturilor.

SFATURI • Modă • COSMETICĂ • Gospodărie

Colțul pedagogic

Pretenții...

La începutul anului școlar se ridică totdeauna probleme atît pentru profesori cît și pentru elevi. După o vacanță de aproape trei luni de zile, elevii trebuie în primul rînd să se adapteze din nou unui regim de disciplină școlărească, trebuie să se obișnuiască — acolo unde e cazul — cu noii lor profesori, trebuie să se încadreze cerințelor colectivului din care fac parte; pe de altă parte, profesorii caută încă din prima zi să cunoască clasele cu care lucrează, să le organizeze și să și le apropie.

Printr-un efort comun pe care îl fac și copiii și dascălii lor, toate greutățile sînt înlăturate și în general lucrurile merg bine. Armonia care se creează în cadrul școlii între corpul didactic și elevi este însă uneori zdruncinată de un al treilea factor: părinții. Bine înțeles că nu e vorba de toți părinții. Nu, departe de mine gîndul acesta! Dar din păcate există încă părinți care mai procedează în felul următor:

— Eu, tovarășă profesoară, să știți că sînt foarte necăjită, mi-ați așezat fetița tocmai în ultima bancă și ea a stat în clasele primare totdeauna în față. E drept că în cl. a IV-a, cînd s-a înălțat mult, a fost mutată în banca a III-a. Dar a III-a nu este ultima!

— Bine, tovarășă dragă, dar și ultimile bănci trebuie ocupate de elevi! Copiii care sînt mai înalți și care au vederea bună este normal să stea mai în fund.

— Mai în fund, bine, dar nu vreau să stea tocmai în ultima bancă. Și apoi, după o clipă de ezitare, a mai adăugat: mai ales că fetița mea, care a luat premiul I anul trecut, stă în fund, iar alte fete mai slabe la învățătură ca ea stau în față.

După un ceas de discuție, n-aș putea să garantez că am convins-o că pentru un elev, locul pe care îl ocupă în clasă nu reprezintă cheia succesului.

★

Acum două zile m-a așteptat în fața cancelariei, ca să stea cu mine de vorbă, mama elevei Adriana Luncan. De, avea și ea „pretenția ei":

— .... și vă rog să mă înțelegeți, nu vreau ca fetița mea să rămînă în clasa V-a B, vreau să treacă în clasa V-a A.

— Dv. ați știut că Adriana a fost repartizată la B și v-ați arătat la început foarte mulțumită, mai ales că în această clasă este și cu cea mai bună prietenă a fetiței cu care învață împreună.

— Păi tocmai asta-i cauza, fetele s-au certat și vreau ca a mea să treacă la A.

— Și dacă fetele se împacă o să aveți pretenția să o trec din nou la B?...

Pretenții! ...Pretenții!... De ce au unii părinți pretenții atît de neîntemeiate, care n-au alt rezultat decît să îngreuneze bunul mers al învățămîntului?

Lili PLAIU

Interviu cu un părinte la începutul de an școlar.

— Ce puteți să-mi declarați?
— Ce pot să declar? Omul învață toată viața!...

Desen de V. VASILIU

MODA DE TOAMNA

Vizita făcută zilele acestea la Casa Modei din Capitală a fost oportună. Spun aceasta pentru că activitatea febrilă care domnea aici depășea preocuparea cotidiană a colectivului. Ce se întîmplă?

Pe lîngă interesul manifestat pentru executarea comenzilor primite, maiștrii croitori pregăteau colecția de modele pentru sezonul de toamnă pe care Casa Modei o va prezenta marelui public începînd de la 5 octombrie. Cum la prezentarea modelelor nu vor lua parte toate cititoarele revistei noastre, ne-am gîndit că am face un lucru bun să vă punem la curent cu unele amănunte privind moda de sezon.

Pentru aceasta ne-am adresat cu cîteva întrebări tovarășei CONSTANȚA PETRE — coordonatoarea Casei de Modă.

— Vă amintiți de anul trecut?... Moda sac sau butoi? Această modă n-a găsit adepte, a rămas doar o încercare nereușită... În general linia modei în toamna acestui an este decentă, frumoasă, elegantă.

— Dar să ne referim la lucruri concrete. Cum se poartă rochiile?

— Majoritatea rochiilor sînt princesse, adică fără tăietură în talie. Ca modele pot fi ori ajustate pe corp, fără însă să încorseteze mișcările corpului și cu puțină lărgime în partea de jos dată de un pliu, ori croite largi de sus pînă jos și reținute în talie de un cordon lat (vezi schița). Urmînd aceste indicații veți avea în primul caz o rochie mai elegantă iar în al doilea caz o rochie mai tinerească, de sport.

În ce privește rochiile de ocazie, fie că sînt din lame, catifea, dantelă ori din alte materiale adecuate, ele se poartă scurte și nicidecum lungi.

— Vă rugăm cîteva detalii despre costumele-taioare.

— Mai puțin clasice, taioarele sînt fantezi cu talia puțin marcată, cu gulere degajate și ceva mai lungi decît cele ce s-au purtat în sezonul de primăvară. Fustele sînt în general drepte prevăzute cu un pliu. În toamna aceasta vor fi la modă compleurile — rochii cu taioare trei sferturi care sînt deosebit de elegante și frumoase.

— Și pentru că vestmîntul de toamnă este mult mai bogat, să dăm cititoarelor noastre și cîteva relații în legătură cu mantourile... Ce părere aveți?

— Ideea este foarte bună căci mantoul este principalul vestmînt specific sezonului rece. În legătură cu mantourile am de spus următoarele: față de forma conică din sezonul trecut, ele prezintă acum o linie evazată în partea de jos fără a fi prea largi. Se poartă mult chimonoul care dă umerilor rotunjime. Gulerele sînt degajate renunțîndu-se de astă-dată la cele șal care s-au banalizat. Țin să adaug aici un amănunt și anume că atît la mantouri (vezi schița) cît și la costumele taioare se folosesc foarte mult garniturile de blană.

Discutînd cu tovarășa Constanța Petre pe marginea colecției modelelor de toamnă, am putut afla și alte lucruri din care nu intenționăm să facem un secret, împărtășîndu-le deci și dv. dragi cititoare ale revistei.

Fiecare din noi știe cît de practice sînt pentru servici cît și pe stradă fustele și pulloverele. Putem fi în ton cu moda dacă de pildă, vom folosi următoarea combinație: o fustă plisată, creață sau largă cu cute ample necălcate, din stofă tuid, un pulover sau o bluză de asemenea din stofă și o jachetă asortată cu una din culorile materialului din care este confecționată fusta.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Dar să vă mai dau și alte amănunte pe care le găsesc deosebit de interesante în legătură cu stofele cele mai adecuate confecțiilor acestui sezon și culorile lor. Pentru costumele taioare, tuidurile sînt cele mai indicate, iar în ce privește rochiile, stofele mai groase ca: tuid, jerse, materiale flaușate și altele. Cît despre culori, deși alegerea lor este o chestiune mai mult subiectivă, de gust, vă putem spune că bleu-petrolul, bricul de toate nuanțele, verdele-iarbă sînt culorile preferate acestui sezon.

Uitasem un amănunt dar nu lipsit de importanță... pălăriile. Ce putem spune și despre ele? Că trebuie asortate mantourilor. În general sînt de culori pastel. A revenit moda turbanelor de catifea și a pălăriilor de blană care să acopere bine capul și urechile (vezi schița).

Cleopatra RĂDULESCU

E bine să știți că...

...mănușile din piele albă nu trebuie spălate, ele nefiind lavabile, ci curățate în felul următor: se îmbracă pe mînă, se umezesc cu lapte, se freacă cu săpun pe locurile murdare și se svîntă, în cele din urmă, cu o cîrpă moale curată. Dacă mănușile sînt tare murdare, ele se vor introduce într-un vas de porțelan, care se umple cu neonalină, tetraclorură de carbon sau eter, se acoperă și se lasă astfel să stea o oră. După aceea se scot, se așează pe o cîrpă moale albă, curată, iar locurile rămase murdare, se freacă cu un tampon de vată, înmuiat în același solvent, însă curat. În cazul că s-au îngălbenit printr-o curățire probabil necorespunzătoare, se încearcă următorul procedeu: se îmbracă și se freacă, tot cu un tampon de vată, înmuiat în magnezie calcinată (oxid de magneziu) și neonalină. (Răspuns cititoarei V. Simionescu, București).

...colorantul, insuficient fixat, care a trecut de pe pulover pe bluza de nylon, se scoate astfel: se decolorează locul respectiv cu apă de Javel (hipoclorit de sodiu) (răspuns cititoarei E. Apostol — Sibiu).

...o haină de vînt se poate face hidrofugă — adică rezistentă la pătrunderea apei, — însă în același timp pastrînau-și porii liberi, pentru pătrunderea aerului, în felul următor: se face o soluție de săpun fulgi în cca. 10—12 litri apă (respectiv 4—5 gr. săpun la litru de apă) care se încălzește la o temperatură de 30—40°C. În această soluție se înmoaie materialul timp de 1—1½ ora, apoi se scoate, se stoarce și se usucă. Haina se introduce apoi într-o a doua baie, preparată ca mai sus. Temperatura acestei băi trebuie să fie de numai 25—30°C. Se lasă peste noapte, apoi se scoate și se pune la uscat pe umeraș, fără o stoarcere puternică. Se calcă puțin umed. (Răspuns cititorului P. Grecu — Lipova).

Curierul nostru

DOREL C.: Lucrurile au ajuns într-o asemenea fază încît orice sfaturi devin acum de prisos. Ați pornit-o pe acest drum (noi credem că nu este de loc rău) și nu aveți altceva de făcut decît să-l continuați. De fapt se pare că totul e normal. Problemele care s-au ivit nu pot fi socotite ca atare. Sînt de prea mică însemnătate ca să fie luate în considerație. Noi vă dorim mult succes.

ELENA — Radna: Ceea ce doriți dv. este greu de îndeplinit în condițiile pe care le propuneți. Cel mai potrivit este să mergeți personal să vă alegeți modelele respective, după gustul dv. Transportul jor apoi nu constituie o problemă. Nu vă sfătuim să le comandați pînă nu vedeți modelele respective, calitatea lor. Cel mai bine ar fi să mergeți la Arad sau Timișoara, orașe din apropierea locuinței dv. unde cu ușurința puteți rezolva totul.

A. I. B. — Ploești: Presupunerile dv. nu corespund realității. Informații asupra unor scrisori primite la redacție nu vă putem da. E și normal acest lucru și ne surprinde că ne cereți așa ceva. Ce-ați zice dacă am da informații altora despre scrisoarea dv.? Sigur că nu v-ar conveni.

TUȚI — Deva: Cea de a doua scrisoare a dv. am primit-o foarte tîrziu. Între timp noi am publicat răspunsul dv. în numărul din 29 august 1959. Așteptăm noi vești de la dv.

ZICA S.: Noi socotim că ar fi bine să urmați cursurile școlii respective. Pentru a avea amănunte asupra condițiilor de intrare și de urmare a cursurilor unei asemenea școli, vă recomandăm să vă adresați în scris Departamentului Poștelor și Telecomunicațiilor din București, calea Victoriei nr. 37.

AIDA — București: După cele petrecute între prietenele dv. nu poate fi vorba în prezent de relații de prietenie. Prietenele adevărate nu procedează astfel. Din aceasta a decurs și decurge atitudinea ce trebuie adoptată pînă cînd lucrurile vor reveni pe făgașul lor normal. Dv. care sînteți prietenă cu amîndouă le-ați putea ajuta, arătîndu-le fiecăreia cu ce a greșit și sfătuindu-le să se comporte la fel ca înainte de ivirea „divergențelor". De altfel, noi socotim că acele „divergențe" la care vă referiți nu merită atîta atenție, fiind vorba de lucruri trecătoare.

B. F. — Marghita: Rezolvarea primei propuneri a dv. nu depinde de noi. Pentru a veni în sprijinul dv., am trimis-o forurilor respective. Cea de-a doua propunere va fi înfăptuită în unul din numerele viitoare ale revistei noastre.

N. P.: În cazul dv. este foarte greu să vă dăm un sfat. Astfel de dureri nu se vindecă automat, folosind anumite rețete. Înțelegem că vă este foarte greu acum. Dar numai timpul, uitarea, poate să vă vindece definitiv. Nu disperați. Oricui i se poate întîmpla așa ceva. Fiți sigur că va trece. Ocupați-vă timpul cu treburi, mergeți cu prietenii la spectacole, distracții. Faceți în așa fel, încît să vă îndepărtați gîndurile de la ea. E foarte greu dar nu și imposibil. Cu voință multă se poate.

Repararea placajului la mobilă

Umezeala, ca și căldura, strică placajul mobilei. Aceste stricăciuni sînt provenite fie dintr-o defectuoasă întreținere a mobilei — așezarea lîngă soba, aburi, pereți uzi, — fie datorită unor accidente întîmplătoare, de exemplu am pus fierul încins sau o cratiță fierbinte pe mobilă.

Dacă placajul este numai descleiat, atunci se introduce un clei bun de lipit între placaj și corpul lemnului, după care se întinde imediat o hîrtie — de preferat sugativă — peste care se trece fierul de călcat încins. După aceea, aplicăm deasupra o greutate. Pentru a menține căldura necesară este indicat ca, între greutate și placaj, să plasăm o bucată de lemn (scîndurică) încălzită pe o sobă de teracotă, pe calorifer sau la cuptor. După terminarea operațiunii, întrucît hîrtia s-a lipit de placaj, datorită căldurii, se scoate umezind-o cu un burete îmbibat cu apă.

Dacă placajul nu are decît o umflătură, fără să aibă capete deslipite, atunci se execută doar operațiunea de călcare cu fierul încins și de presare, indicată mai sus.

Uneori se întîmplă ca placajul să se desfacă sub forma de mici așchii. În acest caz ele se îndreaptă și se presează cu o bucată de cîrpă, peste care călcăm cu fierul încins. După caz, introducem puțin clei. Ultima operație este cea de presare.

Operația de călcare cu fierul încins, care este strict necesară pentru topirea și lipirea cleiului, are însă și dezavantajul că deteriorează uneori — cu toate precauțiile luate de a intercala hîrtia, — luciul mobilei. În acest caz suprafața respectivă, în prealabil curățată cu diluant special de vopsea și hîrtie de șlefuit, se dă cu șerlac la culoarea mobilei. Aplicația șerlacului se face cu un tampon de vată sau cu pensulă, în funcție de suprafața deteriorată.

• PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC •

Folosirea aspiratorului de praf

Printre obiectele electrice de uz casnic, al căror preț de vînzare a fost recent redus, se află și aspiratorul de praf. În gospodăria modernă aspiratorul electric devine unul din cele mai prețioase auxiliare. El nu numai că ușurează munca, dar păstrează igiena locuinței. Manipularea lui este simplă și este în funcție de utilizarea pe care dorim să i-o dăm în timpul operației de curățire.

Pentru aspirația obișnuită a prafului de pe parchet, perete, dușumea sau alte suprafețe netede, la tubul de legătură al recipientului se racordează tubul flexibil curbat, care la rîndul său este prelungit cu tuburi drepte (după necesități), avînd la capăt racordat capul aspirator (fig. 1).

Pentru curățirea colțurilor de încăpere greu accesibile capului aspirator, acesta se înlocuiește cu o duză specială (fig. 2). Aspiratorul mai are încă trei capete mobile, ce înlocuiesc deasemenea, după caz, capul aspirator și anume: peria aspiratoare pentru covoare (fig. 3), duza cu perie pentru curățatul mobilei (fig. 4) și peria de haine (fig. 5).

În afară de operațiunile de curățire arătate mai jos, aspiratorul se poate folosi și pentru pulverizarea de lichide dezinfectante sau chiar de vopsele dezinfectante. Acestui scop îi slujește o piesă specială — pulverizatorul (fig. 6), care se racordează direct prin duza de refulare la extremitatea tubului flexibil. Praful de evaporat se introduce în cutia pulverizatorului, în care scop aceasta se desface, după care se înșurubează la loc.

Înainte de a da drumul la curent vom controla dacă cutia colectoare de praf este goală și curată — însă în nici un caz să nu fie spălată apa putînd da naștere la scurt circuite —, dacă la capetele de racordare ale tuburilor sau ale duzei finale nu sînt resturi de hîrtie sau alte corpuri, care ar împiedica aspirația, dacă toate racordurile sînt bine și corect strînse. În timpul lucrului va trebui deasemenea să respectăm unele reguli, menite să evite accidente de curent. În acest sens este interzis a scoate din recipient, în timpul funcționării, motorul electric.

Dacă aparatul pus în priză, curentează la atingerea cu mîna a părții metalice, aceasta înseamnă că un punct cu tensiune electrică atinge partea metalică a aparatului, punîndu-l astfel sub tensiune. În acest caz este absolut necesar să chemăm un specialist pentru a verifica traseul circuitului electric.

Se recomandă, la acele aspiratoare la care priza este special construită pentru a face legătura cu pămîntul, să se instaleze o fișă specială (S.U.C.O.), prin care se efectuează această legătură.

Doina POPA

Combinații de stofă cu tricot

Pentru rochiile care v-au rămas mici, vă sugerăm cîteva idei practice de combinații din stofa rochiei cu tricot.

1) La o rochie care v-a rămas îngustă, introduceți un patent din tricot. Puteți face și o jachetă în dungi late, din resturi de lînă de la diverse tricoturi.

2) Dacă v-a rămas strîmtă o rochie, intercalați laturile din tricot de preferință lucrătura patent care mulează frumos corpul. Mîneca o puteți lărgi în același fel.

3) O rochie care v-a rămas și scurtă și strîmtă, se poate lărgi și lungi atît printr-o platcă tricotată, cît și cu un patent lat, după necesitate.

4) La acest model, dacă veți introduce o corsetă lată din tricot patent și o platcă rotundă, veți obține lungirea rochiei cu cel puțin un sfert de metru.

Desene de B. VARLAM

Cînd rochițele au rămas mici

Odată cu venirea toamnei, mamele își pun problema folosirii îmbrăcămintei rămasă mică. Aceasta poate fi folosită în acest sezon, bine înțeles cu puțină pricepere și un pic de fantezie.

1) Rochița de stofă gris. Atît talia cît și fusta au rămas scurte, deși peste piept este încă bună. Îi adăugăm o corsetă din stofă, de o nuanță mai închisă, iar în partea de sus o garnitură de stofă roșie. Același lucru se repetă și în partea de jos a fustei și astfel obținem o rochie nouă și foarte drăguță.

2) La rochițe de stofă bleumarin, pentru a obține același lucru, tricotăm un patent din lînă în culoarea stofei, care plasat sub formă de corsetă ceva mai jos de talie, lungește în același timp și fusta. În talie, trecem prin găici, un cordon subțire din piele roșie. Gulerul din uzat se înlocuiește cu unul din patent, la fel și manșetele.

3) Dintr-o rochie ale căror mînecile s-au uzat la coate, transformăm un sarafan. Din stofa mînecilor rămasă întreagă, intercalăm pe corsaj fenta din față, obținînd astfel lărgimea peste piept.

4-5-6) Foarte practice și drăguțe pentru acest sezon sînt vestele. Ele completează frumos fusta și bluza și sînt în același timp și călduroase. Dăm trei sugestii de veste, ce se pot confecționa din resturi de materiale sau cupoane.

Desene de Radia SOLOMONICA

Ce gătim? Cum gătim?

Conserve de iarnă

Gogoșari în oțet

Gogoșarii puși întregi la murat cer o cantitate mare de oțet, precum și borcane mari, greu de mînuit. Foarte bine se pătrează în oțet și gogoșarii tăiați bucăți, care rămîn tari și prezintă avantajul de a folosi borcane mici, care ocupă un spațiu restrîns în cămară, sau în locul de păstrare și se poate umbla ușor cu ele. Se aleg gogoșari proaspeți și cît mai frumoși, pentru că cei mici sînt de obicei mai iuți. Se spală, se taie în sferturi și se îndepărtează cotorul și semințele. Se așază feliile în borcan, în rînduri cît mai dese. Se fierbe oțet îndoit cu apă, se gustă ca să nu fie prea acru, adăugînd la fiecare litru 60 g de sare și 3 linguri de zahăr. Se toarnă fierbinte peste feliile de gogoșari (ca să nu plesnească borcanul, se înfășoară cu o cîrpă udă). Se adaugă în fiecare borcan o frunză mică de dafin, și 4—5 boabe de piper. Se acoperă cu celofan și se leagă cu sfoară.

Salată de gogoșari

Foarte gustoasă este salata de gogoșari copți, păstrați pentru iarnă. Se coc gogoșarii pe mașină, la fel cum am coace ardeii. Se pun într-un castron, se presară cu sare, se acopăr și se țin așa pînă încep să se răcorească. Se curăță de pieliță, se taie în patru, și se îndepărtează cotorul și semințele, ca și vinele dinăuntru, care de obicei sînt iuți. Se așază bucățile în borcane. Deoparte se amestecă oțet potrivit de acru, cu ulei și sare, ca pentru ori ce salată (totuși ceva mai sărat, deoarece gogoșarii iau multă sare) și cu foarte puțin zahăr. Se toarnă amestecul în borcane, peste gogoșari, potrivind să fie peste fiecare un strat de ulei. Se acopăr cu o dublă foaie de celofan și se leagă bine cu mai multe rînduri de sfoară. Borcanele astfel pregătite se așază unele lîngă altele într-o oală cu apă, suficient de mare, pe un strat de ziare, ca să nu stea direct pe fundul oalei. Oala se pune pe mașină, la foc mic, și se ține 20 de minute după ce s-a înfierbîntat bine apa, fără să dea totuși în clocot (să ajungă la 70—80°). Se păstrează apoi la rece. Făcută cu grijă, este una din cele mai gustoase salăți de iarnă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

5—11 OCT. 1959

— Vinete împănate; budincă de macaroane; pepene.

— Supă de cartofi cu verdeață; varză ciujască; fructe.

— Omletă cu spanac; pilaf de dovlecei; compot.

— Roșii umplute cu salată rusească; mîncare de rinichi; găluște cu prune.

— Pește prăjit; chifteluțe cu tarhon; piroști cu brînză.

— Ciorbă de fasole grasă; șnițel cu salată; fructe.

— Mămăligă cu brînză la cuptor; cotlete de purcel la grătar; tarte cu struguri.

Sfaturi cosmetice

După cum am scris într-un articol precedent, alături de epiderma, și părul are deseori de suferit de pe urma expunerii neraționale la soare și vînt sau din cauza apei de mare. El poate deveni uscat, aspru, greu de pieptănat, decolorat și uneori, devitalizat. Aceste mici neajunsuri se pot remedia după cum urmează:

PĂR DEVENIT ASPRU ȘI USCAT DIN CAUZA APEI DE MARE. Pentru a face ca părul să revină la starea lui normală, cu o oră înainte de a-l spăla este bine să-i facem o baie de ulei cald. Un amestec simplu, dar care dă rezultate bune este următorul: ulei de măsline 15 gr., ulei de arahide 15 gr., ulei de bostan 15 gr. Cu acest amestec încălzit puțin se frictionează ușor pielea capului și se îmbibă tot părul, care se leagă apoi cu o basma. După 1—2 ore se spală părul cu apă caldă și fulgi de săpun sau cu „săpun special cu vitamina F", se clătește bine în multe ape ca să nu rămînă urme de săpun, iar la ultima apă se adaugă o linguriță de bicarbonat de sodiu și două linguri de oțet, care face ca părul să devină suplu și moale.

Nu este suficient să folosim briantină pentru a da părului grăsime și luciu, ci trebuie să excităm glandele sebacee și circulația pielii capului prin masaj și periatul zilnic cu o perie din păr de porc.

PĂR USCAT CARE SE RUPE UȘOR ȘI ARE VÎRFURILE DESPICATE. — Pentru a da firului de păr soliditatea care-i lipsește și pentru a stimula creșterea lui, folosiți în fiecare seară următoarea loțiune capilară: tinctura jaborandi 10 gr., rom 15 gr, sulfat de chinină 4 gr, alcoolat de lavandă 60 gr. Zilnic, după ce ați masat pielea capului și ați periat bine părul, folosiți o briantină cu ulei de ricin. Spălați părul de 2 ori pe lună în felul următor: amestecați două gălbenușuri cu o lingură de untdelemn și ½ lingură de rom și cu acest amestec frictionați ușor pielea capului și părul. După 20—30 de minute spălați părul cu apă călduță și fulgi de săpun (sau săpun special cu vitamina F), clătiți bine, adăugînd la ultima apă 2 linguri de oțet.

PĂR DE CULOARE ÎNCHISĂ, DECOLORAT DE SOARE. Pentru a reda șuviților decolorate culoarea lor inițială, pregătiți un decoct concentrat din 50 gr. frunze de nuc, tăind mărunt aceste frunze și punîndu-le la fiert timp de 20 de minute. Strecurați printr-o pînză deasă și după ce ați spălat părul în mod obișnuit, înmuiați-l timp de cîteva minute în această apă. La nevoie, repetați operația după o săptămînă. În felul acesta, veți da o culoare uniformă părului dv.

Sanda NOREANU

Toamna se numără bobocii

V. CRIVĂȚ

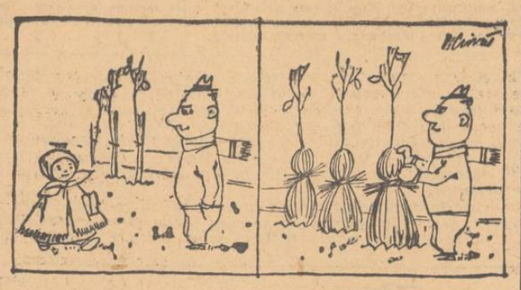

Grija față de cei mici

AL. CLENCIU

Analfabetismul, plaga regimurilor trecute, a fost aproape complet lichidat.

— Bravo, bunicule! În fiecare toamnă numeri bobocii.
— Nu, nepoate! Număr de vreo duzină de ani, dar sub moșteri nu știam nici măcar să număr!

A. POCH

Prima aprovizionare de toamnă: borcan și celofan

A. MATTY

— Cum? Ai venit fără cartușe?
— La ce bun să le mai car? Tot n-am împușcat niciodată nimic!

B. GĂNESCU

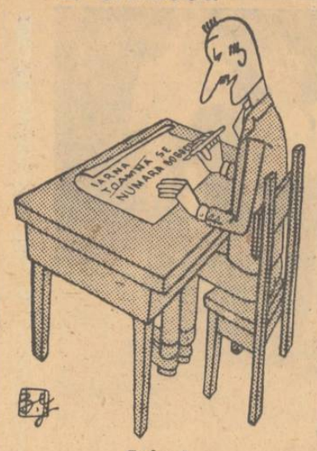

Codașul

A. LUCACI

Naturalism

FRED GHENĂDESCU

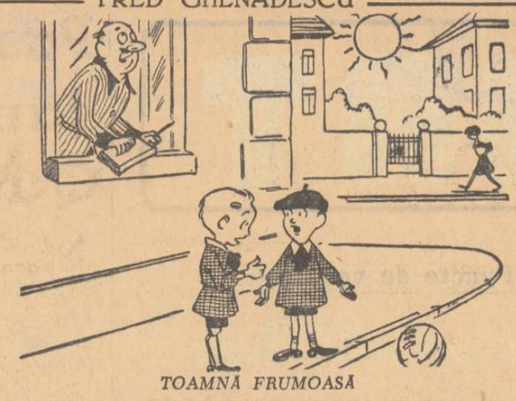

TOAMNĂ FRUMOASĂ

— Vremea asta mă supără.
— De ce?
— Îi dă lui tăticu' gust de plimbare și îmi rasolește problemele.

V. VASILIU

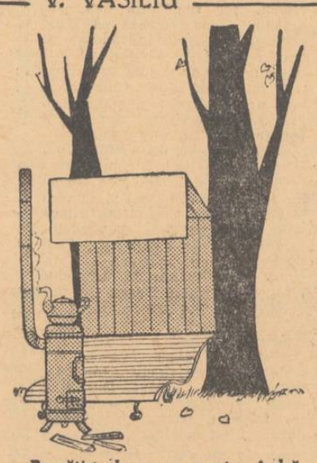

Pregătiri de sezon pentru îndrăgostiți

GH. CHIRIAC

Birocratul gospodar

E. ARNO

Toamna asta în București se numără... noile construcții

NELL COBAR

TOAMNA BOGATĂ

TOAMNA: — Am vrut și eu să mă cîntăresc...
— Aoleu! Păi d-tale îți trebuie cîntar de vagoane, nu de persoane!

VAL MUNTEANU

— Vezi: nici nu a început bine anul universitar și Gina a și învățat o mulțime de lucruri...

A. PAVEN

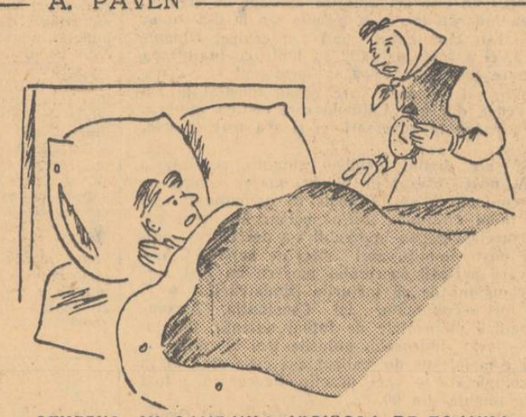

LENEȘUL. ÎN CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ
— Cînd să-l pun să sune?
— La 10 martie!!

Actualitatea filatelică

Bogată în evenimente, luna septembrie a adus filateliștilor noi piese pentru colecțiile lor, care de care mai interesante.

Începutul a fost făcut cu marca de poștă aeriană consacrată celei de a doua rachete cosmice trimisă de savanții sovietici în Lună. Epocalul succes al științei sovietice rămîne astfel oglindit în filatelie și printr-o marcă poștală românească. În acest scop, poșta a sursarjat valoarea de 3,25 lei emisă în februarie a.c. pentru prima rachetă cosmică. Sursarjul, care se referă la momentul aselenizării rachetei lansate la 12 septembrie, este roșu și are textul: *„h 00,02' 24" — 14.IX.1959 — Prima rachetă cosmică în Lună — 5 lei"*.

Tot un sursarj a fost prilejuit și de importanta competiție atletică internațională, cea de a 18-a Balcaniadă. Pentru sursarjare a fost aleasă marca de 1 leu „Spartachiada tineretului 1958". Textul este *„Balcaniada de atletism — București — septembrie 1959"*. Atît tema, cît și tirajul extrem de redus, vor face desigur din această marcă o raritate și o piesă filatelică de succes.

Cea de a treia emisiune poștală a lunii septembrie a fost prilejuită de cea de a 500-a aniversare a Bucureștiului. Concepute la un nivel artistic superior de către pictorul și gravorul Șerban Zainea, cele șase valori ale acestei serii comemorative sînt însă mai puțin reușite din punct de vedere al culorilor alese.

Colița gravată tot de Șerban Zainea este o mică operă de artă. Este regretabil doar că poșta i-a stabilit un nominal atît de exagerat (20 lei), fapt care împiedică o mai largă răspîndire a ei în colecțiile filatelice. Ar fi bine ca forurile competente să țină mai mult seama de rolul educativ și de popularizarea pe care o are filatelia într-o țară socialistă.

Și ca ultimă noutate, putem informa pe cititorii acestei rubrici despre emiterea unei serii cu subiecte sportive, de 9 valori. Desenele au fost inspirate de competițiile sportive internaționale la care au participat în acest an și sportivii romîni, ca întîlnirile din cadrul festivalului de la Viena, concursurile hipice din Italia, meciurile pentru Cupa Davis etc. Imprimate în policromie și în sistemul Lembert cele nouă mărci au subiectele următoare: 20 bani—fotbal, 35 bani—motociclism, 40 bani—hochey; 55 bani—handbal, 1 leu—hipism, 1,50 lei—box, 1,55 lei—rugbi, 1,60 lei—tenis de cîmp, 2,80 lei (pentru poșta aeriană) – sporturi nautice.

După cum se constată, deschiderea noului sezon filatelic a coincis cu emiterea unui număr destul de mare de mărci destinate colecțiilor. Cu seria sportivă de 9 valori, totalizăm pînă acum, pe acest, an, nu mai puțin de 50 de mărci și colițe.

V. T.

Jocuri distractive

Total 15

Iată un pătrat împărțit în 25 de căsuțe, dintre care unele sînt completate cu cifrele 3 și 5. Încercați să completați casetele goale cu cifrele 1, 2 și 4 în așa fel încît adunate de sus în jos, sau de la stînga la dreapta, fiecare rînd să dea rezultatul 15.

·	3	5	·	·
5	·	·	·	3
·	·	3	5	·
3	5	·	·	·
·	·	·	3	5

Tabla de șah

Tabla de șah s-a spart... Dacă aveți de gînd s-o lipiți, nu uitați că trebuie astfel așezată, încît fiecare latură să aibă cîte opt pătrățele și că pătrățelele alternează, unul alb și unul negru. Dacă vi se pare ușor, încercați...

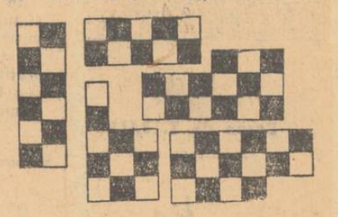

Cu o singură linie

Iată drapelul olimpic, compus după cum se știe din cinci inele. Încercați să le desenați dintr-o singură linie, fără să ridicați creionul și fără nici o încrucișare.

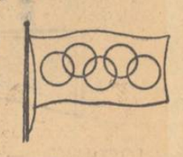

Soluțiile jocurilor din nr. 103

OPT PATRATE

AL TREILEA PĂTRAT. — În desenul din stînga (jos) sînt indicate cele două linii drepte (linii punctate) de la B la I și de la F la I. În dreapta este prezentat noul pătrat format așa cum arată desenul.

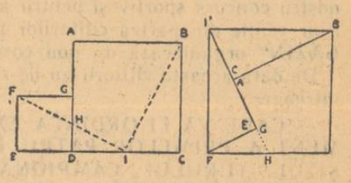

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LUMINĂ

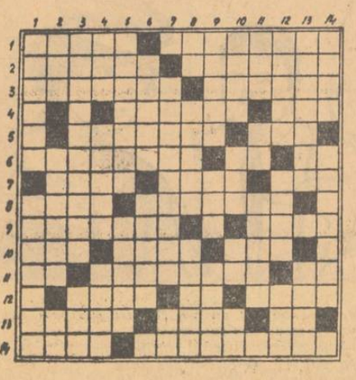

ORIZONTAL: 1) În lumina rampei — Lanternă animată 2) Cilindru tematic — Apare pe față la lumina reflectoarelor 3) Frate vitreg al lunii! — Cadru universitar 4) Curte — Unități de lumină 5) Invitația cocoșului la ivirea zorilor — În acest loc 6) Scriitori — Lingă ușe! — Ceslu 7) Don Juan autohton — Tranzit în drumul soarelui — Mamifer tibetan 8) Oprește lumina — Piatră semiprețioasă strălucitoare 9) Durere provocată uneori de razele fierbinți ale soarelui — Constelație în emisfera boreală 10) Curelușă — Personaj feminin din drama „Apus de soare" de B. Delavrancea — „Flacăra..." piesă de Șteian Tita și Liviu Floda 11) Neon — Declarație — Sau 12) Tentacul solar — Pronume! — Leoparzi indigeni 13) Scoate la lumină greșelile de tipar — Poet romîn contemporan — Armăsar 14) Un ardei care te face să vezi printr-o perdea de lacrimi — Cu trecere liberă, vorbind de lumină.

VERTICAL: 1) Profesor — Puncte luminoase 2) Furcă de lemn cu patru coarne — Ingălbenesc organul văzului — Ruteniu 3) Cataclism — Livadă (tr.) 4) Pun unghiile „în lumină bună" — Materia primă pentru lumînare — Sticlă prin care lumina pătrunde în proporție redusă (pl.) 5) Fac întuneric și lumină — Cu creier neluminat 6) În trusa proiectantului — Iluminată artificial 7) Fizioterapie — Teșite! 8) Comună în Ardeal — S-au topit la soare, făcîndu-l pe icar să se prăbușească în mare (sing.) — Lev Tolstoi pentru drama „Lumina mijește în întuneric" 9) Ținuturi cu soare arzător — Hibernează — Vers 10) Rîu în Finlanda — Vecină cu fereastra — Pronume — Avocat 11) Pasăre din poveștile orientale — Soarele printre aștri — Autorul baletului „Macul Roșu" 12) Dormitor (mold.) — Licărire — Eleșteu 13) Vede lumina tiparului — Armate 14) Aparține trecutului — Se bucură la apariția „Scînteii Pionierului" (pl.).

I. LOCKAR

FOC

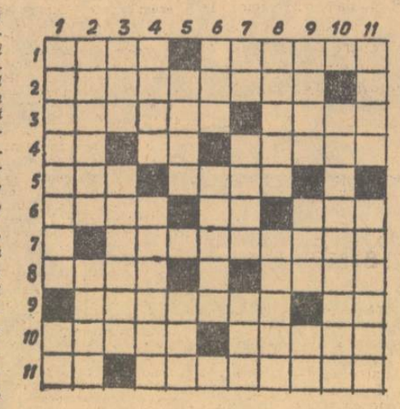

ORIZONTAL: 1) Comedie de Vl. Maiakovski cu circ și foc bengal — Stăpînitor modern al focului 2) Are un foc la inimioară (fem.) 3) A-și vărsa focul — Îi disprețuim, arză-i-ar focul! 4)... Ce frig! Trebuie făcut foc! — În goană — Oaia, de pildă 5) Suire la mijloc — Magazie 6) Foc alb al nopții — Sursă de foc — ...Tolstoi 7) Iuți foc 8) La foc repede — ...european 9) Cel de foc îi aparține în literatură lui Boris Polevoi — Apucă 10) Uscată, se pune pe foc — În el se pun cărămizile pe foc 11) În Focșani — Trecută prin foc.

VERTICAL: 1) Mare scriitor francez, autorul unui „Foc" celebru — Cesium 2) Supărat foc — ...de foc, arhipelagul lui Magellan 3) De loc — Cetatea de foc 4) Îmi iau niște drepturi care nu-mi aparțin — Îndoi 5) Dă foc... inimii — Crește sub focul soarelui 6) 24 ore! — Nu sînt frumoși 7) Posesiv — Diviziune administrativă în Algeria — Pieton fără pîn! 8) Pune microbi pe foc... — ...grăpiș 9) Zei casnici la romani — În plen — 3,14 10) I s-a dat foc... 11) ...așa cum a făcut Neron cu acest oraș — Cîntă de mama focului.

Maria NISTOR

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
ȘI PREVEDERILOR SOCIALE
Direcția Generală Farmaceutică

Tonic al sistemului nervos. Indicat în cazuri de surmenaj intelectual, slăbirea memoriei, întîrziere mintală, depresiuni psihice trecătoare.
Produs al fabricii de medicamente „TERAPIA" Cluj.

POȘTA REBUS

O CITITOARE DIN BUCUREȘTI: Aveți perfectă dreptate. Pe viitor, ne vom strădui să înlăturăm asemenea confuzii.

C. SALOMON — Timișoara: Sfatul nostru este: continuați. Și-acum, cîteva cuvinte despre jocul trimis. Corect, pluralul de la birt este birturi. Incorect este scris și cuvîntul eșea. Pe viitor, feriți-vă de imperative, gen „udă-l". Mai trimiteți.

VIOREL ALUPOAIEI — Botoșani: Nu ne putem face o părere după un singur joc trimis. Așteptăm noi lucrări.

S. COLOSENCO — Bîrlad: După cum ați remarcat probabil, a apărut. Mai trimiteți.

AL. NEAMȚU — București: V-am ruga să treceți într-o sîmbătă dimineață pe la redacție.

PANAIT APOSTOLESCU — Rm. Sărat: „Început de an școlar" ne-a sosit prea tîrziu. Cît privește „Puncte cardinale", jocul cuprinde cuvinte care nu se găsesc în dicționar: rboc, etsil, aec, etc. Într-un joc, se permite maximum o licență rebusistică, dar în careul trimis de d-voastră sînt mai multe... Mulțumim pentru urări.

A. ȘERBĂNESCU — București: Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri. Mai tîrziu, poate...

G. NICULESCU — Ploești: Definiția la 2 orizontul face jocul nepublicabil.

LIVIU BALICA — Lugoj: Careul e corect compus și-l reținem. Cum de curînd am publicat însă un joc pe o temă asemănătoare, veți avea de așteptat.

W. BURGHARDT — București: V-am ruga să treceți într-o sîmbătă dimineață pe la redacție.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

NU E GREU

ORIZONTAL: Meloman — Urși — Anevoios — Atu — Șicană — Carat — Iga — T — Catiri — VM — Toropi — E — Apar — Șari — P — C — Ar — GM — Neto — Ius — Grasă — In — NS — Sport — Mod — Tonă — Surzi — E — Arare — Ri — Car — Ring — Jignite.

ÎNTRE PILDĂ BUNĂ ȘI CARICATURĂ

ORIZONTAL: Aba — Mărime — La Fontaine — Păsări — N — El — En — Bambus — E — Anula — Stuf — Tralala — Ara — Rime — Esop — N — E — I — T — Spirt — Stejar — Ino — Tiz — Regn — As — Inima — Alsta — EE — Inspirat.

BULETIN METEOROLOGIC

ORIZONTAL: Umbreică — Sete — Miraj — Drum — M — Educație — Iși — Dame — Răsărit — Soare — Pripă — A — Alambic — CT — Pașa — U — R — Rio — Ama — Armanda — R — Ta — Alăută — Hi — Aramă — Ni — Fo — Rică — Steluța — Eterice — Iris.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate și clasamente din „Cupa Magazin"

GRUPA 10: Gh. Maricuțoiu (Roșiorii de Vede) — **dr. Ropceanu Mircea** (Dîrmănești) $^1/_2$—$^1/_2$. Cîștigătorul grupei este Gh. Maricuțoiu cu $11^1/_2$ puncte. Turneul continuă, pe locul II fiind dr. Ropceanu Mircea cu $8^1/_2$ puncte.

GRUPA 29: Florian Pittiș (Buc.) — **Nicolaescu Ernest** (Tîrgoviște) 2—0. În urma cîștigării acestor partide Florian Pittiș a obținut 12 puncte și s-a calificat în semifinală.

Dv. ce a-ți muta? (11)

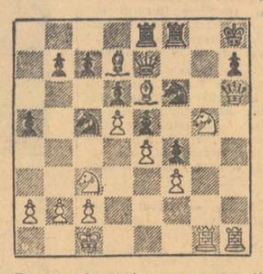

Poziția de mai sus a survenit într-o partidă jucată în acest an la campionatul mondial studențesc de la Budapesta. După mutarea 21 a negrului, albul, (Fuchs, din R. D. Germană) a decis partida în favoarea sa printr-o mutare deosebit de spectaculoasă. Soluția în numărul viitor.

★

Soluția problemei „Un cal neobișnuit": **1. Cf4+, Rc5 2. Ce6+, Rd5 3. C:c7+, Rc5 4. C:a6+, Rd5 5. Cc7+, Rc5 6. Ce6+, Rd5 7. Cf4+, Rc5, 8. Re4** (cu amenințarea C:d3 mat) **d5 + 9. Re5, Nf6 + 10. Re6, Cd8 +, 11. Rd7** și acum, după ce a scăpat de șahuri, albul dă mat cu 12. Cd3.

★

Soluția exercițiului combinativ nr. 10: **1. T:f7!!** Negrul n-a acceptat sacrificiul întrucît după R:f7 ar fi urmat 2. D:e6 +, Rf8 3. Tf1+, Re8 4. Cd6+. El a jucat **1... Dd5** și albul a cîștigat în felul următor: **2. T:e7+, R:e7 3. Dh4+, Rf7 4. Tf1+, Rg8 5. De7, Tf8, 6. T:f8, C:f8 7. Cf6 mat.**

Partida

Alb: V. Smislov.
Negru: Keres.

Jucată la turneul candidaților, Bled, septembrie 1959.

1. e4,	e5	31. N : d2,	Cd3
2. Cf3,	Cc6	32. Ce3,	f5
3. Nb5,	a6	33. Rf1,	Nd4
4. Na4,	Cf6	34. Cc2,	N : f2
5. o—o,	Ne7	35. Nc3+,	Rg8
6. Te1,	b5	36. Td1,	Cc5
7. Nb3,	o—o	37. Nd4,	N : d4
8. c3,	d6	38. C : d4,	Te3
9. h3,	Ca5	39. Ce6,	Tc3
10. Nc2,	c5	40. Cg5,	Cd3
11. d4,	Dc7	41. Ce6,	Rf7
12. Cbd2,	c : d	42. h4,	Rf6
13. c : d,	Nb7	43. Re2,	Cc5
14. Cf1,	Tac8	44. C : c5,	T : c5
15. Nd3,	Cfd7	45. Rf3,	g5
16. Ce3,	e : d	46. h : g,	R : g5
17. C : d4,	Nf6	47. Td3,	b4
18. Cdf5,	g6	48. Td2,	Tc3 +
19. Ch6+,	Rh8	49. Rf2,	h4
20. Tb1,	Ng7	50. Rg1,	Rf4
21. Chg4,	h5	51. Rh2,	Re4
22. Ch2,	Cc5	52. Td1,	a5
23. Cd5,	N : d5	53. Td2,	f4
24. e : d,	C : d3	54. Tf2,	Td3
25. D : d3,	Dc2	55. Tc2,	R : d5
26. Td1,	Tfe8	56. Tc8,	f3
27. D : c2,	T : c2	57. Tf8,	f : g
28. Cf1,	Ce4	58. Tf5+,	Re4
29. b3,	Cb2	59. T : a5	h3
30. Td2?,	T : d2	și albul cedează	

Șaradă modernă

1) Campion 2) Grec din vechime 3) Gust particular 4) Posedă. La un loc: Cel mai modern și întrebuințat cuvînt!

M. POP

Copii, desenați și voi! (Desen de E. ARNO)

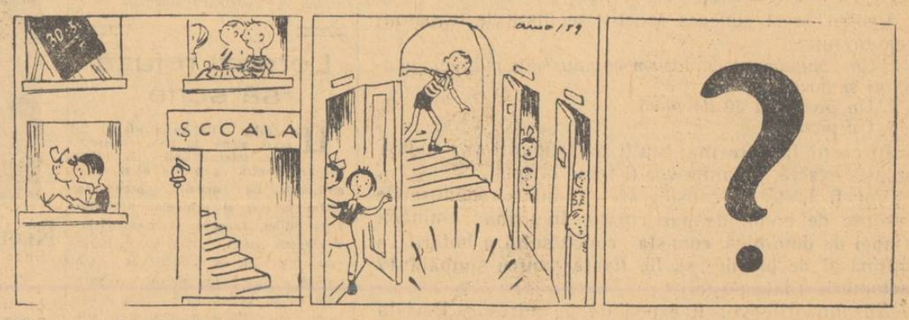

Marioara și Gigel sînt doi școlari silitori. Priviți-i ce atenți sînt la lecție, fiecare în clasa lui...

Dar, deodată!... Clopoțelul sună. Ce s-a întîmplat, căci nu este ora de plecare?

Copii, de ce credeți voi că a sunat clopoțelul? Trimite-ți, ca și pînă acum răspunsurile voastre pe adresa revistei „Magazin".

SPORT

Insemnări

DACĂ AȘ FI SELECȚIONER...

...și ar trebui să aleg lotul de fotbaliști care să alcătuiască echipa reprezentativă pentru apropiatul meci cu reprezentativa R. P. Bulgaria, aș răsufla ușurat. Ultima etapă a campionatului categoriei A mi-ar fi limpezit gîndurile. In adevăr, de unde pînă duminică 27 septembrie n-aș fi știut încotro să-mi îndrept pașii, dată fiind forma slabă a celor mai mulți dintre titularii ultimei echipe reprezentative, cea care a întîlnit reprezentativa Poloniei, acum aș putea proceda în modul cel mai simplu și cel mai firesc: aș face apel la jucătorii echipelor în formă și aș ignora cu desăvîrșire orice idee preconcepută despre anume titulari și anume „senatori de drept".

Dacă aș fi selecționer deci, aș face apel la Zavoda II, Szűcs, Băcuț II, Zaharia (Steagu Roșu), Neacșu I, Jeney, Mihăilescu, Tabarcea, Fronea, Capaș, Cacoveanu, Constantin, Dridea, Mesaroș, Tătaru, Țîrlea — și m-aș mai gîndi puțin pentru postul de portar (problemă care mi se pare totuși mai ușoară ca altele).

Dacă aș fi selecționer deci, mi-aș putea alcătui schema următoare a unei echipe reprezentative (pe care aș retușa-o pe parcurs, pînă la meciul cu Bulgaria, urmărindu-i pe jucători în jocurile de campionat și în scurta perioadă de pregătire a jocului internațional): Uțu, Zavoda II, Băcuț II, Neacșu I; Jeney, Mihăilescu; Cacoveanu, Constantin, Dridea, Mesaroș, Tătaru.

Șt. RADU

Instantanee sportive

Fără cuvinte

Desen de T. PALL

PORTARUL: — Nu mă las pînă nu prind și eu o minge...

Desen G. BADEA

Puncte de vedere

Am fost pe „23 August"

Deoarece am scris acum trei săptămîni despre Petrolul—W.S.K. fără să mă fi deplasat la Ploești, deoarece tovarășii de la „Magazin" au zis că încă un titlu cu „N-am fost..." nu se mai poate, în sfîrșit — deoarece vremea se arata splendidă, mi-am luat inima-n dinți și m-am dus duminică pe „23 August".

La drept vorbind nu regret!

In primul rînd, am economisit un prinz, căci nu-s capabil să dejunez înainte de ora 1. Intre noi fie vorba, cine-a mai pomenit meci de „A" la 12,45?!

Al doilea, ai trelea și al patrulea:

— Am petrecut 6 ore în aer liber.

— Am fumat mai puțin, întrucît „nu țin cu nimeni".

— Mi-am îmbogățit cunoștințele în materie de „argot" bucureștean, contra modestei sume de 10 lei.

Dialog între un „armatist" și un „rapidist", la tribuna I-a:

A. (entuziasmat de egalare): Ce sting a băgat Tătaru, dom'le, formidabil, formidabil!

R. (opărit): Aiurea, formidabil... A căzut ca flețu cu șpițu-n mingie și s-a nimerit să intre!

A. (sarcastic): Fugi dom'le, d-aici — a fost un gol clasa-întîi! Ce, dumneata n-ai ochi?

R. (atins): Ia te rog! Ce-i aia că n-am ochi?

A. (subtil): Păi, de, poate ți-ai făcut jumări din ei...

R. (solemn): Neică, să știi că-mneata ai piatră la rinichi și rinichii la creierul mic!...

Etc., etc...

Pentru aceeași bani, ni s-a oferit un „festival Penciu", în cadrul întîlnirii de rugbi R.P.R.—R.D.G. — ceea ce mi-a modificat oarecum favorabil opinia despre această ciudată combinație între fotbal și lupte libere...

Cuplajul Progresul—Dinamo și C.C.A.—Rapid promitea două dispute pasionante. In primul meci am remarcat (e vorba de fotbal, nota bene) un gol magistral la „păianjen", din lovitură liberă de la 20 m. — autor Mafteuță — cîteva „robinsonade" ale lui Uțu, munca de Sisif a lui Călinoiu și.. cam atît. (Sisif este un personaj mitologic, osîndit să ridice o stîncă enormă pe vîrful unui munte; de cîte ori ajungea aproape de creastă, stînca se rostogolea îndărăt, iar Sisif trebuia s-o ia d-a capo; la infinit. Călinoiu este cunoscutul half al echipei Dinamo București. Duminică, el a fost „osîndit" să lupte cu înaintarea Progresului, să repare gafele lui Popa — inexistent — să trimită baloane colegilor săi din atac, care pasau imediat la adversari, apoi intervenea din nou Călinoiu care cîștiga mingea, pasa la ai săi, care pasau la adversari — și așa mai departe, cca. 90 de minute...).

Partida „vedetă" s-a distins printr-o singură repriză, a doua, cînd C.C.A. ne-a evocat pe alocuri marea echipă cu același nume de acum cîțiva ani. Primele 45 de minute fiind destul de anoste, m-au cufundat într-o melancolică reverie... Mă gîndeam că pe același gazon impecabil s-a desfășurat „odinioară", sub ochii noștri uimiți, acel „meci de aur" C.C.A.—Lutton Town, în care părinții soccerului modern au fost surclasați de tinerii campioni de pe malurile Dîmboviței...

De aceea, le am fost recunoscător lui Constantin, Alexandrescu et comp. pentru momentele de fotbal autentic din jumătatea secundă — vezi, îndeosebi, golurile trei și patru — deși se înțelege că e mai lesne de realizat așa ceva cînd ai în față o echipă descompletată — căci, practic, Georgescu a fost ca și absent 87 de minute din 90.

O mențiune specială pentru „foarfeca" pe spate a lui Ozon; n-am mai văzut ceva asemănător de vreo douăzeci și patru de ani — adică de la meciul Venus—Bologna, disputat în Splai, pentru Cupa Europei Centrale, cînd Ene (minuscula extremă stîngă a Venusului) a marcat din foarfecă în aer și dintr-un unghi imposibil — unicul punct al partidei...

Duminică, Ozon a fost foarte aproape de reușită, și numai reflexul lui Toma a salvat pe militari de un gol gata făcut. Poate că la 2—0 pentru Rapid, meciul ar fi luat altă întorsătură...

In concluzie — am fost pe „23 August" și nu regret. Vă sfătuiesc și pe dv. dragi cititori, să faceți cît mai des asemenea expediții. La urma urmelor, e foarte plăcut la noi, pe stadion: aer curat, suc de fructe, discuții captivante, alune prăjite, amintiri din copilărie — și uneori, cine știe — poate și-o fază-două din acel joc interesant care se cheamă — pare-mi-se — fotbal.

Dan DEȘLIU

CUTIA CU SCRISORI

EUGEN BELU — Orașul Stalin: Propunerea dv. cu chinogramele este interesantă, dar este mai potrivită pentru o revistă de pură specialitate. La a doua problemă, vă vom răspunde personal.

I. VEXLER — Pitești: Vasili Smislov a devenit campion mondial de șah la 27 aprilie 1957, după Steinitz, Lasker, Capablanca, Alehin, Euwe și Botvinik. Invingătorul turneului de la Bled va întîlni pe actualul campion mondial I. Botvinik.

B. HAVAS — Arad: Ne-ați pus nu mai puțin de nouă întrebări. In mod practic este imposibil să vă răspundem la această rubrică deodată la toate întrebările. 1) Nu cunoaștem adresele solicitate. 2). Laszlo Papp a boxat recent la Viena și a cîștigat prin K.O. în fața americanului Tale. Restul... altădată.

A. POP — Cluj: Nu există record mondial la maraton (42,195 km), din cauză că maratonul se desfășoară pe trasee diferite, specifice fiecărui loc de disputare. Cele mai bune timpuri înregistrate pe această distanță sînt cele sub două ore și 20 de minute.

H. POPESCU — Deva: După cît sîntem informați, la F.I.F.A. sînt afiliate 85 de federații de fotbal. Sediul federației internaționale este la Zürich (Elveția). Comitetul executiv, organul permanent al F.I.F.A. este compus dintr-un președinte, un secretar, cinci vicepreședinți și șase membri.

AUREL BRINZEA, — Bălcoi: Am primit scrisoarea dv. prin care protestați pe patru pagini împotriva acelora care au solicitat programarea meciului revanșă Petrolul—Wiener Sportklub la București, în loc de Ploești, sau care nu acordă destulă atenție echipei campioane. Să-și creeze și ei o echipă campioană, dacă vor s-o vadă jucînd, spuneți dv în esență. Noi apreciem dragostea pe care o purtați clubului care reprezintă regiunea dv. dar apreciem mai puțin patriotismul local exagerat, care v-a făcut să vedeți în propunerea amintită, altceva decît dragostea pe care publicul din Capitală o poartă unei echipe reprezentative sau unei echipe românești, atunci cînd este angajată într-o competiție internațională. Poate că 100.000 de susținători, în loc de cei 20.000 din Ploești, ar fi purtat mai bine la victorie echipa noastră campioană în meciul său cu campioana Austriei.

IULIANA SZEKELY — Tg. Mureș: 1) Jucătoarele de handbal maestre emerite ale sportului sînt: Elena Jianu, Irina Nagy, Elena Pădureanu, Iosefina Urgon, Aurelia Sălăgeanu, Mora Windt, Lucia Dobre, Carolina Răceanu, Maria Scheip, Aurora Popescu, Ileana Colesnicov, Victoria Stroescu, Ana Stark, Magda Haberprusch, Irina Günther. 2) Da, pentru cîștigarea titlului de campioană mondială.

Care vor fi primele patru clasate în campionatul de fotbal?

Noul nostru concurs cu premii

In urma succesului înregistrat cu prilejul ultimului nostru concurs sportiv și pentru a răspunde propunerilor venite din partea cititorilor noștri, revista „MAGAZIN" organizează un nou concurs sportiv.

De data aceasta cititorii au de răspuns la o singură întrebare:

— CARE VA FI ORDINEA EXACTĂ IN CLASAMENT A PRIMELOR PATRU ECHIPE LA SFIRȘITUL TURULUI CAMPIONATULUI CATEGORIEI A DE FOTBAL?

Fiecare cititor poate participa la acest concurs cu un număr nelimitat de răspunsuri, însoțindu-le obligatoriu de un număr corespunzător de bonuri de participare (care vor fi publicate în revistă).

Pentru acest concurs sportiv se instituie următoarele premii:

1. Un echipament de turism compus din pulover, pantalon și bocanci

2. Un picup cu 30 de plăci

3. Un picup

In cazul în care mai mulți participanți vor indica soluția exactă, premiile vor fi trase la sorți.

Vor fi luate în considerare numai răspunsurile însoțite de bonul de participare. **In urma amînării etapei de duminică, comisia concursului a hotărît ca ultima zi de primire să fie fixată pentru simbătă 17 octombrie** (data poștei).

Răspunsurile vor fi expediate pe adresa „Revista Magazin", Piața Scînteii 1, pentru „Concursul sportiv".

BON DE PARTICIPARE

Lorenzi refuză să scrie

Un editor italian a oferit o mare sumă de bani cunoscutului internațional de fotbal Lorenzi, pentru ca acesta să-și scrie memoriile. La această propunere fostul jucător al echipelor profesioniste Milan, Juventus și Alessandria, a răspuns astfel: „dacă mi-aș scrie memoriile mele de fotbalist aș face-o pentru a spune tot adevărul despre cele ce se petrec în culisele fotbalului italian. In acest caz drepturile mele de autor n-ar putea acoperi cheltuielile de judecată necesitate de eventualele procese de „calomnie" pe care mi le-ar intenta cei vizați de mine".

Pasiunea familiei Quintus

Știați că există o secție de tir care se bizuie, în mod deosebit, pe activitatea unei... familii de sportivi? Oricît vi se va părea curios sau neobișnuit, faptul acesta este absolut real. Dacă aveți totuși unele îndoieli, adresați-vă clubului sportiv C.F.R. Arad și veți afla, direct de la... sursă, că principalii săi trăgători — cu o valoare confirmată în multe concursuri de amploare — sînt cei patru membri ai familiei Quintus: Ion, Tereza, Maria și Eva. Desigur, „familiile" celebre nu sînt o raritate în sport. Avem, la tenis, renumitul „trio" al fraților Viziru. Frații Moiceanu se numără printre fruntașii ciclismului nostru. Frații Zavoda și frații Voinescu și, mai ales Nunweiller-ii sînt doar trei... mostre de „familii fotbalistice". Ca să nu mai vorbim de box, unde frații Mircea și Constantin Dobrescu au ajuns să se înfrunte odată într-o finală de campionat republican. Familia Quintus deține însă un adevărat record în materie. Căci, orice s-ar spune, nu-i un lucru prea banal ca tatăl, mama și cele două fiice să se situeze, în același timp, printre fruntașii unei discipline sportive!

Cum era și normal, Ion Quintus, capul familiei, a fost cel care a dat „tonul". Indrăgise tirul cu aproape 20 de ani în urmă, dar nici gînd nu putea fi pe atunci să se antreneze cu regularitate. De unde să scoată un simplu strungar la atelierele C.F.R. din Arad banii necesari pentru a-și procura cartușe? Dragostea pentru tir a mocnit în el ani de-a rîndul. De abia în anul 1950, trecut de prima tinerețe, Ion Quintus a purces să-și împlinească vechea lui dorință. Mai în glumă, mai în serios, soția sa Tereza, l-a însoțit de cîteva ori la poligon. A pus și ea arma la ochi, a țintit în punctul negru de pe țintă așezată la 50 de metri și... a tras pe undeva, în afara celor zece cercuri. Ambițioasă din fire, a mai încercat odată, apoi încă odată și nu s-a lăsat pînă n-a nimerit un „decar". In ziua aceea, după propria-i mărturisire, Tereza Quintus s-a „molipsit" de pasiunea pentru tir a soțului ei. Și iată că, în scurtă vreme, eleva își întrece profesorul: în 1952, la campionatele republicane Tereza Quintus doboară recordul R.P.R. la poziția picioare (348 puncte) devine campioană a țării și este răsplătită cu înaltul titlu de maestră a sportului.

Eva, Maria, Tereza și Ion Quintus. Lipsește al cincilea Quintus. Este probabil la fotbal...

Succesele Terezei le-a determinat și pe cele două fiice gemene ale sale, Maria și Eva, pe atunci eleve, astăzi studente, să-și încerce posibilitățile în acest sport. Și nu se poate spune că încercarea n-a dat rezultate. Incă de la început, cele două surori s-au dovedit printre cele mai talentate junioare din țară, iar anul trecut Eva Quintus a cucerit titlul de campioană a R.P.R. la junioare, în proba de armă liberă 3 x 30, realizînd și un nou record al R.P.R. Sora sa, Maria, a ocupat primul loc la poziția genunchi, dar avînd punctaje mai slabe la pozițiile culcat și picioare a „căzut" pe un loc inferior în clasamentul celor trei poziții. Disputa dintre cele două talentate trăgătoare rămîne însă deschisă, după cum deschisă rămîne și întrecerea „în familie" pentru performanțe superioare...

Ion Quintus, ajuns astăzi la vîrsta de 43 de ani, nu vrea să se lase nici el mai prejos. Fără să atingă performanțele... soției, el are totuși la activ cucerirea unui titlu de campion al țării. Și este demn de remarcat că, la recentul concurs inter-orașe prin corespondență, „veteranul" Ion Quintus s-a clasat pe primul loc în proba de armă liberă poziția culcat. Iar rezultatul său, 392 puncte, demonstrează că acest vechi și statornic îndrăgostit al tirului este încă capabil să mai joace un rol de seamă în viitoarele întreceri. Pînă atunci, fără a-și neglija vreun moment propria sa pregătire, comunistul Ion Quintus nu uită că are datoria de onoare de a ridica noi și noi cadre de nădejde pentru tirul nostru din rîndurile tinerilor trăgători arădeni. Și îi vom înțelege lesne mîndria, dacă vom parcurge lista rezultatelor înregistrate de elevii săi: Ecaterina Tulbure, maestră a sportului, Enea Drăgan, M. Costelni, I. Nițu, Traian Demșa și toți ceilalți sportivi care au făcut să se vorbească în lumea tirului nostru de valoarea trăgătorilor din orașul de pe Mureș. Are deci multe satisfacții inimosul trăgător Ion Quintus. Dar și o mică... supărare": Andrei, prisla familiei, face notă discordantă, fiind oricînd gata să renunțe la un antrenament de tir pentru unul de... fotbal!

H. NAUM

Scandal în boxul profesionist

Un nou scandal în boxul american. Poliția federală a arestat cinci indivizi care se ocupau cu aranjări de meciuri, trafic de influență, șantaj și alte „activități" caracteristice boxului profesionist. Printre ei se află gangsteri notorii ca Frankie Carbo, „Blinky" Palermo și chiar fostul președinte al I.B.C. (clubul international de box), avocatul Truman Gibson. Șeful bandei era Frankie Carbo, care lucra din umbră, deoarece cazierul nu i permitea să exercite „profesia" de manager. In vara acestui an, oamenii săi de „încredere" Palermo și Joseph Lica l-au maltratat și l-au amenințat pe organizatorul Jocky Leonard. Acesta refuzase să le cedeze o anumită sumă de bani și să aranjeze la cererea lor un meci între campionul mondial Don Jordan și Sugar Garnet, boxer protejat de bandă. Avocatul Truman Gibson, în loc să denunțe cazul, l-a sfătuit pe Leonard să se supună lui Carbo. Punerea sub acuzație a lui Carbo și a celorlalți gangsteri a produs mare vîlvă, fiind considerată ca o primă acțiune de asanare a boxului din S.U.A. Faptul că patru din băieții lui Carbo au fost puși imediat în libertate sub cauțiune, arată însă ca afacerea s-ar putea mușamaliza, așa cum s-a mai întîmplat și pînă acum. Pentru a fi vindecat de toate relele sale, boxul american are nevoie de transformări mult mai radicale.

VarietățiVarietățiVarietăți

Cea mai frumoasă fotografie

„Portarul de fotbal și apa" se intitulează această frumoasă fotografie, realizată de fotograful ceh Stanislav Tereba și premiată de juriul Expoziției mondiale a fotografiilor de presă ținută la Haga. Fotografia redă o imagine de la un meci de fotbal jucat pe o ploaie torențială. In timp ce portarul, muiat pînă la os, se pregătește să degajeze balonul pe jumătate înfundat în noroi, spectatorii cu alură de fantome, nici nu se gîndesc să părăsească tribunele, — dovadă a atracției extraordinare pe care o exercită pretutindeni această disciplină sportivă.

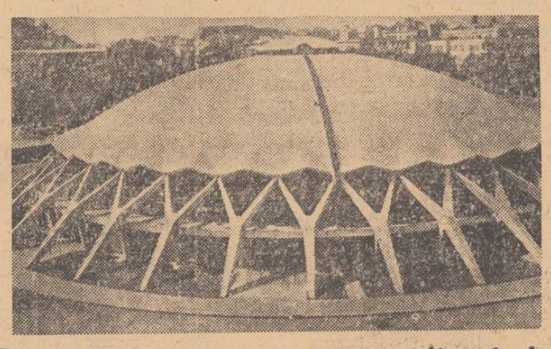

Roma se pregătește pentru Olimpiadă

O construcție originală: noul „Palat al Sporturilor", în construcție la Roma și făcînd parte din complexul olimpic. Palatul sporturilor va cuprinde 16.000 spectatori care vor putea urmări meciurile de box și de lupte, precum și turneul de baschet. După jocurile olimpice, sala va fi folosită și pentru concerte. Clădirea este înconjurată de o galerie în care vor fi expuse lucrări de pictură, gravură și desen.

1+2=5

Nu este vorba de o formulă matematică, ci de o socoteală ingenioasă a tinerilor constructori ai combinatului „Irkutskaljuminstroi" din Uniunea Sovietică. Aplicată la cazul lor, formula este deosebit de eficace: muncitorii, inginerii, funcționarii combinatului s-au adresat tuturor sportivilor din țară, cu apelul ca fiecare dintre ei să atragă cîte doi tovarăși de muncă la activitatea sportivă. Scopul: numărul celor care practică azi sportul în Uniunea Sovietică — 17.000.000 — să se ridice, în termen de un an de zile, la cincizeci milioane de oameni.

Sportul și șahul

Un cititor al ziarului francez de sport l'Equipe a adresat redacției următoarea scrisoare: „Sînt jucător de șah. Șahul, îmi veți răspunde, nu are nimic comun cu atletismul. El este numit sportul minții. Foarte adevărat. In multe țări și cu deosebire în U.R.S.S. șahul se învață în școli. Acolo oamenii au înțeles rolul său educativ. Sportul însemnează și formarea personalității, a caracterului. Sportul și șahul pot face casă bună. Cred că ziarul l'Equipe ar trebui să-și deschidă coloanele sale șahiștilor și să publice măcar săptămînal o rubrică de șah".

Cu o ironie deplasată redacția ziarului l'Equipe propune în schimb o rubrică de bridge!... Nici nu se putea primi un altfel de răspuns din partea unui ziar în care totul se bazează pe reclamă și afaceri.

Alarmă în ciclismul profesionist

In ultimul timp folosirea dopingului a căpătat aspectul unei adevărate epidemii printre ciclistii profesioniști. Federațiile au lansat un strigăt de alarmă pentru a curma răul. S-au luat și unele măsuri drastice. In R. F. Germană a fost suspendat campionul de pistă Potzernheim, în Danemarca Retvig și Enemark, iar în Elveția și Franța, s-au ridicat licențele la numeroși alergători. Cu toate acestea, ciclistii continuă să se prezinte la startul curselor înarmați cu fel de fel de droguri, pilule și fiole care încet, încet, îi transformă în adevărați toxicomani ruinîndu-le sănătatea. Marea majoritate a ciclistilor participanți la premiul națiunilor desfășurat săptămîna trecută la Paris sînt acuzați de a fi folosit dopingul. Printre ei se află Riviere, Anglade, Mastrollo și alții.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează acum pe Pat Glendon și-i cere un interviu.

In cele din urmă, Maud părăsi casa părintească și se angajă ca reporter la „Courrier-Journal". Primi la început 20 de dolari pe săptămînă, curînd însă salariul ei urcă la 50 de dolari. Se ocupa în special de rubrica muzicală și dramatică, dar dacă găsea lucruri interesante și în alte domenii, nu se dădea în lături. Cu toate îndeletnicirile ei sportive, Maud își păstra gingășia și trăsăturile atît de feminine. Fața ei, cu o pieliță fină și mătăsoasă, era dominată de doi ochi mari, care te priveau cu nespusă dulceață.

Nu luase încă niciodată contact cu un boxer. Cum toată lumea vorbea atunci de „Bruta din caverne", i se păru foarte interesant să-i studieze psihologia. Insoțită de un foto-reporter, porni deci la Cliff House, locul de

antrenament al boxerilor, la ora indicată de Stubener. Pat era așezat într-un fotoliu comod și cufundat în citirea sonetelor lui Shakespeare. Cînd Sam îl anunță despre vizita ziaristei, el se supără:

— Ce mai vrea și asta? De cînd au început femeile să se ocupe de box și de boxeri? Să-și vadă mai bine de-ale ei. Să mă lase în pace!...

— Te înșeli, Pat, căută să-l potolească Sum. Femeia aceasta e altfel decît celelalte. Apoi îi povesti în cîteva cuvinte originea acestei femei și insistă asupra faptului că Maud nu voise să mai trăiască din averea părinților și că-și alesese această meserie pentru a-și cîștiga existența. Aceasta îl impresionă plăcut. Sam îi mai povesti că fata scrisese cîteva piese de teatru, reprezentate cu succes.

— E o adevărată cinste pentru tine că Maud Sangster vine să-ți ia un interviu, conchise managerul și Pat acceptă, în sfîrșit, să-și primească vizitatoarea.

Cînd cei doi tineri fură față în față, cînd privirile lor se întîlniră, ca

o lumină de fulger. Prima care-și recăpătă stăpînirea de sine fu Maud. Cu un gest simplu și firesc îi întinse lui Pat mîna. Boxerul i-o reținu aproape un minut. In acea clipă avea senzația clară că a întîlnit femeia ideală, femeia despre care îi vorbise tatăl său: „Pe aceasta, cînd o vei întîlni — îi spusese bătrînul Pat Glendon, nu o lăsa să-ți scape din mînă". Pat dădu în sfîrșit drumul minuței fine a tinerei femei, iar obrajii i se împurpurară.

Sam Stubener fu acela care puse capăt acestei scene mute.

— Iată-l, miss Sangster, acesta este campionul meu. Precum vedeți, este în cea mai bună formă. Nu e așa, Pat? Apoi managerul propuse ca ziarista să asiste la o ședință de antrenament a boxerului, dar acesta refuză cu înverșunare. Conversația între cei doi se angajă totuși, încetul cu încetul.

— Să simplificăm lucrurile, i se adresă ea lui Pat cu oarecare jenă. Spune-mi, domnule Glendon, de ce te-ai dedicat meseriei de boxer? Te-a atras posibilitatea cîștigului? Sau e vorba de o vocație căreia nu-i poți rezista? Simți într-adevăr atîta plăcere să te bați pe ring?

— La început, profesia aceasta mi s-a părut lipsită cu totul de vreun interes. Îi băteam mult prea ușor pe adversarii care-mi erau opuși. Ea a început să mă intereseze atunci cînd am primit replica unor boxeri buni, a unor campioni care cereau din partea mea un efort deosebit pentru a-i întrece.

Discuția continuă în acest sens pînă cînd ochii reporterei căzură asupra volumului de sonete de Shakespeare, care se afla pe măsuța din fața lor.

— Este al lui Pat, preciză, parcă jenat, Sam. Se trezește după balivernele astea, după culori, după pictură și după tot ceea ce se cheamă

artă. Dar, pentru numele lui dumnezeu, să nu scrieți nimic despre asta. Îi poate ruina reputația...

In ochii lui Maud Sangster Pat apăru însă și mai interesant, din nou statura magnifică a boxerului, figura lui frumoasă, privirea lui clară, impresia de sănătate morală și fizică pe care o degaja, o tulburară.

— Și acum, o altă întrebare, reveni ziarista: Am auzit despre anumite șmecherii și trișaje care se petrec în lumea boxului. Toată lumea vorbește despre ele ca despre ceva curent și de la sine înțeles. Totuși, cînd te privesc, mi-este greu să-mi închipui că d-ta te-ai putea preta la asemenea lucruri necinstite.

— Nu e nimic adevărat, interveni din nou Sam Stubener. Toate astea sînt simple zvonuri, simple calomnii la adresa noastră. Nu există trucaje, nu există șmecherii în box...

Dar ziarista nu ceda. Ea le povesti întîmplarea unui confrate al ei, care cîștigase o mare sumă de bani pentru că știuse dinainte în ce rund anume se va termina un meci între doi boxeri. — Ce părere ai, d-le Glendon? insistă ea.

— Aceeași ca a mea, răspunse iarăși Sam Stubener. Pat este străin de asemenea trișaje. Nu e așa, Pat?

— Da, e adevărat, afirmă Pat și Maud Sangster fu convinsă că boxerul era sincer. Totuși, ea mai adăogă că același coleg al ei îi anunțase exact rundul în care Pat Glendon își va dobori viitorul adversar.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 105 ★ Sîmbătă 10 octombrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

AUTOMATIZAREA ÎN SEPTENAL

●

MARIOARA VAIDAS repetă pentru București

●

Critică și autocritică... **Rubrica noastră de UMOR**

●

MODA *pentru teatre, concerte...*

●

PUNCTE DE VEDERE de Dan Deșliu

DE ZIUA PETROLISTULUI

Muncitorii de la rafinăria nr. 1 Ploești ne vorbesc despre Eroul Muncii Socialiste Gheorghe Belu

— Tovarășe Belu, tovarășe Belu... Intreaga instalație DV2 de la rafinăria nr. 1 Ploești răsuna de strigătul tablonistului Ion Tătaru.

In sfîrșit, de la al doilea pod al coloanei, înaltă de cîteva zeci de metri, un om scoase capul și privi în jos, sprijinindu-se de balustradă.

— Pe cine strigi, tovarășe Tătaru?

— Pe nea Belu, tovarășe Petre. Îl caută cineva.

Maistrul distilor Dumitru Petre îl repezi pe cel de jos.

— Măi, dacă te-ar auzi tovarășul Belu i-ar părea rău că te-a învățat meseria de tablonist. Ce strigi așa? Nu știi că e plecat în concediu la Ștefești, ori vrei să te audă de-acolo?

— Ia te uite dom'le și eu credeam că-i sus la coloană. Atunci vino mata jos să stai de vorbă cu dumnealui. Îl cunoști cel mai bine pe nea Belu. Ești doar bun prieten cu el.

Deși trecut de prima tinerețe, maistrul distilor Dumitru Petre coborî cu agilitatea unui tînăr scara de la coloana de vid.

— Tocmai reparam ceva sus, se scuză el, arătîndu-și mîinile pline de păcură. Și continuă: vreți să-l cunoașteți pe tovarășul Belu? Deși nu este aici veți reuși să faceți acest lucru destul de ușor. Dacă vreți să știți cum arată din punct de vedere fizic îi puteți vedea poza atît la panoul de onoare al secției, cît și la cel al întreprinderii. E drept că pozele sînt cam vechi, adică dinainte de 23 August, anul ăsta, cînd a devenit Erou al Muncii Socialiste, dar să știți că n-a îmbătrînit de loc între timp, completă zîmbind maistrul Dumitru Petre.

I-am urmat îndemnul și... ne-am

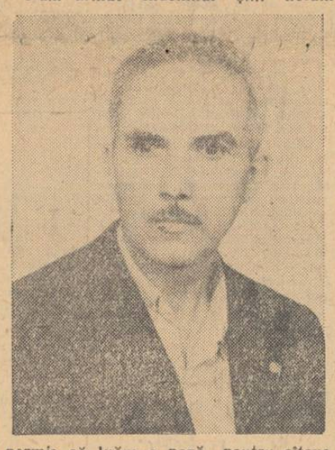

permis să luăm o poză pentru cîteva zile de la panou spre a vi-l prezenta și dumneavoastră pe maistrul rafinor principal Gheorghe Belu.

Intre timp facem cunoștință cu un alt tovarăș de muncă și prieten bun al Eroului Muncii Socialiste Gheorghe Belu, cu tovarășul Tănase Harhoi, maistru la instalația DV1 și secretar al organizației de bază P.M.R. Fără a se lăsa prea mult rugat, acesta spune:

— Eu și cu maistrul Dumitru Petre lucrăm împreună cu tovarășul Gheorghe Belu de aproape 30 de ani la această instalație.

— Da, tovarășul Belu are o vechime și mai mare în rafinărie, ține să completeze maistrul Dumitru Petre. Avea abia 17 ani cînd, mînat de nevoi, a părăsit casa părintească din comuna Ștefești, raionul Teleajen, angajîndu-se la „Astra Română".

In 1933, cînd muncitorii petroliști din rafinărie au declarat grevă, cerînd cu hotărîre patronilor drepturile ce li se cuveneau, Gheorghe Belu a fost în primele rînduri ale luptătorilor pentru pîine și condiții omenoase de muncă.

După 23 August 1944 muncitorii rafinăriei, conduși de partid, luptă pentru refacerea rafinăriei distrusă în urma bombardamentelor. Cu sprijinul marelui popor sovietic, rafinăria nr. 1 se dezvoltă și se modernizează. Petroliștii, în frunte cu comuniștii, luptă pentru perfecționarea procesului de producție, pentru valorificarea optimă a fiecărei tone de țiței, pentru reducerea pierderilor de prelucrare, pentru realizarea de economii.

— Aș vrea să dau un exemplu în privința asta, așa că vă rog să mergem pînă la casa de pompe a instalației, ne îndeamnă tovarășul Tănase Harhoi.

Ajunși la casa de pompe, el ne explică.

— Vedeți pompa asta mică care merge ca ceasul? Știți cum o numesc oamenii din instalație? „Dalepa lui nea Belu". Cît o vedeți de mică, înghite și pompează întreaga cantitate de ulei deshidratat, necesar pentru buna funcțio-

I. ILIEȘ

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Instalații moderne de prelucrare a țițeiului, construite de curînd la rafinăria nr. 1-Ploești.

Fotografia: I. VERMONT

FILARMONICA PRINTRE MUNCITORI

Interviurile noastre cu Mircea Basarab, Ion Voicu și Valentin Gheorghiu

Reîntoarcerea din turneul întreprins prin țară de către Filarmonica de Stat „George Enescu", colectiv artistic emerit, ne-a prilejuit un schimb de păreri cu cîțiva din tre protagoniști. Primul intervievat a fost dirijorul Mircea Basarab, care, se condind pe maestrul George Georgescu, a condus cîteva concerte.

— A fost primul turneu de o asemenea anvergură pe care Filarmonica l-a întreprins în țară?

— Într-adevăr, pentru prima oară se organizează un asemenea turneu în orașele țării. Demn de relevat e faptul că în cadrul recentului turneu au fost cuprinse și o serie de orașe și centre muncitorești: Petroșani, Reșița, Hunedoara, Brad, Cîmpia Turzii, etc. al căror public a făcut asupra noastră o impresie deosebită.

— Cum vi s-a părut acest public?

— Foarte sensibil și receptiv. Las de o parte orașele cu tradiție muzicală — Cluj, Timișoara, Arad — înlătur din discuție chiar orașele mai mici care au orchestre semisimfonice, cum ar fi Reșița, de pildă, — și am să relev interesul real pentru muzica simfonică întîlnit poate acolo unde nici nu l-am fi bănuit. La Brad am fost întîmpinați cu un „cam tîrziu, dar bine că ați venit și pe la noi". Tot aici, scena fiind mică, ne-am gîndit să folosim numai o parte din orchestră. In cîteva ore numai, au fost aduși însă dulgheri și tîmplari care au mărit spațiul scenei, încît la concertul de seară toți membrii orchestrei se aflau la instrumentele lor. Iar sala, nu mai vorbesc: arhiplină. Se aflau mineri, țărani din împrejurimi. Am dirijat acolo — printre altele — Simfonia II-a de Brahms care oricum, nu e o lucrare prea ușor de asimilat și am fost impresionat de atenția, sensibilitatea, cu care am fost ascultați. Firește însă că piesa pe care am executat-o la absolut fiecare concert — fie că era programată, fie că nu — a fost Rapsodia II-a de George Enescu. Acolo unde nu figura în program, eram rugați s-o includem ca supliment.

— Cum vă explicați un asemenea interes pentru muzica simfonică, socotită pînă nu de mult ca un privilegiu al unui pumn de „inițiați"?

— Concret: uriașa extindere pe care a luat-o în anii noștri opera de radioficare, un excelent mijloc de propagare a muzicii, pe de o parte și, asigurarea condițiilor materiale pe de altă parte. Am cîntat la Hunedoara, la Cîmpia Turzii și în alte centre muncitorești în săli excelente, construite recent, cu o acustică perfectă, elegante, confortabile. In asemenea condiții pot lua naștere ansambluri simfonice locale care educă simțul muzical al

I. DELEANU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

In timpul concertului pe care Filarmonica l-a dat la Tg. Mureș, sub conducerea dirijorului Mircea Basarab.

ÎN ORAȘUL DE PE LUNĂ!

O astronavă făcînd plinul de combustibil de pe o stație interplanetară.

Într-un prim pătrar al veacului nostru a trăit și a creat un poet extrem de inteligent, de talentat și de interesant, al cărui nume este Valerii Briusov. El cunoștea bine trecutul omenirii și se gîndea mult la viitorul ei. El socotea că va veni o vreme în care „doar un oraș cu geamuri lucitoare va prinde întreg pămîntul ca într-o scoică"! Intr-una din piesele lui, el povestește despre apusul vieții pe Pămîntul îmbătrînit pe care se înalță acest unic oraș de sticlă, dincolo de marginile căruia nu mai există nici măcar atmosfera. De data aceasta însă, Briusov a greșit.

Nu! Viitorul omenirii nu este o moarte lipsită de glorie, în aerul înăbușitor de seră al unui clopot de sticlă. „Omenirea... va pătrunde, la început sfioasă, dincolo de granițele atmosferei, iar apoi va cuceri întregul spațiu din preajma soarelui" — a spus profetic K. E. Țiolkovski. Nu pe Pămînt, ci pe alte corpuri ale sistemului solar se va înălța orașul de sticlă cu atmosfera artificială, cu sere gigantice, cu centrale electrice cu energie solară.

Interlocutorul nostru, președintele secțiunii de astronautică DOSAAF, Nicolai Alexandrovici Varvarov, face o scurtă pauză.

— Primul oraș de acest fel va apare pe Lună. Priviți fotografia sputnikului nostru. Toate aceste amfiteatre și cratere sînt amenajate parcă de însăși natura pentru crearea unor orașe-sere cu globuri și acoperișuri de sticlă.

Asaltul spațiului cosmic a început o dată cu lansarea primului satelit so-

M. VASILIEV și S. GUȘCIOV

● *(Continuare în pag. 2-a)*

In cadrul „Lunii prieteniei romîno-sovietice" ne-a vizitat țara cunoscutul pianist EMIL GHILELS, artist al poporului din U.R.S.S. Recitalul și concertul pe care le-a dat în fața spectatorilor bucureșteni, s-au bucurat de o unanimă apreciere.

LUNA MARII PRIETENII

Ca în fiecare an, poporul romîn sărbătorește cu dragoste și bucurie „Luna Prieteniei Romîno-Sovietice", care se desfășoară între 7 octombrie și 7 noiembrie. Cu acest prilej, oamenii muncii din țara noastră își reafirmă sentimentele de caldă prietenie pentru poporul sovietic eliberator, în cadrul unor variate manifestări politice, științifice și cultural-artistice.

Și anul acesta, Luna Prieteniei Romîno-Sovietice prilejuiește manifestări artistice de înaltă ținută. Concertele artistului poporului Emil Ghilels, recitalurile lui Leonid Kogan, sînt urmate de decada filmului sovietic, în cadrul căreia vor fi prezentate noi capodopere ale cinematografiei sovietice. Vom avea prilejul, între altele, să vizionăm „Soarta unui om", filmul care a primit recent cea mai înaltă distincție la Festivalul Cinematografic Internațional de la Moscova. Serghei Bondarciuc, realizatorul filmului, a scris pentru cititorii revistei noastre un articol în care înfățișează felul cum a colaborat cu autorul scenariului, marele scriitor M. Șolohov. Publicăm, în cele ce urmează, articolul lui S. Bondarciuc.

Serghei Bondarciuc în filmul „Soarta unui om"

Serghei Bondarciuc scrie pentru cititorii „Magazinului"

Ajutorul lui Șolohov în realizarea rolului lui Andrei din „Soarta unui om"

Actorul sovietic Serghei Bondarciuc, regizorul și interpretul principal al filmului „Soarta unui om", noua capodoperă a cinematografiei sovietice, a scris pentru revista noastră acest articol în care vorbește despre neprețuitul ajutor în realizarea rolului principal pe care l-a primit din partea marelui scriitor sovietic Mihail Șolohov.

Cînd am citit pentru prima oară povestirea lui Mihail Șolohov „Soarta unui om" am fost puternic impresionat de figura lui Andrei Sokolov. De atunci acest erou mi-a devenit apropiat și scump. Ca actor, am simțit de îndată dorința puternică, nestăvilită, de a-i da viață pe ecran.

● *(Continuare în pag. 4-a)*

3572 Km. cu autocarul în țări prietene

Jurnal de călătorie prin R. P. Ungară și R. Cehoslovacă

17 SEPTEMBRIE. — Primele sute de kilometri parcurși sînt bine cunoscuți din atîtea și atîtea drumuri pe aceste meleaguri: Ploești—Orașul Stalin—Sibiu—Cluj. Și totuși, parcă străbat pentru întîia oară această șosea. La tot locul se zărește, din goana mașinii, lucruri noi: căsuțe sau blocuri noi cu mai multe etaje, întreprinderi industriale modernizate sau cu totul noi.

După Orașul Stalin începe o ploaie torențială care ține pînă aproape de Turda. Este un răgaz nimerit ca să-i cunosc pe cei cu care călătoresc, să ascult întîia melodie cîntată cu atîta farmec de Vasile Petrescu, conducătorul autocarului ce se va dovedi de-a lungul întregului traseu nu numai un excelent șofer, dar și un tovarăș de drum dintre cei mai plăcuți.

Se apropie Clujul. De pe dealul Feleacului, luminile orașului se văd parcă să le atingi cu mîna.

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

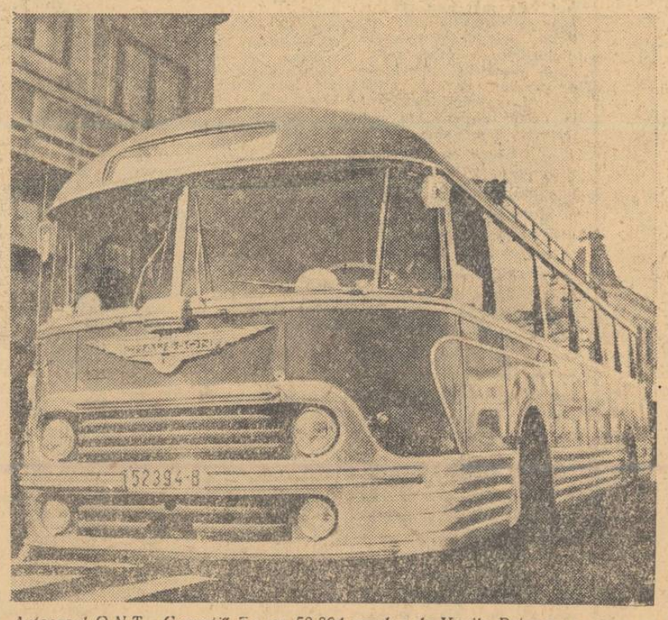

Autocarul O.N.T.-„Carpați" cu nr. 52.394 condus de Vasile Petrescu cu care au fost străbătuți cei 3572 km.

Moravuri și năravuri

Omul și locul

Mi se întîmplă destul de des să stau de vorbă cu băieți sau cu fete care au ajuns la anii cînd trebuie să se decidă pentru o specialitate. Unii cred, de pildă, că singurul cadru demn de ei este orașul și că singurele munci care le pot aduce satisfacții sînt cele de laborator, de birou sau de la catedre. De aici, goana după profesii pentru care nu au de multe ori chemare, de aici cheltuială zadarnică de forțe pentru însușirea unor cunoștințe care nu-i entuziasmează.

Pentru ei, pentru acești tineri neocopți, am să înfățișez o poveste adevărată, povestea unui bărbat, pe nume Tudor Popescu. De locul său e din părțile Corabiei. Părinții săi au fost dascăli de școală elementară. La vîrsta cînd încă nu-și dădea seama ce e bine și ce e rău a rămas fără tată. A crescut în lipsuri și în strîmtoare. Pe urmă, după eliberare, viața i s-a înseninat. A trebuit totuși să muncească mult pentru a învăța, pentru a o mai ajuta pe bătrîna lui mamă.

Se înțelege că după atîta zbucium, atunci cînd a venit vremea să-și aleagă drumul, Tudor putea să tindă și el spre o meserie mai comodă. Posibilități s-o facă avea mult mai multe decît alții. Dar omul n-a procedat așa. A simțit atracție pentru zootehnie. Către studiul acestei științe s-a îndreptat. A învățat la București. A fost un student disciplinat, conștiincios. Și iată că și-a luat diploma... Nu a început să cutreiere ca alții, drumurile, să bată la uși, să implore să i se dea un post în orașul său, deși putea să invoce motivul (de altfel plauzibil) că mama lui, care locuiește la Corabia ar fi avut nevoie de cineva care să stea în apropierea ei, s-o sprijine. Nu! S-a dus acolo unde a fost repartizat, adică la gospodăria colectivă din satul M. Kogălniceanu, o așezare dobrogeană. A înțeles că acolo era nevoie de el.

Munca desfășurată aici, în acest colț depărtat de țară, i-a adus multe mulțumiri. Pînă a nu veni el, gospodăria din satul M. Kogălniceanu — o unitate mare chiar și pentru Dobrogea care nu duce lipsă de colective mari — creștea numai anumite specii de vite. Oamenii preferau mai cu seamă vacile și oile. Tudor a studiat posibilitățile gospodăriei. El a văzut că se mai puteau crește și găște și găini și iepuri de casă. Cînd a adus vorba despre asta însă, Nuciu Hristu, președintele, a zîmbit neîncrezător.

— Am mai încercat cu păsările, a spus el. N-am reușit însă decît să îngrășăm cimitirul de animale. Încolo, venit, ioc...

— Eu spun că se poate. Dați-mi voința să dovedesc.

Hotărîrea lui făcea orice replică de prisos. I s-a dat prilejul să arate ce poate. Tudor a comandat mai întîi materiale și a mobilizat oamenii să facă adăposturi. Pe urmă a pus ouă la clocit. La începutul verii au ieșit bobocii și puii. Tudor petrecea multe zile în crescătorii, printre îngrijitoare, sfătuindu-le, îndrumîndu-le. La un moment dat, s-a ivit o boală. Inginerul n-a așteptat ca ea să se extindă. A izolat puii bolnavi, apoi s-a apucat să-i injecteze pe cei sănătoși. Pericolul a fost înlăturat. Multă bătaie de cap i-au dat rațiile. Mereu trebuia să le combine. Vremea a trecut repede. Acum, puii sînt găini mari — cîteva mii la număr — iar bobocii au ajuns niște găște de toată frumusețea. Gospodăria va încasa din vînzarea lor aproape 100.000 de lei.

Venituri bune aduc și iepurii pe care de asemenea, Tudor i-a „aclimatizat". Alături de rezultatele bănești imediate — foarte importante — vine și satisfacția demonstrării unui principiu. Cam aceasta ar fi istorioara. Ea ne arată cît de adevărată e zicala din bătrîni că „omul sfințește locul".

Fericirea se găsește oriunde omul muncește cu dragoste, unde pune tot interesul ca munca sa să dea roadele cele mai bune. Pentru că, în mod sigur, cazul lui Tudor Popescu nu este singurul de acest fel.

Ion PAVELESCU

IN ORAȘUL DE PE LUNĂ

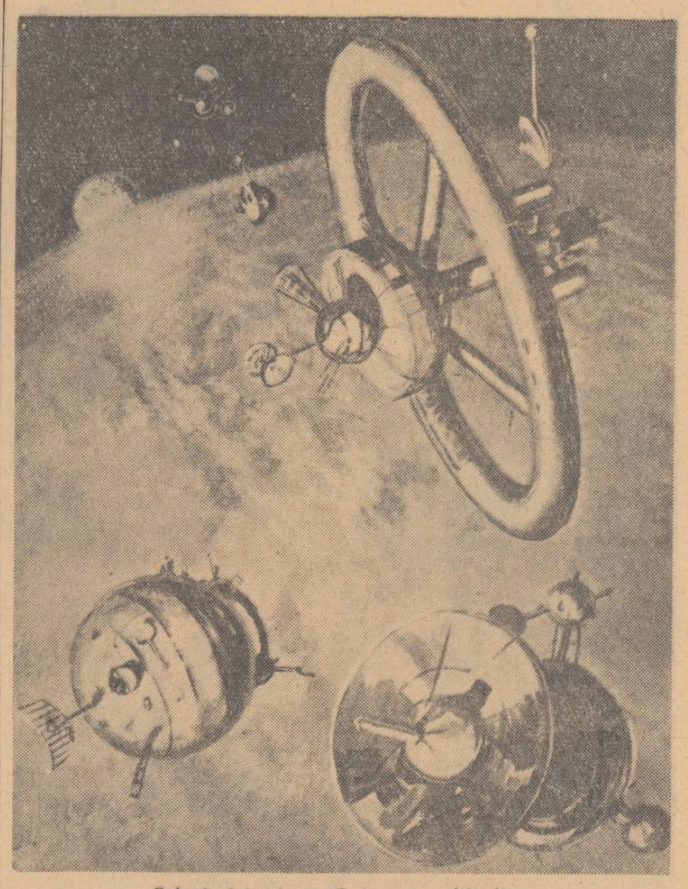

Colonie interplanetară la mare altitudine.

(Urmare din pag. I-a)

vietic artificial. Etapa următoare a fost racheta cosmică trimisă în Lună. Astăzi se pune problema creării în Lună a unui punct populat — o bază pentru aselenizarea navelor cosmice.

Bineînțeles, în prima etapă aprovizionarea oamenilor care vor trăi în Lună se va face de pe Pămînt. Lucrul acesta însă este extrem de costisitor. O franzelă adusă de pe Pămînt pe Lună va costa tot atît cît ar costa pe Pămînt o bucată de aur. De aceea, prima problemă va fi dotarea Lunei cu mijloace proprii. Cred că spre începutul secolului XXI această problemă va fi rezolvată, dacă...

Acest „dacă" presupune posibilitatea unei dezvoltări normale pașnice a omenirii. Noi, astronauții sovietici, ca și astronauții întregii lumi, sîntem vital interesați în păstrarea și asigurarea unei păci îndelungate între toate popoarele care populează Pămîntul. Realizarea de zboruri cosmice este posibilă numai în cazul dacă Pămîntul nu va fi mistuit de flăcările infernale ale războiului atomic.

Eu cred că forțele omenirii vor reuși să apere pacea și de aceea am onoarea să vă invit la o plimbare prin primul oraș de pe Lună situat în craterul Eratosfen.

...Iată-ne în Lună.

Un automobil de construcție specială ne duce în viteză pe un drum larg săpat pe marginile de granit ale stîncilor, de pe Cosmodrom spre orașul pe care trebuie să-l vizităm. E un drum minunat, pe care nu-l spală ploile și nu-l acoperă praful: aici nu există nici ploi, nici vînturi, nici atmosferă. E un automobil închis ermetic cu aer condiționat, fără de care ne-am fi topit pur și simplu în această cutie de metal.

Automobilul intră într-un tunel îngust săpat în stîncă și în fața noastră se deschid porți de aluminiu. E o ecluză aeriană. În orașul în care vom intra, presiunea atmosferică atinge aproape 500 de mm., adică cu o treime mai puțin decît pe Pămînt la nivelul mării. Aerul acesta însă poate fi respirat fără nici un fel de surprize neplăcute pentru sănătate. Pentru ca aerul acesta să nu se scurgă de sub capacul de sticlă al orașului, toate ieșirile sînt închise. Intrarea și ieșirea din oraș se face prin ecluzele aeriene.

În fața mașinii noastre se deschide cea de-a doua poartă de aluminiu și iată-ne intrați în oraș. Acum putem ieși din mașină, putem respira atmosfera artificială din orașul de sticlă.

Deasupra noastră se înalță bolți lucioare. Unele straturi sînt de sticlă, altele din mase plastice. Este diferită și componența gazelor cuprinse între tavanele transparente. Acoperișul acesta subțire înlocuiește aici atmosfera pămînteașcă. Ea are cîteva misiuni însemnate: să lase ca în oraș să pătrundă numai acea parte a radiației solare care atinge și suprafața Pămîntului, să contribuie la transformarea în energie electrică a acelei părți a radiației solare care este reținută și de căre atmosfera Pămîntului, să apere de căderea meteoriților etc., etc.

Trecem acum prin dreptul copacilor fructiferi. Nu-i putem recunoaște pe toți, deși toți sînt copii ai Pămîntului. În condițiile greutății reduse de pe suprafața Lunei, ceapa dă vlăstari de zeci de metri lungime.

În fața noastră e un perete cu ușă dublă. Asemenea pereți se întîlnesc aici la fiecare distanță de 800—1000 metri. Rolul lor este asemănător cu cel al apărătoarelor părții inferioare a unui transatlantic. În cazul cînd transatlanticul se izbește de o stîncă, apa va inunda numai o parte și vasul nu se va scufunda. Dacă un meteorit puternic va sparge acoperișul orașului de pe Lună, vor pieri numai plantele de pe un singur sector.

Oare aluminiul, sticla, masele plastice, apa, solul, toate acestea au fost aduse de pe Pămînt?

Nu! Aluminiul este obținut din mineralele din Lună la uzina care funcționează chiar aici. În fabricile din Lună se obțin sticla și masele plastice. Oxigenul și azotul aerului sînt obținute, de asemenea, din mineralele din Lună. Becurile care se aprind aici și care ard în decursul nopții, care durează aproape o lună de zile, instalațiile care încălzesc orașul, strungurile și cuptoarele care lucrează în fabrici și uzine, toate acestea sînt puse în mișcare prin folosirea energiei staționilor solare și atomice de pe Lună.

Orașul de pe Lună nu numai că lucrează pentru el însuși, pentru nevoile lui, dar lucrează, ca să zicem așa, și pentru export. Aici se fabrică material carburant sintetic pentru lansarea rachetelor care pleacă pe Pămînt. Se proiectează chiar construirea unei uzine mari de nave cosmice. Curînd, în călătoriile îndepărtate vor pleca rachetele fabricate în atelierele uzinei de pe Lună.

M. VASILIEV și G. GUȘCIOV

(Din volumul: „Reportaj din secolul XXI")

ÎNCĂ UN SALT ÎN COSMOS

de I. Sklovski

doctor în științe fizico-matematice, profesor

Omenirea nu va uita niciodată data de 4 octombrie 1957. În acea zi, în U.R.S.S., pentru prima oară în lume, a fost lansat un satelit artificial al Pămîntului. După o lună a pornit în spațiul cosmic al doilea satelit artificial sovietic, dotat cu o aparatură mai perfecționată și variată. Al treilea satelit artificial sovietic, lansat la 15 mai 1958, trimite și acum pe pămînt radiosemnale.

Începutul acestui an, primul an al septenalului, a fost marcat prin încă o victorie științifică — lansarea în direcția Lunei a primei rachete cosmice sovietice. După cum se știe, această rachetă a trecut la 5—6 mii kilometri de Lună și s-a transformat într-un satelit artificial al Soarelui.

La 12 septembrie a fost lansată a doua rachetă cosmică în direcția Lunei, care pentru prima oară în istoria omenirii, a efectuat saltul de pe Pămînt pe alt corp ceresc și a adus pe Lună fanionul cu stema Uniunii Sovietice.

La 4 octombrie 1959 s-a efectuat încă un salt în cosmos: a fost lansată o nouă rachetă cosmică, care trebuie apoi să intre în regiunea Pămîntului. Cunoștințele despre natura Lunei și cosmosului se vor îmbogăți considerabil.

Azi, în ajunul celei de a 42-a aniversări a Marelui Octombrie, noi oamenii de știință sovietici împreună cu întreg poporul, sîntem fericiți să rostim cuvintele Chemării C.C. al P.C.U.S.:

„Trăiască oamenii de știință, proiectanții, inginerii, tehnicienii și muncitorii sovietici care au acoperit de glorie Patria noastră, deschizînd prima în istoria zborului cosmic în Lună o eră nouă în supunerea spațiului cosmic de către om".

De Ziua Petrolistului

(Urmare din pag. I-a)

Am părăsit rafinăria nr. 1 Ploești avînd impresia că Gheorghe Belu îmi este un bun cunoscut. Totodată însă am fost pătruns de sentimentul că n-am reușit să aflu nici a mia parte din aspectele semnificative ale activității și vieții acestui om minunat și ale colectivului în mijlocul căruia lucrează.

I. ILIEȘ

nare a instalației de redistilare în vid. Tovarășul Belu a propus să o folosim (stătea degeaba la instalația de rafinație nr. 2) în locul pompei vechi, care era uzată, și debita mult mai puțin.

Am mulțumit celor doi maiștri pentru explicațiile date și i-am rugat să ne vorbească despre rezultatele obținute în muncă de colectivul secției de distilare a uleiului unde lucrează maistrul principal Gheorghe Belu.

— Date precise n-am putea să vă dăm, se scuză unul din cei doi maiștri. Le putem însă afla cu ușurință de la inginerul Mihai Andronic, șeful secției sau de la inginerul Vasile Constantinescu. Vă putem totuși arăta cum este prețuită munca noastră în cadrul rafinăriei.

Acestea fiind zise, cei doi maiștri ne-au invitat în biroul unde se află tabloul de comandă al instalației, DVI. Aici, la loc de frunte, se află steagul roșu al conducerii administrative și comitetului de întreprindere, de secție fruntașe pe rafinărie.

Am aflat mai tîrziu, de la inginerii Andronic și Constantinescu, că acest steag roșu a fost cucerit și menținut de la începutul anului ca rezultat al faptului că secția a obținut cele mai bune rezultate pe rafinărie, dînd în 9 luni peste 7.000 tone de uleiuri peste plan, reducînd pierderile admisibile de produse cu circa 1.500 tone și realizînd economii la prețul de cost în valoare de 3 milioane lei.

— Desigur că ne mîndrim cu realizările pe care le-a obținut secția noastră și sîntem hotărîți să le dezvoltăm continuu. Vrem să scrieți însă în revistă că întregul colectiv al rafinăriei are trei motive de a fi mîndru de activitatea sa. Maistrul Tănase Harhoi, ca un școlar, numără pe degete. În primul rînd pentru că în mijlocul nostru lucrează unul dintre cei mai de seamă oameni ai țării. Eroul Muncii Socialiste, Gheorghe Belu. În al doilea pentru că unitatea noastră se numără printre întreprinderile fruntașe pe țară în întrecerea pentru sporirea producției și realizarea de economii și... în al treilea rînd pentru că rafinăria noastră a primit una dintre cele mai de seamă distincții: Ordinul Muncii clasa I-a.

Cronica gastronomului

Friptură de hulub (porumbel)

Cum toamna e încîntătoare
Și viața îmi apare roză,
Mă ierți, frumoasă cititoare,
Că astăzi nu pot scri în proză.

În zări, amurgul întîrzie,
De parcă lumea o regretă.
În toate-i vis și poezie
Și dumneata îmi ceri rețetă.

Voios, am mai cerut o halbă,
Pe cînd vecinul un sifon.
De cer lipită, luna albă
E o monedă de carton.

Deci nu pot scrie proză, sau
Rețetele să le verific.
Rețetă însă tot îți dau,
Permite-mi numai s-o versific.

REȚETA

Iei un hulub decapitat
Ales din cei mai grași, firește.
Scoți penele. Cînătorește,
Apoi sărează delicat.

Și nu uita un amănunt:
Tăind spre-al înveli, o fină
Felie albă de slănină,
Să-i pui în coș și-un pic de unt.

Pe urmă, c-un cuțit ce taie
Cioplește cu îndeminare
Vreo opt sau nouă bețișoare
Și le așează în tigae.

Hulubul cel cu unt umplut,
Pe-acest grătar improvizat
Într-un cuptor va fi lăsat
La foc domol și susținut.

Și ca să-i tragi din plin folosul,
Cînd slăninuța s-a prăjit,
Îl scoți afară, negreșit,
Fără să uiți să-i torni și sosul.

Cu un vin roș în pahărel,
Friptura e o delectare.
Deci, îți urează poftă mare,
Al dumitale

PASTOREL

POȘTA Redacției

EMMA FRANCESCA VALENTINI-Giurgiu — Cînd vă veți prezenta la examenul de admitere la institutul respectiv, vă veți... convinge personal. Pînă atunci nu vă mulțumiți doar cu părerile mai mult sau mai puțin competente ale cunoscuților, ci continuați să învățați, să citiți cît mai multă literatură, să vizionați cît mai multe spectacole teatrale și cinematografice. Noi sîntem încredințați că veți reuși dacă vă veți pregăti cu multă pasiune.

SZABO ARNOLD-Oradea — Din cele ce ne scrieți se pare că lucrarea dv. este interesantă. Noi sîntem dispuși să publicăm fragmente din această lucrare (bineînțeles pe cele mai bune) însoțite de fotografii și desene. Fiecare fragment ar trebui să cuprindă 3—4 pagini și să fie însoțit de 4—5 fotografii sau desene. Trimiteți pentru început un fragment să-l citim și apoi vom mai discuta.

B. V. — Turnu Severin: De ce perseverați în a scrie epigrame cu orice preț? V-am mai spus că cele trimise par a fi produse pe bandă, atît de bine seamănă între ele.

O epigramă fără tema, fără adresă și mai ales fără spirit critic ori satiric, nu este altceva decît o gratuitate. Considerînd că timpul vă este prețios și apreciind zelul dv. pentru scris, ne permitem să vă facem o recomandare: încercați să ne trimiteți materiale scurte — fiindcă preferați aceste dimensiuni — care să conțină realizări din orice domeniu de activitate cu care aveți tangență, în orice caz material faptic. Există în orașul și în raionul dv. atîtea întîmplări petrecute în cei 15 ani de la eliberarea patriei care merită să fie cunoscute. Căutați aspectele cele mai semnificative și înfățișați-le într-o formă cît mai atractivă.

Cu acest îndemn nu nerămîne decît să vă dorim succes.

SANDU POPA — Cluj: Desenele trimise sînt executate corect, însă nu din punct de vedere publicistic. Dacă sînt lucrări de început, înseamnă că e un început promițător. Modestia ce se degajă din scrisoarea ce le însoțește, ne îndreptățește să credem că veți face progrese frumoase. Ar fi bine să vă consultați cu cineva competent și în orice caz să activați într-un cerc de specialitate. Acolo veți avea mediul prielnic unei munci organizate și sistematice.

DORINA BADEA — Giurgiu, str. Plevnei nr. 17. V-am îndeplinit în parte dorința puolicînd-vă adresa. Amatorii de schimburi de vederi vă vor scrie cu siguranță. Vă mulțumim pentru propunerile făcute și vom ține seama de ele.

S. TERY — București: La prima și la cea de a treia întrebare, răspunsurile sînt afirmative. La cea de a doua nu vă putem răspunde fiindcă nu avem un catalog la dispoziție.

GHEORGHE VASILIU — Iași, str. Săulescu nr. 33: La fel ca și cititoarei noastre Doina Badea din Giurgiu, v-am publicat și dv. adresa. Vă dorim și dv. succes.

AUREL RUSU — Cluj: Nu avem cunoștință de existența unei asemenea lucrări. De altfel cele ce vă interesează pe dv. se învață direct de la cei de meserie.

B. ANTONIU-Timișoara: Cele două reportaje suferă de aceeași metehnă: spun foarte puține lucruri, deși ca întindere, ele nu pot fi numite scurte în reportajul „În viața de toate zilele a unui oraș", arătați că ajungînd în fața unui apartament dintr-un bloc nou v-ați pus întrebarea: „Să sun! Nu! Mai bine să intru pe nesimțite". Intrînd în acest chip, ați dat de o mamă care tricota alături de copilul ei. Reportajul nu spune dacă femeia s-a speriat cînd s-a pomenit cu autorul că dă buzna înăuntru, gata să înceapă interviul. Procedeul, firește, nu este recomandabil. Am fi fost mai bucuroși dacă autorul intra în subiect pe nesimțite, fiindcă introducerea ce-a făcut-o i-a jucat un renghi. Și nu numai introducerea.

Vom analiza cu atenție careul trimis și dacă va fi bun...

Ș. GAGOS-Iași: Ce să alegeți: secția reală sau pe cea umanistică? Părerea noastră este să alegeți pe aceea pentru care aveți afinități mai mari. În acest caz nu vă putem da un răspuns categoric. În problema a doua vă spunem că puteți face excursii unde doriți, înscrîndu-vă prin O.N.T.-„Carpați".

ION ZECHERU-Codlea: Problema care vă interesează o puteți afla mai bine, adresîndu-vă revistei „Natura". La poșta redacției în nici un caz nu ne putem permite să publicăm un amplu studiu.

I.F.-București: Dacă așa de mult iubiți meseria despre care ne scrieți, părerea noastră este să adresați o scrisoare personală directorului fabricii, cerîndu-i sprijinul în problema respectivă. Asta cam seamănă cu povestea oului lui Columb, totuși punînd în aplicare sfatul nostru s-ar putea să aveți de cîștigat.

TASE GHECIU-Orașul Stalin: Produsul descoperit de academicianul bulgar Pascov se întrebuințează numai în combaterea efectelor poliomielitei. Deocamdată serul nu se găsește la noi.

V. BECENESCU-Căpeni (Sf. Gheorghe): Nu aveți motiv să fiți „emoționat" scriind pentru prima dată revistei noastre. Poate însă că vă va emoționa și găsirea acestui răspuns în rubrica noastră. Puțină stăpînire și emoția trece. 1) Rîul despre care ne întrebați este Dunărea. 2) Filmul „Salariul groazei" nu mai rulează. S-ar putea ca el să fie reluat. 3) Ceea ce ne-ați semnalat era o greșală de tipar. În loc de „meroase" citiți „numeroase". Cuvîntului îi lipsește silaba „nu". Vedeți ce mult poate să conteze și un „nu"?

P. DAN-Orașul Stalin: Desenului dv. îi lipsea doar un lucru pentru a fi bun — calitatea. Ce părere aveți despre remedierea acestei lipse?

N. POPESCU-Tg. Mureș: Pentru abonamentele la publicațiile străine adresați-vă Oficiului local de difuzare a presei. E simplu!

VIOREL VASILESCU-Ploești: Acum cînd vă răspundem s-ar putea să fiți deja în posesia cărții dorite, fiindcă lucrarea a fost trimisă librăriilor din întreaga țară.

VLADIMIR I. POPESCU-București: Vă mulțumim pentru că ne-ați semnalat greșeala apărută. Într-adevăr, Marie Cyr din statul Maine (S.U.A.) nu putea naște la 4 ani al 27-lea copil. Mai trebuia o cifră lîngă 4. Ce cifră anume trebuia adăugată o lăsăm în seama dv. ca pe o problemă de rezolvat. Puneți mîna pe creion deci și socotiți.

V. APĂTEANU-Lipova: Nu ne-ar fi greu să vă procurăm cartea cerută de dv., dar ea nu există. Și de unde nu-l, nimeni nu poate pretinde...

Enciclopedia magazin

STILUL GOTIC

Auzim adesea vorbindu-se despre stilul gotic. Frunzărind albume de artă sau de fotografii ce înfățișează monumente vechi de arhitectură din orașe cu tradiție istorică, putem vedea construcții de felul catedralei Notre Dame din Paris, a catedralelor din Reims, Strasbourg, Amiens, edificii cu caracter religios sau laic din Praga, Varșovia, iar la noi, din Cluj, Sighișoara, Orașul Stalin — care ne uimesc prin măreție și perfecțiune, prin îndrăzneala și logica arhitectonică. Astfel de construcții sînt menționate ca aparținînd stilului gotic. Cărei epoci din arta universală îi aparține goticul, cum a apărut și s-a dezvoltat acest stil, care sînt trăsăturile sale specifice?

Termenul de GOTIC a apărut în Italia în epoca Renașterii și era sinonim cu termenul **de barbar**: oamenii renașterii considerau arta de pînă la ei, a evului mediu, ca barbară și au denumit-o peiorativ **gotică** — cuvînt derivînd de la **goți** — cei care, după convingerea acelor timpuri, au distrus cultura Romei antice. Abia în secolul XVIII — prin contribuția unor oameni de cultură și savanți ca Goethe — a început să fie apreciată valoarea artistică a artei gotice. În secolul XIX estetica burgheză reacționară a ajuns s-o idealizeze, preamărind trăsăturile religioase ale goticului. Abia critica sovietică de artă, relevînd elementele pozitive, valoroase, ale acestui stil, dar și elementele contradictorii, i-a stabilit locul în istoria artei universale. Elementele contradictorii ale stilului gotic, care s-au manifestat cu deosebire în domeniul arhitecturii, au fost determinate de factori economico-sociali bine precizați. Arta gotică a apărut în secolele XII—XIII, cînd orașele feudale au devenit o mare forță socială, dispunînd de acumulări materiale din ce în ce mai importante, revendicînd de la feudali o serie de libertăți importante, dar rămînînd totuși în cadrul lumii feudale. Forțe creatoare importante, gînduri îndrăznețe, experiență și știință în arta construcției, se acumulaseră la meșterii-orășeni și aceste potențe au sfîrșit prin a se manifesta în toată plenitudinea în acele uriașe construcții ridicate în cuprinsul orașelor. În aceste construcții s-au reflectat în mare măsură trăsăturile artistice populare. Totuși, cum influența spirituală a bisericii era foarte puternică și îngrădirile feudale încă în vigoare, orașele — singure capabile să construiască asemenea edificii — au închinat monumentele de arhitectură bisericii, ridicînd acele impunătoare catedrale care fac mîndria secolelor XII—XV din cultura țărilor occidentale.

Iată de ce o parte din trăsăturile artei arhitecturale gotice — îndrăzneala concepției, mișcarea și ritmul, vastitatea spațiilor interioare — aparțin spiritualității populare, corespund tendinței spre eliberare a gîndirii pe care o manifestau orășenii, iar altele — caracterul convențional, exagerările în alungirea formelor (disproporționate față de trupul omenesc) — sînt expresia misticismului clericalist. De altfel se face o deosebire între goticul din perioada sa de înflorire (sec. XIII—XIV) și goticul tîrziu, decadent, care se crampona în sfera misticismului și a stilizării convenționale dusă la absurd, barînd astfel calea noii culturi ce se ivea și care anunța Renașterea.

Principala problemă a construcțiilor în stil gotic era crearea unui spațiu interior cît mai mare, deoarece se tindea ca înăuntrul edificiului să încapă un mare număr de oameni. Catedrala Notre Dame din Paris putea cuprinde 10.000 de oameni. De cele mai multe ori în catedrale își desfășurau activitatea și parlamentele, se dădeau reprezentații teatrale etc. Pentru a se realiza un asemenea uriaș spațiu interior s-au găsit soluții ingenioase, bazate pe un sistem de stîlpi și arcuri de forme ogivale, lucrate în piatră cioplită. La exterior presiunile bolților pe stîlpi erau echilibrate de contraforți. Între contraforți erau plasate ferestre mari din sticlă colorată — vitralii — pe care erau figurate scene religioase.

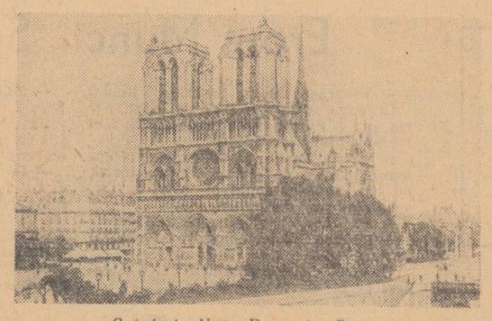

Catedrala Notre-Dame din Paris

Goticului francez îi sînt caracteristice logica și armonia interioară a construcției, bogatele vitralii și sculptura exterioară măestrit lucrată. Monumente mai de seamă sînt catedrala Notre-Dame din Paris, cele din Chartres, Reims, Amiens și Rouen.

În Anglia catedralele sînt mai lungi, dar nu atît de înalte ca cele din Franța. Arcurile bolților interioare descriu figuri decorative măestrit concepute. Catedralele engleze din Salisbury, Lincoln, York, sînt specifice acestui stil. O arhitectură gotică mai modestă, bazată pe folosirea cărămizii, s-a dezvoltat în Țările de Jos, în Scandinavia și nordul Germaniei. În Germania și Austria s-au ridicat vestite catedrale, cu turnuri înalte cum sînt cele din [illegible], Viena, Köln și Ulm. Stilului gotic îi aparțin, cu particularități originale și marile construcții din Spania, Italia (Palatul Dogilor din Veneția), Cehoslovacia (vestita catedrală Sf. Vit din Praga), Polonia, Ungaria. În țara noastră sculptura gotică s-a dezvoltat în strînsă legătură cu arhitectura, avînd un decorativ simbolic și alegoric.

Statuile, așezate la exterior și înăuntru erau tepene, convenționale, după un canon ce contrazicea armonia trupului omenesc (ori prea scunde ori nefiresc alungite), dar adesea în modelarea chipurilor apăreau elemente de observație realistă. Stilul gotic s-a extins și asupra arhitecturii laice — deși clădiri civile s-au păstrat mai puține. Clădirile orășenilor aveau fațada încununată cu un acoperiș triunghiular înalt. Primăriile orașelor aveau turnuri înalte, ceea ce le dădea un aspect trufaș, marcînd victoria orășenilor asupra restricțiilor feudale (cele mai frumoase clădiri de acest fel sînt socotite primăria din Bruxelles și cea din Arras). Originale și îndrăznețe în soluțiile arhitectonice erau halele și localurile breslelor. Un exemplu ilustru este clădirea Sukiennice din Cracovia.

Cu o infloritoare artă a miniaturilor (manuscrise impodobite cu desene pe subiecte istorice sau de morală) tapiseriei, lucrăturii în aur și emailuri (emailurile din Limoges) încheiem consemnarea principalelor domenii de manifestare ale stilului gotic în artă.

Maxim COSMA

Copernic, astronom și... medic

Puțini știu că marele astronom polonez Copernic a fost un medic practician apreciat în timpul său. Studiile medicale le-a făcut între anii 1501—1504, la Universitatea din Padova, for de cultură prețuit în acea vreme. Medicina se bucura de o deosebită atenție în orașul în care, cu două sute de ani în urmă, se disecase pentru prima oară un cadavru uman. Deși abea se introdusese învățămîntul clinic la patul bolnavului, iar disecțiile nu erau încă permise decît o dată pe an, totuși medicii instruiți la școala medicală din Padova s-au dovedit printre cei mai buni ai timpului.

Copernic s-a dedicat studiilor medicale cu aceeași ardoare cu care cerceta tainele filosofiei și astronomiei. Întors în Polonia, el a fost multă vreme medicul oamenilor sărmani din localitatea în care trăia.

În bibliioteca din Upsala (Suedia) se află cinci tomuri prețioase. Sînt cîteva din cărțile medicale care au aparținut bibliotecii lui Copernic. Ele conțin numeroase adnotări făcute de mîna marelui astronom care era, în același timp, un medic practician cu experiență.

Biografii lui Copernic afirmă că priceperea sa medicală a făcut să fie poreclit „Aesculapius". Descoperirile uimitoare ale lui Copernic în astronomie au eclipsat pe medicul Copernic despre care, însă, documentele vremii vorbesc în termeni foarte elogioși.

M. F.

PROKOFIEV

În această stagiune, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. va prezenta baletul **„Romeo și Julieta"**, pe muzica lui Prokofiev.

Unul din cei mai remarcabili muzicieni ai timpurilor noastre, Serghei Serghelevici Prokofiev este autorul unui mare număr de lucrări: șapte simfonii, mai multe opere, balete, concerte instrumentale, cantate și oratorii, muzică pentru filme, muzică de cameră. Muzica lui Prokofiev, melodioasă și veselă, este plină de viață, de optimism. Ea reflectă însuși caracterul și temperamentul compozitorului, a cărui originalitate s-a afirmat mai cu seamă în povestirea muzicală cu declamație „Petrică și lupul", o lucrare muzicală fără seamăn în literatura componistică. Calitatea cea mai de preț a acestei lucrări scrisă pentru copii este că accesibilitatea ei nu se datorește totuși folosirii unor mijloace infantile. Alături de „Petrică și lupul", care se află în repertoriul universal, baletul „Romeo și Julieta" se bucură de o egală popularitate. Suflul național, pătrunș de un puternic patriotism, al creației lui Prokofiev, s-a făcut cu deosebire remarcat cu prilejul aparției cantatei „Alexandr Newski", scrisă în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. (Vom avea prilejul să ascultăm din nou cantata „Alexandr Newski" în cadrul concertelor prilejuite de Luna prieteniei romino-sovietice, ca dealtfel și alte lucrări ale marelui compozitor).

M. N.

CHARLIE CHAPLIN

O pălărie tare, o mustăcioară, bastonașul și perechea de ghete sînt suficiente pentru a-l evoca pe Charlot — sub adevăratul său nume Charles Spencer Chaplin — personajul atît de cunoscut de pe ecranele tuturor cinematografelor din lume. Nu există actor mai popular decît omulețul care a cîștigat inimile spectatorilor din cele cinci continente și ale cărui glume și caldă umanitate au stîrnit dragostea oamenilor simpli și ura înverșunată a marilor potentați industriali. Nici nu este de mirare, devreme ce Chaplin își definește astfel comicul: „Închipuiți-vă un capitalist plin de orgoliu, barba sa solemnă, pantalonii săi cu dungi, redingota sa, ghetele sale, jobenul său, pe scurt toate atributele unui milionar. Chiar și cel mai inofensiv a avut măcar în treacăt dorința de a-l trage de barbă. Dacă acest capitalist este tras de barbă de un omuleț caraghios în genul meu, toată lumea pufnește în rîs, încîntată. Vor fi desigur cîțiva spectatori care vor socoti scandaloasă și revoluționară această tragere de barbă. Dar ei nu vor constitui decît o minoritate. 90 la sută din public este încîntat să-și vadă realizată propria sa dorință".

Viața lui Chaplin, închinată încă din copilărie spectacolului — debutează pe scenă la vîrsta de șase ani, se pare — nu cunoaște întreruperi, pauze. Chaplin lucrează fără răgaz și abia terminat un film, proiectul celui următor este copt. Contractele lui inițiale — în perioada cînd realiza scurte filme comice în S.U.A. — prevedeau cîte un film pe săptămînă. Ritmul de„a dreptul drăcesc scade apoi numai în aparență, deoarece atunci cînd Chaplin începe să realizeze filme de lung metraj nu cunoaște, în continuare, odihnă. Toate filmele lui Chaplin au fost scrise și puse în scenă de el, iar în ultimul timp a compus și muzica pentru filmele sale. Numărul filmelor realizate de Chaplin se ridică la impresionanta cifră de 78.

Popularul comic, a cărui apariție în oricare metropolă europeană ducea la imposibilitatea circulației pe străzi din pricina mulțimii de admiratori care se înghesuiau să-l vadă, începe să producă filme de lung metraj din anul 1921 (anul premierei operei sale „Puștiul"). Urmează un șir de capodopere: „Goana după aur". „Circul". „Luminile orașului", „Timpuri noi". „Dictatorul", „Monsieur Verdoux". „Luminile rampei"... În 1952 Chaplin părăsește America cu soția sa Oona (fiica celebrului dramaturg Eugen O'Neill, cu 36 de ani mai tînără decît el) și cei patru copii ai lor și declară că nu intenționează să se mai întoarcă în S.U.A. În Europa Chaplin realizează filmul „Un rege la New York" și-și stabilește reședința la Vevey, în Elveția.

Astăzi, Charlie Chaplin, în vîrstă de șaptezeci de ani, lucrează la pregătirea unui nou film, „Charlot în sputnik". Neobosit, genialul actor și autor de comedii cinematografice continuă să încînte spectatorii din toată lumea. Popularitatea sa se datorește umanismului care-l caracterizează. S-a definit în urmă cu cîțiva ani astfel: „Cred în puterea rîsului și a lacrimilor, în opoziție cu ura și teroarea. Filmele bune constituie un limbaj internațional, ele răspund nevoii pe care o au oamenii de veselie, de milă, de înțelegere. Ele sînt un mijloc de a înlătura norii de suspiciune și de teamă care copleșesc lumea de azi... Dacă am putea schimba între națiuni, pe o scară largă, filme care să nu fie propagandă agresivă, ci care să vorbească în limbajul simplu al bărbaților și femeilor simple!... Aceasta ar putea contribui la salvarea lumii de dezastru".

Ion BARNA

CELE „TREI UNITĂȚI"

Reprezentarea, cu un succes deosebit, în sala Comedia a Teatrului Național I. L. Caragiale a „Cidului" lui Corneille, ne poate oferi prilejul să ne oprim, pe scurt, asupra faimoaselor „trei unități" — staționicite mai întîi în „Poetica" lui Aristotel (384-322 î.e.n.) despre care Marx afirmă că a fost „cel mai mare gînditor al antichității".

Mai tîrziu, în secolul al XVII-lea, teoreticienii clasicismului francez Nicolas Boileau, a dat concepției aristotelice o interpretare clasică în celebra sa „Artă poetică" (1674).

Pentru tragedie și comedie Boileau a fixat trei unități: unitatea de timp pretindea ca acțiunea să se desfășoare în cuprinsul unei singure zile, unitatea de loc cerea un singur decor, după cum unitatea de acțiune cerea ca firul acțiunii să se desfășoare fără devieri, fără episoade:

Dar noi ce ne supunem
la legea rațiunii,
Vrem arta să îndrepte
și mersul acțiunii;
Un loc, o zi anume,
și-un singur fapt deplin
Va ține pîn-la urmă
tot teatrul arhiplin.

Mania staționicirii unor reguli rigide, a unor adevărate legislații, concretizate în aparița unor „poetice", este caracteristică începutului secolului al XVII-lea, în Franța, aceasta în vădită contradicție cu spontaneitatea și ignorarea oricărui dogmatism a idealurilor Renașterii.

Mișcarea jansenistă, cu ideile sale privitoare la grație și predestinare, generatoare de atitea dispute, ca și sistemul filosofic al lui Descartes care promova primatul rațiunii, al gîndirii atotdominatoare, dar abstractă și generalizatoare, au adus la stabilirea unei severe discipline și în artă. Artiștii, pictorii și sculptorii, s-au supus unor legi, codificate de Academie. S-a spus că rațiunea tiranizează, uitînd să fie rațională. În teatru s-au instaurat cele trei unități, cunoscute încă mai de mult italiei umaniste, dar unde ele nu s-au impus dramaturgilor. În Spania, Cervantes s-a arătat aparatorul lor, în vreme ce Lope de Vega și Tirso de Molina nu le-au luat în serios. Corneille, la debutul său, le-a ignorat dacă ele s-au impus în Franța, aceasta s-a datorat atotputernicului Richelieu, zelos apărător al lor. S-a spus, și pe drept cuvînt, că în dorința de a fi „raționaliști", s-a pierdut orice spontaneitate și imaginație; ochii s-au obișnuit să nu vadă mai mult decît ce li se arătau. În căutarea adevărului, a verosimilului, s-a săltat drama într-un cadru anonim, reducîndu-i durata la cinci sau șase ore, ceea ce a adus, cum era de așteptat, la înlocuirea unor convenții cu altele.

Fără să țină seama de complexitatea și diversitatea caracterelor umane, dramaturgii au subliniat o anumită

„Misterul" lacului Toplitz

Acum cîtva timp, lîngă malul lacului Toplitz situat în Stiria superioară — una din cele mai pitoreşti şi sălbatice regiuni a Alpilor Austriei a sosit un grup — în aparenţă turişti — aducînd cu ei un echipament potrivit mai curînd pentru o expediţie marină decît una alpină : plute foarte solide, bărci pneumatice, costume de scafandrieri, aparate de filmat subacvatice, sonde pentru explorări submarine etc. Peste cîteva zile noii veniţi, instalaţi pe o plută foarte modern utilată lansată pe lac, au început să desfăşoare o vie activitate aidoma unor oceanografi.

Vestea sosirii necunoscuţilor s-a răspîndit curînd în întreaga regiune. S-a aflat că „expediţia" e patronată de revista vest-germană „Stern", care apare la Hamburg, dar că n-are nimic comun cu activitatea reportericească, ţelul ei fiind cu totul străin de gazetărie...

...Şi de îndată a început din nou să circule în localităţile din apropierea lacului Toplitz, o veche istorie despre „misterioasa" comoară care ar zace pe fundul lacului de pe vremea ultimelor zile ale celui de al doilea război mondial...

Cum s-a născut povestea despre comoară

In cei din urmă doi ani ai războiului, lacul Toplitz şi împrejurimile sale, fuseseră considerate „regiune închisă". Pe malurile lui, la picioarele pereţilor stîncoşi de un pitoresc fără seamăn, a fost instalată, încă în 1943, o staţiune experimentală a marinei de război hitleriste, unde diverşi specialişti în domeniul tehnicii rachetelor construiau şi experimentau rachete submarine. Pe vremea aceia circulau cu deosebită insistenţă zvonurile lansate de hitlerişti în legătură cu așa zisa „armă minune" care — spuneau ei — va fi pusă în acţiune împotriva Angliei şi va determina o cotitură în război, în favoarea Germaniei naziste. Se zicea chiar că pereţii stîncoşi de pe malul lacului reprezentau, în cadrul exerciţiilor cu rachetele experimentale, stîncile Gibraltarului, a cărui cucerire era prevăzută în planul unui atac submarin cu aceste rachete. Localnicii erau ţinuţi departe de malurile lacului ; muncitorii auxiliari ai staţiunii experimentale erau aduşi de la distanţe de sute de kilometri. Ori de cîte ori aveau loc explozii experimentale, localităţile din apropierea lacului erau evacuate.

Dar sfîrşitul războiului s-a apropiat fără ca respectivele planuri şi „arma minune" să mai poată fi puse în acţiune...

...Era în acele zile cînd Hitler, otrăvit cu şoricioaică, zăcea carbonizat în subteranele Cancelariei sale, îngropat sub dărîmături.

In împrejurimile lacului Toplitz sosiseră acolo transportaţi în camioane cu şcurtă vreme în urmă cîteva unităţi SS. După ce au gonit din acele locuri pe aproape toţi cei ce lucrau la staţiunea experimentală a marinei de război şi întreaga populaţie din localităţile apropiate, au început să descarce din camioane o mulţime de lăzi mai mari şi mai mici şi le-au dus cu bărcile în mijlocul lacului unde le-au făcut să dispară în adîncuri. In timp ce se efectua operaţia, locul unde se scufunda fiecare ladă era notat cu grije pe o imensă hartă a lacului. Toate acestea se desfăşurau sub ochii uimiţi ai unor localnici care deşi evacuaţi de SS-işti, îşi găsiseră adăpost prin pădurile de pe înălţimi din apropierea lacului, de unde puteau privi totul neobservaţi. Nu le-a fost greu să ajungă la concluzia că dacă lăzile au fost scufundate cu atîta grijă şi conform unui plan, aceasta însemna că ceea ce conţineau nu era sortit distrugerii...

...Şi astfel s-a născut povestea despre comoara scufundată în adîncurile lacului Toplitz. Localnicii au răspîndit-o, pretinzînd că lăzile conţineau aur, bijuterii şi alte obiecte de valoare care aparţinuseră lui Himmler sau Kaltenbrunner, sau poate chiar lui Hitler. Se vorbea despre valori de milioane şi unele documente nu mai puţin preţioase...

Chiar în primele zile după sfîrşitul războiului, lacul Toplitz şi împrejurimile lui au devenit un loc frecventat de nenumăraţi „căutători" de comori. Au fost semnalaţi şi o serie de „turişti" care vorbeau o germană cu totul diferită decît dialectul austriecilor şi care-şi petreceau „concediul" umblînd singuratici pe malurile lacului...

Dar lacul Toplitz se încăpăţîna să-şi păstreze secretul...

Misterul se dezvăluie

„Expediţia" patronată de revista hamburgheză „Stern", echipată după cum arătam mai sus şi înarmată cu autorizaţii eliberate de oficialităţile austriece, a început de îndată investigaţiile „la un înalt nivel tehnic". In fruntea expediţiei se află un așa zis „reporter" al revistei, pe nume Wolfgang Löhde, fost membru al marinei hitleriste şi scafandrier cu experienţă. Dar nu acestea au fost singurele calităţi pentru care Löhde a ajuns conducătorul expediţiei, principalul ei iniţiator şi totodată şi cel care l-a determinat pînă la urmă pe Gerd Bucerius, redactorul şef al revistei „Stern" să contribuie cu frumuşica sumă de 25.000 de mărci vest-germane la finanţarea expediţiei. Löhde mai deţinea şi unele informaţii datorită cărora se părea că acţiunea ce o pregăteşte va merge la sigur.

„Operaţia Bernhard"

Löhde pretindea fără nici o modestie că este singurul expert în viaţă al „operaţiei Bernhard" — o vastă acţiune întreprinsă de hitlerişti în cursul trecutului război mondial care fusese cunoscută parţial chiar în primele zile de după război. E vorba de o încercare făcută de diriguitorii „Reichului hitlerist" de a submina pe cale financiară, şi de a împinge astfel la prăbuşire, Imperiul Britanic. Aceasta prin răspîndirea atît în Anglia cît şi în alte ţări ale lumii a unor enorme cantităţi de lire sterline false fabricate în Germania nazistă.

Cercetările întreprinse în perioada postbelică au dat la iveală o mulţime de amănunte în legătură cu faimoasa „operaţie Bernhard". Astfel s-a aflat că paternitatea ideii tipăririi bancnotelor false aparţinea unui ofiţer hitlerist numit Navjocks care conducea așa numita grupă VI F. 4 ce se ocupa cu fabricarea actelor false pentru serviciile spionajului nazist. Proiectul lui Navjocks a fost îmbrăţişat cu entuziasm de superiorul său Reinhart Heydrich, şeful poliţiei de siguranţă şi a fost aprobat de Himmler şi apoi de Hitler însuşi. Traducerea lui în viaţă a început încă în 1940 cînd au fost făcute primele încercări de tipărire a bancnotelor false de lire sterline. După un timp relativ scurt bancnotele false au ajuns la o asemenea perfecţiune încît au trecut fără nici un accident prin expertiza unei mari bănci elveţiene. Din acel moment producţia de bancnote a început pe „scară industrială" sub supravegherea directă a SS-ului, maşinile fiind camuflate în cîteva lagăre de exterminare ca de pildă cel din Ebensee şi Sachenhausen.

Cercetările întreprinse ulterior au dus la concluzia că au fost fabricate bancnote false în valoare de multe zeci, poate chiar sute de milioane de lire. Dar numai o cantitate relativ mică a mai apucat să intre în circulaţie, fiind folosită pentru mai multe scopuri : o parte pentru cumpărarea de materii prime în ţări neutre în timpul războiului — Elveţia, Suedia, Spania, Portugalia — altă parte pentru plătirea agenţilor şi acţiunilor serviciului de spionaj şi informaţii al naziştilor în străinătate, iar o a treia parte a fost paraşutată asupra teritoriului Angliei. Sfîrşitul războiului i-a surprins pe hitlerişti înainte de a fi putut pune în circulaţie grosul bancnotelor falsificate. Ele au fost aşezate cu grije în lăzi şi făcute „deocamdată" să dispară... O parte din aceste lăzi au fost descoperite în riurile Traun şi Enns, iar într-o grotă din apropierea localităţii Redelzipf au fost găsite maşini pentru tipărirea lor. Cercetările au dus la presupunerea că o altă parte din stocurile de lire sterline falsificate ar putea fi în lăzile scufundate de SS-işti în apele lacului Toplitz...

Bancnote false şi documente veritabile

Să revenim acum la Wolfgang Löhde, așa-zisul „reporter" al revistei „Stern". Probabil că ştia el ce ştia, cînd a început demersurile pe lîngă redactorul şef al revistei, Gerd Bucerius, ca să-l convingă să finanţeze expediţia. Dar Gerd Bucerius s-a lăsat rugat timp de un an jumătate pînă să deschidă punga. Şi nu din zgîrcenie, ci pentru că Gerd Bucerius nu este numai redactorul şef al unei oarecare reviste ilustrate din Hamburg, ci şi deputat în Bundestagul vest-german şi politician binecunoscut în Republica Federală. Pe baza experienţei sale ajunsese la concluzia că în nişte lăzi pe care SS-iştii le-au scufundat cu atîta grije la sfîrşitul războiului pentru a le conserva pe fundul unui lac, undeva în creierul munţilor, trebuie să existe pe lîngă lire sterline false şi alte documente... veritabile. Şi tot pe baza experienţei ştia că documente ca acestea puteau compromite multe personalităţi azi foarte suspuse în Republica Federală.

...Teama lui Bucerius s-a dovedit a fi fost fondată. In lăzile scoase de echipa lui Löhde din fundul lacului Toplitz, începînd cu ziua de 27 iulie, s-au descoperit nu numai pachete de lire sterline false în valoare de cîteva milioane, matriţe pentru tipărirea lor şi maşini de falsificat bani. S-au găsit într-adevăr şi documente. Documente multe şi cît se poate de veritabile. Parte din ele se refereau la „operaţia Bernhard" printre ele aflîndu-se şi o serie de liste cu numele celor ce s-au îndeletnicit cu falsificarea şi răspîndirea bancnotelor precum şi cu dirijarea „operaţiunii". Dar ceea ce e şi mai interesant, au fost găsite şi alt soi de documente care au aparţinut conducerii serviciului de spionaj al Germaniei hitleriste. Se spune că printre aceste documente se află o mulţime de instrucţiuni date agenţilor serviciului, informatorilor săi şi spionilor, printre care unele prin care s-a ordonat efectuarea unor crime, apoi paşapoarte falsificate întocmite pe nume diferite, corespondenţă de spionaj, dar mai ales liste cu numele multor persoane care s-au aflat în slujba serviciului siguranţei şi a spionajului Germaniei lui Hitler, iar azi se află undeva sus, pe scara ierarhiei politice şi sociale a Germaniei lui Adenauer. Nimic mai neplăcut pentru asemenea oameni decît să afle că din fundul unui lac se pescuiesc amănunte despre trecutul lor pe care l-au crezut definitiv înecat...

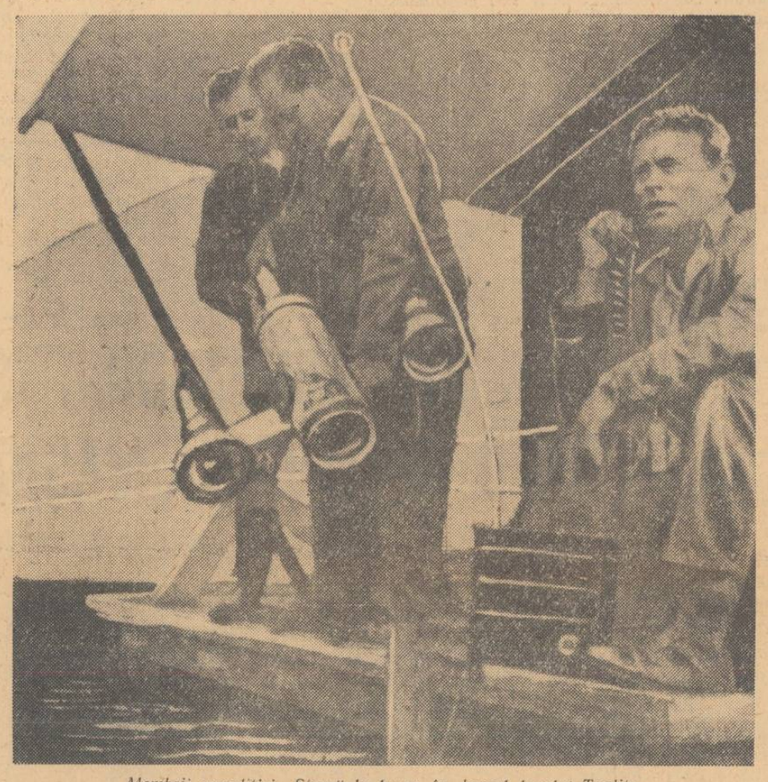

Membrii expediţiei „Stern" la lucru, în largul lacului Toplitz.

Iată de ce echipa patronată de revista „Stern" — foarte vorbăreaţă cînd dă amănunte despre lirele sterline false provenite din lac — devine deosebit de discretă de îndată ce vine vorba de documentele găsite în lăzi. La fel de discret se comportă în această privinţă şi autorităţile austriece ca să nu mai vorbim de cele de la Bonn...

...De altfel se spune că acţiunea întreprinsă de echipa lui Löhde va lua sfîrşit, se pare că chiar înainte de a se fi asigurat că n-au mai rămas şi alte lăzi pe fundul lacului Toplitz... Aceasta pentru că în Germania occidentală există anumiţi domni care ar fi dispuşi să pună la bătaie o parte importantă din propriile lor comori pentru ca cele ce au mai rămas pe fundul lacului Toplitz să rămînă definitiv înecate...

A. STANCIU

3572 km. cu autocarul în ţări prietene

(Urmare din pag. 1-a)

18 SEPTEMBRIE. — După întîiul popas făcut la Cluj, călătoria continuă spre Oradea. Orele 14 ne prind la punctul de frontieră cu R. P. Ungară.

Incepe vestita pustă ungară. Unde te uiţi, teren drept ca în palmă, fără nici o ridicătură. Teritoriul străbătut aduce cumva cu cîmpia Bărăganului nostru. Culturi întinse de porumb care acum se culege, cîmpie lină întreruptă pe alocuri numai de casele satelor profilate pe linia îndepărtată a orizontului.

Prin Szolnok, primul oraş întîlnit în cale, trecem încă pe lumină. Aştept cu nerăbdare revederea cu Budapesta, frumosul oraş de pe Dunăre cu care am făcut cunoştinţă încă din iarna trecută. Intrăm pe o autostradă modernă, probabil recent construită. Budapesta ne întîmpină feeric luminată de lămpile fluorescente. Hotelul la care tragem este aproape de gară, dar nu departe de centrul oraşului. Deşi este tîrziu şi oboseala drumului se face simţită, după masa de seară o plimbare nu strică. Imi spunea cineva că Budapesta trebuie văzută noaptea. Renunţ deci la tramvai sau la alt mijloc de locomoţie şi pornesc spre centru, încercînd să-mi amintesc, din trecuta călătorie, pe unde s-o iau. Aş merge spre Dunăre, dar la colţul cu bulevardul Lenin tentaţia este prea mare şi o iau spre centrul comercial. Magazinele s-au închis, dar vitrinele sînt încă luminate. Firme mari cu neon se aprind şi se sting. In „Expresuri" este încă lume multă. Se bea cafea, se ascultă muzică.

Intr-un tîrziu, după miezul nopţii, ajung şi la malul Dunării. Dincolo de podurile luminate, Buda, partea cea mai veche a oraşului, nu s-a culcat încă. Pe băncile de pe mal cîteva perechi de îndrăgostiţi au mai întîrziat încă, privind apele marelui fluviu.

19 SEPTEMBRIE. — In drum spre Buda mă abat şi pe vestita insulă Margareta. Deşi mică ca întindere, insula Margareta este pentru locuitorii Budapestei o adevărată binefacere. Terenuri de sport, ştrand, parc, hotel, teatru de vară, toate oferă ore plăcute de recreere. Aproape de elegantul „Grand Hotel", plin de oaspeţi din întreaga lume, se zăreşte amfiteatrul operei de vară. Circa 3.000 de spectatori poate adăposti acest teatru, într-un decor natural de toată frumuseţea.

In drum spre Buda, fac cunoştinţă, ce-i drept numai din înălţimea podului de peste Dunăre, cu vestitul şantier naval „Gh. Gheorghiu-Dej". Pe calele de lucru se zăresc vase noinoute, care vor duce pînă departe faima constructorilor maghiari de nave.

De sus, din Bastionul Pescarilor, vestit monument al capitalei R. P. Ungare, oraşul se vede ca în palmă. Neîntrecută este priveliştea din acest loc. Dincolo, în Pesta, legată cu poduri lungi de Buda, clădirile cu mai multe etaje se disting încă bine prin ceaţa uşoară care se lasă în această după amiază.

20 SEPTEMBRIE. — Este duminică, zi de drum lung. Pe înserate trebuie să ajungem tocmai la Brno. Pentru acest motiv părăsim Budapesta încă în zorii zilei. Lăsăm în urmă oraşul adormit şi parcurgem o şosea chiar pe malul sting al Dunării.

Nici nu s-a ridicat încă bine ceaţa dimineţii cînd trecem prin Vişegrad şi facem apoi primul popas la Esztergom. De partea cealaltă a Dunării începe teritoriul R. Cehoslovace. Pînă la graniţă mai avem însă destul. Durok, Györi, Sopron, străbatem oraş după oraş şi puţin după orele 11 întîlnim frontiera R. Cehoslovace. Ne despart de Bucureşti 1.174 km. Pînă la Bratislava mai sînt numai 18 km.

Trecem podul peste Dunăre şi poposim în capitala Slovaciei numai atît cît durează masa de prînz şi o scurtă raită prin oraş. Vom reveni însă la întoarcere. Acum ne aşteaptă Brno.

Oraşul marelui tîrg internaţional ne întîmpină tot seara. Pe străzi, în magazine şi hoteluri, forfota specifică unui oraş care găzduieşte o manifestare de amploarea acestui tîrg internaţional. La ferestrele caselor, pe străzi, mii şi mii de steguleţe, lampioane luminate, nenumărate indicatoare în mai toate limbile globului. In această seară porţile tîrgului se vor închide. Ce păcat că am sosit tîrziu. Primim totuşi asigurări că şi mîine dimineaţă vom mai putea vizita pavilioanele tîrgului.

21 SEPTEMBRIE. — Promisiunile nu au fost zadarnice. Intr-adevăr, dimineaţa pătrundem în incinta tîrgului. Desigur primul drum se face la pavilionul unde este ridicat steagul R. P. Romîne. Cît de mare este mîndria să găseşti atît de departe de hotarele patriei rodul muncii poporului tău, să găseşti la loc de cinste produse romîneşti alături de cele aproape 10.000 exponate venite din peste 30 de ţări ale lumii, să afli că pavilionul R. P. Romîne a fost vizitat zilnic de 100.000 —150.000 de persoane.

Părăsim oraşul Brno pentru a vizita vestita peşteră de la Matoca. In drum trecem prin orăşelul Blansko, bine cunoscut în întreaga lume pentru turbinele cu marca CKO ce se fabrică aici. La Matoca lume multă. Sute şi sute de turişti străini sau din alte locuri ale R. Cehoslovace îşi aşteaptă rîndul pentru a vizita peştera. Spre amiază patrundem în primul dom al grotei, descoperit încă din anul 1809. Stalactitele şi stalagmitele au dat naştere unor forme curioase ce se pot asemui cu temple indiene, cu diverse animale sau brazi acoperiţi de zăpadă. După 500 de m. prin grote, întîlnim în cale un rîu subteran. Apare puţin la suprafaţă, pentru a se adînci din nou sub stînci. Străbatem apoi cu bărcile un braţ mort al acestui rîu subteran. După mai bine de o oră sîntem la lumina zilei.

Din nou la drum. De data aceasta ne îndreptăm spre Praga, oraşul de aur.

22 SEPTEMBRIE. — Praga, unul din cele mai frumoase oraşe ale lumii. Totul este dominat de castelul Hradciany, cu grandioasa sa catedrală gotică şi cu basilica romană. Fosta reşedinţă a regilor Boemiei este acum palat prezidenţial. Străbatem cele patru curţi ale palatului, poposim o clipă într-o sală de festivităţi cu o boltă imensă fără stîlpi, trecem în pas uşor prin sala spaniolă şi ne oprim cîteva minute pe renumita „stradă a aurului", locuită altă dată de alchimişti.

In cea mai veche piaţă a oraşului am ajuns aproape de miezul zilei. Este ora cînd turiştii străini şi chiar locuitorii din Praga se string în faţa turnului primăriei, unde la ceasurile 12, vestitul ornic de la sfîrşitul secolului XV îşi arată tainele.

Praga nu înseamnă însă numai monumente. In marea metropolă pulsează o bogată viaţă politică, economică şi culturală. Praga zilelor noastre înseamnă iureşul de pe marile artere comerciale, activitatea întreprinderilor industriale, ale căror produse sînt exportate în numeroase ţări, locul de întîlnire a renumiţi artişti ai lumii.

23 SEPTEMBRIE. — Ne îndreptăm spre Karlovy Vary. Străbatem cartiere noi ale Pragăi, trecem printre şiruri lungi de blocuri moderne, multe din ele recent construite.

Primul popas. Lidice. La 10 iunie 1942 trupele naziste au ras din temelii acest sat, pe toţi bărbaţii i-au ucis, iar restul populaţiei au deportat-o în lagăre de exterminare. Urmele se mai văd. La numai cîţiva paşi din cenuşa satului distrus s-a înălţat o nouă aşezare modernă. Trandafiri din 60 de ţări sînt plantaţi în acest loc care aminteşte de urgia războiului fascist şi de crimele ocupanţilor.

In drum întîlnim puternicul centru industrial — miner şi metalurgic — de la Kladno. Karlovy Vary nu mai este deci departe. Vestita de 600 de ani prin cele 12 izvoare termale, această staţiune a căpătat un mare renume. Situat într-o frumoasă poziţie geografică, Karlovy Vary, este cunoscut şi ca sediu al festivalurilor cinematografice internaţionale ca şi pentru bogata sa viaţă artistică şi culturală.

24 SEPTEMBRIE. — După o noapte petrecută la Karlovy Vary plecăm spre Praga pe un alt drum. Acest lucru ne permite un prim popas la Marianske Lazne, o altă bine cunoscută staţiune balneară. Medicii spun că o lună de tratament la Marianske Lazne echivalează cu un an de sănătate.

La Pilzen popasul este ceva mai lung. Nu de altceva dar nu poţi trece prin faţa vestitei fabrici de bere fără să intri în berăria din dreptul ei. Dar oraşul este în deosebi renumit pentru marile uzine constructoare de maşini „V. I. Lenin".

Din nou la Praga. După amiaza o rezerv vechiului cartier al oraşului — Stare Miesto. Străbat străduţă după străduţă, admirînd vechile clădiri bine păstrate care adăpostesc acum instituţii universitare. După amiaza se încheie cum nu se poate mai bine, împreună cu cîteva cunoştinţe noi făcute în Praga la o halbă de bere în vechiul restaurant „Flecu", cunoscut încă de la sfîrşitul secolului XV.

25 SEPTEMBRIE. — Incepe drumul de întoarcere. Peste 2.000 km. au fost străbătuţi pînă acum. Trecem din nou prin Brno, pentru ca să înnoptăm la Bratislava.

27 SEPTEMBRIE. — Călătoria se apropie de sfîrşit. Astăzi ceaiul l-am băut la hotelul „Devin" din Bratislava, masa de prînz am luat-o la restaurantul „Hungaria" din Budapesta, iar cina la Oradea.

28 SEPTEMBRIE. — Oradea—Cluj— Oraşul Stalin. Mergem spre casă. Mîine vom fi la Bucureşti.

29 SEPTEMBRIE. — La plecarea din Bucureşti cadranul autocarului arăta 35.771 km. După 13 zile de călătorie, la întoarcere, acelaşi cadran marca 3572 km. în plus. Kilometru după kilometru, am străbătut două ţări prietene, am înoptat la hoteluri moderne, am vizitat monumente istorice care vorbesc despre trecutul glorios al acestor popoare, am văzut semnele vieţii noi şi fericite ce şi-o făuresc popoarele maghiar şi cehoslovac, am legat prietenii noi. Pe curînd la bună revedere.

Tudor GHEORGHIU

DE PRETUTINDENI

„STICLA conţine o loţiune de păr pe bază de amoniac", — declară la vama din Hamburg un călător. „Ba bine că nu, — rînji vameşul. Ştim noi, — puse sticla la gură şi trase o înghiţitură. A fost nevoie să fie transportat de urgenţa la spitalul din port, întrucît în sticlă, din păcate, nu era altceva decît... ceea ce declarase călătorul.

●

CEA MAI MICA carte din lume a fost achiziţionată recent de Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Ame-

ricii. Ea are dimensiunea de 0,62 centimetri pătraţi, avînd în total unsprezece pagini.

●

ARHIVA centrală pentru literatură şi artă din Moscova pregăteşte o culegere a lucrărilor literare scrise de autori sovietici, căzuţi în anii celui de-al doilea război mondial. Culegerea urmează să apară în curînd sub titlul „**Scriitori, participanţi la Marele Război pentru Apărarea Patriei**".

●

ORGANELE administrative din capitala Indiei, Delhi, se găsesc, aşa cum este cazul, la toate marile oraşe, în faţa a multiple probleme de circulaţie. Aici însă acestea devin şi mai complicate, întrucît în afara mijloacelor de locomoţie obişnuite în cazul acesta trebuie să se ţină seama că pe străzile oraşului circulă şi 100 de cămile, 200 de măgari, 6.300 de cai şi catîri şi peste 15.000 vaci sacre, care se plimbă nestingherite pe străzi.

●

CASA din strada „Bolkerstrasse" Nr. 42 din Dusseldorf (R. F. G.) unde a copilărit marele poet german Heinrich Heine, va fi dărîmată. Ziarele au anunţat că în locul ei se va înălţa nu un muzeu Heine, ci edificiul unei firme comerciale americane.

●

PENTRU a dovedi că un aerodrom secret al forţelor aeriene engleze din Gloucester este prost păzit, un grup de studenţi s-au furişat şi au măzgălit cu cerneală, vrut şi bulion, trei bombardiere.

●

AUGUSTINE LE PREC din oraşelul Passaic (S.U.A.) specialist în lucrări de zidărie la coşuri înalte, se urcă la înălţimea de 80 m. a unui coş de fabrică pentru a face unele reparaţii. De îndată se strînseră o mulţime de oameni, care aşteptau ca „sinucigaşul" să sară de la înălţime. Le Prec nu observă nimic, îşi văzu liniştit de treaba, iar după terminare coborî. A fost însă foarte mirat de mutrele plouate ale celor care aşteptau jos şi care păreau a-i spune : „**Nu mai ai nici un haz**".

●

ELBRUSUL, cel mai înalt vîrf din munţii Caucaz, considerat pînă acum ca un vulcan stins, este în realitate încă activ. Lucrul acesta a fost dovedit recent de o expediţie a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. Membrii expediţiei au descoperit la o înălţime de 5.300 de metri urme de erupţii şi sulf în zăpadă.

●

FRUMOASELE Egiptului antic de acum 5000 de ani, erau foarte preţuite în arta machiajului. Din acea îndepărtată epocă s-au păstrat recipiente de farduri şi alifii, cît şi palete pe care erau amestecate fardurile pentru ochi. In încăperea funerară a reginei Hetepheres, mama constructorului de piramide Cheops, a fost găsită o cutie de manicură deosebit de artistic executată.

●

DINTRE uriaşii despre care avem date precise, cel mai înalt este socotit americanul Robert Wodley, mort în anul

1940. El a ajuns pînă la înălţimea de 253 centimetri.

●

IN VIILE din Azerbaidjan au fost folosite pentru prima oară helicoptere pentru polenizarea artificială. Specialiştii sînt de părere că în acest fel se va obţine un spor de producţie de 10—15 la sută.

●

LA MOSCOVA funcţionează cel mai mare birou pentru traduceri ştiinţifice. Aici lucrează peste 1800 de specialişti care se ocupă cu traducerea de extrase din peste 10.000 de reviste de specialitate.

●

SICILIANUL Leonardi Lorenzo deţine un record original. In decursul anilor el a furat nu mai puţin de 2.500 de păsări, întrebat, cu prilejul judecării, ce-a făcut cu galinaceele furate, el a răspuns modest : „**Le-am mîncat**"...

●

INCEPIND din acest an şcolar, în 400 de şcoli medii din S.U.A. se predă limba rusă. Acum doi ani, limba rusă se învăţa în numai 16 şcoli din S.U.A. Directorii şcolilor medii au declarat că de la lansarea primului satelit sovietic, tot mai mulţi elevi cer să înveţe limba rusă şi că numărul acestora creşte necontenit.

●

IN COMITATUL Yorkshire există următoarea probă pentru conducătorii auto băuţi că stau la volan, deşi au consumat alcool : ei sînt obligaţi să alerge cu o cheie în mînă de-a lungul unui coridor, iar la capătul coridorului să introducă fără greş, cheia în broasca uşii. Cine nu reuşeşte este dovedit că a condus în stare de ebrietate.

●

BORIS SOFROV, ţăran macedonian, este dacă nu cel mai mare mîncău din lume, în orice caz cel mai mare mîncău din Iugoslavia. „Micul" său dejun se compune dintr-o pîine întreagă şi o friptură de carne de oaie, cam de 2 kg. udată cu cîteva păhărele de vin.

Nu demult a pus rămăşag că va mînca nici mai mult nici mai puţin de 50 ouă la o singură masă. Şi, de necrezut a cîştigat pariul. Iar ultimele patru ouă le-a devorat cu coajă cu tot. La sfîrşit a cerut o tocană, pentru că performanţa precedentă, cum spunea, l-a obosit din cale afară şi i s-a făcut foame.

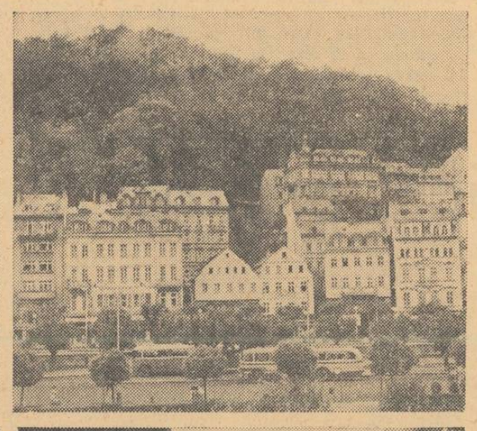

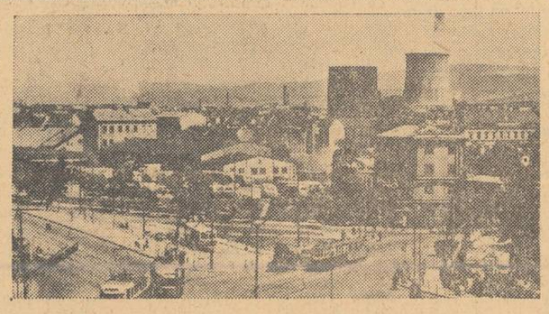

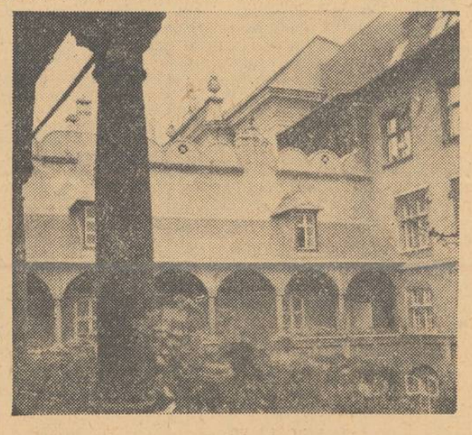

Sus : 1) Pe bulevardele Budapestei ; 2) Capitala R. P. Ungare văzută din Bastionul Pescarilor ; 3) La Praga în faţa turnului primăriei în aşteptarea orei 12 ; 4) In renumita staţiune Karlovy Vary. Jos : 1) La poarta vestitei fabrici de bere din Pilzen ; 2) Partea industrială a oraşului Brno ; 3) Cetatea Spilberg din Brno ; 4) Cea mai veche primărie din Bratislava.

Marioara Vaidas
repetă pentru Bucureşti...
Prima solistă a teatrului „Metropol" din Berlin va cînta pe scena Operetei

Cînd cu aproape un an în urmă afişele berlineze anunţau primul spectacol cu „Flosser der Bistritza", într-una din cabinele teatrului „Metropol", interpreta principală feminină trecea prin clipele unei puternice emoţii. Şi poate că o să vă mire, aflînd că aceea care trăia asemenea momente dinaintea premierei nu era alta decît însăşi talentata soprană Marioara Vaidas Guhl, prima solistă a teatrului de operetă „Metropol". Impreună cu Ion Dacian, sosit în cadrul schimbului cultural dintre cele două teatre, ei aveau să prezinte mult îndrăgitul cuplu Ileana-Tudor din cunoscuta operetă a lui Filaret Barbu, „Plutaşul de pe Bistriţa".

Pentru Marioara Vaidas rolul acesta avea o dublă semnificaţie: era prima ei apariţie într-o operetă românească şi totodată un prilej de întîlnire cu arta ţării în care se născuse şi trăise primii ani ai copilăriei.

Acum interpreta cunoaşte din nou febra repetiţiilor cu „Plutaşul". La invitaţia Teatrului de Operetă din Bucureşti, ea se va produce în curînd pe această scenă cu prilejul spectacolelor pe care le va susţine aci. Deocamdată, repetă intens, studiind cu pasiunea artistului cîteva dintre libretele cunoscute. Nu-i un lucru chiar atît de uşor să înveţi în acelaşi timp în româneşte trei roluri. Pe cel al Adelei din „Liliacul", al Fiamettei din „Boccaccio", şi, în sfîrşit, rolul ei atît de îndrăgit, al Ileanei din „Plutaşul de pe Bistriţa". Trei roluri deosebite, trei stiluri de muzică cu totul diferite pe care actriţa trebuie să le lumineze cu personalitatea ei.

— Acum e rîndul meu să învăţ rolurile în limba română — se destăinuia zîmbind mai zilele trecute actriţa. Şi, firească, o fac cu plăcere. Mai ales că mă reîntîlnesc cu unul dintre rolurile mele preferate. Pe Ileana din „Plutaşul de pe Bistriţa" o îndrăgesc mult. E un rol interesant şi totodată plăcut prin conţinutul lui melodic. În glasul Ileanei îşi află ecoul setea de viaţă şi dragoste a poporului. Mă bucur că am să apar din nou în „Plutaşul", prin mijlocirea căruia am cunoscut noile realizări ale operetei româneşti. Ele şi-au atras aprecierea şi din partea exigentului public berlinez.

Într-adevăr, impresiile artistei sînt confirmate şi de presa germană care a făcut o călduroasă primire operetei. În ceea ce priveşte actriţa, ea a constituit o surpriză pentru acei care o cunoşteau numai ca pe o interpretă ideală a lui Strauss şi Offenbach. Vastului repertoriu de operete clasice pe care le interpretează ca: „Liliacul", „Boccaccio", „Gasparone", „M-zelle Nitouche", „Bal la operă" şi altele, i se adăugă cu succes „Plutaşul de pe Bistriţa".

Este şi acesta un indiciu al încununării drumului parcurs de actriţă. Încă de pe băncile conservatorului din Cottbus, Marioara Vaidas s-a făcut cunoscută în teatrul de proză, după care se afirmă în scurt timp la opereta din Dresda. În ultimii opt ani, o întîlnim ca primă solistă a teatrului „Metropol" din Berlin, unde interpretează roluri de primadonă şi subretă.

De aproape trei luni Marioara Vaidas repetă intens. Este o întîlnire nouă pentru ea de a studia limba maternă a Ileanei, eroina din „Plutaşul". Este o dovadă a probităţii profesionale, dar şi un indiciu concludent al dragostei sincere pe care prima solistă a teatrului „Metropol" o poartă publicului românesc.

★

Zilele trecute am făcut o scurtă vizită la Teatrul de Operetă pentru a afla noi amănunte în legătură cu apropiata vizită a actriţei berlineze. Aci l-am întîlnit pe maestrul Filaret Barbu, care ne-a informat că actriţa va avea ca parteneri pe Ion Dacian şi Viorel Chicideanu.

— Mă bucur nespus de mult — completează maestrul Filaret Barbu — că Marioara Vaidas va veni să joace pe scena noastră. De talentata actriţă mă leagă amintiri plăcute. Am cunoscut-o în Berlin cu ocazia premierei operetei mele „Plutaşul de pe Bistriţa", cînd a jucat alături de Ion Dacian. Apariţia ei a fost pentru mine o adevărată satisfacţie artistică. Marioara Vaidas este una dintre cele mai talentate actriţe ale teatrului de operetă german.

Am mai văzut-o şi în alte roluri, dar mi-a plăcut îndeosebi în „M-me Favart" de Offenbach. Abia atunci mi-am dat seama de multiplele ei posibilităţi de actrită şi cîntăreaţă a genului de operetă. Marioara Vaidas este atît marea primadonă a operetelor moderne cît şi drăgălaşa subretă a operetelor clasice.

Aştept cu mare nerăbdare apariţia ei pe scena teatrului nostru de operetă şi mai ales în interpretarea rolurilor în limba ei maternă.

Mihail GOSPODIN

Marioara Vaidas şi Ion Dacian într-o scenă din „Plutaşul de pe Bistriţa" la Teatrul „Metropol" din Berlin

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

LINA şi PUŞA — Alba Iulia: Liliana din filmul „Infidelele" a fost interpretată de May Britt. Daria din filmul „Pe Donul liniştit" a fost interpretată de Liudmila Hiteaeva. Vadim Medvedev este un tînăr talent în cinematografia sovietică. Adresaţi corespondenţa la „Lenfilm". Lawrence Olivier a mai apărut în ultimii ani pe ecranele noastre în filmele „Richard III" şi „Lady Hamilton". Cînd va fi gata, filmul va rula desigur pe ecrane.

C. B. — Galaţi: Gianna Maria Canale n-a mai apărut în nici un film pe ecranele noastre. Nu cunoaştem adresele.

D. POPESCU — Reg. Hunedoara: Artistului Iurie Darie îi puteţi adresa corespondenţa la Teatrul Nottara, str. C. Mille, 14.

LUCIA S. şi MELANIA I. — Iaşi: După cum a anunţat O.S.T.A. tenorul Vico Toriani va vizita în curînd ţara noastră aşa încît vom avea prilejul să vă informăm în interviul ce i-l vom lua amănunte despre viaţa şi activitatea lui.

O AFACERE RENTABILA

Scriitorul american Desmond Morris a publicat de curînd la New York prima sa carte „The Story of Congo", care nu este deloc o istorie a vestitelor regiuni africane subjugate de colonialişti, ci istoria... unui cimpanzeu, proprietatea familiilor Fairscheld-Watson, nişte bancheri milionari din New York.

Desmond Morris care a fost angajat expres de milionarul Fairscheld pentru a redacta cronica vieţii cîinilor săi de casă şi a cimpanzeului Congo a încasat o sumă cochetă de pe urma acestei afaceri: circa 50.000 dolari. După cum relatează o revistă literară americană, Desmond Morris a luat hotărîrea de a redacta şi de aci înainte biografii ale oaselor canine aparţinînd familiilor de milionari americani. „E mult mai rentabil, — a declarat el unui ziarist — să te ocupi cu biografii de acest soi decît să scrii romane de 2 cenţi care nu se vînd niciodată"... Un amănunt pe care Morris l-a neglijat este că aceste monografii canino-antropoide au un caracter privat şi anume circulă numai în cercurile apropiate familiilor cărora le aparţin patrupedele.

Luna marii prietenii
Instrumentişti sovietici în ţara noastră

Iubitorii muzicii simfonice din ţara noastră au bucuria de a asculta în cadrul manifestărilor artistice prilejuite de Luna prieteniei romino-sovietice, pe patru dintre cei mai cunoscuţi solişti din marea ţară prietenă. Pianistul EMIL GHILELS, violonistul LEONID KOGAN şi violoncelistii SVIATOSLAV KNUŞEVIŢKI şi MSTISLAV ROSTROPOVICI, artişti de reputaţie mondială, dau o serie de concerte şi recitaluri în ţara noastră, făcîndu-ne cunoscută înalta artă interpretativă a şcolii sovietice. În rîndurile ce urmează vă prezentăm pe cei patru artişti.

Emil Ghilels

Născut la Odesa, Emil Ghilels a dovedit de timpuriu aptitudini muzicale deosebite. Îndrumat spre conservator, Ghilels se afirmă, încă din anii de studiu, ca un talent viguros, cucerindu-şi aprecierea şi stima auditorilor Tînărul pianist se remarcă cu prilejul a numeroase concursuri atît în patria sa cît şi peste hotare. Astfel, în 1938, el cucereşte primul loc la concursul internaţional „Yssaye" de la Bruxelles.

Arta lui interpretativă se maturizează treptat ca rod al condiţiilor excepţionale create de statul sovietic. Repertoriul său vast cuprinde lucrări dintre cele mai variate, înglobînd concerte şi piese de pian aparţinînd compozitorilor din cele mai diferite şcoli. Dar poate nicăieri nu răzbate cu atîta forţă emoţională talentul lui Ghilels ca în interpretarea pe care el o dă concertului nr. 1 pentru pian şi orchestră de Ceaikovski. După interpretarea acestui concert în cadrul turneului întreprins în 1956 în Statele Unite ale Americii, criticul muzical Cartin Macchini scria: *„Este oare cu putinţă ca după o primă audiere a unui pianist să-l pui alături de cei mai mari pianişti ai lumii? Răspunsul cel mai pozitiv la această întrebare l-a dat pianistul Emil Ghilels la concertul pe care l-a dat cu orchestra din Philadelphia...*

Emil Ghilels este distins cu titlul de artist al poporului din U.R.S.S. şi deţine funcţia de profesor la Conservatorul de Stat din Moscova.

Leonid Kogan

Pentru discofilii din ţara noastră, numele violonistului Leonid Kogan este familiar datorită numeroaselor înregistrări aflate în magazinele de specialitate. Execuţia concertelor pentru vioară de Ceaikovski, Brahms, Glazunov, Mozart, Haciaturian, Prokofiev, Paganini l-au impus pe Kogan ca un virtuos al viorii, înzestrat cu o fină sensibilitate, un sunet melodios, expresiv şi bogat în culori.

În ciuda tinereţii sale — e născut în 1924 — Kogan e socotit unul din cei mai de seamă violonişti sovietici. În afara graniţelor Uniunii Sovietice, el se bucură de o egală apreciere, turneele întreprinse în R. Cehoslovacă, Belgia, S.U.A., Franţa, R. D. Germană, R. P. Chineză, Canada, etc. situîndu-l printre fruntaşii violoniştilor de reputaţie internaţională. Cu ocazia turneului întreprins în Belgia, criticul Paul Tinelle scria în ziarul „Le Soir": *„...În concertul de Paganini a fost uimitor. E un demon al viorii. Urmaş al lui Paganini, Kogan posedă o tehnică uimitoare..."*

Sviatoslav Knuşeviţki

Violoncelistul Sviatoslav Knuşeviţki a dovedit încă din copilărie un talent muzical deosebit. El a început să studieze violoncelul la vîrsta de 7 ani, iar la 12 ani era de acum un muzician experimentat, cu un stil propriu de interpretare.

Concert maistru în orchestra Teatrului Mare, Knuşeviţki a repurtat numeroase succese şi ca solist. Începînd cu anul 1940, împreună cu celebrii David Oistrah şi Lev Oborin, el alcătuieşte cunoscutul trio ale cărui execuţii se remarcă printr-o profundă muzicalitate, ton echilibrat, forţă emoţională.

Sviatoslav Knuşeviţki a fost distins cu înaltul titlu de artist emerit al R.S.F.S.R. şi maestru emerit al artei din R.S.F.S.R.

Mstislav Rostropovici

Născut în 1927, Mstislav Rostropovici a urmat Conservatorul de Stat din Moscova sub îndrumarea eminentului pedagog Kozolupov. După studii strălucite, el urmează aspirantura pe lîngă conservator, absolvind-o în anul 1948.

Talent multilateral, Rostropovici e cunoscut şi ca un compozitor de seamă. Piesele sale pentru violoncel au intrat în repertoriul instrumentiştilor de seamă din Uniunea Sovietică şi din alte ţări.

Ca instrumentist, Rostropovici are înscris în repertoriu toate compoziţiile majore pentru violoncel: suitele pentru violoncel solo de J. S. Bach, sonatele lui Beethoven, concertele pentru violoncel de Haydn, Dvorak, Schuman, Lalo, Saint-Saens, variaţiunile pe o temă Roccoco de Ceaikovski etc. Execuţiile lui se remarcă printr-o sensibilitate deosebită şi o înaltă tehnică. Cu ocazia unui turneu întreprins în S.U.A., un critic muzical observa că publicul venit la recital *„a remarcat în Rostropovici un muzicant excepţional de fin. Mai mult artist decît virtuos, Rostropovici a cîntat cu mult sentiment şi a emoţionat auditoriul".*

LEONID KOGAN

SVIATOSLAV KNUŞEVIŢKI

MSTISLAV ROSTROPOVICI

SERGHEI BONDARCIUC SCRIE PENTRU CITITORII „MAGAZINULUI"

Cadru din filmul „Soarta unui om"

(Urmare din pag. 1-a)

Numeroasele trăsături nobile ale caracterului noului meu erou îmi aminteau — în ciuda tuturor deosebirilor care decurgeau din epocile diferite la care se refereau — un alt rol al meu, pe care l-am interpretat în film, rolul marelui fiu al poporului ucrainean, Taras Sevcenko. Amîndoi au trecut în viaţa lor prin încercări grele, neasemuit de grele, amîndoi au dovedit o fermitate demnă de toată admiraţia. Şi deşi spre deosebire de Taras Sevcenko, noul meu erou, Andrei Sokolov, este un om de rînd, care după cum ar putea să pară nu se distinge prin nimic deosebit — cîtă frumuseţe spirituală şi cît farmec respiră întreaga sa făptură.

Povestirea lui Mihail Şolohov mi-a cucerit într-atîta imaginaţia, încît am hotărît s-o ecranizez. Dar cu mult înainte de începerea filmării, am început să mă apropii de eroul meu, căutînd să-i înţeleg firea şi caracterul.

Multe lucruri îmi amintesc din zilele războiului la care am luat parte ca simplu ostaş. De mare preţ mi-a fost ajutorul pe care l-am primit întîlnindu-mă cu oameni a căror soartă era asemănătoare cu cea a lui Andrei Sokolov. Mi-au folosit, de asemenea, scrisorile, nenumăratele scrisori pe care le-a primit autorul povestirii. Important şi valoros în crearea filmului a fost ajutorul de care m-am bucurat din partea lui Mihail Şolohov. Prin sfaturile sale preţioase, prin amintirile din război pe care mi le-a împărtăşit, scriitorul m-a ajutat să înţeleg mai bine, mai profund, chipul lui Andrei.

— „Învăţaţi mai mult din viaţă — îmi spunea Şolohov, — studiaţi mai atent oamenii, caracterul lor...

La îndemnul scriitorului m-am instalat pentru un timp în staniţa Veşenskaia, pentru a putea astfel cunoaşte mai îndeaproape viaţa de acolo şi deci, pentru a intra mai bine în rolul eroului meu. Acolo, la Veşenskaia, Şolohov mi-a mijlocit cunoaşterea multor oameni interesanţi.

„Priviţi-vă mîinile", mi-a spus într-un rînd scriitorul. Aveţi grijă de ele. Prezentîndu-mi-l pe Spiridon Viprîjkin, descar vestit din staniţă, Şolohov mi-a atras atenţia, fără să-şi ascundă mîndria: Uitaţi-vă la mîinile lui, mîini mari, ciolănoase, de om care munceşte.

Iar atunci cînd a aflat că o rea dintre scriitor.

Filmările au avut loc — în afară de staniţa Veşenskaia — la Voronej, Tambov, Kamenensk, Kaliningrad şi bineînţeles, în pavilioanele studioului „Mosfilm".

Oriunde filmam, primeam scrisori de la localnici, în care ei îşi ofereau sprijinul. Un locuitor din Voronej ne-a scris că posedă o fotografie de ansamblu a oraşului, aşa cum arăta în 1943 şi ne-a recomandat s-o folosim. Foşti prizonieri de război s-au oferit să ne relateze fapte din blestematele lagăre naziste, amintind despre rînduielile ce domneau acolo.

În faţa colectivului de filmare stătea o sarcină dificilă şi de mare răspundere. Povestirea „Soarta unui om" cuprinde sumedenie de gînduri şi de sentimente. Firul acţiunii se întinde pe o perioadă de un sfert de veac, iar locul acţiunii ne poartă treptat de la Voronej la Berlin. Ecranizînd povestirea, am mers pe linia respectării povestirii lui Şolohov. Tot timpul am stat sub influenţa viguroasei talent al lui Şolohov şi faptul acesta ne-a insuflat mereu forţe creatoare noi.

Iar atunci cînd a aflat că o nouă ecranizare a lui Don Quijote, cu Fernandel în rolul principal.

Serghei BONDARCIUC

ECOURI
CINEMATOGRAFICE

● **REPREZENTANŢI** ai caselor de filme „Malaya" din India şi ai studiourilor sovietice, au convenit asupra coproducţiei **„Poemul celor două inimi"**, în care vor juca artişti sovietici şi indieni. Filmările urmează să fie efectuate în amîndouă ţări.

● **„AM SUPRAVIEŢUIT propria mea moarte"** este titlul filmului la care lucrează regizorul Vojtech Jasny (R. Cehoslovacă). Acţiunea se desfăşoară într-un lagăr de concentrare nazist, iar eroul este un individualist, care îşi dă seama în faţa morţii că numai o răzvrătire colectivă împotriva teroarei are sens şi perspective.

● **PROFESORUL** Prokouk, figura creată de Karel Zeman, este eroul unei noi pelicule cinematografice, terminată recent la studiourile din Gottwaldov. Titlul filmului: **„Domnul Prokouk acrobat"**.

● **DUPĂ** renumitul roman al lui Thomas Mann **„Casa Buddenbrook"**, studiourile din R. F. Germană au început turnarea unui film. De fapt dorinţa lui Thomas Mann a fost ca ecranizarea romanului lui să se facă de studiourile de filme din cele două Germanii. Dar guvernul vest-german a împiedicat această actiune care ar fi apropiat cele două studiouri de filme. Aşa încît studiourile din R.F.G. s-au apucat să ecranizeze singure romanul lui Thomas Mann. Filmările se fac la Lübeck. În rolurile principale joacă Hansjörg Felmy şi Nadia Tiller.

● **CHRISTIAN JAQUE**, regizorul filmului „Babette pleacă în război", pregăteşte o nouă ecranizare a lui Don Quijote, cu Fernandel în rolul principal.

● **CREATORUL** mexican de filme Rodriguez a plecat într-o călătorie în 15 ţări din lume, pentru a discuta cu studiourile de filme respective în vederea creării unui film avînd ca subiect prietenia popoarelor. Rodriguez va face în acest sens oferte studiourilor din U.R.S.S., S.U.A., Franţa, Spania, R. P. Ungară, India şi altele.

● **KANETO ŞHINDO**, creatorul filmului „Copiii Hiroşimei", va termina în curînd noul său film, care are ca subiect tot lupta împotriva războiului atomic. Filmul se va numi „Pescadorul Fukuryu Maru".

● **DUPĂ CUM** anunţă presa de specialitate occidentală regizorul american Richard Fleisher proiectează ecranizarea renumitului roman „Învierea", al lui Lev Tolstoi, în coproducţie sovieto-americană.

● **REGIZORUL** italian Marcel Pagliero pregăteşte un film documentar cu titlul „Pe urmele lui Marco Polo". Filmările exterioare se vor face în Franţa, Uniunea Sovietică, China, Japonia şi în alte ţări.

● **IN ANUL 1960** cineaştii sovietici vor transpune pe ecran mai multe opere literare. Mihail Kalatozov va începe turnarea filmului, „Anna Karenina", după romanul lui Lev Tolstoi. De asemenea se vor realiza filme după cartea lui Konstantin Paustovski „O poveste din nord", după romanul lui Vilis Latiş „Furtuna" şi al Galinei Nikolaeva „Bătălia din mers".

Exhibiţii literare...

Un grup de romancieri francezi şi anume Jules Romain, Yves Gandon, Louise de Vilmorin, André Beucler, Pierre Bost, Jean-Louis Curtis, Jean Dutour, Michel de Saint-Pierre, Gilbert Sigaux, Paul Vialar şi Alexandre Vialatte s-au înţeles să scrie împreună un roman. Fiecare scriitor a scris un capitol în care a continuat intriga începută de confratele său. Romanul trebuia să fie o reacţie împotriva „seriozităţii epocii noastre". Iniţiatorul acestei capodopere, scriitorul Yves Gandon a impus următoarele reguli de comportare:

1. — asasinatele sînt permise în măsura bunului simţ;

2. — interzis de a se crea noi personaje începînd de la capitolul IV.

3. — se permite un erotism facil şi de „bon ton" etc.

Cartea urma să fie o surpriză atît pentru cititori cît şi pentru romancierii autori. Ea trebuia să apară în editura Julliard din Paris. Surpriza autorilor a venit însă mai de vreme decît se aşteptau... Opera lor s-a dovedit a fi o salată fără sare şi piper. Fiecare autor pentru a se distinge de confratele său a comis un asasinat şi fără a abuza prea mult a creat noi personaje, a făcut apel la pornografie şi erotism de „bon ton". În aceste condiţii, se înţelege că farsa „autorilor asociaţi" le-a fost înapoiată de editorul în cauză, care a preferat să editeze cărţi, care promiteau un succes comercial sigur...

Filarmonica printre muncitori

(Urmare din pag. 1-a)

muncitorilor. Despre cîteva asemenea orchestre am vorbit. Regretăm că n-am avut prilejul de a lua un contact mai strîns cu cercurile muzicale locale. Fără exagerare, am putea spune că am trăit cele 17 zile ale turneului sub lozinca „seara şi concertul". Am promis însă că vom reveni şi, într-adevăr, vom reveni.

— Care a fost nivelul interpretărilor?

— Foarte bun. Atît membrii orchestrei cît şi ştiutorii şi-au dat osteneala pentru obţinerea unei interpretări cît mai valoroase, demne de un public surprinzător de exigent, receptiv şi sensibil.

Violonistul Ion Voicu, care în cadrul turneului a interpretat Concertul pentru vioară de Ceaikovski, remarca de asemenea interesul crescînd al oamenilor muncii pentru muzica simfonică.

— La Hunedoara, am intrat în vorbă cu un inginer şi un muncitor, pe nume Enache şi Alexandru. Discutau cu competenţă despre simfoniile lui Şostacovici, unul manifestînd preferinţă pentru întîia, celălalt pentru a cincea. Oarecum surprins, am pus întrebări suplimentare. Am aflat astfel că ascultă cu regularitate emisiunile de muzică simfonică de la radio, mai mult, ei înşişi au discuri acasă, organizează audiţii colective. La Brad, după terminarea concertului de Ceaikovski, am fost solicitat să dau suplimente. Mi se striga din sală: „Campanella lui Paganini I, Perpetuum mobile de Novacek! Dimineaţa după nuntăi..." Ce vreau să subliniez prin asta? Că oamenii îmi cunoşteau repertoriul — deşi veneam pentru prima oară în mijlocul lor —, îmi urmăriseră activitatea, se bucurau sincer de succesele mele. E cea mai mare satisfacţie pentru un artist să ştie că are în toate colţurile ţării asemenea prieteni.

De altfel, o primire asemănătoare mi s-a făcut şi în alte părţi. La Reşiţa de pildă, după concert am fost vizitat în cabină de muncitori ai Combinatului, unii, membri ai orchestrei semisimfonice. Cu această orchestră, în decursul celor zece ani de existenţă a ei, am dat numeroase concerte. Maestrul George Georgescu şi cu mine le-am promis harnicilor reşiţeni că vom reveni să dăm aici, împreună un concert, cu orchestra lor.

— Asemenea invitaţii a-ţi primit probabil peste tot!

— Da. După întoarcerea din turneul pe care-l voi întreprinde în Grecia şi Turcia, am să mi ţin promisiunile, mergînd în mijlocul noilor mei prieteni pentru a da recitaluri.

Puternic impresionat de turneul întreprins cu Filarmonica, pianistul Valentin Gheorghiu a ţinut să precizeze primirea caldă pe care — fără excepţie — locuitorii oraşelor vizitate a făcut-o membrilor orchestrei.

— Peste tot am fost întîmpinaţi sărbătoreşte. La Oradea, după terminarea concertului, scena a fost literalmente invadată de flori. Ni s-a povestit ulterior că au fost cumpărate pentru acest spectacol peste o mie de garoafe.

— Aţi desfăşurat de-a lungul ultimilor ani o bogată activitate concertistică în oraşele din Ardeal. Cum aţi regăsit publicul?

— Cu o înţelegere mai deplină a muzicii în cadrul acestui turneu am cîntat concertul pentru pian de Paul Constantinescu. Nu trebuie uitat că audiţia, să spunem mondială, a acestui concert, a avut loc la Arad. L-am executat din nou în cadrul turneului în faţa aceluiaşi public dar şi în prezenţa unor spectatori noi. Succesul a fost repetat. Şi asta nu numai la Arad ci şi la Cluj, Tg. Mureş, Timişoara şi Oradea. În special, ultimele două părţi ale concertului, prin caracterul lor liric, au plăcut mult. Aprecierile pozitive la adresa publicului ardelean nu trebuie consemnate însă numai în raport cu ceea ce am cîntat eu. Întreg programul Filarmonicii noastre a fost aplaudat cu căldură, s-au cerut suplimente. Vreau să subliniez caracterul spontan al acestor manifestări, ele vădind o cunoaştere adîncă a esenţei muzicii, o sporire a exigenţei critice. În această ordine de idei, cred că un rol însemnat îl au orchestrele simfonice din oraşele respective, al căror nivel de interpretare a crescut substanţial în ultimii ani, contribuind astfel la o educaţie artistică superioară a maselor de spectatori.

I. DELEANU

Știința și viața

Automatizarea în septenal

Planul septenal prevede introducerea pe scară largă a automatizării în toate domeniile economiei. Se creează adevărate „mașini-minune" care par a cobori din poveștile cu feți frumoși.

A înmulți de două numere cu zece cifre în cîteva mîimi de secundă sau a calcula traiectoria unui meteorit înainte de a fi avut timpul de a atinge pămîntul, a afla ce va deveni un baraj într-un interval de mai mulți ani, sau cum se va comporta un avion, fără a-i cunoaște mașinăria nici chiar macheta sa, par a fi lucruri irealizabile. Dar mașinile electronice rezolvă în mod rapid și cu precizie aceste probleme.

La drept vorbind, „rapid" nu pare a fi cuvîntul potrivit aici. O mașină de calculat electronică ne arată în mai puțin de o secundă aspectul pe care-l va avea barajul după o trecere de mai mulți ani de la punerea în funcțiune a uzinei hidraulice. Aceasta dovedește că o fracțiune de secundă ne e suficientă pentru a ne transporta cu mulți ani înainte în viitor, ca și cum am fi împrumutat „mașina timpului". Mașina electronică nu este numai o mașină de calcul, sau o colaboratoare a biroului de studii. Ea este totodată un organ de comandă.

Utilizarea cea mai largă o mașinilor electronice este una din sarcinile importante ale septenalului. În cursul acestei perioade producția lor va crește de aproape cinci ori.

Industria grea reprezintă osatura economiei naționale și automatizarea joacă aici un rol tot mai important. E imposibil de a descrie chiar în mod sumar tot echipamentul tehnic care ajută la extragerea cărbunelui, minereului sau petrolului, de a obține metale, fabricarea de mașini, producerea energiei electrice.

Iată cîteva exemple : munca minerului era deosebit de grea. Mecanisme noi i-au venit în ajutor. S-au creat haveuze încărcătoare. Aceste mașini sfarmă cărbunele, reglementînd în mod automat această muncă. Nu degeaba constructorii minelor din Karaganda au denumit enorma mașină cilindrică, înaltă de 17 metri, „batiscfera subterană". De pe podul metalic superior ușile automate se deschid ; pe scările verticale se poate cobori în diferitele sale sectoare luminate de proiectoare electrice, îmbrăcate în fier și sticla groasă. Chiar și cel mai călit tehnician ar fi surprins de puternica înlănțuire ce există între aceste organe și, în special, pupitrul central de comandă, avînd o mulțime de pîrghii și aparate de măsurat. De aci, dispecerul anunță dorința sa automatelor care pun în mișcare „mușchii" colosului de oțel.

Inginerii Institutului de cercetări centrale „Podzemșahtstroi" n-au creat acest ansamblu de mașini pentru a cuceri fundul oceanului. Mașina „P.D.-1m" va săpa căi de acces subterane în bogățiile subsolului, va atinge viteze necunoscute azi în practica mondială a construcțiilor de mașini miniere. Datorită acestei mașini, toate lucrările de construcție de puțuri de mină, de la săparea stincilor pînă la evacuarea lor sînt complet mecanizate.

1300... Rețineți această cifră. Ea indică numărul liniilor automate ce vor fi puse în funcțiune în cursul septenalului, în conformitate cu hotărîrile Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. Comparați-o cu o altă cifră : cincizeci. Aceasta din urmă corespunde numărului mașinilor automate puse în funcțiune în uzinele sovietice de automobile și tractoare în anul 1958. Peste șapte ani vor fi de 26 ori mai multe.

Vom vedea apărînd în ateliere mașini-unelte de tip nou. Regiorul va introduce în aparatul de comandă al mașinii o bandă magnetică, identică cu aceea a unui magnetofon, sau o bandă perforată conținînd „comenzile", și programul operațiilor ce trebuiesc realizate. Aparatul de comandă va „citi" acest program, va trimite mașinii-unelte semnale, iar aceasta din urmă va executa toate aceste comenzi scoțînd în cele din urmă o piesă complet finită. Alte aparate vor controla în continuu progresele lucrărilor evitînd astfel rebuturile.

Un lanț de fabricație.. Această noțiune explică ceea ce trebuie să fie înlăptuit de către liniile automate. Parte din ele lucrează atît de rapid încît e greu să le urmărești din ochi. A fabrica 125.000 chiftele din carne tocată pe oră, a produce o tonă de unt, a trece dintr-un vas într-altul o jumătate milion de litri de lapte pe zi — această viteză nu poate fi atinsă decît de asemenea automate.

Ne aflăm într-o fabrică de tutun. Tutunul e un produs delicat, dar și el poate fi tratat cu ajutorul unor utilaje adecvate.

Planul septenal acordă o atenție deosebită dezvoltării alimentației publice și serviciilor comunale. Nici acestea nu se pot lipsi de mecanisme și de automate. Combinatele de alimentație, spălătoriile, cantinele, cafenelele și restaurantele vor fi înzestrate în următorii ani cu un mare sortiment de asemenea mașini. Ele vor putea deservi locuitorii unui imobil, populația unui cartier sau chiar un întreg oraș.

B. LIAPUNOV

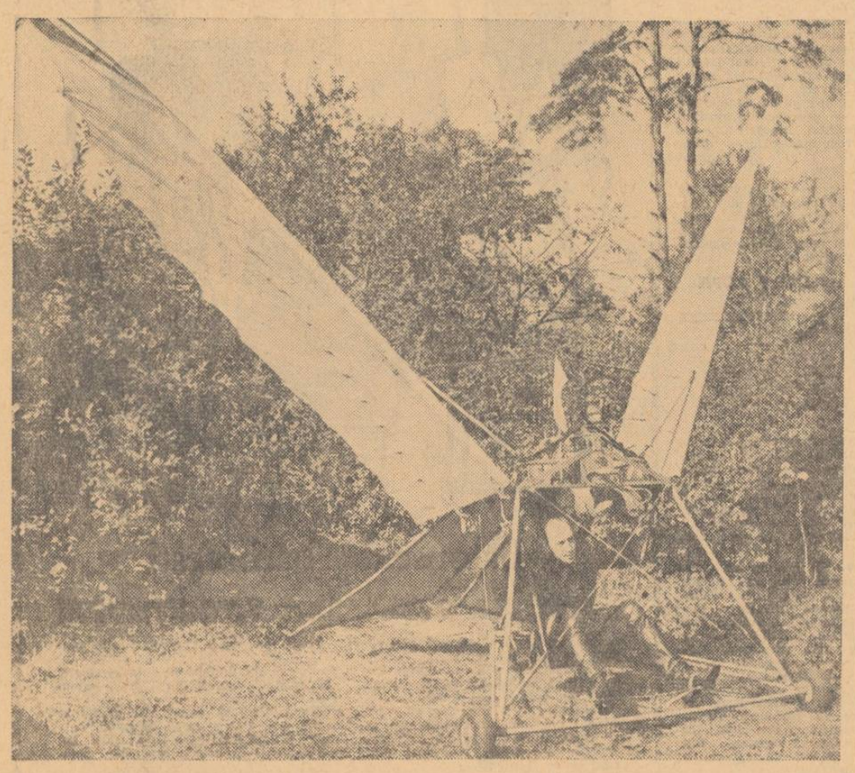

ORNITOPTERUL

Fostul pilot al unui avion de vînătoare, Dmitri Ilin, a construit un ornitopter — un aparat de zbor cu aripi bătînde care va fi acționat de un motor de 3 CP.

După calculele teoretice, acest aparat de zbor, care seamănă întrucîtva cu o pasăre, va putea purta un om în aer, cu o viteză de aproximativ 100 km pe oră.

În clișeu : D. Ilin în „cabina" ornitopterului.

„Iarba dracului"

Aceasta este denumirea pe care poporul o dă tutunului, plantă cu tulpină dreaptă, ale cărei frunze se prepară pentru a fi fumate, prizate sau mestecate. Numeroase pipe găsite pe pămîntul Elveției și datînd din epoca imperiului roman dovedesc faptul că unele triburi de celți cunoșteau fumatul, fără a mai consemna că după cît se pare în timpul lui Confucius (anul 555 î.e.n.) chinezii cunoșteau tutunul (sau alte plante asemănătoare).

Fumatul tutunului, al frunzelor sale răsucite, a fost constatat în 1492 de Columb în America. Se pare că, inițial, fumatul făcea parte dintr-o procedură cultică încă de pe timpul culturii populației maya. La începutul secolului XVI, marinarii au adus planta în Europa unde ea a dobîndit prețuire ca remediu universal (împotriva durerilor de dinți, colite, sciatică etc.). Însă răspîndirea pe scară largă a fumatului și implicit extinderea culturii tutunului în Europa, continentul nostru, se datorește reginei Ecaterina de Medicis a Franței. În 1550 Jean Nicot, ambasadorul francez la curtea din Lisabona a trimis reginei sale care suferea de migrenă (potrivit altor mărturii pentru a-l trata pe fiul ei) o cantitate de foi de tutun cu recomandarea de a le prepara și de a priza praful obținut. Portughezii — spunea el — sînt de părere că în acest fel „poate fi alungată și nimicită orice boală a creierului și de cap".

Nu se știe dacă durerile au părăsit-o sau nu pe Ecaterina de Medicis, dar se știe că ea a continuat să prizeze, dînd pildă curtenilor care s-au grăbit să o imite. Apoi, de la a priza, s-a trecut la moda fumatului „foilor americane" și tutunul a început să se cultive în Europa și Asia.

Mulți erau acei care la început luau în derîdere această pasiune absurdă. Renumitul naturalist suedez Linné, care s-a ocupat cu clasificarea speciilor de plante și animale, a răspuns în felul următor la întrebarea în ce specie trebuie clasificat omul: Omul e un animal biped, fără pene și care fumează...

A fost un timp în care în unele țări consumul de tutun era chiar pedepsit. Însă treceau anii și numărul bipezilor care fumează a crescut vertiginos. Astăzi de pildă în S.U.A., consumul anual de tutun pe cap de locuitor este de 3.700 țigări, în Belgia de 2900, în R.F.G. de 1550, în Franța de 1450.

Astfel, Jean Nicot și-a supraviețuit numele „blagoslovind" Europa cu „iarba dracului" a cărei folosire are efecte salutare calmante îndoielnice (să ierte fumătorii), însă efect nociv cert. Dar despre acest lucru, despre legătura ce pare să existe între fumat și diferite boli — inclusiv cancerul, nu este cazul să se vorbească în acest scurt istoric al plantei al cărei nume științific sună atît de frumos „nicotiana tabacum".

AGRICULTORUL amator

Rachiu de tescovină

Duminica trecută m-am întîlnit cu un cunoscut de la Huși. Îl cheamă Marin. Bucuros de revedere, m-a invitat să „bem ceva". Am intrat la primul bufet în drumul nostru și, ca omul care invită, m-a întrebat :

— Bem o tescovină ?

— ...Aș prefera o țuică de prune.

— Aha! preferințe... Am citit în „Magazinul" de acum două săptămîni despre așa ceva : țuică de Pitești, de Vîlcani, de Buzău. Dar despre tescovina moldovenească de ce nu scrii ?

Pentru a-l îmbuna pe Marin al meu, am acceptat să bem rachiu de tescovină. Și n-a fost rău. Drept dovadă, rînaurile de față.

Într-adevăr, în Moldova brăzdată de dealuri e greu să găsești un sat, fie el cît de mic, fără vii. Și cum, zilele acestea, a început culesul strugurilor, găsim că-i potrivit momentul să vorbim și despre... rachiul de tescovină.

Tescovina propriu zisă nu este altceva decît subprodusul rezultat de la stoarcerea strugurilor, care cuprinde ciorchini, pieliță, semințe și resturi de must sau de vin.

De obicei, pentru extragerea rachiului din tescovină, distilarea se face după terminarea muncilor de sezon. Pînă atunci, însă, pentru ca să obțineți o cantitate cît mai mare de rachiu și totodată de calitate cît mai bună, păstrați tescovina în așa fel, încît să nu se oțețească sau să mucegăiască. În acest scop, procurați-vă din vreme vasele necesare (pentru orientare, menționăm că din 100 kg. struguri rezultă cam 25—35 kg. de tescovină). Vasele trebuie să fie din lemn, cu fundul mai mare decît gura.

Cum procedați ? Fărîmițați tescovina cu mîna și așezați-o în căzi, în straturi de cîte 20—30 cm. Fiecare strat îl bateți bine cu un maI, pentru a nu rămîne goluri în interiorul tescovinei, care ar putea provoca stricarea ei. Dacă tescovina luată de la presă este dulce, adică rezultă de la struguri nefermentați, stropiți cu 2—4 l. de apă la 100 kg. de tescovină. După ce s-a umplut cada, așezați peste tescovină un strat de frunze de viță, peste care puneți un strat de pămînt lutos de 20—25 cm. Apoi umeziți puțin pămîntul, bateți-l bine și presărați deasupra un strat de nisip, care să astupe orice crăpătură. Pentru a fi ferite de ploi, așezați căzile cu tescovină sub șoproane. După cîteva săptămîni de păstrare, tescovina — fiind fermentată — puteți s-o distilați în cazanele obișnuite de rachiu.

Ing. Vasile CIAUȘU

Monografia geografică a R. P. Romîne,

rod al colaborării științifice romîno-sovietice

Editura Academiei R. P. Romîne va începe în curînd publicarea „Monografiei geografice a R.P.R.", o lucrare de mari proporții, prima de acest gen apărută în țara noastră.

În cele 800 de pagini ale volumului I care va ieși peste puțină vreme de sub tipar sînt prezentate așezarea geografică a țării noastre, geologia, geomorfologia, solurile, hidrografia, vegetația, fauna etc. Materialul tratat este ilustrat prin numeroase hărți colorate, fotografii, profile, carto-scheme.

Componența națională, densitatea, structura de clasă și profesională a populației urbane și rurale, nivelul ei material și de cultură, istoria dezvoltării economiei, prezentarea ramurilor economiei naționale, a regiunilor economico-administrative și a ținuturilor economice formează obiectul volumului II care va apare mai tîrziu.

Acest bogat material este rodul muncii colective prodigioase a sutelor de cercetători care, cu caravanele organizate pînă acum, au străbătut aproape 30.000 de kilometri de-a lungul și de-a latul țării. Studiile amănunțite întreprinse pe teren au vizat în mod deosebit problemele raionării fizico-geografice, geomorfologice, climatice, biogeografice, geoeconomice, etc. Ele au prilejuit consemnarea pe harta patriei a unui foarte mare număr de noi obiecte industriale, a multe așezări noi pe care poporul nostru le-a creat în anii puterii populare.

Activitatea expedițiilor a fost pasionantă. Oprindu-se în zeci de sate, în fundul văilor sau pe vîrfuri de munte, cercetătorii au făcut observații interesante asupra reliefului, climei, asupra regimului apelor, asupra faunei și florei. Au fost controlate și corectate altitudini (înălțimea Rarăului, de pildă, era greșit evaluată pe vechile hărți), au fost studiate felurite fenomene naturale.

Datele obținute în urma cercetărilor întreprinse de caravanele științifice, la care s-au adăugat numeroasele informații furnizate de sute de profesori și învățători de pe întreg cuprinsul țării, au fost strînse cu grijă, sistematizate, analizate și s-au tras concluziile corespunzătoare. A fost o muncă anevoioasă dar entuziastă, plină de pasiune și rezultatele ei vor fi consemnate în cele circa 1.800 de pagini ale monografiei.

Dar, în primul rînd, caracteristic pentru această amplă lucrare este faptul că ea are la bază colaborarea oamenilor noștri de știință cu cei sovietici. Avînd în frunte pe eminentul om de știință, academicianul I. P. Gherasimov, directorul Institutului de geografie al Academiei de Științe a U.R.S.S., grupul de savanți sovietici a dat un sprijin substanțial la alcătuirea monografiei, începînd cu participarea la cercetările întreprinse pe teren și terminînd cu sprijin științific valoros dat la elaborarea textului lucrării, oamenii de știință sovietici au fost tot timpul alături de cei romîni, care au lucrat sub conducerea prof. V. Ianovici, directorul Institutului de geologie și geografie al Academiei R.P.R.

Munca depusă în comun de oamenii de știință romîni și sovietici pentru elaborarea „Monografiei geografice a R.P.R.", a fost un model de colaborare prietenească. Faptul că lucrarea se tipărește atît în limba romînă cît și în limba rusă, constituie o expresie a acestei colaborări, o expresie a rodnicelor legături dintre știința romînească și cea sovietică, legături care au adus și aduc atîta folos patriei noastre.

A. COSTA

Marea Roșie își datorește culoarea unei alge... verzi

În Marea Roșie trăiește o algă verde, numită Trichodesmium erithraeum, care a făcut să i se dea mării numele ce-l poartă. Faptul că o algă verde colorează apa în roșu, nu trebuie să pară de necrezut, deoarece clorofila conține și substanțe roșii portocalii care pot predomina. „Trichodesmium erythraeum" înseamnă trichodesmium „roșu", tocmai pentru ca această algă are o cromatină roșie. Și algele albastre pot fi roșii din cauza unor asemenea substanțe, sau pot fi violete din cauza combinării albastrului cu roșu.

Siberia deține recordul faunei terestre

Siberia, împreună cu regiunile sudice ale Extremului Orient, este singurul loc de pe glob, unde se întîlnește cea mai variată faună posibilă. Nicăieri altundeva, de pildă, tigrul nu trăiește în aceeași regiune cu samurul, fluturele tropical cu renul, leopardul cu elanul, ursul cu ibisul japonez. Numărul speciilor de mamifere existente trece de 1500, ceea ce reprezintă aproape jumătate din totalul celor cunoscute pe pămînt. În lacul Baical trăiesc peste 1000 de specii de animale acvatice, dintre care 750 de specii nu se găsesc în altă parte pe glob.

În fotografiile de mai sus redăm cîteva operațiuni din procesul de fabricare al microsîrmelor.

Muzica în ajutorul bolnavilor

Influența binefăcătoare a muzicii asupra sufletului omenesc este bine cunoscută. În anii din urmă s-a început utilizarea acestei influențe în medicină, pentru vindecarea unor boli sau pentru completarea tratamentului principal.

Mai mulți specialiști sovietici, printre care M. O. Gurevici și M. I. Sereischi de la Clinica de Psihiatrie din Moscova, au întocmit un sistem de terapeutică muzicală. Compozițiile muzicale, sînt prescrise în funcție de tipul de sistem nervos și de afecțiunea neuro-psihică.

În același timp, un chirurg din Kiev, Igor Kraepelin, a introdus muzică în sala de operații pentru a ușura suportarea intervenției chirurgicale. Pacienților operați cu anestezie locală, li se administrează în timp ce se află pe masa de operație, muzică pe calea unor căști de radio. În sală este totuși liniște, deoarece muzica care cîntă la un magnetofon dintr-o cameră alăturată, este auzită numai de bolnavi.

Pacienții care erau nervoși și sensibili la toate actele chirurgului, nu mai acordă în acest fel nici o atenție evenimentelor din jur.

Aceste metode noi ale medicinii sovietice, bazate pe cercetările marelui fiziolog rus Ivan Petrovici Pavlov, vor fi în curînd aplicate și în alte spitale din Uniunea Sovietică.

Curiozități din lumea coralilor

Uimitoarea frumusețe, infinita varietate de culori și de nuanțe și curioasa organizare a vieții coralilor, i-a atras de mult timp pe cercetători în preajma lor. Nenumărate secrete au fost smulse ciudatelor insule vii, dar problema felului cum se hrănesc coralii a rămas mult timp un mister pentru savanți.

Se punea întrebarea cum se face că miriade de animale incapabile să se miște, pot să găsească în apă hrană suficientă pentru consumul lor de energie. Atenția cercetătorilor a fost atrasă de cîteva fapte ciudate. Coralii nu construiesc recife decît în anumite condițiuni. Ei au nevoie de o temperatură ridicată, lumină, apă limpede.

Căutîndu-se explicația acestor fenomene, s-a descoperit în interiorul acestor polipi esențialmente carnivori o specie de alge unicelulare care se înmulțesc foarte repede și rămîn în țesutul gazdelor lor. Între corali și aceste alge există un fel de simbioză. Prin fotosinteză, algele dăruiesc polipului oxigenul de care are nevoie și în schimb folosesc toți produșii de dezasimilație ai acestuia (fosfați, nitrați) ca îngrășăminte, purificînd apa înconjurătoare. Așa se explică de ce în jurul lanțurilor de corali apa este totdeauna limpede.

Pentru a se vedea legătura dintre dezvoltarea recifelor de corali și lumină s-a făcut o experiență interesantă, ținîndu-se timp de cinci luni la întuneric corali de diferite varietăți. S-a observat că algele au dispărut cu timpul și coralii n-au mai construit recife. S-a tras concluzia că, fără prezența algelor, coralii nu pot fi constructori de recife și că tot algelor li se datorește faptul că recifele nu se pot dezvolta decît la lumină.

Rapida îngurgitare de către alge a rămășițelor bogatelor ospețe nocturne ale coralilor explică și faptul că ziua cînd erau de obicei studiate, stomacurile lor erau totdeauna goale, împiedicîndu-i pe cercetători să descopere mecanismul hrănirii lor.

Această conviețuire a polipului cu alga, atît de bine consolidată, explică extraordinara vitalitate a coralilor.

Febra plantelor

Asemenea animalelor și oamenilor, plantele au febră cînd sînt bolnave. Botaniștii au găsit mijlocul de a lua temperatura plantelor. Operația e delicată. Se pune frunza (bolnavă sau sănătoasă) într-un săculeț bine izolat de aerul exterior și prevăzut cu un termometru. În patru ore, respirația unei frunze sănătoase ridică temperatura săculețului cu 1,50C peste temperatura ambiantă. Dacă frunza este bolnavă (atacată de un virus sau de o ciupercă) temperatura săculețului se ridică cu 3,50C. Din aceste experiențe s-a tras concluzia că frunzele bolnave, consumînd mai mult oxigen decît frunzele sănătoase, au febră.

ȘTIAȚI CA...

...melcul bea apă nu numai cu gura, dar înghite umezeală și prin învelișul exterior al corpului său? S-a constatat că el absoarbe în timp de șase ore prin membrana mucoasă o cantitate de apă egală cu jumătate din greutatea sa. Pe pămînt trăiesc cîteva mii de diferite specii de melci, unele dintre ele cîntărind... pînă la cinci kilograme.

...în medie fiecare litru de apă de la suprafața mării conține zece mii de elemente vii? La o adîncime de 100 m. se mai găsesc încă în jurul a 3000 de elemente vii. La o adîncime de 5000 m., într-un litru de apă mai rămîn doar 15.

...scrumbia care trăiește în Oceanul Atlantic se află toată viața în mișcare și nu se oprește nici măcar un minut să se odihnească? Prinsă în plasă, ea moare imediat chiar în apă. Acest lucru se explică prin faptul că bronhiile scrumbiei pot s-o alimenteze cu o cantitate suficientă de oxigen numai atunci cînd în jurul ei apa se mișcă cu o viteză mare.

Gheața care se topește greu

Adăugînd puțină fluorescină apei înainte de întrebuințare s-a obținut o gheață mult mai solidă și mai durabilă decît cea obișnuită. La sfărîmare, particolele acestui nou tip de gheață aderă unele de altele și prezintă mai puține muchii ascuțite, fapt care reduce viteza lor de topire.

Acest nou tip de gheață, care durează de trei ori mai mult decît gheața obișnuită se folosește la vagoanele frigider care efectuează drumuri lungi de la un capăt la altul al unui continent.

MAȘINA „LGZ-IOA"

Această mașină, invenția inginerului sovietic Vasili Parhacev (în fotografie) poate trage din diferite metale topite (argint, aur, cositor, aramă, fontă și chiar din aliaje) fire extrem de subțiri — pînă la doi microni. Astfel de fire își găsesc o largă întrebuințare în radioelectronică. Ele sînt acoperite de un strat izolator. Dintr-un gram și jumătate de metal se poate face o sîrmă de 3 km.

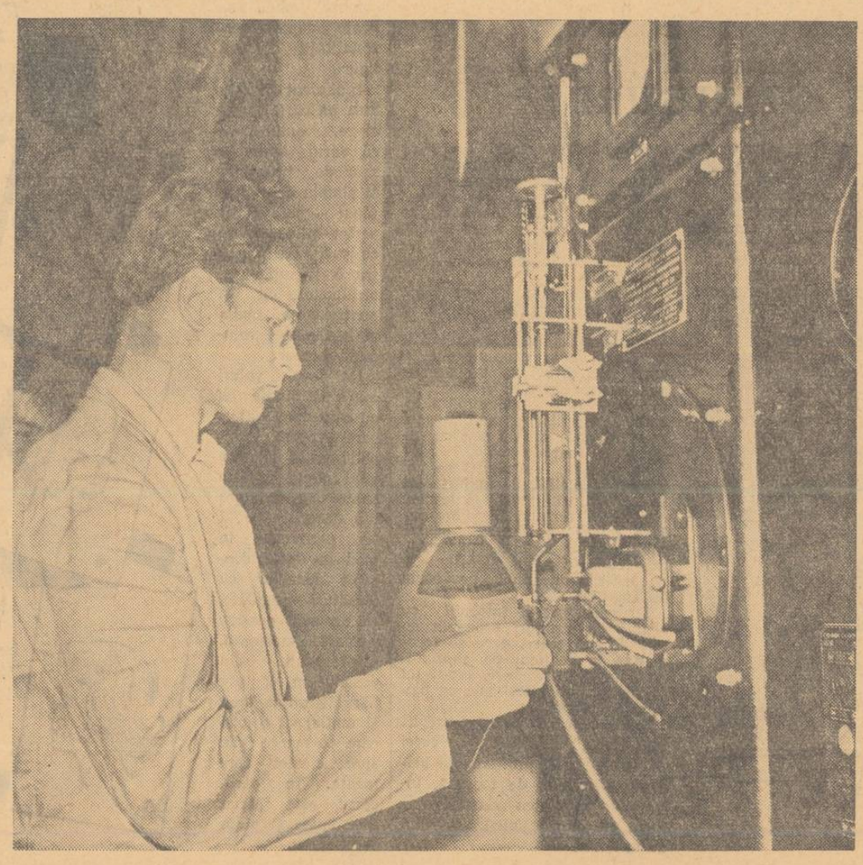

Cade sau nu cade?

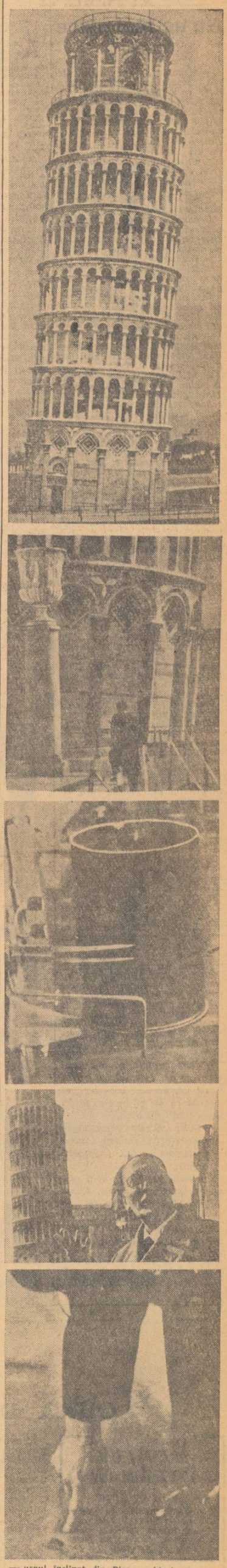

Turnul înclinat din Pisa, vechi de aproape 800 de ani, constituie nu numai o atracție a acestui oraș, dar și a Italiei. De ani și ani de zile, cei ce s-au perindat la conducerea orașului s-au întrebat cu îngrijorare : va rezista sau nu turnul ? Căci, precum se știe — din cauză că terenul pe care a fost ridicată impozanta construcție din marmură albă, era moale și brăzdat de ape subterane, turnul cilindric înalt de 55 m. a început să se lase puțin timp după ce a fost înălțat. În prezent, înclinarea este de 4,77 m. față de verticală.

Acest proces continuu a alarmat în primul rînd pe reprezentanții oficiilor de turism italiene, care i-au solicitat savantului polonez Dr. Ceberłowicz să conducă lucrările de stabilizare a turnului. Folosind o metodă proprie, el a reușit să consolideze subsolul turnului. Urmărită de savanți din Italia și de peste hotare, metoda sa a fost găsită valoroasă și după toate probabilitățile va fi aplicată și la alte cîteva monumente istorice din Italia — ca, de pildă, renumitul Palat al Dogilor din Veneția.

Un seismograf instalat în soclul turnului măsoară mișcările scoarței terestre care, cu ajutorul apelor subterane, sapă la temelia turnului, înghițind-o milimetru cu milimetru.

În cazul cînd metoda savantului polonez va avea un efect de durată, omenirii îi va fi păstrat un monument cultural și arhitectonic de preț, turnul de la Pisa, de unde — potrivit documentelor — Galileo Galilei a experimentat căderea liberă a corpurilor.

SFATURI • Modă • COSMETICĂ • Gospodărie

Colțul pedagogic

Nu ne mai place Gabi!

Duminică. Am venit la școală pentru ca împreună cu o parte din elevii mei să merg la un spectacol al cărui subiect să completeze cunoștințele căpătate în clasă. Stau în cancelarie și aștept să se împlinească ora fixată pentru plecare. Pe fereastra deschisă prin care intră razele plăcute ale soarelui de toamnă, pătrund din curte glasurile și risetele copiilor.

E zece fără zece. Peste zece minute plecăm...

Deodată glasul unui om matur acoperă zumzetul obișnuit al vocilor tinere și, prin neobișnuitul ei, îmi atrage atenția.

— Am venit să vorbesc cu tovarășa profesoară, dar înainte de a vorbi cu dumneaei aș vrea să vă întreb și pe voi ceva.

In curte s-a făcut tăcere. Fără să vreau devin atentă. Cine o fi? După o clipă de ezitare vocea necunoscută continuă:

— Aș vrea să știu de ce n-a mai numit-o tov. profesoară pe Gabi responsabila clasei așa cum a fost și anul trecut?

Aha! Știu acum cine vorbește. E mama elevei Gabriela Stoian. Sînt gata să mă scol de pe scaun, să intervin și să curm astfel discuția de afară. Dar înainte de a face vreo mișcare, răspunsul vine precis:

— Păi, nu tov. profesoară a ales responsabilul clasei, ci noi colectivul ni-l alegem. Tov. profesoară asistă și sprijină alegerile. A vorbit Dan, îl cunosc după glas: vorbește tare și gros — i se schimbă vocea.

— Da? (glasul matur pare surprins și oarecum indignat că o mînă de copii de 14 ani pot hotărî dacă „Gabi" poate sau nu să fie șefa clasei). Deci voi n-ați ales-o?

— Da! Noi n-am ales-o!

— Dar de ce? Doar Gabi învață foarte bine — glasul devenise mai blînd, mai maleabil.

— Vedeți dv.... (copilul, al cărui glas nu-l recunoșteam, își căuta cuvintele, dar vorbea cu tărie și siguranță)... unui elev nu i se cere numai să învețe bine, el trebuie să aibă o atitudine demnă de elev... nouă Gabi nu ne mai place. Asta e!

— Dar nu înțeleg nimic! — mama părea dezamăgită.

— Mă mir că nu înțelegeți că doar dv. știți ce face (Doamne, asta-i Simina, fetița tăcută care nu vorbește decît întrebată. Ce va spune?) Dv. doar ați fost de față cînd a jignit-o acum cîteva zile pe o colegă a noastră și n-ați intervenit de loc deși ați văzut bine că n-are dreptate. Și în general se poartă urît cu toată clasa. Ne sfidează pe toți.

— Păi sigur că ne sfidează, intervenі iar Dan, ea nu mai e elevă, ea e „domnișoară". In recreație singura ei grijă este să se învîrtească ca să se vadă că sub uniformă are „jupon". Sora mea are 16 ani, dar mama nu i-a făcut jupon. Mai stătu o clipă și adaugă... și nici permanent. Are Gabi niște zulufi... Toți tovarășii profesori îi fac observații. Credeți că nouă ne place ca unui elev din clasa noastră să i se facă mereu observație? Dan vorbea înciudat.

— Cum să nu i se facă observație dacă o lăsați să vină la școală cu inel pe deget? (Nu știam cine vorbește). Și acuma știți ce face? Își pune cercei în urechi pe drum de acasă pînă la școală, cînd intră în clasă și-i scoate, iar cînd pleacă de la școală îi pune iar. Asta e frumos să poarte la uniformă cercei?

— Dar faptul că n-a venit acum cu noi la spectacol e frumos? Ce, nu i-a convenit să meargă cu noi și cu tov. profesoară? sări un altul.

— Aoleu! E zece! curmă brusc discuția cineva. Haideți fraților s-o așteptăm pe tov. profesoară în ordine.

Am auzit pașii lor grăbiți care se îndreptau spre poartă. Mama Gabrielei n-a mai apucat să spună nimic. Cînd am ieșit în curte, elevii și elevele mă așteptau în rînd. Mama Gabrielei plecase. Nu m-a mai așteptat. Colectivul o lămurise suficient.

Lili PLAIU

Pentru teatre, concerte...

Așa cum ne-am propus să revizuim — odată cu venirea toamnei — garderoba noastră în ceea ce privește îmbrăcămintea de zi cu zi, pentru servici și sport, este bine să ne gîndim și la îmbrăcămintea elegantă necesară la teatru, concerte și în diverse ocazii.

Modelele pe care vi le propunem oferă o largă posibilitate de utilizare a diverselor materiale indicate pentru ținuta elegantă.

Astfel, din stofă subțire, crep de lînă, tricot sau mătase în culori închise, o rochie (fig. nr. 1) gen două piese cu linia pe corp, lejeră la talie, îmbracă foarte bine, atît siluetele svelte, cît și pe cele mai pline. Partea de sus a rochiei, foarte simplă în față, în spate face un ușor drapaj. Fusta are de asemenea un drapaj simplu, care se prelungește pe corsaj, intrînd într-o buton ieră.

Rochie foarte simplă, (fig. nr. 2) decoltată, din stofă sau rips de mătase de culoare neagră, însoțită de o jachetică scurtă (pînă la talie) care se închide cu nasturi și o eșarfă lată de saten, lame sau catifea, care, pornește din pensele de la talie și se prinde cu o broșe.

Pentru siluetele cu talia subțire o rochie cu corsajul pe corp și fusta foarte largă (fig. nr. 3). Mînecile sînt kimono și au falduri la umeri prinse în clipsuri. Se poate lucra din catifea în care caz eșarfa va fi din saten sau din nylon, voal, organza, tafta, etc. în care caz eșarfa va fi din catifea sau lame. Se poartă pe jupon.

Rochie din catifea, saten (mătase mată sau lucioasă), tafta, voal, nylon, etc. (fig. nr. 4) Corsajul are talia prelungită și un drapaj lejer, fusta largă este evazată, croită în clini mari. Fiind mai decoltată, este frumos completată de un șal vaporos, din voal sau nylon, în culoarea rochiei, sau într-o culoare asortată.

Desene de Doru COJOCARU

MODA MONSTRUOASĂ

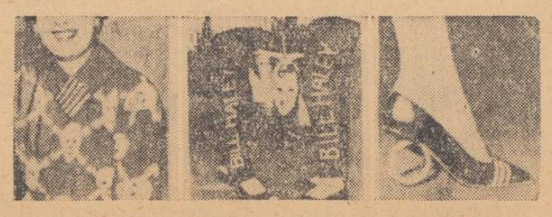

Fiecare epocă își are gusturile sale. Ne putem greu închipui pe d'Artagnan într-o îmbrăcăminte contemporană. Dacă nemuritorul mușchetar, venind la croitorul său, ar fi văzut în loc de un elegant camizol o vestă modestă, el nu și-ar fi scos din buzunar punga cu ludovici. In cel mai rău caz, ar fi scos sabia și ar fi cerut... condica de reclamații. Costumul i s-ar fi părut prea extravagant.

Acum situația s-a schimbat. Multe modiste din apus aleg drept criteriu de frumusețe neobișnuitul. Cu cît e mai sălbatic, cu atît li se pare lor că e mai la modă. Am ales din ziarele și revistele apusene cîteva fotografii tipice pentru moda burgheză.

„Explozie atomică" — așa se numește coafura acestei extravagante din Germania Occidentală. După cum se vede, în R.F.G. intră în același timp în modă odată cu rachetele atomice și pieptănăturile atomice.

De un romantism kukluxklanist este această pălărie cu deschizături pentru ochi pe capul acestei fete, pălărie premiată la unul din concursurile de pălării de dame.

Dacă fata care se vede în această fotografie ar fi avut o părere oarecare despre morală, atunci craniile de pe rochia ei ar fi fost justificate. Ele ar fi însemnat: „Nu vă atingeți, pericol de moarte". Dar judecind după zîmbetul ei craniul și oasele trebuie să îndemne pe cunoscuții ei la veselie...

Dîndu-și inima unuia din regii rock'n roll-ului Bill Haley, unele tinere englezoaice au primit dreptul de a purta chipul lui pe sacoșa de tîrguieli, iar numele — pe pantaloni. Ce fericire!

Insfîrșit, progresul a cuprins și tocurile. Pantofilor cu tocurile înalte le-a luat locul tocurile în formă de cerc, deși, după părerea specialiștilor, viteza de mișcare nu s-a mărit, ci, dimpotrivă, s-a redus la zero.

(După revista „Krocodil")

Trusă pentru scoaterea petelor

Neplăcutele accidente de pătare a țesăturilor pot fi, în cea mai mare măsură, înlăturate, dacă procedăm rapid și corespunzător. Aceasta înseamnă deci, nu numai să cunoaștem rețeta de îndepărtare a petei, dar să și avem cele necesare. Investițiile destul de modeste de altfel, pentru asortarea unei asemenea truse, vor fi suficient de recuperate, prin serviciile pe care ni le va aduce, uneori chiar într-un singur caz.

Ca material propriu zis vom menționa: un lighenaș din tablă emailată și un vas mic din faianță (pe care le vom folosi în funcție de natura produsului chimic utilizat la scoaterea petelor), o perie cu păr tare și miner, un burete, una bucată de piele de căprioară (semiș), cîteva bucăți de cîrpe albe curate, o coală de sugativă, o pilă veche de unghii, o baghetă de sticlă (pentru amestecarea soluțiilor și o pipetă.

Ca produse chimice va trebui în primul rînd să avem obișnuiții agenți de spălare — săpunul (de preferat cel neutral, respectiv fulgi de săpun sau săpunul de bărbierit) și soda de rufe (carbonatul de sodiu), precum și agenții de spălare mai puțin obișnuiți și anume: amoniacul și boraxul, dintre care primul are o largă întrebuințare în majoritatea soluțiilor de înlăturare a petelor.

Vin apoi solvenții, care au proprietatea de a dizolva grăsimile, printre care: benzina, neofalina, esența de terebentină, alcoolul etilic, eterul sulfuric, cloroformul. Folosirea solvenților se face în funcție de natura materialului, fiindcă unii dintre ei atacă unele fibre. Atenție! Cu excepția alcoolului, restul solvenților sînt inflamabili; ca atare vom lua măsuri de precauție în depozitarea lor, păstrîndu-i în sticluțe bine închise și departe de surse de căldură. Vom adăuga, ca un neutralizant în soluțiile de scoaterea petelor, oțetul.

Pentru absorbția grăsimilor vom avea la îndemînă talc, praf de creta sau magnezie calcinată.

O altă grupă de pete, cele care au avut acțiunea de vopsire a materialului, se scot prin substanțe decolorante. In trusa noastră vom avea două grupe de asemenea substanțe. Unele care acționează pe principiul absorbției hidrogenului din apă și degajării oxigenului: hipocloritul de sodiu (apa de Javel), permanganatul de sodiu și apa oxigenată, iar altele, pe principiul invers, de absorbție a oxigenului din apă și de degajare a hidrogenului — precum hidrosulfitul de sodiu, bisulfitul, hiposulfitul.

In sfîrșit vom mai include glicerina, care are rolul de emolient pentru unele pete.

Cu acest mic arsenal la îndemînă — și cunoscînd principiile de scoaterea petelor, pe care le-am mai expus în revistă — puteți cu ușurință și la timp folosi diferitele noastre sfaturi de acest gen.

Doina POPA

CURIERUL nostru

ILEANA S.-Timișoara. Am fi dorit să ne relatați mai în amănunt cele ce s-au petrecut, pentru a putea să avem și noi o imagine cît de sumară asupra situației dv. Cele ce ne-ați scris nu ne ajută să ne dăm seama dacă ați făcut bine sau rău că ați renunțat la această prietenie. Așteptăm să reveniți.

D.S.-Vatra Dornei. Faceți foarte bine că acordați o importanță atît de mare terminării studiilor. Acesta este lucrul care trebuie să vă preocupe în cea mai mare măsură. Abia după ce vă veți realiza dorința, după ce veți avea creată o profesie, va fi cazul să vă puneți și problema creării unui cămin. Cele la care vă gîndiți în prezent sînt simple copilării. Nu va trece mult și vă veți convinge personal că nu meritau atenția pe care le-ați acordat-o.

STEFI. Vă așteptăm la redacție pentru a discuta cu dv. așa cum ne cereți. Intre timp, vom căuta să obținem toate datele necesare în legătură cu cele ce vă interesează, pentru a vă fi într-adevăr de folos.

LAURA. Chiar cu riscul de a vă supăra pe noi, trebuie să vă spunem că dv. sînteți de vină. Prea ați exagerat lucrurile, făcînd o problemă din orice nimic. Ați fost prea cicălitoare cu el, l-ați chinuit cu fel de fel de presupuneri. Comportarea dv. nu a fost de natură să ducă la o apropiere mai mare. Cel puțin așa am reținut noi din cele ce ne-ați scris. Schimbați-vă comportarea, fiți mai calmă, procedați cu mai mult tact. Nu-i mai puneți tot felul de condiții, nu-i mai dați nici un ultimatum. El așteaptă de la dv. cuvinte calde, vești bune, iar dv. îl necăjiți cu fel de fel de fleacuri. Incercați să vă purtați cu mai multă înțelegere.

I.P.-Sinaia. La prima întrebare vă vom răspunde mai tîrziu, după ce vom primi datele respective. Nu le deținem în prezent. La cea de a doua problemă, părerea noastră se aseamănă cu a dv. Nu există o altă soluție în asemenea condițiuni.

N.G.-Tulcea. Spre regretul dv. trebuie să vă spunem că nu intră în preocupările noastre asemenea probleme. Credem că puteți obține datele necesare dacă vă adresați direct sfatului popular din orașul Piatra Neamț.

CORNEL A.-Moinești. Am publica cu plăcere modelul solicitat (de altfel credem că așa ceva interesează pe mai mulți cititori) dar socotim că acum este prea tîrziu. N-am fi în pas cu vremea, dacă l-am publica. Reținem totuși cererea dv. pentru a-i da curs mai tîrziu, în apropierea primăverii.

H.A.V.-Ilteu. Nu credem că excesul de seriozitate, ca să-l numim așa, poate cauza luarea unei asemenea hotăriri. Sîntem înclinați să credem că acesta este un pretext lansat pentru creduli. Cu totul altceva trebuie să fie cauza adevărată. Dacă motivul real nu vi se aduce la cunoștință, nu insistați să-l aflați. Ați putea depăși limitele unei comportări demne și n-ar fi deloc bine. Nu vă sfătuim să vă schimbați comportarea în societate, mai ales că nu aveți nimic a vă reproșa. Fiți siguri că mai tîrziu va aprecia o asemenea comportare.

E.S. DINA. Vă aflați într-adevăr la o răscruce de drumuri. Care e cel mai bun? Răspunsul la această întrebare îl puteți da numai dv. personal care cunoașteți în amănunt toate aspectele majore și minore ale problemelor respective. Judecînd prin prisma celor relatate de dv. noi înclinăm să credem că drumul cel mai bun este cel care duce spre facultate, spre profesia pe care ați îndrăgit-o de atîția ani. Satisfacțiile morale pe care le-ați obține prin implinirea idealurilor vieții dv. ar înlătura definitiv orice urme ale unei iubiri neîmplinite. Ne-am exprimat aici doar o sumară părere. Dv. hotărîți și alegeți.

ELIZA-București. In situația dv. actuală vă trebuie mult calm și răbdare. Chiar dacă veți mai trece prin unele momente grele, adevărul va ieși pînă în cele din urmă la suprafață. Desigur că o serie de influențe exterioare îl împinge în prezent la o astfel de atitudine și la asemenea intenții. Nu renunțați de a explica cu răbdare și de a dovedi prin comportarea dv. că nimic din cele ce au dus la această situație nu corespunde realității. Intre timp mai scrieți-ne.

LILA G.: Precum vedeți chiar în acest număr cerința dv. a fost îndeplinită. Secretul acestei operativități constă în faptul că și noi ne-am gîndit să publicăm un material la rubrica „sfaturi cosmetice" despre pieptănăturile moderne. Sperăm că el vă va fi de folos dv. ca și altor cititoare. Rubrica **„Colțul pedagogic"** a reapărut odată cu reînceperea anului școlar. Așteptăm și alte propuneri și critici de la dv.

NUȚI D. — Mizil, MARIUCA POPP — București, ADA MANUELA FIRAN — București, ROSALINDA C.: vă rugăm să ne comunicați adresele dv. exacte spre a vă putea răspunde prin poștă.

Balonseide bărbătești

Balonseide cu o linie lejeră și mai scurtă, tip sport. Platca este croită împreună cu mineca. Se încheie cu nasturi ascunși. Coloritul poate fi mai variat.

Balonseide la 2 rînduri gen sport. Platcă pe piepți și spate; este căptușit cu material ecosez.

Vindiac cu mansură mare. Platca în formă de unghiu în față și spate. Se strînge pe șolduri cu un elastic. Materialul poate fi din Trotuș, balonseide, cu colorit mai tineresc.

Balonseide la un rînd cu o linie modernă lejeră și scurtă. Are petlițâ la mineca crotă din același bucată cu fața mînecii. Gaică lejeră în spate.

Canadiană din pînză, „bluză de vînt" ori material de balonseide. Se închide cu fermoar. Are două teuri de o parte și de alta a piepților. Coloritul poate fi diferit.

Bluză de vînt. Se închide cu fermoar, iar buzunarele mari în formă pătrată au deasemeni fermoare așezate oblic. Elastic în talie. Tonurile pot fi diferite însă în nuanțe de pastel.

Desene de Carmen HRISTESCU

Călcatul pantalonilor bărbătești

Aceasta este unul din principalele ajutoare gospodărești, pe care le dăm soțului sau copiilor mai mari ai noștri (cu excepția desigur a noului material — tergal —, care păstrează dunga permanent și este neșifonabil). Inainte de a începe călcatul pantalonilor, este absolut necesar să-i curățim, cu o perie de haine, de praf și, după caz, să scoatem petele. In caz contrar murdăria se va îmbîcsi în stofă și, numai cu greu, va putea fi îndepărtată. După terminarea acestor operațiuni preliminare, dacă pantalonul a „făcut genunchi" se descalcă dungile în porțiunea respectivă pentru a „stringe" materialul la loc. Această operațiune se face întinzînd fiecare picior pe masa de călcat, astfel ca dunga să cadă în mijloc și trecem fierul încins peste o cîrpă umezită, pînă ce urma cutei dispare.

Călcatul propriu zis se face în ordinea următoare: se calcă de jur împrejurul centurii în interior și buzunarele, direct cu fierul. Apoi, peste cîrpa umezită, se calcă centura pe dinafară, deschizăturile buzunarelor, șlițul și bazonul pe dinăuntru. După aceia se trece la operațiunea cea mai delicată, călcatul picioarelor. Fiecare picior se calcă separat, întîi pe partea interioară, apoi pe partea exterioară, avînd grijă să potrivim dunga sub cîrpa umezită, în special în dreptul genunchiului. Dacă avem de a face cu o stofă suplă, care nu ține dunga, putem să ne ajutăm de următorul procedeu: „ungem" cu o bucată de parafină partea interioară a dungii și fixăm apoi imediat peste pantalonul întins pentru călcat, cîrpa umezită, stoarsă bine.

Piciorul pantalonului se calcă începînd cu partea de sus (fig. 1.) și terminînd cu partea de jos (fig. 2). O atenție deosebită vom da împăturirii piciorului călcat, atunci cînd începem să călcăm pe cel de al doilea (vezi fig. 1 și 2). Inainte de a începe călcatul propriu zis, vom suprapune exact cele două cusături ale pantalonului, astfel ca dungile să fie absolut drepte și simetrice. Ultima operație, o constituie călcatul manșetelor (fig. 3).

Imediat după călcat, pantalonul se va agăța de agățătorul special de pantaloni și va fi lăsat astfel să se răcească, înainte de a-l îmbrăca. Din păcate multe gospodine efectuează operațiunea călcatului în ultimul moment, astfel că pantalonul fiind luat imediat la purtare, riscă să facă „genunchi" și să-și piardă dunga, chiar de la început. Să nu uităm deasemenea că menținerea pantalonului imediat după descărcare, pe agățătorul de care am vorbit, este cel mai bun mijloc de a-i păstra dunga și de a evita prea desele călcături care pot lustrui stofa. Investiția cumpărării unui asemenea auxiliar și ținînd perseverență în a se obișnui soțul cu această regulă, vor fi suficient recompensate, printr-o prelungire a duratei de purtare și o ținută ingrijită în îmbrăcăminte.

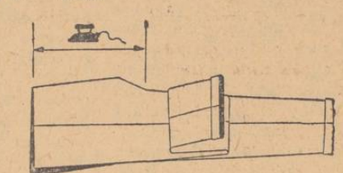

Fig. 1

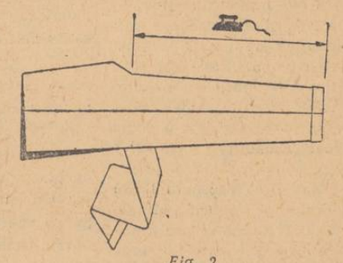

Fig. 2

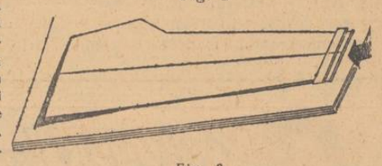

Fig. 3

Sfaturi cosmetice

In domeniul pieptănăturilor moda anului 1959—1960 recomandă să se poarte în continuare părul scurt. Tinzînd spre simplicitate și spre eleganță, coafurile sînt mult mai feminine decît cele din anul trecut.

Caracteristicile noilor pieptănături sînt: ceafa îmbrăcată, fruntea ușor umbrită uneori de o mișcare largă a părului, ondulații suple și mari. Prin multiplele ei variante această modă se poate adapta personalității fiecărei figuri.

Indiferent de coafura pe care o veți alege, amintiți-vă că părul scurt — ușor de întreținut și simplu de pieptănat — cere să fie periat zilnic șuviță cu șuviță, atît pentru a fi suplu și strălucitor, cît și pentru a se umfla și a căpăta volumul necesar.

Cu două valuri mari pe tîmple și cu alte două valuri care acoperă urechile cu o mișcare ce merge către spate, pieptănătura din desenul nr. 1 se potrivește în mod cu totul deosebit femeilor cu trăsături regulate, cu un oval perfect.

Foarte tinerească, pieptănătura din desenul nr. 2 are părul aranjat înalt și umflat cu o mișcare ce merge din spre creștet spre frunte. In părți, părul este periat spre spate și puțin ondulat.

Cu părul tăiat inegal, spre a forma două valuri mai mici și un al treilea mai mare îndreptat către spate, pieptănătura din desenul nr. 3 îmbracă bine capul și îndulcește expresia feței, fiind deci indicată în special femeilor cu trăsături asimetrice sau aspre.

Pentru sportive ca și pentru cele care au părul lipsit de rezistență și deci nu vor să-l ondulez, recomandăm pieptănătura din desenul nr. 4.

Și pentru că mai există totuși destule femei care și-au păstrat intactă podoaba capilară, și pentru că nu am vrea ca ele să se simtă nedreptățite, iată două interpretări ale noii mode adaptate părului lung: prima, desenul nr. 5 se potrivește mai ales blondelor cu păr des și strălucitor. Părul este foarte puțin ondulat în partea de jos, fiind umflat ușor la tîmple.

Cu o mișcare largă care degajează obrazul, părul pieptănat cu două valuri mari pe urechi este strîns într-un coc mare pe ceafă (desenul nr. 6). La ocazii (teatru, concert etc.) în coc se poate prinde o floare sau o bijuterie cu strasuri și pietre colorate.

Sanda NOREANU

Unde-i feminitatea?

Un actor american, cărula, pe semne, îi cădea părul, s-a ras în cap și a lansat o modă: moda capului ras, moda Jul Brinner (acesta este numele actorului).

Curînd, fiicele occidentale ale Evei n-au putut rezista tentației. Semnalul l-a dat filmul italian „Jovanka", în care protagonistele — pentru necesitățile scenariului — s-au ras și ele în cap. Pe cele două actrițe care au trebuit, cu lacrimi în ochi desigur să renunțe la frumoasa lor podoabă, le puteți vedea în fotografiile alăturate: ele sînt Carla Gravina (stînga) și Silvana Mangano (dreapta). Unul din roluri trebuia să fie „interpretat" de Gina Lolobrigida, dar cunoscuta vedetă a filmului italian, invocînd o „boală diplomatică", a reușit să se eschiveze.

Partea curioasă și ilariantă este însă că foarte multe din acele tinere fete fără griji — întreținute de părinți, de soți sau de prieteni înstăriți — care dau tonul modei apusene, au preluat „moda": se rad în cap și folosesc peruci de tunsori și culori deferite. În felul acesta își dau iluzia că sînt în fiecare zi altele. În realitate, ele sînt și rămîn mereu aceleași femei dezorientate, goale de idealuri și de rosturi.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

CURA DE STRUGURI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

12—18 OCT. 1959

— Roșii umplute cu orez; mîncare de praz; fructe.

— Ciorbă de dovlecei; vinete a la grec; plăcintele cu prune.

— Budincă de clătite cu spanac; tocană cu cartofi; compot.

— Ciuperci cu smîntînă; coltunași cu carne la cuptor; prăjitură cu cremă de vanilie.

— Salată de conopidă cu maioneză; limbă cu sos de roșii; porumb fiert.

— Fasole verde sote, cu crochete de griș; varză cu carne; mere coapte.

— Sufleu de dovlecei; friptură de purcel cu salată verde; tartă cu struguri.

Unul din bogatele daruri naturale ale patriei noastre este vița de vie. Podgorii vestite, aflate în diferite regiuni din cuprinsul țării, dau vinuri minunate, a căror faimă a trecut granițele. Nu mai puțin alese sînt varietățile strugurilor de masă, dintre care mai răspîndiți sînt strugurii timpurii, albi, tămîioși, strugurii Chasselas, dulci, cu boaba aurie și pielița fină, Afuz-Ali, cu boaba tare și pielița groasă, buni pentru export; apoi poama coarnă, neagră și în sfîrșit strugurii Hamburg, cu boabele mari, foarte gustoși, dulci și parfumați.

Strugurii nu sînt valoroși numai prin calitățile lor de fruct plăcut, bogat în vitamine. Valoarea lor terapeutică este cunoscută din vechime, și astăzi cura de struguri se recomandă atît oamenilor sănătoși, pentru întreținerea sănătății, cît și convalescenților și mai ales celor suferinzi, pentru combaterea anumitor afecțiuni, cum sînt, bolile de ficat, de rinichi, afecțiuni gastro-intestinale, etc.

Cura de struguri întețește funcțiile digestive, mărește diureza, moderează fermentațiile și înlesnește eliminarea ureei și a acidului uric. Cura constă din consumarea zilnică a unei anumite cantități de struguri, și durează de la 2 la 6 săptămîni. Cantitatea variază după om și posibilități. Se începe cu o cantitate mică, de 200-300 gr. care crește zilnic în mod progresiv pînă la 1-1½ kg, după care se micșorează tot progresiv. Cantitatea fixată se împarte în trei porții, care se iau dimineața pe nemîncate, apoi cu 2 ore înainte de dejun și după amiază, între orele 5 și 6. Se vor prefera strugurii albi.

Cu multă grijă se vor spăla mai înainte strugurii, ca să se îndepărteze sulfatul de cupru (piatra vînătă) care eventual ar fi rămas de la stropitul viței și care este otrăvitor. De asemenea, pentru a evita iritarea gingiilor, se recomandă după mîncatul strugurilor, să se clătească gura cu apă, simplă sau cu puțin bicarbonat de sodiu.

In general, strugurii se pot mînca cu pielița și sîmburi care sînt folositori fiindcă înlesnesc eliminarea rezidurilor digestiei. Este totuși preferabil pentru copii să nu înghită sîmburii, care obosesc tubul digestiv și uneori irită intestinele, provocînd inflamații.

Strugurii pot fi înlocuiți cu zeamă de struguri proaspăt ieșită de sub teasc, care se recomandă în regimul de supraalimentare și care are avantajul că nu încarcă intestinele cu pielițe și sîmburi.

După cum se vede, neprețuit este efectul binefăcător al curei de struguri. Să profităm de belșugul sfîrșitului de toamnă, întreținînd sănătatea noastră printr-un cît mai rațional consum de struguri.

CRITICA...

V. VASILIU

AGRONOMII: — Şi crezi că ne mai ajută la ceva, dacă ne facem autocritica?

V. CRIVĂŢ

— Pînă acum mă criticau că am lipsuri; acum mă critică pentru că nu le îndrept!!

T. PALL

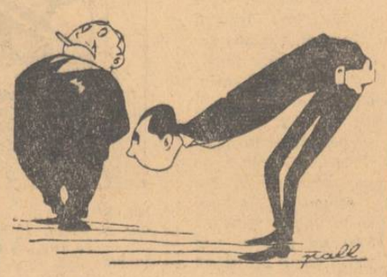

SERVILUL: — Tovarăşe director, permiteţi-mi să vă critic de jos în sus...

AL. CLENCIU

— Este adevărat că greşesc mereu. De vină este însă numai setea mea de învăţătură. Nu aveţi idee cît învăţ din greşeli...

NELL COBAR

Autocritica primadonei...

FRED GHENĂDESCU

OCAZIE POTRIVITĂ

— Tovarăşe Pandele, lumea e obosită, nimeni nu mai e atent...
— Bun, foarte bine! Am să-mi fac autocritica...

GH. CHIRIAC

— De ce ai o ureche mai mare?
— Asta-i urechea de care mă „critică" tăticu...

A. PAVEN

— Chiar şi tovarăşul director greşeşte; am putut constata aceasta la o partidă de şah...

A. LUCACI

— E drept că am greşit, dar ajutorul vostru tovărăşesc unde a fost?

V. TIMOC

Megafonul...

...„struţului"!

H. ŞTEFĂNESCU

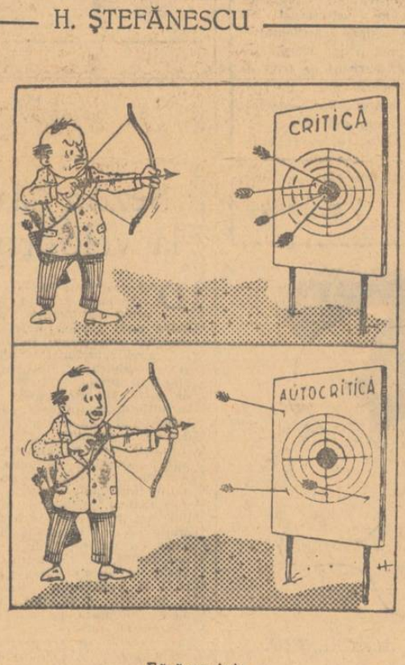

Fără cuvinte

...ŞI AUTOCRITICA

COSTICA

Acum vreo trei luni, cînd mi-am luat televizor, am primit un telefon de la prietenul meu Costică care după ce m-a întrebat ce marcă e aparatul, cum e antena şi dacă are vizibilitatea bună, a tras concluzia: „Spune-mi, mă, te superi dacă venim duminică la tine să vedem meciul?" Cum eu încă n-am auzit vreunul care să aibe curaj să refuze un autoinvitat la televizor, am răspuns cu formula aflt de des auzită: „Vai de mine, se poate? Dar poftiţi, vă rog, vă aşteptăm, cum o să mă supăr?" Eu unul să vă spun cinstit n-am fost în viaţa mea la un meci de fotbal şi am rămas un adept al bătrînilor care susţin că nu înţeleg ce rost are să alerge 22 de oameni după o minge timp de 90 de minute. Şi cu toate că prietenii mei amatori de fotbal, îmi rîd în nas, eu am rămas tot la şah, iar duminică după amiază dorm fericit cu gîndul la ei care pleacă de acasă la 12 şi se întorc la 8 seara, mai frînţi chiar decît cei care au jucat. Totuşi, pasiunea e pasiune; eu l-am înţeles pe ei, ei m-au înţeles pe mine şi m-au lăsat să dorm. Pînă mi-am luat televizor. De cînd am televizor sînt nevoit să-i înţeleg numai eu pe ei, pentru că ei pe mine nu mă mai înţeleg, întrucît nu mai pot să dorm.

Prima dată au venit Costică cu soţia şi copiii. Nicuşor de 7 ani şi Vasile de 8. Toţi patru topiţi după fotbal. „Nu deranjăm?" a întrebat Costică. „Simţiţi-vă ca la voi acasă, se poate?" N-am trebuit să spun de două ori. Au căzut toţi pe butoanele aparatului: Costică mi-a potrivit imaginea, Nicuşor mi-a potrivit sunetul, pe urmă Vasile a găsit că imaginea e prea închisă şi a mai deschis-o, nevasta lui Costică mi-a tras jaluzelele ca să fie beznă ca la cinema şi am respirat uşurat că aparatul a rămas întreg. La ora 6 cînd meciul s-a terminat, s-au ridicat toţi şi au zbughit-o, iar eu am rămas frînt şi cu urechile ţiuind. A doua zi, am primit un telefon de la Costică: „Mă, te-am deranjat?" „Vai, se poate? mi-a făcut plăcere!" „Precis?" „Precis!" „Atunci, a continuat Costică, te superi dacă vin duminică să văd meciul cu nişte amici?". Am îngălbenit, dar gura a vorbit singură: „Cum o să mă supăr? Poftiţi!" „Ai să vezi, urmă Costică, sînt nişte oameni foarte simpatici!" „Bine, bine, vă aştept".

În duminica ce a urmat a venit lume la mine ca pe stadion. Costică m-a luat de braţ mi l-a prezentat pe toţi, apoi s-au postat pe rînduri în faţa aparatului. Toc mai atunci m-a sunat tata la telefon. Abia spusesem „alo!" cînd s-a auzit o voce: „Gura, dom'le, că a început meciul!" Am închis telefonul şi m-am aşezat tăcut într-un colţ. Şi mi-am dat seama că soarta se răzbună: dacă eu nu călcasem în viaţa mea pe stadion, acum îmi venise stadionul acasă. Timp de cîteva ore, că se televizau două meciuri, casa mea a răsunat de urale, de „Hai Ene", „Hai Popa", „Hai Dridea", Gol, Henţ, Faul şi pentru toate astea trebuia să-i mulţumesc lui Costică. După două duminici, băteau la uşă la ora trei şi mergeau gîonţ la televizor, aveau acum locurile lor fixe, numerotate, că mă bătea gîndul dacă nu trebuie să introduc şi eu sistemul cu bicicleta pentru asigurarea disciplinei. Şi Costică îmi aducea mereu alţi amici şi mereu cu zîmbetul pe buze mă întreba dacă mă supăr. Mie îmi venea să-i arunc pe fereastră, dar înghiţeam în sec şi zîmbeam dulce. Mulţi îşi aduceau acum seminţe, sticle cu suc, prăjituri, sandvişuri, aşa că după trei săptămîni am dat parchetul la rindea.

Şi au trecut trei luni. Trei luni în care am slăbit cu trei kilograme sacrificate pe altarul prieteniei cu Costică. Dar într-o seară, cînd „stadionul" s-a golit, şi Costică cu familia lui rămăseseră ultimii, Nicuşor, puştiul lor, a rostit: „Tăticule, nu-i aşa că noi n-avem antenă de cameră?" „Hai!" făcu grăbit Costică, şi-i împinse pe toţi spre uşă. Eram nedumerit. „Staţi! am strigat, Nicuşor, la ce să aveţi antenă de cameră?" „La televizor" „Care televizor?" „Temp doi!" „Nicuşor, am răcnit eu al cui „Temp doi" ? Nicuşor a bîiguit speriat: „Al nostru... A.., a... al lui tăticu! Îl avem de un an!" Ca să nu cad m-am sprijinit de spetează unui scaun. M-am uitat la Costică. Era verde. Nevastă-sa violet. „Costică, am bolborosit eu, Costică, tu al de... de... un an şi.. şi... şi..." „Dar ce, mă întrerupse el, eram nebun să-mi fac din casă balamuc?"

Şi au plecat. După o clipă, am auzit pe scări urlete, Uria Nicuşor.

. . . . . .

Tensiunea mi-a scăzut abia după trei zile. Şi duminică am pus pe uşă un afiş: „Anunţ. Începînd de azi, din motive tehnice meciurile vor fi vizionate la Costică, întrucît şi-a luat televizor. Adresa: Strada cutare, numărul 20, raionul Tudor Vladimirescu, tramval 13, 14 sau 19. Intrarea prin uşa din mijloc". Şi n-am deschis la nimeni.

Ştiţi cine s-a supărat foc pe mine? Costică.

Sadi RUDEANU

A. POCH

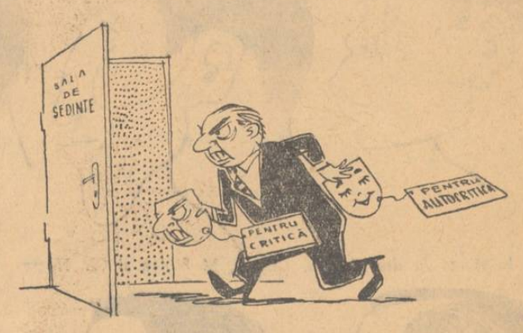

Fără cuvinte

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

LUNA MARII PRIETENII

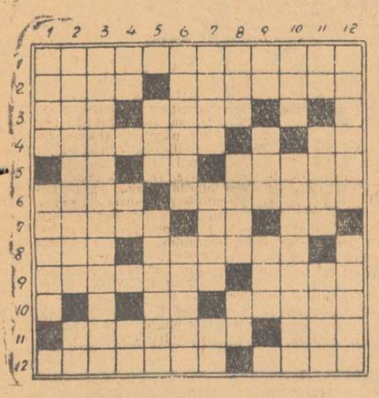

ORIZONTAL: 1) Celebră povestire a scriitorului sovietic Mihail Şolohov care a fost ecranizată şi distinsă cu marele premiu al Festivalului internaţional al filmului de la Moscova şi care rulează la noi în săptămîna Festivalului filmului sovietic (3 cuv.) 2) Culoare galben-brună — Compozitor român, autorul cîntecului „Steaua roşie a păcii, sovietică stea". 3) A se ivi — Băutură 4) Studio de film sovietic, care în cadrul săptămînii Festivalului filmului sovietic prezintă în ţara noastră o producţie în culori pe ecran lat, intitulată „Poemul mării" — Azi. 5) Măreţ la început şi la sfîrşit — Afirmaţie — Locul de naştere al lui Horia, capul revoluţiei din 1784. 6) Deplasarea rachetei cosmice sovietice, de pildă — „În numele revoluţiei" de M. Satrov şi „Fotoliul 16" de D. Ugriumov (piese care se reprezintă în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice). 7) În mîna violonistului Leonid Kogan — Poftim, amical — La fel cu 8) Curs de apă în Algeria — Filarmonica de stat „George..." 9) Revistă săptămînală, organ al consiliului general A.R.L.U.S. (2 cuv.) — Fluviu în Italia 10) Ibidem — Compozitor norvegian, autorul lui „Peer Gynt". 11) Viaţa e în... tale", producţie a studioului „Lenfilm", prezentat la noi în cadrul Festivalului filmului sovietic — Fata din fluviul Neva! 12) Artist al poporului Uniunii Sovietice, care, în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice a concertat la Ateneu — ...şi instrumentul muzical la care a cîntat.

VERTICAL: 1) Om curajos, viteaz (fig.) — „...între fete", opereta compozitorului sovietic Miliutin, pe actualul afiş al Teatrului de operetă 2) „În zilele lui...", altă producţie a studioului „Lenfilm" prezentată în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice — Mihail Hristescu 3) Piesă de Nikolai Pogodin, ce se va prezenta la începutul lunii noiembrie la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giuleşti 4) Ruteniu. — În limba rusă! — Pronume 5) Erou spaniol — „Hai, zboară racheta a visului meu / Spre zările largi şi... / Hai zboară minune-a pămîntului meu / Şi inima du-o cu tine"... (Octav Pancu-Iaşi, „Stea roşie a păcii, sovietică stea"). 6) Faptul de a fi adresat cuiva o rugăminte — Generos, ales 7) Felicităm! — Vîrf în munţii Rodnei — Loc pentru sigiliu. 8) Recenţi — Anexă la motocicletă — G.9) Fu răsturnat! — Veche măsură olandeză şi germană — Două pe cer: unul mare şi unul mic 10) Trei într-un basm de Creangă — „În căutarea...", piesă de Viktor Rozov, 11) Aproape tot! — ...Doluhanova, artistă sovietică — Fluviul care udă Leningradul 12) Scriitoare sovietică al cărei volum „Steaua polară" a apărut anul trecut în Luna prieteniei româno-sovietice — Virtuos violonist sovietic, artist emerit al R.S.F.S.R. care în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice a concertat la Ateneu.

D. BARTOLOMEU

CONSTELAŢII

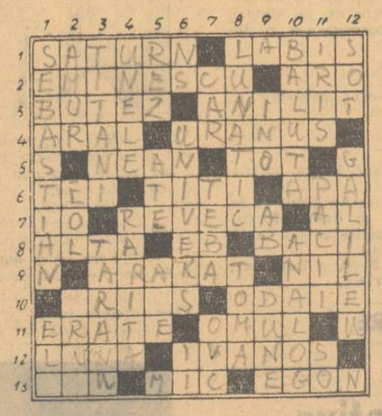

ORIZONTAL: 1) Planetă înconjurată de inele — Autorul poeziei „Steaua polară". 2) Luceafărul poeziei româneşti — Celălalt nume al constelaţiei Vesta. 3) Autorul volumului de versuri „Floarea soarelui" — Arinişte (reg.). 4) Mare asiatică — Altă planetă. 5) Personaj din piesa „Gemenii" de scriitorul chinez Go Mo-Jo — Univers (fig.). 6) „Făt frumos din...", poezie de Eminescu — ...Rozov, personaj din piesa „Cometa" de Anghel şi Iosif — Ocupă două treimi din globul pămîntesc. 7) A fost transformată de Jupiter în viţeluşă — Personaj din „Apus de soare" de Delavrancea — Poştal! 8) Prima stea a unei constelaţii — Eugen Barbu — Cioban. 9) Munte în Armenia — Fluviul în care se oglindea Ra, soarele egiptenilor. 10) „Berbecul" cerului — „Căci perdelele într-o parte cînd le dau şi în... / Luna varsă peste toate voluptoasa ei văpaie" (Eminescu). 11) Listă la sfîrşitul unor cărţi — Constelaţia Hercule (pop.). 12) Face parte din constelaţia „Ciobanul cu oile" — A scris poezia „Imn pentru soare". 13) Vulcan în Japonia — Unul din carele cereşti — Lăcătuşul din piesa „Copiii soarelui" de Gorki.

VERTICAL: 1) Autorul piesei „Steaua fără nume" — Poezie de A. Toma, din care desprindem: „Privighetori de aur sînt lumile de astre / Şi cerul e doar umbra cîntării lor albastre". 2) Sînt mai fermecătoare nopţile înstelate cînd ei ne stăpînesc fiinţa — Dezlănţuie furtunile şi urgia cerului (mit.) — Zeul Marte la romani. 3) Cei doisprezece fii ai Cerului şi Pămîntului (mit.) — Autoare ce stă de vorbă cu o stea în poezia „O fată de hangiu cîntă". 4) Nu toate — Constelaţia cu cea mai frumoasă nebuloasă, numită şi Orion. 5) Masiv în Apuseni — Fire — Insula în care a fost făcut captiv Ulise de Circe, fiica Soarelui... 6) Nord-sud — „Şi nu există-n... / Mai mare crimă / Decît la coada unui vers să pui o rimă (Topîrceanu: „Balada unei stele mici") — Semn astronomic pentru constelaţia „Gemenii". 7) Vehicul ceresc — Oraş în Egipt, considerat de egipteni antici drept centrul universului — Din neamul oscilor. 8) „Somnambula" lui Bellini (masc.) — Autorul poeziilor: „Apusuri roşii". „Spre soare răsare" etc. 9) Fiica lui Cadmus, căreia i s-a dat spre îngrijire pe Bachus copil, spre a fi ferit de lumina soarelui şi a lunii — Primele noţiuni — Îngrămădiri de nisip. 10) Poet contemporan, autor al versurilor: „Ni-i soarele învăţătura de partid / Aici, în sat, or răsări luceferi, / Şi, cu o carte nouă se deschid / Cîmpii cu pruncii doloşani şi teferi" — Asemănător. 11) Curcubeu în mitologia greco-romană — „Stelele...", volum de versuri de Mihu Dragomir — La începutul Soarelui. 12) Locuitor din Ardeal — Astronom italian căruia îi sînt atribuite cuvintele „E pur şi muove".

I. BUCURESCU

Poşta rebus

PETRU BORISOV — *Constanţa:* Am reţinut „Prietenie".

G. ZAMFIROIU — *Bucureşti:* La rubrica noastră de jocuri distractive au apărut şi probleme de genul celor trimise de dv.

V. NARKOVSKY — *Focşani:* Nu publicăm criptograme.

AURELIA ŞTEFAN — *Bucureşti:* Careul trimis de dv. „Întîlniri" are prea puţine cuvinte în temă. Am vrea de asemenea să vă atragem atenţia asupra tendinţei dv. de a umple careul cu cuvinte puţin cunoscute. Vă recomandăm mai multă simplitate.

PETRE MEREUŢ — *Baia Mare:* Vă sfătuim ca deocamdată să vă ocupaţi de dezlegări de jocuri.

C. STROENACHE — *Craiova:* În „Chimie nouă", aveţi cîteva greşeli. Celălalt „În port", va apare în măsura spaţiului disponibil.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

FOC: ORIZONTAL: Baia — Oţelar — Amorezată — O — Rac — Ri — Urim — BR — GO — Ovina — Ulr — Şura — C — Stea — Ra — Lev — S — Sprinteni — Etil — T — Indo — Atelier — Ea — Cracă — Ripar — Sa — Inroşită.

LUMINA: ORIZONTAL: Decor — Licurici — Abajur — Paloare — Satelit — Lector — C — A — Ogradă — Ani — A — Sculare — Aci — Literaţi — Us — CS — Crai — Apus — Iac — Stor — Smaragd — O — Cefalee — S — Leul — Ira — Oana — Vie — A — Ne — Mărturie — Or — I — Raza — Ti — Risi — Erată — Toma — At — Iute — Străvezie.

ŞARADA MODERNĂ: As + Elen + Iz + Are = Aselenizare.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultate în „Cupa Magazin"

GRUPA 1: Valeriu Rădulescu (Buc.) — *Cîrstev Liuben* (Buc.) 1—1; *Nic. Manolescu* (Buzău) — *Cîrstev Liuben* 2—0.

GRUPA 3: Gheorghiu Gabriel (Buc.) — *Lazaride Dan* (Buc.) 2—0.

GRUPA 21: Mihăilă Tiberiu (Bisoca) 5 — *Schwartz State* (Buc.) 1—0.

GRUPA 27: Const. Iitariuc (Sighişoara) — *Corneliu Suşnea* (Vaslui) 2—0; *I. Dobrescu* (Constanţa) — *C. Iitariuc* 1½—½.

GRUPA 30 Vrabie Vorel (Constanţa) — *Cornescu Silagiu* (Timişoara) 2—0.

GRUPA 44: Ing. Teoc V. Ioan (Gurabarza) — *Gladcenco Gh.* (Codlea) 1—0.

GRUPA 46: Cătănescu Eugen (Oraşul Victoria) — *Virgil Zaharescu* (Buc.) 0—1.

GRUPA 50: Godorogea Eugen (Oraşul Stalin) — *Milotinov Eugen* (Buc.) 1—0; *Racoce Romeo* (Buc.) — *Milotinov* 1—0.

GRUPA 51: Huciu Vasile (Buc.) — *Mihai Rădulescu* (Buc.) 2—0; *Huciu Vasile* — *Szombath Alex.* (Ploeşti) 2—0.

Partide

Alb: Frantz (R. D. Germană)
Negru: Ing. D. Drimer (R. P. Română)

Jucată în cadrul meciului R. P. Română — R. D. Germană, Bucureşti, septembrie 1959.

1. e4, c5
2. Cc3, Cc6
3. g3, d6
4. Ng2, Cf6
5. Cge2, g6
6. d3, Ng7
7. 0—0, Nd7
8. h3, Tb8
9. Cd5, C:d5
10. e:d5, Cb4
11. a3, Ca6
12. Tb1, Cc7
13. b4, b6
14. Nb2, 0—0
15. N:g7, R:g7
16. Dd2, e5
17. d:e6, C:e6
18. Cf4, C:f4
19. D:f4, Df6
20. D:f6, R:f6
21. c3, Nf5
22. Tfd1, Tbc8
23. Tbc1, Tfe8
24. d4, c:b4
25. c:b4, Nc2
26. Nb7, Tc7
27. Td2, T:b7
28. Tc:c2, Te4
29. Tc7, T:c7
30. T:c7, Te7
31. Tc1, Re6
32. Te1+, Rd7
33. Td1, Te2
34. d5, Tb2
35. Td3, a5
36. b:a, b:a
37. Rg2, Rc7
38. Tc3+, Rb7
39. Te3, Ra6
40. Te7, Tb7
41. Te3, Tc7
42. Tb3, a4
43. Tb4, Ra5
44. Tb8, Tc3
45. Td8, T:a3
46. T:d6, Td3
47. Td8, a3
48. d6, Rb5!
49. Rf1, Td1+
50. Re2, a2
51. Tb8+, Rc6
52. Tc8+, Rd7

şi albul cedează.

Alb: B. Fischer (S.U.A.)
Negru: P. Keres (U.R.S.S.)

Jucată la Turneul candidaţilor de la Bled, septembrie 1959.

1. e4, c6
2. Cc3, d5
3. Cf3, Ng4
4. h3, N:f3
5. D:f3, Cf6
6. d3, e6
7. g3, Nb4
8. Nd2, d4
9. Cb1, Db6!
10. b3, a5
11. a3, Ne7
12. Ng2?, a4
13. b4, Cbd7
14. 0—0, c5
15. Ta2, 0—0
16. b:c, N:c5
17. De2, e5!
18. f4, Tfc8
19. b4, Tc6
20. Nb3, Dc7
21. f:e5? C:e5
22. Nf4, Nd6!
23. h5, Ta5!
24. h6, Cg6
25. Df3, Th5
26. Ng4, C:f4
27. N:h5, C4:h5
28. g4, Nh2+
29. Rg2, C:g4
30. Cd2, Ce3+

şi albul cedează

Alb: Popescu Paul (Buc.).
Negru: Huciu Vasile (Buc.)

Jucată prin corespondenţă în cadrul grupei nr. 51 din „Cupa Magazin".

1. e4, e5
2. Cf3, Cc6
3. Nb5, a6
4. Na4, Cf6
5. o—o, Ne7
6. Tel, b5
7. Nb3, o—o
8. d4, e:d?
9. e5, Ce8
10. Nd5, Nb7
11. C:d4, Ca5
12. N:b7, C:b7
13. Cc3, c5
14. Cf5, d6?
15. Cd5, Ng5
16. f4, Nh6
17. g4, f6
18. e6, Da5
19. Nd2, b4

21. N:b4, şi negrul cedează.

Ce a văzut compozitorul de studii...

În anul 1958, cu prilejul semifinalei de la Cluj a campionatului republican, în partida M. Breazu-Orban s-a ajuns la un moment dat în următoarea poziţie

Candidatul de maestru Breazu, care juca cu albele, era la mutare. El s-a hotărît să la pionul f, socotind că apoi va cîştiga şi pionul h şi astfel va reuşi să transforme primul pionul în damă. Partida a continuat deci 1. R:f5, R:d5 2. Rg5, Re5 3. R:h5, Rf5 4. Rh6, Rf6 5. h5, c6 6. Rh7, Rf7 7. h6, c5 şi Breazu a constatat că nu calculase tocmai exact continuările posibile: deşi avea un pion în plus, partida era remiza. Regelui alb îi lipsea un tempo pentru a-l sili pe negru să-i permită să plece din calea pionului liber h.

La această partidă asista şi compozitorul de studii PAUL FARAGO, maestru al sportului. El a observat că albul ar fi putut cîştiga partida întrucît avea la dispoziţie o manevră frumoasă de cîştigare a unui tempo. Analizele au confirmat justeţea observaţiei sale şi astfel el a transformat poziţia din partida într-un adevărat studiu care a şi apărut în revista „Şahul în U.R.S.S.".

Iată soluţia studiului sau: 1. d6 h, e:d6+ 2. R:f5, Rd5 3. Rg5 Re5 4. R:h5, Rf5 5. Rh6, Rf7 6. h5, d5 7. Rh7, Rf7 8. h6 şi albul cîştiga întrucît negrul este silit să mute regele, permiţînd regelui alb să păraseasca coloana h.

★

Soluţia exerciţiului combinativ nr. 11: 1.Ng8!! Un sacrificiu foarte spectaculos cu trei poante. Negrul poate lua nebunul cu regele, cu calul şi cu turnul şi pentru fiecare există pregătit un alt mat. 1... R:g8 2.Cf7+; 1... T:g8 2.Df6+; 1...C:g8 2.D:h7+. Negrul a jucat 1...Cg4 dar după 2.Dg6! a cedat.

Studiu Nr. 1

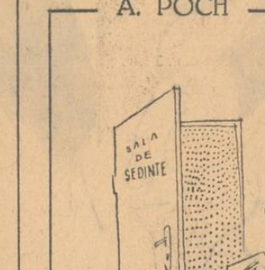

În studiul de mai sus, care aparţine compozitorului german W. Keym, albul joacă şi cîştigă. E vorba de o introducere interesantă la o manevră de cîştig clasică în finalurile de rege şi damă contra rege şi pion.

Soluţia în numărul viitor.

Jocuri distractive

A noua bilă

Aveţi în faţa dv. nouă bile de oţel. Una singură dintre ele cîntăreşte puţin mai greu decît fiecare dintre celelalte opt. Diferenţa însă este minimă şi nu aveţi posibilitatea să fixaţi care este aceea bilă. Vă este necesar deci un cîntar.

Problema este următoarea: Identificaţi bila respectivă cu ajutorul numai a două cîntăriri.

Un hexagon ciudat

Din hexagonul alăturat vă rugăm să tăiaţi un sfert, fără să-i schimbaţi forma. Nu e simplu, dar se poate.

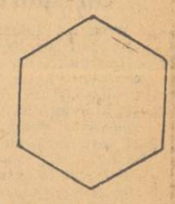

Cîte vase?

În fiecare zi la amiază, din oraşul Le Havre pleacă spre New-York un vapor, iar în aceeaşi clipă un alt vapor pleacă din New-York spre Le Havre. Călătoria durează exact 7 zile, atît într-o direcţie cît şi în cealaltă. Cîte vase va întîlni un vapor care părăseşte într-o zi Le Havre?

Soluţiile jocurilor apărute în nr. 104

CU O SINGURĂ LINIE

TOTAL 15

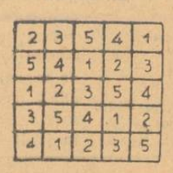

TABLA DE ŞAH

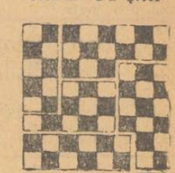

PUNCTE DE VEDERE

De ce s-a supărat Nae...

După lupte seculare care au durat vreo jumătate de oră, după confruntări furtunoase cu diverse obstacole (controlori, smecheri fără bilet, mame cu copii în braţe etc.) am apucat să-mi văd visul cu ochii şi m-am instalat în preajma ringului din „potcoavă", pe un frumos fotoliu de iarbă verde...

Bucuros că scăpasem cu costumul întreg, am privit împrejur, căutîndu-l pe Nae. La drept vorbind nu ştiam exact cum arată, pentru că persoana respectivă nu-i totdeauna aceeaşi. Nu vă alarmaţi, Nae nu-i nici fachir, nici scamator, nici Mircea Crişan : e, pur şi simplu, „Nae al nostru". Nu-mi amintesc reuniune de box, de 30 de ani de cînd mă duc la aşa ceva, să nu-l fi întîlnit. Nae vede tot, ştie tot şi poate orice. Dacă ar fi fost el la Lucerna, în locul lui Negrea, îl termina pe Pietrzikovsky în primul minut... Şi Patterson e un caraghios că nu l-a distrus pe Johanson cu o stîngă la ficat ! Şi Dobrescu are talent, dar n-are pumn... Şi Lucian, cîte croşeuri n-a dat pe alături în meciul cu Kid Oliva...

— Ei, — şi tocmai astăzi, la prima gală mai de doamne ajută de la festival încoace, Nae să lipsească ? Nu se poate — mi-am zis — trebuie să apară el de undeva !

Pînă una alta, au apărut pe ring cele două „muşte", iar Puiu Nicolae a demonstrat foarte convingător că stăm încă bine la această categorie.

Odată cu „cocoşii" — s-a înfiinţat şi Nae. Nu pe ring, evident, ci alături de mine — mai precis, de urechile mele.

— Turcu ? exclamă el, cu indignare. Cine l-o fi bagat şi pe ăsta în echipă ?

— Lasă, Nae — zic — Turcu-l bălat bun, ai să vezi !

— E bun la inimă ! oftează Nae. Îl bate italianul de-l usucă...

Pînă la urmă n-a fost chiar aşa — adică tot italianul l-a bătut — dar la limită.

— Meci nul ! strigă Nae, în culmea revoltei. De ce să-l dea pe Zamparini ?

— Nae, fii cuminte ! încerc să-l calmez. Aici nu există decizie de meci nul...

— Da' de ce să nu existe ? Foarte rău că nu există ! Şi mai întîi că Turcu a fost mai bun — a bătut la puncte ! De ce să-l mănînce meciul !

— Păi vezi — fac eu, mulţumitor — dacă l-ai deochiat ? Cin' te-a pus ?

Nae tace şi dă din cap scîrbit. Asta la el vrea să zică : „Lasă ca ştiu eu, aşa ne fură pe noi totdeauna !".

Din cauza deziluziei, Nae a urmărit cu destulă nepăsare următoarele trei meciuri, în care — ce-i drept, — nici învingătorii, nici învinşii n-au strălucit.

— Credeam că Mihalic e mai ceva !

— Şi eu, Nae !

— Cum îi cheamă pe ăsta, de-l omoară pe Gherasim ?

— Piazza, Nae !

— Piazza rea, domnule ! Aî văzut ce upercut bagă ?

— Uper crunt, Nae — zic eu, ca să-i plătesc calamburul cu aceeaşi monedă.

Nae surîde acru şi tace. Nu admite să facă altul bancuri în prezenţa lui. Deodată izbucneşte triumfător, parcă ar fi cîştigat la „Loto" :

— Ura, trăiască ai noştri !

— Ce-i Nae ? — zic, ce s-a întîmplat ?

— A venit Pelicanu, dom'le, acum să vezi ce scîntei o să lase !

— Pelicanul — adică Mihai Stoian. Scîntei — adică lovituri năpraznice. Pe Nae trebuie să-l traduci cu atenţie...

Cîteva de alături, impresionat de fizicul adversarului, mormăie îngrijorat : „Tare mi-e teamă să nu-i culce pe-al nostru !".

— Ei, aş ! zice Nae, muşcîndu-şi buzele. Discutăm noi imediat...

Pînă să mai discutam, Stoian ghiceşte o directă la maxilar şi Urzi e numărat, în ovaţiile asistenţei.

— Ce zici, Nae, cine pe cine culcă ? jubilează Nae către vecin. Vecinul zbiară de entuziasm şi-i atinge zdravăn pe Nae, între omoplaţi.

— El ! rîde Nae. Pe mine să nu mă înveţi, că-i cunosc de copii ! Aî văzut ? Aî dracu' Pelicanul !

Cu regret, la meciul următor nu m-am mai înţeles cu Nae.

— Bienvenuti ăsta nu-i boxer, domnule ! Cum o fi ajuns campion european ?

— Vai de mine, Nae, cum poţi să spui una ca asta ?

— De ce nu se bate, de ce fuge tot timpul ? Nu poate Şerbu să-i facă nimic ! Nu vrea să se bată şi pace !

— Păi tocmai de aia o fi campion, Nae dragă !... Boxul nu-i doar forţa, iubitule — boxul mai e şi creier şi ştiinţa...

— Mofturi ! se strîmbă Nae. Adu-l pe Linca să-i ardă vreo două şi ţi-l desfiinţează cu ştiinţă cu tot.

Am renunţat să-l mai lămuresc. Mă rog, la urma urmelor, fiecare cu părerea lui.

Conflictul decisiv s-a produs la penultima partidă dintre Negrea şi Favari.

— E teribil, Negrea, domnule — e ceva nemaipomenit !

— Mie-mi place mai mult italianul ! am îndrăznit să mărturisesc.

— Ce-i ala ? Care italian ? Da' ce, există aşa ceva pe ring la ora asta ?

— Nae dragă, pe Negrea l-am văzut luptînd şi mai bine : în primul rînd — parcă ştia să dea şi la corp, pe vremea mea... Dar un ceţăţean care să încaseze 700 de pumni — de la Negrea ! — şi să se mai ducă — tot el, la atac, asta, drept să-ţi spun nu prea se vede în fiecare zi !

— Îmi pare rău de dumneata ? exclamă Nae, privindu-mă oarecum bănuitor. Te credeam un băiat educat... Bravo, Negrea ! Arde-l Negrea ! Jos cu ei, Negrea !

. . . Se terminâ gala şi dau să plec. În poartă — mă întîlnesc nas în nas cu Nae.

— Ei, îţi pare bine ? Te bucuri ? — zice, fulgerîndu-mă din priviri.

— De ce, Năica dragă ?

— Aţi făcut egal cu noi — la Bucureşti ! Vă felicitez ! E bine ?

— Nu-i tocmai rău, mai ales că Mariuţan putea să cîştige...

— Cine ? Mariuţan ? Mitică Ciobotaru să fi fost aici — scotea unul din doma' Carnera ăsta !

— Nu-i Carnera, zic — e Masteghini. Şi pe Mitică l-a bătut tot ei, în Italia. Şi e o forţă, iubitule !

— N-am ce vorbi cu dumneata ! Ne mai vedem la Roma, la Olimpiada ! A rividerci, stimabile !

— Şi s-a dus, mormăind indignat.

Ce să-i faci ? Aşa-i „Nae al nostru". Are, ce-i drept, părţile lui, însă — pe onoarea mea — fără el mi-ar fi urît la box !

Dan DEŞLIU

De la stînga la dreapta : E. Cişmaş, M. Stoian şi Ch. Negrea, *văzuţi de* AL. CLENCIU.

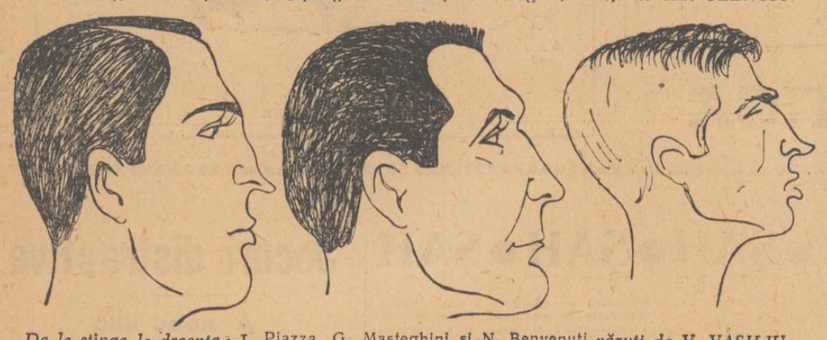

De la stînga la dreapta : L. Piazza, G. Masteghini şi N. Benvenuti *văzuţi de* V. VASILIU

Mai multă consecvenţă nu strică !

Amînîndu-se meciul de fotbal dintre reprezentativele R.P.R. şi R. P. Bulgaria, din cadrul preliminariilor Jocurilor Olimpice, data de 4 octombrie a rămas liberă. Normal ar fi fost deci să se continue campionatul. Toată lumea a fost şi este doar de acord că desfăşurarea regulată a campionatului poate contribui în cea mai mare măsură la redresarea fotbalului nostru şi chiar la buna desfăşurare a operaţiilor de selecţie.

Iată însă că şi acum declaraţiile de principiu sînt una şi practica este alta. La 3 şi 4 octombrie s.a. desfăşurat un turneu internaţional, care n-a folosit nimănui : nici selecţionerilor, nici antrenorilor, nici jucătorilor, nici publicului.

Ce învăţăminte au putut trage selecţionerii şi antrenorii din meciurile acestea, jucate cu atîta timp înaintea jocului cu R. P. Bulgaria ? Pînă atunci jucătorii care s-au dovedit în formă azi îşi vor fi pierdut forma mîine, iar cei care n-au găsit-o încă, o vor putea găsi. Şi atunci ?

În schimb, am asistat la o serie de experienţe cel puţin bizare, ca folosirea lui Raksi ca extrem şi a lui Haşoti ca inter, a lui Zavoda II pe partea stîngă (în timp ce un jucător în formă, cu multă experienţă şi rutină ca Neacşu I, nici nu era convocat în lot), am aflat de selecţionarea lui Florea, care nu-şi găseşte încă locul nici în propria lui echipă, Dinamo Bacău — şi atîtea altele.

Operaţiile de selecţie şi de pregătire a echipei reprezentative cer, în primul rînd, clarviziune şi siguranţă. Turneul de trial de la 3—4 octombrie n-a dovedit, din partea antrenorilor — selecţioneri, nici una, nici alta.

În ce priveşte consecvenţa federaţiei, a antrenorilor şi a unor confraţi într-ale scrisului sportiv..

Şt. RADU

Figuri de sportivi sovietici

DOUA SURORI, două recordmene mondiale

Pe lista recordurilor mondiale feminine de atletism, în dreptul probelor de greutate şi pentatlon, stă scris aceleaşi nume : PRESS (U.R.S.S.). Nu e o simplă coincidenţă. Press este numele de familie al surorilor Tamara şi Irina devenite celebre în lumea atletismului datorită unor excepţionale performanţe realizate anul acesta. Biografia sportivă a surorilor Press este relativ scurtă. Amîndouă au început să practice sportul încă de pe băncile şcolii şi bucurîndu-se de minunatele condiţii create sportivilor în U.R.S.S. au atins cele mai înalte trepte ale măestriei sportive.

Tamara are 22 de ani, este studentă la Institutul de construcţii din Leningrad şi a fost prima femeie din lume care a aruncat greutatea dincolo de graniţa celor 17 m. Evenimentul s-a produs în aprilie trecut cu ocazia unui concurs desfăşurat în oraşul Nalcic. Bila de oţel zvîrlită de braţul puternic al Tamarei s-a oprit la 17,25 m. Recordul mondial, pe care Galina Zibina îl deţinea din 1956 fusese corectat cu 49 de cm! Primul succes al Tamarei Press a fost obţinut la noi în ţară cu 4 ani în urmă în cadrul meciului de junioare de la Ploeşti, cînd tînăra atletă sovietică a aruncat 13,75 m. stabilind un nou record unional de juniore. Se anunţa o nouă rivală pentru neîntrecuta Zibina. În 1958 Tamara devenea campioană a U.R.S.S. cu o aruncare de 16,59 m, apoi a urmat 17,25 m, deci cu 66 cm peste ultimul record personal. Atletă în toată puterea cuvîntului, înaltă de 1,80 m, Tamara Press posedă o forţă impresionantă dar şi o tehnică desăvîrşită. Uneori, mai în glumă, mai în serios, Tamara aruncă şi discul. De altfel înainte de a fi recordmană mondială la greutate, Tamara a fost campioană europeană de disc la Stockholm cu o aruncare de 52,32 m. Curios dar adevărat.

Pînă anul acesta Irina, acum în vîrstă de 20 de ani şi studentă la Institutul de căi ferate din Leningrad era doar „sora mai mică a campioanei". Pe Irina nu o mulţumea aceasta. Ea visa să-şi ajungă sora, să devină la rîndul ei o campioană renumită. Prin contrast cu Tamara, Irina este aproape scundă (1,60 m) dar agilă, plină de nerv şi iscusită în feluritele probe de atletism, o pentatlonistă născută, cum spunea antrenorul său Viktor Alexeev. Irina s-a antrenat toată iarna în Palatul Sporturilor din Leningrad. Performanţele sale creşteau de la un concurs la altul. Aleargă 80 m garduri în 10,8.

La Spartachiada popoarelor

Irina Press

Tamara Press

cîştigă pentatlonul, apropiindu-se la 106 puncte de recordul mondial al Galinei Bistrova. Selecţionată în echipa U.R.S.S. pentru meciul cu R.F. Germană o învinge la 80 m. garduri chiar pe deţinătoarea recordului mondial al probei, Zenta Gastl. Dar Irina nu se culcă pe lauri. O frămîntă mereu gîndul de a bate recordul mondial la pentatlon. Izbuteşte, în septembrie, la Krasnodar : 4880 puncte (14,20 m. la greutate, 1,58 m. la înălţime, 24,8 la 200 metri, 10,9 la 80 m. garduri, 5,82 m. la lungime). Recordul Galinei Bistrova fusese ameliorat cu 8 puncte. În cîteva luni Irina o ajunsese pe Tamara. Un nou record mondial fusese adus în familia Press şi atletismului sovietic. Cele două surori mai au o dorinţă arzătoare. Să urce amîndouă pe podiumul învingătorilor la Jocurile Olimpice de la Roma dar pînă atunci Tamara şi-a propus să arunce greutatea la 18 m. iar Irina să realizeze 5000 de puncte la pentatlon. Cine poate spune că va fi imposibil ?

Un circ feminin de tenis

Afacerile lui Jack Kramer, managerul american care s-a îmbogăţit de pe urma „circului de tenis" ce-i poartă numele merg destul de bine. Cei puţin aceasta este concluzia la care se poate ajunge după ce s-a aflat că un grup de afacerişti americani au hotărît să urmeze exemplul lui Kramer şi să înfiinţeze un „circ feminin de tenis". Au şi fost semnate de acum primele contracte. Althea Gibsson, de două ori cîştigătoare a turneului de la Wimbledon, americanele Darlene Hard şi Carol Fageros precum şi jucătoarele sud africane Renee Schurman şi Sandra Reynolds iată şi primele „vedete" ale noului „circ". Concomitent au început pregătirile şi diferitele case de mode din capitalele occidentale. S-a anunţat lansarea pe „piaţă" a noilor modele de rochii, taioare, paltoane şi alte accesorii vestimentare feminine destinate a fi purtate, bine înţeles de înalta protipendadă, la apropiatele evoluţii ale „circului feminin de tenis".

Care este legătura între aceste „circuri" şi tenisul ca sport — iată o întrebare pe care afaceriştii de peste Ocean nici nu se gîndesc să o la în ascuţite. În definitiv acolo unde există spectacole de „streep tease" (femei care se dezbracă pe scenă-N.R.) sau altfel alte mostre ale moralei burgheze pentru ce nu ar exista şi un asemenea circ ?. Important este ca beneficiile să fie cît mai mari !

Insemnări

Sezon slab la velodrom

Deşi începută cu întîrziere activitatea ciclistă de velodrom se anunţa promiţătoare anul acesta. Cele cîteva reuniuni organizate în luna iunie, apoi campionatele oraşeneşti şi republicane reuşiseră să aducă o înviorare în ciclismul de pistă atît de neglijat la noi în ultimii ani. Cîteva săptămîni velodromul Dinamo a cunoscut o deosebită animaţie atrăgînd în tribunele sale pe numeroşi iubitori ai sportului cu pedale din Bucureşti. Alergătorii printre ei mulţi tineri noi veniţi n-au rămas datori publicului oferindu-i întreceri frumoase, încheiate de multe ori cu rezultate bune şi chiar cu recorduri de valoare, ton lonită, la kilometru, Petre Tache la viteză (un excelent 11,7) şi Constantin Dumitrescu la urmărire şi-au îndeplinit normele olimpice pe anul 1959. Existau un interes şi o emulaţie care deschideau perspectiva unui bogat sezon la velodromul Dinamo. Dar totul a fost un foc de paie. Odată cu campionatele republicane a încetat şi activitatea pe velodrom. Federaţia a considerat probabil că băieţii au obosit şi le-a dat o vacanţă nedorită. Proiectul unei reuniuni internaţionale a rămas în sertarele federaţiei oraşeneşti. Lunile august şi septembrie au trecut fără nici un concurs. Evident că în astfel de condiţii pregătirea pentru jocurile olimpice suferă o mare întîrziere. Rezultatele de pînă acum la cîteva probe sînt relativ bune dar încă sub nivelul internaţional. Normele olimpice fixate de federaţie sînt mult prea largi faţă de exigenţele unui concurs olimpic. Este suficient să amintim că amatorul german Altig a realizat pe 4 km. 4'56" (norma noastră este 5'15") că echipa de urmărire a R. D. Germane a mers în 4'35"2 (norma noastră 4'45").

Pentru mîine, după o întrerupere de peste două luni, este anunţat la velodromul Dinamo un concurs de „închidere" a sezonului ciclist organizat şi acesta mai mult din iniţiativa I. S. Loto-Pronosport. Trebuie să recunoaştem că Federaţia de specialitate s-a preocupat într-o prea mică măsură de pregătirea pistarzilor noştri. E timpul ca Federaţia să alcătuiască pe viitor un program judicios capabil să asigure o activitate bogată şi continuă cicliştilor noştri de pistă.

I. GOGA

Cutia cu scrisori

HORIA VISSA — Buşteni : 1) La Institutul de cultură fizică. 2) În program a apărut greşit. Corect era 1,53 cm.

V. GONDOR — Iaşi : Kureşul este numele unui sport tătăresc care se practică şi în ţara noastră, mai precis în regiunea Constanţa. Kureşul seamănă foarte mult cu luptele avînd însă regulile sale specifice.

T. VENIAMIN — Oraşul Stalin : Într-adevăr, în ultimii ani s-au făcut numeroase escaladări în Bucegi cu motocicletele şi bicicletele. În 1951 trei tineri bucureşteni au urcat cu bicicletele pînă la Vîrful cu Dor, apoi în continuare pînă la Peştera, Babele, Omul, Mălăeşti şi Diham.

Noul nostru concurs sportiv cu premii

În urma succesului înregistrat cu prilejul ultimului nostru concurs sportiv şi pentru a răspunde propunerilor venite din partea cititorilor noştri, revista „MAGAZIN" organizează un nou concurs sportiv.

De data aceasta cititorii au de răspuns la o singură întrebare :

— CARE VA FI ORDINEA EXACTĂ ÎN CLASAMENT A PRIMELOR PATRU ECHIPE LA SFÎRŞITUL TURULUI CAMPIONATULUI CATEGORIEI A DE FOTBAL ?

Fiecare cititor poate participa la acest concurs cu un număr nelimitat de răspunsuri, însoţindu-le obligatoriu de un număr corespunzător de bonuri de participare (răspunsurile vor fi publicate în revistă).

Pentru acest concurs sportiv se instituie următoarele premii :

1. Un echipament de turism compus din pulover, pantalon şi bocanci
2. Un picup cu 30 de plăci
3. Un picup

În cazul în care mai mulţi participanţi vor indica soluţia exactă, premiile vor fi trase la sorţi.

Vor fi luate în considerare numai răspunsurile însoţite de bonul de participare. **În urma amînării etapei de duminică, comisia concursului a hotărît ca ultima zi de primire să fie fixată pentru SIMBATA 17 OCTOMBRIE** (data poştei).

Răspunsurile vor fi expediate pe adresa **„Revista Magazin", Piaţa Scînteii 1, pentru „CONCURSUL SPORTIV".**

BON DE PARTICIPARE

Scrisori semnificative

„Americanii încep să-i cunoască pe ruşi" — fraza aceasta poate fi întîlnită în ultima vreme tot mai des în coloanele presei de peste Ocean.

Dovada o constituie — printre altele — mai multe scrisori primite de revista americană „Sports Illustrated" din partea unor iubitori ai atletismului care au asistat la „Meciul giganţilor" cum a fost numită întîlnirea între echipele U.R.S.S. şi S.U.A.

„Niciodată nu voi uita cum fluturau alături drapele ruse şi americane — scrie în această revistă Nancy Heel din Paoley, statul Pensylvania. **Doream tot timpul ca spectatorii să aplaude şi mai mult pe oaspeţii noştri. Dintre ruşi cel mai mult mi-a plăcut Vasili Kuznefov. Ca şi celelalte mii de spectatori doream ca ploaia să înceteze pentru ca el să stabilească un nou record mondial..."**

„Cînd a devenit evident că Bob Sott (este vorba de cursa de 10.000 m. pe care reprezentantul S.U.A. nu a putut să o termine N.R.) **nu va mai putea alerga, primul care s-a repezit să-i acorde ajutor a fost medicul ruşilor. Aceasta a fost o pildă minunată a spiritului prieteniei care a domnit pe stadionul Franklinfield"** — a scris la rîndul lui Gerald Kalman din Jersey City.

Iată două mărturii scrise din inimă de nişte americani simpli, care pe stadionul din Philadelphia au descoperit sufletul cald şi prietenos al oamenilor sovietici.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzori din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

PESCUITUL SPORTIV

Un sport nou care şi-a cîştigat o largă popularitate

Ce momeală folosiţi ? Rîmă sau cocoloş ?

Desigur, un neiniţiat, n-ar crede în ruptul capului că aceste întrebări reprezintă o frîntură dintr-o discuţie cu temă... sportivă. Pescarii sportivi sau cei care încă nu s-au apucat să practice „sportul undiţului", dar sînt la curent cu limbajul de specialitate, ştiu vor da lesne seama că este vorba de o discuţie... pur tehnică. Dar astfel de discuţii pot fi auzite din ce în ce mai mult pe malul numeroaselor lacuri care înconjoară, asemenea unui colier, Capitala ţării noastre. Într-adevăr, pescuitul sportiv, un sport vechi de cînd lumea, dar totuşi nou înscris printre disciplinele sportive cu „acte în regulă", şi-a cîştigat în ultimii ani o largă popularitate în rîndul oamenilor muncii de toate vîrstele. Este elocvent în acest sens să arătăm că numărul pescarilor din ţara noastră a crescut în mod impresionant. De la cîteva mii în 1944, la 43.000 de pescari sportivi înscrişi în fişele Asociaţiei Generale de Vînătoare şi Pescuit sportiv.

„Recordmani" ai undiţului

Vă închipuiţi că, aşa cum este şi normal, pescuitul sportiv îşi are şi el recordmanii lui. Nu de mult, Nicolae Peredaruk din Sighet a prins o lostriţă de 13 kg pe Tisa. Obosirea peştelui a durat 5 minute, pescarul utilizînd un fir de nylon de 0,5 mm. Un alt recordman în materie este muncitorul Niţă Marin, de la Atelierele Navale din Giurgiu, care undind pe Dunăre, în cele 6 ieşiri pe „teren" a prins numeroşi crapi între 3 şi 10 kg. Ion Molner, salariat al cooperativei Higiena din Călăraşi, a prins un somn de 11,300 kg. Ca o curiozitate, vă putem spune, că peştele n-a muşcat rîma, ci lovind cu coada acul s-a prins în undiţă. Nici pescarii bucureşteni nu s-au lăsat mai prejos. În ultimul timp, ei au recoltat frumoase succese.

„Stadioanele" pescarilor

Pescarii sportivi îşi au şi ei „stadioanele" lor unde îşi pot desfăşura în cele mai bune condiţiuni frumoasa lor activitate recreativă. Este vorba desigur, de lacurile propice pescuitului, adică bogate în peşte de toate soiurile. Astfel, de lacuri sînt, în jurul Capitalei, Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Tei, Fundeni, iar — pentru amatorii de deplasări mai lungi — Snagov, Căldăruşani, Ţigăneşti, Mogoşoaia, Buftea, Valea Pasării şi Valea Sindriţei. Luna aceasta mai funcţionează încă taberele speciale, organizate de A.G.V.P.S. în delta Dunării la Crişan (pe canalul Sulina) şi Uzlina (pe canalul Sf. Gheorghe). De asemenea pot fi utilizate cabanele de lîngă Galaţi şi în special cea de la Bitlanul. O tabără pentru pescarii sportivi există şi la Constanţa, de unde amatorii de undit se pot deplasa pe lacul Siut-Ghiol, bogat în plătică şi guvizi.

Campionatele mînuitorilor de undiţe

Bucureştenii care se aflau duminica trecută la stadionul „23 August" au avut posibilitatea să asiste la un concurs care, chiar dacă nu le-a oferit faze de gol sau sprinturi spectaculoase, le-a furnizat în schimb, multe momente de tensiune. Era campionatul pescarilor sportivi.

Paul OCHIALBI

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustraţii : Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulţi adversari, Sam îi cere boxerului să-şi termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită şi cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează acum pe Pat Glendon şi-i cere un interviu.

— Colegul dumitale e un mincinos ! izbucni, mînios, Pat. Şi în ce rund ţi-a spus că se va termina meciul ?

— Lasă, Pat, nu mai insista, nici nu merită să discutăm despre prostia asta... încercă din nou să se amestece Sam, care simţea că tot aranjamentul lui se prăbuşeşte. S-o lăsăm baltă !

— Nu, Sam. Vreau s-o aflu. Vă rog miss Sangster, spuneţi-mi : despre ce rund v-a vorbit colegul dvs.

— Al 16-lea, spuse fata, cu vocea puţin tremurătoare de emoţie.

Pe faţa lui Pat Glendon se puteau acum citi limpede surprinderea şi mînia. Într-adevăr, managerul lui şi el hotărîseră că meciul să se termine abia în rundul al 16-lea, pentru ca publicul să fie răsplătit pentru banii

săi. Şi iată că un ziarist, un necunoscut, cunoaşte aranjamentul lor. Aşadar Sam n-a jucat cinstit.

— Te rog să ieşi afară, i se adresă Pat managerului său. Pleacă şi închide uşa după tine. Vom vorbi mai tîrziu.

Apoi, Pat i se adresă fetei.

— Te rog să afli aceasta de la mine: lupta nu se va încheia în rundul al 16-lea. Ziaristul d-tale s-a înşelat.

— Vrei să spui că va fi o schimbare în program ? replică, cu îndrăzneală, ziarista.

— Nu am obiceiul să mint, chiar în faţa femeilor, răspunse sec boxerul.

Apoi adăogă, cu oarecare jenă :

— Nu te-am minţit, miss Sangster. Am luptat totdeauna în mod cinstit. Niciodată nu am primit alţi bani decît cei cîştigaţi în mod onest, niciodată n-am trişat. De aceea, insinuările d-tale mă jignesc. Totuşi, este curios că ziaristul de la Courrier-Journal a cunoscut acel amănunt stabilit

între mine şi Stubener. Eu n-am suflat o vorbă nimănui. Poate că Stubener să fi pălăvrăgit. Sau... poate că el...

Tăcu, frămîntat de gînduri, apoi se ridică, strînse cu căldură mîinile fetei şi-i spuse :

— Sînt bucuros să ai venit să mă vizitezi. Vreau să spun — continuă el, jenat de spontaneitatea mărturisirii — vreau să spun că... îţi mulţumesc că mi-ai deschis ochii asupra acestei combinaţii mai mult sau mai puţin suspecte.

— Naivitatea d-tale mă surprinde. Asemenea combinaţii sînt prea cunoscute în box. Şi acum, ce-ai să faci ? Ai să porneşti lupta împotriva acestor năravuri ruşinoase ?

— Nu. Am să părăsesc ringul. De vreme ce jocul nu este cinstit, nici nu vreau să-l mai cunosc. Un lucru este cert : viitoarea mea întîlnire cu Nat Powers nu se va termina în rundul al 16-lea. Şi astfel am să le stric toate socotelile. Dar, te rog, acesta este un secret care rămîne numai între noi, ne-am înţeles ?

— Am să fiu mută ca un mormînt, îl asigură fata.

— Şi acum, vreau să-ţi cer o favoare: Sînt sigur că în articolul d-tale n-ai să faci măcar vreo aluzie la aceste poveşti de trucaj. Vreau să te rog chiar ceva mai mult. Să nu publici absolut nimic despre vizita aceasta la mine.

— De acord.

În timp ce-i vorbea, ochii lui o învăluiau pe Maud cu o privire plină de căldură şi de tandreţe.

— Sper să te mai revăd, continuă el. Mi-ar face foarte multă plăcere. Am impresia că nu a fost rostit ultimul cuvînt între noi.

Bănuindu-l pe Glendon că va voi să prelungească lupta, Sam Stubener se înţelese în secret cu adversarul lui, Nat Powers. Sub nici nu motiv sindicatul pariorilor nu va trebui să fie frustat de beneficiile sale.

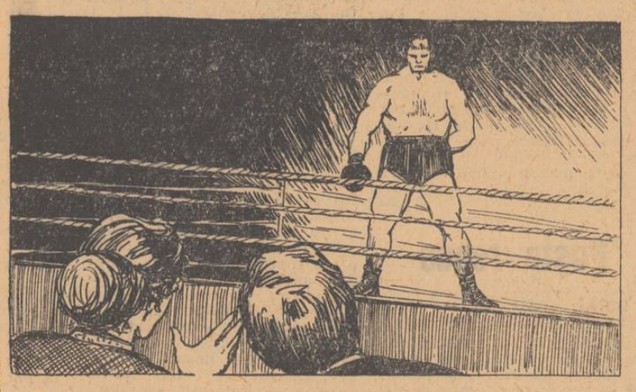

În seara meciului, Maud Sangster fu eroina unei noi excentricităţi. Cu complicitatea unui ziarist, ea ocupă un fotoliu nu departe de ring (în vremea aceea femeile nu erau admise în sălile unde aveau loc meciuri de box n.n.). Se amestecase în mulţime, fără să se facă remarcată. Aşa cum era obiceiul pe atunci, nu fusese programat nici un meci preliminar.

O salvă de aplauze anunţă suirea pe ring a lui Nat Powers. Maud fu aproape îngrozită la vederea acestei mase de muşchi. Boxerul sări corzile cu multă agilitate, ca şi cum n-ar fi avut decît jumătate din greutatea sa, apoi se înclină, cu un surîs larg pe faţă, pentru a mulţumi publicului care-l ovaţiona.

Un nou ropot de aplauze salută apariţia lui Glendon. Maud observă contrastul izbitor dintre cei doi bărbaţi : Glendon, cu o figură regulată, cu forme echilibrate, de o frumuseţe masivă şi armonioasă, îi apăru ca un atlet perfect ; Nat Powers, aproape asimetric, muşchiulos şi acoperit cu păr, îi făcu impresia unei brute a cavernelor. După ce pozară fotografilor, se retraseră fiecare în colţul său, în aşteptarea primei bătăi a gongului.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 106 ★ Sîmbătă 17 octombrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

COLABORARE FRĂȚEASCĂ

Ancheta „Magazinului" la Hunedoara

Hunedoara, cetățeă a siderurgiei românești, poartă, ca și multe alte centre industriale ale țării, puternica amprentă a colaborării economice cu Uniunea Sovietică. Începînd cu reconstrucția combinatului, cu noile agregate siderurgice date în funcțiune în ultimii ani și terminînd cu metodele înaintate de muncă, totul îți vorbește aici de roadele prieteniei și ajutorului poporului frate sovietic.

O anchetă făcută zilele trecute la Hunedoara în rîndul siderurgiștilor ne-a dezvăluit multilateralitatea colaborării economice dintre acest puternic centru siderurgic și U.R.S.S. La întrebarea redactorului nostru: „CE INSEMNĂTATE ARE PENTRU DV. COLABORAREA ECONOMICĂ CU U.R.S.S.?" au răspuns oameni de cele mai diverse profesiuni.

Primul a fost **GH. RĂDULESCU, inginerul șef cu problemele oțelăriilor:** „Pentru mine — ne-a declarat el — colaborarea economică cu U.R.S.S. se concretizează pe două planuri principale. Primul se referă la posibilitatea ce mi s-a creat de a putea studia în Uniunea Sovietică. A doua latură decurge tocmai din această posibilitate. După ce am absolvit cursurile facultății de metalurgie a Institutului politehnic din Sverdlovsk, am venit la Hunedoara dornic să aplic în practică cele învățate. Lucrînd mai întîi la vechea oțelărie a combinatului m-am ocupat de introducerea unor metode noi de fabricare a oțelului, metode învățate de la profesorul meu V. Umrihin. În aceeași perioadă am putut trece, pe baza celor studiate în U.R.S.S., la îmbunătățirea construcției cuptoarelor și la automatizarea conducerii procesului de elaborare a oțelului".

Al doilea interlocutor a fost **ing. CORNEL GHERGHEL, șeful secției cocsificare:** „La sosirea mea la Hunedoara am găsit la cocserie un colectiv de specialiști sovietici de la care am învățat foarte mult. Construită pe baza proiectelor sovietice, cu cărămizi refractare importate din U.R.S.S., cocseria prezenta pentru noi un lucru nou. Din acest motiv la pornirea primei baterii de cocs nu puține au fost greutățile legate de exploatarea instalațiilor. Rînd pe rînd, aceste greutăți, inerente începutului, au fost înlăturate cu ajutorul specialiștilor sovietici. Pe baza rețetelor de fabricație și a metodelor de organizare a lucrului, învățate de la sovietici, noi producem astăzi cocs de o calitate mereu mai bună".

Ca să discutăm cu **prim-topitorul ALEXANDRU COMȘA**, de la furnalul nr. 5, a trebuit să așteptăm pînă se face elaborarea unei șarje. „Sînt mîndru — ne-a spus el apoi — că lucrez la cel mai mare și mai modern furnal al țării. Acest agregat de un înalt nivel tehnic, cu procese mecanizate și comenzi automate, ilustrează cît se poate de bine roadele ajutorului sovietic. După cum se știe el a fost construit pe baza

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

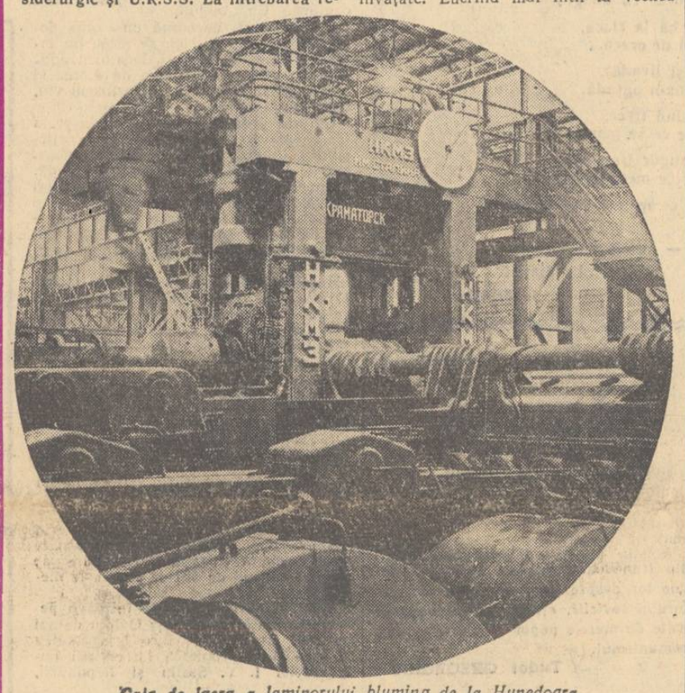

Caja de lacra a laminorului bluming de la Hunedoara

Fotografia: NICU VAȘILE

În acest număr:

KORANE E NEVINOVATA
Note de drum din Bretania

◆

100 expoziții de grafică

◆

Părinți și copii
„INSUPORTABILUL"

◆

MODA
Rochii de toamnă din stofă

◆

UMOR
„La culesul viilor"

◆

SPORT

REBUS

URBANISM SOVIETIC

La începutul acestui an, în Uniunea Sovietică s-a efectuat un recensămînt al populației. Semnificativ este faptul că din 208.826.000 de oameni, cîți au fost înregistrați la aceea dată, 48 la sută locuiesc în orașe. Din confruntarea cu datele recensămintelor precedente se constată o schimbare a raportului între populația orășenească și cea rurală.

În anul 1926, doar 17,9 la sută din populație locuia în orașe, iar în 1939 — 32,8 la sută. Schimbările înregistrate în raportul susamintit demonstrează o creștere rapidă a industriei socialiste, precum și o înflorire a agriculturii.

1.694 de orașe

Dacă cineva s-ar încumeta să caute orașele Magnitogorsk, Karaganda, Komsomolsk, Balhaș, Stalinogorsk, Angarsk, Bratsk, Rustavi, Voljskii pe o hartă de acum 35-40 de ani ar rămîne dezamăgit. Aceste așezări — care nu figurează pe asemenea hărți — au apărut în anii planurilor cincinale. În anul 1926 în Uniunea Sovietică erau doar 28 de orașe cu o populație de peste 100 000 locuitori. După 13 ani, numărul orașelor a crescut la 78, iar în 1956 pe harta patriei sovietice figurau 135 de asemenea orașe. Potrivit ultimului recensămînt, numărul total al orașelor — în cifra aceasta impresionantă intră și așezări mai mici! — este de 1.694.

Despre fiecare din aceste orașe se pot aminti — apelînd la numeroasele volume ale „Marii Enciclopedii Sovietice", precum și la povestirile celor care au avut prilejul să se abată prin aceste locuri — o seamă de lucruri deosebit de interesante. Ne propunem în cele ce urmează să vorbim cîte ceva doar despre două orașe, care au însă vîrste diferite. Este vorba de Stalino din R.S.S. Ucraina, oraș cu o vechime de aproape un secol și Karaganda din Kazahstan care abia a împlinit de curînd 25 de ani de existență.

Intr-un oraș ucrainean...

La primele sale începuturi, Tuzovka (azi Stalino), era o așezare unde pe cîteva străzi — puținele cîte erau — întîlneai bordee și barăci. Aici locuiau într-o mizerie de nedescris mii de mineri și muncitori din uzinele metalurgice. În anii puterii sovietice, odată cu dezvoltarea industriei, orașul s-a lărgit considerabil și și-a schimbat complet înfățișarea. Au apărut numeroase blocuri de locuințe, case individuale, s-a construit clădirea bibliotecii regionale, a teatrului, a Palatului de Cultură și multe altele. În aceste zile, orașul Stalino este un adevărat șantier.

Th. MARCAROV

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Stilul sobru, dar elegant, al noilor cartiere de locuințe pentru oamenii sovietici

În cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice colectivul Teatrului „Mossoviet" întreprinde un turneu de spectacole în țara noastră. Binecunoscutul ansamblu teatral moscovit va prezenta la București, Orașul Stalin, Cluj și Iași piesele „Zări necuprinse" de N. Virta, „Bătălia în marș", dramatizare după romanul Galinei Nicolaeva, „Mascarada" de Lermontov și „Nevestele vesele din Windsor" de Shakespeare. La București, „Mossoviet" va organiza de asemenea și două seri de creație, închinate marei actrițe Vera Mareșkaia și artistului poporului al U.R.S.S. Nikolai Mordvinov. Un mare eveniment pentru iubitorii de teatru din țara noastră.

În clișeu, artista T. A. CERNOVA, care va interpreta rolul Ninei din „Mascarada".

CUMPĂRĂTORI ȘI LUCRĂTORI DIN COMERȚ LA „MASA ROTUNDĂ"

Cumpărătorii — oameni ai muncii din diverse sectoare de activitate — sînt, în general grăbiți. Pe frontul larg al construcției socialiste, ei au atîtea de făcut. Tocmai de aceea, oamenii de specialitate din comerț au căutat să introducă o serie de metode avansate în unitățile comerciale și de alimentație publică, menite să ducă la o cît mai operativă deservire a consumatorilor. Aceste metode sînt însușite din bogata experiență a comerțului sovietic.

O largă aplicare a metodelor avansate de deservire, care întruchipează în mod fidel noul în comerț, s-a efectuat în orașul de la poalele Tîmpei. Aci, la Orașul Stalin, s-au obținut frumoase realizări pe linie comercială. S-au deschis magazine mari, moderne, s-au amenajat restaurante frumoase, bufete de tip nou. Vitrinele — cele mai multe din ele — constituie o încîntare pentru ochi, iar aprovizionarea unităților nu este nici ea mai prejos. Pași însemnați însă — mai mulți chiar, am putea spune, decît în Capitală — au fost făcuți pe linia bunei deserviri a consumatorilor. Părăsind practicile de comerț învechite, bună parte din lucrătorii din comerț au promovat cu curaj metodele noi, înaintate, soldate cu rezultate bune. Acest lucru ne-a determinat să... mutăm ocazional „masa rotundă" a „Magazinului" la Orașul Stalin pentru o consfătuire pe aceste probleme.

La „masa rotundă" au fost invitați să participe: GHEORGHE TEODORAȘCU, delegat al direcției organizatorice a Ministerului Comerțului, BENKE GEZA, membru în comitetul executiv și șef al secției comerciale a Sfatului Popular al Orașului Stalin, IOAN CRISTEA, responsabilul magazinului cu autodeservire „Alimentara" din str. Republicii nr. 43, GHEORGHE LEONTE, responsabilul magazinului de confecții cu expunere deschisă din str. Republicii 19, CORNEL POPA, responsabilul magazinului de încălțăminte cu expunere deschisă „Victoria" de pe str. Republicii 22, care este totodată și deputat în circumscripția electorală orășenească nr. 88, NECULAI IONESCU, responsabilul bufetului automat „Carpați". Ca reprezentanți ai cumpărătorilor au fost de față: IOAN MOGA, frezor la uzinele „Ernst Thälmann", MARIA MIRONENCO, casnică, ANA ILUCA, gospodină, deputată în circumscripția orășenească nr. 164.

Primul cuvînt la discuția noastră l-a avut tov. **Gh. Teodorașcu**, delegatul Ministerului Comerțului. Absolvent al Institutului de comerț „Fr. Engels" din Leningrad, el este un bun cunoscător al problemelor de comerț, astfel că scurta sa expunere asupra importanței introducerii și extinderii metodelor avansate de deservire, a suscitat un viu interes. Participanții la „masa rotundă" s-au interesat amănuntit în ce constă unele metode, iar deputata **Anca Ilucă**, împreună cu tov. **Dumitru Bălan**, directorul O.C.L. produse industriale — Oraș care s-a alăturat discuției, au pus următoarea întrebare:

— În cîte unități comerciale din țară se aplică aceste metode?

— **Unele dintre ele, în destul de multe unități, a răspuns tov. Gh. Teodorașcu. Spre exemplu,** sistemul de vînzare cu plata direct la vînzător este **introdus în circa 700 raioane și 200 magazine din sectorul alimentar și în circa 300 raioane și 200 magazine din sectorul industrial. Prin acest sistem, timpul necesar servirii cumpărătorilor se reduce la jumătate, făcîndu-se totodată economii la bonuri, imprimate și la fondul de salarii. La rapiditatea deservirii contribuie și sistemul de vînzare prin folosirea aparatelor de casă, care se aplică în circa 350 unități alimentare și de alimentație publică și în 50 unități de produse industriale.**

Autodeservirea este o altă metodă înaintată, care se aplică în circa 1000 bufete de stat, 20 bufete-expres, mai multe magazine alimentare din București, Orașul Stalin, Petroșani, Galați, Timișoara, etc. Există însă posibilități largi pentru extinderea acestei metode, ca și a sistemului de vînzare prin expunerea deschisă a țesăturilor, confecțiilor, încălțămintei, etc. Nu trebuie neglijată nici introducerea unor metode suplimentare de deservire, care în prezent se aplică în puține orașe. Este vorba de organizarea de mese de croit în magazinele de confecții și țesături, comandarea unor mărfuri prin telefon în magazinele alimentare, industriale, etc., transportul unor mărfuri la domiciliul cumpărătorilor (mobilă, frigidere, aparate de radio, aragaze, mașini electrice de spălat rufe, covoare, etc.), instalarea la domiciliul cumpărătorilor

Mircea SCRIPCĂ

● *(Continuare în pag. 5-a)*

De la stînga la dreapta: Ioan Moga, Gheorghe Teodorașcu, Benke Geza, Neculai Ionescu, Cornel Popa, Ana Ilucă, *colaboratorul nostru* Mircea Scripcă, Ioan Cristea, Maria Mironenco, Gheorghe Leonte.

TELEVIZIUNE COSMICĂ

Cititorii noștri care locuiesc în zone mai îndepărtate de Capitală, știu din experiență proprie că televiziunea mai necesită cel puțin o perfecționare importantă: posibilitatea de a recepționa emisiunile și la distanțe mai mari decît cele aflate în „linia de vedere" a antenei postului de emisie. Se știe că rotunjimea Pămîntului face ca ascultătorii aflați dincolo de orizontul antenei de emisie, să nu poată recepționa undele care trec departe deasupra lor, plecînd în linie dreaptă în spațiu. Deoarece, cu cea mai mare bunăvoință, este imposibil să se curbeze fascicolul de propagare spre Pămînt, este necesar să fie găsite alte mijloace de abatere a undelor T.V. spre sol. Acest lucru este foarte dificil, deoarece spre deosebire de undele radio, care sînt reflectate și refractate puternic de straturile ionizate ale atmosferei superioare, emisiunile de televiziune se fac pe lungimi de undă mici, care nu sînt reflectate de păturile ionizate din atmosfera superioară pe care le străbat.

Această problemă constituie preocuparea multor savanți de seamă. Soluțiile propuse sînt extrem de îndrăznețe. Astfel, prof. Pavel Șmakov din Leningrad, lucrează în domeniul folosirii corpurilor cerești pentru retransmisia emisiunilor de televiziune. Desigur că Luna e primul corp ceresc vizat. Ea ar putea fi întrebuințată ca oglindă, astfel încît să asigure recepționarea emisiunilor de televiziune pe cîte o emisferă terestră întreagă.

Astfel se prezintă soluția cu sateliții artificiali staționari.

Cu cît depărtarea unui satelit crește, cu atît crește și timpul în care acesta își parcurge orbita. Sateliții artificiali de azi, care se rotesc la cîteva sute de km. înălțime, au perioade de rotație în jurul a 1,5 ore. Luna, aflată la circa 400.000 km. are o perioadă de aproape 4 săptămîni. Un satelit, aflat la o înălțime de 35 810 km. deasupra suprafeței Pămîntului, și-ar parcurge orbita în 24 de ore. Dacă el ar fi lansat deasupra ecuatorului, el ar rămîne permanent la verticala unui anumit punct de pe ecuator, însoțindu-l în rotația sa zilnică. Cu toate că s-ar roti în jurul centrului Pămîntului, el ar apare staționar pentru un observator așezat pe suprafața globului, deoarece se rotește cu aceeași turație în jurul axei Pămîntului ca și observatorul. Un satelit artificial staționar se comportă ca și cum s-ar afla în vîrful unui turn de 35810 km. înălțime. Greutatea satelitului fiind egală cu forța centrifugă, rezultată din rotația în jurul centrului Pămîntului, putem retrage liniștiți turnul. Satelitul staționar rămîne tot acolo.

Ing. A. NEGREA

● *(Continuare în pa. 5-a)*

Alo, Zagreb?

De vorbă cu marele maestru șahist Mihail Tal

Primul apel telefonic a fost lansat prea tîrziu: telefonista de la hotelul Esplanade din Zagreb ne-a comunicat că tînărul maestru sovietic era plecat la plimbare. Fiind zi liberă, marele maestru Mihail Tal a hotărît să se mai destindă puțin după cele 18 runde în care a luptat din greu, cu șapte dintre cei mai buni și cei mai în formă jucători din lume, între care și fostul campion mondial Vasili Smislov. Am amînat deci convorbirea pentru a doua zi, cînd am fost mai norocoși. Maestrul Mihail Tal se afla deja la capătul firului, curios să afle pentru ce este chemat la telefon din București.

— Un interviu pentru revista „MAGAZIN"?, a exclamat el. Cu plăcere. Numai să vă pot răspunde pe loc.

A urmat prima întrebare.

— Ce părere aveți despre actualul Turneu al candidaților?

— Este un turneu foarte lung și deosebit de greu. Nu mă refer doar la forța jucătorilor, care este deosebită. Mă gîndesc la lungimea concursului. Timp de o lună de zile participanții la turneu trebuie să joace nu mai puțin de 28 de runde, adică aproape cît două concursuri. O asemenea durată cere calități speciale.

Pînă acum s-au disputat 18 runde. În mod normal, după atîtea runde un turneu se termină.

Tal n-a mai pomenit de faptul că după 18 runde și performanța lui e deosebită: a acumulat 13 puncte, cu două mai mult decît următorul clasat, marele maestru sovietic Paul Keres, care se află și el într-o formă excepțională. E interesant de remarcat că după primele două tururi (concursul se dispută în patru tururi, ceea ce înseamnă că fiecare jucător joacă cu ceilalți par-

U. VĂLUREANU

● *(Continuare în pag 7-a)*

Tal - jucătorul care în ultimu doi ani de zile a entuziasmat lumea șahului. Consacrarea i-a adus-o, la vîrsta de 20 de ani, cîștigarea titlului de campion al U.R.S.S. pe anul 1957. Tal este absolvent al Facultății de istorie și filologie a Universității din Riga.

Lucrări muzicale închinate prieteniei romîno-sovietice

Muzica sovietică a fost și este un puternic izvor de învățăminte pentru muzicienii din Republica Populară Romînă. Neprețuita experiență acumulată de muzicienii sovietici de-a lungul anilor de activitate și de creație în cadrul metodei realist-socialiste, s-a transmis creatorilor noștri, care în lucrările lor au cîntat eliberarea de sub jugul fascist, eliberarea de exploatarea capitalistă, construcția vieții noi și profundul sentiment de recunoștință și prietenie pe care poporul romîn îl nutrește pentru marele popor sovietic.

Muzicienii noștri au învățat din activitatea muzicienilor sovietici că trebuie să creeze o muzică pentru masele de oameni ai muncii, o muzică larg accesibilă deci, dezbrăcată de formalism, cu alte cuvinte o muzică realistă, o muzică a vieții noi și a adevărului. Din bogata și valoroasa experiență a muzicienilor sovietici, compozitorii noștri au învățat să acorde cea mai mare atenție conținutului de idei și emoțional al lucrărilor lor, punînd un accent deosebit pe folosirea melodiei.

In anii democrației populare compozitorii noștri au creat numeroase lucrări care cîntă prietenia dintre poporul romîn și poporul sovietic eliberator, în special în genul foarte accesibil și prețuit de mase al cantatei vocal-simfonice. Pe versurile poetului cazah Djambul Djabaev, Hilda Ierea a compus cantata „Odă închinată Constituției U.R.S.S.", *Alfred Mendelsohn a scris poemul simfonic* „Prăbușirea Doftanei", *care, în final, prelucrează intonațiile imnului de stat al Uniunii Sovietice, arătînd credința nestrămutată a comuniștilor în victoria luptei pentru eliberarea poporului romîn, datorită forței de neînvins a Țării Socialismului. Același compozitor a mai scris* „Uvertura prieteniei romîno-sovietice". *Tînărul compozitor Dumitru Bughici, a cîntat avîntul constructiv al poporului nostru în* „Poemul de viață nouă", *în care a exprimat dragostea pentru poporul sovietic eliberator. Lucrări închinate marii prietenii au scris de asemenea Anatol Vieru, Nicolae Buicliu, Matei Socor, Ion Chirescu, Sabin Drăgoi, în formele cele mai potrivite unei accesibilități foarte largi.*

In cinstea eliberării și a frăției de arme romîno-sovietice au creat în ultimul timp Mihail Iora (lucrare vocal-simfonică „Mărire ție, Patria mea"), *Laurențiu Profeta* („Cantata Patriei"), *Fr. X. Dressler* („Cantata Păcii"), *Sergiu Sarchizov (oratoriul* „Pe lespedea eroilor"), *Radu Palladi* („Oratoriul Eliberării"), *Ludovic Feldman* („Uvertura eroică"), *Dumitru Bughici (poemul eroic* „Filimon Sîrbu"), *Teodor Grigoriu (poemul simfonic* „Vis cosmic"), *Zeno Vancea* („Odă solemnă în amintirea celor căzuți pentru libertate"), *Cîntece de masă au scris George Bazavan, Filaret Barbu, Dumitru Botez, D. Bughici, Ion Chirescu, Florin Comișel, Sabin Drăgoi, George Danga, Alfred Mendelsohn, Șt. Mangoianu, C. Palade, Matei Socor, H. Schwartzman, Anatol Vieru și alții.*

In cadrul Decadei culturii romînești (13-23 august a.c.) și al manifestărilor prilejuite de Luna prieteniei romîno-sovietice (7 octombrie—7 noiembrie a.c.). Cele mai multe din lucrările amintite au fost cîntate în cadrul concertelor și al emisiunilor radiofonice.

Lucrările compozitorilor noștri, care slăvesc prietenia de nezdruncinat dintre popoarele romîn și sovietic, se bucură de cea mai deplină prețuire din partea iubitorilor de muzică din patria noastră.

M. N.

Enciclopedia magazin

Cîntarea Romîniei

Ca și în cazul altor opere literare, „Cîntarea Romîniei" a supraviețuit celui care a scris-o, conferind posteritate unui nume pe care vremea l-ar fi dat, treptat, uitării. Această poemă în proză, de un patetism avîntat, sub vestmîntul ei alegoric face să răsune un sincer crez patriotic, în spiritul ideilor pașoptiste. Cele 61 de versete refac din episoade elegiace, retorice sau descriptiv-lirice profilul istoriei poporului nostru, drumul luptei sale pentru libertate și justiție socială.

Operă singulară în literatura noastră și, mă încumet a zice chiar și în cea europeană din veacul trecut, oricît s-au făcut referințe la aptitudinea poetică a unui Chateaubriand. Lamennais, Mickiewicz care ar fi inspirat-o, „Cîntarea Romîniei" cunoaște de un secol încoace, adică de la apariție, un destin ciudat: i se disputa periodic paternitatea. Fără îndoială e o chestiune de interes real a ști cine este autorul acestei cantate despre trecutul, prezentul și viitorul țării. Noi, în acest cadru, nu putem relata stadiul în care s-a ajuns cu controversa. În ce ne privește, credem încă a cunoaște în Alecu Russo pe creatorul ei.

Să rezumăm datele problemei: In 1850, în „Rominia viitoare", publicație progresistă ce apare la Paris redactată de un grup de exilați romîni strînși în jurul lui Bălcescu, apare versiunea anonimă a poemei tradusă din limba franceză în care fusese redactată. Peste cinci ani în cîteva numere aproape consecutive, Alecsandri reproduce textul „Cîntării Romîniei" într-o versiune ușor modificată față de prima (cu un spor de patru versete) și semnată de Russo.

După moartea lui Bălcescu, Voinescu II și ulterior Ion Ghica (vezi „Amintiri din pribegia după 1848" — Buc. 1889) atribuie lucrarea lui Bălcescu. Alecsandri, obsedat parcă de ideea restabilirii unui adevăr încă nu îndeajuns de repus în drepturile lui legitime, revine în 1863, adresîndu-se lui Odobescu, în 1876 profitînd de prilejul unei solicitări comemorative în 1886 în prelungirea schimbului epistolar cu Ghica, de fiecare dată tot mai stăruitor și mai persuasiv în clarificarea termenului disputei. Bardul de la Mircești insistă asupra calității de autor a lui Alecu Russo, cu precizări de ordinul intimității, recunoscîndu-i lui Bălcescu doar rolul de traducător al manuscrisului francez. De altfel, el era și în drept să intervină cu autoritate întrucît prezidase odată cu publicarea poemei și enigma țesută în jurul autorului ei atunci cînd opera vedea în 1850 într-o formă inițială lumina tiparului.

Astăzi, polemica e din nou reluată cu argumente pro și contra a căror reproducere nu intră în obiectul rîndurilor de față. Este pînă una-alta, cred sigur, că invocațiile lirice, recursul frecvent la folclor, reluarea unor fraze și crîmpeie întîlnite în producții anterioare ale lui Alecu Russo descoperă în acesta dacă nu autorul integral al „Cîntării Romîniei", un posibil inspirator și colaborator de prim rang al versiunilor ce ni s-au transmis. Fire sensibilă la suferințele poporului, legat printr-un interes trainic de creația anonimă a celor mulți, îndurerat de nedreptatea și exploatarea la care îi supunea o orînduire diformă, Alecu Russo, în ciuda unor erori, precum idealizarea parțială a trecutului, a venit în întîmpinarea noului, a acelui viitor „ferice și însorit" pe care l-a dorit și în care a crezut fără clintire.

„Cîntarea Romîniei" este în starea de spirit generală a timpului un manifest revoluționar prin aceea că evocînd frumusețile patriei, și odată cu ele ceasurile ei de slavă și pe acelea de mîhnire, resuscita în sufletele revoluționarilor de la 1848, unii osteniți, alții numai deprimați vremelnic, sentimentul tonic al comuniunii cu pămîntul și oamenii alături de care luptaseră și cu care împărtășeau speranța eliberării politice și sociale.

„Cîntarea Romîniei" este un manifest al acestor înalte dezideriate și disputata ei paternitate subliniază odată mai mult ecoul ei în timp — cel mai de seamă privilegiu al creațiilor profund originale.

H. ZALIS

Serghei Eisenstein

Anul trecut, peste o sută de istorici ai cinematografiei din toată lumea au fost invitați să facă o clasificație a tuturor marilor filme de pînă acum. In urma acestei anchete, filmul socotit cel mai bun din toată istoria s-a dovedit a fi „Crucișătorul Potemkin", realizat de Serghei Eisenstein. Acest singur fapt definește valoarea lui Eisenstein în istoria cinematografiei mondiale.

Serghei Mihailovici Eisenstein, fiul arhitectului șef al orașului Riga, s-a născut la 23 ianuarie 1898. Inițial tînărul Eisenstein nici nu se gîndise să activeze în domeniul artelor și se pregătea să devină

inginer. Revoluția din Octombrie schimbă însă cursul vieții sale. Eisenstein părăsește institutul de ingineri și luptă pe fronturile războiului civil, în rîndurile Armatei Roșii. Apoi este trimis la Academia Marelui Stat Major, la secția de orientalistică. De atunci, din anul 1920, Eisenstein începe să fie preocupat de arta spectacolului. Frecventează teatrul Proletkultului din Moscova și montează, într-o concepție bizară, piesa lui A. N. Ostrovski, „Orice naș își are nașul", din care păstrează cîteva replici și episoade, precum și numele personajelor, adăugînd în spectacol, pe lîngă un film, numere de estradă și chiar de circ. Activitatea sa teatrală se consumă fie ca pictor scenograf la spectacolul „Mexicanul" după o piesă de Jack London,

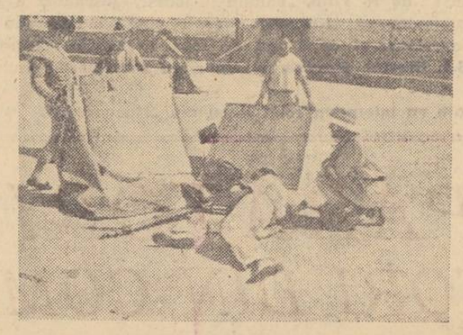

Eisenstein (dreapta, cu cască) *și Tisse filmînd o scenă, în Mexico.*

fie ca director de scenă a unor spectacole ca „Auzi, Moscova ?" și „Măști antigaz".

Cinematograful îl atrage însă cu deosebire. Împreună cu cîțiva prieteni el realizează un film, „Greva". Numele lui Eisenstein începe să fie cunoscut. Astfel se explică că peste cîțiva ani comisia pentru sărbătorirea împlinirii a douăzeci de ani de la Revoluția din 1905 îl desemnează pe Eisenstein ca realizator al filmului jubiliar „Anul 1905". Acest film va purta, odată realizat, titlul „Crucișătorul Potemkin".

Filmul are un uriaș răsunet mondial. Se vorbește de o înoire a artei cinematografice. Eisenstein începe să fie socotit ca unul din creatorii limbajului modern cinematografic.

Tema revoluționară îl pasionează pe genialul realizator și mai departe. El lucrează la filme ca „Greva" sau „Vechiul și noul" în care, în ciuda tributului pe care-l plătește formalismului și confuziilor ideologice, se dovedește un revoluționar pasionat, a cărui dorință fierbinte este aceea de a sluji prin arta sa cauza revoluției.

In 1927, actorii americani Mary Pickford și Douglas Fairbanșk, aflîndu-se la Moscova, l-au invitat pe Eisenstein la Hollywood. In 1930 Eisenstein a încercat să realizeze în S.U.A. cîteva filme (printre care și „Tragedia americană" după romanul lui Th. Dreiser), dar vederile sale nu corespundeau cu cele ale producătorilor și astfel toate proiectele i-au fost zădărnicite. Mai mult decît atît, întregul material filmat de Eisenstein pentru filmul său „Rue viva Mexico !" — nu i-a fost restituit, fiind folosit apoi într-o serie de producții avînd cu totul altă orientare decît cea pe care Eisenstein a vrut s-o dea filmului.

Intors în patrie, Eisenstein desfășoară o vastă activitate pedagogică la Institutul de Artă Cinematografică din Moscova și scrie un șir de lucrări teoretice, care se bucură de apreciere mondială. In 1939 el realizează minunatul film istoric „Alexandr Newski", — despre care scrie: „Patriotismul este tema noastră". Și urmînd aceeași temă, Eisenstein realizează cele două serii din proiectata sa trilogie „Ivan cel Groaznic". Moartea nu-i îngăduie să-și termine opera și curmă, la 11 februarie 1948, viața artistului genial, care a avut o uriașă înrîurire asupra cinematografiei mondiale.

Serghei Eisenstein a fost un pasionat militant pentru realismul socialist în arta cinematografică. Opera sa poate fi caracterizată prin propriile sale cuvinte: „a oglindi realitatea socialistă prin plenitudinea creației a fost întotdeauna principala sarcină a fiecărui cineast sovietic; sarcină constantă și decisivă, oricît de complicate ar fi fost trăsăturile sub care uneori se încarnase".

Ion BARNA

Cincizeci de ani de la înființarea „Companiei Davila"

Împlinirea a 50 de ani de la înființarea „Companiei Davila" poate oferi istoricului teatrului romînesc prilejul unui scurt popas, pentru a evoca, în puține cuvinte, împrejurările în care a luat ființă întreprinderea condusă de marele om de teatru care a fost Alexandru Davila, — teatru care, în ciuda scurtei sale existențe, a avut un rol pozitiv pentru evoluția teatrului romînesc.

„Desărcinat" de la conducerea Teatrului Național, unde directoratul său a marcat totuși o fericită cotitură, Davila, cu o mică sumă rămasă dintr-o moștenire, s-a gîndit să înjghebeze compania dramatică. Așa cum a declarat el în mai multe prilejuri, nu s-a gîndit nici un moment să facă așa cum au crezut unii „concurență teatrului oficial", condus în vremea aceea de un cărturar cu vederi înaintate, profesorul Pompiliu Eliade. Gîndul lui Alexandru Davila a fost să înființeze un teatru care, fără obligațiile oficiale ale Teatrului Național, cu un aparat ori cum mai greoi, să poată forma un public numeros de teatru, dar în special să dea prilej de afirmare tinerelor talente care se ridicau — printre care Tony Bulandra, Marioara Voiculescu, Maria Giurgea, Lucia Sturdza, Ion Manolescu, Gh. Storin, Ana Luca.

Alexandru Davila a ținut să-și deschidă teatrul cu o piesă de Ion Luca Caragiale, de care-l lega o strînsă prietenie. Dar Caragiale trăia departe de țară, în Germania. Caragiale a scris actul „Incepem", satiră împotriva moravurilor teatrale de la noi în care ironizează „competența" unor conducători ridicați prin decret regal la rangul de „oameni de teatru".

In ziua de 12-25 septembrie 1909 s-a inaugurat prima stagiune a companiei Davila, zi însemnată în istoria teatrului romînesc. După „instantaneul" lui Caragiale, interpretat cu vervă de către Lucia Sturdza, Ion Mortun și Alexandru Davila, s-a reprezentat „Stane de piatră" de H. Sudermann, piesă care pune problema reabilitării deținuților eliberați și în care Ion Manolescu a făcut o adevărată creație în rolul lui Iacob Biegler, jucînd alături de Gh. Storin, Tony Bulandra, Ion Mortun, N. Niculescu-Buzău, Ana Luca, Tanți Elvass, R. Bulinsky, A. Economu, N. Kanner, V. Romano, mica Cleo Pan și A. Davila, care era și autorul schițelor de decor.

Intre culise executa arii la mandolină un tînăr elev de conservator, cu totul necunoscut, dar care trebuia să devină un reputat dirijor: George Georgescu.

In ceea ce privește repertoriul, s-ar putea spune că Davila a făcut concesii gustului publicului. Să ținem seama însă că atunci cînd a intenționat să reprezinte drama „Seara cea de pomină" de Ludovic Kampf, guvernul a interzis reprezentația, socotind piesa „revoluționară". In repertoriu a figurat, pentru prima oară în teatrul romînesc, „Cidul" de Corneille, rolul lui Don Ro-

Alexandru Davila

drig fiind jucat de Tony Bulandra, iar cel al Himenei de Lucia Sturdza. „Compania Davila" și-a dus activitatea pe două scene: aceea a Teatrului Liric, care se afla în piața Valter Mărăcineanu, și a Teatrului Modern, situat pe locul unde se află astăzi o aripă a Băncii de Stat. Contractele prevedeau însă că de cîte ori vreun turneu străin vizita București, Davila era obligat să elibereze sălile; și atunci „compania" pleca în turneu prin țară.

Compania Davila n-a activat decît două stagiuni. Pricinile dizolvării ei au fost numeroase, dar în primul rînd, totala lipsă de încurajare a oficialității. Davila va vorbi peste ani despre „trădări dureroase".

Cînd se vor împlini douăzeci de ani de la întemeierea companiei Davila, fondatorul și animatorul ei își va aminti: „...era numai succes moral, nu material, deși sala era totdeauna plină. Dar pe acesta nici nu contam. Vream succes moral și l-am avut. Am cheltuit cu întreprinderea mea mulit-puținul care îmi rămăsese de la părinți, dar am croit potecă nouă. Nu se croiește drum nou fără cheltuială".

Și astfel s-a încheiat activitatea, nu fără urme, a teatrului Davila, despre care I. L. Caragiale credea că „va avea un succes strălucit nemaipomenit de mult în țara noastră, și astfel va însemna renașterea adevăratului teatru național".

Meritul cel mare al întreprinderii lui Alexandru Davila a fost acela că a îndrumat regia pe un făgaș realist și că a format o falangă glorioasă de actori, dintre care unii mai strălucesc și astăzi pe scena romînească.

Ioan MASSOFF

Crochiu de toamnă

Vezi toamna cum vine din deal, de la vie,
Și intră pe poartă la gospodărie?

Premiată pe frunte c-o jerbă de laur,
Aduce panere cu fructe de aur.

Făcînd colectivei o vizită-n zori,
Descarcă miresme, nectar și culori.

Și pensula toamnei, cu tonuri și game,
Expune în coșuri o frescă de poame.

Ca fetele scoase la primul lor joc,
Trădează un freamăt ajuns la soroc.

Un soare cărunt și cu rază blajină
Așterne pe geamuri argint de lumină.

Și fructele toate găteala-și perindă
Pe luciul ferestrei cu rang de oglindă.

Stau merele-n față ca niște codane:
Au frunze pe cap; și-n obraji.. ionatane!

Vezi prune goldane cu iz de hrisov
Și șorțul de brumă pe bluzele mov.

Trec tinere piersici cu șold jucăuș:
Au rochii de scamă și tenul de pluș.

Alături apare un grup de gutui
Cu șalul pe umeri, pufos și gălbui.

O tolbă-ndesată cu coarne își spune:
„Bulinele roșii mă prind de mînune!"

Ciorchinii înșiră pe sfori de arbust
Mărgele făcute din miere și must.

Pe lavițe, pepeni burtoși sau prelungi
Și-au pus pijamaua lor verde cu dungi;

Iar perele blonde stau parcă la clacă,
Purtînd o scufie cu ciucuri de cracă...

Panerele toamnei, din vii și livadă,
Au scos tot alaiul de poame-n ogradă.

O nucă bătrînă, pe-acolo cînd trece,
Intreabă din traistă: „Dar ce se petrece?"

Solemn îi răspunde un strugur fruntaș:
— „S-au strîns candidații ce merg la oraș".

— „Dar, vai, ce emoții!.. ce-aprinși sînt la față!"
— „Se duc la examene".

— „Unde?"

— „La piață!"

I. BERG

Colaborare frățească

(Urmare din pag. 1)

unui proiect sovietic, cu asistență tehnică și cu aparataj din U.R.S.S."

Șeful adjunct al noii oțelării Martin, ing. N. KRAFT, și-a făcut și el studiile în U.R.S.S. „Vara aceasta — a declarat el — am fost din nou în Uniunea Sovietică. De data aceasta la combinatul din Rustavi (Gruzia), pentru specializare într-o serie de probleme. Pe baza celor învățate acolo, noi am trecut la elaborarea unui oțel pentru țevi".

MIHAI TIRPESCU, prim-topitor la noua oțelărie Martin, ne-a vorbit în deosebi de metodele înaintate sovietice care se folosesc în vederea măririi indicilor de utilizare a cuptoarelor. „De curînd, de pildă, noi am început să folosim după experiența oțelarilor sovietici o metodă nouă. Este vorba de scurtarea duratei de ajustare a cuptoarelor la numai 30 de minute. Acest lucru ne ajută să folosim timp mai îndelungat vatra cuptorului și totodată prin scurtarea timpului de elaborare a șarjelor, să ridicăm indicii de utilizare".

Maistrul ALEXANDRU Savu, lucrează la cel mai nou agregat al Hunedoarei: laminorul de 650 mm. „Ca să pot lucra la acest laminor de înalt nivel tehnic, importat din U.R.S.S., a fost necesar să mă specializez. Și unde puteam face mai bine acest lucru decît în Uniunea Sovietică. Așa se face că timp de 3 luni am lucrat la „Azovstal" — orașul Jdanov — la un laminor de același tip cu al nostru. Nu am să uit niciodată grija cu care eu și tovarășii mei veniți din Romînia am fost înconjurați tot timpul de muncitorii și tehnicienii sovietici".

La laminorul bluming, intrat în funcțiune anul trecut, ne-am oprit în dreptul postului de comandă nr. 2. Aici l-am cunoscut pe **manevrantul MIRON VOINEA.** „Cînd am fost în schimb de experiență în U.R.S.S., în anul 1952 și am văzut pentru prima oară un bluming, nu știam că peste puțină vreme vom avea și noi la Hunedoara unul asemănător. Sînt cît se poate de mulțumit că lucrez la acest laminor ce poartă marca unor vestite uzine sovietice constructoare de mașini. Faptul că centrul nostru siderurgic de la Hunedoara dispune astăzi de un laminor de o asemenea tehnicitate înaltă se datorește tot colaborării economice cu U.R.S.S.".

Ing. IERONIM RUSAN, este șeful centralelor electrice din cadrul combinatului. „Nimic nu este mai frumos decît să aplici în practică ceea ce ai avut prilejul să înveți de la prietenii sovietici. Este exact ceea ce mă străduiesc să fac și eu și colegii mei care au studiat în U.R.S.S. Facultatea am făcut-o la Ivanovo la Institutul energetic „V. I. Lenin". Intors în țară am avut bucuria să fiu repartizat aici în Hunedoara unde se construia cu ajutor sovietic o termocentrală modernă".

Aceștia au fost interlocutorii noștri din Hunedoara, acestea au fost cuvintele lor despre bogatele roade ale ajutorului sovietic, ajutor dat cu inimă de frate de marele popor care construiește comunismul.

Tudor GHEORGHIU

„Țara dintre ape"

Ieșită din negura vremurilor, o legendă își face loc și iese la suprafață în zilele noastre. Frumoasa Medeea, fiica regelui colchilor, voind să-și salveze iubitul, pe Iason, căpetenia argonauților care furaseră „Lîna de aur", sfătuită fiind și de zeița Minerva, se îmbarcă împreună cu aceștia pe o corabie și pornește în largul mării. Ajunsă din urmă, în apropierea unui promontoriu de pe coasta mării, de vasele pornite în urmărire și comandate de tatăl său, Eete, Medeea recurge la crimă spre a întîrzia cît de cît clipa prinderii iubitului. Ea își ucide fratele cu sabia, în momentul cînd acesta, văzînd-o, îi iese în întîmpinare. Așa s-a petrecut cumplita dramă, provocată de dragostea oarbă care a transformat-o pe Medeea în ucigașa propriului ei frate.

De atunci, țărmul acela al mării unde a avut loc fratricidul a căpătat numele de Tomis, după cuvîntul grec temno, care înseamnă a tăia, o ciopîrți.

Exilat în aceste locuri acum două mii, de ani, poetul roman Ovidiu pomenește și el în „Tristele" sale despre această străveche legendă.

Dacă vom căuta însă origina istorică a făuririi acestei cetăți antice, ale cărei ruine se află la tot pasul sub străzile și bulevardele moderniului oraș Constanța de astăzi, atunci o vom afla în frămîntata perioadă a emigrației masive a grecilor, care, în secolele 8—6 înainte de era noastră, pornesc în exod, formînd mulțime de colonii. Intr-atît de numeroase au fost acestea, încît Platon le descria astfel: „orașele grecești, împrăștiate pe țărmurile mărilor din Caucaz pînă în Gibraltar, semănau cu niște broaște așezate în jurul unui lac". Tomisul este și el una din aceste colonii grecești. El a fost întemeiat în secolele 7—6 î.e.n. de către colonii din Milet, după Istria ea fiind cea mai veche colonie grecească din Dobrogea.

Parte dintr-un cerc central al mozaicului.

La început, cetatea a fost un mic centru de schimb, întărită cu un zid de apărare, care o înconjura. Cu timpul, ea s-a dezvoltat, devenind un oraș dependent de Milet. Aici, se făcea un intens schimb de mărfuri, localnicii aducînd pe piață grîu, miere de albine și sclavi, în schimbul cărora primeau vin, ulei, marmură etc.

Cultura greacă ajunge încet, încet, la mare înflorire, Tomisul fiind, la sfîrșitul secolului 2 înainte de era noastră, o adevărată metropolă comercială. Romanii cînd vin aici îl găsesc mai dezvoltat decît celelalte orașe pontice din Dobrogea, din care cauză devine centrul administrativ al Sciției Minor, bucurîndu-se de o autonomie completă.

In timpul domniei împăratului roman Constantin, începe să se dezvolte în cetate un nou cartier — Constantiana sau Constanția — al cărui nume, treptat, treptat, se impune, întregul oraș fiind numit astfel.

„Țara dintre ape" așa era denumit cu multe secole în urmă acest vechi oraș, însă unii călători pomeneau cu teamă numele lui spunîndu-i „Țara vînturilor", iar turcii numindu-l Kistendjé.

In zilele noastre, dezgropată în urma muncii cercetătorilor arheologi, vechea cetate începe să se contureze din ce în ce mai precis, fiind scoase la iveală ziduri, apeducte, temple, canale care arată civilizația înfloritoare de acum două mii de ani de pe aceste meleaguri.

Tomisul antic cuprindea întreaga peninsulă aflată între Piața Ovidiu de azi și port, iar zidul ce înconjura cetatea începea din apropierea întretăierii bulevardelor I. V. Stalin și Republicii, alături de care era Turnul Măcelarilor (care se vede și azi) mergînd de aici spre Sud-Est, apoi spre Est, pînă la mare, întinzîndu-se chiar deasupra locului unde astăzi se află plaja.

Importanta descoperire arheologică făcută cu trei săptămîni în urmă, în incinta orașului antic, dovedește odată mai mult milenara cultură care exista pe aceste locuri. In actuala Piață Ovidiu — lîngă clădirea sfatului popular orășenesc, acolo unde se construiește astăzi un impunător bloc de locuințe —, arheologii constănțeni au dat peste un uriaș monument antic, despre care se crede că reprezintă forumul cetății. La 5 metri adîncime față de solul actual al Pieței Ovidiu, s-a găsit un imens mozaic multicolor, a cărui suprafață este de 2.000 m. pătrați, fiind cel mai mare mozaic antic găsit pînă acum în lume. Acesta este mărginit de ziduri în grosime de 2 metri, prevăzute cu plăci de marmoră, de diferite culori. Demn de relevat este faptul că în prezent organele de partid și de stat din regiune au în perspectivă elaborarea unei monografii și a unui ghid ale orașului Constanța, care va cuprinde un mic istoric al formării orașului modern de azi, precum și date despre întemeierea cetății antice Tomis. Cu acest prilej, se va constitui un colectiv care va cerceta documentele istorice privitoare la data exactă a întemeierii cetății Tomis, urmînd ca această monografie să fie supusă discuției Academiei R.P.R.

Simion SĂVEANU

Moravuri și năravuri

Bătrînii

In valea Jiului am cunoscut un bătrîn aprig. Il cheamă Mihali și a lucrat patruzeci de ani în șir într-o mină. Mihali e un vînător pătimaș. Se duce după iepuri, ba chiar după urși și vulpi, și, dacă cumva se întoarce cu tolba goală, are umorul de a-și mărturisi deschis insuccesele: „De trei luni n-am prins nimic și ce dacă? Da' vorba e, damblaua tot mi-am făcut-o!" *(„Damblaua" lui: să alerge, să spurde!),* „Poveștile vînătorești" *nu sînt specialitatea lui Mihali. Dacă toți vînătorii ar fi ca el, meseria de umorist ar deveni foarte ingrată.*

Dar sînt bătrîni și bătrîni. La capătul vieții nu întotdeauna stă pușca de vînătoare, uneori stă bastonul sau cîrja. Alaltăieri, traversînd pe la „Patria", am văzut un bătrîn care nu se hotăra cu nici un preț să treacă singur strada. Privirea îi era nesigură, mîna îi tremura pe mînerul bastonului, fiecare pas era pentru el o povară. In stația de autobuz o fată se plimba agitată, cercetîndu-și ceasornicul cu un văduit aer de iritare; apropie în aceeași clipă zăresc și un tînăr venind fuga-fuga și făcîndu-i fetei din stație niște semne care voiau să arate că întîrzierea se datorează unei „forțe majore": „Noroc Olga, am avut „rezistență", „betoane", laborator, cursuri grele. Ia stai, scuză-mă doar o clipă". Și, fără măcar să-i strîngă mîna îmbufnata

fetei sale prietene, tînărul l-a luat cu mare grijă de braț pe bătrînul infirm și l-a trecut strada. După care s-a întors, surîzînd încurcat, ca unul care știe că trebuie să-și primească „perdaful" pentru întîrziere. Dar n-a fost nici un „perdaf". Iritarea fetei se topise ca prin minune și chipul ei era luminat acum de o bucurie nespusă; nu lipsea însă nici surpriza, nu lipsea, parcă, nici aerul acela nițel încurcat al celei care nu știe dacă e „practic" să te-arăți integral generoasă (să-l mai certe „măcar de formă"? Să nu-l mai certe?). Pînă la urmă, nu l-a mai „certat". O lumină verde, un bătrîn în baston și un curs de „beton armat" îi dăduseră revelația unui caracter și a unei inimi. Pentru asemenea revelații, e nevoie uneori să aștepți zece ani...

...Am luat tramvaiul, dar am urmărit cîtva timp, cu privirea, perechea. In jurul meu îmbulzeală, vociferări, nervi. Ce s-a întîmplat? O bătrînică, ținînd în mînă o coșniță cu legume, încerca să-și croiască loc spre platforma din față. Un găligan cît toate zilele, cu o mustăcioară parșivă de amorez de comedie, s-a răsucit din călcîie și a tunat furios:

— Poftim, ia te uită la asta. Moartea o caută pe-acasă, și ea a ieșit la plimbare...

La care cineva i-a răspuns prompt, spre hazul aprobativ al tuturor celor care-au surprins secvența „duelului":

— Poftim, ia te uită la asta. Bunacuviință îl caută pe-acasă, și el se plimbă cu „doojpatru"...

N. VĂLMARU

POSTA redacției

Mă cam grăbii cu al meu „dor"
Muza-mi era atunci în față
Și nu-și găsise nici nănașă
Spre dezolarea tuturor

De-acuma eu voi încerca
Să pun idei foarte precise,
In versuri clare și concise
Pentru a nu te supăra!

Aveți toate șansele: muza nu mai e în față și v-ați găsi și nănașă. Ce vă mai lipsește?

ION NASTA-Beius: Au început a fi organizate excursii prin O.N.T. „Carpați" și în R. P. Chineză.

La facultatea de filologie nu există secția de care întrebați.

ION POZITKA—Timișoara: Anecdotele dv. nu au haz. Ne veți replica poate că umorul lor este sec. In adevăr e sec, dar atît de sec încît troznește de uscăciune. Dacă le-am publica la rubrica de umor, ar ride într-adevăr cititorii. Nu însă de ele... Vă închipuiți că nu țintim la asemenea succes.

C. OANA—Iași: Nu este rău că v-ați apucat de făcut caricaturi. Fiind elev, primele din acestea le-ați executat pe ultimele pagini ale caietului de notițe. (Să nu fi făcut caricaturile în ora de clasă!).

Chiar dacă nu ne spuneați că sînteți elev „într-a 11-a" și tot am fi ghicit după desene, întrucît ele sînt încă rudimentar executate, sînt destul de stîngace. Desenele însă promit...

Tocmai din această pricină vă recomandăm să urmați cursurile unui institut de artă plastică. La întrebarea dv., vă răspundem că se primesc la examenul de admitere și absolvenți ai școlilor medii de cultură generală.

GH. STOIANOVICI—Tg. Jiu: Am fi publicat cu plăcere cele trimise de dv. privitor la verificarea cunoștințelor, însă exemplele care le dați nu corespund. Poate că în multele alte de care dispuneți să se găsească vreo cîteva și interesante.

MARIA IORDACHE—București: Ne trimiteți o poezie amuzantă care începe așa:

Simbătă de dimineață
Cînd merg de-obicei la piață
Prima grijă ce-o prețin
E să-mi cumpăr „Magazin".

Urmează alte și alte strofe, în care vă arătați mulțumirea pentru publicația noastră. Vă mulțumim pentru frumoasele dv. cuvinte care devin și mai frumoase așezîndu-le în versuri și vă rugăm să ne mai trimiteți una cu sugestii și cu critici. Vă asigurăm că ne plac și asemenea piese literare.

AUREL UDREA—Sibiu: Dacă veți scrie Radiodifuziunii noastre vă va spune mai bine și mai repede decît noi despre ce poet și poezie este vorba.

REVISTEI „MAGAZIN"
Că nu-ți plăcu a mele versuri
Mă iartă, dragă Magazin,
Iți mărturisesc cu un suspin
Că recunosc a lor „eresuri"

EXPRESII CONSACRATE

Desene de Gh. CHIRIAC

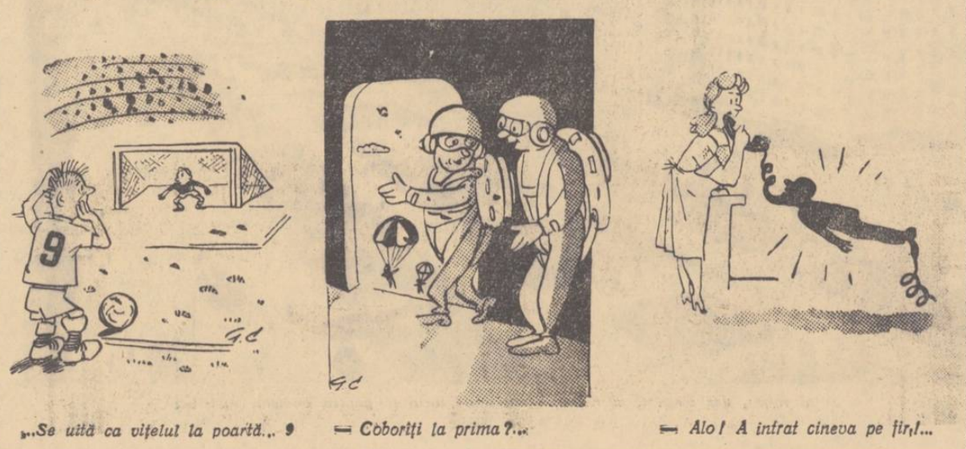

„...Se uită ca vițelul la poartă..." — *Coborîți la prima?...* — *Alo! A intrat cineva pe fir!...*

Bomba de la frontieră

La Bleary, punct de trecere la granița franco-belgiană, șoferul a frînat în fața barierei. Funcționarul belgian s-a apropiat de mașină — marca „Simca" nr. 7495 BE 59 — și a deschis portiera. S-a uitat fugitiv în interiorul mașinii, a frunzărit în treacăt actele celor trei pasageri și, ca deobicei, era gata să anunțe „drumul liber". Haina unuia dintre pasageri, a lui Jean-Claude Berthommier, i s-a părut însă a fi prea îngroșată. Ceva era suspect. Nu cumva încearcă să treacă ilegal niscaiva coniac franțuzesc?

— Vă rog, domnule, să-mi arătați ce aveți sub haină, cere el pasagerului.

Acesta se fîstăcește. Refuză. Funcționarul, intrat la bănuieli, stăruie. Se apropie și cîțiva polițiști. Berthommier se vede silit să-și deschidă haina. Și belgienii văd cu uimire că domnul Jean-Claude Berthommier încearcă să treacă clandestin în Belgia nu coniac franțuzesc ci... o bombă. Un pachet care conținea un kilogram de material exploziv. La întrebările funcționarului, Berthommier începe să spună că a găsit „pachetul" pe drum, în Franța, și că încercînd să călătorească cu „autostopul" a ajuns, printr-un joc al hazardului, în această mașină...

Bineînțeles că mașinii nu i s-a mai indicat „drumul e liber", iar Berthommier, împreună cu proprietarul mașinii André Kuarez și cel de-al treilea pasager, Claude Housseaux au fost reținuți. Au urmat cercetările poliției și, după puțin timp, ziarele din occident au început să vorbească cu lux de amănunte despre destinația pe care o avea bomba găsită asupra lui Berthommier, despre faimoasa organizație reacționară „mîna roșie", despre nu mai puțin faimosul colonel Mercier și despre unele asasinate recente ai căror făptași n-au putut fi pînă acum descoperiți...

Ce urmărea Berthommier

Cercetat la poliție, Berthommier a încercat la început să ascundă scopul plecării sale în Belgia și al trecerii bombei peste graniță. Pînă la urmă, el și ceilalți doi pasageri din mașină au făcut unele mărturisiri. La unul din interogatorii, Berthommier a răspuns iritat:

— E vorba de o acțiune de represalii...

— Impotriva cui? a întrebat anchetatorul.

— Impotriva unei personalități din F.L.N. (E vorba de Frontul de eliberare națională a Algeriei).

Berthommier a refuzat să arate numele celui pe care voia să-l execute. Declarațiile ulterioare au completat însă răspunsul său. Cei trei veniseră să-l asasineze pe Cherif Attar, unul din conducătorii Frontului de eliberare națională a Algeriei, aflat în Belgia. La rîndul lor, autoritățile franceze au început și ele să ancheteze acest caz, au făcut percheziții acasă la Berthommier unde au găsit arme de fabricație americană, muniții, acte false și o serie de documente despre care însă, ziariștii, cu toată stăruința lor, nu au putut afla amănunte... In presă a început să se vorbească deschis de faptul că a fost arestat și un al patrulea ins implicat în afacerea Berthommier, dar autoritățile au fost și de această dată foarte discrete și numele lui nu a apărut în presă. Poliția a procedat și la o serie de alte percheziții iar presa a început să relateze amănunte despre cei trei arestați. S-a aflat astfel că Jean Berthommier a fost deputat poujadist și că întreține strînse legături în Algeria cu unii dintre inițiatorii putchului militar de la 13 mai 1958 și cu o grupare teroristă care a organizat un atentat împotriva generalului Salan. Despre André Kuarez s-a aflat că este membru al „Uniunii pentru apărarea noii republici". In sfîrșit, al treilea din grup, Claude Housseaux, patronul unui atelier mecanic, a fost membru al unităților de parașutiști francezi din Algeria...

Unde duc firele afacerii

Scandalul care a izbucnit în legătură cu încercarea de a trece clandestin bomba și tentativa de asasinat a ridicat puțin vălul care acoperă activitatea pe care o serie de organizații ultrareacționare o desfășoară atît în Franța cît și în alte țări occidentale. Opinia publică a aflat de existența unei organizații fasciste teroriste „mîna roșie" și a altor organizații asemănătoare care au pus la cale asasinarea a diverse persoane între care și uciderea la Paris, în biroul său, a avocatului algerian Oualc Aoudia. (Acesta a apărat pe algerieni în diferite procese).

Opinia publică a început să afle din presa despre ramificațiile internaționale ale acestor organizații.

Incercările unora de a prezenta tentativa de asasinat a lui Berthommier și a complicilor săi drept o tentativă personală au fost ridiculizate. Este evident că aici nu era vorba de o acțiune singulară, izolată.

Din nou colonelul Mercier...

Anul acesta, la începutul lunii martie presa vest-germană și din alte țări occidentale a relatat despre asasinarea negustorului Puchert din Germania occidentală care a livrat arme algerienilor. După ce Puchert se așezase la volanul autoturismului său și a accelerat pentru a porni mașina, o bombă a făcut explozie provocîndu-i moartea. Ziarele au relatat ulterior că Puchert, puțin înainte de moarte, a scris unui prieten al său: „Sînt foarte îngrijorat. Sînt urmărit. Am avut o surpriză urîtă: Mercier..."

Mercier... Numele acestui colonel, agent al Biroului 2 francez, a apărut și în legătură cu afacerea Berthommier. Presa belgiană a dezvăluit că acțiunile teroriste din Belgia au coincis cu apariția colonelului Mercier în țară. Cu cîtva timp în urmă, Mercier fusese expulzat din Elveția, unde organizase interceptarea convorbirilor telefonice ale unor ambasade arabe, scandalul izbucnit ducînd la sinuciderea unui procuror elvețian, Dubois, implicat în această afacere. Intre episodul elvețian și cel belgian numele lui Mercier a mai fost pronunțat și în legătură cu uciderea unei frumoase „call girl" din Germania occidentală, Rosemarie Nitribitt, care ajunsese să cunoască prea multe amănunte compromițătoare pentru unele cercuri din Occident.

N. POPESCU

Urmările taifunului din Japonia

Locuitorii din orașul japonez Handa, căutînd să salveze ceea ce se poate din ruinele caselor distruse de taifun

Meridiane

Corupția din Spania

— Cu cine aveți treabă, senor?

— Cu ministrul. O chestiune urgentă.

— Imposibil, senor. Ministrul nu-i aici.

— Cum nu-i aici? L-am văzut apărînd adineaori la fereastră...

— Nu-i aici pentru public, senor. E tare ocupat. De 24 ore n-a părăsit ministerul...

Portarul avea dreptate. Ministrul nu părăsise de 24 de ore clădirea ministerului. Lucra într-una. Semna. Semna autorizațiile de importare a automobilelor „Julietta". Autorizațiile le băteau la mașină, fără întrerupere, o armată de funcționari. Cum pentru fiecare autorizație de a importa un automobil în Spania solicitantul plătea drept șperț o jumătate milion de pesetas, ministrul spaniol a cîștigat aproape un miliard de pesetas în 24 de ore. De ce a trebuit să lucreze într-una o zi și o noapte? Pentru că, conform unui decret, după 24 de ore dreptul de a acorda autorizații de import a automobilelor trecea la un alt minister...

Șperțul la nivel ministerial, dezvăluit recent de un ziarist italian, Rubens Tedeschi, care a făcut de curînd o călătorie în Spania, nu constituie un episod izolat în viața economico-politică spaniolă. Dimpotrivă, el este mai curînd un episod caracteristic pentru situația existentă în această țară.

Cu cîtva timp în urmă, agenția Associated Press transmitea din Spania o știre cu caracter senzațional: numeroși industriași, bancheri și comercianți spanioli au fost implicați într-un mare scandal financiar. Ce făceau acești reprezentanți ai înaltei protipendade? Transportau în mod clandestin peste hotare mari cantități de pesetas pe care le schimbau în Elveția contra dolari cu care făceau mari operații speculative. Tranzacțiile se ridicau la o sumă ajungînd pînă la circa 200 milioane de dolari. Afacerile erau conduse după planuri minuțios pregătite la Madrid, Barcelona, Bilbao și Valencia.

Dezvăluirile au stîrnit, după cum e firesc, multă senzație. Lumea aștepta cu curiozitate să afle numele personalităților implicate în scandal, amănunte privind activitatea lor. Dar, dintr-o dată, ca prin minune, interogatoriile care începuseră s-au oprit brusc, ziariștii au fost dați afară din anticamerele poliției și nu s-a mai aflat nimic. Fiind implicate în scandal persoane aparținînd aristocrației franchiste și înaltelor cercuri de afaceri, persoane care la proces ar fi putut dezvălui o seamă de lucruri neplăcute pentru cercurile politice conducătoare din Spania, s-au depus — după cum transmitea agenția France Presse — eforturi pentru mușamalizarea afacerii.

După cum relata ziaristul italian Rubens Tedeschi în notele sale de călătorie din Spania, apărute în ziarul „L'Unita", Franco și familia sa se află în fruntea profitorilor regimului. Soția lui Franco are reprezentanți în consiliile de administrație din principalele bănci. Cuscrul lui Caudillo, tatăl lui Don Cristobal, care a luat-o de nevastă pe Carmencita Franco, este acum unul din marii bancheri. Inainte de înalta încuscrire era doar un obscur slujbaș în lumea financiară. „Dar nepotismul — scrie ziaristul italian — este doar una dintre trăsăturile regimului. Ceea ce este tipic este corupția încurajată în toate felurile ca o metodă de guvernare. Intr-adevăr, regimul este într-o atît de mare măsură lipsit de popularitate încît se poate menține doar mulțumită unei vaste rețele de complicități și afaceri, care de care mai obscure".

Rubens Tedeschi mai relatează un caz interesant. Pe statele de plată ale marilor bănci figurează, ca membri ai consiliilor de administrație, numeroși ofițeri superiori. Onorariile firește că sînt corespunzătoare. In acest fel, complicitatea ofițerilor superiori este asigurată, încercarea de a ține armata în frîu reușește.

Corupția și nepotismul merg mai jos. De la Caudillo la miniștri, de la miniștri la directori generali.

Care sînt rezultatele unei astfel de guvernări? Răspunsul l-a dat, cu aproape o lună în urmă, ziarul „New York Times". In Spania, scrie ziarul, „timp de 20 de ani a existat o guvernare proastă, corupție și lipsă de progres. Structura fizică de bază a țării — drumurile, căile ferate, utilajul industrial — s-au uzat. Inflația este serioasă. Rezervele de dolari și aur au dispărut în mod virtual. Bugetele și balanțele de plăți sînt în mod cronic deficitare. Datoriile comerciale în străinătate sînt mari pentru o țară atît de săracă și falimentele sporesc în număr alarmant". Iar un alt ziar occidental „Arbeiter Zeitung", scria că „în Spania bîntuie inflația. In decurs de trei ani costul vieții s-a scumpit cu 40 la sută. La aceasta se mai adaugă faptul că femeile primesc la o muncă egală, un salariu cu 20—46 la sută mai mic decît bărbații." Concluzia o trăgea un articol apărut tot în „New York Times": „Spania este astăzi o țară falimentară, înapoiată în aproape toate domeniile. Prezentul ei este nefericit, iar viitorul întunecat și problematic".

Florin UDREA

RACHETELE COSMICE SOVIETICE

— Alerg să predau desenul la redacție pînă cînd nu apucă să lanseze încă una!...

Desen de V. CRIVĂȚ

DE PRETUTINDENI

UN COLECTIV de arheologi care lucrează în cadrul Academiei Ungare de Științe a descoperit în apropierea localității Suso, din județul Kamarom (nordestul Ungariei), o vastă așezare datînd din timpul epocii de bronz. Printre numeroasele vestigii descoperite în locul acestui oraș se numără cinci cuptoare de copt pîine, făcute din bronz cu o vechime de aproximativ 4.000 de ani și avînd o greutate de aproape 200 kg.

●

AGENTUL de circulație Warner din New York opri un autoturism și atrase atenția șoferului că parbrizul mașinii este atît de murdar, încît pare aproape opac. „Nu face nimic, îi răspunse senin șoferul „oricum mi-am uitat ochelarii".

●

TRECÎND într-o zi prin fața biroului unei firme comerciale, trecătorii din Darmstadt au fost surprinși de o ploaie de hîrtii de birou, adrese, facturi. Curînd se lămuri și misterul acestei „ploi". Bucuros din cale afară că patronul cicălitor era plecat, un salariat se îmbătă și aruncă pe geam toate hîrtoagele.

●

GIRAFELE au remarcabile calități de „boxeri", pentru care sînt temute de către animalele sălbatice. Cu picioarele lor anterioare, care ating o lungime de trei metri și sînt înzestrate cu copite puternice, ele pot lovi cu atîta forță atacatorii lor, încît chiar și leii le privesc cu oarecare respect. S-a observat deseori că antilopele fugărite caută protecția girafelor.

●

FLORI și mici cadouri i-au fost oferite bătrînei Maria Schubert din Viena, în vîrstă de 83 de ani. Ea se află de 65 de ani într-un spital din capitala Austriei. La vîrsta de 12 ani, s-a îmbolnăvit de o inflamație a măduvei oaselor piciorului drept. După 6 ani, i-a fost amputat piciorul, iar de atunci nu a mai părăsit clădirea spitalului.

●

STRÎMTOAREA dintre Scila și Caribda, teroarea navigatorilor antichității, „urgia lumii" cum o numea Homer, în ale cărei virtejuri și curenți schimbători mulți marinari și-au găsit moartea, va fi curînd transformată într-un dig lung de 3400 m. In punctul cel mai primejdios al strîmtorii, cam în dreptul localităților Reggio și Messina, se află un prag stîncos pe care s-ar putea să se ridice un baraj.

●

COMBINATUL de încălțăminte „Svit" din Cehoslovacia a produs anul trecut 70 de milioane de perechi de încălțăminte, adică aproape 6 perechi pe cap de locuitor.

●

O DISPOZIȚIE legală, bizară prin anacronismul ei, a fost nu de mult abrogată în Anglia. Ea prevedea obligația conducătorului unui taximetru și a călătorului acestuia de a ține, în timpul călătoriei, fiecare, capătul unei sfori. Cu peste 150 de ani în urmă, scopul legii era de a da putință călătorului unui vehicol să atragă imediat atenția asupra sa în cazul cînd s-ar simți deodată rău.

●

IN MATERNITĂȚILE din New-York vor fi luate pe viitor tuturor noilor născuți amprentele degetelor picioarelor. Se intenționează a se păstra aceste amprente, împreună cu acelea ale mamelor, timp de 20 de ani, pentru a ușura găsirea copiilor răpiți de gangsteri.

●

GAZETARUL danez Kristofferson a intenționat să facă concurență lui Jules Verne. El a pus rămășag că va face ocolul pămîntului în 80 de zile, folosind numai mijloacele de transport descrise de către celebrul scriitor. Gazetarul pierdu însă pariul întrucît a avut nevoie pentru călătoria sa în jurul globului de... 129 de zile.

●

LA BRUXELLES, s-a organizat nu de mult un concurs a cărui temă era „Cea mai frumoasă scrisoare de dragoste". Premiul întîi a fost decernat unei participante — de 60 de ani, care nu a fost niciodată căsătorită...

●

UN MILION de cutremure sînt înregistrate în cursul unui an de seismografele din întreaga lume. Dintre acestea însă, numai 700 sînt resimțite de către om, provocînd pagube materiale. Fisuri ale scoarței pămîntului apar deosebit de rar, însă în unele cazuri ele pot atinge o lungime de 200 de km. și profunzimi de 15 metri.

●

„AUTOMOBILIȘTI, **nu vă jucați cu moartea!**", astfel sună un afiș la intrarea în localitatea Crawford (S.U.A.) și continuă: „**Nu posedăm nici medic, nici cimitir, numai agentul nostru de asigurări vă așteaptă zi și noapte...**"

●

CEA MAI MARE corabie de război a flotei suedeze din secolul al XVII-lea, — care s-a scufundat cu 331 de ani în urmă în rada portului Stockholm, a fost scoasă acum din apele mării. Ea s-a scufundat la prima sa călătorie, în imediata vecinătate a portului, avînd pe bordul său 400 de oameni. Nava bine conservată, formînd un rar document al istoriei navigației, va fi expusă într-un muzeu special.

●

NU DEPARTE de orașul Piața-Amerina, în interiorul Siciliei, a fost descoperită reședința de vară a împăratului Maximilian, construită în secolul al III-lea din e.n. In pereții vilei arheologii au descoperit un sistem de încălzire centrală. Au fost descoperite, de asemenea, două bazine și o baie. Un mare interes prezintă mozaicurile, pe care sînt pictate figuri ce dansează, scene de vînătoare. Prin mărimea sa excepțională această construcție întrece vestita vilă a împăratului August Tiberiu din insula Capri.

●

DR. LOUIS S. B. LEAKEY, cunoscut specialist de antropologie est-africană a declarat la congresul panafrican de preistorie de la Leopoldville că soția sa a descoperit la Olduwai fosile marine și instrumente primitive care, după părerea sa, au o vechime de 600.000 ani.

●

IN REGIUNEA Sudanului egiptean zambila acvatică amenință întregul sistem fluvial. Planta, care se extinde cu o extremă rapiditate, a crescut în atare măsură, încît o serie de vapoare au trebuit să fie scoase din circulație. Zambila acvatică a cuprins și cursul superior al Nilului. Specialiștii în problemele irigației se tem de o și mai mare răspîndire a nocivei plante de apă și a fost propusă o conferință științifică internațională pentru a se găsi mijloacele cele mai adecvate de combatere.

●

SAVANȚII au stabilit că în prezent omenirea vorbește peste 100 de limbi diferite. In această cifră nu sînt cuprinse dialectele. Numai în Africa, de pildă, sînt folosite aproape 1000 de dialecte.

●

PRIMUL submarin științific al lumii „Severianka", a străbătut aproape 10.000 leghe în Oceanul Atlantic și Marea Barenț. El a terminat de curînd cea de-a patra călătorie a sa. Cercetătorii care se aflau pe bordul acestui laborator submersibil au explorat fundurile oceanice, fauna acestora și au determinat noi regiuni de pescuit. Ei au studiat regimul de lumină al mării pentru a putea explica comportarea peștilor în condiții naturale.

KORANE E NEVINOVATĂ!

Note de drum din Bretania

Fermecătoarea Korane avea șaptesprezece ani cînd a murit. A surprins-o fluxul oceanului dis-de-dimineață, cînd tînăra lumină a zorilor alunga ultimele umbre ale nopții. Korane a pierit acoperită de valuri, pe stînca pe care visase toată noaptea. La ce putea visa fermecătoarea Korane? Buzele ei nu cunoscuseră încă sărutul, trupul ei mlădios nu cunoscuse încă fiorul îmbrățișării, inima ei nu cunoscuse încă dulcele chin al dragostei.

Așa, neștiutoare, a murit fermecătoarea Korane. De mila ei s-a lăsat înduioșat pînă și asprul zeu al mării. El a prefăcut-o pe Korane într-o nimfă, încă și mai fermecătoare decît fusese fata. Și nimfei i s-a îngăduit să cunoască tot ceeace fata nu cunoscuse.

De aceea, Korane cheamă la dînsa pe tinerii pescari, sau navigatori, sau paznici ai farurilor, îi ademenește cu vocea ei cîntătoare sau cu fluturarea buclelor ei bălaie, îi momește spre fundurile apelor și, acolo, îi înlănțuie cu brațele ei moi, pînă ce îi înecă.

Furtuna este elementul Koranei. Cînd vîntul se dezlănțuie, cînd marea se frămîntă, atunci îi place ei să-și aleagă iubiții de o clipă. Peste șuerul vîntului, peste huetul mării, se înalță cîntul ei vrăjit: vai celor care-l ascultă, căci sînt pierduți!

De mii de ani dăinuie în Bretania legenda Koranei, sora atlantică a Rusalkăi, a Ondinei sau a gingașei Lorelei. De mii de ani, ei i se atribuie pieirea celor ce călătoresc pe drumul larg și zbuciumat al mării. De mii de ani sporește necontenit numărul vieților curmate în plină tinerețe din vina ei.

Este un caz turburător, cel al Koranei. Omul (poate că ar trebui să precizez: bărbatul) acceptă cu greu ideea că o ființă cu chip îngeresc ar fi capabilă de crime atît de perfide, de feroce și de multiple, și se simte înclinat, dacă nu s-o absolve cu totul, măcar să-i acorde circumstanțe atenuante.

Mînat de acest impuls, am umblat prin Bretania, pe urma legendei fermecătoarei Korane.

Asemenea provei unei corăbii, peninsula bretonă desparte apa care, de o parte și de alta a ei, capătă nume diferite. La miază-noapte, falezele abrupte și stîncoase ale „coastei de smarald" înfruntă atacul mereu reînnoit al neguroasei mări a Minecii. La miazăzi, bătrînii pini și stejari coboară pînă la marginea plăjilor cu nisipul fin, admirîndu-și coroanele în oglinda lucie a Atlanticului.

Bretania este o rudă săracă a mării. Insuși numele ei străvechi — Armorica — derivă din cuvîntul celt armor, care înseamnă mare. Ca orice bogătană, marea își are capriciile ei: uneori este avară, alteori însă își împarte cu risipitoare generozitate fructele adînc-urilor ei: de la creveta măruntă cît degetul mic, cu crusta trandafirie și transparentă pînă la langusta gigantă, cu carnea fragedă și parfumată; de la scoicile sălbatice, cu miez puțin și coaja groasă pînă la stridia cultivată de soiul „Prat-Ar-Coum", care este cît palma de mare; de la minuscula sardină, pînă la cambula care cîntărește peste treizeci de kilograme.

Darurile mării pentru pămînteni se string prin nenumăratele porturi care jalonează țărmurile mărunt dințate ale Bretaniei. In rada lor domnește zarva permanentă. Mereu sosesc sau pleacă tot felul de vase, ale căror nume sînt împrumutate de la prada pe care o smulge fiecare străfundurilor: sardiniere, thoniere, langustiere. Pe cheiurile pavate cu pietre colțuroase, negeale, într-un loc se descarcă peștele, într-altul se îmbarcă provizii pentru drum. Aici se usucă năvoadele la soare, dincolo se agață momeala de undițe, mirosul ascuțit al algelor se amestecă cu cel greoi al catranului cu care se îmbibă cîlții pentru călăfătuit.

La Concarneau, port tipic breton și al treilea port de pescari al Franței, priveam forfota din jur și în urechi îmi răsunau stanțele eminesciene:

Dintre sute de catarge
Care lasă malurile,
Cîte oare le vor sparge,
Vînturile, valurile?

Lîngă chei, se pregătea de plecare un vas care nu părea să aibă mai mult de 300 de tone. M-am adresat unui marinar, care transporta pe bord niște lăzi cu biscuiți:

— Pescuiți prin apropierea coastei?

— Prin apropierea coastei, da, mi-a răspuns el zîmbind. Dar nu a coastei Bretaniei, ci a Africii ecuatoriale... La vreo 6.000 de kilometri de aici, în dreptul Mauritaniei.

— Atît de departe?

— Alții merg și mai departe. Cei din Camaret ajung pînă la insulele Capului Verde, iar cei din Douarnenez pînă în Antile. Așa sîntem noi, bretonii...

M-am uitat lung la cel care îmi vorbea, apoi la vasul micuț de alături:

— Și nu vă temeți de Korane?

Interlocutorul meu a izbucnit în rîs. Ridea tare, dar fără nici o veselie:

— Korane? Biata de ea!

A lăsat jos lădița de biscuiți pe care o ținea în brațe și a început să-mi vorbească despre viața pescarilor bretoni. Și, curios, în cele spuse de el, Korane nu era amestecată cu nimic.

In Bretania nu există mare diferență între felul cum se pescuiește astăzi și felul cum se pescuia acum o sută de ani. Poate doar că s-au înmulțit înfricoșător vasele cu pînze și a crescut numărul celor cu motor. In rest, pescarii bretoni au rămas ceea ce au fost întotdeauna: niște țărani navigatori. In rîndurile lor, este lesne de identificat toată stratificația socială caracteristică țărănimii: armatorii și țăranii săraci le corespund cei care, lipsiți de mijloace, se angajează pe vasele altora. Intîlnești și mijlocași — ale căror familii și-au rupt ani de zile bucățica de la gură pentru a-și cumpăra un barcaz. Odată achiziționat el devine jugul la care trag și mic și mare. In sfîrșit, cei puțini — chiaburii — sînt stăpînii ambarcațiunilor mai acătării și patronii celor nevoiași.

Dar adevărații profitori ai rodului mării nu sînt nici măcar aceștia din urmă. Pe piața peștelui și a crustaceelor, dictează fabricile de conserve și marile societăți comerciale. La bunul plac al acestora prețurile cresc și, mai ales, scad. In fiecare zi, în halele porturilor bretone are loc „la criée", licitația la care pescarii își desfac produsul muncii lor. Și este suficientă o manevră speculativă sau o fluctuație de bursă pentru ca rezultatul a trei săptămîni de cutreierare a mării, de trudă supraomenească și de înfruntare a primejdiilor nenumărate, să nu aducă nici măcar acoperirea cheltuielilor necesitate de expediție.

In aceste condiții, singurul mijloc pe care îl au la îndemînă pescarii pentru a-și asigura un cît de mic beneficiu, este restrîngerea singeroasă a acestor cheltuieli. De aceea, într-o epocă în care se trece la navigația pe bază de energie atomică, bretonii pleacă în larg pe bordul corăbioarelor cu pînze. De aceea, chiar cînd au motoare, acestea rareori depășesc 20 de cai-putere. De aceea, ei se văd nevoiți să renunțe la costisitoarele legături radiofonice permanente și, cînd se află în pragul naufragiului, numai prin miracol le poate fi recepționat S.O.S.-ul.

Marinarul care mi-a dat toate aceste amănunte încheie cu un surîs amar:

— Știți cum ni se spune nouă, pescarilor de larg? Soții văduvelor noastre!... Simpatică poreclă, nu-i așa?

Cîteva zile mai tîrziu, pe cînd mă aflam la Morlaix, o altă așezare de pescari, vremea s-a stricat pe neașteptate. Picle dense au încins coastele Bretaniei, stingînd clipirea farurilor de la Pen Men, Eckmuhl sau Fréhel. In sat, sunau desnădăjduite clopotele de alarmă. Pe țărm, s-au strîns tăcute, în bătaia vîntului, mamele, soțiile și iubitele celor care luptau în larg cu moartea. Ca niște imense ziduri cenușii și lichide, valurile se clădeau și se năruiau rînd pe rînd și sub tonele lor de apă, cum ar fi putut rezista fragilele cochilii ale vaselor de pescuit?

Pe fețele crispate ale tuturor femeilor îngrămădite pe mal, se citea aceeași întrebare mută: azi cui i-a venit rîndul să-i bată doliul la ușă?

Un urlet înăbușit m-a făcut să tresar. Vreunul din vase, care se înapoia? Nu, era limuzina neagră și prelungă a reprezentantului fabricii de sardele conservate. Fără să coboare, a lăsat jos geamul și a privit o clipă spre mare, apoi s-a uitat la ceas. Hotărînd probabil în sinea lui că în ziua aceea „la criée" nu va mai avea loc, a ridicat din nou geamul și a apăsat pe accelerator. Mașina a pornit grăbită, asemenea unui cărăbuș gras și lucios. In dreptul grupului de femei a făcut un ocol brusc, apoi s-a pierdut în ceață.

...Acum sînt sigur. Fermecătoarea Korane, nefericita Korane este nevinovată. Pentru miile de vieți pe care le înghite în fiecare an necuprinsul mormînt comun al Atlanticului, nu Korane trebuie să răspundă.

N. MINEI

Saint-Malo: Coasta de smarald

Costume folclorice din regiunea Saint-Malo

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **ARHIVELE** centrale de stat de literatură și artă din Moscova dispun de un fond foarte bogat de documente asupra istoriei cinematografiei sovietice. Aici se află o documentație bogată asupra activității maeștrilor cinematografiei sovietice S. Eisenstein, V. Pudovkin, A. Dovjenko, I. A. Protazanov, D. Vertov, I. Savcenko și alții. Pot fi cercetate decupaje ale scenariilor, articole asupra cinematografiei, fotografii făcute în timpul turnării și fotografii arătînd viața cineaștilor, documente asupra biografiei creatorilor sovietici de film și corespondența lor, precum și date asupra legăturilor cineaștilor sovietici cu cei de peste hotare.

● **ACUM o jumătate de veac** a fost realizat de către regizorul Blome primul film danez de lung metraj : „Căsătorie revoluționară". Cinematografia daneză este cunoscută îndeosebi datorită filmelor lui Lau Lauritz cu participarea actorilor Schoensntrom și Madon deveniți celebri sub numele de Pat și Patachon. În prezent funcționează 4 studiouri în stare să producă pînă la 30 de lung metraje anual. Totuși, anul trecut n-au fost realizate decît 16. Două studiouri sînt specializate în producția filmelor publicitare. Cinematografia daneză contemporană manifestă predilecție pentru comedii.

● **IN PREZENT** în Republica Populară Chineză funcționează peste o mie de săli de cinema și peste 9000 caravane cinematografice. Anul acesta cifra totală a spectatorilor va atinge 10 miliarde.

● **CINEMATOGRAFIA** Republicii Arabe Unite dispune în prezent, în regiunea egipteană de șase studiouri dintre care patru posedă laboratoare proprii, realizînd o producție de 40-60 filme pe an. Pînă de curînd regiunea siriană a R.A.U. nu avea nici un fel de industrie cinematografică. Aici a început în 1957 producția de jurnale de actualități pentru uz local. Elveția, care nu produce decît 2—3 filme de lung metraj pe an, a dobîndit un mare succes după război cu filme de lung metraj de popularizare științifică : „În pădurile Anamulei", „Dankalia", „Chipuri de bronz". Acest din urmă film, realizat de Bernard Tesan a obținut un premiu la Cannes anul trecut pentru punerea în scenă și frumusețea imaginilor.

● **ANUL ACESTA** cinematografia japoneză sărbătorește 60 de ani de existență. În prezent 20 la sută din toate filmele japoneze sînt realizate în culori. Japonia importă anual peste 200 de filme străine. În total, circa 700 de filme sînt proiectate pe ecranele țării, iar 900 de cinematografe sînt dotate cu aparatură pentru cinemascop. Japonia exportă filmele sale în 12-15 țări.

● **FILMELE** sovietice de desen animat datează încă din anul 1920. Studioul „Soiuzmultfilm" a fost creat special pentru filme de desen animat și păpuși în anul 1936. Începînd din 1948 acest domeniu de creație cinematografică cunoaște o dezvoltare deosebit de rapidă.

În ultimii 11 ani, desenele animate sovietice au primit 40 premii și diplome la festivaluri internaționale. Peste 400 de artiști specializați lucrează în cadrul studioului care produce anual peste 20 de filme.

● **MARELE MOSFILM** se va numi edificiul studioului de filme artistice din capitala Uniunii Sovietice care se creează în prezent prin lărgirea și reconstrucția studioului Mosfilm întemeiat în 1927. După încheierea lucrărilor acesta va fi cel mai mare studio din Europa și va putea produce anual 42 de filme de lung metraj.

● **SÎNT** 20 de ani de cînd fasciștii germani au ocupat portul Danzig, de pe malul Mării Baltice. Din acest ceas se socotește că au început îngrozitoarele zile ale celui de al doilea război mondial. Despre cele de mai sus este vorba în noul film polonez „Zorile sînt încă întunecate".

LITERARE

● **ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ** va apare în curînd o carte despre creațiile și muzica lui Beethoven, între anii 1802—1803.

● **SUB TITLUL** „Pămînt", în Uniunea Sovietică a apărut primul volum al unui lexicon pentru copii. În volum sînt descrise forma pămîntului, mărimea lui, animalele și plantele care se găsesc pe pămînt etc. Lexiconul cuprinde peste 700 de fotografii colorate. De asemenea cuprinde articole despre călători renumiți, căpitani de vase, exploratori.

● **ÎN UNGARIA** va apare o ediție a operelor complete ale lui Cehov, în patru volume fiecare cuprinzînd 1000 de pagini. Mai multe opere cuprinse în această ediție bibliofilă vor apare pentru prima oară în Ungaria.

TEATRALE

● **TEATRUL** Național din Budapesta a prezentat de curînd în premieră piesa **„Budai Nagy Anta"**, a scriitorului maghiar Kós Karoly.

● **LA MOSCOVA**, în cadrul noii stagiuni teatrale, se vor prezenta trei piese ale dramaturgilor americani, printre care **„Moartea unui comis voiajor"** de Arthur Miller, **„Cariera lui Lee"** de Jackson și o piesă a lui Lawrence West.

● **TEATRUL** de artă din Moscova va prezenta în cursul acestei stagiuni dramatizarea după piesa **„Frații Karamazov"** a lui Dostoievski. Pune. rea în scenă va fi terminată în cursul acestei ierni.

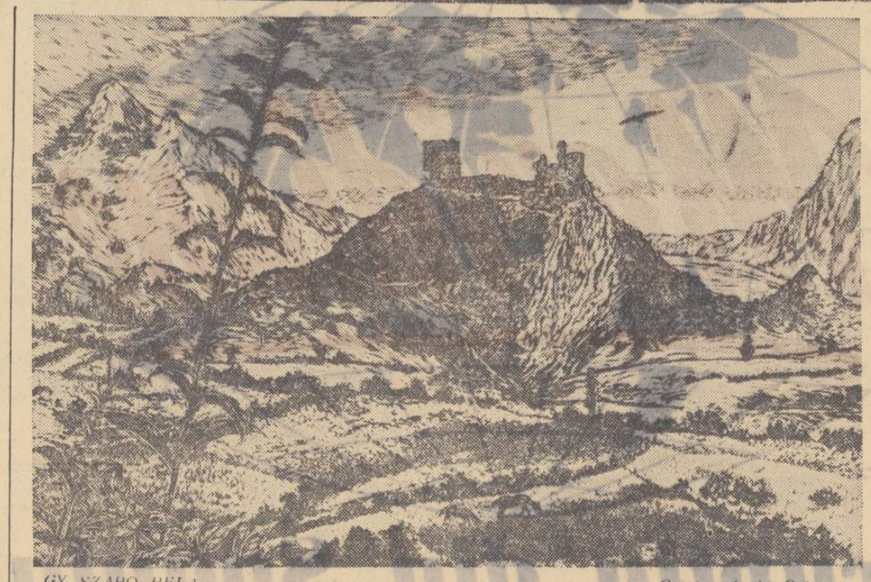

GY SZABO BELA — *Cetatea de la Colțești*

100 expoziții de grafică

Convorbire cu pictorul grafician Gy Szabo Bela

Strada Muzeului, o stradă străveche, cu case pitorești, din cetatea Clujului. O stradă pe care își poartă zilnic pașii unul din cei mai cunoscuți graficieni ai țării : Gy Szabo Bela. Numele lui a trecut granițele țării, lucrările sale fiind expuse în diferite capitale de țări din Europa, Asia, America de Sud... Tocmai aceste lucruri, precum și ecourile asupra ultimelor expoziții organizate de Gy Szabo Bela în Belgia ne-au determinat să-l căutăm pe acest apreciat pictor grafician în atelierul său de pe străvechea stradă a Muzeului

L-am găsit în plin efort creator, fixînd pe o planșetă de lemn un nou desen. Discuția s-a înfiripat repede, bineînțeles în jurul ultimelor sale expoziții din Belgia.

— Ce lucrări ați expus în Belgia ?

— Cele două expoziții ale mele — ne spune Gy Szabo Bela — au cuprins 127 lucrări. Ele au avut loc în vara acestui an la Bruxelles în sala de expoziții a Școlii de Belle-Arte din cartierul Molenbeek și la Liège, la Musée de l'Art Walon.

Bună parte din gravurile expuse au teme inspirate din R. P. Chineză, — rod al călătoriilor pe care le-am întreprins în anii 1956 și 1957 în această mare țară prietenă. Printre acestea, sînt : „Combinatul siderurgic de la Uhan", „Muncitor evidențiat într-o plantație de ceai", „Podul de la Hanceu", „Suvenir de la Șanhai", etc. Temele acestor gravuri au format de altfel obiectul ilustrațiilor unei cărți predate la ESPLA și intitulate „Schițe de călătorie din R. P. Chineză". În cadrul aceleiași expoziții, am prezentat și o serie de alte lucrări, ca : „Sudorul", „Muncitor la strung", „Pe acoperiș" (aspect din lucrul tinichigiilor), o serie de peisaje din țara noastră, citeva ilustrații pentru „Infernul" lui Dante și altele.

Expozițiile care s-au bucurat de aprecierea publicului și a criticilor de artă belgieni. La Liège mi s-a oferit o medalie de aur și o plachetă de onoare a acestui oraș.

— Unde ați mai expus în acest an ?

— Anul acesta am avut o expoziție personală în orașele Riga și Minsk din U.R.S.S. Dintre cele 132 lucrări de gravură în lemn prezentate în cadrul acestei expoziții, citez : „Călătorie cu T.U. 104", „Cazangiii", „Constructorii", „Colectiviști", „Sătenii", „Cetăți medievale din Ardeal" (Bologa, Ciceu, Lita, Almaș, Colțești), diferite aspecte din Cluj („Vedere spre mănăstiri", „Turnul pompierilor", „Hoia" etc.).

— De fapt, la cîte expoziții de grafică ați participat ?

— La peste 100. Multe din acestea au avut loc peste hotare. Expoziții personale am avut la Budapesta (1948), Liège (1956 și 1959), Bruxelles (1957 și 1959), Anvers (1958) etc. De asemenea am luat parte la numeroase expoziții colective. Alături de cunoscuții artiști plastici Jules Perahim, Gh. Ivancenco, Gh. Naum, am expus 40 de gravuri la expoziția romînească de grafică organizată la Pekin în 1956. Alte lucrări le-am prezentat la expozițiile colective din Paris (1951),

GY SZABO BELA

Berlin, Praga și Varșovia (1952), Sofia (1953), Moscova (1955), Bombay și Buenos Aires (1957) etc.

— Dar în ultima vreme, la ce ați mai lucrat ?

— Izvorul meu principal de inspirație îl constituie munca desfășurată cu elan nestăvilit în uzine, pe ogoare. Noi artiștii participăm cu însuflețire la măreața operă de construire a socialismului în patria noastră. În trecut, n-aveam de întîmpinat decît lipsuri materiale, greutăți, dezinteres din partea oficialităților. Ca să pot să urmez cursurile de grafică, am fost nevoit să dau ore de matematică și fizică copiilor celor avuți. Abia după eliberare, am început să mă bucur de condiții bune de creație, de trai.

Pe baza unei documentații anterioare de 9 luni de zile la Atelierele C.F.R. „16 Februarie" din Cluj, am executat o serie de schițe pentru viitoarele mele gravuri, înfățișînd chipuri de sudori, cazangii, lăcătuși, forjori. Am executat apoi portretele tractoriștilor Rusu și Tatar de la S.M.T. Bontida, gravura „Moara țărănească" și altele.

În prezent, lucrez la o mare compoziție intitulată „1 Mai". E vorba de o gravură în lemn ce va înfățișa o serbare în aer liber desfășurată cu prilejul acestei măreți sărbători. Am pe șantier și alte lucrări, dintre care unele peisaje din Belgia le voi expune la expoziția din anul 1960 de la Anvers, la care am fost invitat să-mi dau concursul, a încheiat Gy Szabo Bela declarațiile sale.

M. STOICA

FIGURA LUI LENIN PE SCENELE NOASTRE

Un maestru emerit al artei, un tînăr regizor de curînd ieșit de pe băncile Institutului, doi actori și două colective teatrale apreciate de spectatorii țării întregi se străduiesc febril în aceste zile, să rezolve una din cele mai grele și mai pasionante probleme ale teatrului contemporan — înfățișarea pe scenă a lui Lenin. După „Orologiul Kremlinului" de Pogodin pus în scenă acum doi ani la Institutul de Artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", după presa „Omul cu arma" de același Pogodin, jucată în stagiunea trecută la Teatrul Municipal, două noi piese avîndu-l ca personaj central pe Lenin vor vedea lumina rampei în București, în această Lună a prieteniei romîno-sovietice.

„A treia Patetică"

Un maestru emerit al artei, un tînăr regizor de curînd ieșit de pe băncile Institutului, doi actori și două colective teatrale apreciate de spectatorii țării întregi se străduiesc febril în aceste zile, să rezolve una din cele mai grele și mai pasionante probleme ale teatrului contemporan — înfățișarea pe scenă a lui Lenin. După „Orologiul Kremlinului" de Pogodin pus în scenă acum doi ani la Institutul de Artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", după presa „Omul cu arma" de același Pogodin, jucată în stagiunea trecută la Teatrul Municipal, două noi piese avîndu-l ca personaj central pe Lenin vor vedea lumina rampei în București, în această Lună a prieteniei romîno-sovietice.

„A treia Patetică"

se intitulează piesa care încheie trilogia lui Pogodin despre Lenin.

Căci în fond piesa este un al treilea moment și ultimul prezentat de dramaturg din viața și activitatea lui Lenin. Dar pentru Pogodin, pentru oamenii epocii sale, Lenin nu este un erou în sensul obișnuit al cuvîntului ci un om mare. Cel mai mare om pe care l-a cunoscut epoca noastră și spunînd cel mai mare nu mă gîndesc, după cum nu s-a gîndit nici dramaturgul, numai la marele teoretician al socialismului sau la marele om de stat, ci în primul rînd și mai ales la acel om pe care Gorki îl scria cu literă mare, la comunistul desăvîrșit, la cel care era în stare să înțeleagă totul și viața și oamenii, la cel care n-a arătat numai că viața poate fi transformată, ci a transformat-o el însuși cu o genială înțelepciune, cu o titanică muncă și luptă de zi cu zi. Fiecare din cele trei piese ale lui Pogodin îl surprinde pe Lenin într-un anume moment istoric, cînd Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și el însuși stăteau în fața unor probleme care apăreau de nerezolvat unei lumi întregi. Rezolvînd însă marile probleme de partid și de stat, Lenin rezolvă și problemele oamenilor, îi înțelege, îi ajută, îi cîștigă. „E ușor să alungi un om, spune Lenin în „A treia Patetică". Mai greu e să-l atragi". Și oricît de diferite sînt problemele pe care le are de rezolvat Lenin în cele trei piese ale lui Pogodin, esențialul, fie că e vorba de Ivan Sciadrin, fie că e vorba de inginerul Tabelin, fie că e vorba de Ippolit, este acesta — oameni, atunci cînd e vorba de oameni și nu de hidre, de dușmani ai oamenilor, sînt mai presus de orice, ei nu trebuie alungați, ei trebuie atrași.

În acest sens, al redării marelui umanism al lui Lenin, a marei lui simplități, a întregii epoci pe care el a făurit-o, maestrul emerit al artei Mony Ghelerter și colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale" și-au asumat o sarcină pe cît de mare, pe atît de dificilă.

Între două repetiții — și se repetă intens, febril, cu bucurie și teamă în același timp — maestrul Mony Ghelerter, spunea despre piesă și despre viitorul spectacol : „Este prima piesă cu Lenin pe care o pune Teatrul Național. Și nu este ușor. De un intens dramatism, de o mare căldură, această ultimă piesă din trilogie, această „a treia Patetică" care s-ar putea numi tot atît de bine „A treia Eroică", îmi ridică și mie și actorilor o sumedenie de probleme. Aș vrea astfel să scot în evidență coloritul variat al epocii, toate acele personaje vii cărora Pogodin știe să le dea viață cu o singură replică. În același timp însă, coloritul acesta viu, strident pe alocuri, nu are voie cu nici un chip să acopere principalul : căldura, umanismul lui Lenin, relațiile lui cu oamenii și ale acestora cu el, în acea perioadă grea a N.E.P.-ului pe care uneori nici unii ca Ippolit sau Diatlov n-au reușit s-o înțeleagă. Spectacolul îl pregătesc mai ales cu actori tineri, foarte tineri chiar. Pe Lenin însuși îl joacă un tînăr actor, care a creat pentru prima oară acum doi ani rolul lui Lenin în țara noastră și anume Gheorghe Popovici-Poenaru, același din „Orologiul Kremlinului". Mai joacă Emanoil Petruț, Matei Gheorghiu, Florin Piersic, Eva Pătrășcanu, Raluca Zamfirescu, Sanda Toma. Împreună cu el, formînd un tot creator, fruntașii scenei noastre, Ion Finteșteanu, Marcel Anghelescu, Emil Botta. Decorurile foarte interesante și simple în același timp, sînt tot ale unui tînăr, Mihail Tofan. Dar mai multe decît mine va spune publicului, însuși spectacolul, pentru pregătirea căruia mai avem, între noi fie vorba, încă foarte puțin timp".

„În numele Revoluției"

este piesa lui M. Șatrov, pentru pregătirea căreia nici colectivul Teatrului Armatei nu are prea mult timp la dispoziție. Regia — Andrei Brădeanu, cel care, ca și Gheorghe Popovici-Poenaru, a fost unul dintre creatorii acelui prim-spectacol cu „Orologiul Kremlinului".

„De ce am ales această piesă? spune el. Pentru că încă din Institut m-a pasionat personajul Lenin. Are atît de multe valențe umane, atîta căldură, viață și autenticitate, încît oricînd poate fi adus pe scenă și poate cîștiga publicul. Desigur cu condiția să fie bine jucat".

În piesa lui Șatrov, o piesă de tineret, în fond, Lenin se ocupă de problema educației și atragerii acelora care vor fi schimbul de mîine al făuritorilor revoluției.

La Teatrul Armatei pe Lenin îl interpretează tînărul actor Vasile Nițulescu. „În timp ce Gheorghe Popovici-Poenaru l-a mai jucat pe Lenin, Nițulescu e la prima încercare de acest fel", ne spune regizorul. El are de pe acum multe date ale personajului, vioiciunea, nervul, dar încă foarte timid, se teme. Ceea ce era de așteptat. Dar pînă la urmă va ieși bine, sînt sigur".

Un alt personaj foarte important al piesei lui Șatrov este Felix Edmundovici Djerzinski In interpretarea lui Val Săndulescu, acela care „a ars ca o flacără", prinde din nou viață. Talentatul actor al Teatrului Armatei, conferă replicilor lui Șatrov căldură, romantism, intransigență și melancolie, trecînd încă de acum, la primele repetiții pe scenă, fără efort, convingător, de la o stare sufletească la alta.

Dar în piesa „În numele Revoluției", Șatrov mai aduce niște eroi deosebit de fermecători și un rol determinant în desfășurarea acțiunii. Și dacă Iașca, micul poet al revoluției va fi jucat în tinerețea de Mariana Oprescu, acel de neuitat Huckleberry Finn, rolurile lui Petia și Vasca sînt jucate de copii. Petia, mai cu seamă, în civil Sandu Constantin, elev în clasa III-a elementară, a devenit nu numai răsfățatul personajelor mature ale piesei, dar și al întregului colectiv al Teatrului Armatei. E drept că-i dă cam mult de lucru regizorului și mai ales Marianei Oprescu, partenera, sau mai corect partenerul său. Se ține de năzbîtii. Exact ca Petia, și găsește pe bună dreptate că e în rol.

★

La Teatrul Național și la Teatrul Armatei se repetă două piese, al căror personaj central e Lenin. Un maestru emerit al artei, un tînăr regizor, doi interpreți și două colective apreciate de publicul teatral, se străduiesc să întîmpine cum se cuvine Marea sărbătoare a lui Octombrie.

Și nu ne rămîne decît să le urăm muncă spornică și mult succes !

Mariana PÎRVULESCU

Noi filme sovietice

„Mantaua" într-o nouă ecranizare

Datorită vigoarei sale dramatice, imaginilor de o extraordinară concretitudine, conflictului concentrat și plastic, povestirea „MANTAUA" a scriitorului clasic rus Nikolai Gogol, pare a fi scrisă pentru cinema. Faptul a fost observat de multă vreme, astfel încît astăzi „MANTAUA" are o adevărată carieră cinematografică. Încă din timpul filmului mut, regizorii sovietici Grigori Kozințev și Leonid Trauberg, s-au aplecat asupra nuvelei. În zilele noastre, Alberto Lattuada a făcut să reînvie pe pelicule „MANTAUA", iar mimul francez Marcel Marceau a întruchipat pe ecran în chip original personajul lui Gogol.

În prezent, se realizează o nouă versiune a nuvelei „MANTAUA" datorată cunoscutului actor sovietic Alexei Batalov, care-și face astfel debutul ca regizor. Viziunea sa este întru totul originală, ea nu se inspiră în nici un fel din adaptările precedente. Regizorul nu a urmărit ca Akaki Akakievici să inspire milă spectatorului, ci s-a preocupat ca întregul peisaj al epocii să inspire ura și dezgustul spectatorului pentru violență, pentru tot ceea ce degradează omul și-i distruge demnitatea. Actorul Rolan Bikov, în rolul principal, creează în stilul concepției regizorale întîmplarea tragică a eroului care a pierdut mantaua obținută cu atîtea sacrificii. Bikov subliniază încă din primele imagini ale filmului psihologia acestui om mic într-o lume rece, indiferentă și nemiloasă. Incapabil de sentimente mari, servil, apăsat de puterea despotică a superiorilor, Akaki Akakievici își face un ideal din noua sa manta, care i-ar fi asigurat postul de funcționar al administrației țariste. Cele mai bune scene ale filmului sînt acelea în care funcționarul mărunt îmbracă noua sa manta. Alături de Rolan Bikov, în film apare admirabilul actor Iurii Tolubeev.

Rolan Bikov în rolul lui Akaki Akakievici

ARTIȘTII DE ESTRADĂ

printre metalurgiști și mineri

Continuînd seria spectacolelor date în țară cu concertul Do, re, mi, fa Etcetera... *condus de dirijorul Gelu Solomonescu, colectivul artistic al Teatrului de Estradă „Constantin Tănase" a obținut deosebite satisfacții artistice în toate orașele vizitate. Din cele 80 de reprezentații prevăzute pe timpul turneului de 45 de zile întreprins în tot attea centre industriale și orașe din țară au fost date pînă în prezent 38.*

La Hunedoara și Lupeni

Pentru noi, zilele petrecute în centrele muncitorești ne-au prilejuit emoții și impresii de neuitat.

Nu știu cu ce să încep.

Cu vizita la Oțelăria Siemens Martin și la Uzina Cocso-Chimică de la Combinatul siderurgic Hunedoara, unde am fost conduși cu mult drag de conducătorii organizațiilor de partid și sindicat din Combinat ?

Cîntăreții și artiștii noștri au putut urmări pasionantul și dificilul proces de topire al metalelor ca un spectacol măreț, inegalabil, dat pentru noi de oțelarii secției.

Cu mijloacele noastre, la terminarea schimbului de lucru am dat și noi un spectacol la sala clubului combinatului siderurgic.

Ne-a bucurat că fruntași în producție ca Gheorghe Anica, Simion Birlea, Elena Mileu, Vasile Pop și alții au aplaudat cu multă căldură programul nostru. Unele cîntece au fost interpretate la cererea auditoriului. În cuvîntul său tov. Marcu Vasile, directorul clubului ne-a mulțumit în numele muncitorilor care au asistat la spectacol, arătînd că inițiativa artiștilor noștri ar trebui să fie urmată și de alte colective artistice. Cu mulțumiri, strîngeri de mînă și cu brațele încărcate cu flori, am părăsit combinatul.

În aceeași zi formațiile artistice de amatori, echipele de teatru și de dansuri ale combinatului, au primit îndrumări din partea maeștrilor aflați în turneu.

Au urmat cele două spectacole date în sala teatrului nou din Hunedoara, — măreț edificiu înălțat prin grija partidului nostru pentru dezvoltarea vieții culturale de masă.

Splendidele săli ale acestui teatru, umplute pînă la refuz de muncitorii însetați de cultură, acustica perfectă, confortabilele cabine ale artiștilor utilate minunat, toate au contribuit ca desfășurarea spectacolului să se facă într-o ambianță extrem de caldă și de entuziastă.

Mai mult de jumătate din cîntecele interpretate au fost bisate.

★

Începuse să mijească zorile și în legănatul vagoanelor care ne duceau spre centrele miniere Lupeni și Petroșani, nu ne prinsese încă somnul din cauza depănării frumoaselor impresii cu care am plecat din cetatea de foc.

Lupeni... De cîte ori actorii și cîntăreții noștri n-au preamărit de la înălțimea rampei, în proză, vers și cîntec, eroica și neasemuita muncă a minerilor !

Dar cîți dintre ei au văzut pe acești eroi în locurile care muncesc ?

Nerăbdare și curiozitate. Urmează vizita artiștilor noștri la mina din Lupeni. Greu de redat discuțiile premergătoare vizitei. Am ajuns. Cu multă dragoste sîntem primiți de secretarul comitetului de partid al minei, tov. Augustin Sborovski și îndrumați spre camerele de echipare. Aici sîntem „luați în primire" de trei garderobiere, ni se distribuie haine și pantaloni, — pufoaice, cisme de cauciuc, căști metalice și lanterne. Rodion Hodovanski întreabă de ce este necesară o astfel de echipare. Îi răspunde „Încercatul miner" N. Nițescu :

— Ai să constați tu însuți. (Am aflat mai tîrziu că Nițescu era unul dintre puținii din grupul nostru care a mai coborît în mină) Coborîrea vertiginoasă a „coliviei" spre fundul pămîntului ne-a dat emoții. Pornim prin galerii, conduși de tov. ing. Husti Ștefan, urmînd să vizităm straturile 15 și 13. Aproape două ore de mers. Întîlnim mineri, vagonete și mult... cărbune. Din ce în ce mai curioși, întrebăm cînd vom porni spre celelalte obiective. Cu un ușor zîmbet, conducătorul nostru ne recomandă mai multă răbdare.

În sfîrșit. Începe coborîrea spre abataj care se face aproape la vertical. Drumul este îngust, nu încap doi oameni alături. Condiția fizică are un cuvînt important de spus. Am ajuns la stratul 15.

Silvia Solomonescu roagă să i se încredințeze perforatorul pneumatic. 10 secunde a rezistat cu el în brațe.

— Este foarte greu de perforat, îi spune minerului, care, rîzînd în hohote, își reia munca cu multă voie bună.

Ajunși din nou pe galerii, ne întîlnim cu mineri care cunosc pe unii dintre artiștii noștri. Sîntem asaltați de întrebări de un grup care a terminat lucrul. În acest timp ascensoarele urcă mereu, scoțînd din măruntaiele pămîntului schimbul respectiv. Un moment de răgaz, în care ne examinăm reciproc. Praf de cărbune pe față, pe mîini. Glume, rîsete. Sîntem fericiți.

Cele două „colivii" cu care apărem la suprafață sînt așteptate de minerii care ne solicită un program artistic. Le spunem că am venit cu această intenție și că imediat după baie și schimbul hainelor vom fi bucuroși să dăm un spectacol în mijlocul lor. Ei ne invită să dăm programul echipați în haine de miner.

În drum spre sălile de baie, au încercat să ne convingă și pînă la urmă am dat programul artistic echipați așa cum am coborît în mină.

Conduși la sala de apel a minei și poftiți pe scenă, am dat un spectacol care s-a bucurat de o primire entuziastă și de mare succes.

Printre fruntașii care au participat la programul artistic, au fost și tov. Schianu, șef de brigadă din sectorul 4 B. de tineret, care aplică „ziua și fișia", după metoda tov. Tucaciuc și care a dat numai în luna august mai mult de o mie de tone cărbune peste planul de producție, șeful de brigadă de la sectorul trei, care este fruntaș pe exploatare și care pînă la 20 septembrie a dat mai mult de 900 tone cărbune peste plan. Și aici minerii au cerut cîntăreților noștri să interpreteze diferite cîntece. La sfîrșitul spectacolului, tov. Ion Neguț, din Comitetul de Întreprindere al minei, ne-a transmis mulțumiri pentru programul prezentat. Colectivul nostru a părăsit sala în aclamațiile muncitorilor care ne-au cerut să revenim. Le promitem. Va fi o importantă și permanentă preocupare a noastră.

Și foarte curînd : În noiembrie vom pleca într-un lung turneu cu concertul-spectacol „Pentru tine, București".

Nicolae SEVER
maestru de balet al Teatrului de Estradă „Constantin Tănase"

În sala de apel a minerilor din Lupeni, în timpul programului artistic

La repetițiile piesei „ARISTOCRAȚII"

Cînd am intrat în sala goală, cu fotoliile acoperite cu huse albe, actorii erau deja pe scenă. Îmbrăcați cu halate peste hainele de oraș, femeile păstrîndu-și totuși pantofii cu tocuri înalte, ceea le dădea o înfățișare oarecum ciudată, mișcîndu-se într-un decor improvizat, la o lumină încă nearanjată, mai atenți decît la premiera la replicile rostite — în aceste împrejurări — cu voce tare de către sufler, apelînd uneori chiar la textul tipărit, trecînd cu bonomie și umor peste lapsusuri, greșind intrările și reluînd, actorii repetau. O repetiție nu lipsită de năzdrăvănii — ce contagios e rîsul pe scenă — nu lipsită de ușoare amărăciuni — am spus o dată dom'le că intrarea se face prin stînga, da, prin stînga — dar o repetiție solicitînd actorilor un interes major, ducînd la discuții, controverse, limpeziri. „Aristocrații" lui N. Pogodin — Costea, Sonia, Tatuata, Sadovski, Botchin — oameni cu evoluții sufletești surprinzătoare, de la meschinărie la sublim, își completau cu ajutorul regizorului fișele biografice, în dialoguri scurte, repezi.

— Stați, înainte de a relua scena vreau o explicație. Horea, crezi tu că trebuie să mă bucur și eu de vestea pe care ne-o aduce Costea ? Intervenția actriței Astra Dan oprește mișcarea de pe scenă.

— Bineînțeles !

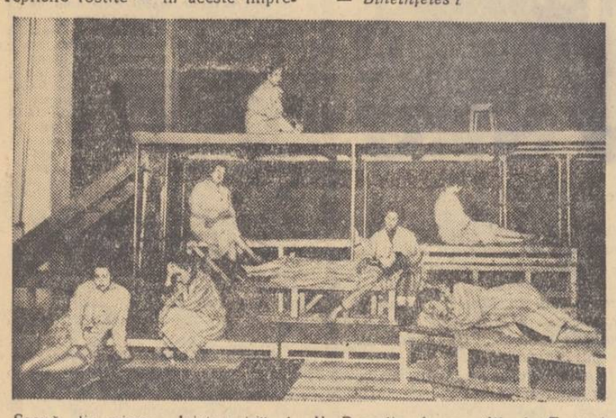

Scenă din piesa „Aristocrații" de N. Pogodin, în repetiție la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești

Fotografia : Mariana ALEXANDRESCU

— Cum rămîne atunci cu mărturisirea mea că nu mă reeduc ?

— O dată ce ai luat lopata și roaba în mînă, primul pas spre reeducare e făcut !...

În cămașă, agitat, regizorul Horea Popescu intervine deseori, dirijînd mișcarea actorilor, compunînd grupurile, dînd culoare scenelor de masă.

— Reluăm ! Intrarea grupului trebuie să se facă zgomotos. Sunetul sirenei v-a adunat pe toți, sînteți curioși, nu știți ce va urma. Intră Gromov ! Așa, tovarășe Gheorghiu, treci printre oameni — îi anunți că va vorbi Costea, te apropii de el, îi șoptești cîteva cuvinte la ureche, te dai de-o parte. Tovarășe Colea Răutu, e rîndul dumitale. Fugi spre stînga — în spectacol vei avea o scară de pisică — te sui pe ea, vorbești. Gata, pregătiți intrarea !...

Lăsîndu-l cîteva minute pe asistentul său, Mircea Dumitru, să conducă repetițiile, Horea Popescu îmi vorbește despre piesă.

— La 7 Noiembrie teatrul nostru va prezenta în premieră „Aristocrații" de Pogodin. E o piesă plină de umanism, în care apare evidentă grija pentru transformarea deprinderii învechite a unor oameni, în cîșfigarea acestora pentru cauza construcției vieții noi. E cu atît mai mare răspunderea noastră în prezentarea unui spectacol convingător, emoționant, la un nivel artistic.

Privirea regizorului se oprește din nou pe scenă, unde are loc întîlnirea tandră dintre mama și fiul ei, Sadovski. Marga Anghelescu și Titu Vedea, cu gesturi reținute, care trădează însă o profundă afecțiune, mulțumesc pare-se prin jocul lor pe regizor. Horea Popescu revine la discuție.

— Ce-ți spuneam ? Aha, da ! Ei bine, așa după cum vezi, repetițiile nu contenesc. N-avem încă decorurile gata dar se poate și fără ele deocamdată.

— Cine le semnează ?

— Perahim.

— Pe cine mai cuprinde distribuția ?

— Pe foarte mulți. E o piesă care pune mari probleme în scene de ansamblu, de masă. Față de cei pe care i-ai văzut mai joacă N. Streteanu, C. Lungeanu, Graziela Albini, Genoveva Preda, Cornel Vulpe și mulți alții. Dar cu asta termin pe ziua de azi. Premiera bate la ușă.

Ce puteam face altceva în fața acestei invitații, decît să-i las pe regizor și pe actori să continue repetițiile ?...

I. DELEANU

Cumpărători și lucrători din comerț la „masa rotundă"

(Urmare din pag. 1-a)

a unor articole tehnice (antene de radio, televizoare etc.), rișnirea cafelei și tocarea cărnii la cererea cumpărătorilor etc.

— Păi la noi, la Orașul Stalin, bună parte din aceste metode au fost introduse, a intervenit gospodina Maria Mironenco. Uite, de pildă, la magazinul „Alimentara" de pe str. Republicii nr. 43, e o adevărată plăcere să tirguiești. Orezul, zahărul, uleiul, ceaiul, cafeaua și alte articole necesare în gospodărie, stau gata împachetate pe standurile din mijlocul magazinului, cu prețul lipit de fiecare produs. Cumpărătorii își aleg singuri produsele dorite, le pun într-un coș de nylon oferit de magazin, plătesc la „casă", după care deșartă articolele cumpărate în sacoșa lor și... gata cumpărătura. Toată trebușoara asta nu durează decît 2-3 minute!

— Da, dar „autodeservirea" o găsim și la bufetele-expres" a completat frezorul Ioan Moga. În deosebi, îmi place organizarea de la bufetul „Carpați". Aci, consumatorul găsește o mulțime de preparate calde și reci, pe care — după ce plătește la „casă" și le duce singur la masă, astfel că nu mai pierde timpul cu așteptatul ospătarilor. Nu mai vorbesc că aici funcționează — pentru prima oară în țară — automatele pentru bere și mîncăruri!

— Ce rezultate practice dă această metodă? se interesează deputata Ana Iluca. Poate ar vrea tovarășii responsabili să ne spună...

— Cum să nu? se oferi Ioan Cristea, responsabilul magazinului „Alimentara" de pe str. Republicii nr. 43. Prin sistemul de autodeservire, la noi o cumpărătură se face în 2-3 minute, pe cînd la alte magazine durează 5-6 minute și mai mult, în caz de aglomerație. Din acest motiv, la noi se perindă zilnic circa 1850 cumpărători, pe cînd la alte unități — ca de pildă la magazinul „Alimentara" nr. 2, asemănător cu al nostru — doar 840 consumatori. Vînzarea medie zilnică a magazinului nostru este de 16.800 lei, iar la magazinul nr. 2 de 9400 lei. Și să nu uităm că „Alimentara" nr. 2 este o unitate fruntașă, însă pînă în prezent n-a trecut încă la punerea în practică a metodei aplicate de unitatea noastră.

— Și noi am obținut rezultate bune, adăugă Neculai Ionescu, responsabilul bufetului-automat „Carpați". Amenajat în locul fostului restaurant „Oltul", acest bufet este dotat cu aparate automate moderne pentru bere, preparate reci și de cofetărie. Achitînd la una din cele două case costul unui pahar cu bere sau al gustărilor (sandvișuri, șnițele, salate de boeuf, icre etc.), consumatorul primește o fișă, pe care — introducînd-o în automat — capătă berea sau gustarea dorită. Desfacerile sînt însemnate. În prezent, unitatea noastră realizează zilnic un dever mediu de 16.000 lei, față de 5—6.000 lei cît realiza înainte ca restaurant și cînd avea 15—20 la sută mai mult personal ca acum.

Rezultatele noastre întrec pe cele de la alte unități. În timp ce la restaurantul „Postăvarul" — cu o suprafață asemănătoare de 270 m.p. — sînt serviți zilnic 5—600 consumatori, la noi se perindă zilnic 2500—3000 de consumatori. Țintim însă și mai departe: să realizăm 20.000 lei dever zilnic, să ajungem la un număr zilnic de 4—5.000 consumatori, să reducem cheltuielile de circulație cu 5—6 la sută și să mărim productivitatea muncii cu 16—18 la sută față de alte unități din cadrul Trustului.

— Să nu uităm celelalte magazine! interveni muncitorul Ioan Moga. Uite, de pildă, în magazinul de încălțăminte „Victoria" parcă te afli într-o expoziție. Încălțămintea, de toate modelele și culorile, este expusă în vitrine glisante de sticlă, ce acoperă toți pereții. 16 scaune tapisate cu vinilin, precum și un pedescop röntgen pentru probarea poziției corecte a piciorului în pantof, stau la dispoziția cumpărătorilor. Ce vînzare lunară se realizează aici, tovarășe responsabil?

— Circa 4—500.000 lei lunar, față de 80—100.000 lei cît se realizează lunar în alte magazine asemănătoare, răspunse prompt Cornel Popa, responsabilul unității.

— Și la noi se lucrează pe baza „expunerii deschise", spuse Gheorghe Leonte, responsabilul magazinului de confecții nr. 7. Prin desființarea tejghelelor, cumpărătorii pot să-și aleagă singuri confecțiile expuse pe umerașe, să pipăie stofa, să aprecieze calitatea execuției. Datorită acestei metode s-a mărit spațiul sălii de deservire cu 50 la sută, a sporit numărul cabinelor de probă, s-a putut înființa o secție de croit, retuș și călcat. Este explicabil deci, de ce am realizat un spor la vînzări de peste 200.000 lei încă din primele luni de la introducerea acestei metode.

Discuțiile continuă cu însuflețire. Edificați, consumatorii prezenți arată că mai sînt destule magazine unde deservirea decurge greoi și propun extinderea acestor metode înaintate în cît mai multe unități de desfacere. Astfel, gospodina Ana Iluca propune ca „autodeservirea" să se introducă la două magazine „Alimentara" din cartierul Bartolomeu, Ioan Moga e de părere ca bufete-automate să ia ființă în cartierul „Tractorul", în fața gării și lîngă Poșta centrală. La rîndul ei, Maria Mironenco solicită extinderea magazinelor cu „expunere deschisă", precum și a formelor suplimentare de deservire, criticînd lipsa de preocupare pentru aplicarea unor astfel de metode în unitățile din cartierul muncitoresc „Steagul Roșu" și din alte cartiere marginașe. Solicitat să-și spună cuvîntul tov. Benke Geza, șeful secției comerciale a sfatului popular orășenesc, precizează:

— Propunerile dv sînt foarte bune și noi vom ține seamă de ele, ne vom strădui să le traducem în fapt. Trebuie să știți că noi acordăm importanța cuvenită dezvoltării comerțului. Dacă în anul 1950 în Orașul Stalin existau numai 114 magazine, în anul 1958 s-a ajuns la 617 unități, iar în acest an s-au mai înființat alte 25, printre care un complex alimentar general în cartierul Noua — Steagul Roșu. Pentru a se veni în ajutorul cumpărătorilor, s-a specializat circa 55 la sută din rețeaua comercială. Sistemul de vînzare cu plata direct la vînzător este introdus în 132 unități alimentare și 26 magazine cu produse industriale. Vom extinde autodeservirea în magazine alimentare, bufete etc., precum și celelalte metode avansate. Nu vom uita în această privință noul complex cu 12 raioane din cartierul „Steagul Roșu", ca și unitățile din str. Bucureștiului și din alte cartiere marginașe. Transportul la domiciliu al covoarelor — care se face acum prin unele unități — îl vom extinde și la alte articole.

— Țin și eu să adaog — spuse Dumitru Bălan, directorul O.C.L. produse industriale-oraș, că la unitatea 24 de cadouri din Piața Republicii, se va adopta un original sistem de deservire automată cu circa 200 articole de galanterie. Inovația aparține unor salariați ai noștri și, cît de curînd, o vom pune în practică.

Discuțiile au continuat pînă tîrziu. Așa dar, lucrătorii din comerț din orașul de la poalele Timpei — la propunerea cumpărătorilor și sprijiniți de ei — sînt hotărîți să extindă în cît mai multe unități metodele avansate de deservire, pentru a accelera procesul de vînzare pentru a scuti pe cetățeni de așteptare atunci cînd fac cumpărături. Este un exemplu ce poate fi urmat și de alte orașe.

Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: A. VIERU

Sus: *În magazinul cu autodeservire „Alimentara" din str. Republicii;* jos: *La elegantul magazin de încălțăminte „Victoria", cumpărătoarele își probează poziția piciorului în pantof cu ajutorul originalului pedescop-röntgen.*

La bufetul automat „Carpați"

URBANISM SOVIETIC

(Urmare din pag. 1-a)

Pe numeroasele sale străzi se desfășoară construcția unor noi blocuri, spitale, școli... În planul sovietului orășenesc s-a prevăzut ca în cursul acestui an să se construiască 266.000 m. p. de suprafață locativă (în afară de 5.000 case individuale) să se deschidă 84 magazine noi, 13 cantine, restaurante etc. Orașul Stalino de astăzi, nu seamănă nici pe departe cu vechea Iuzovka!

O așezare tînără...

Am putea numi orașul Karaganda — comparîndu-l cu Bucureștiul nostru — așezare tînără. Dar cine pășește pentru prima dată în Karaganda află cu uimire că unul din raioanele sale poartă denumirea de... „Oraș bătrîn". Aici se găsesc locuințele și edificiile publice ridicate în anii primului plan cincinal. Dar la o distanță de 8 km se află „Noul oraș". — în plină construcție — cu străzi largi, clădiri moderne și spații verzi. Suprafața cu verdeață raportată la fiecare locuitor — cît ar părea de ciudat căci ne găsim în plină stepă — este mult mai mare decît în cazul Parisului.

În anii șaptelea harta Uniunii Sovietice va cunoaște noi și importante transformări. Vom asista la o mai mare dezvoltare a construcției de locuințe. 60.000.000 de oameni vor primi locuințe noi. Vor putea lua ființă, socotind locuințele care se vor ridica, 600 de noi orașe cu o populație de 100.000 de oameni. Și acum o ultimă comparație. După unele calcule în numai șapte ani se vor construi la orașe și sate mai mult decît s-a lărgit fondul de locuințe în anii puterii sovietice.

Orașe - sputnik

Desigur că în următorii ani, marile orașe ale Uniunii Sovietice vor cunoaște o și mai mare dezvoltare. Pe lista orașelor-gigant — alături de Moscova, Leningrad, își vor înscrie peste puțin timp, numele zeci de orașe (Kiev, Gorki, Baku, Tașkent, Harkov, Novosibirsk, Rostov, Saratov, Tbilisi, Minsk și altele). Suprafața unora, n-ar fi exclus să crească, odată și chiar de două ori. La biografia acestor importante așezări se adaugă noi file glorioase. Totuși „procesul de creștere" al marilor orașe are o anumită limită. De aceea în anii șaptelea va lua un mare avînt construirea unor orașe-sputnik, așezări de loc liliputane în apropierea marilor metropole.

Pot oare aceste așezări — dat fiind că se află în apropierea marilor orașe — să fie socotite simple cartiere? Nicidecum. În primul rînd, proiectarea orașelor-sputnik se face pe locuri pitorești situate la o distanță de circa 50 km. de orașul-gigant. Apoi se urmărește ca aceste orașe — cu o populație de 50.000 — 80.000 locuitori — să aibă o industrie proprie (se pune chiar problema mutării unor întreprinderi industriale din orașul în preajma cărula se găsesc). Desigur că se vor ridica teatre, cinematografe, cluburi, școli, se vor amenaja stadioane și multe altele. Locuitorii de aici — avînd la dispoziție mijloace excelente de transport — se vor deplasa ori de cîte ori au nevoie în orașul în orbita căruia se află „sputnikul".

Cine examinează cu atenție o hartă nu poate să nu observe că în jurul Moscovei se află cîteva orășele a căror existență este de dată destul de recentă: Dubna, Stalinogorsk, Jukovski, Vidnoe... Aceste așezări nu diferă prea mult de orașele-sputnik proiectate pentru un viitor nu prea îndepărtat. Primele așezări moderne de acest fel vor fi ridicate în cîțiva ani. În apropierea stației Kriukovo (la 40 km. de capitala Uniunii Sovietice) în anul 1963 se va termina, de pildă, construirea unui oraș-sputnik. Aici vor fi transferate din Moscova, unele întreprinderi (electrotehnice, alimentare etc.).

Filiala din Siberia a Academiei de Științe din U.R.S.S. va avea peste cîțiva ani la dispoziție un oraș-sputnik în apropierea Novosîbirsk-ului. Aici mai bine de 20.000 locuitori vor lucra în cele 12 institute de cercetări științifice, la uzina experimentală... S-au proiectat și au început chiar primele lucrări de construcție a orașelor-sputnik în apropierea Leningradului (raionul Sestroretk) și Harkovului (la o distanță de 35 km.).

Apariția primelor orașe-sputnik dovedește grija partidului și guvernului pentru continua dezvoltare și o mai rațională distribuire a forțelor de producție, grija pentru păstrarea frumusetii arhitecturale și a confortului în marile orașe în continuă dezvoltare.

Th. MARCAROV

Restaurarea Kremlinului

În prezent se efectuează lucrări de restaurare și construcții în interiorul Kremlinului, strălucit ansamblu arhitectonic al Moscovei. Alături de clădirea palatului de arme se construiește o clădire pentru congrese și conferințe, cu o sală de 6.200 locuri, care va fi legată organic de Palatul Mare.

Majoritatea monumentelor arhitectonice ale Kremlinului au fost restaurate. Refacerea lor a început în urma dispoziției pe care le-a dat-o V. I. Lenin, din momentul mutării guvernului sovietic de la Petrograd la Moscova (martie 1918).

Din 1955, de cînd se permite accesul larg al publicului, Kremlinul a fost vizitat de aproximativ 25 milioane de oameni, printre care sute de mii de turiști străini.

Prima combină din lume

Patria primei combine cerealiere este Rusia. În anul 1868, agronomul Andrei Romanovici Vlascenko a descris, într-o revistă de specialitate, amănunțit, construcția și modul de funcționare a primei combine, inventată de el. Iar la 4 ianuarie 1869, în „Gazeta agricolă", au fost publicate informații speciale ale departamentului agriculturii și industriei agricole, în care erau apreciate în mod deosebit calitățile acestei mașini.

Abia după 11 ani, în 1879, a apărut prima combină americană. Aceasta era pusă în acțiune de 24 de catîri și era deservită de șapte oameni, în timp ce combina lui Vlasenko era condusă de un singur om și trasă de 3-4 cai.

Norii argintii

Cercetările recente ale savantului M. N. Grișin de la Institutul de geofizică aplicată din Moscova semnalează că norii cei mai înalți care se cunosc pînă în clipa de față sînt norii argintii. Altitudinea lor medie este de 82 km. Deși se aseamănă ca aspect cu norii cirrus, totuși se deosebesc de aceștia prin culoarea argintie cu nuanțe multiple, prin sclipirile lor și prin variația strălucirii.

Norii argintii nu apar decît vara și numai în anumite regiuni, pe o suprafață cuprinsă între 50—75 grade latitudine nordică și 40—60 grade latitudine sudică. Nici un nor de acest fel nu a fost observat iarna. Frecvența apariției lor variază de la un an la altul. Ei au fost observați de 10 ori în 1950, de 21 de ori în 1951, de 8 ori în 1952 etc.

Norii argintii au o densitate optică foarte redusă. Ei nu pot fi văzuți decît în amurg cînd soarele se găsește sub orizont. Straturile mai joase și mai dense ale atmosferei sînt atunci în umbră și numai straturile superioare și puțin dense sînt luminate.

Cercetările asupra acestor nori vor da indicații prețioase cu privire la perturbările din straturile superioare ale stratosferei.

Ecuatorul — relief subacvatic

Ecuatorul nu este numai o linie imaginară pe harta lumii, ci el există aevea. Sub apele oceanului se întinde, exact sub ecuator, un lanț deluros format din scoici calcaroase. Această părere a fost emisă recent de către oceanologul Arrhenius din S.U.A. Acest lanț ecuatorial subacvatic ar avea următoarea istorie a formației sale: prin puterea centrifugă, care se naște prin mișcarea de rotație a pămîntului, straturile de apă caldă de pe suprafața oceanului sînt separate, curgînd spre nord și spre sud. Apa mai rece se ridică din adîncimi și se îndreaptă către ecuator. Această apă, de temperatură mai scăzută, este bogată în substanțe minerale și în animale mici maritime, care sînt aduse astfel pînă la linia ecuatorului, unde ele cad în cele din urmă pe fundul oceanului, formînd în decursul mileniilor, acest relief subacvatic.

HELIOTEHNICA

Cine nu cunoaște legenda care povestește cum a reușit Arhimede să-și salveze patria în anul 214 î.e.n.? La chemarea celebrului învățat, femeile din Siracuza și-au îndreptat oglinzile spre galerele romane, aprinzîndu-le cu ajutorul razelor solare.

Din păcate, această legendă, oricît de frumoasă ar fi ea, are un mic cusur: ea nu este decît o simplă născocire. Începînd cu savantul francez Buffon, din secolul al XVIII-lea, mulți învățați au verificat experimental atacul cu raze al lui Arhimede. Rezultatul era mereu același: imposibil! Pentru a aprinde o singură corabie, la numai un kilometru distanță, Arhimede ar fi trebuit să adune la țărmul mării cel puțin... 10 milioane de femei!

În decursul secolelor, mulți oameni de știință au încercat să construiască mașini solare. Printre aceștia se numără Leonardo Da Vinci și marele savant rus M. V. Lomonosov care, în 1741, a prezentat Academiei de Științe din Petersburg proiectul unui aparat pentru obținerea temperaturilor înalte prin concentrarea razelor solare cu ajutorul unui sistem de lentile și oglinzi. Cu entuziasmul său caracteristic, marele învățat se exprimase astfel în versuri despre această realizare: „Noi, flacăra solară aici prin sticlă o obținem / Și astfel pe Prometeu fără greș îl imităm".

Toate aceste lucrări au fost privite în trecut doar ca niște curiozități interesante. În ultimele decenii, însă, problema folosirii energiei solare a preocupat un număr tot mai mare de fizicieni și ingineri care au realizat un număr impresionant de instalații dintre cele mai ingenioase.

Savanți de renume mondial din U.R.S.S., ca de pildă, K. G. Trofimov și P. Weinberg, au construit în sudul țării la Ashabad, Tașkent, Tbilisi etc. numeroase instalații solare care furnizează apă caldă pentru băile publice, restaurante, spălătorii, uzine, sau care distilează cantități uriașe de apă sărată din mare, făcînd-o bună de băut.

În valea Ararat din Armenia a fost construită prima heliocentrală din lume, cu puterea de 1200 kW, compusă din 1293 oglinzi. Energia ei este folosită pentru punerea în funcțiune a unui complex sistem de irigare.

Fizicianul sovietic Garf, de la laboratorul de heliotehnică al Institutului energetic de pe lîngă Academia de Științe a Uniunii Sovietice, a realizat o mică instalație menajeră pentru captarea energiei solare cu ajutorul unei oglinzi concave, de o formă specială, care poate fierbe pe oră 5 litri de apă sau să prepare cel mai gustos prînz într-un timp relativ foarte scurt.

Și mai curioase sînt răcitoarele care funcționează prin încălzirea amoniacului cu ajutorul căldurii solare. În U.R.S.S., s-a pus în funcțiune o instalație solară care produce 5 tone de gheață pe zi.

Nu este minunat faptul că aceeași instalație, care funcționează pe baza energiei solare, ne poate încălzi iarna și răcori în timpul arșitelor verii?

Randamentul instalațiilor descrise mai sus este încă destul de scăzut. Din această cauză, oamenii de știință și-au pus în ultimul timp problema dacă n-ar fi posibil să se transforme energia solară direct în energie electrică și nu prin intermediul aburului. Astfel, după părerea academicianului A. Ioffe, specialist sovietic de seamă în domeniul semiconductorilor, într-un viitor apropiat va fi posibil să se obțină energia electrică direct de la soare, cu ajutorul unor cupluri termoelectrice cu cheltuieli mai mici decît cele necesare construirii și exploatării centralelor termoelectrice.

De altfel, s-a calculat că materia primă pentru o centrală electrică solară de puterea uriașei hidrocentrale de la Kuibișev ar putea fi transportată lesne de o singură locomotivă.

Nu mai încape nici o îndoială că, alături de atom, soarele va deține un loc de frunte în energetica viitorului. Pe planeta noastră sosește în fiecare secundă o cantitate de căldură solară fantastică, egală cu energia pe care am obține-o prin arderea a 3 milioane tone de benzină.

Sateliții artificiali ai Pămîntului au fost prevăzuți cu baterii solare care au alimentat cu energie electrică aparatajul atît de complex al laboratoarelor lansate în Cosmos. Este interesant că bateria solară de pe cel de-al treilea satelit sovietic continuă să funcționeze și în prezent. Iar alimentarea cu energie electrică a aparatajului științific și radiotehnic pe bordul celei de-a treia rachete cosmice sovietice se efectuează și cu baterii solare.

Nu de mult, inventatorul sovietic Presniakov a realizat o turbină extrem de economică în care căldura soarelui se transformă direct în energie mecanică cu ajutorul unui motor magneto-termic.

Soarele, uriașa sursă a energiei de mîine, este tot mai mult pus la treabă în mașini cu randamente din ce în ce mai mari, iată, așa dar, că în domeniul folosirii energiei solare, viitorul... a și început pentru noi.

Ing. Radu ȘTEFAN

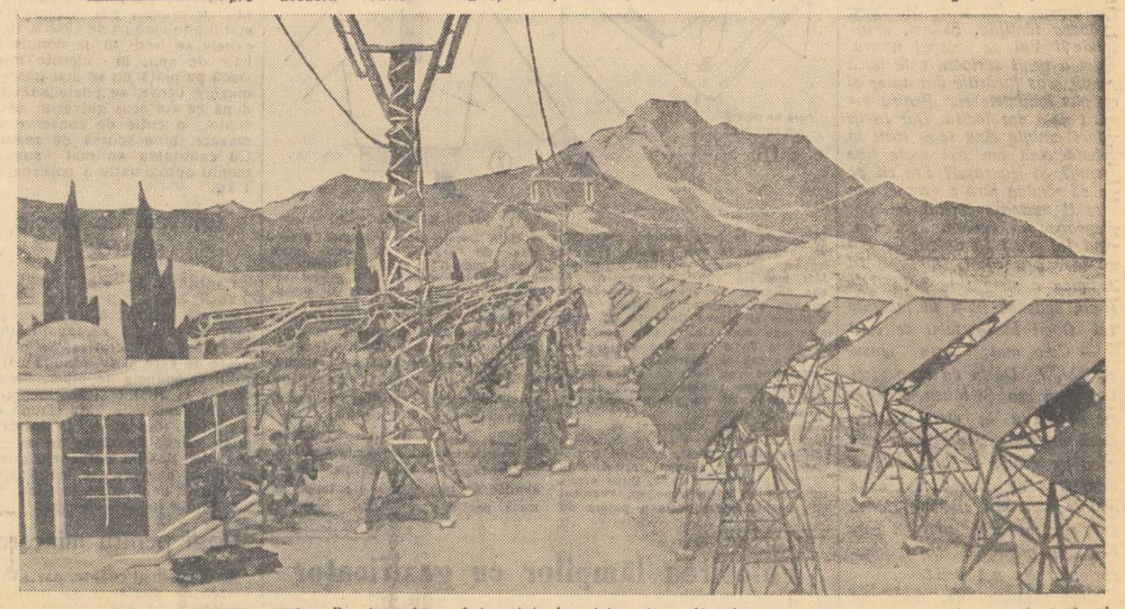

Modelul unei centrale electrice solare. Razele solare sînt captate de niște uriașe plăci (care se îndreaptă automat în direcția lor) și transformate cu ajutorul unor semiconductori de siliciu în energie electrică

Fosforul — indiciu arheologic

Analiza pămîntului din zonele de interes arheologic a arătat că el este foarte bogat în fosfor. Fosforul solubil provenind din oase de animale și resturi de mîncare, a pătruns în sol și s-a combinat cu elemente minerale ca fierul, aluminiul, calciul. Spălarea prin ploi n-a avut decît o influență slabă asupra sărurilor astfel obținute.

S-a dedus de aici că acesta ar fi un indiciu de reper pentru zonele locuite în vechime, chiar înainte de a se descoperi vreo altă urmă. Prin analizarea solului se vor putea detecta punctele precise care trebuie să fie explorate. Fosforul poate semnala, de asemenea, urmele de mamuți sau alte animale preistorice.

Fructe care umblă după apă

În Africa subtropicală există un pom Tambuti, ale cărui fructe de mărimea mazării, imediat ce au căzut din pom, încep să sară de colo pînă colo pînă ce dau de un ochi de apă în care se opresc.

Această „minune" a naturii, se explică astfel: În interiorul boabelor se află niște insecte care nu se pot dezvolta decît într-un mediu umed. În căutarea acestui mediu, ele fac tot felul de mișcări care deplasează fructul pînă ce dă de apă.

TELEVIZIUNE COSMICA

(Urmare din pag. 1-a)

Un asemenea satelit staționar ar putea fi astfel folosit pentru retransmisia emisiunilor de televiziune. Emisiunea sa nu poate acoperi decît o cal-

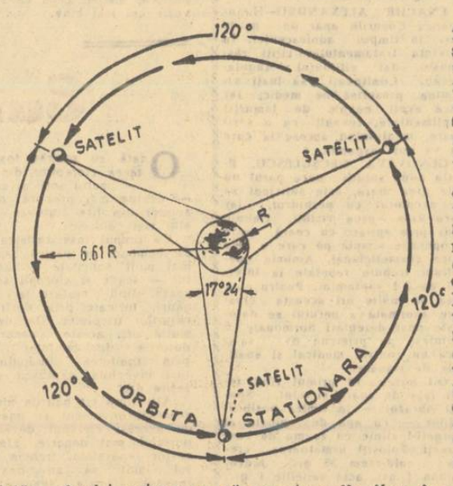

lotă a sferei terestre cu o deschidere de 162 grade și 38 minute. Se observă imediat că, pentru a acoperi o bandă lată de 162 grade, înconjurînd globul, sînt necesari trei sateliți staționari.

Lucrurile nu sînt chiar atît de simple însă. Luna va exercita o perturbare a orbitelor sateliților artificiali staționari, schimbînd perioada lor. Va fi necesar ca pe bordul lor să fie instalate motoare-rachetă de corecție, care să corecteze din timp în timp traiectoria pe orbită, compensînd perturbațiile. În plus, „sateliții de televiziune" trebuie să posede instalații complicate de retransmisie.

Reușita rachetelor cosmice sovietice a făcut actuală însă o altă rezolvare mult mai elegantă și mai simplă a problemei, indicată de prof. Pavel Șmakov. Este vorba de realizarea unor nori artificiali, care să fie lansați pe orbita de 24 de ore, devenind astfel „sateliți" staționari.

Norii artificiali vor fi formați din sodiu, substanță care se ionizează mult mai intens decît gazele atmosferei, asigurînd astfel reflectarea spre Pămînt a undelor ultrascurte ale emisiunilor de televiziune.

Pentru asigurarea recepției emisiunilor pe întreaga suprafață a Pămîntului, vor fi necesari numai doi nori, deoarece dimensiunile lor „văd" cîte o emisferă întreagă. În plus, dispare necesitatea aparatelor de transmisie. Probabil că doar, din cînd în cînd, norii vor trebui „reîmprospătați" prin lansarea unor sateliți minusculi, încărcați cu sodiu, pe care să-l expulzeze odată ajunși pe orbită.

Reușita rachetei și a lansării norului de sodiu au creat astfel baza rezolvării problemei recepției universale a emisiunilor de televiziune.

Ing. A. NEGREA

AGRICULTORUL AMATOR

PREGĂTIREA BUTOAIELOR PENTRU PĂSTRAT VINUL

În rîndurile de față avem de răspuns la două întrebări — ambele referitoare la butoaiele pentru păstrat vinul. Una este legată de butoaiele vechi. Să începem cu aceasta. Solicitantul este un colectivist de prin părțile Vasluiului. Întrebarea însă este demnă de un „amator": vrea să știe dacă poate turna vinul din noua recoltă peste drojdia vinului de anul trecut, menționează că are viță hibridă.

Drojdia, dacă este sănătoasă, nu dăunează vinului nou. Dimpotrivă, îl ajută la învechire. Trebuie însă să aveți grije ca butoiul să nu fie oțetit sau mucegăit. Oțetirea se poate constata mirosind la vrana butoiului. Mucegăirea se verifică prin introducerea în butoi a unei lumînări aprinse; dacă luminarea se stinge înseamnă că butoiul prezintă mucegai și invers. De asemenea, în butoaiele cu drojdie veți introduce numai vin fermentat ceea ce necesită un al doilea butoi. Cum însă recolta de struguri este bogată în acest an, nu veți dispune de rezerve de butoaie; chiar dacă aveți un butoi în plus, folosiți-l mai bine la păstrarea țescovinei în vederea distilării ei pentru rachiu. E mai rentabil așa.

Și dacă acceptați sfatul nostru, ascultați-ne mai departe. Scoateți butoiul din pivniță, deșertați drojdia din el într-un vas mic pentru a o distila ulterior și începeți curățenia. Întîi, butoiul se clătește cu apă rece și apoi se spală cu apă clocotită în care se topește 1—2 kg. de sodă de rufe la 100 litri de apă. La urmă, butoiul se clătește din nou cu apă rece.

Butoaiele mucegăite se freacă mai întîi cu o perie și cu apă rece și apoi se spală cu apă clocotită în care se adaugă 10 kg. sodă de rufe la 100 litri de apă. După aceasta, butoiul se clătește cu apă rece, se zvîntă și se afumă cu pucioasă. Butoaiele puternic mucegăite și cele oțetite se mai spală și cu o soluție de acid sulfuric (vitriol) după rețetele obișnuite. Pentru a evita accidentele, se va turna acidul sulfuric peste apă și nu invers. Butoaiele astfel tratate este bine să le folosiți prima oară la fermentarea mustului și numai apoi pentru conservarea vinului.

În ceea ce privește întrebarea a doua, adresată de un orășean, răspunsul este mai simplu. Vasele noi de stejar, înainte de a turna vin în ele, se tratează cu apă în care s-a dizolvat 4—5 kg. sare de bucătărie sau 4—6 kg. sodă de rufe la 100 litri de apă, în vederea detaninizării lor.

Ing. Vasile CIAUȘU

Pisica peșterilor

Acest interesant animal al preistoriei care a trăit în perioada pleistocenului vechi și în epocile mai reci, era răspîndit într-o regiune cuprinsă între Yorkshire (Anglia), Marea Baltică sudul Spaniei și Italiei.

Pisica cuaternară, pe care paleontologii o aseamănă cu leul și tigrul, a fost menționată pentru prima oară în 1810. Studiile minuțioase întreprinse pe atunci asupra scheletului acestui animal au stabilit asemănări însemnate cu felinele de astăzi, cît și deosebirea de talie dintre ele. Pisica peșterilor era mult mai mare decît oricare dintre felinele care mai trăiesc astăzi, iar scheletul membrelor sale arată că ea trebuie să fi avut o extraordinară supleță și agilitate.

Pieile roșii... statisticieni

La Pieile roșii, statistica avea o înaltă prețuire. Se țineau statistici cu privire la nașteri, căsătorie, numărul populației, arme, rezerve de grîu. Instrumentul de înregistrare era o șfoară, pe care erau atîrnate fișii multicolore, poziția lor indicînd unitățile (zeci, sute, mii). Această operație era făcută de specialiști care, pe lîngă întocmirea statisticilor, interpretau chiar evenimentele istorice și le înșirau pe șfoară.

Precizia era una dintre condițiile înregistrării, cei ce se ocupau de statistici în caz de rea credință erau pedepsiți cu moartea. În fiecare an, crainici speciali chemau populația la recensămînt. Cei ce se sustrăgeau erau otrăviți.

„LATINIȘTII" IN OCCIDENT

De curînd la Lyon a avut loc un congres a cărui temă a fost transformarea limbii latine în limbă internațională, pe tărîmul științei și diplomației. „Latiniștii" din mai multe țări au declarat orașul drept „capitala lumii latinei vii". Lucrările însă nu s-au desfășurat sub auspicii optime. La discursul în latinește al delegatului portughez, participanta austriacă a exclamat că nu înțelege nimic. Alte neînțelegeri s-au născut cu privire la pronunțarea diferită a limbii latine de către francezi. Iar un curier fiind întrebat în această arhaică limbă de un profesor despre drumul spre sala congresului, și-a privit nedumerit interlocutorul. Prof. Beach din S.U.A. a propus ca, în locul folosirii de texte din literatura antică, să fie redactate în limba latină povestiri de aventuri senzaționale, în care să nu lipsească, firește, eroii cu revolvere. Se putea altfel!

Animalele deșertului

Cercetătorii care studiază fauna Saharei au făcut cîteva observații interesante asupra rezistenței la căldură și deshidratare a animalelor deșertului. Iată cîteva dintre ele:

Cămila poate slăbi cu 100 de kg în opt zile și poate absorbi 100 litri apă în zece minute. Rezistența ei la deshidratare este considerabilă. Ea nu este afectată serios de o pierdere de 30 % din greutate, în timp ce omul nu poate suporta nici 10% fără tulburări grave. Multe din mamiferele carnivore și insectivore, reptilele și scorpionii deșertului își găsesc apa necesară în corpul prăzilor sau în plante.

În Sahara, diferența dintre temperatura solului și a aerului este de 15—20°. O șopîrlă, așezată pe un tufiș înalt de 75 cm, nu pare de loc incomodată de o temperatură de 40°, dar moare în două minute dacă este pusă pe pămînt.

Un rol important în lupta împotriva căldurii îl joacă structura și colorația tegumentelor.

Repartiția pigmenților împarte insectele deșertului în două tipuri. Unele sînt de culoare neagră, altele au un fel de înveliș, denumită „învelișul deșertului", de aceeași culoare cu pămîntul pe care trăiesc. Aceste învelișuri de culoare uniformă le apără de atacurile dușmanilor.

Sfaturi

Cosmetică

MODĂ

GOSPODĂRIE

Părinți și copii

„Insuportabilul"

În cel mai ascuns colț al camerei, Ionel și prietenul lui nedespărțit, ursulețul de pluș cafeniu, stau la sfat.

— Parcă mai vrea cineva să știe de noi, ursulețule! Cui să-i mai pese de noi? Ne-au uitat toți. Și asta numai de cînd a adus-o mămica pe fetița aia mică, despre care toți spun că este surioara mea. E adevărat că mama mi-a promis o surioară, dar una adevărată, cu care să mă pot juca. Asta care mi-a adus-o e mică de tot, nu știe să vorbească, nu știe să se joace. Doar să doarmă și să țipe știe. Nici cu tine nu s-a jucat, nu-i așa, ursulețule? Ce-or fi găsind toți la ea? Tăticul îi spune „comoara tatei", mămica „odorul mamei", iar tanti Marioara „păpușa tăntiții". Și noi, ursulețule?! Vai de capul nostru. Cum a venit surioara asta mică ne-au scos jucăriile din dulap și au pus hăinuțele ei. Pentru jucării ne-a dat lădița. Dar tu îți aduci aminte cînd te-ai lovit la labuță cînd am pus peste tine trenul? Și iepurașul? Era cît pe ce să rămînă fără o ureche, așa tare îl mușcase cățelul cel alb, Degeaba s-a supărat mămica, cînd l-a găsit în dulap. Ce era să fac? Era rănit. Dar vezi că mămica a strigat la noi: Nu ți-am spus să nu-ți ții jucăriile aci. Copil insuportabil ce ești!

— Ce-o mai fi asta „insuportabil"? De la un timp toți îmi spun așa. Și tăticu, care, în loc să mă ia în circă și să se joace cu mine, vorbește cu mămica de grame de lapte. Cînd l-am tras de mînecă să-i aduc aminte cum era altădată, tăticu s-a supărat: Nu vezi că vorbesc cu mămica? Nu fi insuportabil! Nu mă sicîi!

Cînd mămica ne dădea să mîncăm ceva ce nu ne plăcea spunea: „Hai puișorul mamei, mănîncă. Mămica a făcut-o pentru tine. Și mîncam, ursulețule. Ca să-i fac plăcere mămichii. Acum mămica spune: „Da mănîncă odată, că n-am timp să stau cu tine un ceas pentru o înghițitură. Uf, ce copil insuportabil!"

Chiar și tanti Marioara. Altădată, ne povestea cîte și mai cîte. Acum, cum vine, se duce drept la surioară și vorbește numai cu ea. Cu toate că surioara nu-i răspunde nimic. Cînd am rugat-o să spuie o poveste, a spus: „Ești insuportabil. Mai bine te-ar da mama la grădiniță, să te mai cumințești."

Da, ursulețule, pe mine mă cheamă Ionel, dar acum îmi zice insuportabilul.

Lasă. Bine că vine bunica. Bunica ne iubește și ne spune povești frumoase. Nimeni nu știe povești ca bunica. A sunat la ușă, ursulețule! Cine-o fi? Vreo tanti s-o vadă pe-aia mică. Al cui e glasul ăsta? Parc-ar fi al bunicii? să fie chiar bunica? Da, da e bunica. Uite că ne și strigă: „Ionel! Ionel"! Să mai așteptăm puțin, ursulețule. Să ne cheme așa cum ne cheamă acum: insuportabilul. Se aude și vocea mămichii. Ne strigă și ea. A zis parcă insuportabil. Acum putem merge, ursulețule, s-o vedem pe bunica. Doar ne-a strigat...

Olga LAZARESCU

PRACTIC ● PRACTIC ● PRACTIC

ÎNTREȚINEREA TRICOTAJELOR DE LÎNĂ

A început sezonul tricotajelor de lînă. Cum costul acestor articole este mai ridicat decît al tricotajelor din alte materiale (bumbac, mătase, sintetice) și îngrijirea lor trebuie făcută cu mai multă atenție, pentru a nu deteriora calitățile firei. În ceea ce privește spălarea acestor tricotaje trebuie procedat precum urmează. Se dizolvă în șase litri de apă foarte caldă, o cantitate suficientă de săpun fulgi. Separat, se amestecă foarte bine cca. 15 gr. amoniac lichid (respectiv 3 linguriță) și o egală cantitate de esență de terebentină; întreg amestecul se toarnă în baia de spălare. Se va folosi un vas suficient de mare, pentru ca tricotul să se scufunde bine în apă. Tricotajul bine scuturat de praf, se înmoaie timp de 15 minute în baia astfel pregătită, și se spală în apă călduță, fără să frecăm, ci numai presînd în mîini. Mai urmează alte 3-4 limpeziri în apă călduță, de aceeași temperatură cu apa de spălare, în ultima adăugîndu-se și cîteva linguriță de amoniac sau oțet alb. Acesta are proprietatea de a face lîna suplă, albă și după caz să întărească coloritul. Limpezirea se face de attea ori, pînă ce apa rămîne limpede și curată, fără nici un pic de urmă de spumă de săpun.

Scos din apă, tricotajul se presează în mîini, apoi se înfășoară într-un prosop curat, alb, de preferință plușat și se lasă astfel pînă ce acesta a absorbit apa. După aceea tricotajul se întinde pe un cearceaf alb, vechi, așezat peste o pătură de călcat, fixată pe o masă de bucătărie (fig. 1). Este indicat ca, înainte de a-l spăla, să însemnăm cu ace principalele sale dimensiuni, astfel ca, atunci cînd îl punem la uscat, fixarea s-o facem exact la semnele inițiale. În felul acesta uscarea nu va deforma măsura tricotului. În încăpere trebuie să fie o temperatura obișnuită (15-16° C) iar masa să fie ferită de razele soarelui sau căldura focului.

Dacă tricotul este foarte murdar se poate spăla și în neofalină, luîndu-se măsurile de precauție necesare pentru a ne feri de incendiu. Părțile mai murdare se freacă ușor, fără a se stoarce. Și aici vom folosi mai multe băi de neofalină, pînă ce acesta rămîne curat. Uscarea se face în aceleași condițiuni ca cele arătate mai sus. Acest procedeu de spălare îl vom folosi însă numai pentru tricotajele din lînă foarte fină, cele groase urmînd a fi spălate cu fulgi de săpun, așa cum s-a indicat la început.

Călcarea se face cu fierul trecut ușor peste dosul tricotului, în prealabil acoperit cu o cîrpă bine umezită. Se călcă în special cusăturile. În schimb nu se calcă patentul tricotajului, respectiv partea de jos și manșetele, care sînt tricotate elastic (fig. 2). Cu ajutorul cîrpei ude, la călcat, tricotul se poate întinde sau strînge cît este nevoie. După aburire se lasă cîteva ore întins pe masă, pentru a se relaxa.

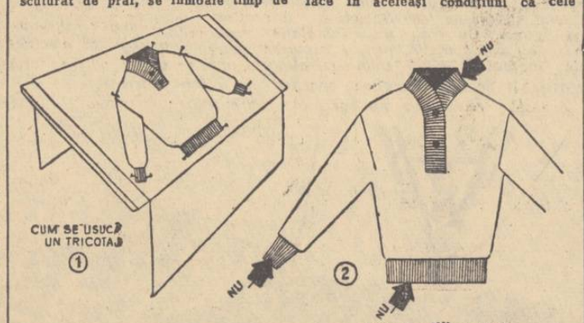

Folosirea lămpilor cu gazificator

În gospodăriile unde nu e introdus încă aragazul, folosirea lămpilor de gătit cu petrol este foarte utilă, ea completînd foarte bine clasica mașină de gătit. În cele ce urmează vă vom da cîteva indicațiuni pentru folosirea tipului de lampă cu gazificator, care are un randament mai sporit decît lămpile obișnuite cu ciupercă în interiorul coșului.

În primul rînd trebuie să reținem că lampa e bine să funcționeze — din motive de securitate — numai pe masă, punîndu-se dedesubtul ei o bucată de tablă. Pentru aprinderea lămpii se scoate mai întîi coșul, prin care se face cu greu, întîrzîindu-se astfel aprinderea și funcționarea lămpii.

Odată aprins tot fitilul, se pune arzătorul peste flacăra în lăcașul său și se rotește puțin la dreapta și la stînga, spre a ne convinge dacă e așezat bine. Se pune apoi coșul și grătarul. La început, flacăra va arde la fitil, adică la partea inferioară a arzătorului. Încet, încet, adică pe măsură ce se încălzește arzătorul, flacăra se urcă între site, astfel că după 3-4 minute, aceasta nu mai arde la fitil, ci între site. Atunci se poate vedea, atît în interiorul sitei exterioare, cît și în exteriorul sitei interioare, că flacăra arde sub formă

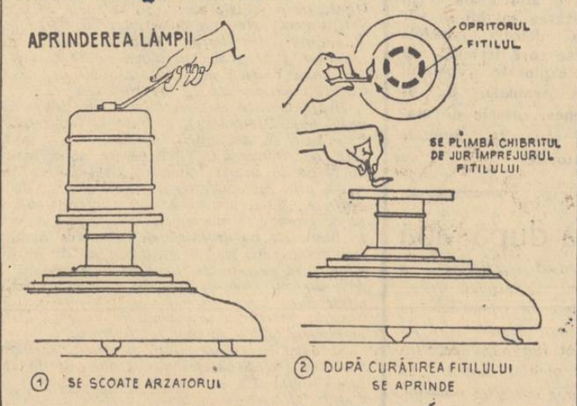

răsucire la stînga, după care acesta se așează pe masă lîngă bazin. Cu minerul special al lămpii se scoate și arzătorul (fig. 1), care va fi pus, nu pe masă, ci pe grătarul coșului, pentru a-l avea la îndemînă. Se scoate apoi și bușonul bazinului și cu o pîlnie se toarnă petrol, pînă la cca. 1 cm. sub orificiul de umplere. Pentru a înlătura mirosul neplăcut de gaz, putem pune în rezervor o bucățică de camfor, care să absoarbă acest miros. Operația aceasta o repetăm la fiecare alimentare. Nu aprindem lampa, pînă ce fitilul nu are toată partea superioară, la aceeași înălțime. După ce am observat acest lucru, îl aprindem cu chibritul, pe toată circomferința sa (fig. 2). Dacă fitilul este aprins numai într-o parte, extinderea flăcării de bobițe, între aceste site, iar deasupra arzătorului, flacăra formează un con. Culoarea normală a flăcării trebuie să fie albastră-verzuie, continuă, fără limbi galbene sau variațiuni de intensitate, să aibă forma regulată, să nu producă fum sau depuneri pe fundul vaselor.

Stingerea lămpii nu se face prin suflare în flacără, ci prin acționarea fitilului în jos. Dacă suflăm în flacără, aceasta se va stinge, însă gazele rămase nearse vor ieși afară, ceea ce este foarte neplăcut. Lăsînd flacăra în jos, aceasta arde atîta timp, cît mai sînt vapori de petrol, după care se stinge de la sine. După ce am lăsat fitilul în jos, scoatem arzătorul din lăcașul său și-l punem deasupra coșului pe grătar.

Doina POPA

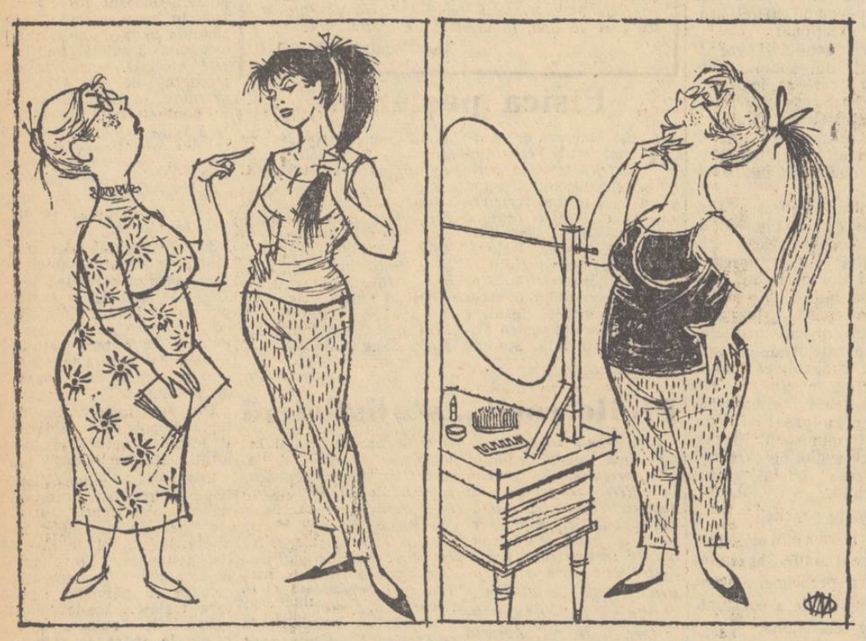

Fără cuvinte

Desen de Val MUNTEANU

Ce gătim? Cum gătim?

Conserve pentru iarnă

Ghiveci

Cantități: 12 ardei, 3 vinete mijlocii, 2 dovlecei, 4 conopide mici, 1 kg. mazăre, 1 kg. fasole verde, 3 kg. roșii, verdeață, 1 lingură sare, 1/2 l. ulei. Se curăță și se taie tot zarzavatul (afară de roșii) în bucăți potrivite; se așază într-un vas smălțuit și se adaugă sare, atît cît să fie potrivit de sărat, ca pentru mîncare. Se amestecă ușor, și se lasă pînă a doua zi, cînd se adaugă roșiile tăiate bucăți și fără semințe, verdeața tocată și uleiul. Se pune tot zarzavatul într-o cratiță mare, se dă la cuptor, și se ține pînă ce ghiveciul este gata. Se lasă să se răcească, se pune în borcane, care se lasă goale de două degete și se leagă bine cu hîrtie pergament, sau cu celofan pus în două și cu mai multe rînduri de sfoară. Borcanele se fierb 40 de minute în baie de apă, în clocote mici. Dacă pe piață nu se mai găsește mazăre verde, se poate adăuga, după ce s-a scos ghiveciul de la cuptor, o cutie de conserve de mazăre, bine scursă de zeamă. Cu cantitatea de mai sus se umplu aproximativ 8 borcane de 1 kg.

Ghiveci de vinete și ardei

Cantități: 1 vînătă mijlocie, 3 roșii, 3 ardei, 3 cepe mici, 2-3 cățel de usturoi, 5 boabe de piper. Se taie tot zarzavatul felii și se așază în cratiță. Se potrivește de sare și se adaugă usturoiul și boabele de piper. Se dă cratița la cuptor și se ține pînă ce ghiveciul este gata. După ce s-a răcit, se pune în borcane și se toarnă deasupra de un deget ulei (lăsînd borcanele goale de două degete). Se leagă bine cu hîrtie celofan și se fierb 40 de minute în baie de apă.

Roșii pentru mîncare

Se aleg roșii coapte, dar sănătoase. Se spală și se introduc un minut în apă clocotită. Se curăță de pieliță, care se ia foarte ușor după ce roșiile au fost opărite. Se așează în borcane de mărime potrivită, punînd roșiile mici întregi, iar pe cele mai mari tăiate în două. Deasupra se toarnă o soluție de apă cu sare (potrivit de sărată, ca pentru mîncare), și se bat ușor borcanele, pe un șervet împăturit, ca să nu rămînă goluri de aer. Se leagă bine cu celofan pus în două, și cu cîteva rînduri de sfoară și se fierb 30 de minute în baie de apă, în clocote foarte mici.

Ardei pentru salată

Se coc ardei grași, cu grijă să nu se ardă și se așază, fără să se curețe de pieliță, în borcane de mărime potrivită. Separat se fierbe oțet potrivit de acru și de sărat și se toarnă clocotit peste ardei (ca să nu plesnească, borcanul se înfășoară într-un șervet umed). Se acoperă cu celofan și se fierbe 15 minute în baie de apă, în clocote foarte mici. Înainte de folosire se curăță ardeii de pieliță și se adaugă ulei, ca la orice salată.

Vinete împănate

Se aleg vinete proaspete, mai mici. Se taie capătul dinspre coadă, și cu un cuțit mic se fac patru despicături în lungime, fără a pătrunde prea adînc. Se țin 10 minute în apă clocotită, apoi se lasă sub teasc o jumătate de oră, să se scurgă și să iasă amăreala din ele. În acest timp se taie felii cîteva cepe și se rumenesc în ulei. Se taie ca fideaua zarzavat de supă (morcov, pătrunjel, țelină) și ardei gras și se prăjește de asemenea în ulei. Cînd zarzavatul s-a muiat, se umplu vinetele prin despicături, adăugînd și cîte un fir de usturoi, se leagă cu frunze de țelină opărite și se așază într-o cratiță. Se adaugă puțin ulei, cîteva roșii curățate de pielițe și de semințe, sare, piper și un praf de zahăr. Se dau la cuptor și se lasă să fiarbă pînă sînt vinetele pătrunse. Se așază în borcane, adăugînd printre vinete felii de roșii și deasupra se toarnă sosul din cratiță, completînd cu zeamă de roșii, dacă mai este nevoie. Borcanul să rămînă de două degete gol. Se leagă cu celofan și se fierbe o oră în baie de apă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

19—25 OCT. 1959

— Supă de conopidă; chiftele de vinete cu salata verde; orez cu lapte.

— Salată orientală; budinca de fidea, cu carne; compot.

— Cartofi umpluți cu brînză; tuslama; struguri.

— Sufleu de spanac; anghemaht de pasăre; plăcintă cu mere.

— Borș țărănesc; vinete cu brînză la cuptor; cornuri cu magiun.

— Marinată de pește; gulii umplute; fructe.

— Budincă de legume, cu amîndouă; șnițel cu cartofi și salată; flan cu struguri.

CURIERUL nostru

I. G.-Tg. Jiu: Distanța ce vă desparte în prezent face imposibilă o discuție directă, care ar putea lămuri toate lucrurile. Cum se va ivi ocazia, este necesar să aveți o discuție, să-i explicați toate cele întîmplate și să constatați personal tăria sentimentelor lui. Pînă atunci însă, pentru ca lucrurile să nu se complice și mai mult, ar fi bine să apelați la ajutorul colegei dv. care se află în aceeași localitate cu el, trimițîndu-i prin ea o scrisoare în care să-i explicați toate cele ce vă îngrijorează. Vă dorim succes și așteptăm să ne mai scrieți.

IRINEL MAGDA-**Iași:** Am publica cu plăcere modelele cerute, dar socotim că acestea sînt excepții și deci nu prezintă interes general. Deoarece dv. ne mai rugați și alte lucruri, care de asemenea, prezintă interes numai pentru dv. personal, vă rugăm să ne trimiteți adresa pentru a vă răspunde prin poștă.

DOINA G.-**Ploești.** Lucrurile nu ni se par chiar așa complicate, de natură să vă provoace îngrijorări atît de mari. Desigur că el o să vă scrie. Dv. răspundeți-i la scrisori cam în același ton, fără a uita însă să-i atrageți atenția că n-a procedat normal cînd a plecat. Pentru viitor nu vedem de ce să vă faceți prea multe probleme. În primul rînd contează atitudinea lui, sentimentele lui. Dacă pe acestea se poate conta — și în cazul dv. se pare că da — atunci nu aveți de ce să fiți îngrijorată.

ELINA NUȚI-**Urlați:** După cum ați presupus și dv. nu vă putem fi de prea mare folos. Tînărul Paul din Tg. Mureș — cum îl numiți dv. — nu ne-a trimis nici o scrisoare. Noi de altfel socotim că nu e cazul să vă faceți prea multe iluzii. Totul a fost o întîmplare și nimic mai mult.

L.P.-**Cluj:** Poate că ați greșit dv. cînd ați adoptat o asemenea atitudine. Singur de altfel recunoașteți că sînteți nervos și că aceasta vă face să luați uneori hotăriri pripite. În prezent nu aveți nici o certitudine că lucrurile stau chiar așa cum vi le-a prezentat „prietenul" dv. Să știți că îndoiala este un mare dușman în asemenea situații. Iată de ce socotim că trebuie să vă „calmați" și să discutați, să cercetați, pentru a lămuri lucrurile. Noi sîntem înclinați să credem că liniștea dv. va fi repede restabilită. Din cîte ne-am putut da noi seama din cele citite, în scrisoarea dv. toată situația actuală nu are o bază reală.

LIANA I.-**Vedea:** Chiar în numărul trecut al revistei noastre (105 din 10 octombrie 1959) am publicat cele ce vă interesează la rubrica sfaturi cosmetice. Din modelele respective, alegeți ceea ce vi se potrivește cel mai bine.

SFATURI COSMETICE

VEREZA P.-Hunedoara. Aveți o defectuoasă circulație a sîngelui și acest lucru trebuie remediat printr-un tratament medical. Pentru cea de a doua chestiune am nevoie de o serie de date: vîrsta, ocupația, ce fel de păr aveți (gras, uscat, cu mătreață sau tare) este vopsit, făcut permanent, cade sau nu etc. De asemenea vă rog să-mi comunicați adresa dv. spre a vă răspunde prin poștă.

ANGELA-Bacău. Spălați fața de 2-3 ori pe zi cu apa caldă și sapun de barbierit. Zilnic o veți șterge cu următoarea loțiune: alcool (de 70°) 100 gr., camfor 1 gr., acid salicilic 1 gr., acid boric 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. O dată pe săptămînă veți aplica pe fața bine curățată în prealabil, o mască de lapte pe care o veți ține 20-25 minute, după care va veți spala cu apă călduță, apoi rece. Faceți băi de soare, plimbări în aer liber, sport. Suprimați din alimentație: murăturile, mezelurile, carnea conservată, brînza fermentată, mîncările piperate, ardeiate sau prea sărate, alcoolul. Pîine, dulciuri și grăsimi în cantitate mică. În schimb consumați multe fructe și legume, salate, lapte, iaurt, miere, brînza proaspătă, carne friptă sau fiartă. Combateți constipația și beți în fiecare zi pe nemîncate suc proaspat de fructe însoțit de 1-2 linguriță de miere.

ENACHE ALEXANDRU—Hunedoara: Coșurile apar de multe ori în timpul adolescenței. În privința tratamentului citiți răspunsul dat cititoarei Angela-Bacău. Continuați să luați vitamina prescrisă de medic, iar dacă aveți nevoie de lămuriri suplimentare, reveniți cu o scrisoare, menționînd adresa la care să vă pot răspunde.

GENOVEVA NECȘULESCU. Există două soluții: dacă părul nu este prea mare, este suficient să fie decolorat cu perhidrol, iar dacă este prea vizibil trebuie scos prin epilare cu ceară (este o operație simplă pe care o face orice cosmeticiană). Ambele operațiuni trebuie repetate la interval de 3-4 săptămîni. Pentru că însă de multe ori această creștere anormala a părului se datorește unei dereglări hormonale, o sfătuiesc pe prietena dv. să-și facă un control medical și analizele de rigoare.

O.I.-Buzău. În primul rînd feriți fața de soare și vînt. Spălați obrazul — în limita posibilităților — cu apă de ploaie și ștergeți-l zilnic cu zeama de cas traveți. Folosiți următoarea cremă: cold-crem 30 gr., hidrochinon 1 gr., acid salicilic 1 gr., camfor 1 gr., tinctura benzoe 1 gr.

C.P.-Satu Mare; SORANA-Galați, LENA-Găești, MIRA-Huedin, CATI-Brăila, I. UIOREANU-București: Comunicați adresa exactă spre a vă putea răspunde prin poștă.

Sanda NOREANU

Să dăm o linie nouă mantoului nostru

Mantoul este îmbrăcămintea exterioară căreia de obiceiu îi acordăm cea mai mare atenție fiind dispuși atunci cînd îl cumpărăm să cheltuim mai mult dar să avem un lucru bun, care să țină mulți ani. Și așa este normal. Cînd însă vrem ca să fim și în pas cu moda, atunci facem mici transformări de la an la an. Tocmai acest lucru vrem să vi-l indicăm prin schițele prezentate: adaptarea mantoului din anii trecuți la moda actuală. Vom da cîteva generalități despre modă, pentru a nu repeta aceleași indicații la fiecare schiță.

Umerii sînt întotdeauna rotunjiți, iar răscroiala mînecii lărgită și adîncită. Ca atare, scoateți de la mantoul vechi pernițele cu vată dacă mai purtați încă, scurtați capul mînecii, și descălcați cusătura mînecii. Dacă aveți umeri cam înguști și lăsați, faceți perne rotunde dar cu un strat subțire de vată în special în partea din spate.

Căutați să schimbați linia hainei. Dintr-o haină dreaptă (schița nr. 1 și 3) faceți o haină cu linia îngustă spre tiv. Dintr-o haină largă, faceți o haină cu linia dreaptă. Nu vă speriați dacă haina v-a rămas scurtă chiar și la mînec. Se poartă haine cu diferite lungimi 3/4, 7/8, 9/10, pe sub care asortați o fustă uni dacă haina este mai elegantă, sau o fustă luid sau ecosez dacă haina este sport.

Relativ la gulere, urmați următoarele indicații: Dintr-un guler șal puteți face rever și guler (schița nr. 2).

Privitor la buzunare vă indicăm următoarele: cînd ați purtat haina cu buzunare aplicate, obțineți o schimbare scoțînd buzunarele și păstrînd numai clapele. În loc de clape se poate tăia butonieră cu buzunar interior. Se mai poate de asemenea face o clapă încrustată și descălcată etc.

Dacă mîneca este scurtă, cu puțină blană veritabilă sau imitație, de blană, dublați partea de jos întorcînd-o ca pe o manșetă astfel ca mîneca să devină trei sferturi sau adăugați manșetă de blană ca s-o lungiți dacă nu vreți s-o purtați trei sferturi (schița nr. 4).

Dacă nu aveți destulă blană și pentru eșarfă, veți fi la modă cu haina fără guler, la care se schimbă diverse fulare (schița nr. 5).

Dintr-un guler pe lîngă gît foarte obișnuit, obțineți un efect nou, coborînd gulerul la față și unindu-l cu o bentiță din aceeași stofă cu mantoul dacă mantoul este colorat, sau din satin, dacă mantoul este negru (schițele nr. 6 și 7).

O schimbare în aspectul mînecilor mai obțineți, prinzînd din lărgimea obișnuită a mînecii, un falș într-un nasture (schița nr. 7).

După cum vedeți aveți multiple posibilități să dați un aspect nou, modern, mantoului din anii trecuți. Rămîne să vă alegeți modelul care ar servi cel mai bine genului dumneavoastră.

Texț și desene de Dora COJOCARU

Rochii de toamnă din stofă

1. Rochie din stofă uni cu corsajul pe corp, linia fustei evazată. Din mînecă pornește o cusătură sub-liniată de tighel tot cu buzunare aplicate în partea de sus, interioare în partea de jos. Cordonul trasat este din piele sau material plastic, de culoare asortată la fular.

2. Dintr-o stofă tuid, această rochie are corsajul pe corp și fusta largă din talie. Gulerul și reverele sînt mari, iar cordonul este trasat prin găici late și se închide cu un nasture.

3. La o linie dreaptă, această rochie are croiala mînecii kimono, cordonul dublu, prin care se trasează o bantă de tricot care pornește din jurul gîtului.

4. Foarte interesantă este linia acestei rochii din două piese. Jacheța scurtă pînă la talie, este lejeră și are o bantă îngustă care se leagă lejer în față. Fusta are o linie ușor evazată, iar lărgimea pornește din talie din pense libere.

5. Rochie pe corp cu talia netăiată, din stofă fantezi, homspun sau tuid. Foarte practică această rochie are guler degajat, iar fenta lată care este prinsă în doi nasturi mari are franjuri în partea de jos. Pensele de la talie în sus cusute, libere în partea de jos.

6. Din stofă pepit sau în carouri, această rochie are linia dreaptă, croiala cu talie netăiată, strînsă în cordon lat, din piele sau material plastic. Gulerul are o încrustație în margine, din stofă, uni, albă, sau culoare asortată la rochie. Aceeași încrustație formează o terminație la mînecă.

Text și desene de Raia SOLOMONICA

Cum se țes ciorapii de bumbac

Odată cu sosirea toamnei, purtarea ciorapilor din bumbac — pentru soții și copiii noștri — devine mai practică, decît a șosetelor din fire sintetice, întrucît ei sînt mai călduroși.

Cu timpul însă rezistența firelor de bumbac, pe partea care este cel mai mult solicitată — laba piciorului — scade și ciorapii se deteriorează, dînd naștere la obișnuitele găuri, formate prin destrămarea ochiurilor tricotului. Dar de cele mai multe ori, aceste necazuri provin datorită încălțămintei neîngrijite, prin roaderea ciorapului de branțuri învechite, căpușeli rupte, cuie ieșite etc.

Atît timp cît găurile nu sînt mari acest inconvenient se poate remedia cu succes, ciorapul devenind astfel purtabil mai departe. Efectuarea acestor reparațiuni trebuie făcută astfel încît să nu dea loc la îngroșări, care jenează piciorul. Practica de a țese — ceea ce în fapt nici nu este o țesere, ci o simplă coasere, prin prinderea directă a celor două părți ale găurii — este cu totul neindicată, fiindcă ea provoacă tocmai acea îngroșare a tricotului, de care trebuie să ne ferim.

În plus, un atare sistem, mai are și dezavantajul că, în porțiunea alăturată acestei simple coaseri, se micșorează rezistența tricotului, deoarece

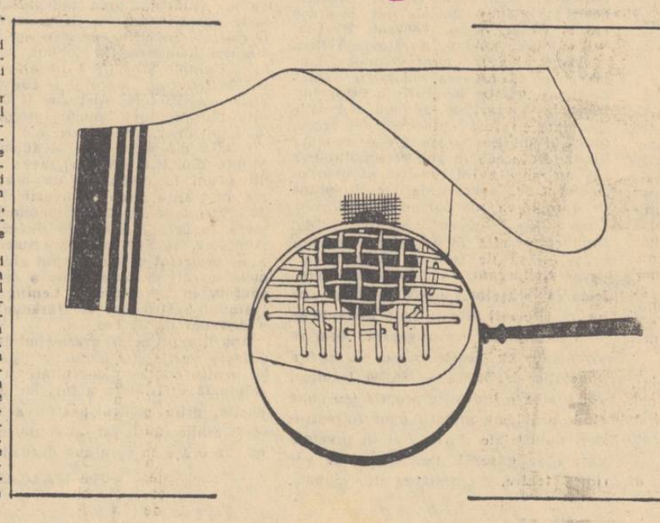

la fiecare îmbrăcare, ciorapul fiind supus unei tensiuni, ochiurile vecine cusăturii cedează cu timpul dînd naștere la alte găuri.

Eliminarea găurii trebuie făcută printr-o operație de țesere, care să lege firele, pe cît e posibil în forma inițială a tricotului. Această operație se face, din motive igienice, după spălarea ciorapilor. Iată cum trebuie procedat în acest caz: introducem în ciorap, sub partea care trebuie țesută, o ciupercă specială; dacă nu avem la îndemînă așa ceva, putem folosi și un bec de iluminat.

Rotunjim gaura cu ajutorul unei forfecute astfel ca să-i dăm, pe cît e posibil o formă rotundă. Întărim apoi marginile, pentru a împiedica deșirarea ochiurilor și ca atare mărirea găurii. După aceea trasăm firele în sens vertical sau orizontal, formînd astfel urzeala țesăturii. Un al doilea rînd de fire îl trecem apoi, intercalat pe sub primele, îndesind firul după ce am ajuns la capăt, pînă ce am terminat de umplut locul defect (vezi desenul).

Acest fel de reparare a ciorapilor este cel mai practic întrucît el nu dă îngroșări și refface, în mod rezistent, porțiunea distrusă. După reparare, ciorapul se calcă, întrucît astfel el va avea un tuș plăcut, iar piciorul se va simți în el lejer, fără ca să simtă reparația.

La culesul viilor

La o mustărie

Am intrat ieri într-o mustărie. Difuzorul postului de radio Bucureşti transmitea un program de muzică din operete. Am chemat ospătarul şi, acompaniat de „Silvia", i-am cerut: „Un kilogram de must şi două porţii de pastramă! Şi castraveciori muraţi! Repede!" În aşteptarea comenzii, în timp ce cu gîndul la pastrama caldă şi la mustul dulce, ciuguleam din plinea de pe masă, am auzit la difuzor: „Sfatul mediculuiu... pentru persoanele care suferă de afecţiuni la ficat (am ciulit urechile. Asta eram eu)... nu sînt indicate deci: mîncăruri piperate (pastrama mea)... acrituri (castraveciorii mei muraţi)... se recomandă ape minerale ca... (despre must nici o iotă)... Am chemat ospătarul.

„Ascultă... pastrama aia... las-o!" „Aduc numai must?" „Lasă şi mustul!" „De ce?" Am arătat la difuzor. Ospătarul a ciulit urechile... „se recomandă regim alimentar..." A înţeles. „Un moment!" mă rugă el. Şi dispăru. „Îmi aduce regim", mi-am spus Dar chiar în clipa aceea sosi ospătarul. L-am întrebat: „Ce mi-ai pus?" „Am pus pe Bucureşti doi!" Şi din difuzor răsună „Bun e vinul ghiurghiuliu". Ospătarul mă privea şi aştepta. „Ce facem?" M-am înseninat. „Păi nu ţi-am spus? Must şi pastramă! Şi nu uita castraveciorii!"

Cînd am ieşit din mustărie eram bine intrat în toamnă.

Sadi RUDEANU

E. ARNO

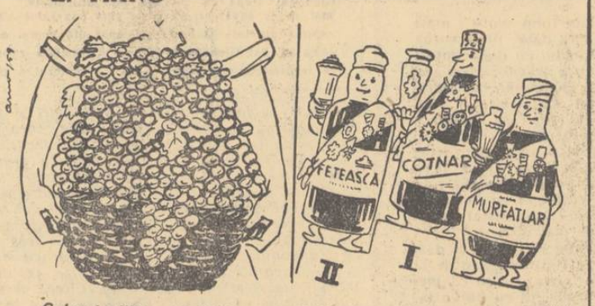

Culesul viilor... în ţară. *Culesul medaliilor... în străinătate*

FRED GHENĂDESCU

Cramă... *şi pedeapsă...*

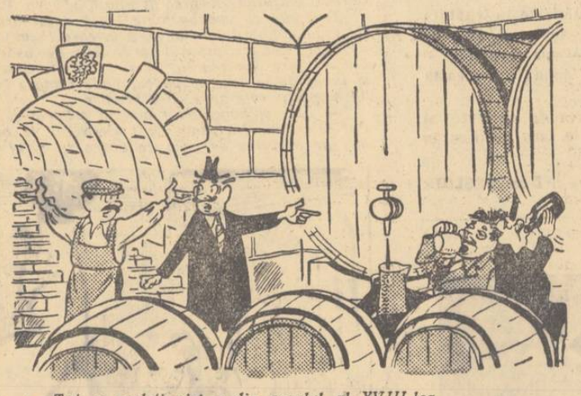

— Tot ce vedeţi aici e din secolul al XVIII-lea.
— Ce spui, dom-le!! Şi dumnealor?...
— Nu, dumnealor sînt de alaltăieri...

V. CRIVĂŢ

— Stic, stic, stic! Sîntem dulci!

A. PAVEN

Cînd vasele pentru păstrarea produselor viticole sînt prost reparate.

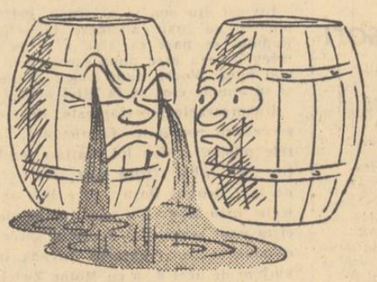

— De ce plîngi?
— Plîng de bunătatea de vin care se pierde!...

V. TIMOC

Culegători

NELL COBAR

— E frumuşel foc, minca-l-ar mama! Să ştii c-o să trebuiască să comandăm o vitrină mai mare.

AL. CLENCIU

— Inexact, de cîtva timp a început să spună totul!...

Din concurs în concurs...

Duminică a fost onomastica mea. Am împlinit atîţia şi atîţia ani. Să nu mă întrebaţi ce vîrstă anume, fiindcă n-o să vă spun. Şi n-o să vă spun, nu din pricina mea, din pricina soţiei: cunoştinţele şi prietenii ştiu că eu sînt cu 5 ani mai mare decît ea, şi deci, aflînd vîrsta mea, sînt în aer cu vîrsta ei.

Am invitat opt prieteni, aşa că la masă au fost 24 pentrucă vorba ceia, nu aduce anul ce aduce prietenul. Primul a sosit Tăchiţă. M-a îmbrăţişat şi mi-a întins un pachet învelit în foiţă. După aspect părea o sticlă. „Dacă e-o sticlă cu vin, ar fi o grozăvie", gîndesc eu. „Dacă e-o sticlă cu ulei, a nimerit-o strașnic pentrucă mîine tot fac conserve" gîndeşte soaţa. „Zău nu era nevoie", mă opun eu, cîntărind sticla în mînă. „Pur şi simplu ne jigneşti" întăreşte nevasta, întrebîndu-mă discret: „E de jumătate sau de un litru? — „Fraţilor, continuă Tăchiţă, am adus un vin premiat cu medalia de aur la Liubliana! Îl desfundăm şi ciocnim un pahar!" Strălucea vinul în pahar ca diamantul. Am ciocnit şi încet, fără grabă, am gustat diamantul Mă înşelasem. Nu e diamant! E briliant!... Au răsunat în jurul mesei 15 plescăituri, urmate de 15 cuvinte, trase parcă la şapilograf: „Extraordinar!"...

Soneria. Apare Grigoraş. Urări, îmbrăţişări, sărutări şi, însfîrşit, darul: O sticlă de Odobeşti premiată în Franţa la Montpellier cu medalie de aur.

Am golit Liubliana şi am trecut la Montpellier. Am umplut paharele. Un vin, cristal nu alta! Sorb din el, iar m-am înşelat. Nu-i cristal: e diamant! Îl întreb pe Grigoraş: „Mă băiatule, a avut succes vinul nostru în Franţa?" „Teribil! Stătea un francez lîngă stand, gusta din pahar, închidea ochii, iar gusta, iar închidea ochii. Mă apropii de el: „Nu vă supăraţi monsieur, dar pentruce închideţi ochii?" „Ca să nu văd cum se termină!": Alături un alt francez, degusta înfrigurat un „Cotnar". Mă bate pe umăr şi-mi spune: „În viaţa mea n-am băut un asemenea vin!" „Nu? Dar de unde sînteţi originar?" „Din Bordeaux!..."

Onomastica se desfăşura veselă. Am ridicat paharul, am ciocnit, şi în cîteva minute goliserăm şi Montpellier-ul.

Soneria. Apare în prag Sandu. Desface larg braţele: „Dragul meu, să trăi"... „Lasă frate, nu-mi mai ura, dă sticla încoace şi hai să ciocnim De la ce stand e?..." „Medalia de aur, Budapesta!" Am luat sticla, am turnat „medalia" în pahare. „Ura! Vivat! Prosit!"... După un ceas iau cuvîntul, dar îl iau în rate: „Mă... fra... fra... ţilor... nu vă supăraţi... dar... dar am băut cam multişor... am... am început să văd două medalii"... „Puţin! Bea-nainte! Aşa! Ura! La mulţi ani!" — „Mă fraţilor... am... am... ameţit... văd patru medalii"... „Stăi! Pînă nu vezi 9 medalii ca la Liubliana nu te lăsăm..."

După o jumătate de oră, a venit şi Costache cu sticla. Am desfundat înc-o medalie de aur de la Liubliana, aşa că am închinat „Drăgăşani" în cinstea „Cotnarului", „Cotnarul" în cinstea „Panciului", „Panciul" în cinstea „Murfatlarului" şi cînd am ajuns la „Costeşti" mă ridic atît cît mă mai puteam ridica şi zic: „Fraţilor... nu... nu mai stăruiţi... văd 30 de medalii!..." „Foarte bine, strigă Costache, înseamnă că le vezi pe cele de aur!... Nu te lăsăm pînă nu le vezi, şi pe alea de argint. Hai! Prosit! Ridică paharul! Sus!...:" „Bine, îl ridic, dar să ştiţi că pentru cele 21 medalii de argint, îl ridic mîine!" „Fie şi mîine, au consimţit ei. Mai cu seamă că nu-s 21 ci 42. Aşa că, de fapt nu eşti ameţit, fiindcă în loc să vezi dublu, vezi pe jumătate..."

Şi am continuat plimbarea de la Liubliana la Montpellier, de la Montpellier la Budapesta, de la Budapesta iar la Liubliana. Ajunsesem un fel de O.N.T.. Petrecerea a continuat pînă dimineaţa, şi cu acest prilej am învăţat şi geografia Europei, pe bază de medalii...

I. AVIAN

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

PRIETENIE

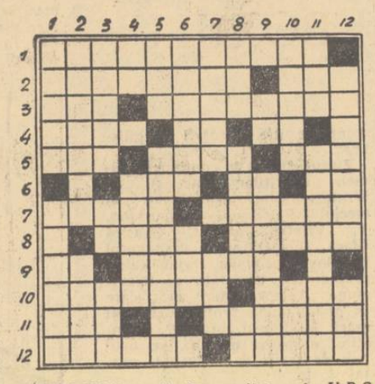

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul cunoscutului „Cîntec pentru prietenii din Bucureşti" 2) Pictor român, autorul tabloului „Prietenii" — De exemplu, Donul 3) Insulă lîngă Noua Caledonie — „...prieteniei", volum de I. Vitner 4) Ziar ce apare la Moscova — Nichel — Poftim, mai prietenesc 5) Uniunea Internaţională a Studenţilor — Localitate balneară, pe malul sovietic al Mării Negre — ...Thien-he, compozitor chinez, autorul „Cîntecului despre pace şi prietenie" 6) Uzat — Neg! — Lepeşinskaia Olga 7) Caricaturist sovietic — Scriitor sovietic, autorul romanului „Prieteni cu apa" 8) Prieten — Film sovietic, ce a rulat şi pe ecranele noastre 9) Rîu în Suedia — Privitor la aviaţie 10) Grijă — Priveşte 11) Deh (od.) — Una din bogăţiile naturale ale U.R.S.S. 12) Oase ale bazinului — ...Dumitriu, autorul romanului „Cronică de familie".

VERTICAL: 1) A scris „Marea prietenie" din volumul „Mîndrie" — Compozitor român, autorul „Cîntecului prieteniei" 2) Din marea familie a peştilor — „Aşa s-a călit..." roman de N. A. Ostrovski 3) Poetă română, autoarea poeziei „Împreună" din volumul „Se arată lumea" — Soare — Numele rusesc al Adigelui 4) Unitate de timp — Compozitor român, autorul cîntecului „M-am îndrăgostit de tine Moscova" 5) Conducător (fig.) — Popor, prieten al poporului român 6) Poetă română, autoarea volumului „Ţara luminii" — Cîntecul greierului 7) „...nu-i mai de preţ" nuvelă de Vorobiov — Interjecţie 8) Chiuitură — „...de prieten" roman de Kazakievici — „Curent primejdios", la marinarii francezi 9) Bine! — Frontiere 10) Miner — Scule! — Articol (abr.) 11) „Veşnic...", piesă de V. Rozov (sing.) — Maşină de ridicat greutăţi 12) Cunoscută balerină moscovită ce ne-a vizitat ţara — Al lui (pop.).

Petru BORISOV

CAP — CAPETE

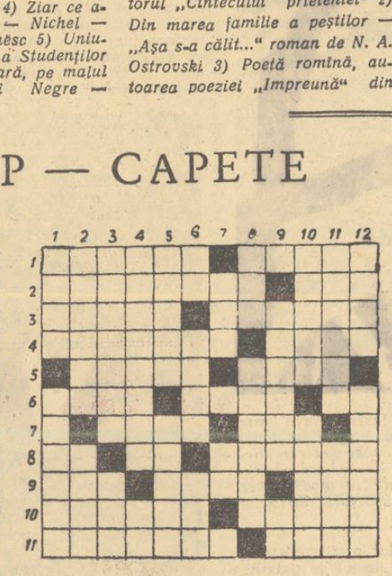

ORIZONTAL: 1) Mobilă necesară capului — Ca lumina ochilor din cap 2) Dă peste cap toate socotelile — Haină 3) Iederă fără cap — Cu capul plecat 4) Mic mănunchi de cînepă, gata de tors — I-a dat la cap 5) Părul de pe capul anumitor persoane — A îndoi 6) Cap de... hotar — Gen în care întîlneşti Cap. I, Cap. II, Cap. III etc. — Capete de litograf! 7) Izbucnesc — Abis după ce! 8) Miază noapte — La Capul Bunei Speranţe! — Trecut prin cap. 9) Dă peste cap — În capul expresiei... european! — Cap încornorat în Shakespeare 10) Îi doare capul — Tur 11) Merg cu capul plecat — Loc la teatru.

VERTICAL: 1) Cap — Pe plic 2) Se face punînd obiectele cap la cap — Nici un cap de aţă (Olt). 3) În cap — În acest loc 4) Dare din cap pozitivă — Pe ei 5) „Cîte fire de păr în cap, atîţia ani fericiţi" — Puşi cap la cap 6) Noi la capete — Oraş în Siria — Cui cu capul turtit 7) Spus — În gînd 8) Căpitan de plai — Vai de el, cînd nu e capul 9) Cînd erupe e vai de capul celor dimprejur — În capul plutonului 10) În zoologie, capul lui se mai numeşte şi sovar sau buzdugan — Sînt de acord. 11) Un cap excepţional — Uite: a scos capul 12) Zeu scandinav — Sport în care capul poate înlocui piciorul.

Dan IONESCU

POŞTA REBUS

VERONICA GLUŞCA — Craiova: Este lăudabilă intenţia dv. de a compune un joc pe o asemenea temă. Cum însă sînt prea multe puncte negre, peste maximul admis, jocul nu poate apare.

CORNEL PANTAZESCU — raionul Slatina: Prea uşor, sub posibilităţile dezlegătorilor noştri. Mai încercaţi.

T. PALL

— Mai lung îmi pare drumul, acum la-ntors acasă...

S. NOVAC

La concursul internaţional de la Lausanne vinurile româneşti au obţinut un succes categoric.

BACCHUS (zeul podgoriilor): — *Îl las naibii de Olimp şi mă mut la Odobeşti. Acolo e de mine...*

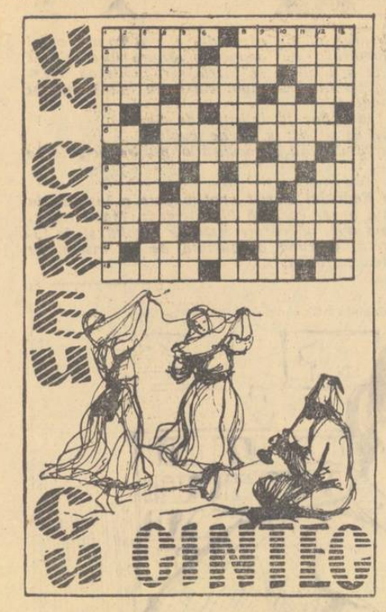

ORIZONTAL: 1) Dans fără mîneci — Cîntată de un satir 2) Tăia în cîteva acte — Tobe cu spriţ la gheaţă 3) Face muzică la ceaiuri — Un oraş în Maroc... 4) ...şi unul în Coreea (Song) — Florescu şi muzica — La periniţa, dar numai în mijloc nu 5) Şah în doi timpi şi trei mişcări — Muzică fără zgomot 6) Nuna, cununa la nuntă — Chiar ăsta — ...a venit 7) Căzut din cer... — ...în jos 8) Note în temă — Preţios la Lehar — Nu-mi trebuie la ţambal 9) Muzică la modă — Concert lecţie în serie — Cînt la chitară 10) Viorel... compozitor contemporan — La sfîrşit se răstoarnă la bătuta — Rîu în Austria 11) Cuprinse în menuet — Cunoaştem suprafaţa!!! 12) A te bizui pe... Iosif!!! — Taman la mijloc 13) Vasile între Predeal şi Oraşul Stalin — Stele cu coarde — Notă mică.

VERTICAL: 1) Vals în Anglia — Calitatea lui Mussorgski 2) Cap în cap în muzică — Nota trei şi nota unu într-un an întreg 3) Tort fără foi — Locuitor în nordul Africii — La cheremul oricui 4) Nu stă la serată — Într-adevăr? — Bun de suflat 5) Un soare care nu spune nimic — Const. Silvestri — La dans... 6) Sau — Zori — Chiar şi bălanul lui Benatzky 7) Dans făcut măr — Asemănător unui talaz într-un sistem de irigaţie 8) ...Sevcenko, autorul volumului de poezii „Cobzarul" — Nu sînt scunde 9) Oraş în Nigeria — Cîntecul lui Bebe — Cîntecul trenului — Bătută 10) Sînt la concert — Principal în muzică — Coloratură muzicală 11) Papagal — Unul din grupul celor cinci înaintaşi — Opt octave fără prima treaptă 12) Îţi cîntă la ureche... — La operă 13) Adia din spate — Note asemănătoare.

Radu STROE

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LUNA MARII PRIETENII

ORIZONTAL: Soarta unui om — Ocru — Profeta — Iţi — Ceai — D — R — Mosfilm — E — Zi — Mt — Da — Albac — Zbor — Titluri — Arcuş — Na — Ca — Rir — Enescu — K — Veac nou — Arno — A — Te — Ib — Grieg — Minnile — Eva — Ghileis — Pian.

CONSTELAŢIE

ORIZONTAL: Saturn — Labiş — Eminescu — Ara — Botez — Aninriş — Aral — Uranus — S — Nein — Tot — G — Tei — Titi — Apa — IO — Roveca — Al — Alfa — Eb — Baci — N — Ararat — Nil — Arieş — Odaie — Erată — Omul — I — Vega — Isanos — Aso — Mic — Egor.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

ALO, ZAGREB?

(Urmare din pag. I-a)

ticipanţi cîte patru partide) Tal obţinuse la Gligorici, Fisher, Olaisson şi Benkö 2½ puncte din 8 posibile!

— Cum vă simţiţi?

— Mă simt bine, nu-s de loc obosit. Sper că rezist în următoarele runde.

— Cum apreciaţi jocul dv.? Cum apreciaţi forma lui Smislov, Keres şi Petrosian?

Răspunsul a întîrziat puţin. Apoi, încet şi liniştit, Tal a răspuns:

— Jocul nostru a fost foarte bun. Formula aceasta „foarte bun" s-ar putea exprima, după primele două tururi, în scorul de 22-10 (!) pentru jucătorii sovietici în partidele lor cu Gligorici, Fisher, Olaisson şi Benkö.

Apoi, cînd l-am întrebat despre partidele sale, Tal a continuat modest:

— Eu am pierdut trei partide... Că a cîştigat în schimb 11 partide nu a mai pomenit însă. De altfel el are nu numai cele mai multe partide cîştigate dar şi cele mai puţine pierdute.

— Am avut partide grele, continuă Tal. Am pierdut primele două întîlniri cu Keres şi apoi am jucat mai liniştit...

— Şi în a treia partidă v-aţi luat revanşa...

— Da. Foarte grele au fost apoi partidele cu Fisher. (Amîndouă cîştigate de Tal n.a.).

— Cum se prezintă Olaisson şi Fisher?

— Olaisson este foarte talentat, l-a învins şi pe Petrosian, nu rezistă însă la cinci ore de joc. După patru ore dă semne de oboseală, nu se mai concentrează şi greşeşte. Fisher este un adversar dificil. În unele partide n-a fost însă atît de sigur pe jocul său.

— Care este partida dv. cea mai bună în acest turneu?

— Partida cu Smislov din turul al doilea.

Aici se cuvine o mică paranteză. Prima partidă dintre Tal şi Smislov, jucată în runda întîia, a fost cîştigată de Smislov. Tal, cu binecunoscuta sa impetuozitate, a forţat exagerat ofensiva într-o poziţie de atac şi a sacrificat la mutarea 27 un turn pentru un cal şi doi pioni, pierzînd la mutarea 65-a. În runda a opta, în a doua partidă cu Smislov, Tal, care se afla în plină revenire, s-a decis să-şi la revanşa. Şi această revanşă şi-a luat-o strălucit în partida de mai jos, pe care o consideră drept ce mai bună realizare tactică a sa.

1. e4 (Tal are albele), c6 Cunoscută deschidere Karo-Cann; 2. d3 O continuare în aparenţă pasivă pe

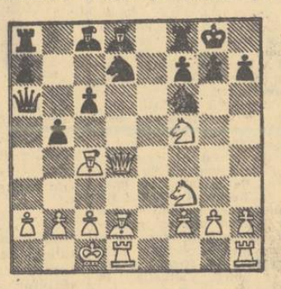

care o serie de tratate de deschideri nici măcar nu o menţionează. Tînărul mare maestru sovietic ştie că Smislov a jucat mult deschiderea Karo-Cann în ultimul meci cu Botvinic, ceea ce i-a permis probabil să aducă inovaţii teoretice. Bun tactician, Tal evită căile bătute ale teoriei în care adversarul său e un reputat specialist. 2... d5; 3. Cd2, e5; 4. Cg3, Cd7; 5. d4! O mutare considerată surprinzătoare de mai mulţi maeştri. Ea introduce o linie originală de joc într-o deschidere cunoscută şi creează probleme adversarului aflat în faţa unei situaţii noi şi dificile. 5... d:e4, 6. C:e4, e:d4, 7. D:d4. E evident că numai în şapte mutări Tal a şi obţinut o mai bună dezvoltare a figurilor 7... Cf6, 8. Ng5, Ne7, 9. 0-0-0, 0-0. Adversarii au făcut rocade diferite ceea ce duce la o luptă aprigă, în care Tal se simte în elementul său; 10. Cd6! Albul a început atacul intrînd în dispozitivul advers. 10... Da5. 11. Nc4, b5. Smislov încearcă să contratace. 12. Nd2, Da6, 13. Cf5! Nd8. S-ar părea că negrul cîştigă un pion: dacă albul îşi retrage nebunul pe diagonala c4—fi cade pionul a2; dacă se joacă Nb3 urmează c5 şi apoi c4.

Tal însă nu se dezminte: 14. Dh4! Se sacrifică nebunul din c4. 14... b:c4 15. Dg5! Ch5. Pentru a-şi uşura jocul Smislov înapoiază figura. 16. Ch6, Rh8. 17. D:h5, D:a2 (g:h6 ducea la pierderea rapidă după 18. Nc3+) 18. Nc3, Cf6? 19. D:f7!! Un sacrificiu de damă 19... Da1+ Dacă negrul lua dama din f7 ar fi urmat T:d8+, Cg8 şi C. f7 mat. 20. Rd2, T:f7; 21. Cf7+, Rg8 22. T:a1, R:f7 Poziţia albului e evident superioară 23. Ce5+, Re6 24. C:c6, Ce4+ 25. Re3, Nb6+ 26. Nd4 şi Smislov se recunoaşte învins. Tal şi-a luat din plin revanşa! Despre această partidă Tal ne-a vorbit cu satisfacţia creatorului de artă. Şi pe bună dreptate.

Următoarea întrebare s-a referit la proiectele şahiste ale lui Tal Modest, marele maestru sovietic ne-a vorbit nu despre probabilul său meci pentru titlu cu campionul mondial Botvinic ci despre altceva.

— În decembrie va avea loc la Riga un mare turneu internaţional şi voi lua parte la el.

Pe lista noastră figurau şi alte întrebări. Dar am trebuit să terminăm astfel interviul. Acolo, la hotelul din Zagreb, lîngă telefonul de la care vorbea Tal s-au adunat Keres, Smislov şi ceilalţi jucători sovietici împreună cu antrenorii lor. Îl aşteptau pe Tal ca să meargă împreună la sala de joc. Mai era puţin timp şi începea runda a 19-a...

U. VĂLUREANU

Jocuri distractive

Broasca de siguranţă

Cineva a primit o casetă frumoasă cu o broască de siguranţă

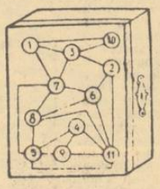

care se deschide după următoarele indicaţii: trebuie să apeşi pe anume cifre-butoni de pe capac începînd cu 10 şi sfîrşind cu 11, astfel ca totalul să fie 50. Nu ai voie însă să alegi decît cifre legate între ele cu linii şi nu ai voie să treci peste o cifră de două ori.

Vreţi să-l ajutaţi pe posesorul casetei s-o deschidă?

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 105

UN HEXAGON CIUDAT

Se împarte hexagonul în şase triunghiuri iar fiecare din acestea în patru triunghiuri mai mici, egale. Şase din aceste mici triunghiuri vin la mijloc şi formează ⅓ din total. Ele au aceeaşi formă ca şi hexagonul mare şi dacă se taie hexagonul mare nu-şi schimbă forma.

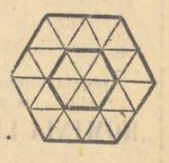

★

A NOUA BILA: Luaţi sase bile la întîmplare şi puneţi-le pe cîntar, trei bile în stînga, trei în dreapta. Dacă cîntarul indică egalitate, înseamnă că bila respectivă nu se află printre ele. Rămîn încă trei bile. La a doua cîntărire puneţi cîte o bilă în fiecare balanţă. Dacă balanţa arată egalitate, înseamnă că ultima bilă este cea mai grea. Dacă balanţa se înclină într-o parte, este evident că bila cea grea se află în partea în care s-a înclinat balanţa.

Dacă prima cîntărire nu arată egalitate şi balanţa se înclină într-o parte, veţi lua cele trei bile din balanţa care s-a înclinat şi veţi proceda la a doua cîntărire ca şi în prima variantă.

CITE VASE? 15 vase (în mod obişnuit majoritatea vor răspunde 7 vase, luînd în considerare numai vasele care trebuie să plece din New-York, fără a ţine seama de cele aflate în drum).

Figuri de sportivi sovietici

IURII VLASOV – OMUL CARE RIDICĂ PESTE O JUMĂTATE DE TONĂ

Recentele campionate mondiale și europene de halter e de la Varșovia — au confirmat o dată în plus valoarea halterofilului sovietic Iurii Vlasov, *socotit pe bună dreptate omul cel mai puternic din lume.*

In întrecerea pentru titlul la categoria grea, Iurii Vlasov a ridicat, la cele trei stiluri, 500 kg., performanță cu care a cucerit primul loc — cu un avans de 7,5 kg. asupra următorului clasat, americanul J. Bradford. In plus, cu același prilej, dar în afară de concurs, Iurii Vlasov a mai stabilit un nou record mondial al categoriei, la stilul „smuls", cu o performanță de 153 kg. La aceleași campionate, un alt halterofil sovietic, R. Plukfelder, devenind campion mondial și european la categoria „mijlocie", a realizat la rîndu-i două noi recorduri mondiale ale categoriei, la „smuls" (140 kgr.) și „aruncat" (178 kg.).

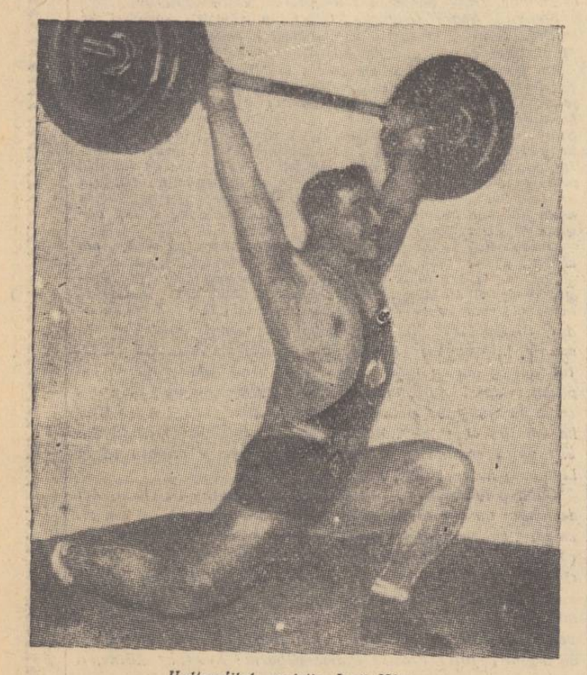

Halterofilul sovietic Iurii Vlasov

Iurii Vlasov a apărut de dată destul de recentă în arena competițiilor de haltere. Răsfoind statisticile, se poate constata că în urmă cu doi ani numele lui era necunoscut. Dar o dată intrat în arenă, Vlasov s-a impus repede și tot atît de repede a ajuns în vîrful piramidei celor mai puternici oameni din lume.

Consacrarea l-au adus-o, în urmă cu aproximativ doi ani, campionatele de haltere ale Armatei Sovietice, la care tînărul oțelar a stabilit trei noi recorduri mondiale: 151,5 kg. la „smuls" — cu 0,500 kg. mai mult decît vechea performanță a sovieticului Medvediev; 197,5 kg. la „aruncat" adică cu 1 kg. mai mult decît recordul americanului Paul Anderson și, în sfîrșit 514 kg. la cele trei stiluri („împins", „smuls" și „aruncat") cu care a șters de pe lista recordurilor mondiale performanța lui Paul Anderson (512,5 kg.). Doborînd acest record, Iurii Vlasov a cucerit titlul de cel mai puternic om din lume, o dată cu recunoașterea că performanțele lui Paul Anderson (actualmente profesionist) — „omul-macara" cum plăcea presei americane să-l numească pe acesta — nu reprezintă limite ale posibilităților omenești, cum se încerca să se acrediteze de aceeași presă. Și acum încă cîteva cifre comparative între acești doi halterofili, între care s-a disputat supremația în lume pentru titlul de cel mai puternic om din lume: în timp ce Anderson cîntărea (în momentul stabilirii recordurilor lui) peste 150 kg. la o înălțime de 1,70 m., Iurii Vlasov a avut numai 115 kg. pentru o înălțime de 1,86 m.

★

Iurii Vlasov și R. Plukfelder și-au adăugat recordurile lor mondiale și europene la cele circa 30 realizate de sportivii sovietici numai în acest an. Marea valoare a sportivilor sovietici, măestria lor sportivă în continuă creștere, le permite astăzi să domine cu autoritate, prin ansamblul performanțelor lor pe sportivii oricăror alte țări.

In întrecerea pentru cei mai buni sportivi ai lumii, sportivii sovietici au dobîndit un palmares cu adevărat senzațional. In perioada 1948—1957 ei au stabilit aproape 600 recorduri ale lumii, în 1958 — 198 recorduri ale lumii și Europei, iar în anul de față — pînă acum cele circa 30 amintite mai sus. Și nu e un secret pentru nimeni că ei nu se vor opri aici, că noi și noi recorduri mondiale și europene se vor adăuga pe lista celor actuale, pentru gloria sportului sovietic și al sportului din țările socialismului.

S-au înscris, anul acesta, pe lista recordmanilor mondiali și europeni: atleții Vasilii Kuznețov (decatlon), Igor Ter Ovanesian (lungime), Fedoseev (triplu salt), Bulatov (prăjină), Vasilii Rudenkov (ciocanul), Anatoli Egorov, Grigorii Panțchin, M. Lavrov și Vladimir Gubnicii (mars), Igor Novikov (pentatlon modern), Tamara Press (greutate), Irina Press (pentatlon), Maria Itkina (sprint), trăgătorii Bogdanov și Zaharcenko, parașutiștii P.o.r Bitcenko, Nicolai Gromiko, Evgheni Sinegub, Viaceslav Krilov și Fedor Beluskin, halterofilii Medvediev-Plukfelder, Iurii Vlasov și S. Ulianov. Lista nu-i însă închisă. Acești recordmani mondiali ca și numeroși alți sportivi sovietici fruntași, recrutați dintre milioanele de sportivi ai Uniunii Sovietice, vor asalta mai cu seamă cu hotărîre și cu șanse deosebite de reușită cucerirea primelor locuri ale sportului în lumea întreagă. Și poate chiar la ora cînd apar aceste rînduri un sportiv sovietic să fi reușit o performanță care corespunde unui nou record mondial și pe care statistica noastră, chiar atît de recentă cum e, nu-l cuprinde. De aceasta vă rugăm să l adăugați dv. palmaresului sportivilor Uniunii Sovietice, țara care se mîndrește cu cei mai mulți campioni europeni și mondiali.

Cutia cu scrisori

V. SPIRESCU — Constanța: Nu știm dacă există un dicționar special cu termeni sportivi. Ideea dv. ar putea fi însă însușită de Editura Tineretului. Broșura de care vă interesați este epuizată. Încercați la un anticariat.

A. LOBEL — București: In 1957 în cadrul „Cupei Davis" Austria a învins la București echipa R.P.R. cu 5—0. Echipa noastră a fost compusă din frații Viziru și Zacopceanu, iar Austria din Huber și Saiko.

M. BAN — Cluj: Am primit scrisoarea dv. și vă mulțumim pentru aprecieri. Vom căuta să vă satisfacem dorința.

— Sînt foarte îngrijorată pentru el... mititelul dă semne de miopie...

— Calmează-te, dragă. Îl faci arbitru... și gata!...

Desen de Matty ASLAN

PUNCTE DE VEDERE

O ETAPĂ „TARE"

Mă aflam duminica trecută pe malurile Someșului pentru o ședătoare literară și avînd după amiaza liberă n-am vrut să ratez prilejul de a vedea la lucru, pe teren propriu, echipa studenților, una din revelațiile acestui campionat. Cu atît mai mult, cu cît nici adversarii — Dinamo Bacău — nu-s chiar de lepădat...

Știam că la Cluj se înregistrează în ultimul timp scoruri mari (de ex. Italia—Rominia B: 10—0) însă de astă dată, fiind vorba de fotbal și nu de box, a trebuit să ne mulțumim cu două goluri înscrise în cinci minute — cîte unul în fiecare poartă. Știința a dominat mai mult, în deosebi în repriza a doua, dar bacăoanii — practic în zece oameni, după rănirea lui Rădulescu — s-au apărat calm, au contraatacat viguros, și au reușit să reediteze scorul egal de la Leipzig (1—1 cu Lokomotiv cu patru zile în urmă). Lupta mi s-a părut frumoasă, deși fără momente „strălucitoare"; cred că ambele formații s-au ferit să apese prea tare pe accelerator: Dinamo, ca urmare a recentei deplasări în R.D.G., iar Știința, probabil, în vederea restanței cu Petrolul. N-am să insist, așadar, asupra disputei la care am asistat; cîteva marginalii la etapa din : mi se par mai utile.

Înainte de a le face, trebuie totuși să adaug că Tîrcovnicu și Publik — de la Dinamo — alături de Nedelcu I și Mateianu de la Știința — mi s-au părut cei mai buni de pe teren și cred că merită să intre în vederile selecționerilor pentru meciul cu Bulgaria.

Cercetînd cronicile de specialitate am făcut și eu, ca oricare, anumite reflecții pe marginea întîlnirilor de duminică. Confruntarea dintre prima și ultima clasată s-a soldat cu un rezultat neconcludent. Lipsită de aportul unuia din oamenii de bază, U.T.A. putea la fel de bine să piardă primul meci în actualul sezon sau să cîștige al șaselea punct consecutiv în deplasare...

In schimb victoria C.C.A. certifică revenirea la... normal a celei mai constante dintre echipele noastre. Detaliu amuzant — antrenorul echipei „Minerul" declară după meci: „C.C.A. a mers bine — însă atacul a tras prea puțin la poartă". Orice s-ar zice, îți trebuie o doză de sînge-rece ca să faci asemenea afirmații după un meci pierdut cu 1—6 !!

Învinși din nou la ei acasă, petroliștii dau de înțeles că s-au plictisit să mai candideze la șefia clasamentului. Dimpotrivă, Rapidul se pare că abia a prins gustul înfrîngerii, pentru că înregistrează eșec după eșec, cu o constanță demnă de o cauză mai bună. Vorba unui amic: „Cine i-a pus să facă pe grozavii și să anunțe c-or să ia titlul anul ăsta ?"

Unsprezecele feroviar este, de ani de zile, „copilul teribil" al soccerului rominesc. Capricioasă, inconstantă, răsfățată de marele public, echipa lui Marian continuă să promită dar... nu se ține de vorbă ! Orice s-ar zice — nu-i frumos ! Să ia exemplu de la „Steagul Roșu", care le-a servit o dată — personal — o lecție usturătoare, și care merge de la o vreme încoace cu precizia unui ceasornic. Recentul succes de la Petroșani mi se pare o nouă și convingătoare dovadă în acest sens. Ca să nu mai vorbim de acel 6—0 cu Motor Zwickau !

Și acum, pentru că bate la ușă meciul cu învingătorii lui Kopa, Marche, Fontaine et comp. — ce-ar fi dacă „Sportul popular" s-ar gîndi să ceară (și să publice) unele păreri autorizate în legătură cu alcătuirea primei noastre reprezentative ? Am avea ceva de pierdut dacă diferiți antrenori, jucători sau — pur și simplu — vechi pasionați ai fotbalului și-ar exprima opinia în această „chestiune arzătoare" ?

Mi se pare că dimpotrivă. Totodată ar avea de cîștigat și ziarul respectiv care — iertat să ne fie — e tare plicticos în ultimul timp.

Dan DEȘLIU

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează acum pe Pat Glendon și-i cere să dezmintă zvonul că Pat și-ar aranja dinainte rezultatele meciurilor. Ceea ce boxerul o și face cu tărie.

Lupta a fost magnifică, fără răniri și fără sînge, căci cei doi boxeri își cunoșteau perfect meseria. Feinte, corp la corpuri, lovituri bine expediate și la fel de bine parate — o adevărată scrimă cu mănușile.

— Tînărul Pat va învinge pînă la urmă, îi șopti lui Maud ziaristul care o însoțise. Ai să vezi: va învinge în rundul al 16-lea.

Maud zîmbi căci ea știa mai multe decît confratele ei.

Deși Powers cunoștea cu anticipație rezultatul luptei, el avea prea multă experiență pentru a ezita să-și facă adversarul knock-out dacă se ivea situația. Prea a fost de multe ori tras pe sfoară fără nici un scrupul, pentru a nu-i înșela și el. La toți dracii sindicatul ăsta al pariorilor.

La capătul celei de-a 15-a reprize, cei doi boxeri erau încă în deplinătatea forțelor și în pînă formă. Cîteva secunde înainte de a răsuna gongul rundului al 16-lea, Stubener se plecă la urechea lui Glendon și-i șopti:

— Acum e momentul!

Glendon clătină aprobativ din cap și se pregăti să reînceapă lupta. Îl simți pe Powers năpustindu-se dezlănțuit spre el și fu nevoit să eschiveze și să blocheze cu multă atenție furioasele lovituri ale adversarului său. Apoi, Powers îi veni de cîteva ori înaintea pumnului, cu garda descoperită, invitîndu-l parcă să tragă. Să lovească și să termine. Dar Pat fu din nou prevăzător. Mai era un singur minut. Un minut și sindicatul pariorilor va primi o grea lovitură, gîndea Pat.

Dar iată că evenimentele luară o turnură neprevăzută. Cei doi boxeri se aflau angajați într-un corp la corp în mijlocul ringului. Glendon îl lovi ușor pe Powers peste figură. Atît de ușor, încît aproape că nici nu-l atinse. Spre uimirea lui însă, își simți adversarul alunecîndu-i din brațe și lungindu-se jos, pe podea, unde rămase întins pînă ce arbitrul termină de numărat cele zece cifre fatidice.

— Zece și knock-out! anunță arbitrul și ridică pumnul învingătorului, Pat Glendon. Niciodată în cariera lui de boxer Pat nu fusese vreodată atît de surprins de ceea ce vedea în jurul lui.

Ar fi putut să jure că adversarul lui n-a căzut din pumn. Totuși, omul era la pămînt și arbitrul îl numărase. Pat aruncă o privire spre sală și o căută pe Maud Sangster. Cînd privirile li se încrucișară, observă o expresie severă în ochii fetei. Ea își întoarse apoi capul cu indiferență și schimbă cîteva cuvinte cu vecinul ei.

Cînd se întoarse în colțul său, Pat fu felicitat de Sam:

— Bravo, Pat! Eram sigur că ai să te ții de cuvînt.

Glendon își zmulse mănușa din mînă și aruncă o privire ucigătoare managerului său:

— Să te ia toți dracii!

După ce ascultă afirmațiile tînărului ziarist sportiv care o însoțise la meci și care-i arăta că nu există boxer care să lupte cinstit, Maud Sangster plecă acasă, unde fu victima unei adevărate crize de revoltă și de furie. În sfîrșit, reuși să adoarmă, profund dezgustată de ea însăși de boxerii profesioniști și de lumea întreagă.

A doua zi după amiază, la redacție, încercă în zadar să termine redactarea unui interviu cu Henry Addison. Își întrerupse apoi lucrul și ochii îi căzură pe un ziar de după amiază, care anunța că Pat Glendon urmează să se întîlnească cu Tom Cannam, cînd iată că un curier îi aduse o carte de vizită. Era a lui Pat Glendon însuși.

— Spune-i că nu primesc pe nimeni.

După un minut, curierul se înapoie: — Domnul acesta spune că trebuie neapărat să vă vadă.

— Nu i-ai spus că sînt foarte ocupată?

— Ba da, dar insistă și vrea să intre.

Maud nu răspunse, dar citi în ochii curierului o veritabilă admirație pentru vizitatorul de afară.

— E Glendon, cîștigătorul meciului de aseară. Îl cunosc. E un adevărat văjgan...

— Bine, spune-i să intre! îi tăie vorba Maud.

Cînd Glendon fu introdus în încăpere, cei doi tineri nu schimbară nici un salut. Rece, distantă, ea nu-i oferi măcar un scaun și nici nu-l gratifică cu o privire. Pe jumătate întoarsă către biroul ei, Maud aștepta ca vizitatorul să-și expună scopul vizitei.

El nu păru afectat de această primire rece.

— Vreau să-ți spun numai un cuvînt... Meciul s-a terminat... în rundul acela...

— Știu, o știam dinainte, — i-o reteză fata.

— Nu, nu știi nimic, replică boxerul. Eu însumi n-o știam.

Ea se întoarse spre el, afectînd un aer nepăsător și plictisit.

— De ce mai insiști? Asta e boxul și știm amîndoi prea bine ce ne putem aștepta de la el. Meciul nu s-a terminat oare exact așa cum ți-o spusesem eu înainte?...

— Da, e adevărat. Știu că n-o să crezi: dar numai noi doi, d-ta și cu mine, știam că Powers nu va fi făcut k.o în rundul al 16-lea.

Ea tăcu.

— Ți-o repet: numai d-ta și cu mine am știut aceasta. El îți vorbea pe un ton imperativ și cum Maud persista în mutismul ei, el făcu un pas spre ea.

(Va urma)

MECIUL BULGARIA–FRANȚA

prin prisma întîlnirii de la București

— De la trimisul nostru la Sofia —

Aproape 400 de turiști romîni au fost duminica trecută la Sofia, pentru a urmări meciul care a stîrnit un mare interes în întreaga Europă, între echipa Bulgariei, a treia clasată la Jocurile Olimpice de la Melbourne, și cea a Franței, a treia la campionatele mondiale de la Stockholm. Pentru noi, întîlnirea era interesantă și din alt punct de vedere. Peste cîteva săptămîni, la 8 noiembrie, la București, echipa țării noastre va întîlni reprezentativa Bulgariei în cadrul preliminariilor turneului Olimpic.

In ajunul meciului, toată Sofia nu vorbea decît de fotbal. Numele lui Kopa, Kolev, Naidenov, Fontaine, erau pe buzele tuturor. La redacția ziarului „Naroden sport" și la Uniunea Bulgară pentru cultură fizică și sport, nu s-a mai putut lucra în acea zi. Telefoanele zbîrnîiau fără întrerupere, repetînd invariabil aceleași rugăminte: un bilet, măcar un bilet... Stadionul Vasil Lewski nu poate cuprinde decît 50.000 de spectatori, dar s-au înregistrat cereri pentru 400.000 de bilete ! Așa a fost, așa va fi întotdeauna înaintea marilor meciuri de fotbal. La Sofia însă, în afara acestor aspecte, să le numim „tradiționale", am întîlnit și altele care ne arătau că vom fi nu numai martorii unui meci internațional, ci ai unei adevărate sărbători a fotbalului bulgar. Vitrine ale marilor magazine erau ocupate cu portretele jucătorilor de fotbal bulgari, de ieri și de azi, cu cupe, fanioane și plachete. In întreg orașul erau răspîndite afișe, al căror înțeles exact ne scăpa, dar care, evident, aduceau cuvinte de cinstire fotbalului bulgar. **In acele zile se sărbătoreau 50 de ani de fotbal în Bulgaria.** Meciul Bulgaria—Franța, fără a se disputa în cadrul vreunei competiții oficiale, avea în ochii iubitorilor de sport bulgari o deosebită semnificație: punctul culminant al festivităților prilejuite de aniversarea jumătății de secol.

O victorie de prestigiu

„Dorim din suflet să cinstim jubileul fotbalului bulgar cu o victorie de prestigiu asupra puternicei echipe a Franței", mi-a răspuns Ivan Kolev, atunci cînd l-am întrebat, în dimineața meciului, cu ce gînduri așteaptă întîlnirea jucătorii bulgari.

După cele 90 de minute de joc tabela de marcaj arăta 1—0. Dorința fotbaliștilor bulgari fusese îndeplinită. Victoria asupra celei de a treia echipe a ultimului campionat mondial este fără îndoială un succes de prestigiu pentru fotbalul bulgar. Echipa lui Kopa și Fontaine venise la Sofia hotărîtă să nu cedeze. După turneul final al campionatului mondial de la Stockholm, echipa Franței nu cunoscuse înfrîngerea și, păstrîndu-și aproape neschimbată alcătuirea, era hotărîtă să-și mențină invincibilitatea pînă la sfîrșitul acestui sezon. Pînă în min. 87 al meciului de pe stadionul Vasil Lewski se părea că francezii (care, în general, au aplicat o tactică defensivă) își vor atinge scopul. Dar o greșală elementară a „bătrînului" Marche a dus la un corner în favoarea echipei bulgare. Mingea, lovită de Diev a fost boxată defectuos de Colonna. Ea a trecut de la Kovacev, la Iakimov, acesta a trimis-o lui Kolev. Kaelbel n-a intervenit la timp Colonna a ezitat să plonjeze și extremul stîng al echipei bulgare a înscris printr-un șut sec pe jos, de la 5 m. Meciul era jucat. Eforturile francezilor n-au putut aduce egalarea, ci doar... eliminarea de pe teren a lui Fontaine, care a adresat cuvinte injurioase arbitrului austriac Stollt.

Ce ne-a plăcut la cele două echipe

Învingătorii s-au impus, în primul rînd, prin puterea lor de luptă. Aceasta le-a permis să depășească cu succes momentele dificile, să inițieze, în plină dominare a oaspeților, contra-atacuri periculoase, să înscrie golul victoriei în momentul cînd socotelile păreau încheiate. Echipa Bulgariei a manifestat și o orientare tactică superioară. Grija principală a apărării bulgare a fost de a-l păzi cu strășnicie pe Kopa, care a trebuit să se limiteze strict la rolul de creator, de distribuitor de mingi. In același timp, au fost sever marcați și principalii realizatori ai cvintetului ofensiv francez, Fontaine și Vincent, astfel că acțiunile create de Kopa n-au putut avea finalitate. Înaintașii bulgari au aplicat cu mult zel schimbul de locuri, derutînd apărarea în zona francezilor. Kolev, utilizat de data aceasta ca extremă stîngă, s-a strecurat ca un spiriduș printre apărătorii francezi trecînd de pe o latură pe alta a terenului, în repriza a II-a, de pildă, sezisînd slăbiciunea lui Marche, el a jucat mai mult pe dreapta. Totuși, golul l-a marcat de pe locul de extrem stînga ! In sfîrșit, un alt factor important al victoriei echipei gazdă l-a constituit forma excelentă a portarului Naidenov, care a avut intervenții salutare în repriza secundă.

Din echipa Franței s-au detașat Kopa și Jonquet. Jucînd ca centru înaintaș retras, Kopa a fost cel mai activ jucător francez. El este un adevărat artist al driblingului și feinturilor, iar pasele sale sînt de o remarcabilă precizie. Jonquet a coordonat bine acțiunile apărării, dovedind multă siguranță și clarviziune în joc. In ansamblu, echipa Franței a dezamăgit. Mai buni tehnicieni, francezii au aplicat însă o tactică necorespunzătoare.

Ce învățăminte se pot trage

Este de observat că echipa R.P. Bulgaria, deși și-a păstrat în linii mari alcătuirea, nu mai are forța de joc, vigoarea cu care s-a afirmat la Melbourne, sau în diferite partide internaționale. Evident, cu: Naidenov de 19 ori internațional. — Rakarov de 38 de ori. — Manolov de 41 ori. — Kovacev de 19 ori. — Diev de 18 ori. — Panaiotov de 36 ori. — Kolev de 40 ori. — Milanov de 35 ori —echipa R.P. Bulgaria este deosebit de omogenă și are o mare experiență internațională. Totodată însă, în echipa „standard" au început să se producă schimbări. Dacă unele dintre ele n-au lăsat urme, de pildă înlocuirea lui Boșkov, prea bătrîn, cu Largov, un jucător extrem de dotat, care duminică a lăsat o impresie excelentă, altele în schimb slăbesc potențialul echipei. Astfel, extrema dreaptă Milanov (32 ani) nu mai corespunde. Duminică el a fost schimbat după 40 de minute cu Diev, un jucător în genul lui Oaidă, dar care nici el n-a dat satisfacție. Pe partea stîngă s-a încercat formula cu Kolev extremă și debutantul Iakimov inter. Acesta din urmă, component al echipei de juniori a R.P. Bulgaria la turneul UEFA din acest an, a arătat unele lucruri frumoase în prima parte a jocului, dar, lipsit de rezistența necesară, nu s-a mai văzut apoi. A apărut puțin nesigură partea stîngă a apărării dar, din cele discutate cu specialiștii bulgari, se pare că la viitoarele confruntări internaționale apărarea va rămîne aceeași: Naidenov — Rakarov, Manolov, Dimitrov I. — Largov, Kovacev, susceptibilă de modificări rămînînd înaintarea, care duminică s-a dovedit prea puțin eficace.

Jocul echipei bulgare, așa cum s-a prezentat duminică, pune două probleme pe care francezii nu le-au rezolvat cu succes. Pe de o parte străpungerea apărării. Masivă, grupată, puternică pe centru, apărarea bulgară este mai vulnerabilă cînd adversarii desfășoară larg jocul, cu deplasări de la o extremă la alta. In fața masivilor apărători bulgari trebuie extreme rapide, pătrunzătoare. A doua problemă este marcarea lui Kolev, excelent creator dar și realizator.

Jucătorii, antrenorii, ziariștii bulgari cu care am stat de vorbă, privesc cu multă atenție întîlnirea de la 8 noiembrie. Am reținut următoarele cuvinte ale lui Al. Iasnikov, șeful rubricii de fotbal de la „Naroden sport": **„Ne așteaptă un meci foarte greu la București. Deși din cele două meciuri cu rominii avem nevoie doar de două puncte, nu sîntem încă siguri de calificare. La 8 noiembrie vom juca la victorie, pentru a lămuri încă în această toamnă, de se va putea, situația în grupa noastră".**

Dacă meciul de la 8 noiembrie este greu pentru echipa bulgară, el este cu atît mai greu pentru reprezentativa țării noastre, care are neapărată nevoie de toate punctele puse în joc. Adversarii sînt puternici, ultima lor victorie constituie o nouă și elocventă dovadă. Există însă, după părerea noastră, posibilitatea ca fotbaliștii romîni să-și realizeze țelul. Se cere pentru aceasta o pregătire stăruitoare, o justă selecționare a echipei și aplicarea tuturor învățămintelor pe care numeroși antrenori care au urmărit ultimele jocuri de la Sofia le-au tras din comportarea echipei Bulgariei.

I. CINTU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

ADEVĂRATA FAȚĂ A BOXULUI PROFESIONIST

De cîteva luni de zile, viața sportivă din Statele Unite este copios dominată de senzaționalele evenimente, urmate de scandaluri și demascări, care se petrec în lumea boxului profesionist.

Povestea a început de la lupta necruțătoare care s-a pornit între cele două foruri conducătoare din Statele Unite, pentru obținerea puterii. Activitatea pugilistică era condusă pe de o parte în mod oficial de N.B.A. (National Boxing Association), iar pe de altă parte funcționa I.B.C. (International Boxing Club) care avînd monopolul tuturor marilor săli și arene de box din Statele Unite, acționa ca un for de sine stătător, fără de care nu se putea organiza nici o întîlnire de mare anvergură.

In ultima instanță această luptă pentru putere nu reprezenta altceva decît lupta care se dădea între mari grupuri de afaceriști aciuiți în cele două grupări. Acest dualism al puterii a luat totuși sfîrșit în fața justiției care prin sentința sa a înlăturat puterea I.B.C.

Desfășurarea procesului a dat la iveală o serie întreagă de amănunte senzaționale. Fiecare parte căutînd să-și apere poziția și să demaște partea adversă s-a folosit de acest prilej pentru a se acuza reciproc în legătură cu o serie de afaceri necinstite, mecanisme complexe ale mișcării pugilistice".

Ziarul citează în continuare numele diferiților afaceriști ca W. Rosensohn, organizator al meciului Patterson — Johansson, V. Velella, avocat, Charles Black, Gus D'Amato, managerul lui Floyd Patterson, Irving Kahn, președintele Societății de televiziune „Teleprompter" etc., care în goana după profituri cît mai mari, au folosit practici necinstite, aranjînd meciuri, se ocupau de trafic de influență, șantajau etc.

Mulți dintre acești afaceriști — adevărați rechini ai boxului profesionist — au fost arestați și puși sub anchetă.

Desfășurarea procesului, dezvăluirea rînd pe rînd a tuturor afacerilor necinstite, implicarea și demascarea celor care sub o formă sau alta au participat la aceste acțiuni au produs o mare vîlvă în Statele Unite, arătînd adevărata față a boxului profesionist american.

Și iată victimele: Bobby Courchesne din Massachusets este readus în simțiri cu balonul de oxigen, pentru a continua lupta cu adversarul său, „masacratorul" Bobby Bell, căci așa cer interesele managerilor (sus): Theo Nollet a orbit de pe urma boxului profesionist și ca el sînt și alții, exploatați în mod barbar de managerii și afaceriștii care mișună în jurul boxerilor profesioniști (dreapta).

Pentru a ilustra actuala situație este suficient să citam din ziarul „New York Times".

„Politicienii și juriștii care răstoarnă reguli stabilite în domeniul sporturilor profesioniste, au acum motive destul de puternice să reconsidere înțelepciunea unor astfel de hotărîri. Procesul care s-a terminat prin înlăturarea puterii monopolistice a I.B.C. a dat loc unei adevărate situații de haos în această ramură sportivă. In lipsa unui for conducător, tot felul de părți interesate și de aventurieri care au bani încearcă să ocupe acest loc. Sportul boxului este acum pradă mașinațiunilor unor oportuniști fără scrupule.

Pînă în prezent nici un individ și nici o organizație nu a ieșit victorioasă din rîndul numeroșilor aspiranți, care dacă se disting prin ambiții fără margini, nu au în schimb competența necesară de a rezolva problemele

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 107 ★ Sîmbătă 24 octombrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

ATERIZARE FORȚATA LA MANILA
Note de drum
de Al. Gheorghiu

Acasă la... artistul emerit AL. GIUGARU

SEMNELE MATEMATICE ȘI ORIGINEA LOR

„OMUL ZĂPEZILOR" din Daghestan

Carnet pedagogic
Probleme mari cu elevi mici

UMOR:
Prin spații siderale

EXPOZIȚIA DE MOSTRE

În modul cel mai firesc, vizitatorii se grupaseră în fața standurilor cu articole feminine. Femeile veniseră spontan, atrase parcă de un magnet, bărbații, mai mult îndemnați. Dar și unii și alții n-aveau ce regreta. Modelele expuse — rochii, tricotaje, mantouri, bluze — lucrate cu gust, în culori delicate, atrăgeau deopotrivă interesul tuturor. În fața standului cu tricotaje barem, laudele nu mai conteneau. Inginera Nineta Ionescu, de la fabrica „Bela Breiner", aflată acolo pentru a afla părerea vizitatorilor, ne spunea că toate femeile au remarcat și s-au arătat satisfăcute de noutatea modelelor, de calitatea lor. Ca nespecialiști, n-am fi sezisat poate aceste atribute. Dar dacă femeile spun așa, trebuie crezute. E cunoscut doar faptul că dacă femeile sînt exigente, această calitate făcîndu-le capabile să răstoarne cu josul în sus rafturile magazinelor, trebuie să le recunoaștem totodată o deplină competență și informare asupra liniei modei...

Tovarășul George Tudorică, directorul pavilionului, care mă însoțea, îmi atrăgea atenția asupra caracterului deschis a ceeace, impropriu ar putea fi numit expoziția de mostre din Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin".

— Deoarece pavilionul nostru își propune sondarea părerii asupra produselor care se vor găsi în magazine în primul semestru al anului viitor — unica manifestare de asemenea gen și amploare în țara noastră — oferim toate condițiile necesare desfășurării unei atari operațiuni în bune condițiuni. Produsele au etichete cu prețurile de vînzare, părerea vizitatorilor e solicitată în scris prin condica de sugestii și buletine de control, mărfurile sînt expuse liber, încît fiecare are posibilitatea de a controla pe concret calitatea lor.

Toate aceste posibilități au fost perfect înțelese de vizitatorii pavilionului. În fața standurilor, inițiindu-i, inteligenți oameni care încearcă prin grai și degetele calitatea produselor sau își notează conștiincioși pe buletinele de control preferințele. La standul articolelor tehnice, noul magnetofon românesc îndeplinește o funcție deosebită; pe benzi se înregistrează părerile vizitatorilor. Buna audiție, accesibilitatea minuirii, conving ele însele de calitățile magnetofonului, sporind nerăbdarea vizitatorilor de a-l vedea cît mai curînd în magazine.

I. DELEANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

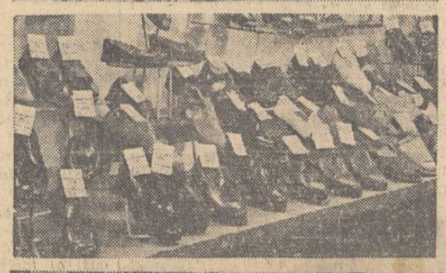

VERA MAREȚKAIA, artistă a poporului a U.R.S.S.
Fotografia : Nicu VASILE

ROLURILE MELE

de VERA MAREȚKAIA,

artistă a poporului a U.R.S.S.

Învățătura de actriță am primit-o la școala de actori a studioului lui Vahtangov, la Moscova. O dată, jucînd la școală, într-o dramatizare după Dickens, m-a văzut celebrul regizor de film Ivan Protozanov. El mi-a propus chiar atunci să fac niște probe pentru film, să joc în cîteva scurte scene împreună cu actori celebri de film pe vremea aceea. Protozanov voia să vadă în ce măsură sînt potrivită pentru film, în ce măsură aș putea fi folosită în cinematografie. Am acceptat, dar... Aveam 17 ani pe atunci și eram foarte timidă și sperioasă. Aparatul de filmat cel puțin, mă îngrozea cumplit. Așa s-a făcut că în timp ce repetam cu foarte multă seriozitate, în timp ce nimeni nu avea nimic de obiectat jocului meu cînd repetam, în momentul în care se dădea comanda „începem!" și obiectivul aparatului de filmat se îndrepta spre mine, mă înfiorceam cu spatele sau îmi ascundeam fața, în așa fel încît tot ce făcusem pînă atunci devenea nefolositor. Îmi era frică și nu voiam să deschid ochii. Reluam de cîte cincizeci de ori, de tot atîtea ori se comanda „începem", de tot atîtea ori cînd începea filmarea eu închideam ochii, îi strîngeam bine, să nu se deschidă cumva.

Protozanov striga la mine, voind să mă încurajeze. „Eh, dumneata, lapșa marinată (mîncare rusească, n. r.) de 140 de ori repeți și tot nu deschizi ochii. Totuși ai putea să-i deschizi". Într-un cuvînt, am început să mă obișnuiesc. Și Protozanov s-a potolit, căci fața mea de pe ecran era expresivă și dramatică. Astfel am primit primul rol în filmul-comedie (era încă un film mut) „Croitorul din Torjok", în care am jucat rolul unei fete sărace, de care era îndrăgostit un tînăr croitor care voia să se însoare cu stăpîna lui bogată, văduvă.

Primul meu partener a fost în acest film Igor Ilinski, care a devenit un celebru actor de teatru și cinematograf la noi, în Uniunea Sovietică. Dumneavoastră l-ați văzut probabil în filmul „Noapte de carnaval" și în altele; de atunci eu am lucrat atît în teatru cît și în cinema și am turnat 25 de filme. Și am făcut și doi copii. Din rolurile de film cele mai dragi îmi sînt „Femeia deputat", „Ea își apără patria", care la dumneavoastră a rulat sub titlul de „Partizana", „Mama", după Gorki, unde eu am jucat rolul mamei. În teatru am jucat de asemenea roluri multe și diferite. „Mașenka" lui Afinoghenov mi-a fost și îmi este cel mai drag dintre ele, apoi Mașa lui Cehov din „Pescărușul", Glafira din „Lupii și oile" de Ostrovski, Mirandolina din „Hangița" de Goldoni. Am jucat apoi multe roluri în piesele noastre contemporane, printre care și pe Rakitina din piesa lui Nikolai Virta, „Zări de necuprins", cu care teatrul nostru se prezintă acum și în țara dumneavoastră.

Voi povesti acum cîte ceva despre acest rol, care este, cred, cel mai greu din cele interpretate pînă acum de mine în teatru și în cinematograf. Joc rolul unei femei activist de partid, a secretarului comitetului raional. Rakitina este un caracter foarte complex; ea muncește cu oamenii într-un colhoz sărac, pe care vrea cu orice preț să-l ridice, ca el să nu mai fie de rîsul colhozurilor înaintate. În ceea ce privește viața ei personală — un bărbat bețiv, despre care ea nu poate vorbi nimănui, care o face de rușine, care îl ridică pe fiul lor împotriva ei. În același timp se naște și dragostea ei față de eroul principal al piesei, Hlijneakov. Ceea ce își pot permite alte femei nu-i este permis însă unei femei cu o asemenea muncă, care răspunde pentru fiecare pas al ei, pentru fiecare mișcare. Ea trebuie să fie sobră și reținută, să sufere, dar să nu se piardă, să nu uite nici o clipă situația ei — iată un lucru foarte, foarte greu de trăit și de jucat. Eu nădăjduiesc că voi realiza aceasta și sînt foarte emoționată în așteptarea aprecierii pe care o vor face spectatorii din Romînia, Rakitinii mele. O vor înțelege oare, vor înțelege dragostea ei, îi vor dărui stima lor? Cred că da, — o respect și mă închin în fața unor asemenea femei sovietice.

Scenă din piesa „ZĂRI NECUPRINSE" de N. Virta: Rakitina (V. P. Marețkaia) și Hlijneakov (A. M. Daboo).

Vera Mareșkaia

Un savant luptător

Academicianul C. I. Parhon

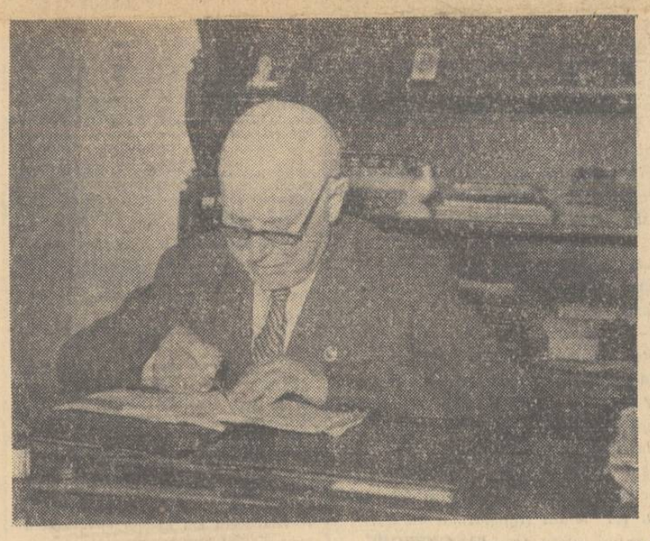

La Cîmpulung-Muscel, pe o străduță liniștită, există o casă veche, modestă, o casă ca foarte multe altele din micul orășel de munte. O placă de marmoră așezată pe peretele de la stradă, o deosebește însă de celelalte — o placă de marmoră pe care este dăltuit cu litere aurite numele academicianului Constantin I. Parhon, care s-a născut acolo, la 28 octombrie 1874.

La împlinirea respectabilei vîrste de 85 de ani, eminentul nostru savant poate privi în jur cu deplină mulțumire: viața și prodigioasa sa activitate pe tărîmul științei, lupta sa neobosită pentru binele celor ce muncesc l-au atras dragostea și respectul poporului nostru, prețuirea caldă a tuturor. În această împrejurare a vieții savantului, întregul nostru popor îi adresează o caldă urare de sănătate, u. rare căreia redacția noastră are plăcerea de a i se alătura cu toată însuflețirea.

★

În persoana academicianului Parhon, poporul nostru salută pe eminentul savant, multilateral și novator în știință, președintele de onoare al Academiei R. P. Romîne. El este unul din fondatorii endocrinologiei pe plan mondial, autor al primului tratat de endocrinologie și în același timp fondatorul școlii endocrinologice românești. Cele peste 1.500 de lucrări ale sale din domeniul biologiei, neurologiei, psihiatriei, endocrinologiei au adus o importantă contribuție la dezvoltarea științei, au dus faima științei românești pînă departe, peste hotarele țării. Lucrările sale cu privire la mecanismul și tratamentul bătrîneții, ideile sale asupra modificărilor activității nervoase superioare care se produc în raport cu vîrsta și în legătură cu procesele biochimice, au devenit un bun al științei mondiale.

Alăturîndu-se clasei muncitoare încă de pe băncile liceului, el a luptat în fiecare clipă a vieții pentru realizarea celor mai înalte idealuri de libertate și pace ale poporului nostru.

Academicianul Parhon a fost primul președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale. Timp de patru ani cît a îndeplinit această funcție, a luptat cu toate forțele sale pentru întărirea tinerei noastre republici populare, pentru consolidarea regimului democrat-popular.

În persoana academicianului Parhon, poporul nostru salută pe luptătorul activ și consecvent pentru prietenia dintre popoarele romîn și sovietic. În primele decenii ale veacului nostru, puțini erau cei care îndrăzneau să se pronunțe pentru prietenie și relații cu Uniunea Sovietică. Printre ei se afla și profesorul Parhon. El a făcut parte din grupul de inițiatori și semnatari ai memoriului de protest al intelectualilor împotriva războiului antisovietic. În toamna anului 1944 a fost ales președintele A.R.L.U.S.-ului, asociație care numără astăzi milioane de membri. Îndeplinind acum cu aceeași însuflețire această funcție, el își continuă nobila operă de întărire neîncetată a prieteniei romîno-sovietice.

Ca o înaltă expresie a dragostei și respectului pe care poporul nostru le poartă academicianului Parhon, Prezidiul Marii Adunări Naționale i-a conferit titlul de Erou al Muncii Socialiste, precum și mai multe ordine și medalii ale R.P.R. Astăzi, savantul și cetățeanul, profesorul și militantul pe tărîm obștesc, nu este nici mai puțin tînăr și nici mai puțin activ ca în anii primei sale tinereți. Secretul acestei prospețimi l-a descoperit academicianul Parhon nu în cercetările sale clinice de luptă împotriva bătrîneții, ci participînd cu neobosit elan la viața obștească, contribuind activ la înfăptuirea operei de construire a socialismului și de ridicare a prestigiului țării în ochii întregii lumi. La cei 85 de ani de viață îi adresăm din toată inima, tradiționala urare: La mulți ani!

Obiectivul reporterului nostru fotograf a poposit la bogatul stand al confecțiilor, a trecut pe la vitrinele cu încălțăminte, pe la rafturile cu vinuri și băuturi și s-a oprit la frumoasa și atît de practică mașină de cusut „Ileana", care stîrnește interesul deosebit al gospodinelor.

Fotografia : A. CONSTANTINESCU

COSMONAUȚII

Hrana, îngrijirea medicală și condițiile psihologice ale viitorilor zburători în cosmos

Succesul lansării și al călătoriei stației automate interplanetare sovietice ne arată că primul zbor al unui vehicul cosmic cu un om la bord constituie un eveniment care se va întîmpla într-un viitor nu prea îndepărtat.

Evoluția celui de-al doilea satelit artificial sovietic cu un animal la bord a arătat că au și fost rezolvate o serie de probleme legate de asigurarea supraviețuirii unui mamifer pe timp de o săptămînă, în condițiile zborului prin cosmos.

Pentru a putea crea însă condițiile favorabile zborului omului în cosmos este necesară o pregătire mult mai complexă. Simpla asigurare a satisfacerii necesităților fiziologice de bază este departe de a fi suficientă. Menținerea integrității funcțiilor psihice este

Ing. A. NEGREA

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Enciclopedia magazin

Primele spectacole de teatru în București

Nașterea teatrului românesc este legată de adînci prefaceri social-economice, care au dus la îndîrjirea luptei poporului împotriva orînduirii feudale, teatrul românesc constituind de la început o armă a mișcării de eliberare națională.

Nicolae Filimon, care poate fi socotit primul nostru istoric de teatru, afirmă în cuprinsul romanului său „Ciocoii vechi și noi" : „De va fi existat un teatru în țara noastră înainte de Caragea, nu știm ; istoria nu ne spune nimic ; chiar tradițiunile populare nu ne arată nimic ,decît venirea unor scamatori arabi și turci, care scoteau panglice din guri, înfigeau ace prin mușchii mîinilor, vărsau mei pe nas, și scoteau din cap o mulțime de căciuli". Lui Filimon, în ciuda laborioasei documentații prilejuite de scrierea romanului — el n-a fost un contemporan al faptelor povestite, născut fiind la 1819 — i-au scăpat unele informații privitoare la existența teatrului înaintea lui Ion Caragea, pentru că, după cum vom vedea, și înainte de 1812 a existat teatru în Muntenia, ce-i drept teatru străin.

La București, înaintea domniei lui Caragea, au venit numeroase trupe de teatru. Astfel în 1784, o trupă italiană după ce a jucat la curtea lui Mihail Șuțu „comedii italiene", a cerut voie să clădească un teatru, dovadă că nu exista o sală de spectacole, dar exista un public amator de asemenea „comedii". Se poate ca alte trupe străine să fi fost adăpostite în reședințele comandanților militari, în timpul prezenței diferitelor armate în Principate.

Un local de teatru a existat totuși la București prin 1783-1784, căci sînt mărturii că într-un **„foarte drăguț teatru clădit repede"** a jucat „o mică trupă de teatru" venită la București de la Brașov ; era prima oară cînd o trupă germană de teatru juca la București. Unde o fi fost așezat acest „foarte drăguț teatru clădit repede", în care trupa germană a jucat două luni „făcînd afaceri bune ?" Probabil că a căzut și el victima fără urme a unuia din focurile care izbucneau atît de des în București.

Un amator de spectacole s-a dovedit mareșalul rus Kutuzov, învingătorul lui Napoleon, care a invitat actori italieni la București. Se vede aceasta dintr-o serie de scrisori trimise de mareșal fiicei și soției, scrisori din care sîntem inspirați să reproducem, întrucît ele aruncă o lumină veridică asupra unui aspect al Bucureștilor de acum aproape o sută cincizeci de ani. Astfel, în scrisoarea din 10 aprilie 1810 adresată din București fiicei sale, Kutuzov relatează : „... e un oraș foarte mare, mai mare decît toate orașele rusești, afară de reședințe. Pretutindeni o mulțime animată de oameni. Cîteva cucoane la care se observă maniere bune și cultură modernă, dar și foarte multe care arată altfel. Unele sînt frumoase, altele destul de interesante... Pasiunea lor de căpetenie este dansul. Nu vrei să faci o șofertare și să vii aici ? Am găsit posibilitatea de a aduce aici o trupă italiană de pantomimă, care-și va inaugura spectacolele zilele acestea". Și dintr-altă scrisoare nedatată, dar din aceeași epocă : „am vrut să mă distrez puțin și am fost ieri la un teatru polonez. Doamna Benningsen găsește că e îngrozitor, pe cînd contesa Manteufel consideră că e strălucit, mai cu seamă Don Juan...".

„Am fost ieri la un teatru polonez" — dacă traducerea este exactă, ar însemna că mareșalul ar fi ieșit din reședința sa. Dar unde s-o fi dat spectacolul, probabil de operă ? Poate că în „foarte drăgutul teatru făcut repede" de care nu se mai știe.

Fără să punem la îndoială relațiile mareșalului Kutuzov, dar pentru a nu lăsa o imagine greșită, în orice caz unilaterală, asupra Bucureștilor de la începutul secolului al XIX-lea, ne simțim obligați să aducem o contribuție viziunii bravului militar rus și celei a contesei de Manteufel. În ciuda luxului din saloane — marchizul de Ribeaupierre, diplomat rus, luind parte la un bal a afirmat că în această epocă luxul din București era asemănător cu al nobleței din Petersburg — străzile Bucureștilor începutului de veac erau înecate în noroi sau în praf, după anotimpuri, că pe cele patru artere principale ale capitalei Țării Românești, într-o vreme cînd toată lumea arunca gunoaiele în stradă, se vedeau doar din cînd în cînd pușcăriași dînd cu tîrgul. Sate și orașe întregi erau pustii, locuitorii „băjenindu-se", înfricoșați de jafuri. În general populația era sleită. În ceea ce privește cultura, e destul să spunem că în București nu exista nici o tipografie, pentru orice tipărituri mergîndu-se la Sibiu. În acest timp, în clasa boierească o viață imorală se desfășura în plin. Jocul de cărți ajunsese „patimă obștească" căci mai că nu era casă de boieri în care toată noaptea, între două sfeșnice de alamă galbenă, să nu se joace cărți ; boierii, ne relatează un contemporan, după ce-și pierdeau banii din pungă, își dădeau apoi inelele, cerceii nevestei, cînd nu și pe înșăși nevasta. Nici cea mai „naționalistă" istoriografie n-ar putea nega această stare de lucruri, pe care am înfățișat-o pentru a arăta în ce împrejurări, puțin prielnice, s-a început, — dusă de către cărturari luminați, sub înrîurirea binefăcătoare a ideilor mișcării de eliberare socială și națională — lupta pentru crearea unei culturi naționale și, în cadrul acesteia, a teatrului românesc.

Dar în 1816 s-a întîmplat un lucru pe care mulți n-au ezitat să-l socotească o adevărată „minune" : a venit Gheorghe Lazăr în București. Se spune că „minunea" era așteptată de către tinerii cărturari, explicîndu-se astfel entuziasmul stîrnit de „sosirea Iluministului în țară", tocmai — așa cum s-a spus — la momentul psihologic al redeșteptării noastre naționale. Lazăr a fost apărătorul luptător pentru dreptul limbii românești, instrument de căpetenie al făuririi unei culturi naționale, drept care, în condițiile date, nu putea fi cîștigat decît prin școala românească. Pînă la venirea lui Lazăr a ființat un învățămînt românesc elementar, îngăduit pe lîngă școala grecească superioară. Lazăr a contribuit la crearea învățămîntului superior românesc egal cu cel grecesc.

În primăvara lui 1818, Lazăr a publicat un manifest-program prin care a chemat tinerețul spre cultură. Și tineretul l-a urmat. În cadrul acestui program cultural, elevii lui au organizat, în 1818, la Sfîntul Sava, o serie de spectacole, primele reprezentații de teatru în limba română în Muntenia. La inaugurarea teatrului muntean a asistat și Lazăr și, se spune, că ar fi fost de față și Tudor Vladimirescu.

Sfîntul Sava, locul unde s-a născut teatrul românesc din Muntenia, a fost o mînăstire așezată pe locul ocupat astăzi de o aripă a Universității și de statuia lui Mihai Viteazul. În chiliile din jurul bisericii s-a întemeiat cea dintîi școală de învățătură superioară în Țara Românească. Un istoriograf relatează : „Plecînd din strada Academiei și parcurgînd o mică hudiță, se putea intra direct în curtea bisericii Sfîntului Sava". Piața din jurul bisericii s-a numit „Piața Sfîntul Sava". Alcătuită din două caturi, la primul etaj al clădirii funcționau clasele primare și cele de „umanioare", iar în catul al doilea era dormitorul elevilor, precum și o sală mai mare care servea „pentru ceremonii școlare". Aici, în această sală, trebuie să se fi desfășurat la București primele spectacole în limba română.

Ioan MASSOFF

Serghei Uruşevski

Adeseori afișele filmelor menționează doar vedetele, pe scenarist și pe regizor, omițînd, printr-o regretabilă nepăsare, numele operatorului. Or munca acestuia în realizarea unui film este esențială și faptul este lesne de înțeles, fără a mai necesita ample explicații. Operatorul nu este un simplu meseriaș, ci în mod necesar un artist de a cărui măiestrie depinde într-o bună măsură reușita ilmului. Operatorul-artist are un stil propriu, o maturitate artistica care face să poată fi deosebit limpede de un altul, într-un cuvînt : personalitate artistică. Cine vede filmele lui Eisenstein nu poate să nu recunoască, de pildă, stilul operatorului sovietic Eduard Tissé, atît de personal încît pînă și elevul său mexican, Figueroa, îi poartă puternica pecete. Cunoscutul operator Louis Page își descrie astfel protestiunea : „Operatorul șef își folosește proiectoarele ca pictorul pensulele și culorile sale. Manipularea acestor pensule invizibile este cu atît mai pasionantă, cu cît nu există formule de-a gata, nu există metode precise pentru reglarea luminii". Și colegul său Christian Matias, adăuga : „Se poate spune că operatorul interpretează imaginea, decorurile și personajele așa cum partitura este interpretată de un muzician".

Rolul esențial al operatorului devine poate și mai evident prin urmărirea destinului artistic al unuia din cei mai valoroși operatori sovietici : Serghei Uruşevski. Chiar și o simplă înșiruire a filmelor la care a lucrat este de natură să creioneze personalitatea sa : „Învățătoarea din Șatrii", „Întoarcerea lui Ivan Bortnikov", „Lecția vieții". „Al 41-lea", „Zboară cocorii"... Uruşevski a fost solicitat de regizori dintre cei mai valoroși ai cinematografiei sovietice : Mark Donskoi, Vsevolod Pudovkin, Iuri Raizman, Grigori Ciurai și Mihail Kalatozov. Arta lui nu este niciodată incrementită, ci, construindu-și un stil propriu, Uruşevski se înoiește continuu.

Natura, prezentă totdeauna nu ca un simplu decor, ci ca un element dramatic, este filmată de Uruşevski totdeauna cu o deosebită inteligență artistică. În „Învățătoarea din Șatrii", natura siberiană sublimează parcă ostilitatea inițială a noului mediu în care ajunge eroina, în timp ce în „Al 41-lea" întinderea nesfîrșită a mării participă la sublimierea sentimentelor ce se nasc în idila celor doi eroi (chiar și culoarea mării urmărește destășurarea dramei, ea trecînd de la un verde aprins, la început, printr-un albastru diafan în timpul aventurii sentimentale a eroilor, pînă la întunecimea opacă din final. În „Zboară cocorii", unul ton descriptiv al imaginii de la începutul filmului (plimbarea din zori a îndrăgostiților, hîrjoneala, joaca amoroasă de pe scara locuinței Veronicăi) îi succede o imagine contrastantă, dură, care subliniază cu forță dar păstrînd o decență artistică, tragedia eroilor.

În momentul de față, Uruşevski este operatorul filmului aflat în lucru „O scrisoare neexpediată", al cărui regizor este tot Mihail Kalatozov. Iubitorii de film așteaptă cu neliniște această nouă operă a celor doi autori ai filmului „Zboară cocorii".

Ion BARNA

Expoziția de mostre

(Urmare din pag. 1-a)

De altfel, dorința aceasta constituie leit-motivul tuturor celor care se perindă prin fața exponatelor. La orice stand te-ai opri, tehnicienii afectați pe lîngă diferitele produse îți vor transmite aceeași și aceeași cerință. Tovarășul Marin Ciomîrtan, modelier la fabrica „N. Bălcescu", îmi spunea că mostrele de încălțăminte — printre care se remarcă numeroase modele noi, numai fabrica lor prezentîndu-se cu 30 noi sortimente — au întrunit aprecieri favorabile datorate, printre altele și prețurilor ieftine și liniei lor moderne. Cerînd ca aceste modele să se găsească în magazine, cumpărătorii și-au exprimat totodată nedumerirea că n-au fost expuse modele de pantofi de casă din postav, pentru femei, papuci pentru bărbați, ghete îmblănite pentru femei.

Desigur că laudele vizitatorilor au fost împărțite. Dacă mașina de cusut „Ileana", din plăci aglomerate, un real succes al metalurgiștilor de la Cugir, a întrunit fără rezerve aprecierile cele mai entuziaste, standul de jucării a fost supus unei critici mai severe. E drept că jucăriile expuse se pretează mai puțin ca altădată confuziilor — urșii, cățeluții, pisicile, vulpile sau cîinii păstrîndu-și în general atributele biologice — dar minusul de inventivitate, coloritul încă deficitar, n-au scăpat exigenței părinților.

Dacă vizita prin pavilion a fost agreabilă, parcurgerea standului cu produse alimentare a fost chinuitoare, dat fiind apropiata oră o prînzului... Aceasta nu ne-a împiedicat însă să constatăm că gastronomii, ca și băutorii, au toate motivele să aștepte începutul anului viitor cu încredere. Noi și variate sortimente de conserve de carne, de pește, brînzeturi, produse lactate, vinuri de Cotnari și Muscat-Otonel comprimate în sticluțe de 100 gr. — tot atîtea înlesniri aduse gospodinelor și... gospodarilor.

În pragul pavilionului, privind fluxul și refluxul mulțimii care nu înceta nici o clipă, avînd încă în urechi frînturi din discuțiile surprinse pe parcurs — „nu, ție nu ți-ar sta bine negrul", „mi-au plăcut paturile, pentru picioarele mele bătrîne sînt ideale", „cum o fi laptele acela amestecat cu zahăr și lămîie, ai ce spui ?", „ne cumpărăm și noi un radio Enescu ?" — am aflat de la tovarășul Tudorică cîteva amănunte în plus.

—O impresie generală asupra pavilionului v-ați putut face. Vin foarte mulți oameni și, ceea ce este important, nu sînt zgîrciți în sugestii și revendicări. E firească această tendință. Exigența oamenilor muncii a crescut în acești ani, nu totdeauna pe măsura a ceea ce unitățile noastre producătoare

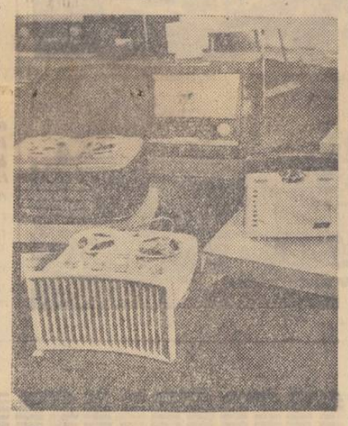

In acest colț sînt expuse magnetofoanele românești și noi tipuri de aparate de radio.

le-au pus la îndemînă. Succesele realizate în ultima vreme de industria bunurilor de consum din țara noastră, exprimate prin crearea de noi sortimente, îmbunătățirea calității produselor au făcut posibilă organizarea unui sondaj de asemenea proporții. De altfel, pe baza părerii consumatorilor, se vor face contractările cu întreprinderile, așa încît unanimitatea cererii ca mostrele expuse să se găsească și în magazine va fi respectată.

Părăsind curtea pavilionului, priveam autobuzul „treizecișiunu" care descărca tot mai mulți oameni dornici să cunoască, să ajute și mă gîndeam că această prezență, acest interes major dă măsura a ceea ce obișnuit numim participarea oamenilor muncii la viața economică a țării.

I. DELEANU

Desen de Benedict GĂNESCU

NISIP ȘI STRUGURI

De la Măgura Călugărului și pînă jos la Saropu se întind mii de hectare acoperite cu nisip. Pe culmile înlănțuite, pe pămîntul acesta sterp altădată cresteau în voie ciulinii și coada vacii. De aici, de sus de la Fîntîna din Coastă, străbunicii noștri, locuitori ai comunei Dăbuleni, așezare de la Gura Jiului, au privit cu deznădejde imensele întinderi de nisip arid. Doamne, ce pămînt pustiu !

★

Unii l-au părăsit. Cei mulți însă nu s-au îndurat. Au rămas aici, credincioși locurilor natale. Au scormonit în toate măruntaiele nisipul auriu. Au semănat porumb și acesta a încremenit înainte de a încolți. Au semănat grîu și s-a uscat. Au semănat secară și aceasta, dacă a apucat uneori a încolți, a fost smulsă cu totul de vînturile care băteau fără răgaz și purtată cine știe unde. Și totuși, oamenii din Dăbuleni, gospodarii aceștia lîră odihnă, clăcași ai fostelor așezăminte brîncovenești, nu s-au lăsat.

Lupta cu natura

In jurul comunei, la o distanță de peste 15 km, s-au plantat mari suprafețe cu salcîmi. Acestea s-au transformat în păduri imense, formînd totodată puternice perdele de protecție. Oamenii au adus viță de vie și au plantat-o în gropi făcute la 1 m. adîncime. Zadarnic. Și aceasta s-a uscat. Au săpat apoi șanțuri largi și adînci de 4-5 m. aruncînd la suprafață mii de tone de nisip. Aici, pe fundul acestor șanțuri, într-un strat gros de humă, au încercat din nou vița. Butașii au prins rădăcini adînci și au crescut repede și frumos. În cel mult 5—6 ani, nisipul a fost tras la loc în șanțuri și vița, puternică și roditoare, a ieșit la suprafață.

Și astfel s-au săpat zeci de mii de șanțuri, s-au scos și s-au tras la loc milioane de metri cubi de nisip, răsărind în schimb frumoase podgorii. Și iată deci că în anii regimului nostru, natura este supusă necesităților omului. Nisipurile zburătoare și vînturile năpraznice au fost domolite.

Culeg rod bogat

Am ospețit de curînd satul copilăriei mele — Dăbuleni. Era într-o luni. Nici nu se crăpase bine de ziuă și în partea de nord, unde se întind podgoriile gospodăriei colective „1 Mai", răsunau viile de sunet de trompete. Erau cei mai tineri colectiviști, pionierii care luau parte la festivitatea culesului de vii. Așa este obiceiul aici la Dăbuleni : primii struguri sînt rupți de copii. Și anul acesta tradiția a fost respectată. Cei peste 75 de pionieri care au fost prezenți au adus un ajutor prețios părinților lor. Sub îndrumarea prof. Oprea Cristescu, harnicii copii au cules numai ei peste 12.000 kg.

Anul acesta e rod bogat la Dăbuleni. În sectorul 3, de pildă, (gospodăria colectivă din Dăbuleni numără peste 2500 familii și cuprinde șase sectoare) s-au culeș în unele locuri aproape 15.000 kg. la ha. Șeful sectorului, tovarășul Alexandru Dulea, un om înalt, slăbuț, roșcovan, îmi explică „secretul".

— De fapt, d-ta îți amintești... Erau aici fîșii lungi și înguste de vie pe care fiecare le muncea la voia întîmplării. De cele mai multe ori rămîneau nestropite și se uscau. De cînd le-am unit la un loc, le muncim bine și mai ușor.

Vezi casele acelea albe de dincolo de drum ? continuă el. Acolo, în locul gropilor de odinioară, este acum un centru modern de vinificare. Zdrobitul nu-l mai facem cu picioarele. Avem aici mașini care lucrează repede și mult. O simplă apăsare pe buton și mustul dulce și rubiniu se duce liniștit în budane.

— Vinul este de asemenea bun, zise Costică Mitu, șeful sectorului V. Anul trecut am trimis și în Franța peste 130 de vagoane de vin de Dăbuleni. De strugurii noștri s-a dus vestea în toată țara. Berbecelul, Braghina și Parmacul cresc bine la nisip.

★

Am plecat din vii spre seară. Pe drum m-a însoțit colectivistul Marin Nanu.

— S-au schimbat multe la noi. Uite, căminul cultural făcut de țărani. Acolo-i uzina, acolo-i spitalul, iar dincolo de drum este piatra funerară ridicată acum doi ani în amintirea părinților noștri care au căzut la '907. Ei au cernut nisipurile acestea, sterpe altădată, iar noi, copiii lor, le-am transformat în aur.

Al. GHERGHE

Moravuri și năravuri

IN TREN...

A fost o vreme cînd „cheferul" era la modă în literatură. Schița sau „momentul" literar, anecdota sau farsa, își scoteau cu predilecție bilete de clasa doua și făceau, surîzătoare, caricatura personajelor favorite: domnișoara de pension, craiul cu tresă de sublocotenent de „ață", voiajorul comercial care doarme cu gura căscată, și așa mai departe. Epoca de aur a caricaturii „cheferiste" este, firește, de mult încheiată.

...Și totuși.

Lunea trecută a trebuit să plec la Craiova. În compartiment un marinar în permisie o femeie cu un copil în brațe, un revizor contabil de la o întreprindere cu multe inițiale („dom'le, la Odobești să mă fi trimis acuma, nu la Caransebeș") și un ins care, cînd am deschis ușa, era cufundat în lectura unui buletin „Pronosport" : așadar un loc era liber.

Trenul s-a pus curînd în mișcare, și un clopoțel sprinten a început să anunțe micul dejun. Călătorul din fața mea a împăturit cu grijă buletinul, a desfăcut pe îndelete un pachet și l-a pus, apoi, desfăcut, pe genunchi :

— Nu face să mergi la restaurant, a zis el, cu un rictus. Nu rentează. Uiteaci cașcaval clasa'ntîi: doi lei suta de grame. Te duci acolo, te costă cinci lei suta de grame. Dar ce, e o sută de grame ? Aș. Maxim dacă e nouăzeci...

Oamenii economi și precis îmi plac peste măsură. Tot ce e esențial și grandios pe lumea asta ține de aceste două virtuți : de economie și de precizie. Natura însăși e o mare avară, căci se zice că-și drămuiește foarte sever darul și harul far cine se îndoiește de măreția preciziei, să răsfoiască un tratat de astronomie...

— Dacă bate „Dinamo", să-mi zici mie cuțu', continuă să monologheze, printre aprige înfulecături, omul cel econom și precis. Dau trei la doi pentru prima repriză. Dacă schimbă extremele, dau patru la doi...

...Intre timp niște delicate parfumuri se răspîndiseră în tot compartimentul. Mireasma subtilă a chifteleior prăjite evoca un adevărat paradis, în care fructul oprit n-ar fi fost mărul ci ceapa. Usturoiul făcea și el destule aluzii, iar salamul italian se însinua cu dezinvoltură, obținînd pînă la urmă victoria primei reprize; căci în repriza doua s-a ivit un concurent așa de temut ca brînza de Rockfort. Mărturisesc că-mi plac oamenii mîncăcioși. Ei sînt jovialI, optimiști, și știu să spună anecdote. Cu ei nu te-apucă niciodată urîtul..

— Permiteți ?

Am tresărit și mi-am închircit cît am putut picioarele : vecinul meu de călătorie a făcut din rezidurile acelui prinz copios un ghemotoc cît toate zilele și l-a vîrît sub canapeaua pe care ședeam. Apoi, cu puterea unor plămîni de Hercule, a suflat în firimiturî trimițînd o bună parte din ele în nasul matelotului aflat în permisie: acesta s-a frecat buimac la ochi, crezînd pe semne că e un vînt de forță nouă sau zece. În sfîrșit și-a șters mîinile de perdeaua compartimentului, cu gestul de degajare sublimă al unui veritabil Pilat.

...Mai tîrziu, la Goleșți, a cumpărat prune. La Pitești a cumpărat piersici, la Slatina pere, la Piatra-Olt struguri. Cu simburii prunelor a înfundat scrumierele, astfel că „a fost obligat" să-și stingă țigările numai pe jos. Marinarul s-a supărat :

— De ce nu le aruncați pe fereastră ?

— Păi matale ce ți pasă, că ești învățat cu curentul ! Nu te gîndești la doamna cu copilul de colo ? Ehei, dragă-doamne, cap avem, minte ce ne mai trebuie..

Și, omenos cum era, a continuat să îngrămădească la picioarele noastre simburi și coji. Apoi trenul a oprit, mi se pare, la Balș. Un tinerel blond a deschis ușa compartimentului și a întrebat :

— Mai e vreun loc liber la dumneavoastră ?

— Poftim locul de colo, l-a îndemnat marinarul. Dar tînărul, după ce a privit o clipă covorul vegetal pe care odihneau picioarele noastre, a închis ușa la loc și s-a depărtat cu sfială. M-am uitat atunci la vecinul meu de călătorie, și am surprins pe fața lui o ușoară roșeață. Apoi, cînd și-a stins din nou țigara pe jos, am înțeles că roșeața aceea era semnul suav al unei bune digestii.

N. VĂLMARU

GOGOL

Puțini sînt scriitorii a căror operă a întruchipat mai viu și mai complet realitatea politică, morală și socială a epocii lor, puține opere se impun prin specificul lor național cu autoritatea și savoarea celei pe care a lăsat-o Nicolai Vasilievici Gogol. Gîndindu-mă la el îmi amintesc de cerințele pe care le formula Goethe față de un artist pentru a deveni clasic național : „Cînd el întîlnește în istoria unei națiuni mari evenimente și consecințele lor îmbinate într-o unitate perfectă și semnificativă, cînd din conștiința compatrioților săi nu lipsește măreția, din simțămintele lor profunzimea și din acțiunile lor puterea și consecvența. Cînd el însuși este pătruns de spirit național și cînd, prin geniul său înaltric se simte capabil să simpatizeze atît cu trecutul cît și cu prezentul"...

Prin tot ce a scris : „Taras Bulba", „Mirgorod", „Arabescuri", „Serile în sat la Dikanka" și „Suflete moarte", Gogol răspunde definiției de mai sus. Romanticul Taras Bulba este un elogiu adus patriotismului, setei de libertate și trăire eroică. În Gogol palpită neistovit și frenetic simțul demnității naționale, întreaga lui ființă se lasă legănată de adierile stepei, se bucură de izbînzile bătrînului Taras asupra cotropitorilor și ia în deridere lăcomia neroadă a bătrînului Pliușkin, în care marele scriitor vedea întruchipate viciile boierimii ruginite. „Suflete moarte" este desigur și o luare de poziție față de apucăturile Cicicovilor, burghezi întreprinzători și cinici care nu cunosc nici o reticență chiar și în fața unui proiect atît de bizar, de diabolic, precum comerțul cu lăpturi răposate. Este în această idee o magistrală denunțare a vechii structuri feudale a Rusiei țariste ale cărei instituții toleraU și favorizau decreptitudinea.

Misticismul, picăturile coborîtă de biserică peste mintea înțeleaptă a lui Gogol, a stîrnit reprosurile îndreptățite și îndurerate ale lui Belinski, admirator al geniului gogolian. Dar el, misticismul, n-a putut umbri fondul realist, mesajul de cald umanism al celui care s-a pronunțat astfel cu privire la sensul literaturii și, implicit, al propriei sale opere : „Tine minte — scria Gogol unui prieten — noi, scriitorii, nu sîntem de loc chemați în lume doar pentru sărbători și banchete — ci sîntem chemați aici pentru luptă și de aceea nu trebuie să uităm nici o clipă că fiare dintre noi trebuie să se arunce ca un ostaș viteaz acolo de lupta este mai aprigă".

Cei cărora li aparțin aceste cuvinte s-a născut acum 150 de ani și s-a stins din viață 43 ani mai tîrziu. Prin arta sa el este într-un fel foarte durabil contemporanul nostru.

H. ZALIS

În numărul trecut, în articolul „Cîntarea Romîniei" la paragraful 2, rîndul 5 se va citi „aptitudinea poematică", iar la ultimul paragraf rîndurile 2-3, se va citi „înalte deziderate".

Un mare artist cehoslovac: J. LADA

Cine n-a citit oare celebrul roman al scriitorului I. Hașek, „Soldatul Svejk", de un umor atît de spumos și de ascuțit ? Răsfoind filele acestei minunate cărți am zăbovit însă îndelung

J. LADA : *Din ilustrațiile la revista „Kvitko"*

din loc în loc, acolo unde existau, și asupra unor desene care, în cîteva trăsături simple, rezumative, fixau imagistic o scenă din carte cu o putere de expresie unică. Cîți dintre cititorii acestei cărți n-au admirat inspirata transpunere în desen a sensului unei scene din carte, fixîndu-și în memorie eroii întîmplărilor descrise de scriitor ?

De altfel, trebuie să spunem că aceste desene, îndeosebi felul în care ilustratorul l-a imaginat pe bravul soldat Svejk, au jucat un mare rol în reprezentarea teatrală și cinematografică a cărții lui Hașek. Și iată de ce : Hașek și-a publicat întîi povestirile despre soldatul Svejk în anii 1923-1925, în suplimentele de duminică ale revistei „Ceske Slovo". Foiletoanele lui Hașek apăreau ilustrate cu desene mari cît jumătate de pagină de revistă, în alb și negru, apoi în culori, pe o foaie separată. Desenele au devenit atît de popular încît creatorul ilustrator s-au fixat atît de bine în memoria publicului, încît atunci cînd s-a trecut la dramatizarea operei lui Hașek, în reprezentarea eroilor povestirii, s-a mers cu fidelitate după aspectul fizic sugerat de popularul desenator. Ce minunată confirmare a forței unui talent plastic și ca admirabil exemplu de colaborare între un scriitor și un ilustrator. Numele desenatorului este Josef Lada ; el a încetat din viață curînd, după ce devenise decanul de vîrstă al artiștilor și scriitorilor cehoslovaci.

Cine știe însă că Josef Lada, în afară de ilustrator de cărți, a fost și caricaturist, pictor, scenograf, cineast și... scriitor ? Cartea sa, „Cronica vieții mele", este considerată una dintre cele mai vii și mai plastice descrieri ale satului ceh.

Acesta este satul în care s-a născut Lada : Hrusice, în anul 1887. La Praga, unde a venit în 1901, învață meseria de tipograf : mai important este însă că îl atrăgea desenul ceea ce-l face să urmeze seral un curs la Școala de artă aplicată. Talentul său deosebit îi deschide drumul și, în sfîrșit, în 1906, este admis printre elevii permanenți ai școlii. 1906 este și anul în care Lada execută pentru întîia oară un ciclu de ilustrații la un text literar : era cartea lui I. Havlicek — **„Poveste despre Honzicika și Izolax cea cu părul de aur"**. Limbajul grafic sugestiv, umorul blînd, de un autentic fior liric, spiritul critic ascuțit, incisiv atunci cînd trebuie — coordonate ale personalității și artei lui Lada — l-au făcut, de la început, foarte popular. Ziarele și revistele îi publicau cu regularitate caricaturi și desene. Vorbindu-se despre esența artei lui Lada se citează o pilduitoare zicătoare populară, folosită și de artist în cartea sa autobiografică : **„Buna dispoziție înseamnă jumătate din sănătate"**. O parte însemnată a operei de ilustrator a lui Lada este închinată scrierilor pentru copii. Încă în 1910 el a publicat cartea pentru copii **„Abecedarul meu"**, care era de fapt un ciclu de desene amuzante și instructive. Au urmat apoi o serie de ilustrații la basme și povestiri populare sau ale unor scriitori cehi. În aceste ilustrații, Lada, fiind cunoscător al psihologiei copilului, iubind lumea basmelor și povestirilor populare, se adresează micilor oameni în imagini simple, dar pline de fantezie și umor, captivîndu-le atenția și educîndu-i. Concomitent, Lada a continuat să transpună în desene opere clasice ale literaturii cehe. Și aici artistul lucrează în același stil laconic, de o grafie puternică, sugerînd un tip, un caracter, o situație, prin reliefarea unui singur amănunt și prin estompare, schematizarea sau orientarea completă a altora. Foarte interesantă este opera de pictor a lui Josef Lada. Și în pictură se pot regăsi trăsăturile stilului său grafic : cînd picteză peisaje el generalizează aspectele particulare, urmărind să redea nu frumusețea unei privelști oarecare ci farmecul naturii patriei sale în ceea ce are mai tipic. Iată de ce peisagistica lui Lada are un sens simbolic. Amuzantă, plină de umor este și pictura sa de gen în care înfățișează scene din circiumile sătești.

În deceniul al patrulea începe și activitatea de scenograf a lui Lada, care a creat decoruri, între altele, și la montarea, în 1936, a operei naționale cehe **„Mireasa vîndută"**, de Smetana.

Spirit neobosit, la o vîrstă înaintată, va debuta și în domeniul filmului de desene animate, creînd, din 1945, cîteva filme pentru copii : **„Zicalele", „Dracul", „Cumătra vulpe"**.

Cînd în 1947 i s-a decernat lui Lada titlul de artist al poporului, se consfințea un mare talent și un creator de o uriașă popularitate în țara sa și peste hotare.

Maxim COSMA

MADRIGALUL

Un loc și o etapă interesantă în evoluția artei muzicale ocupă madrigalul, gen care s-a dezvoltat cu deosebire în timpul Renașterii și a însemnat un bun pas înainte spre laicizarea muzicii, aflată pînă atunci sub influența puternică a bisericii.

Creat mai întîi de poeți, madrigalul este preluat de muzicieni, iar în decursul celui de-al XVI-lea secol cunoaște o mare popularitate, izvorîtă din însăși rădăcinile lui folclorice. În Italia, textele lui Petrarca și ale lui Boccaccio sînt puse pe muzică într-o tehnică componistică simplă, care folosește de cele mai adese ori teme populare.

Madrigalul — a cărui patrie poate fi socotită Veneția — își găsește prieteni în Franța, Germania, Țările de Jos și Anglia și este dus la o adevărată strălucire odată cu apariția unor Palestrina, Andrea Gabrieli, Monteverdi, compozitori care vor aduce de altfel arta muzicală pe culmi necunoscute încă pînă la ei, deschizîndu-i drumul spre dezvoltarea pe care a luat-o în decursul secolelor XVII și XVIII.

M. N.

Culesul strugurilor

Fotografia : Al. MENDREA

POȘTA redacției

GH. HENDREA—Zlatna : Articole despre cinematografie puteți găsi în revistele noastre care, în bună parte, se ocupă de această artă atît de populară.

La a doua întrebare : fotografiile actorilor le puteți găsi numai la librărie.

Filmul de care ne scrieți n-a rulat.

IONIȚA DRAGAN—Sarmisegetuza : 1) Epigramele nu sînt publicabile ; 2) Ne străduim pe cît posibil să nu folosim litera mărunță.

AUREL TĂCIULEȚ—Buzău: Nu ne pretindeți să vă răspundem (și încă repede) din moment ce nu știm ce ați dorit să ne întrebați. N-am primit nici un rînd din partea dv. decît rîndurile din scrisoarea în care ne faceați sus-menționata mustrare.

C. ANDRONIC — Iași : Dorind să vă continuați studiile în ramura chimiei, v-am recomanda să vă adresați Centrului școlar de chimie din București, strada N. Filipescu nr. 26.

T. ZUPAN — Orașul Stalin : Lăptișorul de mațcă are o sumedenie de calități. Sînt atît de multe, încît ar trebui să umplem o coloană de revistă cu înșiruirea lor. În revista noastră am publicat anul trecut, la rubrica „Vreau să știu", un articol despre acest produs. Ca să fiți însă mai bine documentați și asupra proprietăților și asupra modului de întrebuințare, este bine să vă adresați întreprinderii „Apicola", strada Lipscani nr. 29, București, cerînd să vă trimită o broșură editată în acest scop.

Pînă la primirea răspunsului este bine să începeți a lua puțin cîte puțin din miraculosul preparat, avînd grijă ca de fiecare dată, mierea de albine să fie bine mestecată, pentru ca lăptișorul să nu rămînă la suprafață.

HALBNER E. GEZA și HELL CAROL — Timișoara: Vom căuta să dăm o și mai mare variație rubricii noastre „Enciclopedia-Magazin", așa după cum doriți. Pentru schimbul de vederi, adresați-vă persoanelor din Iași și Giurgiu care și-au exprimat această dorință.

ION SÎRBU — Gălățuș (Topliță) : Cuvintele profesorului universitar pe care l-ați consultat în legătură cu lucrările dv. ni se par și nouă îndreptățite. Nu aveți însă dreptul să considerați că de la prima lucrare ați și atins perfecțiunea. Orice mașină nouă are nevoie de o perioadă de rodaj. În sens figurat, încercările pe care vi le recomandăm să le mai faceți sînt un fel de... rodaj literar. De pe urma lui va avea de cîștigat felul dv. de a concepe lucrările, stilul. Cu entuziasmul care vă caracterizează, veți putea să realizați — sperăm — lucruri interesante.

ALEXANDRA P. — București : Dacă cuvîntul de care ne întrebați înseamnă în limba respectivă pălanjen, atunci așa este... Am aflat și noi ceva cu ocazia aceasta, fiindcă nu am avut niciodată pretenția și nici nu o vom avea să învățăm numai noi pe alții.

P. VASILESCU — Brăila: Gay Lussac, despre care vă interesați, este un fizician francez, născut la Saint-Leonard. A trăit între anii 1778—1850. El a descoperit legea dilatației gazelor. În 1804 a făcut două ascensiuni cu balonul (prima oară cu alt fizician, Biot, a doua oară singur), depășind altitudinea de 7.000 de metri, pentru a studia scăderea cîmpului magnetic terestru. În colaborare cu Thénard, el a demonstrat că clorul este un corp simplu și a descoperit borul.

Cînd veți citi despre încercările făcute pentru studierea cîmpului magnetic, la modesta înălțime de 7.000 metri, veți zîmbi, poate. Rachetele sovietice au atins înălțimi colosale, iar studiul cîmpului magnetic se face nu numai asupra pămîntului, ci s-a trecut și la alți aștri cerești, cum este, de exemplu, luna.

TOMA ERDOS — Brad : Scrisoarea dv. am citit-o cu mult interes, chiar dacă nu fot ceea ce propuneți sînt lucruri realizabile.

Sînteni de părerea dv. că în revista „Magazin" să apară mai multe prezentări scurte de cărți, nu numai din domeniul literaturii, ci și al științei.

De asemenea vom căuta să publicăm — pe cît posibil — și caricaturi cu adresă precisă.

E interesantă propunerea de a se înființa o rubrică „Cititorii despre cărți și reviste", numai că această propunere ar putea fi folosită mai bine de o revistă cu caracter beletristic. Este însă tărîcvă propunerea de a organiza un concurs de recenzii în cinstea zilei de 7 noiembrie. Nu vedem cum am putea, în mod practic, să organizăm prin revistă învățarea unor limbi străine. Lucrul pe care l-am face, ar fi inferior celui întreprins de manual sau de cursul predat de un profesor.

Rubrica „Universitatea populară" pe care o propuneți are un echivalent în cea intitulată „Enciclopedia Magazin". În cadrul ei sînt publicate o seamă de lucrări, scrise de specialiști, la cererea cititoril

Antarctica

Recent au început la Washington lucrările conferinței pentru Antarctica la care participă: U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Franța, Argentina, Australia, Belgia, Chile, Noua Zeelandă, Norvegia și Uniunea Sud-Africană. În cadrul acestei conferințe, convocată în conformitate cu hotărîrea comună a țărilor membre ale programului antarctic al Anului Geofizic Internațional, urmează a se stabili un regim internațional care, prin folosirea Antarcticei exclusiv în scopuri pașnice să contribuie la menținerea păcii și să preîntîmpine transformarea acestei regiuni într-o sursă de frictiuni și de încordare în relațiile dintre state.

Pămîntul necunoscut din Sud

Despre conturul acestui continent care fusese denumit „Terra australis incognita" — adică pămîntul necunoscut din Sud — multă vreme nu s-a știut nimic și indicațiile de pe diferite hărți variau în funcție de imaginația celor care le întocmeau. Cu cît însă corăbiile care navigau prin oceanele Atlantic, Indian și Pacific pătrundeau tot mai departe spre Sud, cu atît hotarele continentului necunoscut păreă se depărtau; Antarctica își păzea cu strășnicie tainele...

Meritul de a fi descoperit continentul legendar a revenit primei expediții ruse în Antarctica, efectuată sub conducerea lui Bellinghausen și Lazarev. Data de 28 ianuarie 1820, cînd pentru prima dată membrii expediției au ajuns în apropierea coastei continentului Antarctic, au văzut acest țărm și s-au convins cu toată certitudinea că în fața lor se află „pămîntul necunoscut", a intrat în istoria științei geografice ca dată a descoperirii celui de al șaselea continent — Antarctica. Situat în regiunea Polului Sud acest continent se întinde pe o suprafață de 11,3 milioane km. pătrați; dacă socotim însă și ghețurile continentale care se întind în mare, suprafața continentului Antarctic se ridică la peste 14 milioane km. pătrați, ceea ce întrece cu mult suprafața Australiei și Oceaniei și chiar și suprafața Europei.

Deși de la identificarea celui de al șaselea continent a trecut mai bine de un secol, datorită temperaturilor neobișnuit de scăzute, a perioadelor lungi de întuneric, a vînturilor care se transformă adesea în uragane și în primul rînd a lipsei aparatelor și mașinilor necesare, studierea Antarcticei s-a desfășurat cu multă greutate. Astfel se explică de ce pe hărțile celui mai sudic continent mai există încă și astăzi „pete albe".

Dezvăluirea tainelor Antarcticei

Cercetările oamenilor de știință, îndeosebi cele întreprinse în cadrul Anului Geofizic Internațional, au avut drept rezultat un bogat material științific. Un deosebit aport l-au adus la cunoașterea Antarcticei exploratorii sovietici. Cît de însemnat este acest aport se poate vedea și din faptul că din cele 24 de stațiuni de cercetări din Antarctica șase aparțin Uniunii Sovietice.

Cercetînd vasta regiune cuprinsă între polul geomagnetic și polul inaccesibilității relative, regiune care pînă la începutul cercetărilor în cadrul A.G.I. era o pată albă pe harta Polului sud, exploratorii polari sovietici au introdus modificări însemnate în harta geografică a acestei regiuni.

Unul din cele mai importante rezultate ale cercetărilor întreprinse de oamenii de știință sovietici constă în faptul că s-a stabilit definitiv că Antarctica nu este o insulă și nici arhipelag, ci un continent al ghețurilor, pe care nu există vegetație.

Ca urmare a unor cercetări minuțioase, au fost descoperite noi formații geografice necunoscute științei. Descoperirile principale s-au făcut în regiunile țării Bansare, a țării regelui George și țării lui Oateș. De asemenea, s-a stabilit că ghețarii Ninnis și Merz, observați pentru prima oară în Antarctica răsăriteană la începutul acestui secol de către expediția lui Douglas Mawson, au contururi cu totul diferite de cele indicate pe hărțile vechi și dimensiuni cu mult mai mici.

În regiunea Antarcticei de est, la o distanță de 435 km. de litoralul Mării Davis, glaciologii sovietici au stabilit că grosimea gheții atinge 3800 m., iar sub stratul de gheață se află o depresiune adîncă cu o lățime de pînă la 130 km. Depresiunea este așezată la 800—1000 m. sub nivelul mării. Într-o altă regiune, situată între stațiunile de cercetări sovietice Pionierskaia și Komsomolskaia, glaciologii sovietici au identificat sub gheață un platou avînd o înălțime de aproximativ 250 m. deasupra nivelului oceanului. După cum au arătat sondajele seismice, deasupra acestui platou se întinde un strat de gheață cu o grosime de 3400 m. În același timp, oamenii de știință sovietici au descoperit în straturile de gresie din Antarctica rămășițe de lemn carbonizat și urme de frunze ale diferitelor plante care creșteau aici cu multe milioane de ani în urmă. În această privință, descoperirea cea mai interesantă a fost făcută pe malul Ingrid Christensen. Aici, în regiunea denumită de exploratorii sovietici de la pol „Valea morții", pe o distanță de peste 10 km. de-a lungul țărmurilor unor lacuri cu apă amară-sărată, s-au găsit cadavre bine conservate de morse, foci crabavere, albatroși uriași, pinguini și altele. Toate acestea dovedesc că de mult de tot, cu milioane de ani în urmă, aici era o climă mai caldă care a permis existența unei vegetații variate și a unei faune bogate. Cercetările întreprinse au arătat de asemenea că în subsolul Antarcticii există multe zăcăminte de preț: aur, argint, cărbune, minereuri de plumb și cupru; sînt indicii că ar exista chiar și minereuri de uraniu.

În perioada Anului Geofizic Internațional, în urma observațiilor efectuate de exploratorii sovietici s-a constatat că „polul frigului" de pe globul pămîntesc s-a deplasat din regiunea Oimeakov (Siberia răsăriteană) spre regiunile centrale ale Antarcticei. Acest lucru este pe deplin confirmat dacă avem în vedere că în regiunea stațiunilor științifice sovietice a fost înregistrată temperatura de minus 87,4 grade Celsius. Rezultatele cercetărilor aduc lumină în importanta problemă a circulației generale a atmosferei, una din problemele principale care au figurat în programul A.G.I.

La Conferința privitoare la Antarctica ce se desfășoară în prezent la Washington s-a realizat un prim acord cu privire la folosirea acestui continent exclusiv în scopuri pașnice și la interzicerea în Antarctica a oricăror măsuri cu caracter militar. Faptul este desigur îmbucurător. El ar putea constitui începutul unei înțelegeri pe plan politic în interesul păcii între reprezentanții mai multor țări al căror savanți au demonstrat că există posibilitatea realizării unei colaborări pe plan științific.

Florian JURCA

O ZI LA KIEV

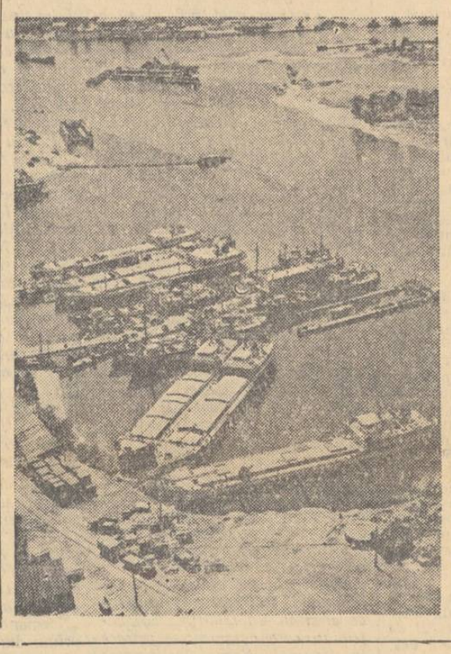

Cu toate că toamna ucraineană este mai răcoroasă decît cea de pe plaiurile noastre, pe tot parcursul nostru prin Kiev, ca și de altfel în întreaga noastră călătorie prin Țara Socialismului victorios, ne-a încălzit însă dragostea și căldura cu care am fost împresurați de către oamenii sovietici.

Străvechiul și în același timp nou Kiev îți oferă de la începutul intrării în el imaginea unui oraș-grădină. Și aceasta nu este numai o simplă comparație, ci un fapt real, căci jumătate din teritoriul de 76.000 hectare pe care se întinde Kievul o formează parcurile, grădinile și celelalte spații verzi.

Marea expoziție economică

Ziua destinată vizitării Kievului, care de data aceasta ne pare extrem de scurtă, o împărțim în două: pînă la prînz — vizitarea Expoziției experienței înaintate a economiei naționale a R.S.S. Ucrainene, iar după amiază — plimbare cu autocarele prin oraș.

Expoziția experienței înaintate a economiei Ucrainei Sovietice este situată în imediata apropiere a Kievului. Ea cuprinde 13 clădiri — pavilioane zidite într-un frumos stil ucrainean, ornamentate cu motive inspirate din arta populară ucraineană. În afară de pavilioane imensul teritoriu al expoziției cuprinde o serie de grădini, parcuri, alei și cîmpuri de experimentare agricolă.

Expoziția oferă vizitatorului ansamblul realizărilor industriei, agriculturii, științei și tehnicii, culturii și artei și în general a tuturor ramurilor economiei și domeniilor de activitate a oamenilor muncii din Ucraina. Timpul nostru de o fumătate de zi fiind prea scurt pentru a putea vedea măcar în mod fugitiv întreaga expoziție, ne-am mărginit a vedea doar cîteva din principalele sale pavilioane. Dar și în acest fel văzînd, aflîndu-te în fața nenumăratelor exponate care de care mai interesante, nu știi asupra cărora să zăbovești și în același timp să nu întîrzii nici prea mult într-un loc pentru a putea cuprinde și privi cît mai multe lucruri. Trecînd prin pavilioanele ce oglindesc puternica dezvoltare industrială a Ucrainei în anii Puterii Sovietice nu știi ce să admiri mai mult: machetele unor uzine siderurgice și metalurgice complet automatizate, combina de săpat tunele, gama întreagă a mașinilor unelte grele, de ultimul tip, produsele electrotehnice (aparate de radio, televizoare, aparate de precizie, aplicații ale ciberneticii) motociclete, biciclete, mașini de uz casnic etc. Vizitînd sectoarele industriale ale expoziției poți să-ți dai seama de viguroasa dezvoltare economică a R.S.S. Ucrainiene, care din punct de vedere al nivelului dezvoltării industriei grele și a unor produse industriale pe cap de locuitor, a depășit deja Marea Britanie, Franța, Italia și Japonia.

Cu același interes am vizitat și sectorul mecanizării și electrificării agriculturii, unde sînt expuse cele mai noi tipuri de mașini agricole. Aici pot fi văzute tractoare de toate tipurile adaptabile celor mai variate munci agricole, puternica combină de cereale S.K.-3, distinsă cu medalia de aur la Expoziția Internațională de anul trecut de la Bruxelles, mașina cu dispozitiv electromagnetic pentru semănat în pătrat, mașina pentru curățat și încărcat sfecla de zahar avînd o productivitate de 60 tone pe oră, mașina pentru amestecat și încărcat îngrășăminte organice și minerale cu o productivitate de 40 tone pe oră fiind minuită de un singur om, și multe alte mașini agricole de înaltă productivitate menite să înlocuiască aproape total munca manuală.

Pavilioanele culturii cerealelor, pomiculturii, viticulturii ca și acela al zootehniei demonstrează succesele minunate dobîndite de colhozurile și sovhozurile Ucrainei — care în anul acesta a depășit S.U.A. în ce privește producția de lapte pe cap de locuitor.

Dar realizările minunate văzute aici nu înseamnă ceva static, de nedepășit. Ele reprezintă numai o etapă în drumul înaintării spre comunism a Țării Sovietice. Peste tot — în pavilioanele industriei ca și în cele ale agriculturii, graficele și panourile indică dezvoltarea și mai grandioasă pe care o va lua economia în decursul planului septenal, abundența și belșugul ce vor fi create spre folosul oamenilor în perioada construcției desfășurate a comunismului.

Expoziția Ucrainei Sovietice, reorganizată din anul trecut și care are un caracter permanent, nu constituie numai o trecere în revistă a succeselor dobîndite de poporul ucrainean în opera construcției comuniste, ci ea este în același timp și o școală a experienței înaintate menită să împărtășească sutelor și miilor de vizitatori zilnici, cele mai avansate metode ale fruntașilor în industriei, agriculturii, științei și culturii ucrainene.

Renașterea orașului

A doua parte a zilei petrecută la Kiev o consacrăm vizitării orașului. După masa luată la restaurantul „Inturist", îmbarcați în autobuze comode și însoțiți de amabilii ghizi ai „Inturist"-ului ce cunosc bine limba romînă, pornim să facem turul orașului.

Kievul — acest centru slav milenar, — este astăzi, după Moscova și Leningrad, al treilea oraș ca mărime și importanță al U.R.S.S. Așezat pe colinele de pe malurile Niprului, el este unul dintre cele mai frumoase orașe ale Uniunii Sovietice. Privit de pe mal, din locul numit colina lui Vladimir, Kievul îți desfășoară în fața ochilor o panoramă spectaculoasă, de neuitat.

Intemeiat pe la sfîrșitul secolului al X-lea de cneazul Vladimir, orașul Kiev este o adevărată comoară de monumente istorice și arhitectonice ale vechii Rusii Kievene. Printre acestea locul de frunte îl ocupă renumita catedrală Sofia cu cupolele sale aurite, zidită prin secolul al XI-lea. Mozaicurile și frescele din interiorul catedralei reprezintă un tezaur al vechii arte ruse. În sarcofagul de marmură albă, cîntărind peste 6 tone, din interiorul bisericii, se păstrează pînă acum osemintele ctitorului acestei biserici — cneazul Iaroslav cel Înțelept.

Deși Kievul în perioada războiului criminal antisovietic a fost distrus de hitleriști în proporție de aproape 50 la sută, în anii de după război noile construcții ridicate îi dau o grandoare și o măreție proprie epocii comuniste.

Plimbarea pe Kresciatik — magistrala principală și cea mai frumoasă a Kievului, largă de 76 de m. avînd pe o parte blocuri de locuințe cu cîte 7—14 caturi, iar pe cealaltă — clădiri ale instituțiilor administrative — toate împodobite cu ceramică albă, te face să simți cu adevărat patosul lumii noi invincibile născută în Octombrie 1917. Degeaba trupele lui Hitler au distrus Kreșciatikul în proporție de peste 80 la sută, căci el este astăzi mai frumos și mai măreț de cum era pînă atunci. Multe din clădirile noi ale Kievului răsar ca din pămînt pe toate cele 13 șantiere de construcții situate în diferite părți ale orașului. În anii următori vor fi date în folosința locuitorilor Kievului clădiri cu o suprafață locativă de 4 milioane m.p. Pentru buna desfășurare a transportului în comun, în 1960 se va construi prima rețea a metroului din Kiev în lungime de 11 km.

★

Cu toate că timpul petrecut în capitala Ucrainei Sovietice a fost atît de scurt, ziua aceasta trăită în orașul Kiev, printre monumentele și locuitorii săi, a lăsat asupra noastră o puternică impresie și amintire de neuitat a lumii noi, comuniste.

Gavril HORJA

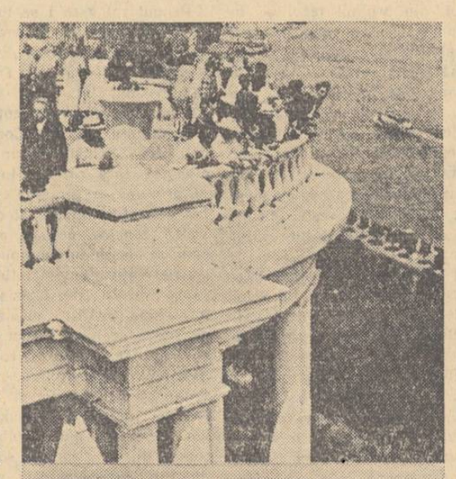

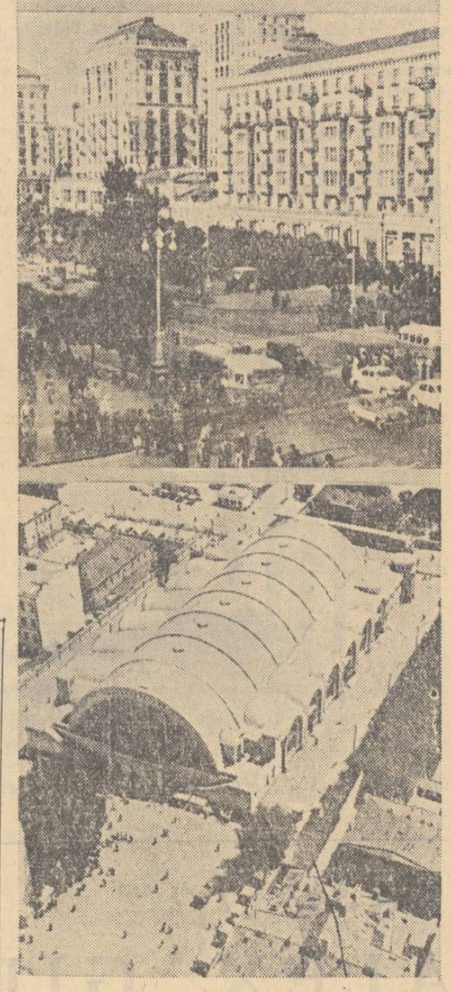

Imagini din Kiev. De sus în jos: Pe malul legendarului Nipru; Kresciatik; Piața Kolhoznică.

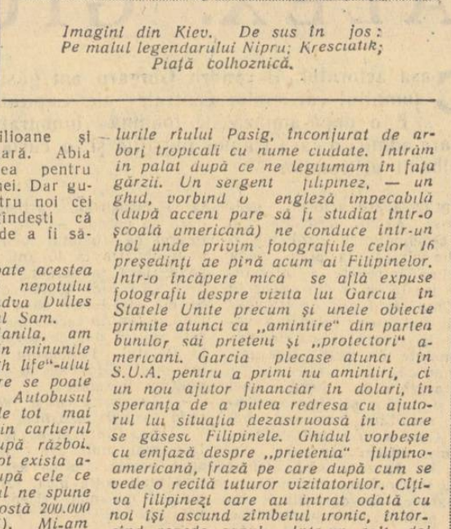

CU TRENUL PRIETENIEI

Note dintr-o recentă călătorie în Extremul Orient

Aterizare forțată la Manila

Insulele din vastul arhipelag al Filipinelor apar treptat din apele Oceanului Pacific, lucind cu niște perle în bătaia soarelui de dimineață. O avarie la un motor al avionului cuadrimotor cu care ne întorceam din Japonia, ne-a silit să aterizăm forțat la Manila, pentru o perioadă mai lungă. Pe măsură ce ne apropiem de aeroport, cuprindem cu privirea peisajul muntos, împădurit, al imensei insule Luzon pe care se află capitala Filipinelor. După ce aterizăm cu bine, părăsim aeroportul, unde căldura umedă este înăbușitoare și plecăm cu un autobus spre centrul orașului Manila, situat la circa 20 km. depărtare.

Trecem pe lîngă lanuri de orez cufundate în apă. De-a lungul șoselei apar numeroase barăci ale aviației militare. Te aștepți ca în aceste insule atît de izolate, în inima Oceanului Pacific, unde numai taifunul își face uneori mendrele, să domnească o atmosferă pașnică. Dar situația e altă: deși războiul s-a terminat de mult și în Filipine, văzduhul Manilei e răscolit de numeroase avioane de vînătoare cu reacție, însemnate cu o stea albă (semnul distinctiv al aviației americane) care fac un zgomot asurzitor.

Pe lîngă noi, pe șosea, trec în goană nebună mașini militare. Inscripția „U. S. Air Force" — (Forțele aeriene ale S.U.A.) — este tot ce am putut deslușì la ele. Am fost tentat să gîndesc că poate avionul cu care am venit a nimerit în S.U.A... Îmi amintesc totuși cu precizie că deasupra intrării aeroportului scria „MANILA", oraș care se află la mii de kilometri de frontierele Statelor Unite.

Instalațiile militare de pe parcurs contrastează neobișnuit cu peisajul tropical splendid al regiunii, care te îndeamnă mai curînd la visare decît la război. Drumul pe lîngă descoperă frumusețea acestor insule cu vegetație luxuriantă, unde se spune că primăvara este veșnică. Palmierii se unduiesc în bătaia brizei, iar pe valurile oceanului de un albastru închis care scaldă țărmul, se leagănă ușor mai multe vase... militare, aflate în rada.

De-a lungul șoselei care trece pe lîngă faleză vedem o puzderie de chioșcuri de vară, apoi baruri și restaurante moderne. Numeroși bărbați, îmbrăcați modest, lenevesc la soare, părînd să nu aibă nici o ocupație. Un tînăr cu un coș în brațe care strigă „maiz! maiz!" este asaltat de acești oameni, care cumpără pentru cîțiva gologani porumb fiert. Aflăm că acești sînt somerii Manilei.

În autobusul ce ne duce spre „Hotel Tranzit", se află mulți americani, mai virstnici, oameni de afaceri sau turiști. Unii dintre ei vorbesc despre Filipine ca despre o veche moșie. De fapt, Filipinele au căzut sub dominația S.U.A. la sfîrșitul secolului trecut, după „eliberarea" lor de sub dominația spaniolă. Un american cu ochelari auriți, mestecînd cu dinții o havană groasă, remarcă aspectul sărăcăcios al multor locuințe și al trecătorilor. Își amintește de Manila din anii războiului, cînd trupele americane debarcaseră aci pentru a izgoni pe japonezi și pentru a restabili dominația S.U.A. asupra acestei insule. Orașul nu pare să se fi schimbat prea mult de la război încoace.

Cu bulevarde largi în centru și case în stil spaniol, vechi, masive, cu arcade și balcoane care îți amintesc de Sevilla, Manila pare copia unui oraș spaniol de provincie, din bătrîna Spanie sau de undeva din America de Sud. Ceea ce surprinde este faptul că peste tot se văd numai nume spaniole și se aude vorbindu-se ori spaniola ori limba engleză, cu toate că Spania, America Latină și Statele Unite sînt la mii de kilometri depărtare.

Un aspect caracteristic al orașului Manila îl constituie miile de case sărăcăcioase din lemn și tablă, ridicate pe pari, — mai ales în cartierele mărginașe, — din cauza mizeriei și a inundațiilor dese provocate de taifun. Vilele luxoase din cartierele noi ale capitalei filipineze contrastează puternic cu miile de cocioabe pe care le-am zărit pretutindeni la Manila, chiar și lîngă hotelurile moderne din centru.

★

Manila, întemeiată în 1571 — la cinci decenii după descoperirea insulelor Filipine de către Magellan — își trage numele de la o plantă numită „nila" ce plutește pe rîul Pasig care taie orașul, (iar cuvîntul „ma" înseamnă „acolo este"). În oraș s-au mai păstrat o serie de monumente vechi amintind vremurile întunecate ale stăpînirii colonialismului spaniol, care au durat aproape patru secole. Ne oprim la ruinele vechiului fort Santiago unde, spre sfîrșitul secolului trecut, a fost împușcat de colonialiști unul din eroii naționali ai poporului filipinez, scriitorul și luptătorul pentru libertatea poporului său, José Rizal.

Vizităm muzeul Rizal, modest și simplu, unde în cîteva vitrine sînt expuse unele obiecte personale ale lui Rizal precum și operele sale celebre în lumea întreagă, printre care „Noli me tangere" în care el biciuiește aroganța și despotismul guvernului și clerului spaniol și „El Filibusterismo" în care demască nedreptatea făcută de ocupanți poporului filipinez.

Cîțiva tineri filipinezi care m-au văzut privind atent scurtul film al vieții lui Rizal mă întreabă curioși la ieșire, din ce țară sînt?

Romînia? Nu am văzut niciodată venind la noi oameni din țara voastră — mi-au răspuns ei. Guvernului nostru nu-i plac relațiile cu țările democratice iar ziarele nu au voie să scrie despre țările socialiste. La drept vorbind, nu putem spune că trăim într-o țară liberă, căci de fapt stăpînii țării nu sîntem noi, ci străinii, care au venit să ne „elibereze".

M-au rugat să le fac o fotografie în semn de amintire. I-am privit îndelung, gîndindu-mă cît de dureros s-au înlănțuit trecutul și prezentul poporului filipinez. La cîțiva pași de muzeul Rizal observăm niște grote din piatră, cu înfățișare sinistră, care amintesc de ocupația japoneză din 1541—1545. Sînt celulele în care, după cum citim pe o placă memorială din fața lor, în februarie 1945, nu mai puțini de 600 de filipinezi au fost torturați și uciși de către militariștii japonezi care invadaseră Filipinele. Urmele gloanțelor și ale exploziilor de bombe, pe care le vedem la tot pasul și azi, pe zidurile multor case din Manila, arată că lupta pentru izgonirea ocupanților japonezi nu a fost de loc ușoară. Pînă și vechea catedrală catolică, care era dobodită arhitecturala a acestui oraș, construit în secolul XVI, nu a fost cruțată de bombe, după cum se vede. Poporul filipinez a luptat cu dîrzenie împotriva ocupanților... Dar n-a scăpat nici azi de ei.

Deși în mod formal se numesc „republică independentă", Filipinele sînt de fapt și azi o colonie a S.U.A., așa cum au fost și înainte de invazia japoneză. Cu ajutorul clicii conducătoare din Filipine, Statele Unite exercită controlul politic, economic și militar asupra țării. Guvernul proamerican din Filipine a instaurat un regim de teroare, pentru a înăbuși lupta de eliberare a poporului filipinez. Organizațiile muncitorești au fost interzise, la fel cu și partidele de stînga. Partidul Comunist din Filipine a fost interzis în 1948. În 1951, cele mai mari organizații sindicale filipineze, Congresul organizațiilor muncitorești, precum și Federația muncitorilor din Filipine, a, cuzate că sînt „subversive", au fost de asemenea interzise. Dar poporul filipinez n-a renunțat la lupta pentru eliberarea sa.

Viața culturală la Manila mi s-a părut săracă. În capitala Filipinelor nu există nici operă, nici teatre. Am citit într-o publicație filipineză că uneori se organizează concerte sau spectacole teatrale cu artiști... importați din S.U.A. Trecînd noaptea pe străzile orașului am privit reclamele tipătoare ale cîtorva cinematografe. Peste tot numai filme americane de duzină: „Ultimul gangster", (pe afiș se vede figura unui uriaș crispat, ce ține un pumnal însîngerat în mînă) „Cele 10 porunci", „Șarpele Mujă" și altele la fel. Nu se poate spune că S.U.A. nu contribuie la „culturalizarea" populației din Filipine...

Cît de departe merge această americanizare a modului de viață se vede și din faptul că pînă și limba oficială din Filipine, după cum recunoaște și o carte americană despre Manila, intitulată „Introducing Manila" și după cum mi-au spus o mulți filipinezi, este în primul rînd engleza, apoi spaniola și la urmă limba națională, tagalog, o limbă de origine malaieză. O profesoară filipineză, cu care am stat de vorbă întîmplător, a remarcat cu ironie vădită că limba tagalog se predă în școli... doar de două ori pe săptămînă, ca orice limbă străină. Micul filipinez este așadar silit să învețe primele noțiuni în engleză! În consecință, nu m-am mai mirat cînd, rugînd pe un filipinez să-mi traducă un pasaj dintr-o carte de istorie a Filipinelor scrisă în limba tagalog, pe care o găsisem în holul hotelului, la un mic stand, el s-a scuzat jenat, într-o engleză destul de corectă, că nu-și cunoaște prea bine limba națională! Figura trădă totuși un om instruit!

★

Circulația de pe străzile Manilei are curiozitățile ei. Ici colo dacă am întîlnit un autobus modern, în schimb străzile sînt invadate literalmente de un soi de „diligențe" vitice, de culoare roșie, numite „gitnes", în care se înghesuie, sub covîltirul de pînză, 8—10 persoane și care au fost la ori-gine jeep-uri americane, rămase din timpul războiului și vîndute filipinezilor. Ei le-au transformat în „mijloace populare" de transport. Pe lîngă acest nolan de „autobuse" locate, care uneori formează adevărate cortegii, trec în viteză limuzine americane de ultimul tip, în care se lăfăie profitorii regimului, cît și numeroși străini ce țin în mîinile lor soarta acestui popor de 23.000.000 de suflete. Zadarnic am căutat să văd la Manila vreo firmă scrisă în limba tagalog; numai nume spaniole și reclamele stridente în limba engleză ale marilor firme americane, „Caltex", „International Havester" și altele, care stăpînesc întreaga economie a Filipinelor. Bogatul pămînt al insulelor Filipine aă recolte îmbelșugate de trestie de zahăr, orez, porumb, tutun. Aci se află întinse plantații de cauciuc, precum și renumita „cînepă de Manila", pentru fabricarea olgoanelor de vapoare. Iar subsolul Filipinelor, după cum recunoaște oricine, conține mari zăcăminte de aur, argint, fier și alte minereuri. De aceste bogății nu se bucură poporul filipinez, ci monopolurile americane. Țăranii filipinezi, exploatați sîngeros, lucrează în condiții de nedescris pe marile moșii și plantațiile ale străinilor și latifundiarilor filipinezi.

La Manila am văzut un mare număr de barăci care mi s-a spus că au apă, rut odată cu soldații americani. Clientela lor obișnuită o formează afaceriștii străini și indigeni sau „băieții" din Nebraska sau Texas! „La noi viața e foarte scumpă" — aceste cuvinte le-am auzit pretutindeni, ca un refren trist în convorbirile cu diferiți filipinezi. Pînă și presa americană a recunoscut înapoierea economică a Filipinelor, această „perlă a Orientului".

Am cumpărat o broșură despre Manila editată de o asociație americană și am găsit aci unele sfaturi pentru turiștii americani, cărora li se recomandă să aducă de acasă îmbrăcăminte, încălțăminte și alte obiecte de uz personal deoarece în Filipine aceste lucruri sînt „foarte scumpe".

O funcționară de la o societate de transporturi aeriene din Manila, cu care am stat de vorbă în așteptarea plecării avionului, mi se plîngea că în ultimul an viața s-a scumpit cu 40 la sută și că din salariul ei de 250 de pesos lunar nu mai poate cumpăra mare lucru, cu toate că este singură. „Sînt multe familii de muncitori care trăiesc de azi pe mîine, doar cu 120 de pesos — spunea ea. Dar ele au nevoie de cel puțin 400-500 de pesos. S-au scumpit mult textilele, chiriile, alimentele. Prețul orezului s-a dublat. Nu știu ce voi mai face mîine, căci viața continuă să se scumpească".

Pe străzile orașului, în plin centru, am fost asaltați la tot pasul de indivizi dubioși, care pentru cîțiva pesos, ne-au propus tot soiul de afaceri necurate, oferindu-se să ne facă „mici" servicii, nelipsind bineînțeles nici invitația la casele de toleranță, despre care și presa filipineză recunoaște că sînt un adevărat flagel.

Am întrebat pe șoferul taxiului care ne ducea în oraș, un filipinez — Manuel — cu tenul măsliniu, închis ca toți concetățeni lui: „De ce aproape toate casele sînt prevăzute cu gratii? — „Avem mulți ladrones" (hoți) — mi-a spus el. Dar mai trist este că avem prea mulți someri, aproape două milioane și jumătate în întreaga țară. Abia reușesc să-mi scot pîinea pentru mine și cei patru copii ai mei. Dar guvernul nu face nimic pentru noi cei care muncim. Și cînd te gîndești că țara noastră este departe de a fi sărăcă".

Filipinezii se plîng că toate acestea sînt rezultatele „ajutorării" nepotului filipinez (cum a numit cîndva Dulles Filipinele) de către unchiul Sam.

În timp ce-am stat la Manila, am fost duși să vedem una din minunile acestui oraș, cartierele „high life"-ului singurele „realizări" cu care se poate mîndri guvernul Garcia! Autobusul defilează prin fața unor vile tot mai frumoase și mai elegante din cartierul San Lorenzo, construite după război. Nici nu-mi închipuiam că pot exista asemenea vile la Manila, după cele ce văzusem pînă atunci. Ghidul ne spune că o casă în acest cartier costă 200.000 de pesos (100.000 de dolari). Mi-am amintit de suma mizeră cu care se chinuie s-o scoată la capăt în fiecare lună muncitorii filipinezi, nemaivorbind de numărul mare al muncitorilor fără de lucru. O placă metalică arată că am intrat pe o stradă particulară care aparține proprietarului unei asemenea vile. Parcul Forbes, care urmează, este și mai elegant. Aici, prețul vilelor trece de 300.000 de pesos, o sumă astronomică pentru filipinezul de rînd! Se pare că bogătașii din Manila își măsoară „greutatea" în societate după valoarea vilelor! L-am întrebat pe ghid cine anume locuiește aici. Unul dintre vecinii mei din autobus, un american bine hrănit, m-a privit, vădit intrigat de întrebarea mea. Pînă să-mi răspundă ghidul, mașina s-a oprit brusc și americanul care a coborît a intrat într-una din vilele somptuoase unde locuiește directorul unei mari firme americane din oraș. N-am cerut alte explicații ghidului...

★

Ne-am oprit în centrul Manilei, la palatul Malacanan, reședința președintelui Filipinelor, Garcia, situat pe malurile rîului Pasig, înconjurat de arbori tropicali cu nume ciudate. Intrăm în palat după ce ne legitimam în fața gărzii. Un sergent filipinez, — un ghid, vorbind o engleză impecabilă (după accent pare să fi studiat într-o școală americană) ne conduce într-un hol unde privim fotografiile celor 16 președinți de pînă acum ai Filipinelor. Într-o încăpere mică se află expuse fotografii despre vizita lui Garcia în Statele Unite precum și unele obiecte primite atunci cu „amintire" din partea bunilor săi prieteni și „protectori" americani. Garcia plecase atunci în S.U.A. pentru a primi nu amintiri, ci un nou ajutor financiar în dolari, în speranța de a putea redresa cu ajutorul lui situația dezastruoasă în care se găsesc Filipinele. Ghidul vorbește cu emfază despre „prietenia" filipino-americană, frază pe care după cum se vede o recită tuturor vizitatorilor. Cîțiva filipinezi care au intrat odată cu noi își ascund zîmbetul ironic, întorcînd repede capul... Într-un colț, doi vlăjgani din poliția militară cu uniforme kaki și cu pistoale grele la centură, privesc cu ochi reci pe vizitatori.

Mi-am amintit de un afiș pe care l-am văzut la aeroportul din Manila și care face reclama „ajutorului" acordat de S.U.A. Filipinelor, prin așa numitul „acord de asistență mutuală". Afișul reprezintă militari americani instruind aviația, marina și armata filipineză, chipurile, contra „agresiunii" (?) și pentru „progresul ei economic". Se pare însă că filipinezii nu sînt prea convinși că un asemenea „ajutor" poate contribui cu ceva la prosperitatea și fericirea lor.

Am părăsit Manila pe o ploaie torențială. Muncitorii de pe aeroport stăteau ca pe ghimpi la gîndul că s-ar putea ca din cauza ploii să nu mai găsească la întoarcere cocioabele lor. Uitîndu-mă la ei și recapitulînd în memorie tot ce am văzut și am aflat în cursul scurtului popas la Manila m-am gîndit că nemulțumirile care se adună treptat în inima poporului filipinez pot deveni într-o zi un adevărat taifun care va mătura de pe cei care l-au îngenunchiat țara.

Al. GHEORGHIU

DE PRETUTINDENI

SÎNT 100 de ani de cînd, din gara Bloomington (S.U.A.) a pornit un tren care avea și un vagon deosebit. În acel vagon se afla un pat de campanie, într-un colț o sobiță radia căldură, iar cîteva lumînări asigurau lumina. Astăzi, numele „inventatorului" vagonului de dormit Pullman figurează în dicționarele a 20 de limbi.

IN ITALIA, Sf. Francisc este sărbătoarea animalelor. Cu acest prilej, autoritățile din Napoli au „grațiat" 20 de cîini condamnați la moarte (fuseseră găsiți vagabondînd). Un banchet în toată legea, la care li s-a servit cîinilor oase, biscuiți și brînză, a precedat eliberarea patrupezilor.

UN POMPIER voluntar din Windischgarten (Austria) a fost arestat, dovedit că este autorul a 6 incendii din localitate. Interogat, el a explicat organelor de anchetă că a pus focul pentru a menține „în formă" pe colegii săi.

ȘOARECII de cîmp care s-au aciuat în orga unei biserici din Goulceby (Anglia) rod numai clapele negre ale acestui instrument, clapele albe rămânînd neatinse. Alimentul lor favorit îl formează însă luminările. De luni de zile experții se străduiesc zadarnic să izgonească șoarecii din ascunzătoarele lor.

IN ESTUL Kazahstan-ului s-au descoperit locurile unde, în secolul IV—V î.e.n. Sciții aduceau jertfe zeului războiului. La o adîncime de 3 m. s-au găsit vase de piatră uriașe, cu un diametru de 30 m.

COLHOZUL Kizil-Sark din regiunea Oș (Kirkizia) este înzestrat cu un muzeu de artă plastică, cu 4 cluburi, o casă de cultură și o bibliotecă cu sală de lectură.

LA MOSCOVA sosesc zilnic 150 trenuri de linii mari și 1296 trenuri de provincie, care transportă peste 750.000 călători. În afara acestor trenuri mai sosesc și trenurile prieteniei, care se bucură de o primire cu totul deosebită. Anul acesta au sosit 20 de asemenea trenuri.

UN ACVARIU unic în felul său, se intenționează a se construi în Cuba, între Havana și localitatea balneară Varadero, în fața litoralului, la o adîncime de 54 de metri. Originalul acvariu, care va fi așezat pe fundul mării, nu va conține pești, ci în el se vor găsi oameni care, izolați de lumea exterioară, vor putea admira prin mari ferestre de sticlă, viața viețuitoarelor apelor.

200 DE URMAȘI s-au adunat la mormîntul unui anume Roman Gonzales, din Boca el Pao (Columbia), care a murit zilele acestea în vîrstă de 120 de ani. Cortegiul funebru a fost condus între alții și de fiul său în etate de 98 de ani.

UN GRUP de cercetători au descoperit de curînd în Antarctida aer atmosferic care datează de aproape 100 de ani. Acesta se găsește la o adîncime de 400 de metri, perfect închis în ghiață, sub forma unor mari bășici și va constitui un interesant obiect de studiu pentru oamenii de știință care se ocupă de modificările intervenite în compoziția atmosferei în ultimul veac, datorite evoluției industriei.

15 FARURI, care au fost scoase din uz din cauza învechirii instalațiilor tehnice cu care sînt înzestrate, sînt închiriate unde în Japonia, drept locuințe pentru vilegiaturiști în timpul vacanței.

LA ZELUSICE, în apropiere de Caslav, în Cehoslovacia, trăiește o turmă de cerbi albi, unica din Europa și, după toate probabilitățile chiar din întreaga lume. Turma este originară din India, de unde cerbii albi au fost aduși cu un veac în urmă în Boemia. În India însă această rară specie a dispărut din cauza unei boli.

„COLHOZUL „Sovetskaia Rossia" caută trei profesori (de pian, de acordeon și de vioară)". Acest anunț a apărut recent într-un ziar din regiunea Stalingrad. Colhozul este o mare întreprindere agricolă, al cărei venit a fost anul trecut de aproximativ 9 milioane de ruble. Colhoznicii vor să înființeze acum o școală de muzică pentru copiii lor.

SPECTATORII noului cinematograf panoramic din Paris nu știu probabil că ecranul acestuia provine din Odessa, unde a fost realizat de o uzină de specialitate. Această uzină își exportă produsele în 42 de țări, printre care Argentina și Chili, Ceylon, Mexic, Afganistan, etc.

UN GRUP de geologi sovietici a descoperit în apropierea satului Ejovo (regiunea Perm) un imens cimitir de fosile de reptile, care datează de 200 milioane de ani. Se presupune că acesta ar fi unul din cele mai vechi cimitire ale pămîntului.

UN GRUP de conducători de taxiuri newyorkezi ale căror afaceri mergeau prost din cauza unei recente sporiri a tarifelor, au introdus o „inovație". Ei pun la dispoziția pasagerilor în taxi mașini de ras electrice, oglinzi și chiar ioțiuni.

„NU ESTE un tablou ci pur și simplu o bucată de carton pe care îmi șterg pensulele" este mărturisirea făcută de un artist suedez, la reintoarcerea sa din concediu în legătură cu sus-zisul carton expus la „Expoziția spontaneismului", organizată de „Asociația națională de arte plastice" a Academiei regale de arte. Această „lucrare" s-a bucurat... de un mare succes.

LA ÎNCEPUTUL primăverii, administratorul unui imobil din Paris a observat o plantă minusculă, lesnind dintr-o mică gaură cauzată de căderea unei bucăți de marmură de-a lungul peretului imobilului, între etajul II și III. De curiozitate, planta a fost lăsată să crească. Surprinși locatarilor a fost mare, căci în vară, pe perete se puteau vedea atîrnînd roșii de toată frumusețea.

TÎNĂRUL savant sovietic Ernst Savkunov din Vladivostok a descoperit un procedeu de descifrare a scrierilor vechi ale poporului szurdzen. Acest popor a avut în secolele XII și XIII o civilizație foarte dezvoltată pe litoralul mării Japoniei.

PENTRU a se mări distanța de transmitere a programelor de televiziune în republicile sovietice din Asia Centrală — se folosesc crestele munților înalți drept reflectori și transmițători de unde ultrascurte. Acest sistem permite transmiterea programelor de televiziune de la Alma—Ata (capitala Kazahstanului) la Frunze (capitala republicei Kirghize) pe o distanță de peste 200 km. în linie dreaptă.

**ÎN PREZENT, în Albania se extrage mai mult cărbune, țiței, minereu de fier și de cupru, socotite pe cap de locuitor, decît în Grecia

Prima universitate muncitorească de cultură muzicală

În sala Teatrului C.C.S. s-a ținut o lecție neobișnuită. Muncitori tineri și vîrstnici de la uzinele „23 August", „Semănătoarea", „Republica" „Mao Tze-dun" etc. au participat în număr mare la deschiderea primei universități populare de muzică din țară. Cea dintîi lecție „Ce ne spune muzica și cum să o înțelegem" ținută de muzicologul și dirijorul Eugen Pricope s-a desfășurat în fața unei săli arhipline. Sub ochii noștri cresc în Capitală anul acesta aproape 600 de viitori propagandiști muzicali în întreprinderi, fabrici, uzine.

Cum s-a născut Universitatea muncitorească de cultură muzicală și ce scopuri urmărește?

În primăvara anului acesta, un număr de compozitori — răspunzînd chemării Partidului pentru ridicarea culturală a maselor — s-au angajat să plece la țară sau să colaboreze pe lîngă o formație artistică din Capitală. Munca entuziastă a compozitorilor a găsit un larg ecou și în sînul tinerilor muzicologi și critici muzicali care au căutat să găsească o formă proprie specificului activității lor: concerte-lecții în întreprinderi cu scop de propagandă muzicală și de educație artistică.

Primul pas

s-a făcut înaintea vacanței. Trei muzicologi, folosind mijloace diferite de exemplificare (benzi de magnetofon, discuri, cîntăreți, balerini, mici ansambluri), au „sondat" terenul cu prezentarea următoarelor teme: „Cîntecul popular, izvor de inspirație în creația profesională", „De la opereta clasică la cea contemporană" și „Muzica de balet". Experiența acestor spectacole-lecții a servit ca bază de discuție pentru o acțiune mai largă, inițiată de Uniunea Compozitorilor, sprijinită de Consiliul Sindical orășenesc București. De aici s-a născut ideea unei Universități muncitorești de cultură muzicală.

Asupra scopului noii instituții s-au purtat îndelungi discuții, dată fiind răspunderea mare pe care muzicologii și-o luau în fața maselor dornice de a înțelege și cunoaște cît mai adînc fenomenul muzical. Dacă toți erau de acord asupra caracterului educativ al cursurilor, nu ușor s-au conturat mijloacele practice prin care să se ajungă la o formă cît mai atractivă, mai pe înțelesul muncitorilor, mai operativă. O ședință cu directorii de cluburi, dirijorii de coruri și responsabilii culturali din întreprinderi, ținută la Casa de Cultură a Sidicatelor, a lămurit scopul noii universități. Să se facă școală, dar nu Conservator! Să se ridice cadre devotate muzicii, dar nu să-i facem profesioniști! Să-i orientăm către muzica sănătoasă, militantă pentru progres, pace, idei nobile de înfrățire între popoare. De aici s-a trecut la alcătuirea definitivă a tematicii cursului.

Nu ușoare au fost subiectele ce aveau să satisfacă în numai 18 lecții nevoile multilaterale ale cursanților. S-a ajuns la formula cea mai practică: se va porni de la elemente deja cunoscute (înglobate într-un ciclu intitulat „Muzica și viața"), trecîndu-se la noțiunile tehnice (grupate în ciclul „Mijloacele de expresie ale muzicii") spre a se ajunge la problemele mai complexe (ciclul „Etape din dezvoltarea vieții muzicale").

Un birou de patru muzicologi

lucrează permanent cu lectorii, stabilesc tematica și punctajul fiecărei lecții, citesc în colectiv lecția redactată, formulează — dacă este nevoie — toate observațiile menite a îmbunătăți prelegerea și asistă la desfășurarea cursului. În felul acesta se realizează o unitate de vederi, fiindcă la catedră își dau concursul 18 compozitori, critici și muzicologi (Alfred Mendelsohn, Anatol Vieru, Mircea Chiriac, Petre Brîncuș, Vasile Tomescu, Alfred Hoffmann, Ana Frost, Silvian Georgescu etc.).

După un grup de lecții are loc un spectacol cu lucrări axate pe tematica expusă de lectori, susținut de către o formație profesionistă (Filarmonica de Stat, Teatrul de Operă și Balet, Orchestra simfonică Radio, Ansamblul C.C.S., Orchestra simfonică a Cinematografiei, orchestra Conservatorului ș.a.). Pentru un control cît mai eficient al cursanților se vor organiza chiar și concursuri gen „Drumeții veseli", dotate cu premii pentru cei mai sîrguincioși elevi.

Numărul mare de cereri de înscriere sosit la conducerea Universității a fost nu numai o surpriză plăcută dar și o verificare a justei inițiative care în curînd se va extinde la Cluj, Timișoara și Iași. Se preconizează ca lecțiile să fie multiplicate pentru a se ușura cît mai mult munca studenților.

Odată cu noii elevi, învață și muzicologii-lectori. Este un contact nemijlocit cu nevoile imediate ale vieții, cu oamenii din uzine, cu felul cum trebuie dusă activitatea artistică de masă.

Prima universitate muncitorească de cultură muzicală și-a deschis larg porțile. Setea de frumos va căpăta încă un izvor de adăpare necunoscut în trecut.

Viorel COSMA

BORIS SCIUKIN, cel dintîi interpret al lui Lenin

Cînd Boris Vasilievici Sciukin absolvi școala elementară din sătucul pierdut în imensa stepă rusească, bătrîna lui mamă — văduvă cu grija a opt copii — fu mulțumită să-l știe pe băietanul de doisprezece ani plecat la tîrg, să-și caute de lucru. Ea n-avea cum să-l țină mai departe la școală, deși Boris visa să ajungă învățător.

Dar în orășelul ceva mai răsărit din gubernie, băiețandrul, față în față cu realitățile aspre ale lumii Romanovilor, trebuia să-și cîștige existența. Și rînd pe rînd, fu calfă de zugrav, ucenic de lăcătuș, ajutor de tipograf, învățînd odată cu meseriile și înțelesul vieții. Așa ajunge băietanul scund, cu ochii vioi și mintea ageră, să fie primit în rîndurile organizației clandestine a tipografiilor revoluționari.

Apoi, din ordinul țarului, fu încorporat, cînd încă nici nu împlinise vîrsta soldăției, și trimis să lupte, cot la cot cu alte milioane de tineri. Acolo, pe front, în anii din preajma revoluției, Sciukin își va fi înțeles pe deplin datoria lui de tînăr proletar. Și tot acolo va fi avut prilejul să povestească, cu meștesug înnăscut, povești închipuite și adevărate despre satul lui.

Într-o zi, însă, în locul basmelor sau poeziilor, tînărul Sciukin le citi altceva. Un decret. Decretul pentru pace, iscălit de Lenin. Izbucnise Marea Revoluție din Octombrie. Și glasul lui Boris, citind, căpătă o neobișnuită amploare, la fel de neobișnuită ca și poezia încă neîntîlnită a ceea ce citea. Se va fi gîndit cineva oare, că peste douăzeci de ani, același glas va avea de rostit de la înălțimea unei scene moscovite, înaripatele fraze ale marelui Vladimir Ilici?

La Moscova

Anii războiului civil îi petrece în mijlocul Armatei Roșii, cutreierînd întinsurile patriei ce trebuia curățată de gardiștii albi și de intervenționiști. Împrietenit cu mai mulți studenți de conservator, care-l sfătuiesc să se facă actor, Sciukin poposește, în 1921, la Moscova. După o activitate intensă în formațiile de amatori, Boris Vasilievici Sciukin ajunge să-l cunoască pe Evgheni Vahtangov, tînărul regizor revoluționar, care-și alcătuia colectivul pentru înființarea unui studio experimental pe lîngă Teatrul de Artă al lui Stanislavski.

Primul rol care i se încredințează în noul studio — devenit apoi cunoscutul teatru „Evgheni Vahtangov" — a fost Tartaglia din basmul lui Carlo Gozzi, „Turandot". Sub convenționalul personajului tip din Commedia dell'Arte, Sciukin exprimă încrederea fără rezerve în viață, și prin masca grotescă străbătea zîmbetul tineresc al celui ce vedea cum se preface o lume, cum se deschide un nou ev în istorie. Cîțiva ani mai tîrziu, în 1926, Sciukin are ocazia de a întruchipa pentru prima dată, pe scena aceluiași teatru un om sovietic, realizînd în rolul lui „Virineia" de Seifulina, un personaj de neuitat, Pavel Suslov. De aici înainte, lui Sciukin i se vor încredința multe roluri de comuniști, de oameni sovietici, de eroi, cărora actorul va ști să le confere întreaga dîrzenie dar și farmecul și omenescul care-i va face dragi de nespus publicului. Printre aceștia, din vasta galerie de tipuri, nu trebuie uitat chipul „tovarășului Anton" din „Bursucii" de Leonov. Despre el, Anatolii Lunacearski scria: „Revoluția a pătruns în inima, în nervii și oasele actorului Sciukin". O altă izbîndă actoricească este rolul căpitanului Berseniev din „Ruptura" lui Boris Lavreniev, militarul care se alătură cauzei Revoluției, rupîndu-se de întregul său trecut.

În cariera lui Sciukin, întîlnirea cu dramaturgia lui Gorki a însemnat, fără îndoială, un punct crucial. Creația pe care o are în rolul lui Egor Bulîciov înseamnă confirmarea deplinei lui maturități creatoare.

Chipul lui Lenin

Cu prilejul celei de-a douăzecea aniversări a Marii Revoluții, dramaturgii prezintă teatrelor opere în care personajul central este marele conducător al Revoluției, Vladimir Ilici Lenin. În Teatrul Vahtangov, rolul covîrșitor al lui Lenin din piesa lui Pogodin „Omul cu arma" i se atribuie lui Sciukin. O muncă migăloasă și o pasiune încă neîntîlnită pînă la acest rol, îi dau actorului posibilitatea de a face din întruchiparea scenică a lui Lenin o creație fără egal. Mobilitatea feței, energia și plasticitatea mișcărilor, ținuta, vorba, cunoscuta înclinare a capului, rîsul contaminant, dar mai ales profunzimea genială a gîndirii marelui conducător au fost redate cu deosebită pricepere, la un nivel artistic fără precedent. De aceea, imediat după premieră, Boris Sciukin este chemat de studiourile sovietice, pentru a întruchipa același rol în filmele „Lenin în Octombrie" și „Lenin în 1918".

★

De la moartea lui Sciukin au trecut două decenii. Pe scenele sovietice au apărut noi și noi interpreți ai acestei figuri istorice pe ecrane de asemenea. Dar în amintirea spectatorilor a rămas încă vie imaginea creată de cel care a făurit pentru prima oară în teatru și film, chipul iubitului conducător al proletariatului.

Radu MIRON

În cel mai tînăr teatru din țară

De mult botoșenenii și-au dorit un teatru al lor, care să continuie tradiția artistică a acestui oraș pe scena căruia s-au perindat de-a lungul anilor înaintașii teatrului românesc. Și visul lor a fost împlinit în anii regimului democrat popular.

La 16 octombrie 1958 gongul a bătut pentru prima oară în aclamațiile entuziaste ale publicului, în sala frumoasă, spațioasă, modernă a celui de-al 36-lea teatru de stat și cel mai tînăr din țară, marcînd începutul unei activități teatrale permanente și în orașul Botoșani.

Acum, la un an de la acest însemnat eveniment artistic petrecut în istoria Botoșanilor, ne-am adresat tînărului director al teatrului, actorul Ilarie Curechianu, cu rugămintea de a ne împărtăși cîteva aspecte din primul an de viață al teatrului.

— Ce ne puteți spune despre repertoriul teatrului?

— Am ținut să asigurăm un repertoriu cît mai larg cu putință pentru a ne permite totodată o cuprindere a regiunii, răspunzînd problemelor actuale de viață. Din cele 12 piese prezentate pînă la 1 octombrie a.c., șase fac parte din dramaturgia originală românească, patru aparțin celei sovietice și două din repertoriul clasic. Am montat bunăoară pe scena acestui teatru: „O noapte furtunoasă" și „Conul Leonida față cu reacțiunea" de I. L. Caragiale, „Mașenka" de Afinoghenov, „Bătrînețe zbuciumată" de Rahmanov, „Mielul turbat" de A. Baranga, cu care am deschis prima noastră stagiune, „Ziariștii" de Al. Mirodan, „Partea leului"... etc.

— Cum au fost primite piesele?

— Avem un public entuziast și aș putea spune că la teatru cele 128 reprezentații date pînă acum în orașul Botoșani am avut sală plină.

— Dar numai publicul botoșenean vă cunoaște?

— Despre acest lucru care este cel mai important pentru noi aș fi vrut să vorbesc de altfel de la început. Sîntem singurul teatru de stat din regiunea Suceava și publicul nostru se întinde pe o arie largă. În acest prim an de început am colindat regiunea Suceava, prezentînd peste 132 de spectacole în diferite locuri.

— Sîntem în plină desfășurare a Lunii prieteniei româno-sovietice. Care este contribuția colectivului teatrului la sărbătorirea acestui eveniment?

— Luna prieteniei româno-sovietice teatrul nostru îi consacră o serie de manifestări importante. Ne pregătim să punem în scenă piesa „O chestiune personală" de A. Stein. Tot ca o manifestare consacrată Lunii prieteniei româno-sovietice teatrul nostru pregătește o conferință pe tema „Teatrul și dramaturgia sovietică". Conferința va fi urmată de un recital de poezie din opera scriitorilor sovietici.

— Ne-ați vorbit despre activitatea teatrului, o activitate doar de un an de zile dar destul de bogată. Ce ne puteți spune despre actori?

— Vorbind despre activitatea teatrului am vorbit în fond despre cei ce fac să existe această activitate, despre actori. E și firesc acest lucru.

Se pot spune încă foarte multe lucruri despre actorii teatrului botoșenean. Nu voi da prea multe nume căci îmi este greu să aleg între Ion Stănescu și George Podhorschi, între Valeriu Pascu și Margareta Pogonat, între Corneliu Revent și Ana Vlădescu ca și între cei lalți 26 actori cît numără colectivul teatrului nostru. Țin însă să fac o precizare. Avem un colectiv entuziast, cu posibilități de a ridica la un nivel tot mai înalt scena teatrului botoșenean. Slujim cu toții un teatru chemat să ducă mai departe tradiția artistică a orașului Botoșani. De aceea vom căuta să ridicăm această activitate artistică pe culmi tot mai înalte.

Cleopatra RĂDULESCU

Se realizează filmul „Normandie Niemen"

Patru cadre din filmul franco-sovietic „Normandie-Niémen".

Am mai avut prilejul să anunțăm cititorilor noștri prima coproducție franco-sovietică „Normandie - Niémen" care se realizează în prezent la Mosfilm, cel mai mare studio din Uniunea Sovietică. „Normandie-Niémen" a fost numele unei escadrile de vînătoare franceze ai cărei piloți au luptat în timpul celui de al doilea război mondial cot la cot cu piloții sovietici. Filmul evocă faptele de eroism ale celor cu care Franța se mîndrește și cărora poporul sovietic le aduce omagiul său, omagiul prieteniei dintre poporul francez și poporul sovietic.

Echipa de turnare cuprinde cineaști francezi și sovietici. Regizorul filmului este Jean Dreville, directorul fotografiei Jacques Natteau, decoratorul Alexandre Hinkis și alții (Franța); coregizor este Damir Viatici-Berejnih, șef decorator este Alexei Parhomenko, inginer de sunet Boris Volski și șeful producției Simion Maliahin (U. R. S. S.). Distribuția cuprinde actori din ambele țări. Exterioarele de iarnă și o parte a exterioarelor din cursul verii, tot astfel ca și interioarele, sînt realizate la Moscova și în împrejurimi. Secvențele în care acțiunea se petrece în Africa de Nord, sînt turnate în sudul Franței.

Scenariul filmului „Normandie-Niémen" a fost creat de către Charles Spaak, Elsa Triolet și Constantin Simonov. Scenariștii au avut de îndeplinit o sarcină dificilă: aceea de a crea o operă care, fără să trădeze adevărul istoric și faptele reale ale eroicilor aviatori, să reunească într-un subiect omogen episoade extrase din istoria escadrilei în așa fel încît să reiasă pregnant caracterele personajelor. Astfel, a apărut conflictul între vechii piloți (cei dintîi sosiți pe frontul Marelui Război pentru Apărarea Patriei) și ofițerii noi sosiți, în deosebi comandantul Flavier care a venit să înlocuiască pe comandantul Marcelin, șeful escadrilei, căzut în luptă, care era foarte iubit de către piloți. Pentru realizarea scenariului, cei trei scriitori au ținut un contact direct (Simonov a sosit la Paris), au discutat cu piloții și foști ofițeri din „Normandie-Niémen", au solicitat ajutorul experților. Film veridic, „Normandie-Niémen" nu va apărea totuși spectatorului ca un document. Reconstituind ambianța prietenească și sufletul eroic al acțiunilor piloților francezi, scenariul face o profundă analiză a caracterelor, a vieții.

Pentru alcătuirea distribuției, creatorii filmului au urmărit să prezinte pe ecran diferite tipuri de francezi și prin ei, întreaga Franță. Iată de ce alături de actori ca Marc Cassot, Jean-Claude Michel, Jean Esposito, Georges Riviere și Pierre Trabaud, vom afla în acest film tineri ca Jean Hubet, Roland Chalosse, Clement Thiery, André Oumariski, Nicolas Bataille, Jacques Bernard. Dintre actorii sovietici citățm pe cunoscuții interpreți Vitali Doronin, Nicolai Ribnikov, Vladimir Gusev și în roluri episodice Vladimir Soloviev, Nona Mordiukova etc. Prin distribuție acesta va fi un film al tinerilor.

După cum a declarat regizorul Jean Dreville, artiștii francezi sînt fericiți că pot să lucreze la „Mosfilm" și ei a exprimat speranța și convingerea că noi coproducții vor oferi aceleași posibilități și altor cineaști francezi. „Noi — a spus regizorul filmului „Normandie-Niémen" — sîntem primii dar fără îndoială nu vom fi ultimii".

ECOURI MUZICALE

● **LA BERLIN** a fost executată pentru prima oară „Simfonia germană" de Hans Eisler, cu textul de Bertolt Brecht. Această lucrare pe care compozitorul a conceput-o încă în 1935, nu este o simfonie în accepțiunea obișnuită a cuvîntului. Eisler folosește procedeul său creator obișnuit: muzica să pună accentul și scoate în evidență sensul versurilor lui Brecht. Ziarul „Neues Deutschland" arată că tehnica muzicală complexă de care o folosește compozitorul stîrnește admirația.

● **TEATRUL** „La Scala" din Milano a prezentat opera „Ivan Susanin" de Glinka. Este pentru prima oară după anul 1874 cînd se reia această operă. În rolul lui Ivan Susanin cîntă cu succes Boris Hristov.

● **OPINIA PUBLICA** muzicală din R.D.G. a sărbătorit a 60-a aniversare a nașterii cunoscutului compozitor și militant social Leo Spies. Membru al Academiei de Artă din R.D.G. Leo Spies este autorul unor valoroase lucrări vocal-simfonice, cum sînt cantatele „Piața Roșie", „Cantata despre soții Rosenberg", a mai multor balete și simfonii, etc.

● **„LA TEATRUL NAȚIUNILOR"** din Paris s-au încheiat spectacolele Teatrului de Operă Comică din Berlin, care a prezentat publicului parizian opereta „Povestirile lui Hoffman" de Offenbach.

LITERARE

● **PRINTRE** autorii străini traduși, autorii francezi ocupă în Uniunea Sovietică primul loc. În anii puterii sovietice s-au editat 4.500 opere aparținînd unui număr de 432 autori francezi, cu un tiraj global de 163.945.000 exemplare. Aceste lucrări au apărut în 50 limbi ale popoarelor din U.R.S.S.

● **ÎN U.R.S.S.** s-au publicat recent o serie de manuscrise inedite ale lui Stendhal. Sînt note în manuscris ale marelui scriitor francez, precum și scrisori inedite scrise în 1812 la Moscova și la Smolensk, semnate cu pseudonimele „V. Coldumet" și „Cardenio Della Selva nera" și altele.

● **LA LENINGRAD** a ieșit de sub tipar o culegere de basme populare franceze, conținînd 77 lucrări din folclorul Franței. Această operă, cu un tiraj de 200.000 exemplare, a fost editată sub îngrijirea lui E. Lopyreva, specialistă în istoria literaturii.

● **LA WROCLAV** a apărut o amplă lucrare bibliografică, **„Shakespeare în Polonia"**. Lucrarea este rodul muncii de ani de zile a profesorului Viktor Gan. Cartea cuprinde un material uriaș începînd cu primele reprezentații de opere shakespeariene în Polonia (sec. XVII) și terminînd cu spectacolele din 1955.

CINEMATOGRAFICE

● **ÎN ANII** Puterii Sovietice, cinematograful a devenit un mijloc extrem de răspîndit pentru informarea și educarea artistică a poporului sovietic. Dacă în 1914, în Rusia prerevoluționară, nu existau decît 1312 instalații pentru proiecția filmelor (dintre care 29 în Georgia, 6 în Turkmenia și 1 în Kirghizia) la începutul acestui an funcționau 78.000 de cinematografe dintre care 37.030 în R.S.F.S.R., 795 în Georgia, 197 în Turkmenia și 370 în Kirghizia. În cursul septenalului, în orașele sovietice se vor deschide 1200 de noi cinematografe (cu 700.000 locuri) dintre care 20 pentru ecran lat și filme panoramice.

● **CINEMATOGRAFIA** mexicană (născută în 1896) realizează 100 de lung metraje anual fiind astfel cea mai importantă producătoare de filme din America Latină. Pînă în 1946 filmele mexicane erau totuși aproape necunoscute în Europa. Emilio Fernandez este pionierul artei cinematografice naționale creată în colaborare cu Gabriel Figueroa (premiat ca operator de peste 20 de ori la festivalurile internaționale) și cu actori renumiți ca: Dolorez del Rio, Pedro Armendariz, Maria Felix, Carlo Lopez Moxtesuma și alții. După război, filmele mexicane au cucerit 8 mari premii internaționale la Cannes, Veneția și Berlin.

● **CUNOSCUTUL** cineast indian Raj Kapoor turnează în prezent filmul **„Pămîntul care străbate Gangele"** în care el joacă rolul principal.

● **ÎN U.R.S.S.** funcționează 6 studiouri specializate în producția filmelor de știință popularizată, la Moscova, Leningrad, Sverdlovsk, Kiev, Tbilisi și Erevan. În fiecare an, aceste studiouri produc 300 de filme de popularizare a științei, filme pedagogice și instructive. Pe de altă parte, numeroase filme de acest gen sînt realizate în studiourile de lung metraj și de filme documentare.

● **ABEL GANCE**, unul dintre maeștrii filmului mut, realizează în prezent un film cu titlul **„Austerlitz"**, care continuă marele său film **„Napoleon"**. Rolurile principale au fost încredințate unor actori cunoscuți din diferite țări: Paul Moundy (Napoleon), Lily Palmar (Luiza de Prusia), Jean Marais (Carnot) De Sicca (Papa Pius al VII-lea), Gerard Philippe (Lucien Bonaparte). Pentru rolurile Kutuzov, Alexandru I și Dolgoruki vor fi aleși actori sovietici. Pentru acest film care se realizează în coproducție franco-italiană au și fost turnate exterioare în Iugoslavia și lîngă Austerlitz.

● **„DE SÎMBĂTĂ PÎNĂ LUNI"** este titlul unei noi comedii creată de studiourile de filme artistice din R. P. Ungară, care prezintă spectatorilor o zi de odihnă petrecută cu multă voie bună de cîteva tinere muncitoare ale unei mari fabrici textile.

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

ZAHARIAȘ EVA — **Regiunea Baia Mare**: Este păcat să risipiți atîta energie numai pentru a procura fotografii pe care de altfel le aflați cu ușurință în librării sau în reviste (printre care și „Magazinul") de unde le puteți decupa.

NASTASE LUISE — **Ploești**: Deocamdată nu există așa ceva. Vom transmite sugestia dv. Direcției Generale a Cinematografiei.

MUSCALU MARIA—**Vasile Roaită**: Nu cunoaștem adresa solicitată. La a doua întrebare veți primi răspuns la sfaturi gospodărești (pag. 6). Rolul Sirinei din filmul **„Legenda dragostei"** îl interpretează actrita Jana Ribarova. Ultima întrebare nu era scrisă citeț, așa încît o așteptăm cu plăcere... a doua oară.

MARIANA DUMITRIU: Rolul lui Igor Cerneavin din „Steaguri pe turnuri" îl interpretează P. Springfield. În ceea ce privește povestea cu bobul de orez, este desigur plină de fantezie, dar... pură fantezie.

Viitoare premiere bucureștene

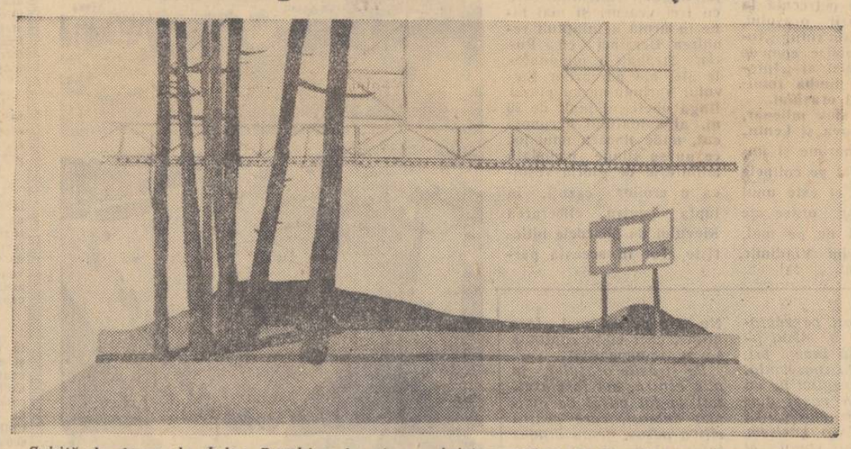

Schiță de decor de Jules Perahim, la piesa „Aristocrații" de N. Pogodin — viitoarea premieră a Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești.

Acasă la ALEX. GIUGARU

Casa actorului Alexandru Giugaru am găsit-o după mult umblet, departe de tumultul cartierelor centrale ale Capitalei

E o după-amiază de toamnă înnourată. Sun la soneria porții, dincolo de care admiri o casă frumos îngrijită și o curte în care predomină încă frunzișul îngălbenit al pomilor.

În prag apare actorul, grăbindu-se să-mi deschidă, în timp ce dinăuntru străbate o melodie cîntată la pian. Așa că prima întrebare a interviului se ivește chiar din poartă:

— Cine cîntă atît de frumos?

— E fiul meu. Tocmai a venit de la școală și, ca de obicei, înainte de lecții, face puțină muzică.

Ne așezăm în jurul unei mese și, în loc să începem discuția, ascultăm frumoasa melodie. Cînd s-au risipit ultimele acorduri, mi-am exprimat dorința: *— Aș vrea să-l felicit pentru interpretare.*

Și iată că fac cunoștință cu micul pianist, elev într-a IV-a elementară, pe nume tot Alexandru. Alexandru Giugaru-junior ține să-mi spună că pianul este una din pasiunile lui, totuși că lui îi place să fie actor, ca tăticu...

Discuția ne este întreruptă de apariția unei fetițe, mai mărișoară decît băiatul, urmată de soția actorului. Fetița mi se prezintă:

— Sanda Giugaru!

Începem să discutăm probleme de educație. Pentru actorul Giugaru, creșterea și educația copiilor constituie chestiuni de prim ordin.

— Atît eu cît și soția mea ne consacrăm cea mai mare parte din timpul liber educației copiilor. Consider că, în afară de ajutorul școlii, copiii au nevoie, într-o mare măsură, și de cel al părinților. Îndrumarea și supravegherea atentă, legătura cît mai strînsă cu școala și profesorii sînt îndatoriri de care noi părinții trebuie să ținem foarte mult seama. Mai consider că în afară de școală, părinții trebuie să se mai ocupe și de dezvoltarea însușirilor artistice — dacă le posedă — ale copiilor. Faptul că băiatul meu compune muzică la 10 ani, nu mă poate lăsa indiferent. Trebuie deci să-i ofer toate condițiile. Și mă străduiesc să i le ofer. Un ajutor în această privință este și cel dat de tovarășii de la Palatul Pionierilor cărora mă simt dator să le exprim mulțumirile mele.

— Am auzit că și fetița posedă însușiri artistice.

— Da. Cîntă și ea la pian. Dar mai mult are înclinații spre poezie. De ea se ocupă mai mult soția mea. Că eu, la muzică mă mai pricep, dar la versuri...

— Ce-mi puteți spune despre turneele dv.?

— Ca să vă răspund la această întrebare, ar trebui să spun lucruri destul de cunoscute. Eu am făcut turnee și în trecutul mai îndepărtat. Cum făceam noi turnee înainte de a trăi în zilele de azi? V-o spun pe scurt. Transportul se făcea în condiții foarte proaste. În tren ne pregăteam cu pachetele de mîncare de-acasă. În orașele în care ne opream, mizerie și lipsuri. Astăzi? Trenuri speciale și luxoase cu tot confortul. Ultimul turneu pe care l-am făcut în Ardeal, este de neuitat. Publicul ne-a făcut manifestații de simpatie care ne-au uluit. La Oradea, de pildă, a fost, între scenă și sală, o adevărată bătaie cu flori. Cît despre turneele făcute în străinătate, ce să mai spun? Moscova și Zaporoje, Paris și Veneția, sînt amintiri de neuitat. La Zaporoje, ultimul spectacol pe care l-am jucat a fost „Revizorul". Trenul cu care părăseam orașul era pe punctul de a porni. Prin vagoane, mă căutau doi zaporojeni, unul mai tînăr, celălalt mai în vîrstă. Cînd au dat de mine, m-au privit bucuroși. Apoi s-au uitat unul la altul. Tînărul a exclamat, arătîndu-mă: Giugaru! Anton Antonovici! Și celălalt, într-un gest spontan și arborînd un aer de cea mai mare satisfacție, m-a îmbrățișat, mi-a sărutat obrajii. Greu mi-a mai dat drumul din brațele lui. Apoi mi-a spus doar atît:

— Mulțumesc, tovarăș Giugaru. Fromos, fromos! Anton Antonovici!

La plecare, l-am privit îndelung de la fereastra trenului ce se depărta. Erau doi spectatori cărora, probabil că le-am plăcut în rolul primarului din „Revizorul".

★

Ne întrerupe soneria telefonului. Răspunde actorul:

— Da... Cînd? Mîine dimineață? Bun... Numai de-ar fi soare... Bun. La revedere

— După cum aud, așteptați o zi cu soare. Plecați într-o mică excursie?

— Da' de unde!? Era regizorul de la Buftea. Mai am de jucat într-o scenă din filmul „Telegrame", după Caragiale.

...Și discuția a alunecat în spre domeniul filmului, în care actorul Giugaru desfășoară în anii din urmă o susținută activitate.

— De cînd ați început să jucați și în filme?

— Și în film? Păi eu am fost mai întîi actor de cinematograf!

— Nu știam.

— Precizez: actor de... sală de cinematograf... Și asta pentru că nu găseam angajament la teatru. Chipurile, se spunea... că nu am talent. Am jucat, deci mai întîi, în pauzele sau „programele" de la cinematograf, cînd la Jupiter sau Marconi, cînd la Volta sau Marna. Peregrinam, la discreția patronilor, dintr-o sală într-alta.

— Să revenim la film și la prezent.

— Astăzi? Este un lucru știut. Dacă ai talent Statul te încurajează și-ți oferă din plin toate condițiile, fie în teatru, fie în film. Sînt și eu unul dintre cei mulți care, după Eliberare, s-au bucurat de această încurajare: și pentru asta țin să-mi exprim profunda mea recunoștință.

— În cîte filme ați jucat pînă acum?

— De! Mai știu și eu? Sînt multe. Regizorii de cinematograf mă solicită deseori, iar eu răspund solicitării lor cu toată promptitudinea. Am jucat pînă acum în zeci de filme și cred că voi avea posibilitatea s-o fac și de aci înainte în aceeași măsură.

Cu artistul emerit Giugaru poți sta multă vreme de vorbă fără să simți cum trece timpul. Și totuși timpul trece, iar ora spectacolului de seară se apropie. Mă hotărăsc, deci, să întrerupt aci seria întrebărilor.

Miron LIVIU

Actorul emerit Alex. Giugaru în mijlocul familiei sale.

FIZICA — ÎN FRUNTE!

Aspecte ale colaborării dintre fizicienii romîni și sovietici

Convorbirea noastră cu acad. EUGEN BĂDĂRĂU

Colaborarea prietenească dintre oamenii de știință romîni și sovietici constituie pentru știința românească, ca și pentru celelalte domenii de activitate, un important factor de progres.

Am adresat academicianului EUGEN BĂDĂRĂU, directorul Institutului de fizică al Academiei R. P. Romîne, rugămintea de a împărtăși cititorilor noștri cîteva din cele mai importante aspecte ale colaborării fizicienilor romîni și sovietici, cunoscînd că fizica îndeplinește astăzi din ce în ce mai mult un rol conducător în știință.

★

— Trebuie să subliniez de la început — ne-a declarat acad. E. Bădărău — că în domeniul științei, în speță în fizică, cu diferitele ei ramuri, conlucrarea rodnică cu savanții sovietici reprezintă pentru noi sursa celor mai importante realizări pe care le-am obținut. De pildă este limpede pentru oricine că Romînia nu s-ar fi putut situa printre primele țări din lume în care funcționează reactoare atomice, dacă nu ar fi existat această conlucrare. Reactorul și ciclotronul, ambele furnizate de Uniunea Sovietică, au creat condițiile unei puternice dezvoltări a fizicii nucleare în țara noastră. Și pentru că vorbim de această importantă ramură a științei moderne, aș vrea să adaog cîteva cuvinte despre Institutul unificat de la Dubna. Acest important centru de cercetări științifice în domeniul utilizării pașnice a energiei nucleare, pe care grupul de savanți atomiști americani în vizită în Uniunea Sovietică l-au apreciat recent cu cuvinte pline de admirație, este și rodul unei colaborări-model între fizicienii din toate țările membre ale institutului. Acolo, fizica sovietică și cea românească găsesc terenul unei colaborări de cea mai înaltă factură, ale cărei rezultate — avem satisfacția s-o spunem — depășesc ca importanță cadrul unei singure țări. Multe din aceste rezultate sînt obținute de cei cîteva zeci de cercetători romîni care lucrează acolo.

Relațiile dintre fizicienii romîni și sovietici se desfășoară, în linii generale, pe trei căi principale. Este vorba, în primul rînd, de tinerii noștri cercetători care primesc o înaltă specializare în institutele de fizică din U.R.S.S. și schimburile de oameni de știință care dau posibilitatea cunoașterii reciproce a problemelor de organizare, tematică și metodică. Apoi, schimbul permanent de informații științifice — reviste, publicații — și o corespondență regulată. Și, în sfîrșit, aparatura științifică sovietică din institutele noastre care oferă baza celor mai importante studii pe care le întreprindem.

Intre Academia R.P.R. și Academia de Științe a U.R.S.S. există o convenție de colaborare științifică, care prevede, între altele, conlucrarea în domeniul spectrografiei și descărcărilor electrice în gaze. In acest cadru va avea loc apropiata vizită a cunoscutului spectroscopist sovietic, profesorul V. C. Prokofiev.

Pentru cercetările noastre de spectroscopie, o mare importanță o are excelenta rețea optică, dispozitiv foarte prețios pe care l-am primit în dar de la Institutul optic de stat al U.R.S.S. Spectrografele, stiloscoapele, fotometrele sovietice cu care lucrăm sînt instrumente de neînlocuit pentru studiile noastre de spectroscopie. Aceeași valoare o reprezintă pentru orientarea noastră în acest domeniu consfătuirile periodice de spectroscopie pură și aplicată care au loc în diferite centre din U.R.S.S. și la care cercetătorii noștri participă cu un interes deosebit.

In domeniul spectroscopiei descărcărilor electrice în gaze, cercetătorii noștri au realizat o serie de lucrări aplicate cu succes în laboratoarele Universității „Lomonosov" din Moscova și la Institutul de Telecomunicații din Leningrad. De asemenea, mecanismul „torței" (un tip de descărcări electrice de înaltă frecvență cu multiple aplicații practice) a fost bine lămurit în laboratoarele noastre.

Acustica este un domeniu în care colaborarea noastră cu fizica sovietică își manifestă cu prisosință rezultatele. Trebuie să arăt că această ramură este foarte bine dezvoltată în Uniunea Sovietică unde există un institut de specialitate în care lucrează nu mai puțin de 800 de persoane. Pentru a ilustra importanța studiilor efectuate în acest institut, este suficient să arătăm că acolo a fost elaborată metoda de depistare prin vibrații acustice la distanțe foarte mari a exploziilor nucleare, metodă aprobată de conferința de la Geneva pentru preîntîmpinarea atacurilor prin surprindere. La acelaș institut a fost pusă la punct o foarte interesantă metodă de defectoscopie prin ultrasunet.

Acusticienii romîni au avut foarte multe de învățat de la cercetătorii din acest domeniu al fizicii sovietice. Un sprijin concret în această direcție îl constituie și generatorii sovietici de vibrații ultrasonore cu care lucrăm.

Colaborarea, atît de prețioasă pentru noi, cu acusticienii sovietici, formează obiectul unor relații permanente pe care Comisia de acustică a Academiei R.P.R. le întreține cu forurile de specialitate ale Academiei de Științe a U.R.S.S.

Nu vreau să încheiu fără a aminti un domeniu nou al fizicii care la avînt în momentul de față în țara noastră: fizica semiconductorilor. Felul cum se desfășoară, și pe acest teren, colaborarea cu fizicienii sovietici, ne face să fim siguri de succesele noastre viitoare. Institutele sovietice de specialitate au invitat o serie de tineri cercetători din țara noastră pentru aspirantură și pentru studierea diferitelor metode de preparare și purificare a semiconductorilor. Trebuie să precizez că studiile care s-au făcut și se fac în momentul de față în institutele noastre de cercetări se bazează pe materialul trimis de institutele din Uniunea Sovietică.

Eminenții savanți sovietici care urmează să ia parte la lucrările apropiatei conferințe naționale „Semiconductorii și aplicațiile lor", în afara participării lor la dezbateri, vor face o serie de conferințe de informare asupra tematicii, metodicii și rezultatelor obținute în U.R.S.S. în domeniul vast al semiconductorilor — una din cele mai moderne ramuri ale științei.

In aceste zile este în curs stabilirea temelor de cercetări în domeniul semiconductorilor, teme pe care le vom studia în comun cu oamenii de știință sovietici.

Am expus cîteva aspecte ale colaborării noastre cu fizicienii sovietici. Cîmpul acestei colaborări este însă mult mai vast.

Cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice, oamenii de știință din țara noastră adresează savanților sovietici un fierbinte salut și le exprimă profundă recunoștință pentru sprijinul lor cu adevărat frățesc, sprijin care pentru știința românească constituie o garanție a neîntreruptei sale dezvoltări.

A. COSTA

DIN REALIZĂRILE TEHNICII SOVIETICE

Macheta în funcțiune a unei instalații de radiolocație, care asigură aterizarea precisă și deci absolut sigură a avioanelor în condiții de ceață puternică și în timpul nopții. Instalația a fost realizată de specialiști sovietici.

ȘI TOTUȘI DIN CĂRBUNE...

La noua unitate a uzinei cocso-chimice din Hunedoara

Cu doi ani în urmă, un confrate care vizitase uzina cocso-chimică de la Hunedoara își mărturisea, în paginile unui cotidian, entuziasmul pentru cele aflate în legătură cu chimizarea cărbunelui. Descrînd drumul gazului de cocs, el a trebuit atunci — vorbind despre unul din cele mai spectaculoase aspecte ale valorificării prin chimizare a cărbunelui — să se limiteze la înfățișarea perspectivelor. „Acest gudron, un lichid negricios și dens, asemănător păcurei, e un produs — scria confratele — mai prețios decît vă închipuiți. Numai din el se pot extrage cca. 300 substanțe, care de care mai valoroase. Deocamdată, distilarea gudronului nu se face în uzină. Noua unitate ce se va construi, va permite ca și această operație să se execute la Hunedoara".

Acest „deocamdată" este acum pe cale de a fi depășit. La Hunedoara, este pe terminate construcția unei noi unități a uzinei cocso-chimice: distileria de gudroane. Dacă mergeți cumva acolo să nu căutați noua unitate la uzina cocso-chimică, căci nu o s-o găsiți. Deși face parte integrantă din această mare uzină a transformării cărbunelui, distileria de gudroane a fost plasată, din cauza lipsei de spațiu, pe un alt teren din marginea combinatului siderurgic.

Așa dar, gudronul va primi în curînd, prin intrarea în funcțiune a distileriei, noi utilizări. Înainte de a porni pe drumul transformării gudronului, este necesar să ne informăm de unde provine el. Pentru aceasta, începem călătoria noastră tot de la uzina cocso-chimică, mai precis, de la bateriile de cocsificare a cărbunelui. După cum se știe, prin arderea cărbunelui, în aceste baterii rezultă cocsul — piinea nesătioaselor furnale — și gazul de cocs. Scăpat din văpaia bateriilor, gazul de cocs pornește într-un drum lung, plin de peripeții. Abia ieșit din dogoare, gazul de cocs este răcit într-o instalație specială, unde lasă o primă categorie de produse: gudronul.

Din acest moment, gudronul devine materia primă a distileriei. Ca să ajungă la destinație, pompe puternice îl vor împinge, cale de aproape doi kilometri și jumătate, printr-o conductă în parte aeriană, în parte subterană. Ajuns în incinta distileriei, gudronul va poposi o vreme în rezervoare, unde se va face și decantarea apei.

Drumul transformării gudronului abia începe însă. Alte pompe îl trimit din rezervoare, prin conducte, la subsecția de distilare și cristalizare. Pentru a se menține tot timpul drumului în stare fluidă, conductele prin care circulă sînt îmbrăcate într-o cămașă de abur (o rețea de tuburi prin care trece aburul fierbinte).

In cuptorul tubular unde a intrat, gudronul este încălzit într-o primă treaptă pînă la 140 grade și în a doua pînă la 380—400 grade. In faza următoare, în evaporator se separă primele produse: pe de-o parte smoala, iar pe de altă parte vaporii de fracții. Despre utilizările smoalei nu cred că mai trebuie insistat. Sînt bine cunoscute cele din construcția de drumuri, fabricarea electrozilor pentru industria de aluminiu, a cartonului asfaltat, la izolațiile pentru construcții etc.

Mai mult reține poate atenția ce se întîmplă cu vaporii de fracții. Mergînd mai departe, vedem că trec printr-o serie de coloane, unde se obțin mai multe produse. Primul este antracenul brut, ce se folosește în industria chimică la fabricarea coloranților și în tăbăcării. Urmează uleiul de absorbție, care stă la baza fabricării creuzotului, minunat ulei de impregnat lemnul împotriva putrezirii. Naftalina, care rezultă în continuare, ne este bine cunoscută pentru utilizările ei în industria farmaceutică, ca dezinfectant etc. Se mai obțin și alți produși de preț. Este vorba de fenolii atît de necesari în industria maselor plastice.

Cine ar bănui că la baza atîtor produse chimice stă în fond cărbunele? Și totuși așa este. Noua unitate a uzinei cocso-chimice, ce va intra în curînd în funcțiune prin străduințile lucrătorilor de la întreprinderea de construcții siderurgice din Hunedoara și datorită colaborării economice cu U.R.S.S. care a livrat cea mai mare parte a utilajelor, o va dovedi din plin.

Tudor GHEORGHIU

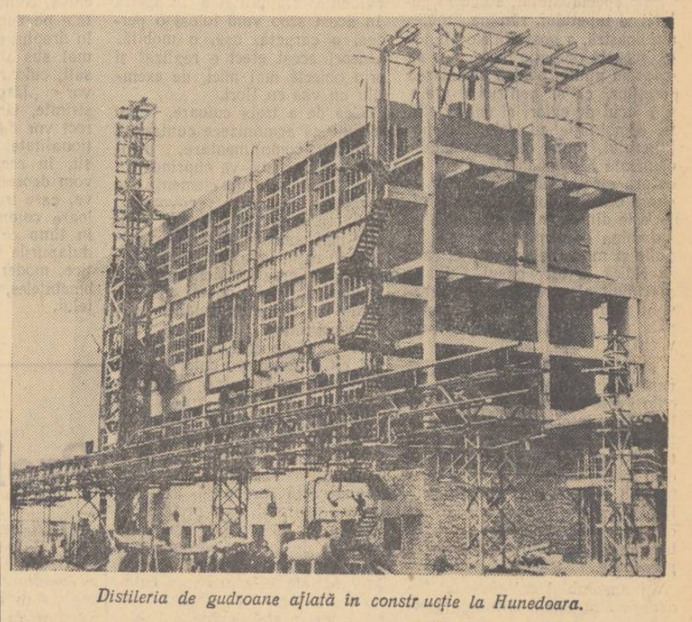

Distileria de gudroane aflată în construcție la Hunedoara.

„Captarul" - omul zăpezilor din Daghestan

De curînd s-a anunțat că expediția etnografică a Universității din Kiev, care face cercetări în Caucaz, a dat de urmele unui captar. In momentul de față, un grup de oameni de știință din Moscova continuă, în munții Daghestanului, căutarea omului zăpezilor ce ar fi fost văzut acolo, după relatările localnicilor.

„Captar" înseamnă în limba regiunii „om sălbatec". Primele știri demne de crezare despre omul sălbatec din Daghestan provin de la locotenent-colonelul Karapetian, care le-a comunicat la finele anului trecut comisiei etnografice. El relată că odată, pe cînd se găsea cu unitatea sa, într-o regiune muntoasă din Daghestan, în toamna anului 1941, a fost invitat să vadă un „om ciudat" descoperit în munți. Ființa care i-a apărut apoi în fața ochilor avea într-adevăr o înfățișare cu totul neobișnuită. Pe piept, spate și umeri corpul era acoperit cu un păr des, castaniu, ce semăna mult cu blana unui urs, avînd o lungime de doi pînă la trei centimetri. Părul capului era excepțional de lung și țepos, el cădea pe umeri acoperind într-o măsură și fruntea. Constituția corpului era de o mare robustime, iar înălțimea de 180 de cm.

Profesorul Ibrahim Gadșiev a descris și el o întîlnire neașteptată, pe o singuratică potecă de munte, cu un captar, care barase la un moment dat, drumul calului său. Bătrînul vînător Gamsatov afirmă că el a întîlnit de mai multe ori pe cărările porcilor mistreți, captarul și susține că toate animalele s-ar teme de această ființă a munților și pădurilor.

Rîuri aeriene

In timpul intervenției armate din Coreea (1950—1953) ostașii armatei populare și locuitorii pașnici au observat un fenomen ciudat, de neînțeles în acel timp: unele avioane grele de bombardament americane, iar uneori escadrile întregi ce zburau la mari înălțimi, cît mai departe de proiectilele tunurilor antiaeriene, își încetineau deodată zborul, se opreau în văzduh și începeau să patineze ușor înapoi.

Era ceva surprinzător. Aviatorii forțelor aeriene americane credeau chiar într-un timp că au de-a face cu o „armă secretă" a Armatei Populare Coreene. Fenomenul nu se datora „armelor secrete"

In troposferă, așa este numită pătura dintre troposferă și stratosferă, apar în anumite condiții șuvoaie sau „rîuri aeriene". Ele apar cînd ici, cînd colo, se amestecă, dispar și se creează din nou. Adîncimea lor e relativ mică, iar lărgimea oscilează de la 10 la 125 km. și mai mult... E cunoscută întîmplarea, cînd un avion care a întrat pe un asemenea „rîu", a făcut zborul de la New York la Londra cu 3 ceasuri mai repede decît cel obișnuit. Ar fi desigur, de mare folos să întrebuințezi uriașa energie a „rîurilor aeriene" în transporturi. Greutatea constă totuși în faptul că sînt greu de găsit, în oceanul aerian fără sfîrșit, șirurile nevăzute ale „rîurilor aeriene". Și dacă astăzi piloții reușesc doar întîmplător să întrebuințeze energia fără plată a șuvoiului ce îi însoțește, e posibil, ca mîine o mașină electronică de calculat, dînd informațiile respective, găsind cu exactitate „rîurile aeriene" va trimite cu ajutorul lor în zbor avioane de transport.

Și cine știe, poate atunci, vor apare avioane pentru care rîurile aeriene vor constitui nu o forță ajutătoare, ci izvorul principal de energie.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

SEMNELE MATEMATICE ȘI ORIGINEA LOR

Matematica, vechea știință a numerelor a avut întotdeauna o importanță uriașă. Ea este limba în care se exprimă toate științele exacte. Matematica îi ajută pe savanți s-o ia înaintea observațiilor și experiențelor. In zilele noastre, toate succesele fizicii și ale tehnicii, ale arhitecților și chimiștilor, sînt indisolubil legate de matematică.

Primele semne matematice au fost cele pentru exprimarea numerelor i cifrele. Cele mai vechi sisteme de numerotare — babiloneam și egiptean — au apărut cu 3500 de ani î.e.n. De atunci au apărut semne noi, adoptate în general în toată lumea. Socotim interesant să înserăm cîteva semne matematice mai des folosite, care servesc pentru a exprima noțiuni matematice, arătînd cine și cînd le-a folosit pentru prima oară.

Semnul	Semnificația	Cine l-a introdus	Cînd
∞	infinit	J. Wallis	1655
π	raportul dintre lungimea și diametrul cercului	W. Johns L. Euler	1706 1736
abc	mărimi date	R. Descartes	1637
xyz	mărimi variabile sau necunoscute	„	„
=	egalitate	R. Recorde	1557
> <	mai mare mai mic	T. Harriot	1631
+ −	adunare scădere	matematicieni germani	Sfîrșitul sec. al XV-lea
·	înmulțire	G. Leibniz	1698
×	înmulțire	W. Oughtred	1631
:	împărțire	G. Leibniz	1684
√ ∛	radical	Ch. Rudolff A. Girard	1525 1629
log	logaritm	B. Cavalieri	1632
sin	sinus	L. Euler	1748
cos	cosinus		
tg	tangentă	L. Euler	1753
f(x)	funcție	L. Euler	1734

ORA EXACTĂ?

Dacă ar exista un ceasornic care ar arăta „ora exactă" de la începutul ere noastre, în mod permanent, s-ar putea constata că toate ceasornicele din timpul nostru au rămas cu două ore în urmă. Zilele — adică răstimpul în care pămîntul se învîrte odată în jurul axei sale — se lungesc cu o fracțiune de secundă pe an ce trece. Oricît de mică și neînsemnată pare a fi, această diferență însumează totuși în intervalul a 2000 de ani mai mult de două ore.

Cu toate că încetinirea rotației pămîntului este cunoscută de multă vreme, cauzele acestui fenomen nu au putut fi încă elucidate. Cercetări recente au arătat că acțiunea mareelor, considerată pînă acum drept cauză a acestei încetiniri de rotație, nu este generatoare de asemenea pierderi de energie pentru a îndreptăți valabilitatea acestei teze.

Cosmonauții

(Urmare din pag. 1)

neapărat necesară, în primul rînd pentru ca, în cazul unor eventuale avarii, ele să poată fi „reparate" de către astronaut înainte ca să devină periculoase pentru viața acestuia. De asemenea, este necesară asigurarea deservirii aparaturii științifice

Condițiile psihologice

O bună parte din condițiile psihologice care se vor prezenta primilor cosmonauți au fost produse pe bordul prototipurilor avioanelor reactoare ce zboară la mari înălțimi, cu viteze mari precum și cu ocazia catapultărilor și a săriturilor cu parașuta de la mari înălțimi. Ne referim la prototipuri, deoarece nesiguranța cu privire la reușita unui prim zbor este asemănătoare cu cea care va caracteriza și primele zboruri cosmice.

In condițiile arătate, specific este faptul că pilotul respectiv nu dispune decît de resursele vehiculului său și de resursele proprii, pentru a face față vreunui pericol eventual, rezultat dintr-o avarie sau o eroare. El nu poate primi ajutor din afară decît sub forma legăturii radio cu baza. Cosmonautul se află închis într-un spațiu foarte restrîns, iar orice acțiune a sa poate avea consecințe importante. El trebuie în mod permanent să pună în joc întreaga sa pregătire, care este deosebit de ridicată, împreună cu mari eforturi de voință și de stăpînire de sine. Timpul îndelungat al zborului cosmic, în care cosmonautul trăiește într-un mediu neschimbat, în care lipsa reperelor externe mobile, existente în zborurile terestre, dă o senzație de nemișcare, în care aspectul unei bolți cerești nemișcate ce se întinde pretutindeni constituie singurul spectacol, zgomotul monoton sau liniștea periferică din interiorul navei cosmice constituie o lipsă de stimulenți externi ce nu poate fi întîlnită pe Pămînt decît în condiții cu totul speciale. Experiențele făcute au arătat că stimulenții externi, ca zgomotele, diversele mișcări și modificări ale mediului, sînt neapărat necesari echilibrului psihic. Lipsa lor mai îndelungată poate produce stări anormale ca excitație sau, invers, depresiune, îngreunarea procesului de gîndire, slăbirea atenției sau chiar halucinații. Și împotriva acestor primejdii se poate lupta printr-o legătură radio permanentă cu baza terestră, care oferă stimulenții externi necesari.

Hrana cosmonautului

Un alt factor căruia trebuie să i se dea o atenție deosebită, este modul de satisfacere a necesităților fiziologice: respirația, hrănirea și evacuarea. Omul trebuie nu numai să conțină proporția necesară de oxigen și să fie curățat de bioxid de carbon, ci, trebuiesc eliminate și orice mirosuri neplăcute. Hrana trebuie să fie variată, completă și atrăgătoare. Higiena cosmonauților trebuie să fie menținută la un nivel satisfăcător. Cercetările făcute în direcția rezolvării acestor probleme au făcut importante progrese.

Singurul factor asupra căruia nu s-au putut face încă investigații suficiente este imponderabilitatea. Incă Țiolcovski a atras atenția asupra consecințelor nu numai fiziologice, ci și psihologice ale acestei stări. Ele încep prin pierderea noțiunii de „sus" și „jos". Experiențele în domeniul imponderabilității au fost făcute în avioane rapide zburînd pe o traiectorie eliptică cu o anumită viteză.

Starea de imponderabilitate corespunde celei mai mari părți a perioadei de zbor cosmic, în care nava cosmică (sau satelitul artificial) se află în „cădere liberă" și în care pentru cosmonaut senzația de greutate dispare complet. Alte experiențe s-au făcut în ascensoare speciale, ce coborau cu o mișcare accelerată cu 9,81 m. sec., accelerația pe care o are un corp ce cade liber în vid la suprafața Pămîntului. Cercetătorii sovietici V.S. Gurfinkel, P.K. Isakov, V.B. Malkin și V.I. Popov au făcut asemenea experiențe folosind liftul turnului central al Universității din Moscova.

Din experiențele făcute în condiții de imponderabilitate, a reieșit că ea, în majoritatea cazurilor, nu provoacă efecte psihologice dăunătoare. Și nu există nici un temei să credem că omul nu se va putea în cele din urmă adapta unui mediu cu gravitație redusă.

După cum arată K.K. Paltonov, este probabil că primii cosmonauți sovietici vor fi selecționați din rîndurile aviatorilor de încercare experimentați, pătrunși de ideologia comunistă, cu o înaltă educație morală. Sentimentul pericolului va fi anihilat de către experiență, cunoștințele și scopurile nobile ale acțiunilor primilor cosmonauți, asigurîndu-se o stare emoțională de avînt, de forță, care îi va feri de perturbații emoționale.

Medicina cosmică

De altfel, reprezentanți ai unei noi ramuri a științei — medicina cosmică — se ocupă în prezent cu succes de depășirea dificultăților care mai stau încă în calea pătrunderii omului în cosmos, arată Alexandr Bakulev, președintele Academiei de științe medicale a U.R.S.S.

Aceștia studiază problemele protecției împotriva radiației ionizante, influența imponderabilității, învingerea lipsei de oxigen și multe alte probleme. Iar farmacologii sovietici experimentează mijloace care să permită preîntîmpinarea perturbărilor în activitatea sistemului nervos superior al omului în timpul zborurilor, medicamente care să accelereze sau să încetinească metabolismul. Oamenii de știință creiază, de asemenea, substanțe nutritive și produse alimentare speciale, care să permită soluționarea problemei hranei astronauților.

Acestea sînt însă numai problemele începutului. Odată cu mărirea numărului zborurilor cosmice, cosmonauții se vor adapta din ce în ce mai mult, iar activitatea lor va deveni din ce în ce mai obișnuită și va intra în patrimoniul profesiunilor noi, așa cum a intrat la vremea sa și profesia de pilot.

Ing. A. NEGREA

Cărți științifice

apărute cu prilejul „LUNII PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE"

Cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice, Editura științifică a scos de sub tipar o serie de lucrări valoroase, din care spicuim:

— Volumul II din *„Istoria Filozofiei"*, în 5 volume, elaborat de un colectiv alcătuit din cei mai de seamă specialiști sovietici în domeniul filozofiei. Volumul tratează perioadele dintre sfîrșitul secolului XVIII și mijlocul secolului XIX.

— *Istoria descoperirilor geografice*, un volum cuprinzător de 970 pagini, în care se face istoricul descoperirilor geografice pînă în zilele noastre, încheindu-se cu expedițiile din Antarctica.

— *Prin Taigaua Orientului îndepărtat*, de V. K. Arseniev, cunoscut cercetător, explorator, naturalist și scriitor, care a lucrat în Extremul Orient timp de 30 de ani.

AGRICULTORUL amator

Răspunsuri la întrebările cititorilor

DORIN MOLDOVAN — București: *După cum ne relatați, ați pornit la drum fără prea mare nădejde de reușită. Și totuși, lămîiul a răsărit. Cei doi lăstari nu trebuie separați, căci s-ar putea să provină de la o singură sămînță. Și nici de altfel, nu-i momentul potrivit, dacă spuneți că plantele au abia 15—20 cm. înălțime. Pentru această operațiune, lămîiul trebuie să atingă cel puțin grosimea unui creion; așa dar, amînați altoiul pînă în toamna anului viitor. Pînă atunci însă asigurați tinerelor plante hrana necesară pentru o creștere cît mai viguroasă, îmbogățind pămîntul din vas cu un amestec de două părți de gunoi bine putrezit, o parte de nisip și o parte de pămînt de frunze.*

I. FRUCHTER — Rădăuți: *Este foarte dificil — din descrierea sumară a simptomelor — să vă stabilim cu precizie molima care a dat în porumbeii pe care-i țineți pe lîngă casă. Deoarece ați constatat o seamă de leziuni pe mucoase și piele, credem că este vorba de o boală infecțioasă: diftero-variola. In acest caz „falsele membrane" de care ați pomenit trebuie îndepărtate. Mucoasa va fi pensulată cu glicerină iodată sau cu albastru de metilen. Vă sfătuim să izolați porumbeii bolnavi și să dezinfectați porumbarul cu o soluție fierbinte de sodă caustică (2 la sută) sau cu clorură de calciu. Totodată este bine să vă adresați unui medic veterinar, pentru că nu-i exclus ca porumbeii dv. să sufere de o altă boală (trichomonoza).*

V. BUJENIȚA — Medgidia: *Căpșunii se înmulțesc prin semințe și prin stoloni (ramificații din tulpinile de căpșuni care se întind pe suprafața pămîntului și formează din loc în loc plante noi). Vă recomandăm înmulțirea prin stoloni, care este mai economică și mai rapidă. Stolonii îi puteți procura de la orice cultivator de căpșuni. Plantarea se face primăvara sau la începutul toamnei. Puteți planta stoloni de căpșuni și acum, dar riscați să nu se înrădăcineze bine pînă la iarnă și să degere. In orice caz, după plantare, aveți grijă să udați tinerele plante ori de cîte ori este nevoie.*

VIORICA MATEESCU — Slatina: *Penele, fulgii și puful păsărilor de curte poate să constituie, într-adevăr, o sursă de venituri. Valoarea cea mai mare o au însă penele care se obțin din jumulirea gîștelor și a rațelor vii. De pildă, dacă jumulim o gîscă albă, de cel puțin trei ori obținem 280—300 grame de pene. Cantități apreciabile de pene se pot stringe și de la rațele albe. In sfîrșit, păsările tăiate furnizează o cantitate importantă de pene (de la o gîscă se obțin 200 grame de pene).*

Sfaturi

MODĂ

Cosmetică

GOSPODĂRIE

Armonizarea culorilor în locuință

Dacă zugrăvitul încăperii este, în general, treaba specialistului, alegerea culorii, a tapetului, rămîne problema noastră, a gospodinelor, fiindcă această operație nu trebuie să o facem numai pentru protejarea pereților, ci și pentru a creia din jocul de culori al zugrăvelii, în combinație cu coloritul mobilierului, unul din principalele elemente ale încăperii. Jocul de culori, efectul său binefăcător asupra echilibrului psihic al omului este din ce în ce mai mult la îndemîna oamenilor muncii, în noile și modernele locuințe, care se ridică la tot pasul. Cu atît mai mult alegerea culorii zugrăvelii rămîne o problemă principală și pentru locuințele mai vechi.

Mai întîi e bine de știut că pentru a obține o armonie de culori este necesară — în ansamblul locuinței — combinarea a trei culori; că din acestea, două trebuie să fie complimentare — deci o culoare deschisă și una închisă —, însă nu în tonalitățile lor cele mai intense; în sfîrșit că alegerea culorilor este în funcție și de înclinațiile noastre personale.

In ansamblul coloristic al încăperii sînt unele elemente asupra cărora e greu să mai intervenim; cazul mobilei, covoarelor și altor lucruri existente în încăpere. Deci prin alegerea culorii zugrăvelii pereților, care constituie culoarea dominantă în ansamblul celor trei culori despre care am amintit, va trebui să scoatem în evidență elementele deja existente. De exemplu, dacă avem scaune tapisate în roșu, vom căuta ca pereții să fie zugrăviți în tonalitate verzuie (se știe că există trei cupluri de culori complimentare: roșu cu verde, galben cu violet și albastru cu portocaliu). Culoarea dominantă a încăperii, care în general este cea a zugrävelii, trebuie însă să fie de preferință, de un ton odihnitor pentru ochi.

Culoarea de contrast, complimentară, va trebui să scoată în evidență originalitatea încăperii. In acest scop vom folosi o perdea, o carpetă, ușa, o mobilă. Uneori acest efect e realizat și prin obiecte mai mici, de exemplu un vas cu flori.

Cea de a treia culoare, care trebuie să armonizeze contrastul culorilor complimentare, menționate mai sus, va cuprinde un grup mai mare de elemente ale încăperii (mobila, covoarele, etc). In exemplul pe care l-am dat mai sus — scaune tapisate în roșu, în contrast cu o zugrăveală verde spălăcit, armonia ansamblului se poate realiza printr-un covor în nuanță galben-portocaliu.

In afară de criteriul de armonie cu ansamblul culorilor din încăpere, în alegerea coloritului zugrävelii mai intervin și alte elemente legate de construcția casei. Acestea se referă, în primul rînd, la orientarea încăperii față de soare. Dacă aceasta este așezată spre nord, deci neexpusă soarelui, vom prefera culori calde: bej-roșcat, culoarea ceaiului de tei ,etc. Amplasarea spre sud, care conferă o bună luminozitate, este prielnică culorilor proaspete ca: albastrul cerului, gri pastel, verde pal, etc. O așezare cu fața la răsărit, respectiv în plin soare, va întări culorile; ca atare se vor căuta tonuri ușoare: gri pastel, gri-bleu, crem, etc. In sfîrșit amplasarea în direcția apusului soarelui face ca zugrăveala să pară mai caldă; deci și culorile pot fi mai vii, în nuanțele verzui, albăstrui, culoarea ceaiului de tei, etc.

Cel de al doilea criteriu, care ține tot de elementul constructiv, este determinat de dimensiunile încăperii. Astfel, dacă este vorba de o cameră foarte mică, sînt de preferat culorile deschise, care îi vor da o aparență mai mare. De asemenea, dacă plafonul este jos, trebuie zugrävit tot în asemenea culori. In schimb pentru o încăpere cu plafonul ridicat, este indicată o culoare închisă, combinată cu linii orizontale pe zugrăveala pereților sau în dreptul ferestrelor. Cele spuse mai sus sînt valabile și pentru săli, culoare. Culorile deschise vor „lărgi" aspectul celor strîmte, iar în schimb culorile reci vor da o mai bună proporționalitate celor mari. In sfîrșit, în ceea ce privește ușile vom deosebi pe cele comunicative, care trebuiesc vopsite în culoare complimentară zugrävelii, în timp ce cele ce maschează dulapurile în zid — foarte practice, moderne — se vor zugrävi bineînțeles, în culoarea peretelui.

Doina POPA

Pentru fete tinere...

De la stînga la dreapta:

— Palton din stofă uni, groasă, cu linie sportivă. Guler și manșete mari. In mijlocul spatelui o cută dublă. Se poate purta cu sau fără cordon.

— Palton cu guler de blană. Din stofă tuid, acest model fantezi are o mînecă pusă mai jos decît normal, accentuată prin tighele duble care se continuă pe piept oprindu-se într-o mică cută.

— Peste un scampolo în dungi sau uni, un sarafan din stofă cu decolteu în formă de V. De sub gaica prinsă cu nasturi, pornesc cute duble.

— Rochie din stofă subțire în culori pastel. La gît, corseletă și pe fustă garnitură din bie.

— O rochie modernă din clasica stofă pepit. Guler cu revere lungi care merg pînă în talie. Pe marginea reverului garnitura din bie care se prelungește pe cuta dublă din mijlocul feței. Guler și manșete din pichet alb.

Desene de Raia SOLOMONICA

...și pentru băieți

1. Canadiană de iarnă și toamnă căptușită cu slavuță demontabilă. Nasturii fantezii pot fi din piele sau lemn, culoare naturală. Materialul indicat este pînza, bluză vînt sau balonseide gros.

2. Costum de iarnă pentru băieți la un rînd cu 4 nasturi. Are gulerul lat și reverul îngust și scurt. In spate se strînge cu 2 găici mici cu cîte un nasture. Stofa mai groasă poate fi uni sau cu un desen mărunt.

3. Palton pentru băieți cu mînecă raglan la 2 rînduri. Garnitură de tighele pe poale și la mîneci. Are o linie lejeră. Căptușala matlasată. Se preferă culorile mai deschise și tinerești.

4. Bluză vînt pentru băieți. Din piatcă pornesc 2 tăieturi în care se formează și buzunarele. Manșetele și gulerul din tricot în același ton, ori o culoare asortată. Se pot folosi culori mai vii.

5. Haină de vînt din toale de cort cu mișadă de blană demontabilă. Petlița de la mînecă este trecută printr-o gaică. Se închele la 2 rînduri de asemenea cu petlițe.

6. Palton la 2 rînduri cu guler de blană. Are o linie dreaptă în formă dreptunghiulară. Spatele cu o gaică formată din 3 bucăți. Poate fi din stofă uni ori cu desen mic pepit sau caro.

Desene de Carmen HRISTESCU

Colțul pedagogic

Probleme mari cu elevi mici

Ieri am fost profesor de servici pe școală. Cum era și firesc, am venit cu o jumătate de ceas mai devreme ca să supraveghez sosirea copiilor la cursuri. Printre cei care au sosit primii, am constatat că majoritatea erau elevii clasei a I-a, în cea mai mare parte însoțiți de cineva matur. Cu ghiozdanul în spate, cu călimara în mînă, — poznașa călimară, capabilă să producă atîtea accidente — copiii veneau pe rînd, grăbiți și preocupați de răspunderea ce le revine acum, cînd nu mai sînt niște simpli „puști", ci sînt niște adevărați „elevi". Sarcinile ce-mi reveneau, în calitatea pe care v-am arătat-o, nu m-au lăsat să mă ocup prea mult de acești micuți — deși mi-ar fi făcut nespusă plăcere — dar mi-am permis să-i urmăresc îndeaproape la plecare. Și așa am și făcut.

Elevii cei mici pleacă înaintea celorlalte clase, așa încît lucrul a fost foarte simplu. Cînd clasa I-a și-a terminat cursurile, i-am întovărășit pe elevi împreună cu profesoara lor pînă la poartă. După ce au ieșit din clasă, copiii s-au împrăștiat imediat prin curte, ca un stol de păsărele gureșe. Degetele și chiar cîte un nas pătat cu cerneală, un guleraș strîmbat, un ciorap puțin căzut arătau cu precizie că în ziua aceea la școală s-a „muncit" serios.

— Mămico, mămico! (se năpusti un băiețel asupra mamei sale care îl aștepta) azi am învățat o literă nouă și...

— Bine, bine (răspunsul sună nervos) ai să-mi spui acasă.

— Și mămico, azi am făcut și...

— Lasă-mă dragă, nu-mi bate capul! N-am răbdare. Să-mi spui altă dată.

— Dar mămico, așa ai spus și ieri...

N-am mai auzit restul, căci mama s-a îndreptat spre poartă trăgîndu-și grăbită odrasla. N-am putut nici măcar să intervin și să-i spun că un părinte n-are dreptul să n-aibă răbdare să audă rezultatele muncii propriului său copil.

Un alt glas lîngă mine:

— Mamă, mamă, dacă ai ști! ehee... azi am scris un cuvînt nou. I-l scriu bunicii.

— Mă bucur, fetița mamei, în curînd ai să știu să scrii și ai să poți să-i trimiți o scrisoare întreagă scrisă de tine.

— Și știi, am făcut lecții și la aritmetică pe caiet; cînd am scris azi, să știi mămico că n-am mai pătat de loc caietul.

— Bravo, o să-i spunem și lui tăticu ce fetiță silitoare ești. Și ce ați mai făcut azi?

Urmăream cu atenție această plăcută și necesară conversație cînd din spate răsună plescăitul unei palme:

— Cum, iar ai făcut o pată pe caiet?

Dacă în clipa aceea n-ar fi intervenit colega mea, mama ar mai fi lovit încă odată pe bietul copil, care căuta, printre lacrimi, să explice că principalul vinovat al nenorocitei întîmplări era penița și în nici un caz el.

O auzeam cum căuta să explice mamei respective, că elevii sînt încă mici, că este normal — dat fiind vîrsta — să se mai întîmple asemenea accidente, că datoria profesorului și a părintelui este să supravegheze copilul, să-l învețe cu disciplina școlărească, cu ordinea și curățenia caietelor și că în nici un caz, utilizînd bătaia nu vom obține rezultatele dorite. După cîteva clipe curtea s-a golit. Copiii și însoțitorii lor plecaseră. Am rămas numai noi două privindu-i din urmă.

— Iți dau de furcă „studenții" d-tale! — i-am zis eu.

— Să-ți spun drept, nu elevii, ci părinții lor îmi dau de furcă. Cea mai grea muncă a celui care predă la clasa I-a este să învețe pe unii părinți cum să se poarte cu copiii lor cînd aceștia au devenit școlari.

Cît despre cei mici, n-am de ce să mă plîng. Sînt adorabili. Sînt atît de dornici să știe cît mai multe, să învețe... Și apoi adaugă zîmbind: N-ai greșit cînd le-ai zis studenți; sînt studenți dar la facultatea de „litere mici". Și eu îi iubesc nespus de mult!

Lili PLAIU

— Și așa îți vei putea duce activitatea și în timpul răcoros!

Desen de V. VASILIU

Ce gătim? Cum gătim?

GUTUILE

Printre ultimele fructe ale sezonului, gutuile, galbene ca lămîile, cu gustul lor astringent și ușor inecăcioase, nu se prea mănîncă crude. In schimb se folosesc la numeroase preparate, care vor îmbogăți pe timpul iernii cămara gospodinei.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

26 OCT.—1 NOIEMB. 1959

— Zacuscă de vinete și gogoșari; budincă de cîtite cu brînză; struguri.

— Borș de sfeclă, dres cu smîntînă; varză dulce, cu orez și roșii; plăcintele cu prune.

— Cașcaval la capac; mîncare de gutui cu carne; griș cu lapte.

— Conopidă cu sos alb la cuptor; pîrjoale cu cartofi; compot.

— Spanac cu friganele; tocană; budincă de orez cu mere.

— Supă de cartofi cu praz; cîrnați pe varză călită; tartă cu prune.

— Sufleu de fasole; ostropel de pasăre; salată de fructe, cu irișca.

Peltea

Se aleg gutui frumoase, de preferință mici, nu prea coapte, și fără pete. Se spală, se șterg cu o cîrpă de puful de deasupra, se taie în patru, și fiecare sfert încă în două. Nu se curăță de coajă și nu se scoate mijlocul, care conține o cantitate mare de materie gelatinoasă (pectină). Se pun într-o cratiță cu apă, pe măsură ce sînt tăiate, socotind 2 litri de apă la 1 kg. de gutui. Se adaugă și cîteva mere creștești roșii, tăiate în sferturi. Se lasă să fiarbă la foc mic, pînă ce gutuile sînt atît de moi, încît pot fi străpunse ușor cu coada unui chibrit. Se strecoară și se lasă zeama să se limpezească. La un litru din această zeamă limpezită se pune 1 kg. de zahăr. Se lasă întîi pe marginea mașinii pînă se topește zahărul, apoi se fierbe la foc bun, pînă se leagă cît trebuie. Se va observa cu atenție momentul cînd trebuie ridicată pelteaua de pe foc, ca să nu se treacă din fiert. Se ia spuma de deasupra și se toarnă fierbinte în borcane calde.

Marmeladă de gutui și pere

Se curăță de coajă 1 kg. de gutui și 2 kg de pere coapte și se îndepărtează mijlocul pietros și căsuța cu semințe. Se trec prin mașina de carne (opărită și bine spălată mai înainte) și se pun la fiert, adăugînd atîtea pahare de zahăr cîte pahare de fructe avem. Se fierb la foc potolit, amestecînd cu grijă, ca să nu se prindă de fund. Cînd marmelada este gata, se toarnă fierbinte într-un borcan încălzit și se leagă după ce s-a răcit.

★

Simburii de gutui nu trebuie aruncați, deoarece din ei se face un ceai bun contra tusei.

Ne scriu gospodinele

MARINA COSMA-**Sibiu**: Intrucît spațiul restrîns de care dispune aceasta rubrică au ne îngăduie să vă dăm pe larg rețetele de tort cerute, ne puteți trimite adresa spre a le primi prin poștă.

PAULA: Prepararea berei este o operație lungă și anevoioasă. Cere oarecare cunoștințe tehnice și o instalație anume. Dacă totuși doriți să încercați prepararea ei, trimiteți adresa, pentru a primi prin poștă rețeta detaliată.

LILI, MICHI și celelalte cititoare **din Iași**: Cum se păstrează drojdia de bere: se pune drojdia într-un pahar și se apasă cu lingurița ca să se prindă drojdia de fundul paharului și să formeze o masă compactă, fără goluri de aer. Drojdia nu trebuie să treacă mult de jumătatea paharului. Se întoarce paharul cu gura în jos și se așază pe o farfurie adîncă, în care se toarnă apă. Se păstrează într-un loc răcoros vreme îndelungată. In general se prelungește puterea de fermentație a drojdiei, dacă se păstrează la rece, în borcane închise, ferite de curenți de aer. b) Alvița se face dintr-un amestec de ciuin cu sirop de zahăr bine legat, la care se adaugă, după gust, nuci sau alune. Halvaua se prepară din tahin (care se obține prin sfărîmarea semințelor prăjite și curățite de susani). Este un produs industrial. c) Din frunze de mentă (izmă) se face ceai, care stimulează stomacul, ajută digestia, alungă gazele intestinale și grăbește circulația sîngelui.

MARIA TEOCU-**Reghin**: Bomboanele fondante se prepară din șerbet de zahăr cu adaus de glucoză (o lingură la 1 kg de zahăr) colorant și aromă după gust, care se pot cumpăra la drogheriile de specialitate. Prepararea lor este migăloasă și cere cunoștințe profesionale, care nu se pot arăta în cîteva rînduri. Iată rețeta de rahat: Cantități: 400 gr. zahăr, 50 gr. scrobeală de grîu, 3/4 l. de apă, zeama de la 1/2 lămîie, 1/2 baton vanilie într-o cratiță încăpătoare, se desface scrobeala cu apă rece. Se adaugă celelalte ingrediente, și se pune cratița la foc mijlociu, amestecînd mereu cu o lopățică de lemn, cu gaură la mijloc, anume pentru rahat. Se lasă să fiarbă pînă cînd, luînd o picătură de sirop între degete, îl simțim ca un clei gros. Se dă la o parte, se adaugă esență cu aromă și colorant după gust și se toarnă într-o formă pătrată, unsă cu ulei. După ce s-a răcit bine, se taie bucăți, care se tăvălesc prin zahăr pudră.

CURIERUL NOSTRU

TICA C.-**Oltenița**: Ați făcut de la bun început două mari greșeli pe care acum le regretați. Regretul și dorința de a le repara nu vă mai pot ajuta la nimic. Sînteți tatăl a doi copii față de care aveți toate obligațiile mari, morale și materiale, ce decurg din aceasta. Acum cînd vreți să luați hotărîrea de a porni pe alt drum, gîndiți-vă la situația dv. actuală. Nu vă este îngăduit să puneți pasiunile dv. personale — unele, poate, de moment — înaintea obligațiilor morale ce vi le-ați creat față de familie, de societate. In afară de aceasta noi nu credem că noua dv. prietenie are la bază ceva serios. Din însăși cele povestite de dv. am reținut cîteva fapte care pun sub semnul îndoielii corectitudinea noii dv. prietene. Chiar dacă ați fi complet liber noi nu v-am sfătui să vă pripiți în a lua hotărîrea de a conviețui împreună. Am fost poate cam aspri cu dv Vă rugăm să ne scuzați. Dar v-am spus lucrurile la acest mod în speranța că v-a putea ajuta să nu mai faceți și alte greșeli.

EMI-**Sibiu**: Ni se pare cel puțin exagerat ca unui asemenea fapt să i se acorde o atenție atît de mare. Dacă totuși din acest fapt a făcut o problemă care să pună sub semnul întrebării continuarea unor relații de prietenie atît de vechi și bune, înseamnă că s-a ivit un mijloc o anumită cauză. Ar trebui de aceea să căutați a afla cauza adevărată a acestei noi atitudini. Numai cu el puteți lămuri lucrurile. Credem că veți găsi la ei solicitudinea necesară pentru a vă elucida în acest caz.

MIUȚA-**Tulcea**: Nu contestăm faptul că se mai întîlnesc încă oameni de genul celor pe care ni-i descrieți dv. Urmele educației burgheze se mai fac simțite pe ici, pe colo. Este însă un lucru clar faptul că, oameni cu astfel de apucături, nu pot și nu trebuie lăsați să-și facă de cap. Există azi multe mijloace și posibilități de lichidare a unor asemenea mentalități burgheze. Datoria dv. era și este să luptați împotriva unor asemenea apucături și nu să le acceptați. Ne veți răspunde poate că dv., o fată tînără, singură, nu aveați cum să luptați împotriva unor asemenea oameni. Nici nu trebuia și nu trebuie să luptați singură. Marea majoritate a oamenilor ce constituie societatea nouă de azi, din țara noastră, sînt cinstiți, corecți și dezaprobă, combat și stîrpesc din mijlocul lor astfel de mentalități. Cereți ajutorul acestora, al tovarășilor din colectivul în care lucrați. Faceți publice manifestările sau numai intențiile oamenilor de genul celor de care v-ați lovit și v-au adus atîtea neplăceri. Fiți sigură că ei vor primi cele ce merită și că nu vor mai putea face nimănui vreun rău. Acționați cu curaj și nu vă lăsați intimidată; veți reuși cu siguranță. Mai scrieți-ne între timp.

VASILE-**Arad**: Dacă nu vă înțelegeți cu prietenul dv. ce anume notărîre să luați atunci cel mai corect este să o lăsați pe ea să decidă. Cel ce va ieși „învins" nu are decît să se resemneze, fără să fie cîtuși de puțin supărat pe celălalt. Desigur că „înfrîngerea" va produce supărare dar nu trebuie să fie aruncată vina pe nimeni. Sperăm că veți înțelege foarte bine acest lucru.

ESTRELLA-**Hunedoara**: La prima întrebare răspunsul nostru este pozitiv. Dată fiind situația dv. cel mai bine este în prezent să vă continuați studiile, să vă creați o profesie și numai după aceea să vă gîndiți la perspectiva unui cămin. Dacă el vă iubește cu adevărat, va înțelege acest lucru și vă va aștepta. Cealaltă chestiune este de prea mică însemnătate pentru a mai discuta despre ea. Dacă vreți cu orice preț un răspuns, vi-l dăm: „bine".

COLȚUL cosmeticianei

Foarte favorabilă frumuseții, apa de ploaie este o bună prietenă a tenului. Aliată prețioasă în special a femeilor grăbite și foarte ocupate ca și a acelora care socotesc, fără a avea dreptate însă, că tinere fiind, încă nu a sosit momentul să se ocupe cu adevărat de îngrijirea obrazului, ploaia acționează ca un duș extrem de fin, a cărui acțiune prelungită excită circulația sîngelui, curăță porii, masează pielea, o fortifică și o împrospătează.

Pregătiți din vreme un vas curat și pe care să-l puteți acoperi, în care veți strînge apa de ploaie spre a vă servi de ea în zilele cînd vremea este frumoasă. Dacă tenul dv. este ușor iritabil sau are cuperoză, întrebuințați apa de ploaie simplă, fără a folosi săpunul. Dacă aveți o piele normală, spălați-o de trei ori pe săptămînă cu săpun și apă de ploaie, iar în celelalte zile cînd nu folosiți săpunul, cu apă de ploaie simplă.

Adăugați la două pahare de apă de ploaie o lingură și jumătate de lapte proaspăt și cu acest amestec spălați fața dumneavoastră dacă pielea este uscată. Apoi clătiți cu apă de ploaie simplă.

Dacă aveți tenul gras, porii dilatați, puneți să macereze într-un litru de apă de ploaie un săculeț cu tărîțe de grîu, timp de cîteva ore. Scoateți săculețul storcindu-l ușor, apoi la două pahare de apă de tărîțe astfel obținută, adăugați zeama unei jumătăți de lămîi și loționați fața. Lăsați să se usuce și după 1/2 oră clătiți obrazul cu apă de ploaie obișnuită.

Profitați de apa de ploaie pentru a împrospăta tenul deshidratat ca și pentru a reîmprospăta pielea gîtului ofilită adesea de timpuriu din cauza unei totale lipse de îngrijiri. Puneți la fiert un litru apă de ploaie împreună cu 120—130 g. rădăcină de nalbă, tăiată mărunt. Lăsați să fiarbă pînă scade la jumătate și dați deoparte să se răcească. Strecurați și amestecați acest lichid cu trei linguri de amidon dizolvat în prealabil în două linguri de apă de nalbă căldută și cu o lingură de miere. Aplicați pe față și gît timp de 30—35 minute compresе muiate în acest amestec (schimbînd în acest timp compresele de cîteva ori) după care clătiți fața cu apă de ploaie simplă.

De asemenea folosiți ori de cîte ori aveți prilejul apa de ploaie fie pentru a spăla întregul corp, fie pentru a face baie, în special dacă aveți epiderma sensibilă, lesne iritabilă sau susceptibilă de a face urticarii, eczeme, etc.

Și pentru cu, după cum am spus la începutul acestui articol, ploaia însăși constituie un tratament, nu ezitați să umblați pe timp ploios. Îmbrăcați-vă cu un impermeabil și cu pantofi sport și avînd fața complet lipsită de fard, mergeți în bătaia ploii chiar dacă nu sînteți amatoare de acest lucru, spre folosul epidermei dv. care va căpăta prospețime și luminozitate.

Sanda NOREANU

Prin spații siderale...

NELL COBAR

LA PROMENADA IN ANUL 2000
— Ce aglomerație! Nu mai e chip de ieșit duminica la aer!...

A. POCH

PRIMUL MARȚIAN PE PĂMÎNT
ÎNTRE MALAGAMBIȘTI: — Privește Gioni, ăsta-i îmbrăcat original...

V. CRIVĂȚ

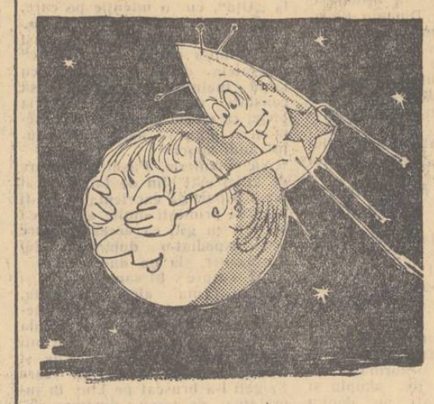

LUNNIC III
— Cu-cu! Ghici cine sînt?...

RACHETA „ATLAS"

Luni, la Cap Canaveral,
a făcut un prim popas
printre peștii din ocean
o rachetă tip „Atlas"

Marți, savanții cu pricina
au fost iarăși în impas
căci s-a defectat în aer
o rachetă tip „Atlas"

Miercuri, toți acești savanți
au rămas muți, fără glas
căci la sol a explodat
o rachetă tip „Atlas"

Joi, la baza de lansare
nici un om n-a mai rămas
cînd a început să ardă
o rachetă tip „Atlas"

Vineri iar s-au strîns savanții
și-au stat iarăș la taifas
cercetînd de ce nu „merge"
o rachetă tip „Atlas"

Simbătă, furioși, patronii
mii de-njurături au tras
Cînd s-a prăvălit în flăcări
o rachetă tip „Atlas"

. . . . . .

Eu sînt plin de indignare
căci aud la orice pas
că iar a căzut în mare
o rachetă tip „Atlas"
Și fiind compromis eu primul
m-am decis să nu mă las
și să-mi schimb pseudonimul

I. Atanasiu-ATLAS

FRED GHENĂDESCU

Scuza chiulangiului!

GH. CHIRIAC

GOSPODINA: — Vai, cît praf! Ce mă făceam fără aspirator!...

PAVEL ILIEȘ

COMPOZITORUL: — „Intră Pămîntul pe fereastră..." Ce banal! Înapoi pe Pămînt, că aici nu pot compune...

T. PALL

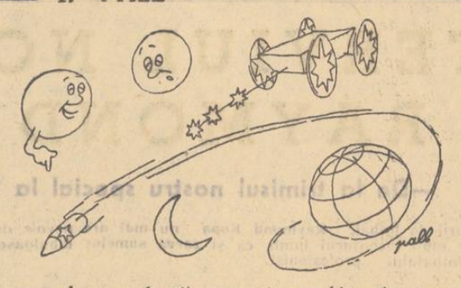

— Apropos de viteze cosmice — bine zice proverbul: „Racheta mică întrece „carul mare"!

VAL MUNTEANU

— Îți jur, draga mea, că mă simt într-adevăr în al nouălea cer!...

H. LERU

— Bravo, Iolanda II, Recordul Lunii!...

MATTY ASLAN

— Cum? Habar n-aveai de chestia asta? Dar bine, omule, ești picat din Lună?
— Da!!!...

V. TIMOC

IDEE SALVATOARE
EL: — Dacă mă mai cicălești, zău că plec... în Lună!!...

Păreri despre prima călătorie în cosmos

UN ȘOFER: — Cu cît zboară? Tii!! Mare bucurie să mergi fără să respecți viteza legală...

UN ASTRONOM: — Vînd lunetă de ocazie, în perfectă stare...

UN ANUME VILEGIATURIST: — N-ai un briceag? Cînd ajung în Lună vreau să-mi zgîrii numele pe suprafața ei... Costică și anul...

UN FOTBALIST „PRECIS": — Însfîrșit, nu mai poate nimeni să mă acuze că trag în Lună...

UN DON-JUAN: — La mine nu-i prima dată cînd merg printre stele. Uiți cît am mers cu Stela Ionescu, cu Stela Georgescu, cu Stela Dumitrescu, cu... cu... cu...

O LUXOASĂ: — Trecem și pe lîngă Saturn? Poate-mi vinde inelul...

UN ANUME CĂLĂTOR: — Nici o plăcere n-ai cu rachetele astea. Nu se poate călători pe scară...

O TAXATOARE: — N-am mărunțiș, dar pînă la Jupiter se face...

UN BIROCRAT: — În Lună? Nu pot. Vino... luna viitoare.

Fred FIREA

G. MARINESCU

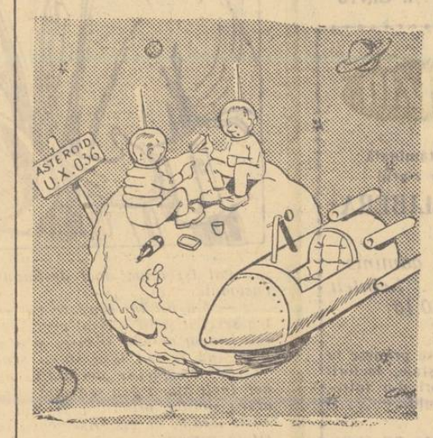

PICNIC IN ANUL 2000!
— Aoleu! Dă o fugă pînă în Marte și adu cheia de deschis sardelele...

SCRISOARE DIN LUNĂ

19 octombrie 1985

Draga mea Steluța

Am primit ieri scrisoarea ta pe care mi-ai trimis-o pe 383 virgulă 3 megaherți și m-am bucurat foarte mult aflînd că ai ieșit prima în cursa de rachete cu un singur loc, în cadrul campionatului pe țară. De asemenea faptul că ai reușit să îmbraci tricoul galben tocmai în etapa Carul Mare—Steaua Polară, care este foarte grea, dovedește că antrenamentul ți-a folosit și că ai dus o viață sportivă, nu ca unii din sportivii noștri care fac cam prea des escapade la barurile de pe Neptun.

Despre mine află că de cînd am sosit în Lună mă simt foarte bine, afită doar că am unele amețeli cînd privesc în jos, pentru că stau la etajul 14 al unui bloc, de altfel foarte frumos. Ocup o cameră spațioasă, cu vedere la Pămînt și în ce privește problema liftului s-a rezolvat întrucît chiar cînd liftul se defectează, fac un salt ceva mai mare și sînt la mine în cameră. Odată însă am calculat greșit și am sărit prea mult, așa că am nimerit într-o cameră la etajul 18, care, deși avea fereastra închisă, eu tot am intrat, fiind în viteză, dar nu m-am ales decît cu plata geamului. Problema săritului este aici foarte importantă și cam durează pînă te înveți să sari cît trebuie. Unii, de pildă, pleacă dimineața de acasă și, dintr-un salt, în loc să nimerească la slujbă, sar exact într-o bodegă sau cînd pleacă de teren la minister, te pomenești că au calculat greșit și au sărit într-un cinematograf. Așa că sînt unii care, dacă pe pămînt aveau scuza cu „N-a venit tramvaiul", aici spun „Am greșit saltul".

Colegul meu Dobre susținea că lui o să-i convină cel mai mult situația, fiind antrenat întrucît el și pe Pămînt muncea în salturi. Dar i s-a explicat că una e să sari pe Lună și alta e să sari peste cal, așa că și-a revenit. Trebuie să mai afli că aici am fost numit administrator de bloc și am discuții cu unii locatari care întîrzie cu plata cotei de oxigen, dar eu iau măsuri urgent, că doar n-o să rămînem tot blocul fără respirație, din cauza lor. În același timp am fost și eu criticat pentru că plecînd într-o zi de la birou, am lăsat tubul de oxigen deschis și am fost criticat pentru faptul că fac risipă cu oxigenul întreprinderii.

În altă ordine de idei vreau să-ți mai scriu că o să plec în concediu la mare și anume la Marea Selenității. Anul trecut mi-am petrecut concediul pe Steaua Polară, dar e prea frig acolo și eu nu prea sînt amator de sporturi de iarnă. Aici, pe Lună, în timpul liber, mă duc la Luna Parc și ieri am fost la teatru unde s-a prezentat un concert de muzică astrală care însă drept să-ți spun nu mi-a plăcut pentru că om fi trăind noi acum printre astre, dar noi tot oameni sîntem. Și adică ne-au cucerit astrele pe noi sau noi am cucerit astrele?

În încheiere vreau să-ți mulțumesc pentru urările tale și te rog să primești cele mai calde salutări din partea mea și a creierului meu electronic căruia i-am dictat această scrisoare.

Cu drag.

ANDREI
P. conf. Sadi RUDEANU

S. NOVAC

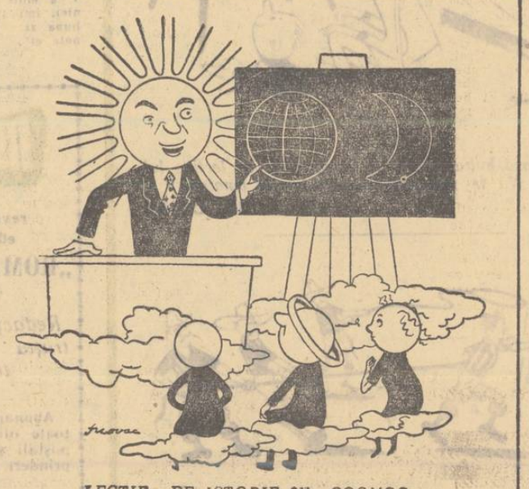

LECȚIE DE ISTORIE IN COSMOS
— Istoria Pămîntului a început cu comuna primitivă, iar a Lunei cu...
— ...Cu comunismul, știm!...

REBUS-magazin

SUB SEMNUL PRIETENIEI

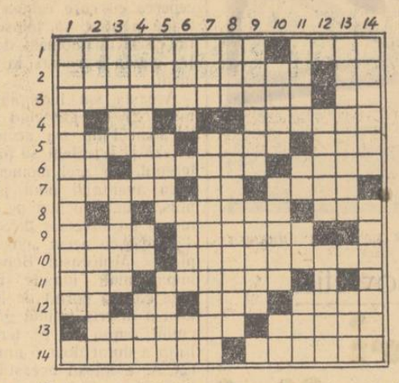

ORIZONTAL: 1) Marea țară socialistă, de care ne leagă o strînsă prietenie. — Temelie ce se poate pune pe o prietenie trainică; 2) Cunoscut compozitor romîn, autorul cîntecului „Eu pentru voi ridic paharul, dragii mei prieteni!" — Marcă de motocicletă; 3) Compozitor sovietic, autor al „Valsului prieteniei" — Împreună; 4) Orașul Stalin — Nădăjduit; 5) Asociația romînă pentru strîngerea legăturilor cu Uniunea Sovietică — Înălțime — Prefix pentru ureche; 6) Literă grecească — A sări înapoi — Ciinele soldatului; 7) Cunoscut academician sovietic — Locotenent — „... de noapte", piesă de Nicolae Tăutu; 8) Un fel de panglică — A trăi; 9) Titlul unui cîntec de Tabacinikov — Pianist sovietic, interpret de înaltă clasă; 10) Prieten — Frăție în muncă și în luptă; (11) Organ facial — Etate (pl.) 12) Nota bene — Posesiv — Măsură în Guineea — Muchie; 13) Păsuni — Compozitor sovietic, autorul operetei „Prieteni adevărați"; 14) Cot la cot, umăr la umăr — Compozitor romîn, ce a scris un „Cîntec de prietenie".

VERTICAL: 1) Compozitor romîn, autor al cîntecului „Prietenie"; 2) Oxigen, hidrogen, argon — Familie de albine — Prietenos; 3) Compozitor romîn — Alt compozitor romîn, autorul cîntecelor „Soarele prieteniei" și „Frate sovietic, prieten iubit" — Pronume; 4) În jurul pupilelor — Bold — Formează un colectiv și deseori... o colectivă; 5) Romancier portughez — Căile trenului — Erou al Muncii Socialiste, ce a aplicat cu succes metodele sovietice; 6) Vetuța, acasă — Tovarăși de viață — Oraș antic; 7) Diminutiv maghiar de la Ilona — Ajutor reciproc între prieteni (pl.) 8) Văzduh — Compozitor sovietic, autor al cîntecului „Prieten drag"; 9) A fi de față — Prieteni nedespărțiți (fig.); 10) Haină de iarnă — Piesă de Voltaire — Auxiliar al subjonctivului; 11) Prietene devotate — Primele noțiuni (fig.) — Sodiu — Articol 12) Dramaturg sovietic, ce a scris piesa „Prietenii ei" — Recuzită pentru „Dansul săbiilor" de Haciaturian; 13) „Prietenul la nevoie se cunoaște" (pl.) — Legătură 14) Mînă întinsă prietenește — Grijă.

Lucian MREANĂ

Pe lîngă casa omului

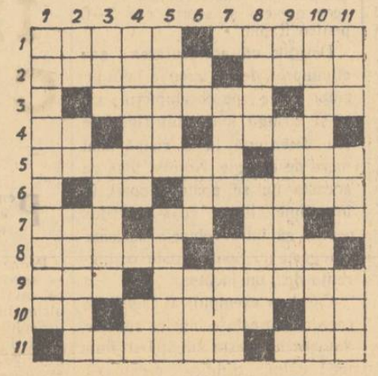

ORIZONTAL: 1) Primul călător în cosmos — În proverbul cu ciinele subliniază asemănarea 2) Grivei, adu încoa! — Nume de ciine 3) Cea mai luminoasă stea din constelația Ciinele mare — Numai la mopși și sîrmoși 4) Odinioară! „Și-acum mă taie dacă vrei și-aruncă-mă... ciini!" (El-Zorab) — E furată din coteț de-un cățel cu părul creț 5) Cum i-a apărut lui Samson, propunerea de egalitate a cățelului Samurache (masc.) — Ciinii dintr-o poezie a Mariei Banuș 6) În avans — Strașnic ciine de pază: are 3 capete 7) Dor înfocat — Nota din față — Diftong 8) „.... ciinelui", plantă numită și „Curcubeu" — „Ciinele... latră, nu mușcă" 9) Nume feminin — Grigore Alexandrescu are o poezie despre ciinele lui (pl.) 10) Literă slavonă — Acțiune nelegală preîntîmpinată de ciini — Interjecție de alungat ciinii 11) Mare poet sovietic, autorul versurilor „Fiul ciinilor" — Loc în care — spune zicala — ciinele nu petrece prea bine.

VERTICAL: 1) Scriitor francez, autorul fabulei „Ciinele și umbra" 2) Începe aportul — Lope... Vega, autorul comediei „Ciinele grădinarului" — Ciinoase 3) Una din ciclade — Ciinele se exprimă 4) Mare scriitor rus, autorul fabulelor „Lupul între ciini", „Trecătorii și ciinii" etc. — Interjecție 5) Momesc — Moft 6) Cățel... vegetali (Mold.) — Nume de fată — Scriitor pentru copii 7) Ridice!—În negație, în echilibru cu mineca! 8) O păzește ciinele — Ciinele, osul! 9) Întrebuințare — So, pe el! 10) „Dulăii" de Zaharia Stancu (pl.) — Vulcan european 11) Prefix — Curelușă de meșină — Din nou precedentul, însă anagramat...

Maria NISTOR

Cuvinte mai rare: AHT, IOS.

LA FÎNTÎNA

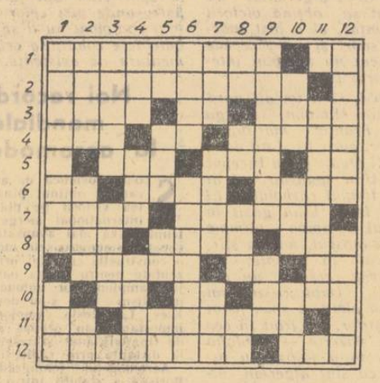

ORIZONTAL: 1) Fîntînă din Beoția consacrată muzelor căreia cei vechi îi spuneau „fîntîna calului". — Apă fără sfîrșit. 2) Autorul piesei în versuri „Fîntîna Blanduziei". 3) Scriitor spaniol care a scris printre altele și piesa „Fîntîna turmelor". — Pronume — Din lac în puț! 4) Izvorăște din inima de piatră — Din adîncuri. — Considerație. 5) De obicei aici întîlnești fîntînile. — Împodobește fîntîna „L'acqua felice" din Roma (sing.) — Pronume. 6) În curs! — Pentru scăldat — O întîlnești la izvorul fermecat. 7) Aici, pe colina Viminal se află celebra fîntînă „L'aqua felice". — Nimfele apelor și izvoarelor. 8) Oraș în Brazilia. — Cără pe vremuri apa de la izvor la tîrg. — Punct cardinal. 9) Fîntînă — În izvor. — Cere! 10) Posezi — Comună în Ardeal. — ...du Bois, localitate în Franța. 11) Fluviu italian ce izvorăște din muntele Viso și se varsă în Marea Adriatică. — Firesc. 12) Sculptor și arhitect italian autorul printre altele al „Fîntînei lui Neptun" din Florența! — Arbore.

VERTICAL: 1) Fîntîni țișnitoare. — La fîntînă, la izvor. 2) Pojar, — Cu ajutorul lor scoți apa din fîntînă. — Ființă superioară. 3) Cal înaripat care dintr-o lovitură de picior a făcut să țîșnească fîntîna Hipocrena. — Ei și surorilor ei li era consacrată fîntîna de pe muntele Helicon. 4) Măsură de capacitate veche. — Se albește la izvor. — Sursă de apă. 5) Constantin Stroescu. — Fir — Interjecție — 365 zile. 6) Fiica lui Ion Caragea, care a clădit teatrul „Cișmeaua roșie", ce a ars în 1825. — Păsărică cu ciocul scurt și cu aripile lungi. 7) Umblă seara pe la gene. — Apă de la cinci izvoare pentru „baba vrăjitoare". — Fîntînă. 8) În fund! — S — Eleșteu. — Radu Ionescu. 9) Nimfă transformată de Diana în fîntînă. — Lac... de unghii. 10) Pronume. — Zile în calendarul roman. — Riu ce izvorăște din masivul Hăsmașul Mare. 11) Marele nostru poet, autorul versurilor... „Sara pe deal buciumul sună cu jale, / Turmele-l urc, stelele scapără-n cale. / Apele plîng clar izvorînd în fîntînă. — Fîntînă monumentală în lună că s-a-necat luna-n fîntînă. — Fîntînă monumentală în Latium care alimenta Roma cu apă printr-un apeduct.

Lucia RUSU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CAP

ORIZONTAL: Scaun — Drag — Surpriză — Rea — Ederă — Invins — Fuioraș — Ucis — Rebel — Plia — Țara — Epic — LF — I — Irup — Caa — O — MN — En — Gîndit — Bea — Indo — Mab — Răciți — Paita — Umiliți — Stal.

UN CAREU CU CÎNTEC

ORIZONTAL: Bolero — Tocata — Opera — Baterii — Sunătoare — AMD — TSA — Artă — Pa — O — Joc — Ușoară — Na — Aist — Ajuns — Martian — Os — I — Mire — L — Aur — Am — Odă — Ciclu — Cri — Doboș — At — Gali — En — B — Avemaria — S — Conta — Ama — R — Timiș — Lîră — Re.

PRIETENIE

ORIZONTAL: Tabacinikov — Atanasiu — Riu — Uen — Pămîntul — Trud — Ni — Na — A — Uis — Soci — Cen — N — Ros — NG — Lo — Perov — Firsev — A — Amic — Malva — Lo — Aerian — A — Atenție — Iată — Dec I — Petrol — Iliace — Petru.

COPII, DESENAȚI ȘI VOI!

Dragi copii,

La problema nr. 6 ne-au venit multe răspunsuri bune și frumoase.
Iată trei din cele mai bune rezolvări:

1. ȘTEFANESCU AUREL, București, raionul N. Bălcescu, str. Echinox nr. 37.

2. SOMFELEANU LILIANA clasa a V-a școala de 7 ani nr. 10 Cluj.

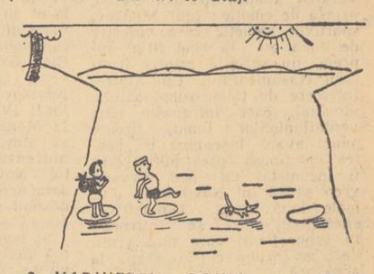

3. MARINESCU DOINA, clasa VI b. București, raionul 23 August, str. Gh. Dimitrov nr. 95.

Iată și numele altor prieteni ai rubricii noastre, „Copii, desenați și voi", care ne-au trimis răspunsuri bune: Vaidenfeld Sorel clasa V-a Școala Medie nr. 6 V. Alecsandri, str. Săulescu nr. 2, Iași; Cincu Daniel, clasa VI-a Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București; Irina Rodica Tamaș, București, raionul 23 August, str. Victor Manu nr. 9; Cimpeanu Gheorghe, clasa IV-a B., Școala de 7 ani nr. III București, raionul N. Bălcescu, șos. Giurgiului nr. 59; Ștefănescu Doina, com. Iernăuți, raion Luduș, reg. Cluj; Ene Stella, Școala medie mixtă Feteșți; Popa Mariana, clasa V-a A, București, raionul Gh. Gheorghiu-Dej, str. Olteniei nr. 417; Marcovici Alexandru, clasa IV-a, Școala nr. 23, București, raionul Tudor Vladimirescu, str. Mînțuleasa 12; Oane Virginia, București, raionul Grivița Roșie; Gheorghiu Lilica, clasa IV-a, Școala de 7 ani nr. 12, Brăila, str. Griviței nr. 313; Tebrencu Mihai, clasa IV-a, Școala nr. 3, Piatra Neamț, strada Victoriei nr. 11 A.; Cristina Rusu, elevă, Școala de 7 ani, Sinaia; Calciu Margareta, clasa V-a, Sibiu, str. A. Petöfi nr. 21; Burichi Eugen, clasa III-a B, Școala medie mixtă nr. 171 București, calea Griviței nr. 325; Grigoriu M., clasa II-a B, Școala medie nr. 18 „M. Eminescu", București; Costea Dana, clasa I-a Timișoara; Șicler Iulia, clasa IV-a, Bacău, str. Banatului nr. 18; Camger Gh., Timișoara; Rădulescu Gh., cl. VI-a, Școala medie nr. 1 Sighișoara, str. N. Bălcescu nr. 20; Soreanu Isadora, clasa VII-a, Școala medie mixtă nr. 19 „Ion Creangă" București, str. Radu Vodă nr 24; Iordănescu S. Petrică, Feteșți, regiunea Constanța, str. Vlad Țepeș nr. 3; Podoleanu Adrian, clasa II-a, strada Gh. Gheorghiu-Dej nr. 76, Comănești, raionul Moinești, regiunea Bacău; Anania Laurian, București, raionul Grivița Roșie, str. Cireșoaia nr. 26 A.; Silvia Pop, clasa II-a, Școala medie nr. 2, Cluj.

Copii, în alegerea desenului spre publicare noi ținem seama nu numai de soluția găsită, ci și de calitatea desenului, precum și de forma în care îl prezentați. Deci căutați să desenați cît mai clar și mai curat.

Am primit un desen la problema nr. 5, cu întîrziere, dar foarte bun, din partea lui Gemil Tasin, Medgidia, str. N. Bălcescu nr. 21. Copii, trimiteți-ne desenele voastre din timp ca să le putem publica sau confirma primirea lor.

Totodată, vă rugăm scrieți numele, clasa, școala și adresa voastră cu litere de tipar.

Cu bine,
E. ARNO

Jocuri distractive

Chibritul „rupt"

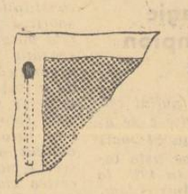

Prezentați prietenilor dv. o batistă și rugați-i să pună în mijloc un chibrit. Împăturiți batista și cereți cuiva din asistență să rupă chibritul în două sau în patru bucăți. Desfaceți apoi batista și le veți prezenta un chibrit... întreg.

Explicația este următoarea: Înainte de a vă prezenta în fața prietenilor aveți grijă să introduceți în tivul batistei un băț de chibrit care bine înțeles este invizibil.

Atunci cînd rugați pe unul din prietenii dv să rupă chibritul din batistă împăturită, trebuie să aveți grijă să-i prezentați pentru această operație chibritul aflat în tiv și să-l ascundeți bine printre cutele batistei pe celălalt.

Dacă vreți să repetați jocul fără să vă retrageți din cameră, puteți să introduceți în tiv cîteva bețe de chibrit.

Cîte bile?

Într-un sac se găsesc 600 de bile din șase culori diferite. Presupunînd că cineva legat la ochi scoate bile din sac și vrea să aibă siguranța că se află în posesia a șase bile de aceiași culoare se pune următoarea întrebare: Ce număr minimum de bile trebuie să scoată din sac?

7 × 4 = 12 ?

Aveți în fața dv. 12 monede. Schimbați aranjamentul lor astfel ca să obțineți 7 rînduri a 4 monede.

Soluția jocului din nr. 106

BROASCA DE SIGURANȚĂ. Ordinea este următoarea: 10, 3, 7, 6, 8, 5 și 11 = 50.

Igor Novikov, de 3 ori campion mondial la pentatlon modern

Figuri de sportivi sovietici

De 3 ori campion mondial

S-a întîmplat cu cîteva săptămîni în urmă, în orașul Hershy din statul Pennsylvania (S.U.A.). Se desfășurau campionatele mondiale de pentatlon modern. Trei din cele cinci probe ale competiției luaseră sfîrșit: călăria, scrima și tirul.

In clasament conducea brazilianul Malta, urmat de mexicanul Almada, argentinianul Riera, americanul Miller și sovieticul Tarasov. Lumea sportivă era cu prinsă de emoție: Igor Novikov, sportivul sovietic care cucerise de două ori la rînd titlul suprem, nu se afla printre fruntașii clasamentului. Cum într-o întrecere de talia campionatului mondial, care întrunește elita pentatlioniștilor lumii, fiecare punct avans înseamnă o „zestre" prețioasă, prea puțini s-ar fi încumetat să-i mai prevadă vreo șansă lui Novikov în ultimele două probe. Dimpotrivă, specialiștii probei se întreceau în pronosticuri care nu-i vizau decît pe primii cinci clasați la acea oră.

Și totuși competiția a avut un deznodămînt neașteptat. După cea de a patra probă (înotul) în care a marcat o puternică revenire, Novikov a „sărtat" pe locul patru în clasamentul general, pentru ca la terminarea ultimei probe, crosul, să se afle în fruntea clasamentului cu un avans de 100 puncte! In felul acesta Igor Novikov, a reușit nu numai remarcabila performanță de a cîștiga cel mai dramatic campionat mondial de pentation modern, ci și pe aceea de a-și înscrie, pentru a treia oară consecutiv, numele în fruntea listei celor mai buni pentatlioniști din lumea întreagă!

Cine este acest excepțional sportiv sovietic? Igor Novikov, la cei 30 ani pe care-i numără în prezent, nu mai poate fi considerat un element tînăr. El are în urmă o carieră sportivă de peste 10 ani. Despre Novikov se poate spune că provine dintr-o familie de sportivi. Tatăl său a fost un as al tirului, un frate este boxer, alt frate înotător, iar cele două surori ale sale sînt și ele sportive: una gimnastă, alta voleibalistă. Debutul internațional și l-a făcut într-o mare competiție: Jocurile Olimpice de la Helsinki. A fost destul de greu pentru studentul de la Institutul de Cultură Fizică, Igor Novikov, în vîrstă de 23 ani, să-și încerce pentru prima oară puterile în arena internațională tocmai cu prilejul întrecerilor olimpice.

Dar, făcînd proba unei voințe de neegalat, Novikov a știut să înfrîngă emoțiile inerente debutului și a ocupat locul IV în concursul olimpic. Era o primă și strălucită afirmare a (pe atunci) necunoscutului Igor Novikov. Deobicei, sportivii de valoare urmează o linie ascendentă a performanțelor. Cu Novikov lucrurile s-au petrecut... invers. Dar numai un timp.. Intr-adevăr după acel nesperat loc IV la Jocurile Olimpice, ocupă locul 10 la campionatele mondiale din 1954 și apoi locul 17 la campionatele mondiale din 1955. Cum olimpiadele par să fi devenit „specialitatea" sa, Igor Novikov se clasează din nou pe locul IV la Jocurile Olimpice de la Melbourne. Munca lui intensă, stăruitoare la ședințele de antrenament își spusese cuvîntul. Novikov reîncepea — și de data aceasta în mod definitiv — drumul spre supremația mondială!

Și pentru a-și atinge țelul, el n-a mai avut nevoie decît de un an. In 1957 Igor Novikov obține marea consacrare, cucerind titlul de campion al lumii. Un an mai tîrziu el își confirmă primul succes, cîștigînd pentru a doua oară titlul mondial. Iar acum, într-o pasionantă și dramatică întrecere, sportivul sovietic Igor Novikov a reușit, printr-un finiș extraordinar, care va rămîne desigur înscris cu litere de aur în istoria acestui sport, să-și adjudece pentru a treia oară titlul de campion mondial. Și nu uitați: aceste trei titluri au fost cucerite în trei ani consecutivi! Este o performanță care face cinste nu numai renumitului sportiv, ci — în primul rînd — patriei sale dragi.

Renumitul sportiv nu se declara mulțumit numai cu performanțele sale. El caută să lărgească tot mai mult baza de masă a pentatlonului sovietic, să ridice noi elemente tinere. Și dacă la Erevan, unde Igor Novikov își duce munca de profesor de educație fizică, există astăzi una dintre cele mai puternice „pepiniere" de pentatlonișți din Uniunea Sovietică, aceasta se datorează într-o măsură însemnată și campionului mondial. Căci Igor Novikov, sportiv crescut și educat de partid, nu uită nici o clipă că are datoria comunistă de a-i ajuta și pe ceilalți tineri sportivi sovietici să ajungă pe culmile gloriei sportive. Spre cinstea lui și a marii sale patrii, Uniunea Sovietică!

Hristache NAUM

Din actualitatea campionatului categoriei A la fotbal

Martor ocular, duminică, la Bacău, la întîlnirea Dinamo Bacău—C.C.A., am putut consemna luciditatea și prinderea cu care echipa bucureșteană a știut să folosească faptul că la un moment dat formația gazdă a rămas în zece oameni.

Aceasta s-a întîmplat în minutul 21 de joc cînd jucătorul băcăoan Filip s-a accidentat la o fază și a trebuit să părăsească terenul. Din acel moment, în care avea avantajul unui jucător în plus, a unui jucător pe care nu-l marca un adversar direct, C.C.A. a atacat cu acest „om liber" în plus. Mijlocașul Bone a fost împins mult înainte și dintr-o fază care a pornit de la el, Tătaru a înscris primul gol al meciului. Lipsa de pe teren a lui Filip a durat doar 6 minute. Dar C.C.A. a folosit această lipsă și în final a cîștigat cu 2—1.

Am insistat asupra acestui fapt pentru că mi-a părut semnificativ și mai ales instructiv pentru echipele noastre.

Un accident produs în timpul jocului sau, uneori, eliminarea unui jucător de pe teren, face ca o echipă să joace numai în zece oameni. E fără îndoială un mare handicap. Cu toate acestea de foarte multe ori el nu este fructificat, pentru că echipa care beneficiază de el își pierde pur și simplu capul și nu știe ce are de făcut.

La jocul Progresul — U.T.A. echipa arădană a rămas fără Mețcas din minutul 25, dar scorul final a fost 1—1, deși arădenii au jucat 65 de minute în zece oameni. De asemenea, la jocul Știința Cluj-Dinamo Bacău, disputat la Cluj, scorul final a fost tot 1—1, cu toate că echipa oaspe a jucat 45 minute fără Rădulescu — accidentat. Și mai poate fi amintit jocul Rapid-Progresul, în care fiind eliminat de pe teren Snărăndescu I (Progresul) echipa lui a dominat restul partidei, deși rămăsese în zece oameni și scorul era 2—0 pentru Rapid.

Desigur că accidentarea sau eliminarea de pe teren a unui jucător face pe coechipierii săi să-și strîngă mai mult rîndurile și-i determină la o risipă mai mare de energie. Normal însă cu aceasta nu se poate acoperi în întregime lipsa ce s-a produs pentru că între echipele aceleași categorii nu poate exista o diferență de... un jucător.

C.C.A. a exemplificat la Bacău ceea ce lipsește echipelor rămase datoare în aceste situații și anume: calm, gîndire creatoare, maturitate în joc. Or, fără aceste atribute nu numai că nu se materializează avantajul ocazional al unei superiorități numerice, ci se irosesc mereu și mereu ocaziile de gol create de eforturi risipite cu generozitate, se pierde prilejul unor victorii ce stau la îndemînă dar nu vin singure. Pentru că fotbalul e un joc în care nu cîștigă echipa care lovește mai tare și mai mult în minge.

Ion BOCIOACA

PUNCTE DE VEDERE

Scrisoare deschisă către echipa „Steagul Roșu"

Dragii mei,

Poate că nu v-aș fi deranjat cu această misivă, dacă n-aveam ciudata inspirație să urmăresc meciul vostru cu Dinamo București nu din tribună, cum proiectasem, ci dintr-un scaun de sufragerie. Veți fi de acord că omul este un animal curios, veșnic în goană după noutate — mai ales cînd are de făcut o rubrică săptămînală — și veți înțelege, sper, de ce am preferat simpaticului stadion din Dealul Spirei ecranul unui „Temp 2".

Personal — nu regret. Rămîne de văzut ce-o să spuneți și voi, pînă la urmă...

Să știți că televizorul ăsta e un obiect prețios! De pildă în materie de fotbal, el îți dezvăluie niște amănunte pe care privirea cea mai ageră nu le-ar putea reține altminteri.

Evident, toată lumea s-a putut convinge încă o dată, „cu ochiul liber", că sînteți o formație redutabilă, cu un joc simplu și eficace, că meritați pe deplin locul de frunte în clasamentul primei categorii și că — dacă vă mențineți linia ascendentă — e greu de spus care dintre echipele noastre va reuși să vă întrecă în actualul campionat. De asemenea, s-a văzut și fără televizor că stați mult mai bine cu pregătirea fizică și morală decît cu tehnica. Faptul mi se pare nefiresc, întrucît antrenorul vostru a fost la vremea sa un „as" în conducerea balonului, unul din cei mai buni interi pe care i-am avut. (Ți-aduci aminte partida cu Anglia, tovarășe Ploeșteanu?)

In orice caz, țin să vă felicit din toată inima pentru comportarea de duminica trecută, dar... numai pînă în minutul 63! Dacă-mi permiteți, o să vă explic de ce. In minutul 63 — după ceasornicul meu — Ene I, acest vulpoi al gazonului, deși cu 3 adversari „în circă", a înscris cel mai frumos gol al întîlnirii, printr-un șut sec, pe jos, din piruetă — în colțul drept al porții lui Ghiță. Tabela de marcaj „s-a făcut" 2—1 pentru Dinamo. Din acest moment, — v-o spun pe onoarea mea — nu mi-ați mai plăcut! Mai precis, unii dintre voi.

De pildă — dumneata, Hașoti, care în minutul imediat următor, după un sprint de toată frumusețea, pe extremă, ai înfrînt „tare" la „Ufu", cu o intenție pe care, crede-mă, teleobiectivul mi-a comunicat-o întocmai... Același aparat mi-a permis să „remarc" repetatele dumitale salturi cu talpa înainte; nu-ți doresc să constați vreodată pe propria piele, ce efecte poate avea o asemenea „figură" asupra obrazului unui sportiv!

Nici dumitale, Fusulan — care de altfel ești plin de talent și ai făcut o partidă excelentă — nu-ți urez să primești multe asemenea lovituri în gît, ca aceea pe care i-ai expediat-o dumneata lui Nunweiller, la un duel aerian...

Cît despre Birsan, Szigeti și Zbîrcea (mai ales dumneata, dragă Zbîrcea!) cred că ați înțeles greșit sarcina de a-i anihila pe cei mai periculoși atacanți dinamoviști — respectiv Ene și Anghel Vasile. Modul în care Szigeti l-a bruscat pe Ene, în jumătatea de teren dinamovistă, mi s-a părut detestabil — ca și faultul (nepenalizat de arbitru, căci acesta nu mai era pe fază) asupra lui V. Anghel, cu cîteva minute înainte de sfîrșit. La o minge înaltă, dumneata, Zbîrcea, venit din urmă, l-ai depășit pe dinamovist în săritură, iar apoi te ai lăsat să cazi cu toată greutatea în spinarea lui — ceea ce a avut darul să-l facă ghem la pămînt, pentru nu știu cîte zeci de secunde. Arbitrul, repet, n-a văzut nimic: teleobiectivul era însă acolo și am impresia că a roșit pentru dumneata.

Credeți-mă, dragi prieteni, detest să fac și să mi se facă „morală"! Dar aici e vorba de altceva. Fără multă teorie, am să vă spun că, după opinia mea, e preferabil să pierzi o luptă corectă decît să cîștigi prin mijloace discutabile. Nu, zău, ce satisfacție poate resimți o echipă care învinge un adversar rămas în 10 sau 9 oameni? E ca și cum te-ai bate cu un invalid!

O să spuneți că n-a fost cazul... Dar dacă intrarea lui Hașoti îl accidenta pe Ufu? Probabil că Dinamo, fără portar devenea o victimă sigură.

Aici mi-aș permite o paranteză. Comisia centrală de fotbal ar trebui — cred — să ia în discuție eventuala modificare a regulamentului intern, în următorul sens: la fiecare meci să fie delegat un medic oficial care să constate dacă rănirile sau accidentările sînt de natură să impună trecerea pe tușă a respectivului jucător. In acest caz să se admită înlocuirea celui rănit sau accidentat. Ar fi echitabil, din mai multe puncte de vedere. Gîndiți-vă că — intenționat sau nu — unul sau doi dintre oamenii de bază ai unei echipe sînt scoși din luptă: mai poate ii vorba de rezultat normal în aceste condiții?

Gîndiți-vă că, jucătorul rănit sau accidentat este menținut adeseori ca „figurant", în speranța că, cine știe, poate tot o mai face el ceva... Adevărat, poate se mai ciocnește o dată cu un adversar și nu mai pune piciorul pe minge cîteva luni de zile!

Dar — să revenim la discuția noastră. Vreau să precizez pentru voi, cei de la „Steagul Roșu", că mi-e perfect clară diferența între jocul bărbătesc, fie chiar dur, și brutalitate. Obiecțiile mele se referă exclusiv la aceasta din urmă. Pe lîngă reprosul publicului, violența atrage după sine și alte... pagube, mai concrete — după cum ați putut constata chiar duminică. Dacă nu mă înșel, dinamoviștii au egalat în urma unei penalizări la un fault asupra lui Kèszegy. Nu-i adevărat?

In ultimă analiză, sînt de părere că ieșirile brutale la o formație de valoarea „Steagului Roșu" sînt consecința directă a lipsurilor tehnice — pe care unii încearcă să le compenseze prin procedee ca acelea despre care — cu mîhnire — am fost nevoit să vorbesc. Nădăjduiesc însă că nu în zadar. Am multă încredere și — chiar dacă vi s-ar părea ciudat în asemenea împrejurări — multă simpatie pentru echipa voastră, prieteni de la Orașul Stalin.

Cu salutări tovărășești,

Dan DEȘLIU

INTERVIUL NOSTRU CU RAYMOND KOPA

—De la trimisul nostru special la Sofia—

Pentru iubitorii de fotbal, Raymond Kopa nu mai are nevoie de nici o prezentare. Faima lui a făcut de mult înconjurul lumii, ca și zarva sumelor fabuloase la care a fost traficat de samsarii fotbalului profesionist.

Prezența lui Raymond Kopa — socotit de specialiști drept cel mai bun centru înaintaș al ultimului campionat mondial — în echipa Franței, a constituit unul din punctele de atracție ale întîlnirii Bulgaria—Franța, desfășurate acum două săptămîni la Sofia. In zilele petrecute la Sofia, Kopa a gustat din nou consecințele celebrității sale. La antrenamente, în plimbările prin oraș, la hotel el a fost în permanență asaltat de amatorii de autografe și, în ciuda reputației sale de „rege al driblingului", nici o feintă nu l-a putut ajuta. N-a fost mai ușor nici asaltul din partea ziariștilor. Veniseră la meci reporteri din multe țări ale Europei, și fiecare voia să afle părerea lui Kopa, care cu această ocazie își relua locul în echipa Franței după reîntoarcerea din Spania. In ceea ce mă privește, am preferat să aștept pînă în dimineața meciului, cînd se părea că jucătorii francezi nu vor ieși din camerele lor. Așa s-a și întîmplat. Telefonista hotelului „Balkan" mi-a dat legătura cu camera 532, iar de la celălalt capăt al firului Raymond Kopa se declara bucuros de vizita pe care intenționam să i-o fac.

La început a fost vorba, firește, despre meciul cu Bulgaria. Kopa îl aștepta cu multă îngrijorare. „N-am jucat acum doi ani împotriva lor, la Paris, spunea el, dar știu că bulgarii alcătuiesc o echipă redutabilă, care se poate măsura de la egal cu ori ce formație europeană".

— „Și nu uita că vor să încununeze jubileul celor 50 de ani de fotbal bulgar cu o victorie asupra echipei Franței", intervenii Fontaine. Ceea ce de altfel s-a și întîmplat, pe traseu.

Il întreb apoi pe Kopa dacă cunoaște fotbalul din țările de democrație populară și în special din țara noastră. Kopa ne spune că nu-l cunoaște dintr-un contact direct prea strîns, ci mai mult din rezultatele obținute de echipele din această parte a Europei.

— Intrebați-ne însă pe noi — intervine just Fontaine. Niciodată un turneu al lui Stade de Reims în străinătate nu s-a încheiat cu rezultate atît de slabe ca turneul din vara aceasta la Moscova și Leningrad. Și totuși niciodată nu ne-am întors dintr-un turneu cu impresii atît de puternice, cu atîtea lucruri noi învățate".

RAYMOND KOPA

Kopa, care n-a luat parte la acest turneu întrucît mai era încă la Real Madrid, a avut aceleași cuvinte elogioase pentru fotbaliștii sovietici, pe care i-a cunoscut la turneul final al campionatului mondial din Suedia. Cît despre fotbalul nostru, el și-a amintit că a văzut pe juniorii romîni în timpul turneului UEFA din 1957, din Spania, precum și reprezentativa țării noastre care, tot în 1957, a întîlnit echipa Belgiei, la Bruxelles. „Păstrez amintiri bune despre fotbaliștii romîni din amîndouă aceste împrejurări și în special despre juniorii care au lăsat o frumoasă impresie în Spania".

Il întreb pe Raymond Kopa despre proiectele sale în viitorul apropiat.

— „Vreau ca Stade de Reims să cîștige din nou campionatul Franței, pentru ca la anul să încerce să cîștige „Cupa campionilor europeni".

— Cupa Franței, poate, îl corectă Just Fontaine.

— Nu, ai auzit bine: Vreau să cîștigăm Cupa campionilor europeni. O altă dorință: să particip la campionatul mondial din Chili.

— Numai de ne-am califica..., adaugă Fontaine.

Am riscat o întrebare: Se spune că meciul de astăzi este „meci de adio" pentru naționala Franței de la campionatele mondiale. Este exact?

— Și da și nu, mi-a răspuns Kopa. Avem în echipa cîtiva jucători de peste 30 de ani care sînt încă preferați celor tineri pentru pulsul lor de rutină, de experiență. Daca vor juca bine azi, atunci nu-i nici un motiv să schimbăm echipa. Dar, daca nu, atunci într-adevar, acesta va fi „meciul lor de adio".

(Așa dar, cea de a doua variantă s-a realizat. Cariera celei mai puternice echipe naționale din istoria fotbalului francez s-a încheiat duminică 11 octombrie, pe stadionul Vasil Lewski din Sofia).

Dar Kopa, cîți ani are? 28, ce urmau să fie împliniți a doua zi după meci. Dar, așa șcund și blond cum este, el pare mult mai tînăr. Figura îi trădează originea poloneză. Tatăl său, minerul Franek Kopaczewski, s-a născut și a trăit o bună parte din viață în Polonia. După primul război mondial, constrîns de mizerie, s-a expatriat, ca și multe alte mii de muncitori polonezi, în Franța, stabilindu-se în Pas de Calais la Noeux-les-Mines. Acolo s-a născut și a copilărit Raymond. Cînd băiatul a împlinit 14 ani, Franek Kopaczewski, devenit François Kopa, nu a avut de ales: Raymond a intrat și el în mină, pentru a-și ajuta familia. Cînd ieșea afară, la lumină, copilandrul simțea o poftă nebună să alerge în aer liber, să zburde pe țapșanul verde. Și, cu cît sete izbea în mingea de fotbal! La 17 ani a început cariera de fotbalist a lui Raymond Kopa. Primul club: Angers. La 19 ani, Angers încheie o tranzacție bănoasă, „cedîndu-l" lui Stade de Reims. Acolo a jucat timp de 5 ani, pînă în 1956 cînd a trecut la Real. Acum, după trei ani petrecuți în Spania, s-a întors la Reims.

Fire în general tăcută, Kopa se însuflețește deodată atunci cînd îți vorbește despre familia sa, despre minerii din Noeux-les-Mines,

La despărțire, Raymond Kopa mă roagă să transmit urările sale cele mai bune fotbaliștilor romîni. „Aș vrea mult să cunosc capitala Romîniei, îmi spunea el. Poate ca într-o bună zi voi juca și pe stadioanele ei".

I. CINTU

Instantanee sportive

— Ia mai lasă fotbalul, Mitică, și apucă-te de lecțiile lui Nicușor! Nu te gîndești ce exemplu dai băiatului?

Desen de Nelu COBAR

Sugestii pentru uzul unor fotbaliști insuficienți la capitolele tehnică și condiție fizică.

Desen de Fred GHENĂDESCU

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runcuri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează pe Pat Glendon și-i cere să dezmintă zvonul că Pat și ar aranja dinainte rezultatele meciurilor. Ceea ce boxerul o și face cu tărie.

— Răspunde! ordonă el.

Ea clătină neîncrezătoare, din cap:

— Poți nega faptul că Powers a fost făcut totuși k.o. în rundul 16?

— Îți jur că nu e adevărat. N-a fost făcut cîtuși de puțin k.o. în rundul 16, pentru simplul motiv că n-a fost knock outat. Înțelegi? Dacă nu, te rog să-mi asculți, cu atenție, explicațiile. Nu te-am mințit. Sînt un imbecil... Și-au bătut joc de mine... D-ta însăți ai crezut că Powers a fost făcut k.o. din pumnul meu. Dar nu e adevărat: eu n-am lovit deloc tare. Powers a simulat, pur și simplu, knock-outul. Pricepi?

Convinsă de sinceritatea cuvintelor lui, Maud se simți învăluită de un val de fericire. Omul acesta, orgolios și mîndru, care nu însemna încă nimic pentru ea, pe care-l vedea doar pentru a doua oară, nu se ferea să se umilească în fața ei, pentru a se justifica și a-i recîștiga stima.

— Ei, ce-ai de spus? întrebă Pat.

Tonul autoritar al întrebării o tulbură din nou pe tînăra fată. Ea se ridică și-i întinse mîna.

— Te cred! Și sînt foarte bucuroasă. Fericită chiar!

Apoi Maud plecă ochii. Pat avu tentația de a o lua în brațe. Făcu un pas înainte, apoi se opri și se retrase brusc, cu un efort vizibil.

— Maud, d-ta ești femeia ideală pentru mine, îi declară Pat. Apoi se întoarse și-și duse mîna la frunte, în timp ce Maud se retrase și se așeză din nou pe scaunul ei. Luă și el loc pe un scaun.

— Mi-am petrecut noaptea trecută într-o baie turcească. Am trimis să-l caute pe un vechi boxer, un fost prieten al tatălui meu. L-am rugat să vorbească, știind că cunoaște toate dedesubturile acestui sport. Ceea ce poate părea cel mai bizar este faptul că a trebuit să mă străduiesc din răsputeri pentru a-l convinge de totala mea ignoranță în aceste chestiuni. El m-a numit „copilaș al pădurii" și de fapt nu a greșit, căci efectiv în

pădure am fost crescut și nu cunosc mare lucru despre viața civilizată. Bătrînul boxer m-a lămurit în aproape toate tainele boxului profesionist, un sport mai putred încă decît îi-ai fi putut imagina. Tot ce are legătură cu boxul nostru profesionist este corupt. Funcționarii municipali care acordă permisele primesc cota parte din partea organizatorilor de reuniuni, managerii și boxerii se înțeleg între ei pentru a trișa publicul. Îți mărturisesc că destăinuirile bătrînului m-au șocat, pur și simplu. Și cînd mă gîndesc că eu însumi, de ani de zile, sînt băgat pînă în gît în murdăria aceasta, fără să știu nimic. Am înțeles acum și ce au făcut cu mine. Constituția mea excepțională și antrenamentul meu special îmi îngăduiau să dobor pe oricare din adversarii mei, în orice moment ai meciului. Ei au speculat aceste calități ale mele. Stubener, primul dintre interesați, s-a ferit ca de dracu să-mi dezvăluie manevra lor necinstită, iar eu n-aveam de unde s-o descopăr, devreme ce nu frecventam mediile sportive și îmi petreceam timpul liber la vînătoare, la pescuit sau fără fotografii în culori.

In tot decursul acestor ani, — continuă Pat — am fost așadar — fără să știu și fără să vreau — complicele lui Sam Stubener. Dacă n-am știut să descopăr uneltirile lui murdare, asta este pentru că m-am dezinteresat

de dedesupturile ringului. Am venit pe lume cu un corp solid și cu un cap rece. Am trăit tot timpul în aer liber, iar tatăl meu m-a inițiat în tainele boxului, pe care le cunoștea poate mai bine decît oricare altul pe lume. Sportul acesta a devenit pentru mine o îndeletnicire atît de naturală, încît meciurile propriu zise nu mi-au solicitat niciodată vreun efort anume. Mai trebuie să adaug că niciodată nu am avut vreo îndoială în ceea ce privește rezultatul vreunui meci? Dar acum s-a terminat, părăsesc definitiv ringul!

Maud îi arătă cu degetul ziarul care anunța viitorul lui meci cu Tom Cannam.

— Asta e opera lui Stubener, îi explică Pat. Sînt luni de zile de cînd a încheiat acest meci. Dar mă sinchisesc prea puțin de contractul lui.

Fata îl ascultă cu atenție, apoi exclamă:

— Puterea acestor oameni este nemăsurată. Ei se joacă, după cum le este placul, cu destinul oamenilor care le cad în mîini...

Pat își reluă apoi destăinuirea, privindu-și interlocutoarea cu ochi pasionați.

— Mă vei întreba: ce pot eu să reproșez boxului? Nu mi-a făcut atîtea servicii și în special acela de a te fi putut cunoaște pe d-ta? Căci d-ta ești femeia pe care o visez și o aștept din totdeauna... Și acum, cînd te-am găsit, nu te pot lăsa să-mi scapi. Hai să plecăm împreună din munți...

Pat își făcuse declarația atît de neașteptat, și într-un mod atît de net, încît Maud avu senzația sfîrșitului. Inima îi bătea să se spargă. Funia aceea simplă, primitivă, își lua așadar revanșa!... Părea că trăiește o poveste ireală, de vis. Asemenea întîmplări nu se petrec în mod obișnuit decît în romane.

In picioare în fața ei, Glendon îi întindea rugător mîinile.

— Nu am curajul, murmură ea, nu am acest curaj.. Simți ca un fulger privirea mînioasă a lui Glendon, care cîteva clipe mai tîrziu recăpătă expresia naivă și blîndă dinainte.

(Va urma)

Varietăți Varietăți Varietăți

Sportul în colhozurile sovietice

Sportul a căpătat o astfel de dezvoltare în U.R.S.S. încît sportivii de la sate dispun astăzi de o bază materială aproape la fel de bogată cu cei de la orașe. Numai anul acesta în colhozurile ucrainiene au fost amenajate peste 7000 de baze sportive complexe și simple. Recent, în raionul Peceneag (Harkov) s-a dat în folosință un stadion intercolhoznic cu teren de fotbal, pistă de atletism de 400 m, terenuri de volei, basket și altele.

Stadionul a fost construit pe cheltuiala colhozurilor, folosind materii prime locale și echipament fabricat în atelierele colhozurilor.

Sfîrșitul tragic al unui campion olimpic

Probabil că sînt puțini cei care-și mai amintesc de atletul nord african El Ouafi Numele său se află pe lista învingătorilor olimpici. In 1928, la Olimpiada de la Amsterdam, algerianul El Ouafi, cîștiga „pentru Franța" medalia de aur, terminînd victorios proba de maraton cu timpul record de 2h 32' 57". Cîtva timp El Ouafi a fost prezentat de cei interesați ca o „glorie națională" a sportului francez. Dar aceasta a trecut repede. Cînd algerianul nu a mai reușit să obțină victorii „pentru Franța", el a fost îndepărtat din sport și dat repede uitării. Nimeni nu s-a mai interesat de soarta lui.

Abia în 1956, cînd un alt nord african, Alain Mimoun, cîștiga „tot pentru Franța" maratonul la Melbourne, ziariștii și-au adus aminte de El Ouafi și au început să-l caute. Unii spuneau că ar fi murit în timpul războiului. El Ouafi trăia însă. L-au găsit la Paris. Fostul campion olimpic era de nerecunoscut, un om sfîrșit, îmbrăcat în zdrențe. El Ouafi ajunsese cerșetor, un declasat social. După ce nu am mai putut să alerg, a spus fenat acesta ziariștilor, am trăit în cea mai neagră mizerie — Medalia olimpică nu mi-a folosit la nimic. Știind că sînt algerian, nimeni n-a vrut să-mi dea de lucru.

Descoperirea lui El Ouafi a constituit pentru oficialitățile sportive franceze și pentru ziarele burgheze un simplu fapt de senzație Nici după confesiunea dramatică ce a făcut-o El Ouafi nu a fost ajutat de cei care altă dată se mîndreau cu victoriile sale sportive. L-au părăsit cu toții fără remușcări. Campionul olimpic a continuat să ducă aceeași viață mizerabilă. Zilele acestea ziarele au publicat știrea că El Ouafi a fost omorît într-un cartier mărginaș al Parisului. Ca și boxerul negru Al. Brown, mort de tuberculoză, ca și alte celebrități ale sportului apusean, campionul olimpic El Ouafi, a sfîrșit cu viața într-un chip tragic. Aceasta este de obicei soarta sportivilor din țările capitaliste, unde nici celor mai renumiți campioni nu li se asigură la bătrînețe condițiile cele mai elementare de existență.

Noi recorduri mondiale la aeromodelism

Școala sovietică de aeromodelism care a obținut pînă acum atîtea victorii pe plan intern și internațional merge în pas cu tehnica cea mai avansată. Dovada o constituie numeroasele modele noi, de o construcție cu totul originală, prezentate pentru prima oară cu prilejul campionatelor unionale de aeromodelism care s-au desfășurat la Kiev. La aceste campionate un loc important l-au ocupat aeromodelele de tip helicopter și cele conduse de la distanță prin radio.

Aeromodelul leningrădeanului B. Borisov a stabilit într-o singură încercare trei noi recorduri mondiale: acela al altitudinii, al distanței și a duratei zborului. Helicopterul său a atins înălțimea de 1900 m, și a acoperit distanța de 20,9 km, în 54 de minute.

Modelul planorului radioghidat construit de moscovitul N. Drojin a zburat timp de 2h.09' iar acela al lui N. Matikov din Tula a parcurs 6,3 km stabilind un nou record mondial. Un nou record mondial de distanță și altitudine a fost stabilit și de aeromodelul condus prin radio construit de N Zolnikov din Alma Ata (Kazahstan). El a parcurs 6,3 km. la o altitudine de 1600 m.

O lege împotriva falsurilor în fotbal

Deputatul italian Servello a cerut parlamentului instituirea unei legi care să pedepsească falsurile și fraudele comise în competițiile de fotbal. In ultimii ani „il calcio" a fost obiectul a nenumărate tranzacții oneroase, cumpărări de meciuri și falsificări de rezultate. Mulți indivizi și-au făcut chiar o profesie din aceasta. Unul dintre ei a recunoscut că el a falsificat, cu ajutorul arbitrilor și jucătorilor plătiți în acest scop, nu mai puțin de 64 de partide din campionatul categoriei A și B. Pînă acum 12 echipe profesioniste, printre care Atalanta, Udine, Padova și Genova, au fost retrogradate și pedepsite de către federație pentru vina de a fi recurs la mijloace frauduloase în jocurile de campionat. Fotbalul profesionist nu se desminte!

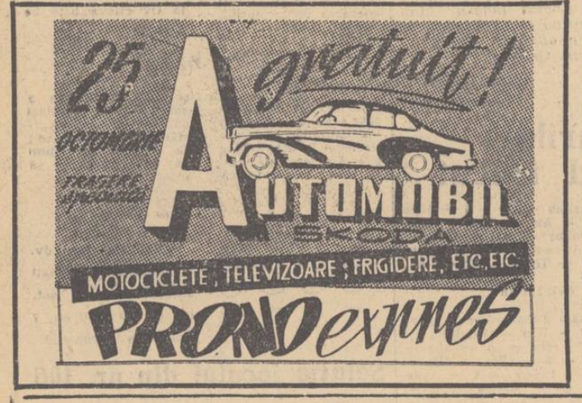

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 108 * Sîmbătă 31 octombrie 1959 * 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

NOI DESCOPERIRI ARHEOLOGICE
Urmele unui mamut pe B-dul Bălcescu!

La microscop
„CURS SERAL"
de Demostene Botez

PUNCTE DE VEDERE
de Dan Deșliu

ÎN CURÎND ÎN MAGAZINE

UMOR:
„Sportul e pasiunea mea..."

JOCURI DISTRACTIVE

Enciclopedia «MAGAZIN»

Luna prieteniei romîno-sovietice prilejuiește teatrelor noastre premiera unor noi și valoroase piese ale dramaturgiei sovietice. La Teatrul „C. I. Nottara" se repetă piesa „Scurtă convorbire" de Levidova. In clișeul nostru, tînăra actriță Tatiana Iekel, care va interpreta rolul Liudmilei în această piesă.
Fotografia: Mihai POPESCU

CIFA-2

In vizită la laboratorul de mașini electronice al Institutului de Fizică Atomică

In zilele noastre, în care omul a început asaltul cosmosului, existența sateliților artificiali ai pămîntului sau a rachetelor ar fi de neconceput fără mașinile electronice de calculat. Incepînd cu calcularea traiectoriei, continuînd cu măsurătorile făcute în timpul zborului pentru a permite teleghidarea și terminînd cu prelucrarea informațiilor transmise pe pămînt, toate se fac cu ajutorul mașinilor electronice de calculat.

Credeți oare că este departe ziua în care diverse operații, mai puțin complicate sau altele mai dificile, vor fi executate și la noi de mașini electronice de calculat?

Licăriri pe panouri

După cele aflate de curînd în laboratorul de mașini electronice al Institutului de Fizică Atomică o astfel de perspectivă nu mai este atît de depărtată. Am văzut la lucru noua mașină electronică de calculat, CIFA—2, recent dată în funcțiune. Mașina nu execută calcule legate de zborul vreunui satelit sau vreunei rachete, ci o lucrare mult mai pămînteană: verifica statele de salarii ale personalului Institutului.

După ce matematicienii pregătiseră în limbajul special al mașinii programul de lucru, acesta fusese transpus prin perforare pe benzi înguste de hîrtie. Prima parte a benzii cuprindea instrucțiunile după care trebuie făcută calcularea salariilor, iar partea a doua datele fiecărui salariat în parte.

S-a introdus banda perforată. Un dispozitiv automat citea și transmitea fiecare informație memoriei mașinii. Imediat o puzderie de licăriri au început să străbată cu intermitență șirurile ordonate de tuburi electronice montate pe panouri. Licăririle acestea aparent dezordonate, arătau că mașina calcula. Prelucrînd informațiile date, mașina execută ordinele primite prin program, inclusiv ordinul de scriere la mașină electrică a rezultatelor.

Intr-adevăr, pe o coală de hîrtie mașina începuse să bată rezultatele. Primul salariat: salariu brut, net... La fiecare 8 secunde alte rezultate. Intr-o oră calcula pentru cca. 400 de salariați. Totul cu cea mai mare precizione.

Numai în locul contabililor?

Intr-o săptămînă CIFA-2 a executat peste 3 milioane de operații aritmetice. Nu numai verificări ale statelor de salarii. Asta nu a însemnat nici a șasea parte din operațiile făcute pînă acum. Ce a fost însă în rest?

Laboratorul de raze cosmice al Institutului de Fizică Atomică, de pildă, a primit un mare sprijin. Colectivul acestui laborator se ocupă printre altele de prelucrarea unor date provenite de la sincrofazotronul de la Dubna unde au loc ciocniri nucleare la cele mai înalte energii — 10 miliarde electron-volți. Prelucrarea acestor date necesită calcule foarte laborioase ce trebuie refăcute la fiecare caz nou. Problema rezolvată de CIFA-2 permite ca acum, printr-o simplă citire a unor tabele să se găsească imediat soluția la fiecare eveniment nou. Inainte astfel de calcule necesitau lunar peste 400 ore de lucru-om...

La Institut a venit zilele trecute o altă solicitare pentru noua mașină electronică de calculat. De data aceasta de la I.O.R. din București. **„Intreprinderea noastră avînd un plan tehnic foarte încărcat în privința calculului sistemelor optice, vă rugăm să ne dați concursul pentru executarea unor calcule mai laborioase la mașina electronică de care dispuneți. Pentru ajutorul dat vă mulțumim anticipat".**

Scrisori, scrisori...

La laboratorul de mașini electronice al Institutului de Fizică Atomică există și alte scrisori. Acestea sînt de pe vremea cînd prima mașină electronică de calculat — CIFA-1 — lucra din plin. Calcule pentru construcția unui betatron, calcule pentru cercetările făcute la reactor și ciclotron, pentru probleme de geodezie, pentru Direcția centrală de statistică, pentru proiectarea unor turbine la secția de mașini hidraulice din Timișoara, pentru De-

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Un aspect din laboratorul de mașini electronice al Institutului de Fizică Atomică. In stînga se află CIFA-1, iar în dreapta CIFA-2.

Moment sărbătoresc

Pe marginea turneului Teatrului Mossoviet

Răsfoiesc o colecție din anul 1955 a revistei „Sovetskaia kultura". Privirea îmi poposește asupra unui articol intitulat „Cu privire la problema moștenirii lui Stanislavschi". Semnatarul articolului este conducătorul artistic al Teatrului Mossoviet: artistul poporului din U.R.S.S. Iuri Alexandrovici Zavadski. Ilustrul om de teatru, scria:

„Teatrul este o artă colectivă, chemată de partid să ajute în munca de educare a poporului în spiritul comunismului. Teatrul există în vederea spectacolului. Intreaga viață a teatrului trebuie subordonată spectacolului la ordinei zilei. De aici reiese necesitatea unei etici superioare în cadrul teatrului, iar pe baza ei, introducerea celei mai severe discipline creatoare. Fiecare membru al colectivului reprezintă o parte a întregului. Cea mai neînsemnată muncă din teatru, în oricare secție, poate să influențeze integritatea impresiei pe care o exercită spectacolul. De aici reiese că în teatru nu există muncă importantă și mai puțin importantă.

George Dem. LOGHIN

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Scenă din comedia „Nevestele vesele din Windsor" de W. Shakespeare, în interpretarea „Mossoviet-ului"

METEOROLOGII DIN BUCEGI

Cît e vremea bună, mai în fiecare zi urcă la Vîrful Omul excursioniștii. Vin și se grăbesc să plece, de teamă să nu-i apuce pe neașteptate viscolul.

Dar la cabana micuță, proptită în căciula de piatră a celui mai înalt vîrf din Bucegi, sînt cîțiva oameni care nu se zoresc să coboare. Rămîn aici sus, stăpîni peste șuierul vîntului și peste crestele golașe, vecini cu cerul, cu soarele, cu norii. Cîțiva oameni și doi ciini mițoși.

★

Pe o latură, sub marginea ușor încovoiată a acoperișului cabanei, e prinsă o placă pe care scrie „Stația meteorologică — Vîrful Omul". Nimic deosebit în alcătuirea acestei stații nu-ți atrage atenția. Lîngă perete, — două-trei cuști din scînduri adăpostesc niște aparate minuscule și ciudate, iar în vîrful stîncii — unde înălțimea atinge de fapt 2513 metri — o morișcă metalică se rotește necontenit în direcția vîntului. De unde să bănuiești că e vorba de una din cele mai importante stații meteorologice din sud-estul Europei?

Intrăm în camera de comandă a stației. E ora șapte fără zece minute. In fața aparatului de emisie-recepție, șade un tînăr care notează cu repeziciune, pe un caiet, sumedenie de cifre din care noi nu pricepem nimic. La un moment dat, își înalță sprîncenele. A îngrijorare? A mirare? Surprinzîndu-ne nedumerirea, tînărul ne explică:

— *Peste cîteva clipe ajunge la noi vînt mai puternic. Acum e în vale, la stația Fundata... la 10 cm. sub pămînt, temperatura — 1°. Asta-i interesează mai ales pe agricultori...*

Il lăsăm pe meteorolog să „colecteze" (expresia lui) datele și de la stația Lăcăuți, să le transmită apoi împreună cu observațiile lui la Predeal... Il ascultăm cum se sfătuiește cu colegii lui de la stațiile din apropiere.

— *Revenim peste o oră. Să trăiești, băiatule!...*

— Vă cunoașteți?

— *Nu l-am văzut niciodată. E nou. Eu n-am mai coborît printre oameni de cîteva luni. Dar vorbim din oră în oră, ziua, noaptea, pe vreme bună sau cînd aici la noi se dezlănțuie furia vîntului. El, colegul nostru de la Predeal, ne ține la curent cu ceea ce se întîmplă zilnic pe „pămînt"...*

★

Nicolae Oltenacu, meteorologul, vorbește despre lucruri aparent obișnuite. Și totuși înțelegi că aici în vîrf de munte, unde lătratul ciinelui răsună straniu, viața zilnică a oamenilor are ceva aparte.

Iată: se spune că vara începe aici sus, pe „Omul", de la 15 septembrie și ține cam pînă la 15 octombrie. Asta — din cauza limpezimii aerului. Totuși e o „vară" neobișnuită, cu brazde de zăpadă pe Coltii Obîrșiei și pe toată întinderea din jurul vîrfului Omul. Ziua, văile încep să aburească la soare, ca primăvara, noaptea văzduhul e ca sticla și termometrul înregistrează pînă la —9 grade (Coborînd iarna pînă la —40 grade).

Și totuși meteorologii zic, că e timp frumos. Au scăpat pentru o vreme de ceața deasă care nu-ți îngăduie să vezi nici la doi pași. Nopțile sînt limpezi și curate.

In vreme ce turiștii osteniți dorm în cabana încălzită (vara sau iarna), Ni-

Viorica CIORBAGIU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Oamenii de știință sovietici întreprind lucrări sistematice menite să ajute pe aviatori să cucerească spațiul cosmic. In acest scop se creează și se experimentează costume de protecție pentru aviatori, se experimentează dispozitive menite să compenseze micșorarea presiunii atmosferice, se fac experiențe de decompensare a barocamerelor, se elaborează mijloace pentru apărarea aviatorilor de influențele nefaste ale vitezelor mari. (In clișeu: un aviator sovietic într-un costum de protecție cu cască ermetică).

Citiți în pag. 5-a, reportajul nostru: Luna — o mare stație interplanetară.

DINTR-UN CARNET DE NOTE DE DRUM

LUCEAFĂRUL TINERETII

In fața Rathaus-ului din Dresda — stă un monument. O femeie jelind. Ea nu reprezintă o mamă sau o soră sau o fiică. Nu e nici tînără, nici bătrînă. N-are biografie, nici vîrstă. Monumentul întruchipează Durerea. O încadrează zidurile arse, pietrele înegrite de foc, ruinele. Un assamblu al suferinței.

● Unii locuitori ai Dresdei ocolesc amintirile. Ei vorbesc cu plăcere despre prezent, despre reconstrucție, despre visuri de viitor. Dar trecutul îl ocolesc. Amintirea e o rană. Dar pot oare să nu întreb de ce mașina gonește minute în șir, în plin centru de metropolă, parcă ar trece pe un cîmp pe care izbucnesc doar arareori pîlcuri de copaci? Pot oare să nu reconstruiesc imaginar liniile ruinelor și să mă întreb ce erau ele înainte? Pot să nu întreb ce s-a întîmplat cu orașul artei și al culturii de pe malul Elbei, botezat atît de sugestiv de Gerhard Hauptmann „Luceafărul tineretului"? Pot să nu întreb de unde au apărut noile cartiere de beton și sticlă? Nu. Nu pot să tac. Oricîte răni aș răscoli, oricît de dureroasă ar fi amintirea. Numai astfel pot înțelege măsura forței care a renăscut la viață un oraș mort.

Arătătoarele orologiului de pe turnul Palatului s-au oprit în seara zilei de 13 februarie 1945. Arătătoarele orologiului arată acum ora 21,58 minute. Schelele n-au ajuns încă pînă la ele.

● Cu cîteva minute înainte de ora care a rămas înscrisă cu litere de sînge în istoria Dresdei, locuitorii orașului, stînd la cină sau pregătindu-se de culcare au ascultat uimiți vocea difuzoarelor care anunțau că puternice escadrile de bombardiere anglo-americane se apropie de oraș.

Era 13 februarie 1945. Spre inima Germaniei fasciste se îndreptau victorioase Armatele Aliate. „Vor trece probabil" — își spuneau oamenii, fără să se grăbească spre adăposturi. Dresda nu era doar un obiectiv militar.

Dar la ora 21,58 a început bombardamentul. La colțurile unui patrulater gigantic de 15 km.p., reprezentînd centrul orașului cu toate monumentele sale istorice, galeriile de artă, muzeele pala-

Toma George MAIORESCU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Un mare artist
Serghei Bondarciuc

Cariera actoricească a lui Serghei Bondarciuc corespunde grafic cu o linie de continuă ascendență. Astăzi, la 37 de ani, Bondarciuc cunoaște nu numai o caldă apreciere a spectatorilor, dar și o faimă care depășește cu mult frontariile patriei sale: actorul devenind cunoscut și elogiat pe plan internațional.

Cînd a apărut pentru prima oară pe scena teatrului din orășelul Eyk era un tinerel abia de 17 ani. Dorința de a învăța, de a se perfecționa s-a remarcat încă de pe atunci. Deși apă-

ruse pe scenă, Bondarciuc o părăsește pentru a urma cursurile școlii de teatru din Rostov. Aci se află la începutul războiului, care îi întrerupe cariera artistică. Bondarciuc devine soldat și participă cu abnegația specifică a oamenilor sovietici, la luptele eroice din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

In 1945, el intră ca student în Institutul Cinematografic.

Ion BARNA

● *(Continuare în pag 4-a)*

Enciclopedia magazin

Lev Tolstoi la București

Călător pasionat, dornic mereu de a se documenta în acest fel și de a da scrierilor sale o bază cît mai precisă, marele scriitor rus, autorul Anei Karenina, a întreprins în 1854, la vîrsta de 26 ani, o călătorie în Țara Românească și în Bulgaria.

Cercetări recente, în curs de a-fi adîncite, au stabilit că Tolstoi a fost oaspete al Capitalei noastre și că a cules o serie de impresii pe care le-a notat cu spiritul precis al călătorului obișnuit să vadă multe și să prindă, în vorbe puține, esențialul și caracteristicul. În același timp, din notele lăsate, se desprinde interesul lui Tolstoi pentru aspectele culturale și sociale ale orașului, pe care le caracterizează și pe care le critică atunci cînd e cazul.

Interesante sînt în această privință reflecțiile pe care le face Tolstoi cu privire la Podul Mogoșoaiei, actuala Calea Victoriei, pe care o găsește „cu cotituri, îngustă și fără trotuare pe alocuri", observații care corespund realității dacă le confruntăm cu unele fotografii făcute în 1856 de către

Vedere din Bucureștiul anului 1854, cînd a fost vizitat de Lev Tolstoi

vienezul Ludwig Amgerer sau cu linia care marchează acest „pod" în planul orașului executat de ofițerul rus Borooczyni, în 1852.

O impresie asemănătoare are autorul și cu privire la strada Lipscani, pe atunci foarte îngustă și cu o populație pestriță de negustori.

Pe Podul Mogoșoaiei stă în atenția marelui scriitor Teatrul Nou, care nu este altul decît fostul Teatru Național, terminat în 1850, adică numai cu patru ani înainte de vizita lui Tolstoi la București. Impresia pe care această clădire, care a adăpostit pînă în 1944 — cînd a fost lovită de bombele hitleriste în timpul războiului — spectacolele de teatru și un timp de operă, este dintre cele mai bune.

El numește acest edificiu Teatrul Nou sau Teatrul Mare, așa cum îl numeau și bucureștenii, pentru a-l deosebi de Teatrul Vechi sau Teatrul Mic, adică de fosta sală Slătineanu (sau Teatrul Momolo), o baracă de lemn lipită pe dinăuntru cu pămînt și tencuită, ridicată în 1828 de italianul Ieronimo Momolo (se afla pe locul unde azi se construiește un bloc de 189 apartamente vis-a-vis de Casa Centrală a Armatei, în Calea Victoriei, colț cu bulevardul 6 Martie). Constatînd un început firav de viață culturală în București, Tolstoi își notează mai departe impresiile cu privire la alte edificii.

El constată că în oraș era atunci un foarte frumos „Hotel de France" (pe locul actualului Hotel 7 Noiembrie din Calea Victoriei) și un bun restaurant Brener, unde călătorul putea găsi o hrană bună și un loc pentru dormit, ceea ce i se pare important, dat fiind că în acea vreme nu multe erau orașele care să poată primi în condiții satisfăcătoare pe călători (în București, la acea dată, erau șapte hoteluri). O deosebită plăcere i-au făcut plimbările în grădinile orașului dintre care în primul loc stă Cișmigiul, care a fost terminat în acel an, fiind început prin grija și supravegherea directă a lui Pavel Kiseleff, care între timp plecase ca ambasador la Paris.

În afară de aceste locuri, scriitorul a vizitat și vestita Moară Domnească, unde a văzut condițiile mizerabile în care munceau lucrătorii de acolo.

Aceeași dorință de a cunoaște și de a se documenta l-a îndemnat să iasă din oraș și să se îndrepte spre Jilava, unde a cercetat starea de mizerie a țărănimii. Mai apoi a vizitat Maia Catarjiului, unde l-a izbit din nou contrastul puternic dintre palatul boierului Catarji, proprietarul moșiei unde se găsea clădirea și mizeria cruntă a țăranului care trudea pe acea moșie. Impresii asemănătoare a culeș Tolstoi și din localitatea Frățești.

Aceste relatări ale lui Lev Nicolaevici Tolstoi întregesc cunoștințele noastre despre orașul București la începutul celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea.

Prof.
N. NICOLAU-GOLFIN

«Năpasta»

de I. L. Caragiale

Urmărind desigur completarea repertoriului caragialian — lucru firesc pentru un teatru care poartă numele ilustru al lui I. L. Caragiale — Teatrul Național a reluat „Năpasta".

Geneza acestei drame ar fi, după I. Suchianu, amic al autorului, o întîmplare petrecută în timpul unei excursii, la care a luat parte și Caragiale, în vremea cînd dramaturgul era revizor școlar: „Între Pitești și Curtea de Argeș ne-am oprit la un sat Tigveni pe malul Topologului. La drum, un fel de circiumă-han. Intrăm, ca să ne mai răcorim; o fată vine să ne servească, o fată de o frumusețe așa de desăvîrșită, că nu ne puteam lua ochii de la dînsa; era cît pe-aci să ne încurcăm acolo, dacă nu venea vizitiul să ne spuie că trebuie să ne grăbim, ca să ajungem pe lumină la Curtea de Argeș, căci noaptea nu-s tocmai sigure drumurile pe-aici. Cînd am ajuns afară, mai mulți flăcăi din sat așteptau, se vede, să ieșim noi, ca să intre ei. Caragiale, tot sub impresia din circiumă: — Măi, da frumoasă fată aveți voi în circiuma voastră! — Ei, boierule, pentru fată o să se facă moarte de om!"

★

„Năpasta" s-a reprezentat pentru prima dată în seara de 3 februarie 1890, jucîndu-se împreună cu „Vicleniile lui Scapin" de Molière. Rolul lui Dragomir a fost interpretat de Grigore Manolescu, al lui Ion de Constantin Nottara, Gheorghe a fost Constantin Mărculescu, iar Anca, Aristizza Romanescu. „Inspăimîntată" de insuccesul material — încasările au scăzut vertiginos în cursul celor trei spectacole, cel de al patrulea spectacol dîndu-se în fața unei săli goale, — direcția teatrului a scos piesa de pe afiș, preferînd să joace cu rețete maxime opereta „Voievodul țiganilor".

Între altele, se pare că distribuirea rolului Ancăi Aristizzei Romanescu, a fost nefericită: „În „Năpasta" își amintea Aristizza m-am întîlnit cu cel mai mare nesucces din cariera mea, nesucces de care sînt vinovată, pentrucă îl prevedeam și nu m-am dus spre el decît pentru că autorul, de cîte ori îl prevesteam, îmi răspundea: „n-am cui să-l dau..."

Criticul C. Dobrogeanu-Gherea a remarcat cotitura realizată prin reprezentarea „Năpastei", față de felul, în general falsificat, în care era înfățișată lumea satelor în cuprinsul literaturii noastre: „Ar fi vremea, scria Gherea, ca scriitorii noștri de talent să zugrăvească țărănimea română așa cum este ea, în marea ei mizerie, și în imensa ei suferință".

Critica a reliefat, cu prilejul reprezentării „Năpastei", izbitoarea „schimbare de ton și de probleme" pe care a atras-o schimbarea lumii de care se ocupase pînă atunci Caragiale în piesele sale. Într-adevăr, așa cum remarca Gherea și Ibrăileanu, lumea muncitorilor și a țăranilor apare descrisă în opera lui Caragiale pe un ton tragic.

Dar predominarea psihologicului, faptul că țăranii nu sînt încadrați într-o epocă de frămîntări sociale — nu mai departe decît în 1888 au fost răscoale care aveau să culmineze în 1907 — fac ca eroii „Năpastei" să plutească într-un vag social, aceasta în ciuda meritului lui Caragiale de a fi descris țărani cu o viață sufletească bogată.

„Năpasta" a prilejuit punerea la cale a unei adevărate infamii împotriva autorului. Caragiale a fost învinuit, nici mai mult nici mai puțin, decît de plagiat. Grupul „acuzatorilor" avea în frunte un dezechilibrat — publicistul și profesorul Constantin A. Ionescu (Caion). Cum era și firesc, Caragiale a dat în judecată pe calomniatori; advocatul lui Caragiale a fost Barbu Delavrancea. Calomniatorii au recurs pînă și la falsuri grosolane. După ce l-au învinuit pe Caragiale că ar fi plagiat „Năpasta" după un autor maghiar, care, cum s-a dovedit, nici n-a existat, au opinat apoi că „Năpasta" ar fi fost plagiată după piesa „Puterea întunericului" de Lev Tolstoi. Bineînțeles că, în lipsa măcar a unui început de dovadă, intenția de calomnie a ieșit la iveală. Totuși, calomniatorii falsificatori nu și-au primit pedeapsa meritată, lucru care a avut darul, — și pe drept cuvînt — să amărască și mai mult pe marele scriitor.

Fără să fie nici pe departe vorba de plagiat, nu încape îndoială că I. L. Caragiale scriind „Năpasta" a fost influențat de scriitori ruși, în special de Tolstoi.

Ioan MASSOFF

Instrumente muzicale în secolul XVI

Secolul XVI are o deosebită însemnătate pentru evoluția muzicii, — este secolul în care ia un puternic avînt muzica instrumentală. Ce instrumente cunoșteau muzicienii în acel secol al Renașterii? În primul rînd luth-ul, un instrument cu coarde asemănător mandolinei timpurilor noastre. În mod curent luth-ul avea cinci corzi, spre deosebire de ghitara cu patru corzi folosită și ea în acel secol. Domnia luth-ului a ținut pînă în secolul al XVII-lea, cînd locul său a fost preluat de violă. Pînă atunci luth-ul a dat naștere unei întregi literaturi muzicale, cu originea în rîndurile arabilor, care au introdus-o în Spania, de unde s-a răspîndit în restul Europei. Literatura muzicală cunoaște mai multe culegeri de compoziții pentru luth, aparținînd venețianului Dalza (1508), vienezului Judenkünig (1523) spaniolului Don Luis Milan (1536), francezului Pierre Attaignant (1629) și altora. Însuși marele Iohann Sebastian Bach are în tezaurul creației sale o fugă pentru luth.

Încă din acest secol, un loc din ce în ce mai important îl ocupă violele (violine de mînă și viole de picior). Printre primele lucrări scrise special pentru viole sînt socotite acelea publicate de G. Gabrieli, la sfîrșitul secolului al XVI-lea, sub numele de „simfonii".

În aceeași perioadă cunoaște o mare înflorire clavecinul. Claudio Merulo, în 1598, a publicat două culegeri de „toccate" pentru clavecin.

În sfîrșit, secolul XVI cunoaște un instrument superior, complex, orga, pe care îl iubesc cu deosebire germanii.

Profiluri contemporane

Un om de nădejde

Sub capacul de beton, care acoperă cingătoarea de zid înalt a casei pompelor de păcură de la termocentrala Borzești, descoperi o pivniță unde viscere metalice se încolăcesc în chip și fel iar la rădăcina lor acționează o serie de motoare, care nu tac nici zi nici noapte, nici în adînc, nici la nivelul solului. Aici, la casa de pompe, am poposit împreună cu inginerul Nicolae Antohi de la termocentrala Borzești.

Casa pompelor este locul de unde uriașa termocentrală se alimentează cu combustibil, de unde se împinge țițeiul fluidizat pentru a întreține focurile veșnice de sub cazanele înalte cît 3 etaje, în care se prepară materia primă a termocentralei: „aburul". Vaporii de aburi sînt cei ce mișcă turbinele și rotează generatoarele electrice. Iată așa dar importanța controlului și minuirii mașinilor din casa pompelor de către oameni ce răspund de ele. Distribuirea continuă printr-un debit constant, controlul tehnic asupra funcționării agregatelor și mai ales eliminarea oricărui incident produs pe parcurs sînt sarcini, cărora trebuie să le facă față mecanici foarte iscusiți. Într-o asemenea întreprindere nu se concepe întreruperea alimentării cu combustibil. Ca să ai o imagine completă trebuie să compari complexul industrial Borzești cu un organism omenesc și să-ți amintești că inima împinge sîngele spre organe menținîndu-le vii; tot așa și casa pompelor de la termocentrală pulsează păcură spre cazane, unde se produce abur și energie electrică dînd viață fiecărui organism agregat din uriașul complex industrial.

Voiam să întreb cine lucrează aici la casa de pompe cînd răspunsul veni singur. Inginerul tocmai striga spre omul ce robotea prin împletitura de instalații..

— Ignaaaaat, urcă oleacă!

Cel strigat se cățără pe scări, ștergîndu-și palmele cu cocoloșul de bumbac, așteptînd să deslușească de ce a fost strigat. Fața rotundă, însuflețită, cu obraji netezi și tineri, era luminată de niște ochi blajini, comunicativi.

Istoria vieții lui este istoria vieții multor oameni din Valea Trotușului.

Copilăria lui Carol Ignat a fost scurtă. La 11 ani a urcat spre Tg. Ocna intrînd ucenic la un jupîn cu atelier mecanic, unde avea să învețe fierăria.

Curînd după eliberarea țării noastre, nu i-a fost greu să priceapă cu mintea-i limpede de moldovean isteț, că vremurile sînt ale lui, ale clasei din care face parte. Cu toate acestea atunci cînd după scurgerea citorva ani a revenit pe meleagurile natale, a rămas uimit de ceea ce i se înfățișa ochilor. Mi-a povestit tot ce a fost cu el. Într-o dimineață s-a dat jos din

tren în halta Energo — Borzești, oprindu-se să vadă dacă în spatele monumentalei clădiri, cu fața presărată cu geamuri simetrice, se mai află dealurile cunoscute. Peisajul era complet modificat. Alături de termocentrală se ridicase pe o suprafață întinsă, ajungînd cu porțile în șosea, o altă așezare industrială ale cărei complexe și agregate se luaseră și ele la întrecere cu înălțimea dealurilor: Rafinăria 10.

De unde să-l treacă prin minte proaspătului muncitor coborît în stația Energo că prin mîinile lui se va face tranziția de combustibil dintre rafinărie și termocentrală, că el va fi mecanicul acelor pompe care zi și noapte alimentează focurile uzinei și că locul acela îl va face atît de cunoscut?

Curiozitatea și bucuria l-au mînat încă din haltă să alerge prin gloduriie șantierelor fărîmițate de cauciucurile basculantelor, să ajungă la întreprindere, iar acolo să urce la cadre și însuflețit de regăsirea locurilor natale, dar mai ales de noutatea muncii, să ceară un „loc în uzină".

„Din fierar poți ajunge orice", te asigură cu încredere Carol Ignat, „bineînțeles dacă vrei". Și el a vrut din toată ființa. Îndemnul de a urma cursul de minim tehnic gradul I și gradul II l-a făcut să-și ajungă scopul, a devenit ceea ce visa.

Trei ani consecutiv după turele de serviciu Carol Ignat a stat plecat deasupra caietelor și cărților, a scris și a citit, a răspuns, a întocmit desene, a calculat pe hîrtie sau pe tablă, ridicîndu-și neîncetat nivelul tehnico-profesional.

Ce face Carol Ignat acolo, de are faimă? Destul de simplu. Stăpînește cu toată precizia procesul muncii, mînuie și controlează cu o precizie de ceasornic toate agregatele pe care le are în primire, iar în timpul turei lui nu se produce nici un incident, nici o pierdere de timp, se realizează economii apreciabile, asigurîndu-se aprovizionarea continuă a termocentralei cu păcură cracată.

Un șiraguleț de mătase triunghiulară așezat în sala pompelor între manometre, la un loc vizibil, constituie simbolul prețuirii pe care colectivul a acordat-o comunistului și mecanicului de pompe Carol Ignat, cel cu fotografia expusă permanent pe panoul de onoare al uzinei.

Eugen TEODORU

„CURS SERAL"

Noțiunile cu care exprimi, într-un cuvînt sau în mai multe, o stare de lucruri, nu sînt nici pe departe atît de convingătoare ca faptul însuși. Ele transmit foarte vag ceea ce vroim să spunem altora. Pentru o comunicare mai deplină, acei alții trebuie să dea viață noțiunii transmise prin vorbe, imaginînd ei înșeși în fapt, cele exprimate prin vorbe.

M-am gîndit de mult la această slăbiciune a cuvîntului cînd e vorba să oglindească realități vii. Dar deunăzi am avut o demonstrație în plus.

Trei medici francezi, din delegația parlamentară franceză care ne-a vizitat țara, dornici să cunoască organizarea sănătății în țara noastră, vizitau „Centrul de documentare medicală", instalat într-o splendidă casă pe strada Polonă. E o instituție într-adevăr minunată, de unde poate căpăta documentarea cea mai actuală și medicul studios din cel mai îndepărtat sat din Țara Ouașului. Aici se găsesc, în toate limbile lumii, cele mai actuale cărți și reviste de specialitate. În pupitrele sălilor de studiu se află la fiecare ceas, afundați în pagini și profesori universitari și studenți. Sînt atît de prinși de problemele pe care le studiază, încît poți trece printre șirurile de pupitre, fără ca ei să ia act că există. Mă întreb, cîte milioane ar fi trebuit să aibă altădată un medic pentru ca în biblioteca lui să găsească o asemenea imensă posibilitate de documentare?

Dar nu despre asta voiam să scriu.

Ne-am oprit acolo, la ieșire, în holul clădirii. În dreapta intrării e un fel de catedră mică, avînd de o parte și de alta două mici ascensoare, frumos camuflate, cu care, la comandă, se trimit cărțile cerute din depozitul de la entresol. Serviciul era făcut de o tovarășă înaltă, blondă, plină de viață și de energie.

Doctorul Mariotte i-a pus o seamă de întrebări, printre altele, cu privire la studiile ei.

Cu cîtă îndreptățită mîndrie a răspuns femeia aceea că anul acesta a luat licența în pedagogie, adăugînd:

— Am făcut cursul seral. Cînd trebuia să fiu studentă, părinții mei nu au avut mijloace să mă dea la școală departe.

În privirea ei s-a amestecat, trecînd ca un nor întunecat care acoperă o clipă soarele, tristețea acelor vremi și amintiri, cu bucuria senină a izbînzii ei de-acum. Așa de tare și de luminoasă nu este decît bucuria eliberării.

După un alt schimb de vorbe, doctorul Mariotte o întrebă dacă știe franțuzește.

— Nu știu — i-a răspuns tovarășa — cu mare seninătate, dar sindicatul a luat hotărîrea să înceapă anul acesta cursuri de limbi străine și m-am înscris pentru franceză. Cînd veniți la anul, o să putem vorbi franțuzește.

Ochii-i erau luminați de siguranța absolută a acestei promisiuni. Nu era decît o problemă de timp.

Din multele întîlniri pe care le-au avut membrii delegației parlamentare franceze, aceasta mi-a rămas în minte îndeosebi.

În vorbire, „cursuri serale" reprezintă două cuvinte. Știi ce înseamnă ele, știi ce act de dreptate cuprind, știi cîtă grijă a partidului și guvernului este în această nouă instituție. Știi totul; îți imaginezi bine desfășurarea conținutului acestei noțiuni. Și totuși, un caz ca acesta, concret, demonstrativ, atît de viu, țîșnit pe neașteptate din noianul vieții, spune de o mie de ori mai mult. Vezi cu ochii un om dat vieții largi, adevărate, scăpat din beznă, cu privirile lărgite, mari, de puterea luminii pe care a primit-o.

Și sînt sigur că nici doctorul Mariotte, pe care l-am surprins judecînd cu omenie cele noi, văzute și aflate în țara noastră, nu a uitat nici el această întîmplare.

Și sînt sigur că ea a contribuit ca el să ne înțeleagă mai adînc și să-și dea seama mai bine despre tot ce regimul nostru face realmente pentru popor și cultura lui.

Demostene BOTEZ

La microscop...

MOMENT SĂRBĂTORESC

(Urmare din pag. 1-a)

Aceste prețioase imperative de creație sînt înscrise în capitolul introductiv al regulamentului Teatrului Mossoviet. Însușirea lor creatoare de către fiecare membru al colectivului ne explică biruințele artistice ale Teatrului Mossoviet.

Spectacolele talentatului colectiv al acestei înalte instituții de cultură interesează și pasionează spectatorul prin credința și dăruirea cu care este slujită contemporaneitatea.

Situat cu fermitate pe pozițiile artei militante, scena este, pentru Teatrul Mossoviet, o adevărată tribună de educație cetățenească. În îndeplinirea acestui măreț deziderat artistic teatrul își alege cu multă grijă repertoriul. Un exemplu în această privință îl constituie însăși piesele reprezentate la noi cu prilejul turneului efectuat în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice. Tema contemporană a fost preponderentă în repertoriul turneului, ea fiind reprezentată prin excelentele piese „Zări necuprinse" de N. Virta și „Bătălie în marș" de G. Nicolaeva și S. Radzinschi. Deosebite ca structură artistică, prin mediile sociale pe care le înfățișează și prin personalitatea diversă a autorilor, cele două piese contemporane oglindesc viața eroică a poporului sovietic, lupta sa avîntată pentru înflorirea patriei, pentru făurirea unei vieți fericite și îmbelșugate.

Alături de dramaturgia contemporană un loc însemnat în repertoriul Teatrului Mossoviet îl ocupă piesele clasice. Rechizitoriul pe care Lermontov îl face societății țariste în drama sa „Mascarada" sau critica socială pe care Shakespeare o adresează contemporanilor săi în comedia „Nevestele vesele din Windsor", instruiesc spectatorii.

Scenă din actul al doilea al piesei „Bătălie în marș", prezentată de colectivul Teatrului Mossoviet.

Cercetînd cu multă profunzime mesajul de idei al pieselor reprezentate Teatrul Mossoviet urmărește cu grijă punerea lui în valoare în chip cît mai convingător și mai emoționant prin procedee artistice de înscenare, variate și atotcuprinzătoare.

Iuri Alexandrovici Zavadski — regizorul principal al Teatrului — și devotații săi colaboratori, maestra emerită a artei din R.S.F.S.R., J. Anisimova-Wulf, artistul emerit din R.S.S. Bielorusă Al. Șaps, A. Zubov, și B. N. Dokutovici, sînt în permanență preocupați să utilizeze în realizarea spectacolelor acele mijloace scenice care să le asigure o legătură reciprocă nemijlocită între spectator și creatorii reprezentației dramatice.

În realizarea acestei comuniuni spirituale dintre public și creatorul rolului de pe scenă, regia are un eminent colaborator în actorul Teatrului Mossoviet. Capacitatea creatoare a acestui actor se manifestă prin construcția ingenioasă a caracterelor personajelor dobîndită pe baza unui studiu aprofundat al vieții și a unei înalte măestrii profesionale. Iată-l pe artistul poporului din U.R.S.S. — N. D. Mordvinov,—acest maestru al cuvîntului, punînd în valoare drama lui Arbenin sau sbuciumul tragic al Regelui Lear, printr-un joc scenic ingenios și printr-un glas a cărui muzicalitate, intensitate și calitate îi permit să redea cele mai fine nuanțe ale vieții emoționale a personajului întruchipat. Ce gamă variată de posibilități artistice stăpînește artista poporului din U.R.S.S. — V. P. Marețcaia, atunci cînd dă viață scenică activistei de partid Rakifina în „Zări necuprinse" sau rolului mamei din Cornelia. Cită inteligență și sensibilitate caracterizează jocul acestei mari comediene a teatrului contemporan. Pilde de deosebită mobilitate creatoare față de genul și stilul piesei, de caracteristicile tipologice ale personajului reprezentat, ne-au dat artiștii poporului din R.S.F.S.R. — R. I. Pliatt, B. I. Olenin, artiștii emeriți din R.S.F.S.R. — J. A. Slabiniac, B. A. Lavrov, V. V. Șosalskaia sau artiștii: B. K. Novicov, T. A. Cernova, N. B. Pogorjelski, B. V. Ivanov, A. M. Dubov. Au realizat caractere de neuitat prin autenticitatea și savoarea lor artiștii emeriți ai R.S.F.S.R. — N. N. Sidorkin, K. K. Mihailov, artiștii: I. S. Bergman, M. I. Parfenov, A. M. Rubțov și mulți alții pe care spațiul nu ne îngăduie să-i citîm, dar cărora le acordăm întreaga prețuire pentru talentul pus cu atîta dăruire în slujba rolurilor încredințate. O dovadă în plus a probității profesionale a colectivului actoricesc al Teatrului Mossoviet o constituie contribuția sa valoroasă la realizarea scenelor de masă compuse cu simț plastic și expresivitate artistică de regie.

Cadrul decorativ al spectacolelor reprezentate de Mossoviet a folosit mijloace plastice ingenioase și variate. Maeștrii emeriți ai artei B. I. Volkov în „Mascarada" și N. Sifrin în „Nevestele vesele din Windsor" au folosit cu gust și excelent simț al culorii, elementele arhitectonice esențiale în reconstituirea epocii, după cum scenograful A. P. Vasiliev în „Bătălie în marș", și în special în „Zări necuprinse", a compus un decor plin de poezie, sugerînd cu multă inventivitate multiplele locuri în care se desfășoară acțiunea ambelor piese.

Spectacolele prezentate de Teatrul Mossoviet în țara noastră au însemnat un moment sărbătoresc în viața artistică prin caracterul lor agitatoric, prin conținutul lor educativ, prin bogăția mijloacelor de expresie scenică, prin entuziasmul care domnea în sala de spectacol după fiecare lăsare de cortină, cînd aplauzele nu mai conteneau ca semn al unei prețuiri majore și a unei nețărmurite afecțiuni manifestate față de solii artei sovietice.

George Dem. LOGHIN

HIRTIA

Pe vremea cînd popoarele civilizației antice din bazinul Mediteranei — egiptenii, grecii și romanii — se foloseau pentru scris de incomodele tabule cerate, de puțin rezistenicele papyrusuri ori de pergamentele atît de dificil de preparat, în Orientul îndepărtat Chinezii fabricau hîrtia.

Desigur, hîrtia chinezească de acum două milenii și jumătate nu semăna prea mult cu cea pe care o avem noi astăzi la dispoziție, dar ideea de a produce din fibre vegetale foi suple și netede, lor le aparține. Materialele utilizate în prima perioadă erau scoarța de bambus, paiul de orez, cînepa și mai ales dudul chinezesc, numit de altfel și arbore de hîrtie. Mai tîrziu un edict semnat de Tai-Lun pe la anul 123 înaintea erei noastre, indică iarba de China, o plantă înrudită cu urzica (Boemeria nivea) ca mai utilă pentru obținerea unei hîrtii de bună calitate.

Pe la 751, tătarii revin într-o expediție militară în China cu numeroși prizonieri, care introduc la Samarkand tehnica preparării hîrtiei. De aici, fabricarea hîrtiei se răspîndește la Bagdad și Damasc, pentru ca mai tîrziu Arabii să ducă noile procedee în nordul Africii, și de acolo, odată cu cuceririle maure, în peninsula Iberică, unde aflăm o primă fabrică de hîrtie, în 1154, la Jativa, nu departe de Valencia. E de notat că arabii fabricau hîrtia din zdrențe de in, frecate între două pietre de moară. Acest procedeu se răspîndește apoi în întreaga Europă, fiind timp de șase veacuri, unica metodă de obținere a hîrtiei. Inventarea imprimeriei dă un nou impuls fabricării hîrtiei și necesităților devin tot mai mari, ceea ce obligă creierul omenesc la descoperirea unor soluții mai practice și mai ales la folosirea unui material mai lesne de procurat decît pînza de in. Și astfel, în pragul epocii moderne, un muncitor de la fabrica de hîrtie din Essonnes, francezul Louis Robert, inventează în 1792 principiul mașinii de fabricat hîrtie, principiu care stă la baza mașinilor perfecționate de astăzi. În ceea ce privește materia primă, veacul trecut aduce înlocuirea pînzei cu lemnul copacilor rășinoși, bogați în celuloză: brazi, pini, plopi, mesteceni, cu alte cuvinte din esențe de lemn alb.

R. M.

Don Quijote — „Cavalerul tristei figuri"

Cu sute de ani în urmă, (prin 1600) a apărut o operă literară, „Iscusitul hidalgo Don Quijote de la Mancha", care a devenit curînd una din cele mai populare cărți. Ultima ediție a publicației „Index Translationum" (editată în fiecare an de către U.N.E.S.C.O.) arată că Cervantes se numără printre autorii cei mai citiți din lume. Marele scriitor Miguel de Cervantes Saavedre a mai scris și piese de teatru, nuvele, (dintre care unele sînt adevărate capodopere), dar cartea sa de capetenie, romanul lui Don Quijote, s-a ridicat pe culmile unei opere poetice fără seamăn, dominată de figura eroului principal și a credincioșului său sculier, Sancho Panza, care au supraviețuit epocii lor.

Generații după generații au savurat pățaniile hazlii ale lui Don Quijote, peripețiile sale pe drumurile Spaniei. Se pune întrebarea: de ce romanul este viabil? De ce emoționează atît întîmplările prin care trece eroul? De ce Don Quijote, om cu mintea rătăcită, nu evocă ridicolul, ci mai degrabă inspiră simpatia?

„Don Quijote" este un roman care place, amuză. Place ironia duioasă cu care Cervantes îl înconjoară pe eroul său, place filozofia lui, umanismul său. Don Quijote este luptător pentru dreptate, pentru adevăr. Impulsul său de a ajuta oamenii este un impuls sănătos. Dar, acțiunile sale se desfășoară pe un alt plan decît cel al realității, pe planul unei lumi plăsmuită de imaginația sa. De aici, comicul faptelor lui, rezultat al discrepanței dintre realitate și felul în care ea este percepută.

Dacă tot ce credea Don Quijote ar fi fost real, acțiunile lui ar fi fost logice, necesare. El se gîndește în primul rînd la alții, sufletul său e generos, nobil. Așa de pilda, îi sfătuiește pe Sancho Panza atunci cînd va fi guvernator: „să nu-ți fie teamă să-ți mărturisești obscuritatea originii tale... Nici mila, nici ura să nu te împiedice a urmări și distinge adevărul. Ori de cîte ori îndurarea poate să se îmbine cu dreptatea, nu-ți fie teamă să arăți îndurare. Dacă vreo femeie tînără și frumoasă vine să ceară dreptate, închide ochii ascultînd-o".

Don Quijote e însuflețit de sentimente de iubire pentru oameni, într-o societate în care stăpînă era neomenia. Ceea ce îi animă în acțiunile sale este dorința de a dezrădăcina răul, de a combate tot ceea ce e urît, nedrept.

Din romanul lui Don Quijote, generațiile desprind măreția vieții pe care o umple de un ideal luminos.

I. B.

„Bărbierul din Sevilla"

Cred că nu există în lume scenă de teatru muzical care să nu fi inclus în repertoriul ei celebra și savuroasa operă comică a lui Gioachino Rossini, „Bărbierul din Sevilla" Puterea de a trăi peste decenii, cu o vivacitate mai mare chiar decît aceea cu care a apărut în fața publicului, la începutul secolului al 19-lea, se trage pe de o parte din valoarea excepțională a libretului, extras din comedia cu același titlu a lui Pierre Caron de Beaumarchais, iar pe de altă parte din muzica sprintenă, veselă, optimistă — în cel mai curat stil al „belcanto"-ului — compusă de Rossini.

Înaintea lui Rossini, o celebritate a vremii: Paisiello mai scrisese un „Bărbier". A fost un act de curaj din partea lui Rossini ca, la vîrsta de 24 de ani, să încerce să-l depășească pe bătrînul compozitor (Paisiello avea pe atunci 75 de ani) mergînd pe drumul bătătorit de acesta. Rossini a plătit din greu actul său de curaj. La premieră, publicul i-a primit cu foarte multă rezervă opera. Spumoasa uvertură, azi piesă de concert pe toate meridianele, a fost ascultată cu răceală și cu semne de dezaprobare. După terminarea uverturii, un singur spectator aplauda: Rossini însuși...

Următoarele reprezentații au fost însă foarte bine primite, iar uneori entuziasmul a fost de-a dreptul străucitor. Un entuziasm care se păstrează viu pînă în zilele noastre.

M. N.

POȘTA redacției

VICTOR BANU — Constanța: Statuia lui C. A. Rosetti din București este opera sculptorului Vladimir C. Hegel. Ea a fost turnată în bronz în 1902 și așezată în piața cu același nume, în 1903. Statuia a fost sculptată după portretul executat de Karl Storck. Pe soclul de piatră se văd basoreliefuri reprezentînd scene la care C. A. Rosetti a luat parte activă, cum ar fi proclamarea Unirii Țărilor Române (24 ianuarie 1859) și proclamarea independenței de stat a României (9 mai 1877).

A. BĂLAN-Huși: N-am putea să garantăm că nu vă va mai cădea părul dacă veți fricționa capul cu spirt medicinal, fiindcă trebuie mai întîi de făcut o experiență îndelungată pentru a se vedea rezultatele. Oricum, nu este rău să începeți a folosi spirtul. Dacă alte proprietăți nu le are, pe aceea de dezinfectant o are sigur. Și nu este rău să dăm din cînd în cînd cu puțintel spirt și peste frizura, mai mult sau mai puțin bogată.

Analize așa zis grafologice nu am făcut și nici nu vom face, fiindcă cu această metodă „științifică" cunoști tot atît de bine lucrurile ca atunci cînd îți ghicește cineva în palmă.

EUGEN IONESCU și celălalți patru tovarăși din Pașcani care semnează o scrisoare adresată revistei „Magazin" ar vrea să știe cînd va apare noul aparat de încălzit „Policalor". Interesîndu-ne la întreprinderea producătoare am aflat că aparatul așteaptă să fie livrat. Trebuie însă ca I.C.R. (Întreprinderea Comerțului cu Ridicata) să-l solicite. În acest scop, v-am recomanda să-i scrieți I.C.R. pe adresa: Șoseaua Viilor 14, București.

ION POPA ALMEUS — Sibiu: Colegul dv. de școală este foarte ingenios dacă a reușit să la notițe în același timp pentru el și pentru dv. pe două caiete, fără a le rupe foile, folosind hîrtia indigo. Aceasta s-a întîmplat atunci cînd, fiind bolnav, n-ați putut merge la cursuri. După însănătoșire credem că n-ați mai lăsat colegul să aplice „inovația" sa. Nu de alta, dar l-ați transforma într-un secretar.

Propunerile privitoare la creioane le puteți face chiar întreprinderi din orașul dv., una din cele mai mari și mai interesate în această materie.

AUREL CODREANU — Alba Iulia: Ne-ați obișnuit cu epigrame puține și bune. Cu ultima scrisoare însă ne-ați trimis mai multe, dar ce folos! Nici una n-avea pe „vino încoace". De aceea le-am dat de o parte, în așteptarea altora mai „răsărite".

M. MARIAN — Mihai Viteazu (Constanța): Am întîrziat cu răspunsul la scrisoarea dv. căutînd să ne documentăm mai temeinic asupra Lunii. Acum credem că este inutil să vă răspundem. Răspunsul l-ați aflat și fără noi din cele citite în ultimul timp în presă.

Să ne scuzați întîrzierea, dar răspunsul nostru, oricît de rapid ar fi fost, nu putea avea viteza unei rachete cosmice. Racheta ne-a luat-o înainte, așadar.

V. MAT. — București: Credeam că sînteți epigramiști, dar ați căutat să dezmințiți acest lucru, declarîndu-vă în ultima instanță, desenator. Ne temem să vă luăm drept desenator pentru că s-ar putea să ne spuneți că sînteți muzician. În fața unei atari situații, ce îndrumări să vă dăm?

Ne-ați făcut „mat" de la prima mișcare. A! Nu cumva sînteți șahist?

ALI — Tg. Mureș: Vom căuta să vă răspundem la întrebări fără a vă înșira multe lucruri.

1. ÎNTREBARE: Dacă vine un musafir la mine acasă, trebuie să-l conduc pînă afară?

RĂSPUNS: De ce nu?

2. ÎNTREBARE: Dacă vizita este anunțată trebuie să fiu neapărat îmbrăcat pentru primire?

RĂSPUNS: De ce nu?

3. ÎNTREBARE: Dacă sînt invitat la cineva la masă trebuie să duc un buchet de flori?

RĂSPUNS: De ce nu?

4. ÎNTREBARE: Pentru a avea o ținută frumoasă, trebuie neapărat să fac gimnastică de dimineață?

RĂSPUNS: De ce nu?

E. TEREJA — Iași: Deși student la Matematică, vă pricepeți bine și la „Română". Mai aveți însă de învățat multe în materie de poezie, căci — vorba dv. — „tehnica poeziei nu se dezvăluie singură, ci trebuie însușită".

Întocmai!

F. DORIN — Alba Iulia: Catrenul dv. la adresa unuia din cei menționați la rubrica noastră îl considerăm rătăcitos și ca atare nu-l publicăm. Ironia, ca să nu devină ignire, trebuie să fie fină, să se folosească de expresii decente.

C. CIOSU — București: Subiectul caricaturii — Nită Scandal vociferînd la televizor în timpul meciului de fotbal — a fost mult utilizat. Cum s-ar spune în limbajul telespectatorilor, nu este la prima emisiune.

AUGUSTIN BARABAȘ — Cluj: Ți puteți scrie cîntărețel pe adresa Televiziunii.

T. CARAMAN — București: Bune intențiile, dar nu v-a ajutat execuția. Citiți epigramele bune nu numai pentru a le savura. Fiți atent și la scrierea lor. E tocmai ce vă lipsește.

C.F. — Suceava: Dacă veți scrie întreprinderii I.O.R. din București, veți afla tot ceea ce vă interesează.

O. HUDAK — Mediaș: Mai trimiteți și alte desene, să avem de unde alege. Reflectați mai mult asupra conținutului.

ING. A. RACOVIȚA — Cluj: Expoziția internațională de artă fotografică se va deschide la București la 15 noiembrie.

F.T. — București: Sînt mulți oameni care poartă numele de Costescu. Cel despre care ne întrebați ne este necunoscut. Desigur că în această situație fiind, nu vă putem spune cine îi sînt părinții.

„Întîmplările lui Moș Andrei — inimă de aur"

Cu delegaţia ARLUS în Gruzia Sovietică

Cu prilejul sărbătoririi celei de a 250-a aniversări de la înfiinţarea primei tipografii în Gruzia, o delegaţie a A.R.L.U.S. a participat la festivităţile organizate cu acest prilej la Tbilisi.

În clişeele noastre, două aspecte ale vizitei delegaţiei romîne: în primul clişeu, delegaţia românească ia parte la constituirea secţiei româneşti a Asociaţiei gruzine pentru relaţiile culturale cu străinătatea; în cel de al doilea clişeu, patru studente gruzine, care au vizitat în vara acestui an Republica Populară Română, stînd de vorbă cu tov. acad. P. Constantinescu-Iaşi, vicepreşedinte al A.R.L.U.S.

În satul colhoznîc

Corespondenţă specială din Moscova

Pe meleagurile Poltavei o „Volgă" a pornit în direcţia Kievului. Iacob Bezruk, preşedintele colhozului din satul Koşmanivka, a plecat la Institutul de urbanistică al Republicii.

În ultimii ani artelul s-a dezvoltat atît de mult încît la ordinea zilei a apărut problema reconstruirii generale a satului. Oamenii au început să-şi ridice case frumoase şi solide. Dar nu-i oare păcat ca aceste clădiri să fie împrăştiate la întîmplare aşa cum se obişnuia să se construiască din moşi strămoşi? Colhoznicii au vrut să ridice casele după un plan aşa cum se procedează la oraş. Preşedintele a pornit în căutare de arhitecţi.

Un colectiv de specialişti de la Institutul de urbanistică s-a apucat de îndată să întocmească un plan al viitorului sat. De atunci nu a trecut multă vreme. Omul care ar trece azi prin Koşmanivka cu greu ar putea recunoaşte locurile. În centrul satului în jurul unei pieţe s-au ridicat clădiri cu etaje. De aci asemenea unor raze pornesc ulîţele satului de-a lungul cărora se înşiruie primele case albe de cîte 4—5 camere, cu baie, lumină electrică şi încălzire centrală.

În ultima vreme adesea apar în ziare hotăriri adoptate de sovietele raionale din Ucraina în legătură cu această problemă. Iată una din ele: „...să se aprobe iniţiativa colhozurilor „Ucraina Socialistă", „Zorii comunismului" şi „Amintirea lui Lenin" care au hotărît ca în decurs de 5—7 ani să transforme satele lor în localitate de tip orăşenesc...".

Fenomenul este general. El reprezintă de altfel una din trăsăturile planului septenal, care urmăreşte nu numai să dezvolte producţia în toate domeniile economiei naţionale ci să şi ridice pe o treaptă nouă nivelul de viaţă al oamenilor, să facă viaţa mai plăcută, mai civilizată. De cînd există Ucraina în stepele ei nu s-au desfăşurat atîtea construcţii ca acuma. În decurs de 7 ani în colhozurile din Republică se vor ridica 2 milioane de case pentru 10 milioane de oameni. E ca şi cum ai construi 100 de oraşe cu o populaţie de 100.000 de oameni fiecare. De aceea în zilele de vară, toamnă, ori acum în pragul iernii în nenumărate puncte ale stepei ucrainiene, întîlneşti maşini care croiesc drum conductelor ce vor duce apa de la izvor pînă în casa fiecărui om. Buldozerele la rîndul lor nivelează terenul în vederea începerii construcţiilor noilor case.

Una din particularităţile construcţiei la sate este concentrarea populaţiei în localităţi mari în care se pot folosi din plin toate cuceririle tehnicii şi gospodăriei urbane. La sus amintitul institut s-a alcătuit, de pildă, proiectul reconstruirii raionului Kagarlik din regiunea Kiev. În prezent în raion există 27 de sate mărunte ce se resfiră de-a lungul unor pîrîiaşe. Proiectul prevede construirea în raion a numai 11 localităţi de tip orăşenesc. Fiecare localitate se construieşte astfel: la început se amenajează centrul, cuprinzînd spitalul, şcoala, grădiniţele de copii, se introduce conducta de apă, apoi începe ridicarea de la centru spre margini a locuinţelor. Colhoznicii renunţă singuri la locuinţele vechi din satele mici şi se mută în centru, unde condiţiile de locuit, precum şi cele de ordin social-cultural nu sînt mai prejos ca în oraş.

★

Nu de mult, în timp ce treceam prin centrul satului Molokovo, din regiunea Moscova, atenţia mi-a fost atrasă de firma unei instituţii neîntîlnite pînă acum în colhoz: restaurantul colhoznic. Înăuntru — cîteva săli frumos amenajate, mese acoperite cu alb, pe ele mici vaze cu flori. Elisabeta Zaiţeva, una din bucătărese, explică că la început restaurantul a avut menirea de a deservi pe străinii care veneau în colhoz. Cu timpul, cînd un sătean, cînd altul şi-a exprimat dorinţa de a lua masa la restaurant. În curînd ea şi-a cîştigat o mare popularitate. Acum de restaurant se folosesc 150 de familii. Mulţi ar vrea să ia mîncare şi pentru acasă, bucătăresele nu prididesc însă cu atîta muncă. Produsele sînt aduse de la magazia colhozului sau de la depozitul colhozului la preţul de cost. O masă de prînz din trei feluri de mîncare costă două ruble. Ce mănîncă colhoznicii? Ne uităm pe listele de bucate din ultima săptămînă. Ele cuprind un variat sortiment de mîncăruri. De 2—3 ori pe săptămînă colhoznicii preferă gustosul borş rusesc cu smîntînă. Găseşti aci supe, cotlete de porc, friptură de pasăre, omlete, sarmale, prăjituri, fructe. Oamenii încep să vină la masă. Îl întrebăm pe colhoznicul Serghei Tulikov cum îi place mîncarea.

— Este foarte bună, zice el. Ne-am obişnuit atît de mult cu restaurantul că dacă într-o bună zi s-ar desfiinţa am fi amăriţi cu toţii. Acum mîncăm regulat zi de zi la aceiaşi oră. Nevestele au fost eliberate de o muncă grea. Pot lucra fără grijă în gospodăria obştească.

★

Am înfăţişat numai unele din tendinţele noi care se manifestă în această perioadă în viaţa colhoznică. Ele sînt variate. Dar toate tind spre acelaşi scop: crearea condiţiilor materiale şi spirituale cerute de epoca construirii comunismului.

Al. CÎMPEANU

29 octombrie 1959.

NOTE

O referire stranie

Robert Zammouth este procuror general în Maroc. De curînd, el a luat cuvîntul în cadrul procesului de la Casablanca prin care se cere dizolvarea Partidului Comunist din Maroc. Referindu-se la activitatea Partidului Comunist, care şi-a cîştigat stima poporului marocan pentru felul cum a luptat pentru dobîndirea independenţei naţionale a ţării, procurorul n-a găsit „argument" mai potrivit care să demonstreze necesitatea (?) interzicerii acestuia, decît faptul că... şi în Germania occidentală a fost interzisă activitatea legală a Partidului Comunist.

— Tribunalul federal de la Karlsruhe — a declarat Zammouth, crezînd că prin aceasta face o mare descoperire — a adoptat o hotărîre în august 1956 prin care interzicea Partidul Comunist din Germania occidentală.

Pe bună dreptate te întrebi, ce legături au toate acestea cu procesul din Maroc? De ce procurorul general marocan, care susţine acuzarea în procesul intentat Partidului Comunist, invocă ca argument faptul că şi Partidul Comunist din Germania a fost pus în afara legii?

Se pare că cei care doresc să pună în afara legii Partidul Comunist din Maroc duc lipsă de date pentru a-şi atinge acest scop. În această situaţie, procurorul Zammouth invocă precedentul din Germania occidentală. Procurorul uită însă că cei care în Germania occidentală au pus în ilegalitate partidul comunist sînt urmaşii acelora care au recurs la astfel de măsuri şi în timpul regimului nazist, atît de urît în lumea întreagă. Iată de ce referirea lui Zammouth la procedeul justiţiei vest-germane care persecută forţele progresiste în timp ce închide ochii în faţa activităţii războinice a foştilor hitlerişti, pare mai mult decît stranie.

COMISIA PENTRU CERCETAREA ACTIVITĂŢII ANTIAMERICANE A FOST NEVOITĂ SĂ-ŞI CONTRAMANDEZE ŞEDINŢELE

Recent, aşa zisa comisie pentru cercetarea activităţii „antiamericane" a ţinut să reamintească opiniei publice americane de existenţa sa. Pentru aceasta, ea şi-a ales drept obiect de anchetare 110 învăţători din statul California, acuzaţi de vederi progresiste şi de întreţinerea unor legături cu alte elemente progresiste. Majoritatea acuzaţilor sînt conducători de grupuri de copii din grădiniţe sau din primele clase primare. Această hotărîre a comisiei, care suspectează existenţa unei „activităţi subversive" în rîndul unor copii în vîrstă de 5-7 ani, a stîrnit un val de proteste în rîndurile a numeroase organizaţii şi a unor personalităţi. Astfel, după cum se arată şi în declaraţia organului conducător al organizaţiei Partidului democrat din California, acţiunile comisiei au adus prejudicii grave nu numai unor învăţători ci şi sistemului de învăţămînt în ansamblu. Persecutarea de către comisie a învăţătorilor Californiei a fost calificată de unele organizaţii drept o închiziţie modernă asupra convingerilor politice a unor oameni. Într-un articol publicat în ziarul „New York Post" Eleanor Roosevelt, fruntaşă a vieţii publice din S.U.A., a scris: că anchetarea celor 110 învăţători din întreaga Californie este o acţiune ce contravine cu prevederile constituţiei americane.

Ca urmare a protestelor hotărîte ale opiniei publice americane, comisia a fost nevoită să suspende ancheta începută. Acest lucru, după cum declară F. Wilkinson, preşedintele Comitetului cetăţenilor din Los Angeles care luptă pentru apărarea libertăţilor americane, se pare că s-a întîmplat pentru prima oară în istoria îndelungată şi lipsită de gloriei a comisiei.

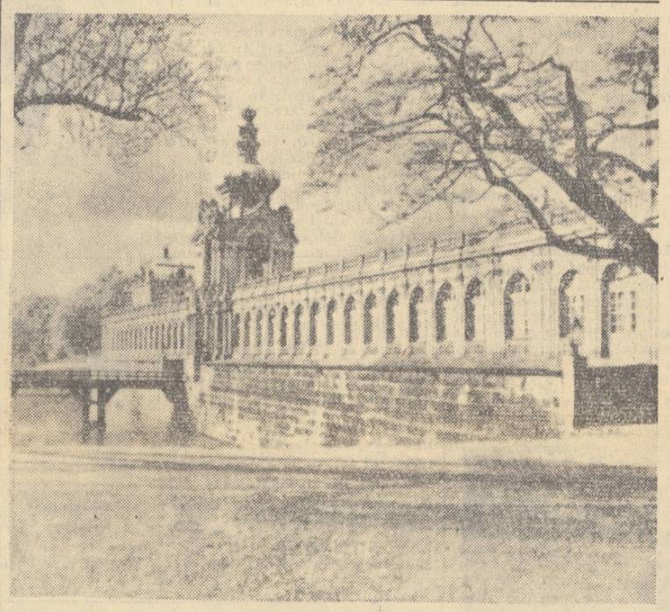

Zwinger-ul se înalţă din nou majestuos (clişeul de sus); *Malul Elbei la Neustadt, înainte de bombardarea lui de către aviaţia anglo-americană în ultimele luni ale războiului* (clişeul de jos)

DE PRETUTINDENI

RECENT, la Institutul de cardiologie din Budapesta s-a terminat construirea primului aparat inimă-plămîn artificial. Aparatul poate fi folosit la operaţii complicate pe cord, cînd este nevoie de întreruperea funcţionării inimii.

●

ÎN IMPREJURIMILE oraşului Vladivostok se construieşte o filială a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. Aici vor funcţiona numeroase laboratoare, cabinete de cercetări. Noua cetate a ştiinţei va accelera munca de cercetări ştiinţifice ce se desfăşoară în prezent în răsăritul Uniunii Sovietice.

●

O GREVĂ neobişnuită, dar foarte caracteristică pentru ţările din lumea capitalistă, a avut loc la Florenţa. Din 800 de elevi ai Institutului şcolar elementar, doar unul s-a prezentat la

şcoală. Greva celor 799 de copii, hotărîtă de părinţii lor, a avut ca scop să determine autorităţile să construiască un local de şcoală cît de cît corespunzător în locul barăcilor insalubre (ca cel din clişeu) folosite în momentul de faţă.

●

PREMIERA noului film sovietic „Calea lactee" realizat de studiourile „A. Dovjenko" din Kiev a avut loc nu în capitala Ucrainei sau în alt oraş, ci în staniţa Kocetovskaia, unde locuieşte scriitorul V. Zakrutkin, a cărui nuvelă a stat la baza acestei producţii cinematografice şi în care reapare frumoasa actriţă Alla Larionova.

●

UN NOR de lăcuste de mărime medie conţine un miliard de insecte care devoră zilnic 3000 de tone de hrană. Dacă ne gîndim că sînt nori care ating suprafaţa de un km², nu ne mai mirăm de ce ele sînt denumite de locuitorii ţinuturilor primejduite „hoarde", iar atacurile lor pun în alarmă aviaţia sanitară a mai multor ţări.

●

NU MAI PUŢIN de şase miei a născut o oaie din Noua Zeelandă. Depăşită de amploarea acestui eveniment, oaia nu poate alăpta decît doi miei, ceilalţi fiind hrăniţi cu biberonul.

DOCHERUL american Dave Adrian, căruia premierul sovietic, N. S. Hruşciov, cu prilejul vizitei sale în S.U.A., i-a făcut cadou pălăria, primind în schimb şapca de docher a acestuia, a declarat că i s-au oferit sute de dolari în schimbul pălăriei. El a primit de asemenea, oferte să închirieze pălăria. „Nu intenţionez s-o vînd, a declarat el. Doresc s-o păstrez şi eu ca amintire, aşa precum N. S. Hruşciov va păstra şapca mea".

UN AGRICULTOR din Ghana a încercat să se sinucidă. Motivul: nu putea face faţă problemelor pe care le avea de rezolvat în legătură cu întreţinerea celor 7 soţii ale sale şi 30 de copii.

●

ESTE îndeobşte cunoscut că reclama constituie una din caracteristicile vieţii americane. De una din formele sale cele mai bizare s-a folosit nu demult un restaurator new-yorkez, în a cărui vitrină se putea citi: „Veniţi şi mîncaţi la mine — altfel, murim amîndoi de foame!"...

●

ÎN NOUL an universitar, institutele superioare de învăţămînt din R. Cehoslovacă au primit în anul I, 12.000 de studenţi, astfel încît numărul studenţilor din R. Cehoslovacă este de peste 50.000. În afară de aceasta, 20.000 de studenţi învaţă la secţiile fără frecvenţă ale institutelor şi universităţilor. În privinţa numărului studenţilor, Cehoslovacia deţine unul din primele locuri din lume. În universităţile din R. Cehoslovacă studiază, de asemenea, 1.500 de studenţi de peste hotare.

●

PENTRU prima oară în Europa, un pui de gorilă s-a născut în captivitate şi anume în grădina zoologică din Basel (Elveţia). Pentru că gorila mamă a refuzat să-şi alăpteze puiul, acesta este alimentat cu produsele folosite în mod obişnuit pentru alăptarea copiilor.

●

CERCETĂTORI, studiind componenţa unui cuib de cintezoi, au ajuns la concluzia că au de-a face cu o „arhitectură" foarte complicată. Într-adevăr, materialul din care au fost clădiţi pereţii cuibului era compus din: 2400 fire de păr de cal, 200 rădăcini, diverse buruieni şi frunze, 35 gr. lînă de oaie, 50 cm. aţă, 3 cm² de resturi de stofă etc.

●

SPRE marea surprindere a lui Mr. Allantenti din Detroit, (S.U.A.), într-o dimineaţă o maşină a poştei a oprit în faţa locuinţei sale şi a descărcat, în saci, 1100 de exemplare ale unuia şi aceluiaş număr dintr-o revistă la care era abonat. Cauza: aparatul care bătea adresele, fiind greşit reglat, o parte din tirajul revistei a fost expediată unei singure persoane.

●

LA MARSEILLE, un bărbat ţinînd o batistă în faţa gurii intră în casieria unei bănci. Funcţionarii ridicară imediat mîinile, puseră în mişcare instalaţia de alarmă, şi în scurt timp, se înfiinţară cinci poliţişti. Numai că omul nu era un gangster, ci îşi acoperise cu batista faţa umflată, după ce i se scoseseră cîţiva dinţi.

●

ÎN U.R.S.S. există un cor cunoscut sub numele de „Ansamblul centenarilor" format din 25 membri. Cel mai tînăr corist numără... 70 de primăveri, iar cel mai bătrîn şi-a serbat recent cea de-a 111-a aniversare.

●

LORRAINE GRAVES, din Baltimore (S.U.A.), este printre cele mai tinere mame cu foarte mulţi copii. S-a măritat la vîrsta obişnuită, dar a născut de cîteva ori cîte doi gemeni, iar recent 4 gemeni. Acum, la 30 de ani, are o duzină de copii!

●

ANIVERSAREA a 100 de ani de la naşterea sa, a sărbătorit-o deunăzi Prof. Boris Iacovlevici Bukreiev, titularul catedrei de geometrie de la Universitatea Sevcenco din Kiev. Profesorul, care nu este decît cu 25 de ani mai tînăr decît universitatea, a redactat în bogata sa activitate ştiinţifică, 160 lucrări de specialitate.

DINTR-UN CARNET DE NOTE DE DRUM

LUCEAFĂRUL TINERETII

(Urmare din pag. 1-a)

tele şi cartierele sale de locuit, s-au aprins făclii gigantice.

● 24 de minute — 800 bombardiere — 300.000 bombe incendiare şi explosive — au transformat Dresda într-o mare de flăcări.

În aceeaşi noapte la ora 1,22 începe cel de-al doilea atac aerian. De astădată 1.000 avioane. Fosforul şi benzina stropesc ca o ploaie abundentă timp de mai bine de jumătate de oră marea de flăcări. Mulţi localnici se refugiază spre centrul patrulaterului de foc: Grosser Garten. Doar nu o să bombardeze şi bătrîna grădină publică a Dresdei! Dar uraganul de foc a fost abătut şi asupra naturii. Arbori seculari au devenit făclii uriaşe, animale înebunite din Grădina Zoologică ardeau de vii în cuştile încinse, altele alergau turbate cu blana în flăcări. Mii de oameni ardeau ca nişte torţe. Parcul a devenit un imens crematoriu.

● Timp de 5 zile şi nopţi ard fără încetare şcolile şi spitalele, podurile şi magazinele, străzile şi bisericile, galeriile de artă. Se mistuia în flăcări „Elblorenz" — a lui Herder, oraşul cîntat de Goethe şi Wagner, urbea lui Winkelman, oraşul artei şi culturii.

Iar pe malul drept al fluviului, în cartierul „Cerbul alb", unde pe dealuri împădurite se înalţă castelele şi vilele somptuoase ale bogătaşilor, bivuacurile iuncherilor şi ale industriaşilor, cluburile marilor negustori şi fascişti — nu cade nici o bombă. Din vila San Remo proprietarul unei mari fabrici de aparate fotografice dirijează bombardamentul. Tot el îi anunţă din timp pe proprietarii vilelor să părăsească oraşul. Dar pe celălalt mal din cele 35.470 case de locuit numai 7.421 rămîn în picioare. Listele oficiale înregistrează 35.000 morţi. Dar numărul morţilor dintre miile de refugiaţi care tîxeau în aceste zile pieţele şi gările oraşului cine-l cunoaşte?

Timp de cinci zile arde Dresda. Dar nu Dresda magnaţilor. Şi într-o asemenea împrejurare capitalul internaţional se arată a fi solidar...

● Şi totuşi Dresda trăieşte! Trec pe întinsele spaţii verzi din centrul oraşului — înainte cu cîţiva ani cîmpuri de ruine — şi ascult explicaţiile ghizilor. Aici a fost... Aici a fost... Printre ruinele pe care le mai curăţă din loc în loc echipele de muncă voluntară, venite aici după orele de lucru, mai găsesc cîte o puşcă, cîte o cască. Simboluri ale ruinei. Ale trecutului. Şi ca el să nu se mai repete, schelele Dresdei urcă tot mai înalt. Peste căştile fasciste, peste trecutul de ruine...

● Dresda trăieşte! Altmarkt-ul, centrul centrului e reconstruit. Liniile masive, sobre ale vechii arhitecturi germane se însufleţesc aici de luminozitatea, coloritul viu şi spiritul practic al arhitecturii moderne. Altmarkt-ul este centrul politic şi comercial al Dresdei. Aici sînt clădirile administrative, aici au loc demonstraţiile, aici se găsesc marile magazine. Şi ceea ce este nou şi deosebit de interesant, remarcabil şi în alte noi cartiere ale Dresdei, este faptul că fiecare magazin îşi are „personalitatea" proprie. Această „personalitate" nu este oferită, ca în mod obişnuit de sortimentul mărfurilor din raft. Ci totul, de la culoarea pereţilor la formele rafturilor, de la felul iluminatului la modelul lămpilor sau al mobilierului, totul contribuie la sublinierea specificului. Pereţii magazinului de jucării sînt înviaţi de figuri de basme şi personaje din lumea copiilor, scaunele şi mesuţele sînt de mărimea cumpărătorilor. Magazinul de aparate fotografice seamănă cu un studio cinematografic: Lămpi fluorescente îngropate în pereţi şi mult aluminiu, nichel, joc de dimensiuni. Parfumeria — poate fi numai parfumerie. Culorile intime, bibelourile sticlăria vitrinelor îi dau atmosfera specifică. Magazinele noi ale Dresdei sînt construite cu mult gust şi simţ practic, într-un stil modern corespunzător celui mai exigent cumpărător. Sînt atrăgătoare chiar şi firmele lor: „Gazelle" — pantofi, „Honetta" — confecţii de damă, „Lukullus" sau „Delicata" — magazine alimentare...

Planul de sistematizare al oraşului prevede un cartier special pentru cumpărături. Pe fosta stradă Praga se vor înălţa magazine şi hoteluri, baruri, cinematografe, restaurante.

● Tot în centrul oraşului decurge într-un ritm alert reconstrucţia monumentelor istorice ale barocului german, Zwinger-ul, Galeriile de artă, Opera lui Semper, Biserica Palatului, Palatul Taschenberg, Complexul de clădiri ale castelului de odinioară, Satul Italian, Albertiniumul cu terasele sale, Academia de Arte, Palatul Kurländer etc. Dar tot aici, în vechiul centru cu valori universale ale artei şi culturii, în partea nordică a pieţii se va înălţa şi Casa Culturii Socialiste. Ea va fi noua inimă socialistă a vechiului oraş de cultură.

● E firesc să fiu întrebat de prieteni: — Dar la Galerii ai fost? E o întrebare al cărui răspuns se subînţelege. Şi e firesc să fii întrebat despre ceea ce ar îndui să vadă orice iubitor de artă de pe glob, cu ochii săi, autentic. Dar ce noi superlative aş putea adăuga „Madonei Sixtine", lui „Venus dormind". „Batshebei" pînzelor lui Tizian sau Correggio. Rembrandt sau Rubens, Dürer sau Holbein, celor a lui Gauguin, Manet, Renoir, Toulouse-Lautrec...

Doar cîteva amănunte.

La bombardamentul din 13 februarie au căzut pradă flăcărilor 154 de pînze de cea mai mare valoare pentru cultura universală.

Madona Sixtină împreună cu alte comori ale artei mondiale a fost aruncată de hitlerişti în grotele umede ale carierei de la Pockau — Lengefeld.

La 8 mai 1945, hitleriştii în retragere, dinamitează cariera. Un grup de muncitori antifascişti, a căror fotografie se află la loc de cinste într-o vitrină a Galeriilor, punîndu-şi viaţa în primejdie, taie fitilul aprins... Tot ei o ajută pe istorica de artă Sokolova, în aceste zile maior al armatei sovietice, în acţiunea pentru salvarea Madonei şi a celorlalte comori.

În vara lui 1956 guvernul Uniunii Sovietice hotărăşte retrocedarea către poporul german a tuturor comorilor de artă, restaurate între timp de specialişti sovietici, salvate pentru întreaga omenire de către Armata Sovietică.

Şi încă un amănunt.

Reconstrucţia Muzeului din Zwinger a început tocmai la 100 de ani de la ziua cînd genialul arhitect Gotfried Semper îi sărbătorea inaugurarea. La 11 luni de la începutul reconstrucţiei clădirii grav avariate de bombardament, constructorii, zidarii, tîmplarii, modelorii, electricienii, instalatorii şi zugravii au sărbătorit terminarea a unei mari părţi a Galeriilor de Artă. Ei, muncitorii reconstrucţiei au fost primii care au păşit în sălile redate vieţii şi au admirat pînzele marilor maeştri ai artei universale. Pentru prima oară în istorie aici nu intrau Împăraţii Saxoniei şi curtea lor, nici magnaţi şi iuncheri, ci simpli muncitori. E un amănunt nu lipsit de semnificaţie. Ba, poate, chiar un simbol, subliniind încăodată cui aparţin astăzi în statul muncitoresc-ţărănesc german, cultura, arta, şi toate bunurile spirituale şi materiale ale vieţii.

Se clădeşte mult şi într-un ritm alert. Construcţiile ultimului an îmbină într-un chip strălucit caracterul estetic modern cu funcţionalismul.

● Pentru un gazetar curiozitatea e firească, un bun sfetnic. Admirînd liniile noilor construcţii am fost desigur ispitit să le văd şi interiorul. Degeaba încinta ele ochiul, dacă... Mi-am lăsat deci colegii să asculte explicaţiile ghidului, unul din arhitecţii oraşului, şi-am intrat pe neobservate în prima clădire, Nürnberger Strasse 4. Citesc cartea de vizită. Iohannes Hoffman. Sun. Imi deschide un bărbat masiv în jur de 50 de ani. Îi explic că sînt gazetar şi-l rog să-mi arate locuinţa. Omul e surprins, poate chiar puţin intrigat. Cere să-i arăt paşaportul. Îşi pune ochelarii şi citeşte cu atenţie. Apoi îmi spune surîzînd (în sfîrşit!): — Ştiţi am crezut că sînteţi poate imperialist. Mi-sună fel de fel de oameni. Dar sînteţi prieten. Şi deschide larg uşa.

Locuinţa are 60 m.p. Chiria 55 mărci lunar. A primit-o la 17 octombrie 1958. Pînă la această dată a stat împreună cu familia într-o cameră de 10 m.p. Locuinţa i-a fost distrusă în noaptea de 13 februarie.

Omul a devenit vorbăreţ. Începe să mă convingă despre avantajele „asociaţiei locatarilor". Se vede că are o funcţie de răspundere în bloc. E totuşi interesant că cele opt familii care trăiesc în bloc au responsabil cultural care se îngrijeşte de cumpărarea biletelor de teatru şi cinema pe care le vizitează în colectiv, un responsabil cu munca voluntară care organizează ieşirile în comun, etc.

● Cu ce se ocupă locuitorii Dresdei? Poate cu această întrebare ar fi trebuit să-mi încep de fapt notiţele. Ca oraş al artei are firească mulţi muzeografi, cercetători, istorici. Ca oraş administrativ, mulţi funcţionari. Dar cel mai compact grup al locuitorilor sînt ocupaţi în industrie. Dresda este şi un puternic centru industrial. La începutul acestui an în cele 709 întreprinderi din Dresda lucrau aproape 120.000 angajaţi.

● Multe din produsele industriilor principale ale Dresdei sînt cunoscute la noi. Cine n-a auzit de aparatele de fotografiat „Kontax" sau „Praktika", de „Exacta Varex" de aparatele de filmat „A.K. 8" şi „A.K. 16"? De hîrtia fotografică „Mimosa"? Cine n-a auzit de aparatele de radio „Dominante" sau „Pilnitz"? Sau de maşinile de scris sau de calculat fabricate la Dresda? Cine n-a văzut fulgerînd văzduhul avioanele IL 14 P produse cu ajutorul sovietic de noua industrie aviatică a Dresdei?

Cunoscute pînă departe peste graniţele R.D.G.-ului sînt şi produsele uzinelor de transformatoare şi aparate Röentgen, masivele electrice şi turbinele, mobilele moderne şi, desigur, industria poligrafică a Dresdei. Nu putem uita nici de Institutul de Fizică Atomică de la Rössendorf, Reactorul atomic.

● La Dresda sînt foarte mulţi studenţi. Oraşul e o mare uzină de cadre. Astăzi Politehnica reconstruită (distrusă în februarie 1945 — 80 la sută) are 10.138 studenţi, 4.385 studenţi prin corespondenţă şi 704 la Facultatea Muncitoresc-Ţărănească.

Dar Politehnica nu e singura şcoală superioară din Dresda. Scoala Superioară de Comunicaţie cu 2.700 studenţi, Academia de Medicină cu peste 600 studenţi şi alte zeci de şcoli întregesc tabloul Dresdei ca oraş al studenţilor şi al tineretului.

● În faţa Rathaus-ului din Dresda — stă un monument. O femeie ţelind. În jurul ei stau încă ruine. Dar de fiecare dată cînd soarele urcă deasupra apelor Elbei, împurpurîndu-le, ruinele devin mai puţine. În locul lor, cresc ca din pămînt, păduri de schele. Iar alături, peste statuia încremenită a Durerii, silueta profilată pe cer a doi tineri: unul ţine în mînă o mistrie, celălalt o carte. E noul monument al Dresdei, de astădată monument viu al oraşului numit altădată poetic „Luceafărul tineretului".

Toma George MAIORESCU

5 minute cu... Emanoil Petruţ

Luni, ziua obişnuită de relaş la teatre ne-a înlesnit posibilitatea de a îndeplini o dorinţă mai de mult exprimată de cititorii noştri în cîteva scrisori trimise la redacţie: aceea de a cunoaşte activitatea unuia dintre tinerii actori cu care se întîlnesc adeseori atît pe scenă cît şi la cinematograf. Discuţia noastră a pornit aşadar de la... tinereţe:

— Vîrsta actuală?

— 27 de ani. Împliniţi în februarie.

— Nu vom greşi deci dacă vom scrie că sînteţi un tînăr talent.

— Tînăr eram şi la 19 ani cînd mi s-a acordat Premiul de Stat...

— ...Pentru un rol triplu.

— Exact. Interpretam în stagiunea 1952—53, pe scena teatrului „Nottara" pe cei trei reprezentanţi ai familiei Dorobanţu din piesa *„Nepoţii gornistului"*: Oprea, Pintea, Cristea.

— Adică, bunic, tată şi fiu.

— Aş putea adăuga şi... student fiindcă eram pe atunci în ultimul an de facultate.

— Ulterior?

— Mi-am cunoscut din ce în ce mai bine publicul jucînd pe scena Teatrului Nottara în piesa *„Familia"* de Popov, iar la Teatrul Naţional în *„Cei din Daangard"* de Nexö, în *„Caleaşca de aur"* de Leonov, în *„Puştile Terezei Carrar"* de Brecht.

— În prezent ce repetaţi?

— Se reia *„Caleaşca de aur"* în această stagiune aşa încît o pot socoti printre piesele pe care le repet. Dintre rolurile noi pregătesc în piesa *„A treia patetică"* de Pogodin personajul Diatlov care reprezintă masa de comunişti în perioada nep-ului. De asemenea repet în *„Mutter Courage"* de Brecht rolul Eilif, pe Alexandr din *„Cei din urmă"* de Gorki şi pastorul din *„Discipolul diavolului"* de Shaw. Trebuie să adaug însă că cu cea mai mare parte a publicului m-am întîlnit pe ecranele cinematografelor în filmele *„Brigada lui Ionuţ"* şi *„Alarmă în munţi"*.

Emanoil Petruţ (Ulea Mihai) într-un cadru din filmul „La miezul nopţii va cădea o stea"

— După cum îmi spunea deunăzi tovarăşul Paul Cornea, directorul studioului „Bucureşti", filmul „La miezul nopţii va cădea o stea" este aproape terminat. Pentru că sînteţi interpretul principal iar cititorii noştri ne întreabă de multe ori cum devine un actor protagonist de film...

—Înţeleg. Nu e chiar atît de simplu. La acest film, de pildă am fost al 12-lea chemat să dau probe. Cum s-ar zice: în disperare de cauză! Acum, mă felicit însă că nu am fost... următorul.

— Adică al 13-lea?

— Fireşte. Poate că unii cititori deveneau... superstiţioşi. Totuşi, cum am înţeles după aceea, alegerea pe care regizorul o făcea cu atîta exigenţă era determinată de natura deosebită a rolului.

— Nu e un film de aventuri?

— În principal e un film de atmosferă, de luptă eroică, conştientă, împotriva fascismului. Evident, acţiunea de descoperire a spionilor strecuraţi în cadrul acestei unităţi militare care luptă pe frontul antihitlerist, presupune şi aventură. Dar regizorul a tratat subiectul într-o manieră psihologică, de cercetare a caracterelor iar nu de spectaculozitate exterioară.

— Şi cum se resfrînge asupra rolului pe care-l interpretaţi concepţia de ansamblu a regiei?

— Personajul meu trebuie să evidenţieze un proces complex de gîndire care-l duce, pe temeiul logicii şi al unor greşeli comise de adversari, la demascarea spionilor strecuraţi în rîndul cifratorilor. Împrejurările în care el lucrează la biroul de cifru îi cere să acţioneze singur şi în absolut secret. Toate aceste condiţii impun o mimică foarte bine stăpînită, discretă dar expresivă. În ceea ce priveşte formula cinematografică ea aparţine regizorului Lucian Bratu şi operatorului Constantin Ciubotaru care au urmărit jocul în prim planuri.

— Au fost filmări grele?

— Foarte grele, pentru că majoritatea secvenţelor se petrec în noapte. Exterioarele ne-au creat şi ele multe griji. În secvenţa cimitirului pe care am filmat-o la Răşinari (Sibiu) s-au turnat peste noi, într-o singură zi, 4 cisterne de apă luată din rîu pentru a se obţine ploaia care de altfel căzuse din belşug cu o zi înainte cînd însă n-am putut filma. Cu toate acestea, datorită elanului echipei, nu s-a rebutat nici un cadru din film.

— A fost o colaborare reuşită?

— Pot spune că la nici un film de pînă acum nu am simţit atît de activ sprijinul colectivului. Sînt sigur că aici şi-a spus cuvîntul şi vîrsta — Lucian Bratu, Constantin Cojocaru şi ceilalţi realizatori sînt la primul lor film — dar şi faptul că majoritatea lor şi-au făcut studiile la Institutul de cinematografie din Moscova. Toate rezolvările erau găsite în discuţie cu actorul, procedeu care permite interpreţilor să treacă prin simţirea lor fiecare cerinţă regizorală şi să o exprime în chip propriu. Aşa încît chiar şi cei vîrstnici au lucrat ca şi cum ar fi fost... tineri. Personal mă simt extrem de îndatorat şi faţă de acei oameni care nu apar niciodată pe generic: maşinişti, electricieni, lucrători în procesul unei producţii atît de complicate cum este cea a unui film.

— Între timp minutele rubricii s-au consumat...

— ...iar pe mine mă aşteaptă o repetiţie...

— ...să încheiem cu o dorinţă.

— Dorinţa mea este ca filmul să placă publicului într-atît încît la premieră să fiu obligat să calc numai pe... nasturii rămaşi în holul cinematografului „Patria" în urma îngrămădelii de la casă. S-ar putea însă ca aceasta să fie numai o speranţă aşa încît mai adaug una care, evident, depinde numai de mine: să termin ciclul de poezii inspirate de copilărie, odinioară stropită cu lacrimi, astăzi luminoasă şi fericită.

— Vom încheia aşadar scriind că interviul de faţă nu va fi singura întîlnire prin scris cu cititorii.

Eugen ATANASIU

Cu prilejul Săptămînii filmului sovietic în Franţa Serghei Bondarciuc este înconjurat de spectatorii parizieni, după prezentarea filmului „Soarta unui om"

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

COCA P.-Oraşul Stalin: — Iulia Borisova a debutat pe ecran în rolul Nastasia Filipovna din filmul „Idiotul" în regia lui I. Piriev. Ea este actriţă la teatrul „Vahtangov" din Moscova, unde are un stagiu de peste 10 ani. Actorul bulgar Apostol Karamitev s-a născut în anul 1927, la Burgas. În 1947 el a absolvit Academia de teatru şi a intrat în trupa teatrului popular „K. Sarafov". Pe scenă a interpretat 25 de roluri clasice şi contemporane. De asemenea a jucat în filmele: „Zorile deasupra patriei", „Sub jug", „Pămînt", „Cîntec despre om", „Eroii de la Şipka", „S-a întîmplat pe stradă", „Legenda dragostei" (coproducţie ceho-bulgară) şi „Haiducii". Karamitev este de două ori laureat al Premiului Dimitrov. În filmul „Infidelele", Gina Lollobrigida interpretează rolul Lula. În filmul „Pasărea furtunii", Adam Jora a fost interpretat de Mircea Albulescu.

TEODOR PANGHEL-Bacău: — Adresaţi-vă Uniunii Scriitorilor din Bucureşti. Explicaţia cuvîntului respectiv căutaţi-o în Lexiconul tehnic.

S.M.A.-Oraviţa: În reportajul „Întîlnire cu cineaşti" publicat în nr. 99 al revistei noastre aflaţi datele care vă interesează despre Marina Vlady. Cealaltă întrebare se adresează unui detaliu neinteresant pentru calităţile artistice ale actorului.

DONOSE FLORICA-Iaşi: — Nicolae Ribnikov deţine rolul principal în filmul „Kociubei". Raj Kapoor, după cum am mai scris, este protagonistul noului său film „Pămîntul care traversează Gangele". Filmul la care vă referiţi nu a fost încă achiziţionat de către Direcţia Difuzării Filmelor.

GEANA GH.-Focşani: Adresaţi-vă personal interpretului, la Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R., B-dul 6 Martie nr. 70.

GROSU VIOLETA-Craiova: Adresaţi-vă Direcţiei Muzicii din Ministerul Culturii.

Cîntăreţul Vico Torriani va da mai multe spectacole în ţara noastră

Publicul romînesc va avea în curînd posibilitatea să-l asculte pe cîntăreţul austriac de muzică uşoară Vico Torriani, cunoscut din filmele „Serenada Străzii" şi „Chitarele dragostei".

Torriani va da mai multe spectacole în ţara noastră, prezentînd repertoriul său de cîntece.

SERGHEI BONDARCIUC

(Urmare din pag. 1-a)

Atras de rolurile în care îşi putea dezlănţui temperamentul pasionat, Bondarciuc este distribuit în spectacolul de sfîrşit de studii pe baza căruia trebuia să-şi obţină diploma. Sub direcţia de scenă a lui Serghei Gherasimov, Bondarciuc interpretează rolul bolşevicului Valko din piesa „Tînăra Gardă".

Anul 1951 este cel în care începe cariera cinematografică a lui Bondarciuc. Remarcat pentru aptitudinile sale deosebite Bondarciuc este ales de cunoscutul regizor de film Igor Savcenco ca interpret principal în filmul despre poetul revoluţionar ucrainian Taras Sevcenco. Era primul rol în cinematografie şi totodată primul mare succes. Graţie talentului lui Bondarciuc în faţa spectatorilor a înviat pe ecran figura poetului, a revoluţionarului, Bondarciuc intrase în lumea cinematografului printr-un triumf şi în 1952 acest triumf a fost răsplătit acordîndu-i-se titlul de Artist al Poporului al U.R.S.S. Prin primul film în care a apărut, Bondarciuc devenise unul din cei mai iubiţi actori sovietici.

În filmele următoare în care a apărut, Bondarciuc interpretează roluri de contemporani apărînd în diferite ipostaze. El a fost Serghei Tutarinov din „Cavalerul Stelei de Aur", care întors de pe front devine preşedintele destoinic al unui colhoz din Kuban, scriitorul Alexandru Sarmach într-un film al lui Leonid Lukov sau constructorul Erşov din „Poveste neterminată" de Friederich Ermler. În acest ultim rol, talentul lui Bondarciuc s-a impus cu mai multă tărie. Erşov, ţintuit în pat de o boală îşi continuă neobosit activitatea, învingînd pînă la urmă boala.

Mai tîrziu, în 1956 actorul se îndreaptă spre figuri clasice, interpretînd întîi pe Dr. Dimov după Cehov şi pe Othello din filmul lui Iutkevici. Creaţia în Othello e originală şi deosebit de impresionantă. Actorul ajunsese la maturitate artistică, contactul cu eminenţii regizori sub a căror îndrumare jucase dovedindu-se foarte rodnic.

După Othello a urmat în 1958 rolul soldatului Matvei Krilov din filmul lui Leonid Trauberg. Realismul jocului lui Bondarciuc anunţa creaţia sa recentă. Îndrăgostit de povestirea lui Mihail Şolohov „Soarta unui om", Bondarciuc se decide să o ecranizeze, devenind regizorul filmului şi totodată principalul său interpret. Reuşita filmului este incontestabilă. S-a născut astfel unul din cele mai bune filme sovietice din aceşti ani, răsplătit cu Marele premiu al Festivalului internaţional de filme de la Moscova. „Soarta unui om" ne-a dezvăluit încă odată pe înzestratul actor Bondarciuc, cît şi pe regizorul Bondarciuc de la care aştăzi spectatorii aşteaptă noi şi valoroase opere cinematografice.

Ion BARNA

TRĂIESC IN AMINTIREA NOASTRĂ...

O evocare a artiştilor N. Bălţăţeanu, Sonia Cluceru, Mihai Popescu şi Maria Filotti

Într-un sat de munte, la un cămin cultural, am reascultat, cu prilejul unei emisiuni de teatru la microfon, **„Conul Leonida faţă cu reacţiunea"**. Comedia era admirabil interpretată şi colectiviştii care se strîngeau în jurul aparatului făceau un haz nespus. Îmi dădeam seama că mesajul le parvine direct, neadumbrit. Emoţia mea se colora însă şi într-altfel: eram poate singura care ştiam că acei ce împrumutau atîta freamăt, atîta viaţă personajelor lui Caragiale încetaseră de a se număra printre cei vii: **Sonia Cluceru şi G. Timică.** Mi s-a lămurit atunci cuvîntul premergător emisiunii. **„Noi, cei de la Comitetul de Radiodifuziune, am înlăturat din citirea distribuţiei actorilor care nu mai sînt printre noi cuvinte ca: „dispărutul", „mult regretatul". Nu sînt dispăruţi... sînt prezenţi. Sînt la datorie, joacă, slujesc".**

Sonia Cluceru, Timică, Bălţăţeanu, Maria Filotti, Talianu au intrat în anii regimului nostru de democraţie populară pe cînd depăşiseră vîrsta mijlocie; dar abia în anii noştri li s-au asigurat cele mai bune condiţii pentru a-şi desfăşura din plin personalitatea artistică şi a-şi pune talentul întru totul în slujba poporului, cîştigînd un prestigiu niciodată cunoscut în timpul burgheziei.

Fonoteca — fond de aur al radiodifuziunii, — şi filmele documentare, fac mult pentru că arta marilor noştri actori dispăruţi să supravieţuiască. Zeci de ani de aici înainte, în toate unghiurile ţării, generaţiile care se ridică vor desluşi mesajul lui Goethe, Tolstoi, Shakespeare, Ostrovski, Caragiale şi altora prin intermediul artei lui Mihai Popescu, al Soniei Cluceru, al lui Timică, al lui Talianu.

Da! Marii noştri actori dispăruţi ne fac încă ofranda muncii lor. Sînt încă la datorie. Să vorbim despre ei.

Cu coc la ceafă...

„Fiica unor ţărani ardeleni, Sonia Cluceru, venise în teatru cu coc la ceafă şi pantofi cu baretă — şi aşa a rămas. Era cu totul afară din „modă", nu era de loc de pus în vitrină — povesteşte actriţa Eugenia Popovici, care a cunoscut-o îndeaproape. Regizorii treceau pe lîngă ea fără să o bage în seamă. Dar Sonia Cluceru nu s-a descurajat. A păstrat focul aprins sub cenuşă. Şi într-o bună zi a venit către ea un personaj. Încă mut, ce-i drept, şi fără chip, însă animat de cele mai bune intenţii. Se numea Chiriachiţă şi provenea din „Titanic Vals" a lui Tudor Muşatescu. Însfîrşit, Sonia Cluceru a găsit cui să se mărturisească. I-a dat Chiriachiţei tot: şi cocul de la ceafă, şi pantofii cu baretă, şi vocea ei adîncă, nespus de caldă şi bine timbrată, şi mai cu seamă acel haz inegalabil.

Sonia Cluceru a cucerit spectatorii de-a lungul carierei sale artistice, prin umanitatea artei sale, prin simplitatea, prin lipsa ei de artificii.

Sonia Cluceru s-a realizat mai cu seamă în dramaturgia romînească. Ne-o aducem aminte în rolurile ei din „Titanic Vals" şi „Gaiţele" de Al. Chiriţescu, din „Oameni de azi" de Lucia Demetrius... Mai tîrziu, dramaturgia clasică şi contemporană sovietică i-au deschis un fertil cîmp de acţiune. Sonia Cluceru a făcut mult pentru emisiunile de teatru adresate copiilor. Cîte băbuţe, cîte bunice drăgăstoase şi cîte mătuşe sfătoase nu reînvie şi azi vocea ei ca din basme!

„În rolul lui Egmont: Mihai Popescu"

...În astă seară, aparatele de radio sînt deschise. Treci pe stradă şi auzi piesa transmisă: „Egmont". În astă seară, „clasa lui Mihai Popescu" e iarăşi reunită. Tinerii actori, acolo unde se află, în orice unghi al ţării, se apropie de aparat, se aşează şi aţintesc urechea. Răsună vocea cunoscută şi... iată-l pe Mihai Popescu! Străbate repede scena, în ritmul gîndului lui, cu grumazul puţin încovoiat, ducînd palmele căuş la frunte, ca să reclame de aici toată îndreptăţirea ideilor pe care le rosteşte... Odată cu vocea cunoscută, puţin tărăgănată dar făcînd să explodeze sensul fiecărui cuvînt — elevii lui Mihai Popescu revăd zîmbetul profesorului lor. Şi zîmbetul acesta înseamnă înţelegere, generozitate. Aşa le zîmbea cînd, plimbîndu-se prin clasă cu mîinile la spate, le explica de ce Iago acţionează într-un fel şi nu într-altul; aşa le zîmbea, din juriu, la examene.

...În astă seară, la Teatrul Giuleşti, în săliţa tablourilor de comandă, aparatul de radio e deschis... Kitty Muşatescu, Nicolae Sireteanu, Colea Răutu, Marga Anghelescu, care tocmai a ieşit din scenă, electricienii, maşiniştii, se opresc şi ascultă în tăcere. Aici, pe scena teatrului Giuleşti, a lucrat Mihai Popescu ultimul său rol: Iulius Fucik.

Solicitat să apară în reprezentaţie pe aproape toate scenele Capitalei, fugea de la un teatru la altul. S-a dăruit din plin, cu un neştirbit simţ de răspundere: era conştient că are de îndeplinit o misiune. Prin acel amestec de generozitate înaripată şi de inteligenţă critică ce-l caracteriza Mihai Popescu a fost chemat să ilustreze, în chipul cel mai fericit, pe scenele noastre, în primul deceniu de la eliberarea, figura intelectualului luptînd pentru marile idei progresiste.

Atîtea vieţi într-o singură viaţă!

Nicolae Bălţăţeanu a fost unul din marii noştri actori de compoziţie. Şi totuşi, în raport cu creaţiile lui, cuvîntul „compoziţie" pare prăfuit. Bălţăţeanu nu „compunea", **era.** Cine l-a văzut în Versinin din „Trei surori", în Şbilt din „Patima roşie", în baronul din „Azilul de noapte" îşi dă seama că între el şi rol nu rămînea loc nici de o palmă. Crea personajul dinlăuntru, îl dezvăluia în momentele lui cele mai intime. Şi ce suverană degajare, ce economie de mişcare, ce pondere omenească în tot ce făcea! Emoţia pe care o răspîndea în sală venea din adîncuri, era covîrşitoare. **„Bălţăţeanu — spune Angela Luncescu — nu repeta niciodată rolul ca să se asculte, pe intonaţie, pe rezonanţă. Medita însă îndelung asupra lui. Căuta pretutindeni o sugestie — un gest, o ochiadă — pentru personajele lui. Ca să joace „baronul", a citit toată opera lui Gorki. Pentru rolul lui Dinu Păturică a citit şi recitit „Ciocoii vechi şi noi". Pînă ce personajul începea să se contureze... De îndată ce-l „vedea", Bălţăţeanu putea să-i dea viaţă. De la o repetiţie la alta făcea salturi uriaşe, nu-l mai recunoşteam. Primea de la regizor indicaţiile tehnice, dar viaţa personajului ţîşnea din el însuşi".**

De la o generaţie la alta

Uite-o, slabă, înaltă, cum dă colţul grăbită pe strada Constantin Mille. Poartă sub braţ o servietă mare. Ai zice că are de transmis ceva de la o generaţie la alta, de la Aristizza Romanescu, profesoara ei, la Irina Răchiţeanu, care i-a fost ei înseşi elevă. Vine de departe. A apucat poştalionul, tramvaiul cu cai, dar a turnat ultimul film în studiourile de la Buftea. O recunoaştem: e Maria Filotti. **„Maria Filotti a fost o artistă mai mare decît propria ei faimă, spunea regizorul Savel Stiopu. Avea mari resurse comice o deosebită putere de întruchipare, un extraordinar temperament scenic şi rostire perfectă. Părinţii noştri şi unii dintre noi ne-o aducem aminte pe Maria Filotti în creaţiile ei din Caragiale. Dar Maria Filotti a fost constrînsă să se coboare la repertoriul bulevardier. Această forţă dramatică ar fi avut dreptul şi chemarea să atace toată gama marelui repertoriu, începînd poate cu Julieta, sfîrşind cert cu lady Macbeth".**

Trăind o nouă viaţă, ea a rămas vie în memoria noastră în creaţiile de după eliberare, din „Citadela sfărîmată", din „Gaiţele", „Egor Buliciov şi alţii". Pe bun merit, Maria Filotti a căpătat în ultimii ani ai vieţii sale titlul de artistă a poporului.

Tinerele noastre generaţii de actori au preluat de la aceste mari personalităţi artistice torţa teatrului romînesc, ca s-o ridice mai sus şi s-o poarte mai departe.

Viorica FILIPOIU

Sus: Sonia Cluceru în piesa „Malej Millo" de Mircea Ştefănescu; jos: Maria Filotti în „Citadela sfărîmată" de Horia Lovinescu

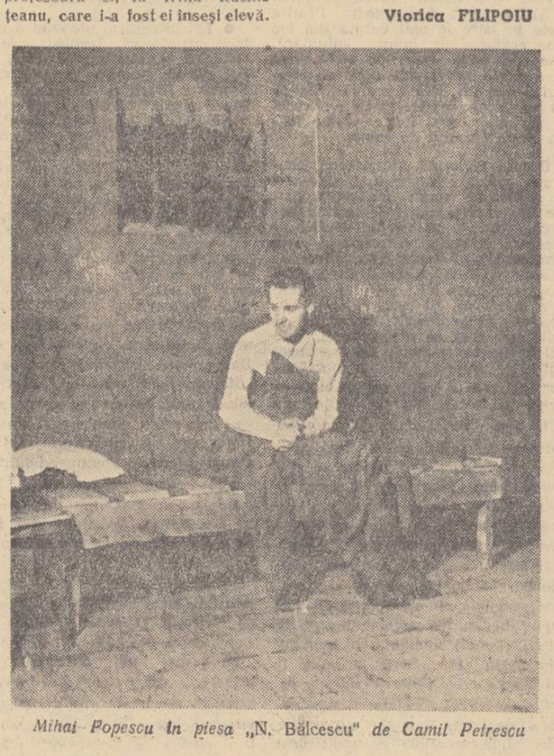

Mihai Popescu în piesa „N. Bălcescu" de Camil Petrescu

Vitrina cu cărţi

A. G. MALIŞKIN: „Sevastopol"

„Sevastopol" este unul din cele mai remarcabile romane sovietice care au ca temă demascarea intelectualismului individualist mic-burghez. Acţiunea romanului se desfăşoară în perioada guvernului Kerenski şi a consolidării sovietelor, zugrăvind lupta maselor populare pentru pregătirea şi victoria revoluţiei ce avea să izbucnească în octombrie. Eroul principal al cărţii, Serghei Selehov, parcurge drumul greu al intelectualului mic-burghez care în focul acelor ani frămîntaţi reuşeşte să se dezbare de idealurile sale meschine, de concepţiile sale idealiste, de ambiţiile sale limitate spre a deveni un luptător conştient şi hotărît pentru cauza măreaţă a poporului, pentru victoria Revoluţiei Socialiste.

M. STELMAH: „Preţul sîngelui"

E.S.P.L.A. — Cartea Rusă oferă prin romanul „Preţul sîngelui" o nouă lucrare a scriitorului sovietic Mihailo Stelmah, cunoscut cititorilor romîni prin romanul-cronică „Marea familie", apărut acum cîţiva ani.

În „Preţul sîngelui" autorul reuşeşte să ne înfăţişeze cu o deosebită poezie, aproape sub forma unui poem în proză, istoria satului ucrainean Novobugovka al cărui locuitori au trăit evenimentul important al împroprietăririi. Valul revoluţiei a măturat din cale pe moşieri dar chiaburii au rămas încă uneltind cu cetele de bandiţi ai lui Petliura. Totul este extrem de greu, lupta trebuie dusă împotriva duşmanilor, a foametei, a sărăciei, a conştiinţei înapoiate. Victoria nu poate fi cucerită decît cu preţul sîngelui. Oamenii visează şi sînt fericiţi căci Revoluţia n-a descătuşat numai visele, ci şi forţa de a le realiza şi cea mai mare fericire a omului este tocmai aceea de a putea lupta pentru fericirea sa.

I. P. MAGHIDOVICI: „Istoria descoperirilor geografice"

„Istoria descoperirilor geografice" apărută în frumoase condiţii grafice în „Editura Ştiinţifică" face o cuprinzătoare trecere în revistă, a descoperirilor geografice pînă în zilele noastre, încheindu-se cu expediţiile din Antarctica, în cadrul Anului Geofizic Internaţional.

Tema este tratată de autor de pe poziţii militante; autorul face o deosebire categorică între exploratorii-conchistadori, cuceritori sau aventurieri şi exploratorii înaintaţi, oameni de ştiinţă progresişti şi subliniază acolo, unde este cazul, faptul că în epoca ascensiunii burgheziei, a statornicirii orînduirii capitaliste, explorările geografice erau determinate de scopuri expansioniste, de îmbogăţire, de jefuire a populaţiilor autohtone.

Un loc important se acordă aportului considerabil adus de exploratorii ruşi, atît pentru descoperirea Siberiei sau a Extremului Orient, cît şi a altor continente sau regiuni.

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● IN AFARA de studioul Mosfilm şi alte studiouri din Moscova şi din alte oraşe ale Uniunii Sovietice sînt în curs de reconstrucţie. Astfel, se va lărgi considerabil studioul Maxim Gorki. Lărgirea studioului Lenfilm şi a studioului de lung metraje din Kiev „A. P. Dovjenko" a şi început. Studioul din Odessa va fi reconstruit. Noi studiouri sînt în curs de construire la Riga şi Minsk. Un nou studio va fi de asemenea construit la Vilnius. Noi pavilioane sînt construite la Taşkent şi Kişinău. Se proiectează construcţia cîte unui studio la Aşhabad şi Frunze şi reconstruirea studiourilor din Alma-Ata, Stalinabad, Tbilisi şi Baku. Cu succes se desfăşoară şi acţiunea de îmbunătăţire a bazei materiale a cinematografiei documentare şi de ştiinţă popularizată.

● IN PREZENT, cinematografia indiană produce 300 filme de lung metraj pe an şi 100 de documentare fapt care o situează pe locul al 2-lea în producţia mondială (Primul revine Japoniei, iar al treilea S.U.A.) India dispune de 67 studiouri şi 40 de laboratoare cinematografice pentru filme în alb-negru. Cineaştii indieni n-au creat filme în culori decît în ultimii ani. Filmele indiene sînt produse în 7 limbi principale ale ţării, iar cele de mare succes sînt dublate în peste 15 limbi autohtone. Principalele centre cinematografice sînt Bombay, Madras şi Calcutta.

● IN LIBAN funcţionează 120 de cinematografe (cele mai importante la Beirut şi Tripoli). Primul film libanez de lung metraj datează din anul 1934. El se intitula „Pe ruinele Baalbek-ului" şi a fost realizat cu sprijinul firmelor egiptene. În prezent producţia de filme libaneze este asigurată de cîteva societăţi particulare dar în fapt ea nu este decît o producţie artizanală.

● LA CEL de al XII-lea festival al filmului amator care a avut loc în septembrie la Cannes, premiul cel mare a fost cîştigat de filmul belgian „Anna", creat pe baza unei poezii a lui Jean Cocteau.

● LA 10 NOIEMBRIE va începe schimbul de filme între U.R.S.S. şi S.U.A. Se vor proiecta simultan filmele „Marty" la Moscova şi „Zboară cocorii" la Washington. Mai multe personalităţi ale cinematografiei sovietice şi americane vor fi prezente la cele două premiere.

TEATRALE

● LA PEKIN a avut loc o trecere în revistă a artei teatrale, la care au participat colective dramatice şi de operă. Au fost prezentate piese realizate în stil tradiţional şi modern. Presa subliniază că această trecere în revistă a constituit o mărturie convingătoare a succeselor pe care teatrul chinez l-a obţinut în ultimii ani.

● LA PRAGA a luat fiinţă un teatru de pantomimă. Primul spectacol realizat „Dacă 1000 de clarinete" cuprinde între altele şi scene din repertoriul lui Marcel Marceau. Talentul incontestabil şi dragostea artiştilor pentru arta lor constituie după părerea artiştilor o chezăşie că noul colectiv care se distinge prin spirit inventiv şi prin umor fin, va cuceri simpatia praghezilor.

● CU UN AN ÎN URMĂ, cu prilejul unui incendiu, au fost distruse 600 de păpuşi şi întreaga recuzită a teatrului ambulant de păpuşi aparţinînd familiei Sartzi. Păpuşarii sinistraţi au fost ajutaţi de spectatori. Recent trupa a început să prezinte spectacole la Roma. La realizarea noilor spectacole ale teatrului renăscut, au luat parte ziarişti, pictori, muzicieni şi oameni de teatru de vază din Roma. Teatrul prezintă spectacole nu numai în sălile de teatru, dar şi la spitale, aziluri, precum şi la televiziune.

● LA LONDRA a avut loc nu de mult o seară neobişnuită. S-au întrunit artişti care au interpretat în diferite perioade rolul lui Hamlet. Au fost prezenţi 11 artişti printre care Esma Beringher (în vîrstă de 83 de ani), singura femeie, în afară de Sarah Bernard, care l-a jucat pe Hamlet (acum 50 de ani).

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

METEOROLOGII DIN BUCEGI

(Urmare din pag. 1-a)

colae Oltenacu și soția lui — cu schimbul — ies din oră în oră să citească în văzduh și pe aparatele sensibile din cutii, mersul vremii. Apoi, le transmit la Predeal, așa fel ca-n cîteva minute să ajungă la București și de acolo în toată Europa.

*

Deseori, turiștii sînt mirați că nu găsesc pe „Omul" nici supă cu găluști, nici conopidă sau roșii, nici alte asemenea menu-uri atît de puțin pretențioase! Unii află, dar alții nu știu cu ce preț le poate oferi cabanierul o cană cu ceai aburindă. Apa se aduce de la izvorul Ialomicioarei de la vreo 3 km. depărtare, în butii. Și mai totdeauna, Popa, cabanierul, și nevastă-sa — care sînt de vreo 17 ani tot prin munți — trebuie să spargă gheața ca să dea de apă și s-o care ca și lemnele, ca și sacii cu alimente. Pentru ei, pentru turiști și pentru meteorologi.

Cu mîncarea și cu apa calea-valea: o mai scot ei la capăt. Pentru meteorologi, însă, iarna aici e tare grea. Cînd nici nu te aștepți se pornește un viscol care zgîlțîie cabana mai-mai s-o smulgă și s-o tîrîie la vale. Și totuși, la fel ca pe orice vreme, din oră în oră, aparatele trebuie citite: și higrometrul și barometrul și termometrele... Pentru stabilirea umezelii aerului, pentru stabilirea presiunii atmosferice, a nebulozității.

— *Intr-o asemenea noapte* — ne povestește tovarășul Oltenacu — *mi-am legat mijlocul cu o frînghie și am ieșit pe fereastră să văd aparatele. Dar îndrăcitul de viscol era atît de puternic, încît a rupt frînghia și m-a azvîrlit pe Valea Cerbului, vreo 200—300 de metri în jos. Am urcat la cabană, în patru labe, bîjbîind, dar tot am transmis la vreme...*

In astfel de ceasuri grele — și mai tot timpul anului e așa — cînd nici un turist nu se mai încumetă să urce pînă la „Omul" ca să vadă răsăritul și apusul soarelui, (și sînt minunate răsăriturile și apusurile cînd e vremea senină!), meteorologii nu se simt totuși singuri. Lucrează îndîrjit: pentru aviatori, ca să nu greșească drumul prin aer, pentru marinari, ca să fugă de furtună, pentru agricultori să știe cum să-și ocrotească semănăturile, pentru schiori să nu-i acopere avalanșele.

Viorica CIORBAGIU

LUNA — o mare stație interplanetară

Răsunătoarele date furnizate de ultimele două rachete cosmice sovietice au strîns mult „încercuirea astronautică" a Lunei. Epoca în care primii călători cosmici vor debarca pe suprafața Lunei se dovedește a fi foarte apropiată.

Stabilirea de stații locuite pe Lună prezintă o importanță deosebită nu numai din punctul de vedere al progresului cosmonauticii, ci mai ales pentru realizările științifice a căror posibilitate va fi deschisă pe această cale.

Stațiile locuite vor urma după stațiile automate. Această evoluție va fi în linii mari asemănătoare cu cea care a dus la stabilirea stațiunilor locuite pe banchiza Polului Nord și în Antarctica, condițiile de pe Lună fiind însă desigur mult mai dificile.

Pentru a putea fi realizate, stațiile locuite vor trebui să se deosebească în mod fundamental de stațiile din Antarctica. Această deosebire esențială constă în faptul că transportul de la Pămînt la Lună fiind extrem de dificil și de scump va fi necesar ca bazele lunare să fie cît se poate de autonome. Ele vor trebui să-și producă singure energia, aerul, apa și alimentele necesare.

Acest lucru este perfect posibil datorită condițiilor de pe Lună. Energia va fi procurată pe două căi: nucleară și solară. Bazele vor putea fi utilate cu generatori atomo-electrici ușori care au început deja să fie puși în Uniunea Sovietică. Marea intensitate a radiației solare pe Lună va face ca energia solară să fie transformată cu ajutorul unor generatori fotoelectrici. Realizarea lor va fi mult ușurată de lipsa atmosferei care va face ca electrozii lor să poată fi montați liber, pe suprafața Lunii fără nici un fel de măsuri speciale de protecție.

Datorită marii diferențe de temperatură dintre suprafața Lunei încălzită de Soare și straturile de la mică adîncime, se vor putea realiza cu ușurință generatori electrici cu aburi în circuit închis. Suprafața va reprezenta sursa caldă, iar straturile inferioare sursa rece.

Energia obținută va fi folosită pentru a produce oxigenul necesar respirației și apă. Oxigenul și hidrogenul necesar vor fi separate din compușii lor existenți pe Lună.

Succesele biologiei moderne au deschis și posibilitatea de a se face pînă și... agricultură pe Lună. Datorită lipsei de atmosferă pe suprafața Lunei sosesc mari cantități de radiație ultravioletă solară. Radiația ultravioletă este esențială pentru procesul fotosintezei, prin care plantele sintetizează substanțele alimentare pe baza bioxidului de carbon.

Bioxidul de carbon va putea fi produs tot pe loc din carbonații existenți pe Lună. Existența cărbunelui pe Lună a fost dovedită de observațiile savantului sovetic N. Kozîrev, care i-a constatat prezența în gazele incandescente expulzate de vulcanul lunar descoperit de acesta în craterul Alfons.

Agricultura lunară se va face probabil pe bază de alge, care se pretează mai bine decît plantele superioare unei producții mecanizate. De altfel, algele prezintă o productivitate maximă.

Prezența pe suprafața Lunei a unui strat destul de gros de pulberi meteorice metalice deschide perspective ispititoare pentru metalurgia lunară.

Separarea metalelor din pulberi se va putea face destul de ușor prin metode magnetice, iar marea intensitate a radiației solare în lipsa atmosferei va da posibilitatea realizării unor cuptoare metalurgice solare, cu oglinzi. Lipsa atmosferei și temperatura înaltă realizată în cuptoarele solare va da posibilitatea elaborării unor metale foarte pure.

De pe urma stabilirii de stațiuni științifice pe Lună va avea cel mai mult de profitat astronomia.

Astăzi, astronomii observă universul printr-un strat gros de aer, care pe lîngă faptul că prezintă o transparență redusă nelăsînd să treacă decît o foarte mică fracțiune din radiațiile care străbat universul este bîntuit de curenți care deformează imaginile obținute în telescoape. Astfel, cele mai mari telescoape de astăzi pot deosebi pe Lună două puncte aflate la o distanță minimă de 600 m. Aceasta nu reprezintă însă limita puterii lor. Dacă nu ar exista efectul perturbator al atmosferei, telescoapele actuale ar putea deosebi puncte separate de o distanță de 35 metri.

Observatoarele astronomice instalate pe Lună vor fi înzestrate atît cu dispozitive optice cît și cu radiotelescoape. Datorită lipsei atmosferei, ele vor putea observa întreg spectrul radiațiilor, deschizîndu-se pe această cale posibilitatea unor descoperiri extraordinare privind distribuirea și structura materiei în cosmos.

Pe Lună vor mai putea fi instalate și stații de retransmisie ale emisiunilor de televiziune, care vor putea acoperi astfel aproape jumătate din suprafața Pămîntului.

Luna va mai reprezenta și un punct de pornire ideal pentru navele cosmice. Viteza necesară pentru a scăpa de sub atracția Lunei este de numai 2,2 km pe secundă, față de cei 11,2 km pe secundă necesari pe Pămînt. Lansarea navelor cosmice va fi astfel mult ușurată, fiind necesar mai puțin combustibil și motoare rachetă de dimensiuni mai reduse.

Ing. A. NEGREA

Cîinele, care se dovedește atît de folositor omului, este un ajutor de preț în munca științifică de cucerire a cosmosului. El ajută pe om să descifreze numeroase taine ale spațiilor siderale. Înainte de a fi trimiși în zbor interplanetar, cîinii sînt antrenați în condiții de laborator.

In clișeu: *cățelușa Kozeavka e gata de „start".*

CIFA — 2

(Urmare din pag. 1)

partamentul energiei electrice și în sfîrșit pentru Observatorul Astronomic din București calcularea pozitiei precise a micilor planete. Adunate la un loc cca. 20.000.000 operații aritmetice...

Și ce spun aceste scrisori despre CIFA-1? Să spicuim din primele două luate la întîmplare: 1 iulie 1959, Direcția centrală de statistică către I.F.A. „Folosirea mașinii electronice de calculat la efectuarea volumului imens de calcule cerut de lucrare, ne-a permis prezentarea rezultatelor în timp util. Vă rugăm să primiți mulțumirile noastre călduroase pentru sprijinul acordat..."

12 februarie 1959 — Fabrica „Electro-aparataj" către I.F.A. „...rezultatele comunicate au o însemnată valoare practică, permițîndu-ne să reducem considerabil gabaritele electromagneților monofazați, utilizați în fabricarea aparatelor electrice de joasă tensiune"...

Memoria lentă

Deși abia născută, CIFA-2 a și început să-și pună în umbră sora mai vîrstnică. CIFA-1 pe lîngă primatul întîiului născut a jucat însă un mare rol. Adevărată școală pentru însușirea unei tehnici specifice acestui domeniu, școală pentru crearea unei științe noi, a programării problemelor, CIFA-1 a arătat în primul rînd celor care lucrează de obicei cu calcule complicate — oamenilor de știință, din economie și din industrie — cît de rapidă și de sigură este munca la o mașină electronică.

CIFA-2 este totuși superioară. Dacă e să ne referim numai la automatizarea introducerii datelor prin folosirea benzilor perforate și tot este suficient. Oamenii de specialitate numesc aceste benzi perforate memorie lentă. In cazul în care numărul de date depășește capacitatea dispozitivului de memorare al mașinii, acestea se înscriu pe banda perforată și mașina le extrage pe măsură ce le utilizează. Aceeași bandă perforată va permite ca în viitor să se introducă conectarea, printr-un serviciu de teleimprimator, a mașinii electronice de calculat cu mai mulți „beneficiari" care sînt la distanță și au nevoie de executarea unor calcule.

*

...Cu doi ani în urmă scriam despre primele operații executate de CIFA-1. Aminteam atunci și de perspectiva creării unui tip îmbunătățit de mașină electronică de calculat, fapt împlinit prin realizarea lui CIFA-2. Pe cînd deci, o CIFA-3, sau o reproducere în serie a celei existente?

Tudor GHEORGHIU

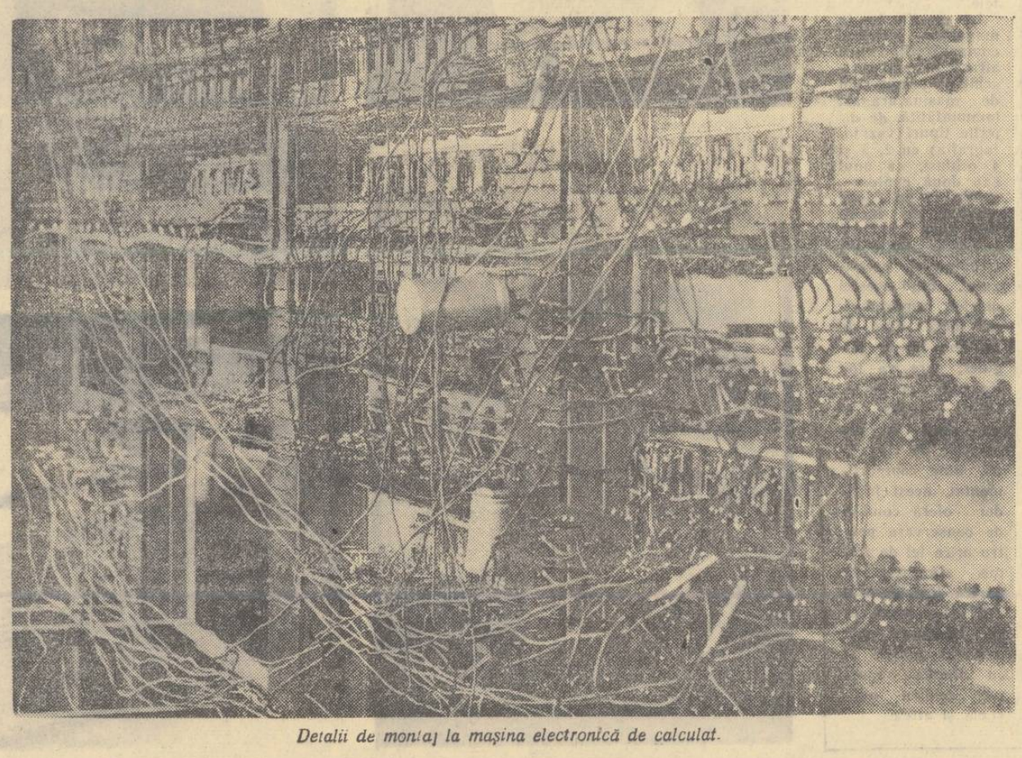

Detalii de montaj la mașina electronică de calculat.

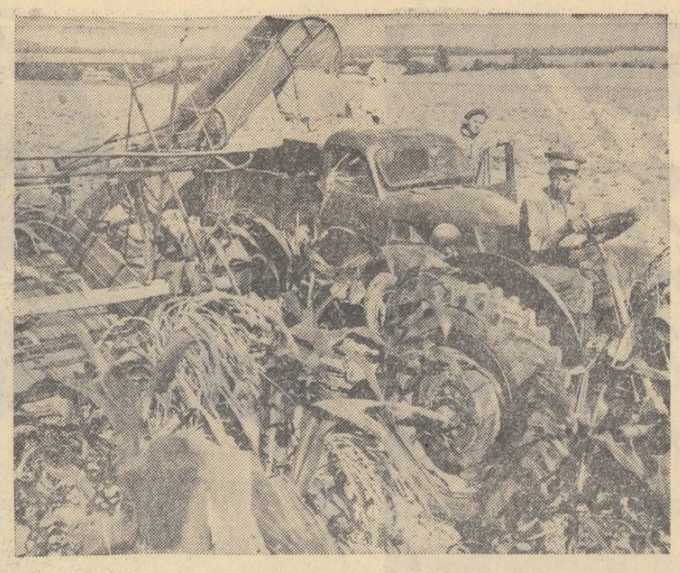

Recoltarea porumbului de siloz la colhozul „Lepeșinski".

Fotografia: TASS-MOSCOVA

AGRICULTURA SOVIETICĂ ÎN SEPTENAL

Cîteva cifre și date

În visurile Verei Pavlovna — așa cum ne sînt povestite de Cernîșevski în romanul „Ce-i de făcut?" — se schițează viitorul Rusiei. Un viitor strălucit! Nu-i de mirare că eroina se întreabă la un moment dat: „Noi sîntem oare?"

Și iată că gîndurile marelui patriot rus au devenit realitate. Pămîntul acestei uriașe țări a cunoscut în anii puterii sovietice transformări impresionante. Scriitorul Gleb Uspenski, referindu-se la statisticile care se întocmeau pe vremea țarismului, nota că „numai în aceste cărți groase și plicticoase stă scris în cifre acel adevăr „adevărat" asupra vieții noastre". El arăta că cineva, răsfoind gazeta unui județ, a constatat cu surprindere că de fiecare suflet de țăran din registrul de iobagi, revenea ...un sfert de cal. Exemple cu privire la mizeria în care trăiau milioane de țărani ruși, despre starea agriculturii ruse în timpul țarismului, se pot da multe.

Astăzi, în Uniunea Sovietică, milioane de țărani lucrează în cadrul celor 70.000 de colhozuri. Numărul sovhozurilor se ridică la mai bine de 6000 unități. Agricultura sovietică a primit numai în perioada ultimului plan cincinal 664.000 tractoare, 361.000 combine de cereale, 571.000 autocamioane etc. Comparînd producția medie anuală de cereale din anii ultimului plan cincinal cu producția atinsă în cincinalul precedent, se constată un spor de 39 la sută. In ultimii ani — prin punerea în valoare a unei suprafețe de 36 milioane hectare — s-a creat în regiunile de răsărit o puternică bază de producere a cerealelor. De menționat faptul că în perioada 1954—1958, ritmul mediu anual de creștere a producției agricole în U.R.S.S. a fost de 8 la sută, în timp ce în S.U.A. n-a trecut de 2 la sută. In ce privește producția globală de lapte și îndeosebi de grăsimi animale, U.R.S.S. a depășit încă din 1958, S.U.A. De asemenea Uniunea Sovietică produce mai mult grîu, sfeclă de zahăr și in.

In perioada construcției desfășurate a comunismului, în U.R.S.S. s-a pus pentru prima dată în istoria omenirii o sarcină grandioasă: **asigurarea alimentației unei populații de peste 200 milioane locuitori potrivit ultimelor cercetări științifice în acest domeniu.** S-a prevăzut, de pildă, ca, pe cap de locuitor, consumul anual de carne să ajungă la sfîrșitul planului septenal la 71 kg. In ceea ce privește consumul anual de lapte, U.R.S.S. — stabilind ca obiectiv cifra de 450 litri—va întrece cu mult cei mai ridicați indici din țările capitaliste. O creștere simțitoare a consumului pe cap de locuitor se va înregistra la zahăr, legume, fructe și ouă.

In vederea realizării acestor măreți obiective vom asista — începînd cu acest an — la o dezvoltare fără precedent a agriculturii sovietice. Potrivit cifrelor de control aprobate, în septenal producția anuală de cereale va fi de 10—11 miliarde puduri. Succese importante se vor înregistra și în domeniul creșterii animalelor.

Productivitatea animalelor va spori simțitor. Se urmărește, de pildă, ca în colhozuri producția anuală pe cap de vacă să nu fie mai mică de 2.600 litri.

In următorii ani, o deosebită extindere va lua mecanizarea și electrificarea lucrărilor agricole.

Oamenii sovietici au primit cu entuziasm planul septenal de dezvoltare a economiei naționale. Colhoznici, mecanizatori, savanți, muncitori din industria constructoare de mașini agricole, au pornit să traducă în viață mărețele obiective. Pe ogoarele multor republici unionale, pămîntul a rodit ca niciodată. Soiurile de grîu „Odesscaia 16", „Bezostoia 4", „Scorospelka 3 b", au fost create nu de mult. Prin însămînțarea cu aceste soiuri de mare productivitate a unei suprafețe de 3 milioane hectare, s-a realizat un spor de recoltă de 100 milioane puduri. Astfel, R.S.S. Ucraina, ținutul Krasnodarsk, regiunile Orenburg, Kuibîșev și altele au reușit să îndeplinească și să depășească planul de livrări la grîu.

In condițiile realizării unei producții sporite de grîne, strîngerea recoltei la timp n-a fost o treabă de loc ușoară. Numeroși mecanizatori au dat dovadă de multă inițiativă, de un înalt spirit patriotic. La începutul lunii august Ivan Danilovici Ribcenko, mecanizator din sovhozul siberian „Tabunski", a realizat — cu ajutorul a doi tovarăși, — un adevărat record: în 24 de ore a strîns recolta de pe 146 hectare. Asemenea rezultat nu fusese obținut pînă atunci de nici un combiner din Altai, Kuban sau Kazahstan. Insușindu-și experiența mecanizatorului Ribcenko, numeroși combineri sovietici au repurtat victorii răsunătoare.

In satul Iuste din Riazani s-a ridicat, nu de mult, un bust de bronz care reprezintă pe mulgătoarea Praskovia Covrova, membră a colhozului din localitate. Vestita mulgătoare — deși avea tot dreptul să iasă la pensie — a hotărît să-și dea contribuția la dezvoltarea zootehniei, să mai rămînă în vechea sa funcție pînă la sfîrșitul septenalului. Anul acesta și-a fixat ca obiectiv, realizarea unei producții de 8.700 litri de fiecare vacă. Și angajamentul este pe cale de a fi realizat.

Ing. Th. MARCAROV

Urmele unui mamut pe B-dul N. Bălcescu din Capitală

Multe sînt descoperirile arheologice făcute în ultimul timp atît în Capitală cît și în restul țării. Numeroși oameni de știință, pasionați pentru trecutul culturii și așezărilor omenești de pe meleagurile țării noastre, scormonesc pămîntul, descoperind în straturile lui interesante și valoroase piese de muzeu.

Uneori aceste descoperiri se datoresc și întîmplării. Astfel, cu prilejul marilor construcții ce se fac în Capitală, muncitorii constructori au ocazia, în timp ce sfredelesc pămîntul, să nimerească într-un ciob de ceramică veche sau în altă relicvă care-ți vorbesc de formele de viață ale unei epoci. Alteori, lucrurile de acest gen treceau neobservate. Dar acum — datorită unei colaborări statornicite între conducătorii șantierelor de construcții și Academia R.P.R.—fapte ca acestea sînt aduse la cunoștința Institutului de arheologie. Așa se face că zilele trecute inginerul-șef al șantierului de construcții din B-dul N. Bălcescu 23 a anunțat pe unul din cercetătorii acestui institut: „Veniți pe șantierul nostru. Am dat de o piesă interesantă".

Acum 100.000 de ani

Sosit la fața locului, arheologul a identificat fildeșul unui mamut.

— Descoperirea e foarte interesantă! — a exclamat omul de știință.

Urmele coltilor de fildeș ale mamutului au fost transportate la Institutul de arheologie unde au format obiectul unor minuțioase cercetări.

Este vorba de o specie de Elephas primigenius, animal mult mai mare decît elefantul, acoperit cu o blană lungă și cu colți imenși și răsuciți, ale căror dimensiuni atingeau înălțimea unui om. De notat că urmele acestui animal sînt frecvente la noi. Acestea au mai fost găsite pe fostul șantier al Palatului Telefoanelor și pe șantierul Radiodifuziunii.

Mamutul a trăit pe așezările țării noastre în epoca cuaternară, deci cu peste 100.000 de ani în urmă, și a ajuns aci în urma înaintărilor ghețarilor și apelor de la Polul Nord spre sud. Impreună cu mamutul au mai ajuns pe aceste locuri rinocerul lînos, ursul de peșteră și vulpea polară, ale căror urme s-au găsit în Hațeg, pe Valea Bistriței și la Cheia, în Dobrogea.

In vremuri mai apropiate

Dar să lăsăm epoca glaciară și să venim spre vremuri mai apropiate. Din Bulevardul Bălcescu, ne-am deplasat spre alt șantier, la Piața de flori, unde se va construi un mare bloc de locuințe. Aici, printre muncitorii constructori îl găsim pe neobositul cercetător arheolog Dinu Rosetti.

— Șantierul acesta de construcții—ne spune arheologul—nu putea să ne lase indiferenți, mai ales că se află pe locul fostei Curți Domnești.

Arheologul a găsit aci urmele unei așezări omenești încă din secolul al X-lea: niște bordeie, în care se aflau obiecte casnice și unelte. Uneltele, printre care un interesant cuptor de olar, și ceramica găsite în aceste straturi, ne vorbesc despre o așezare omenească de acum 1000 de ani ce se întindea în această parte de pe locurile unde se află astăzi Palatul Poștelor pînă la B-dul Gh. Coșbuc, ca și între Dîmbovița și str. Lipscani. Ceramica este identică cu olăria descoperită în așezări similare în cetăți situate pe malul drept al Dunării și care a fost datată prin monede bizantine din această epocă.

Tot cu prilejul săpăturilor pentru construcții s-au mai găsit și urme de așezări omenești din secolul XIII și XIV. Locuințele oamenilor din aceste epoci sînt tot sub formă de bordeie. Urme de construcții de piatră sau cărămidă nu au apărut pe aceste locuri decît mai tîrziu, pe la mijlocul veacului al XV-lea cînd probabil Vlad Țepeș și-a clădit curtea domnească pe locul pe care (cu 100 de ani mai tîrziu) Mircea Ciobanul și-a ridicat curtea și biserica domnească, în preajma actualei piețe de flori.

In cuprinsul gheretelor florale s-au depistat și temeliile a două vechi biserici dintre care cea mai recentă fusese clădită în veacul al XVIII-lea și distrusă de incendiu la 1847.

Obiectul unor studii interesante

Pe măsură ce muncitorii intensifică săpăturile, ies la iveală piese noi arheologice. Printre acestea sînt și un canal de apă potabilă ca și o construcție de lemn de mari dimensiuni, ale cărei bîrne se întrevăd înspre subsolul pieței. Alături de urmele de construcții mari din cărămidă, cele ale bordeielor ne vorbesc de viața mizeră a slugilor și meșteșugarilor care trăiau în condiții neomenești prin preajma caselor îmbelșugate ale bogătașilor.

Noile descoperiri de pe șantierul de construcții din Piața de flori vor forma obiectul unor interesante studii din viața unor vechi așezări omenești de pe meleagurile Capitalei țării noastre.

Miron LIVIU

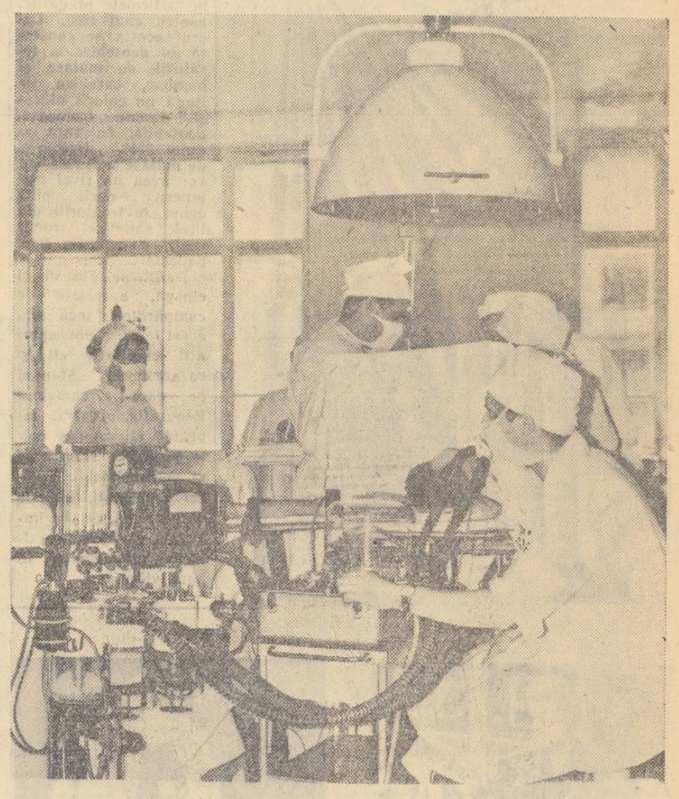

Nouă aparatură sovietică pentru anestezie? aparatul universal de narcoză și aparatul pentru respirația artificială în timpul narcozei.

ORAȘUL MISTERIOS AL ANZILOR

În Anzii peruvieni a fost descoperit un străvechi oraș, aproape în întregime îngropat. Săpăturile au scos la iveală palate și temple de o mare bogăție. Construit în terase, orașul are un număr impresionant de scări și e înconjurat de ziduri întărite. In cimitirele acestei așezări misterioase s-au găsit numai oseminte de femei. Se presupune că aici ar fi locuit „fecioarele soarelui", păzitoare ale riturilor sacre, refugiate din calea cuceritorilor spanioli.

Se mai presupune că orașul a fost un fel de tîrg unde indigenii veneau să schimbe lemn rar, pulbere de aur și pene de păsări tropicale cu oglinzile și cuțitele de aramă confecționate de incași.

Unii savanți au emis ipoteza că acest oraș misterios al Anzilor ar fi prima capitală a incașilor: fabuloasa Tampo-Tocco.

Ce nu știm despre sare

● *In timpurile vechi „a mînca sare cu cineva" însemna a creia o legătură de prietenie. Tradiția este păstrată și acum în anumite regiuni din Orient.*

● *Cuvîntul salariu provine din latinescul sallarium, ce reprezenta alocația specială acordată soldaților romani pentru a-și cumpăra prețiosul aliment.*

● *In evul mediu se aprecia rangul social al unui comesean după locul pe care îl ocupa la masă față de așezarea solnițelor(!).*

● *Cercetările agronomilor au arătat că tratarea cu sare a solului îmbunătățește simțitor calitatea anumitor culturi, cum este de pildă aceia a... sfeclei de zahăr. Mai curios este faptul că procentul de zahăr din sfeclă crește în raport cu cantitatea de sare cu care a fost tratat pămîntul.*

● *Una din proprietățile sării este aceea de a ne feri de microbi. S-a observat că dacă se extrage sarea din unele substanțe distrugătoare de bacterii, ele devin ineficace.*

Copacul candelabru

Aceasta s-a întîmplat în timpul războiului italo-abisinian, în 1935. Un batalion de soldați fasciști a pătruns prin jungla, nu departe de localitatea Djibuti. Drumul batalionului era închis de un perete de arbori, printre care se înălțau niște plante fără frunze ce se asemănau cu cactușii.

Soldații au pus în mișcare baionetele. Lama lor ascuțită a străpuns tulpinele acestor plante fragile. Ele s-au prăbușit la pămînt, emanînd un suc alb, de culoarea laptelui. Batalionul a sosit în punctul prevăzut la ora fixată. Totuși, încă în aceeași seară, soldații au început să se plîngă de dureri de cap, iar spre dimineață mai mult de 300 de oameni au orbit.

Locuitorii Africii cunosc bine acțiunea otrăvitoare a sucului de candelabru. Intr-un trecut nu prea îndepărtat negrii își înconjurau satele cu această plantă. In timpul ofensivei vrăjmașului, luptătorii asediați trăgeau cu săgeți muiate în acest suc otrăvitor.

Și astăzi vînătorii indigeni întrebuințează sucul acestei plante, otrăvindu-și săgețile. Otrava acționează fulgerător, omorînd chiar și cele mai puternice animale.

„Clima artificială" în minele din Donet

La mina „Butovskaia — Glubakaia" din bazinul carbonifer Donet (Ucraina), va fi instalată o mașină frigorigenă cu o capacitate de 15.000.000 kilocalorii pe oră. Această instalație gigantică de „climă artificială" va asigura minerilor condiții normale de muncă la o adîncime de 1.500 metri — cea mai mare adîncime de mină din acest bazin. Aerul refulat de ventilatorul principal din galerie, va trece prin această instalație frigorigenă care se montează la suprafață.

Răcirea artificială a aerului la mare adîncime — constituie una din noile probleme tehnice, care se rezolvă în Donbas, în legătură cu trecerea la exploatarea straturilor bogate în cărbune, aflate la mare adîncime.

Pavilionul de mostre al Ministerului Comerțului din Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin" s-a bucurat, zi de zi, de un succes deosebit. Zeci de mii de vizitatori au cercetat cu un vădit interes produsele expuse, exprimînd păreri, sugestii, cereri.

In rîndul maselor largi de consumatori bogăția și varietatea sortimentelor expuse — reale succese ale muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din industria bunurilor de consum din țara noastră — au trezit interesul major. Prima manifestare de acest gen din țara noastră, pavilionul de mostre confirmă o dată în plus succesele pe care poporul nostru, sub conducerea partidului, le-a obținut în făurirea unei industrii socialiste puternice, capabilă să satisfacă necesitățile și exigențele, în continuă creștere, ale oamenilor muncii.

Un caracter deosebit al acestui pavilion l-a constituit faptul că au fost expuse produse care se vor găsi în magazine în cursul primului semestru al anului 1960, iar unele din ele chiar pînă la sfîrșitul acestui an. Pe baza sugestiilor și preferințelor oamenilor muncii, exprimate în scris sau verbal în cadrul sondajului efectuat în incinta pavilionului, se vor contracta cu întreprinderile producătoare produsele care au întrunit cele mai pozitive aprecieri.

In fotografiile din această pagină prezentăm o infimă parte din exponatele care s-au bucurat de aprecieri unanime din partea vizitatorilor pavilionului, atît prin varietatea modelelor, cît și prin calitatea superioară a execuției. Veți găsi printre aceste fotografii o gamă variată de produse, de la produse alimentare și textile pînă la articole tehnice.

Iată un costum bărbătesc închis la două rînduri ce se impune prin simplitatea liniei și stofa din care este confecționat (în dungi subțiri gri și maro). Este de altfel una din zecile de confecții noi pentru bărbați, femei și copii pe care colectivul de creație al fabricii „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală le-a pregătit pentru anul care va veni.

Ce ne-a pregătit pentru anul 1960 sectorul alimentar? Multe și variate sortimente. Creme de lapte concentrat cu esență de lămîie, smeură, vanilie, obținute din lapte superior, pasteurizat și concentrat în vid, căruia i s-a adăugat zahăr și diverse esențe naturale ce pot fi folosite la prepararea cremelor pentru torturi, în compoziția unor prăjituri, înghețată și altele, cacio-cavallo prezentat sub forma unei pîini bine dospite, un fel de parmezan bun pentru macaroane, rizotto și alte preferințe, noile dulcețuri în recipiente cu conținut mic (cca. 225 gr.) cu capac de metal cu deschidere ușoară, ketschup — un sos de tomate concentrat condimentat, creme de morcovi și caise bogate în vitamina A, vitamina C, recomandate în special în alimentarea copiilor, ghiuden, carne tocată coaptă în forme, caș de carne cu ficat, ambele folosite reci ca fripturi și multe alte asemenea bunătăți.

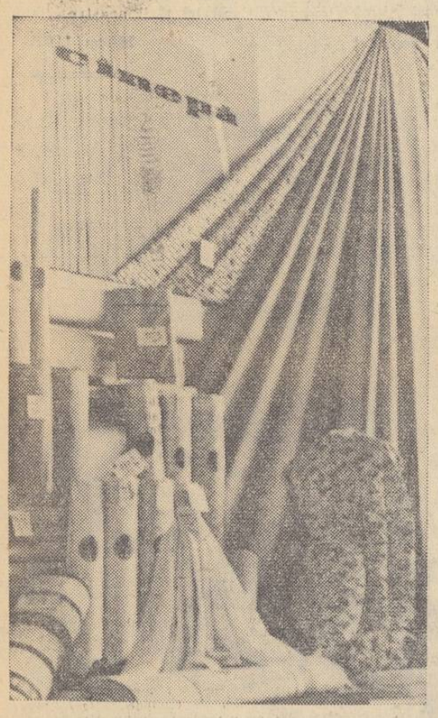

Creatorii, coloriștii din sectorul textil, au pus multă imaginație în articolele pregătite, pentru anul 1960. Lucrul acesta se constată cu deosebire la țesăturile de mătase și bumbac, care, au pe lîngă un colorit plăcut și desene frumoase, deosebite. In vara anului 1960, țesăturile de mătase naturală vor vor avea un rival mai puternic decît pînă acum, în țesăturile din firele sintetice românești, vaporoase, fine, delicate.

Țesăturile din in și cînepă, apreciate de cumpărători încă din acest an, vor spori atît cantitativ cît și ca sortiment. Standul pe care-l reprezintă fotografia noastră, cuprinde cîteva din noile țesături subțiri de in pentru rochii, sacouri bărbătești, lenjerie de pat, etc., ce vor îmbogăți vitrinele și rafturile magazinelor în anul viitor.

Haina de pe manechin este confecționată din piei de vulpe, tunse (biber) și vopsite. A doua este dintr-un material mult, chiar foarte mult așteptat de femei, ursonul românesc. Pentru prima oară industria noastră ușoară valorifică și cu destul succes, pieile de vulpi — animale ce se găsesc în țara noastră, în blănuri de acest gen, și firele sintetice românești, într-un material atît de trainic ca ursonul, care va apare în magazine încă în cursul lunii noiembrie a.c.

Cum va fi încălțămintea pe care o vor purta cei mici în anul 1960? Apreciați și dv., dar vă putem spune și noi. Mai frumoasă, mai bună, mai potrivită pentru copiii noștri.

Din zecile de modele noi de încălțăminte și articole de marochinărie pe care le va oferi cumpărătorilor sectorul de încălțăminte, vă prezentăm — deși alegerea a fost foarte greu de făcut — această garnitură: pantofi, poșetă, cordon, pentru primăvară, ai cărei autori sînt creatorii fabricii Kirov din Capitală. Prin ce se distinge ea? Prin simplitatea modelelor, pantofii simpli cu tocuri înalte și subțiri, poșeta plic, iar cordonul lat cu cataramă îmbrăcată — și combinația reușită de alb și maro a materialului din care sînt lucrate aceste piese.

Plasticul este un cuvînt care intră tot mai mult în vocabularul nostru cotidian. El se asociază în mod armonios cu utilul. Exemple? Aceste noi modele de pelerine de ploaie confecționate din material plastic, ieftine și practice, se pot strînge ușor și introduce în poșetă.

Nenumărate surprize ne rezervă pentru anul 1960, sectorul articolelor casnice, mai ales în domeniul mașinilor și aparatelor electrice de uz casnic care vor ușura mult munca în gospodărie. Care sînt acestea? Fierul electric cu regulator, de pildă, care va găsi aprecierea dv. pentru faptul că posedă un indicator de temperatură pentru călcatul diferitelor țesături, aspiratorul de praf portabil, sifonul casnic, mașina de cusut „Ileana", mult mai aspectuoasă și mai bună decît cele produse pînă acum și prevăzută cu o priză, un transformator și un bec pentru iluminat și... altele.

La apariția lor în magazine privirea cumpărătorilor va fi atrasă în mod deosebit, în primul rînd de mașina-aragaz, îmbunătățită, de diferite tipuri (vezi fotografia) cu 2, 3 și 4 ochiuri, cu unul sau două cuptoare, grătar și un capac emailat de închidere care acoperă ochiurile după întrebuințarea aragazului, dînd acestei mașini aspectul unei mese. Apoi de un nou tip de frigider, care va folosi un consum electric redus și va avea o capacitate de 110 litri. Bine compartimentat, acest frigider oferă condiții de conservare pentru orice fel de produs alimentar. Pe partea interioară a ușii este prevăzut cu buzunare din material plastic și cu diferite suporturi pentru ouă, sticle și altele.

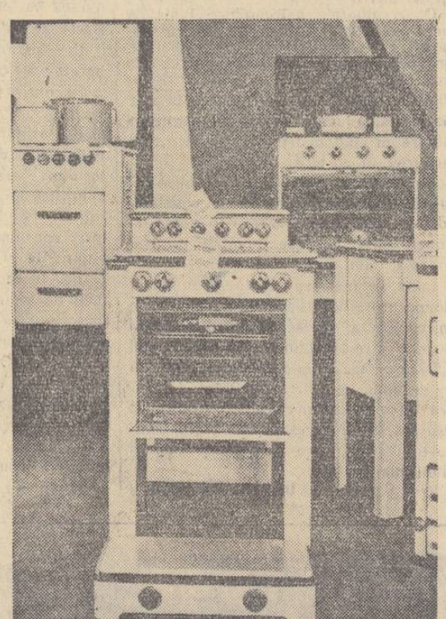

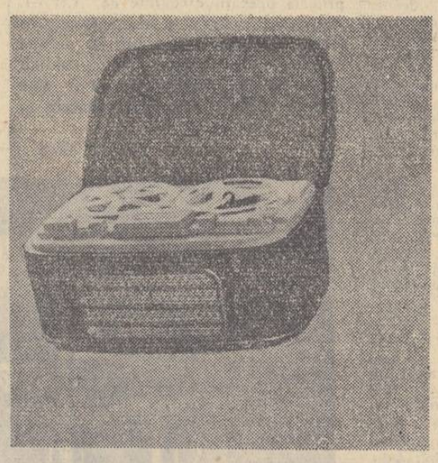

Industria radiotehnică va mulțumi cumpărătorii cu o serie de noi tipuri de aparate de radio. „Enescu", „București 500", „Concert 60", „Acord", sînt denumirile unora din ele. O adevărată revelație va produce în rîndul cumpărătorilor apariția în magazine a aparatului „Solistor" (vezi fotografia), cu 6 tranzistori și două diode, cu două lungimi de undă funcționînd cu trei baterii obișnuite de buzunar. După cum se poate remarca, acest nou tip de aparat de radio este portativ — format poșetă. Alături de aparatele de radio despre care am vorbit, în magazinele sau raioanele de specialitate vor apare și o serie de magnetofoane produse în țară, ca „Perinița", „Doina" (vezi fotografia).

Text: Cleopatra RĂDULESCU

Fotografii: Nicu VASILE

Părinți și copii

La un telefon public

Îmi așteptam rîndul la un telefon public. In fața mea două codane, între 10 și 12 ani, eleve. Una dintre ele, mai mărunțică vorbea în timp ce cealaltă, rezemată de un perete, urmărea atentă discuția. Convorbirea telefonică se desfășura în jurul unei funde care trebuia — pare-se — neapărat cumpărată.

— Dar înțelege o dată mamă, că am nevoie astă-seară de ea, nu mîine.

Vocea micuței devenise imperativă, surprinzător de imperativă. De alături, colega încuraja atitudinea. Fetița a ascultat ce i se spunea, s-a întors spre tovarășa ei cu un „nu vrea", la care aceasta a ridicat sprîncenele „cum asta, se poate"?, după care solicitatoarea a început să bată cu piciorul în podea iar în telefon a început să se reverse un asemenea potop de reproșuri și revendicări, pe un ton atît de ridicat, încît clienții ocazionali ai centrului de vînzare a pînii priveau uimiți la acest nod de om cu corzi vocale atît de dezvoltate și stocuri supranormative de temperament. In cele din urmă fetița s-a întors radioasă spre colega ei: Vine. Ne întîlnim la „Patria".

— Vezi cum trebuie să vorbești? — a încurajat-o amica și amîndouă au părăsit magazinul.

Nu știu de la ce treburi a fost răpită mama fetiței atunci cînd năbădăioasa ei odrasla a chemat-o la telefon. Era o oră destul de tîrzie, spre seară. Se poate ca mama respectivă să fi fost în bucătărie, sau poate citea o carte sau poate pur și simplu se odihnea. Telefonul a smuls-o din preocupări sau odihnă și a pus-o pe drumuri pentru un fleac care suporta fără îndoială amînare. Dar nu numai despre asta e vorba. Tonul revendicativ al fetiței, nervii ei timpurii, fasoanele de „copil teribil", toate acestea mi s-au părut mai grave. Ce se va întîmpla cu această copilă dacă nu se va pune capăt la această vîrstă apucăturilor ei voluntare, răsfățului? Ce relații se vor stabili între ea și semenii ei dacă nu relații reci, egoiste, în care ea va voi totul, cu convingerea formată în anii copilăriei că de drept i se cuvine totul?

Nu-i cunosc pe părinții acestei eleve, nu știu ce îndeletniciri au, dar mă gîndesc cu tristețe la tatăl unui băiețel — de altfel delicios — care-mi spunea o dată că dacă el a avut o copilărie nefericită, nu vrea ca fiul să o aibă la fel. Pentru aceasta, socotea el, nici un sacrificiu nu i se părea de prisos. Copilul lui ajunsese astfel la vîrsta de 7 ani un mic despot, căruia nu trebuia să i se refuze nimic. Amintirea acelui tată îmi stăruia în minte urmărind comportarea respectivei fetițe și mă gîndeam că educație înseamnă cu totul altceva decît slăbiciune și îndulșoare.

Ileana DAN

PRACTIC

Curățirea mănușilor din piele

Avînd de pregătit garderoba pentru timpul rece, va trebui să avem grijă să revizuim starea mănușilor din piele. Iată cîteva sfaturi în funcție de natura și modul de finisare al pielii. De la sine înțeles că toate aceste operațiuni le facem, avînd mănușile îmbrăcate pe mînă.

Mănușile din piele Nappa, se curăță prin frecare pe locurile murdare cu un tampon de vată înmuiat în lapte amestecat cu puțin amoniac. Dacă pielea este de culoare închisă se pot lustrui foarte bine cu o cremă bună de încălțăminte sau cu ceară.

Mănușile din piele de porc, se curăță cu o cîrpă uscată înmuiată des în neofalină, după care se lasă la aer, pentru a dispare mirosul.

Mănușile din piele samoa (semiș așa zise „de căprioară") fiind tăbăcite cu untură de pește sînt lavabile, indiferent dacă sînt nevopsite (albe-gălbui sau galben) ori vopsite. Ca atare curățirea acestor mănuși se poate face prin spălare cu soluție caldă de săpun de bună calitate, la care este bine să adăugăm și puțin amoniac. Spălarea se face ca și cum ne-am spăla pe mîini. In nici un caz să nu le frecăm cu săpun. O altă posibilitate este să îmbibăm o flanelă cu spumă de săpun, după care frecăm fiecare mănușe pe rînd, cu această flanelă. Bine înțeles că în timpul operațiunii, vom stoarce flanela și vom lua din nou pe ea spuma de săpun, de cîte ori va fi nevoie. După spălare le clătim, păstrîndu-le tot pe mîini — într-o soluție caldă de săpun, în care am emulsionat (amestecînd bine) puțin ulei fin de dovleac — de preferat — sau de floarea soarelui. Continuăm să le clătim în două-trei ape, de aceeași temperatură, ca și baia de spălare. Le scoatem de pe mîini, le înfășurăm într-o flanelă sau prosop plușat, spre a-i extrage apa, după care se lasă la uscat într-un loc bine aerisit, însă ferit de sursă directă de căldură sau razele soarelui. In cursul uscării și după ce s-au uscat este bine să le întindem de cîteva ori, fie îmbrăcîndu-le pe mînă, fie — dacă avem — trăgîndu-le de mai multe ori în lungime și în lățime cu un clește special de lemn.

Mănușile de acest gen, de culoare închisă care nu necesită spălare, ci au numai urme lucioase, se curăță ștergîndu-le cu o gumă de cerneală. Mănușile revopsite nu trebuie însă spălate, ci curățite cu unul din celelalte procedee indicate.

Mănușile glasé colorate nefiind lavabile se curăță pe locurile murdare cu un tampon de pînză albă, care se înmoaie repetat într-un amestec de benzină (sau neofalină) și esență de terbentină. După aceea mănușile se spală cu benzină curată într-un lighean și apoi se freacă cu o cîrpă albă, curată, pînă cînd se usucă complet. Se lasă la aer, pentru evaporarea mirosului.

Doina POPA

Curierul nostru

H. P. — Craiova: Propunerea dv. ni s-a părut foarte interesantă. Noi am trimis-o spre studiere forurilor respective din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum și din cadrul U.C.E.C.O.M. Sperăm că i se va da curs și veți găsi cît mai curînd în magazine cele ce vă interesează.

M. E. — Caransebeș: Lucrurile nu ni se par de loc prea complicate. Omul la necaz face uneori lucruri negîndite. Sînt însă destui oameni lucizi în jur — care să readucă totul la normal. Nu este deci cazul să vă faceți atît de multe probleme. „Acțiunile" nu trebuie să vă îngrijoreze. Adevărul este foarte clar.

VIORICA O.: — Din scrisoarea dv. am reținut în principal faptul că ați acordat o încredere prea mare unui om care nu merita de loc acest lucru. Acum faptele sînt consumate. Ar fi o greșeală de neiertat din partea dv. dacă l-ați mai căuta și l-ați ruga să revină. Puteți fi sigură că nimic nu-l va mai face să revină. Totul la el a fost premeditat. Numai încrederea oarbă v-a făcut să nu vă dați seama cu cine aveți de-a face. Demnitatea dv. vă impune să fiți tare, să nu vă lăsați copleșită de sentimentele dureroase pe care le încercați în aceste clipe. Sîntem siguri că tovarășii dv. de muncă din fabrică vă vor veni în ajutor, astfel ca să treceți cît mai repede și mai ușor peste aceste momente.

DANA-Oradea: Din punctul de vedere al dv. și al colegelor dv. asemenea oameni nu sînt de agreat. Și noi avem aceeași părere. De aceea ne vom folosi de sugestia dv. și vom scrie pe această temă. Sperăm să-i convingem să-și schimbe părerile. Despre rezultatele practice obținute, vă rugăm să ne mai scrieți dv.

NELIA — București: Fiind din București, dv. ați putea trece într-o zi pe la redacția revistei noastre pentru a sta de vorbă. Întîmplător am întîlnit delegația de studenți de la institutele de arte plastice din București și Cluj, care a fost în vara acestui an în Uniunea Sovietică și am putea sta deci de vorbă.

FICHIȘOR — Sibiu: Puteți trimite fără grijă scrisoarea dv. Pentru un sfat mai amplu vă putem răspunde și prin poștă.

LENUȚA I. — În nr. 100 al revistei noastre am publicat modele de genul celor cerute de dv. Vom mai reveni în numerele următoare.

RICA S. — Orșova: Operația care vă interesează pe dv. se poate efectua. Pentru aceasta trebuie să vă adresați la spitalul de urgență din București, str. Arh. Mincu nr. 7, unde funcționează centrul respectiv.

Sportul e pasiunea mea!...

Contabilul n-a aprobat

— *Tovarăşe contabil, ştiţi, contabilul nostru Iorgu Miticon, boxerul, trebuie să plece la Bucureşti, la campionate.*

— *Te pomeneşti că aduce un titlu în oraşelul nostru.*

— *De, mai ştii. Am venit să iscăliţi ordinul de deplasare, diurna, biletele de tren...*

— *Da, sigur. N-aş vrea să se spună şi despre mine că sînt un contabil birocrat. Dă-mi hîrtiile repede să le iscălesc... Ce-i asta? Ai greşit hîrtia. Fii atent. Uite, mi-ai dat nişte forme pentru 18 persoane.*

— *N-am greşit de loc. Nu v-am spus: boxerul pleacă la campionate.*

— *Bine, boxerul. Dar de ce 18? Ori mi-ai pus persoane fictive?*

— *Se poate, tovarăşe contabil! Cum fictive, sînt toţi aici, aşteaptă afară.*

— *Ia să-i văd. Prunescu Constantin.*

— *Eu sînt antrenorul.*

— *Da, ai dreptate. Gică Ionescu.*

— *Maserul.*

— *Să zicem. Şi dumneata?*

— *Eu am grijă de materialul sportiv: mănuşi, halat, lămîie, morcovul...*

— *Ce material e morcovul?*

— *Morcovul e material de morcovi. Ştiţi, ca şi păstîrnacul. Ardeiul e altceva. Dar cînd ţin eu un morcov murat în buzunar la ceas, el cîştigă prin knock-out.*

— *Dar săptămîna trecută a pierdut!*

— *Am avut un morcov fals, confecţionat dintr-o pulpă de găină. Dar nu ne-a mers.*

— *Dumneata?*

— *Cu talanga, responsabil de balang-balang. Cînd îi slăbeşte elanul, eu cu talanga îl refrişez imediat.*

— *Dar dumnealui cu morcovul, nu poate să sune şi talanga?*

— *Noo... Unde-aţi mai auzit talangă cu morcovi. Nici nu sună frumos.*

— *Eu îi fac vînt cu prosopul.*

— *Eu îi dau cu apă la pauză.*

— *Eu sînt cu jurnalul la sfîrşitul meciului. Îl ţin de cuvinte încrucişate şi aprind restul. Şi mai am şi funcţia de strigător de „huo alălalt'".*

— *Eu sînt medic.*

— *Eu sînt felcer.*

— *Eu sînt sanitar.*

— *Eu sînt ceaprazar de lux.*

— *???...*

— *Am şi eu treabă la Bucureşti şi-l cunosc pe Mitican. În timpul războiului am făcut grădiniţa împreună. L-am salvat de la moarte cînd l-a prins maică-sa la dulceaţa de cireşi.*

— *Eu sînt mama lui. Poate-l injură cineva, să fiu şi eu acolo. I-arăt eu lui.*

— *Dar Mitican văd că nici nu e pe listă.*

— *Păi el n-are nevoie. Pleacă la Bucureşti cu motocicleta lui şi locuieşte la sora sa.*

Mircea CRIŞAN

MATTY ASLAN

Nu întotdeauna se programează parteneri potriviţi la antrenamentele de box.

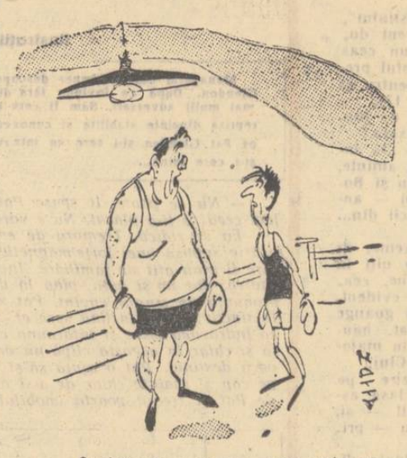

— Înainte de a începe, spune-mi: cunoaşte cineva de pe aici telefonul d-tale de acasă?...

A. PAVEN

ARBITRUL DE BOX IN CIŞMIGIU: — Breck!!

T. PALL

— D-voastră sînteţi fotbalistul specialist în pus „talpa"?...

Referat

În urma numirii mele ca responsabil al viitorului colectiv sportiv din întreprinderea noastră nou înfiinţată propun să alcătuim un colectiv sportiv în care să practicăm mai multe sporturi, nu numai unul, pentru dezvoltarea completă a facultăţilor fizice şi intelectuale. Pentru că, aşa cum spune şi dictonul „Mens sana in corpore sano", vom înfiinţa mai întîi o echipă de fotbal, care se ştie că este un sport pe care noi îl iubim şi care te dezvoltă din punct de vedere fizic. M-am gîndit apoi la o echipă de volei, care este un sport necesar şi frumos şi dezvoltă muşchiulatura mîinilor. Dar dacă judecăm atent, vedem că şi la fotbal se poate juca cu mîinile, mai ales în ocazii de henţ sau de aut, de aceea propun să facem economie de volei că tot avem echipă de fotbal. Apoi, trebue să facem atletism. Neapărat. Să alergăm, să sărim, să aruncăm greutatea. Dar, tovarăşi, unde se aleargă mai mult ca la fotbal? Şi de cîte ori nu sar înaintaşii peste portar? Şi apoi mai sînt şi unii care sar la arbitru. Pe urmă trebuie neapărat să practicăm şahul. Şahul dezvoltă gîndirea. Şahul, tovarăşi, ştim cu toţii, este un joc de cap. De aceea, socotesc neapărat necesar ca în echipa noastră de fotbal să dezvoltăm jocul de cap şi în felul acesta nimeni n-o să ne poată spune „De ce nu faceţi şah?" Iată de ce, tovarăşi, găsind şahul foarte necesar, cred că e neapărat nevoie să înfiinţăm o echipă de fotbal. Un alt sport pe care trebuie să-l practicăm urgent, este înotul. La înot se dezvoltă toate cele patru membre, căci dai şi din mîini şi din picioare. Dar aş vrea să-l văd pe ăla care să-mi spună că la fotbal nu dai şi din mîini şi din picioare. O să mi se aducă obiecţia că fotbalul se joacă pe uscat, iar înotul se practică în apă. O fi! Dar după ce se termină un meci, oare cei 22 de jucători nu sînt toţi o apă? Nu curge apa de pe ei tot timpul? Atunci unde-s pe uscat? Şi mai ales dacă nimeresc şi meciuri pe ploaie, aş vrea să ştiu în ce bazin se adună atîta apă cîtă plouă pe un stadion timp de 90 de minute? De aceea, pentru rezolvarea problemei înotului propun neapărat înfiinţarea unei echipe de fotbal.

În concluzie, după cum se vede, viitorul nostru colectiv sportiv va practica fotbalul, atletismul, voleiul, înotul şi mai ales şahul, pentru care ne sînt necesare următoarele piese: 22 tricouri, 22 perechi chiloţi, 22 perechi bocanci cu cuie, 22 perechi ciorapi, trei mingi şi, dacă se poate, cît mai multe ploi ca să nu rămînem în urmă nici cu înotul.

I. N. OFSAID
fost antrenor de fotbal
pentru conf. Sadi RUDEANU

V. CRIVĂŢ

În probele de sprint timpurile realizate de atleţii noştri sînt încă slabe.

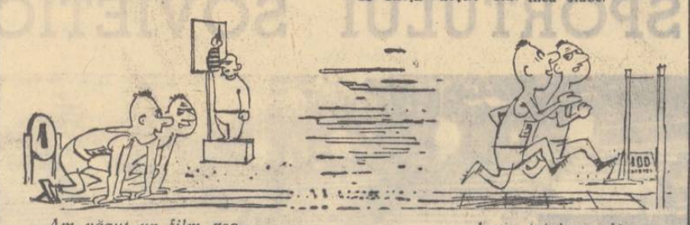

Am văzut un film grozav aseară...

...Apoi totul se lămureşte şi cu asta filmul la sfîrşit!...

V. TIMOC

Lovituri nepermise!

GH. CHIRIAC

Şaşeza!...

V. VASILIU

UN JUCĂTOR COMPLEX

Trage la fel de bine cu amîndouă picioarele... *...Precizia loviturilor de cap trezeşte admiraţie...* *...Dar are... un defect: goleşte şi mîinile.*

NELL COBAR

ARBITRUL DE FOTBAL (acasă): — *Henţ! Nu pune mîna pe mere!...*

FRED GHENĂDESCU

NECAZUL ANTRENORULUI

— Auzi ghinion, un „11 metri"!
— De ce ghinion? Vi l-a acordat vouă...
— Păi tocmai de aia: nu ştie nimeni să-l execute!

G. BADEA

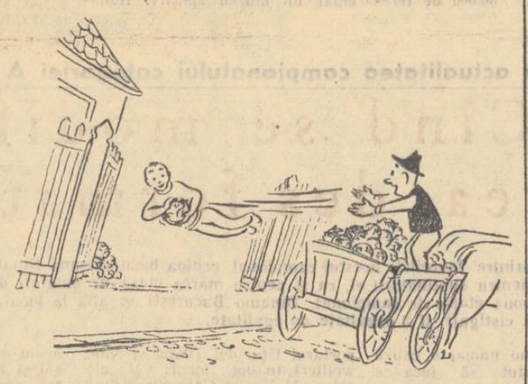

Portarul echipei de fotbal se aprovizionează cu varză pentru la iarnă...

FILATELIE

Anul acesta este un an jubiliar pentru poşta din R.P. Bulgaria. S-au împlinit 80 de ani de la primul timbru bulgar. Cu acest prilej, în Bulgaria au fost emise timbre jubiliare reprezentînd următoarele subiecte: restabilirea liniilor telegrafice de către soldaţii ruşi, un poştalion, unul din primele automobile de poştă, noul turn de televiziune din Sofia (pe care le reproducem) şi altele.

COPII, DESENAŢI ŞI VOI!

Dragii mei,

La problema nr. 7 a rubricii „Copii, desenaţi şi voi" ne-au trimis rezolvări bune şi frumoase

Cimpeanu Gheorghe, cl. V, B, şcoala nr. 112, şos. Giurgiului nr. 59, Bucureşti,

Capîlna Emil, cl. VIII-a Şc. M.A.P.D. Cluj, str. Hidelvei nr. 4

Am mai primit rezolvări juste de la: Hanta Calin, cl. III. B. Şc. M. Nr. 2 Oiteniţa, str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 94, Vasilescu A. Dorin, cl. V. B., Şc. M. M. Sinnicolaul Mare, regiunea Timişoara; Silvia Pop, cl. II-a Şc. M. Nr. 2 Cluj, Iulan Nicolae, cl. V, Şc. M. nr. 5 Arad, str. Mărăşeşti nr. 3, Chicoş Sica, cl. III-a Piteşti, str. 1 Mai nr. 24, Drath Erica, cl. VI B. Şc. Pedagogică Sighet, reg. Baia Mare, Popa Dorel, cl. VII. Oraşul Stalin, str. Mihail Eminescu nr. 15, Cursaru I. Const., cl. IV, Şc. E. Nr. 5, Craiova, Bleolu Mihaela, cl. IV-a, Şc. E, nr. 17, Bucureşti, raionul Stalin, str. G-rai Broşteanu nr. 13.

Copii, vă mulţumim pentru scrisorile voastre frumoase şi pline de elogii la adresa rubricii noastre „Copii, desenaţi şi voi".

Prietenului nostru Cimpeanu Gheorghe îi mulţumim îndeosebi pentru scrisoarea lui caldă şi ne bucură că găseşte în rubrica noastră un îndemn de a-şi dezvolta talentul şi de a face progrese spre desenul imaginar. Cum trebuie să procedeze pentru a nu i se prelinge tuşul pe hîrtie? Îi sfătuim mai întîi să aleagă o hîrtie bună de desen (hîrtie ciocan sau kunstdruck etc.) dar, deoarece o astfel de hîrtie este costisitoare, să încerce pe hîrtie velină bună. E bine să nu şteargă mult cu guma deoarece hîrtia se irită şi tuşul se prelinge. Dacă totuşi s-a şters mult, e bine ca pe locul unde vrei să tragi cu tuş să haşurezi cu creionul, atît peste contur cît şi puţin în afară. Hîrtia devine astfel iar netedă. După ce tragi conturul desenului cu tuş şi s-a uscat bine, şterge urmele de creion, uşor, cu o gumă moale.

Iulan Nicolae. Rugămintea ta în ce priveşte rubrica Meşterul Descurcă Lumea, e bine să o scrii direct revistei Luminiţa. Poate îţi răspunde chiar Meşterul.

Aşteptînd cu plăcere şi pe viitor scrisorile şi desenele voastre,
vă spun la revedere
ARNO

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

ÎN FAMILIE

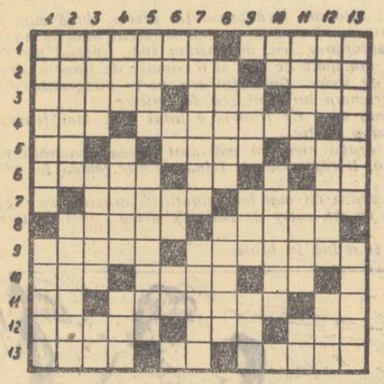

ORIZONTAL: 1) Bunicul bunicului — ...Petrovici Roscin, soţul uneia din cele două surori din „Calvarul" de A. Tolstoi 2) Obiceiuri transmise din tată în fiu — Mama tatălui sau a mamei 3) Fratele lui Romulus — Eponimul mitic al Beoţiei — Bunic 4) Frunzele conifere — Rudă prin alianţă 5) Unu şi unu! — Tatăl zeilor, fiul lui Saturn — Pronume 6) Fiica lui Neagoe Basarab şi soţia lui Ştefăniţă Vodă — Zamfirescu Teodor — Bere! 7) A compune o operă literară — „Surorile Boga" de E. Lovinescu sau „Nevestele vesele din Windsor" de W. Shakespeare 8) Autorul celebrei piese de teatru „Trei surori" — A scris romanul de aventuri „Copiii căpitanului Grant" 9) Ferim — A înveli o carte în coperţi de carton 10) Ceas — Ţarul Moscovei, cuscrul lui Ştefan cel Mare — Bold 11) Consoane vecine — Cunoscător al psihologiei omeneşti — Posesiv 12) Ciobani — Apuc — Corp ceresc 13) Copiii fraţilor şi surorilor părinţilor — Colectiv de patru surori trimestriale! — Verişoara lui... Balzac!

VERTICAL: 1) Tatăl şi fiul, autorii unor valsuri vestite — Dramaturg sovietic, autorul piesei „Familia" 2) Cînd era bunica fată... — „Sora...", roman de T. Dreiser 3) Cadre — A rîndui — Erbiu 4) Regiune pe Coasta Fildeşului — Au nepoţi şi nepoate — Măsuri de suprafaţă 5) Schimb poziţia unui obiect — Locuitorii din Epir şi Macedonia 6) De la (od.) — Folosinţă — Patru roman — Auxiliar al viitorului 7) Două surori nedespărţite! — „Mama-mi spune citeodată, de-o întreb: a cui-s, mamă? Zburătoru-ţi este tată şi pe el... îl cheamă.." (Eminescu) 8) Unul dintre „Fraţii Jderi" de M. Sadoveanu — „Unchiul...", piesă de A. Cehov 9) Face parte din familie — Pentru — Dedesubt 10) Fruntaşele alfabetului — Frate de cruce 11) Tatăl a scris „Cei trei muşchetari" iar fiul „Dama cu camelii" — Tatăl lui Matusalem — Linişte! 12) Fiica lui Cadmus şi soţia lui Athamas — Nora lui se află la teatru! — Bărbat căsătorit 13) Mamă vitregă — Soacre!

Radu NICOLAU

LA LUMINA RAMPEI

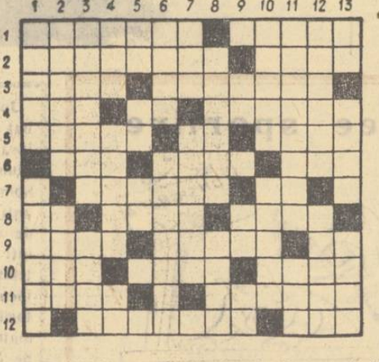

ORIZONTAL: 1) Spectacol muzical vesel în care replicile cîntate alternează cu dialogul vorbit — Spectacol „rezervat". 2) Film — Monedă bulgărească 3) Personaj principal al unei piese de teatru — Răspuns scenic 4) Supliciu, în Evul Mediu — Arta Florescu — Dau viaţă rolurilor în piese sau în filme 5) Cu gust... satiric! (fem.) — Tril (abr.) — Din neamul Erulilor. 6) Riu în Elveţia — Numele unei cunoscute romanţe — Riu în U.R.S.S. 7) Se aşterne în sală la ridicarea cortinei — Măsură de suprafaţă 8) Posed — Prefix — Ornament muzical 9) A repeta o parte a programului artistic la cererea publicului — Duete sentimentale cu bănci şi lună — Ion Walter 10) Pronume — Întrebuinţat — Ruda... de pe scenă! (Ibsen) 11) ...Ionică, personaj din opereta „N-a fost nuntă mai frumoasă" — În premieră! 12) Artistă — Subdiviziune a unei piese de teatru sau opere.

VERTICAL: 1) Dramă lirică — Refugiul actorilor în pauză 2) Auxiliar preţios la transpunerea în rol — Actori de pantomimă 3) Aplaudat cu brio — ... Alexandrescu, cunoscut regizor romîn 4) „Pe umeri pletele-i curg ...", titlul unei alte romanţe — Creaţie literară făcută pentru a fi reprezentată pe scenă — Un act ce nu se mai termină! 5) Zar mic — Mirare... — Şi o întrebare 6) Locul unor spectacole în circuit închis, cu patrupede şi ... pariuri — Semnează la capitolul „Direcţia de scenă". 7) Articol — Fragment mai mare dintr-o piesă, debitat fără întrerupere de un personaj 8) Particular — Ivit. 9) (Ion) Luca Caragiale — Titu Liviu — Poftim 10) Altă dată, cei ce se socoteau, chipurile, superiori maselor populare (pl.) — Aici asistăm la spectacole sportive 11) Cadrul unei piese de teatru pe scenă sau al unui film (pl.) — Poezie sau poem din antichitate cîntate sau recitate cu acompaniament de liră 12) Cunoscută piesă de Molière — Privitor la muzica de operă 13) Îţi aparţine — Propriu comediilor — Fizician scoţian (1736—1819).

Paul BERBECIU

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultate în „Cupa Magazin"

GRUPA 52: Virgil Alexiu (Craiova) — *Pietraru Gh.* (Buc.) 0—1.

GRUPA 53: Rădulescu Adrian (Buc.) — *Vlădăreanu Cornel* (Codlea) 1—0; *Rădulescu Adrian — Claudiu Manolescu* (Buc.) 1—0; *Rădulescu Adrian — Aurel Georgescu* (Buc.) 1—1.

GRUPA 64: Ristea Ion (Buc.) — *Gujiu Alex.* (Buc) 0—1; *Gujiu Alex. — Mustăţea Ştefan* (Buc.) 1—1; *Gujiu Alex. — Popescu Petrică* (Moldova Nouă) 2—0; *Gujiu Alex. — Sulman S.* (Piatra Neamţ) 1/2—1/2; *Mustăţea Şt. — Popescu Petrică* 1—0.

GRUPA 67: ing. Dan Marinescu (Buc.) — *Paul Andronache* (Buc.) 1—0; *ing. Dan Marinescu — Romeo Constantinescu* (Piteşti) 2—0; *ing. Dan Marinescu — V. Ştefănescu* (Constanţa) 2—0.

Aprecieri elogioase

Ultimul număr al revistei franceze de şah „EUROPE ECHEC" (nr. 9/1959) are aprecieri foarte elogioase la adresa şahului nostru feminin. Relatînd despre recenta victorie a şahistelor noastre asupra echipei feminine poloneze — 44 la 20 — „EUROPE ECHEC" scrie: „După victoria realizată împreună cu echipa U.R.S.S. la turneul pe echipe de la Wageningen — Olanda —, după victoria contra echipei iugoslaviei şi după victoria asupra Poloniei se poate afirma că Romînia are, după Uniunea Sovietică, echipa feminină de şah cea mai puternică din Europa".

Dintre jucătoarele romîne, revista franceză relevă pe Eleonora Gogilea care a obţinut în meciul cu R.P. Polonă 6 puncte din 8 posibile.

„Un Paganini al şahului"

Într-un interviu acordat recent unui corespondent al agenţiei TASS, marele maestru internaţional Aleksandr Kotov a caracterizat jocul cîtorva dintre participanţii la turneul candidaţilor.

Despre Tal, Kotov scrie următoarele: **„Originalitatea şi prospeţimea planurilor marelui maestru sovietic Mihail Tal se vădesc în aproape fiecare rundă. Aceasta infirmă părerea despre necesitatea de a-şi menaja eforturile un timp anumit la acest „turneu-maraton". Inspiraţia sclipitoare şi virtuozitatea combinativă a tînărului mare maestru au făcut ca Tal să fie supranumit un „Paganini al şahului".**

Iată şi aprecierile lui Kotov despre Paul Keres: **„Keres, care de obicei dă dovadă de reţinere, şi-a activizat simţitor stilul de joc. Deşi are de aproape două ori vîrsta lui Tal, la 46 de ani marele maestru eston, ca un tînăr îndrăzneţ, aplică o tactică extrem de falsă. În majoritatea poziţiilor el nu se dă înlături de la complicaţiile cele mai riscante, căutînd să cucerească primul loc.**

Iată o partidă de la Turneul candidaţilor jucată de Tal (cu negrele) împotriva lui Benks.

1. Cf3, f5	16. b:c Tb3!
2. g3, Cf6	17. T:b3, C:b3
3. Ng2, g6	18. Tb1, Cd4
4. c4, Ng7	19. e3, Cf3+
5. Cc3, 0—0	20. N:f3, Ce5!
6. 0—0, d6	21. De2, Cf3+
7. d4, Cc6	22. D:f3, e5!
8. d5, Ca5	23. Dd1, e4
9. Dd3, c5	24. Da4, De7
10. Cg5, a6	25. Dc6, f4!!
11. Tb1, Tb8	26. Tb8, Nh3
12. Nd2, Dc7	27. Tf8+, Df8
13. b3, b5	28. e:f4, Db8!!
14. a3, Cg4!	29. Ce2 Db1 + şi albul cedează.
15. Cf3, b:c4	

Dv. ce aţi muta? (12)

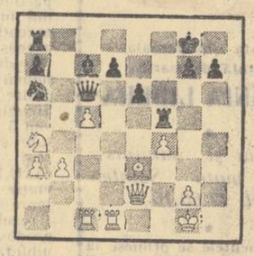

Într-o partidă Petrosian-Matanovici, jucată în cadrul ultimului meci amical pe echipe U.R.S.S.—Iugoslavia, după 21 de mutări a survenit poziţia de mai sus. Bazîndu-se pe prezenţa damei negre pe aceeaşi coloană cu turnul alb, marele maestru sovietic a făcut o combinaţie spectaculoasă cu care a cîştigat partida. Soluţia în numărul viitor.

Jocuri distractive

Egal cu 28

Vă prezentăm mai jos un triunghi echilateral cu raze

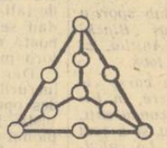

avînd zece cerculeţe. Aranjaţi în aceste cerculeţe cifre de la 1 la 10 în aşa fel încît suma numerelor aşezate pe laturile şi vîrfurile fiecăruia din cele trei triunghiuri mici să fie egală cu 28. (Ca amănunt informativ: există două soluţii!).

Problema H

Vă prezentăm o literă H cu două puncte. Încercaţi (şi se poate) să tăiaţi litera în patru bucăţi care să fie toate egale, iar liniile despărţitoare să treacă toate prin cele două puncte. Copiaţi litera şi încercaţi.

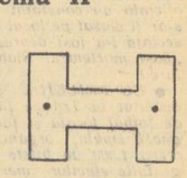

Soluţiile jocurilor din nr. 107

CÎTE BILE? Trebuie scoase 31 de bile. Dacă sînt extrase şase bile, se poate ca fiecare să fie de altă culoare. La 12 bile este posibil să fie minimum două de fiecare culoare. La 18 bile, trei etc. Extrăgînd 30 de bile avem siguranţa că avem cel puţin cinci bile de aceeaşi culoare. A 31-a bilă extrasă, indiferent de culoarea ei, va completa numărul de şase bile de aceeaşi culoare.

7x4=12?

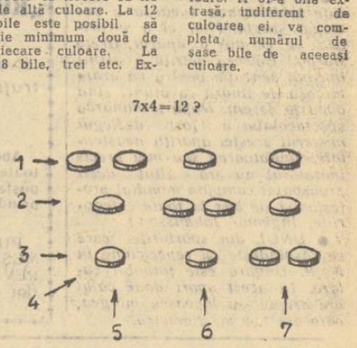

FILMUL

Se dau următoarele cuvinte: 1) Mod de lucru... 2) Parte a carului. 3) Pictor romîn. 4) Din cînd în cînd. 5) Tîrîte. 6) Metal preţios.

Schimbîndu-le iniţialele se vor obţine noi cuvinte şi anume: 1) Necesar. 2) Cîtiva. 3) Omenesc. 4) Din nou. 5) Aşezări urbane. 6) Arbust cu fructe negre.

Iniţialele celor 12 cuvinte citite în continuare vă vor da titlul unui film sovietic care rulează actualmente cu mare succes pe ecranele noastre.

M. MINEA

Poşta rebus

GH. STOENESCU — Bucureşti: Avem un joc cu o temă asemănătoare. V-am ruga însă să treceţi într-o simbătă dimineaţă pe la redacţie.

I. NĂDIA — Bucureşti: Prea uşor pentru caracterul rubricii noastre.

V. DELLAKEZA — *Craiova.* Desenul e reuşit. Cheia rebusurilor e însă minoră. Mai trimiteţi.

E. BURCA şi E. HURGOI — Gilău: Aveţi uşurinţă la încrucişat, dar nu aceeaşi uşurinţă la definiţii. De pildă: „pată croită din în"!!! Revedeţi jocul din acest punct de vedere şi trimiteţi.

GHEORGHE OANCEA — *reg. Piteşti.* Prea uşoare. „Simetrie" dovedeşte însă reale calităţi de compunător. Perseveraţi pe teme majore.

MIRCEA GHIŢESCU — *reg. Piteşti.* Are prea puţine cuvinte în temă.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 107

PRIETENUL OMULUI

ORIZONTAL: Laika — Scurt — Aport — Azor — F — Sirius — Mi — Od — La — Rata Nelogic — Ani — T — AV — Cerber — AHT — Fa — OA — A — Iarbă — Care — Nia — Soldaţi — EN Hoţie — Na — Eşenin — Car.

LA FÎNTÎNĂ

ORIZONTAL: Hipocrena — AP — Alecsandri — A — Vega — Le — Eşec — Ura — Au — Stima — Z — Sat — Leu — Il — Ur — Baie — Zina — Roma — Naiade — Itu — Saca — Est — Izvor — Zo — CR — A — AI — IP — Joue — Po — Natural — V — Ammanati — Tei.

SUB SEMNUL PRIETENIEI

ORIZONTAL: Sovietică — Bază — Chirculescu — IJ — Haciaturian — Cu — W — Os — A — Sperat — ARLUS — Coţa — Oto — Ro — Ricoşa — Azor — Ţiţin — LT — Zbor — Z — I — Eşarfa — Via — Mama — Oborîn — T — Amic — Tovarăşie — Nas — Virsle — P — N — NB — Sa — Ali — Cant — Imaşuri — Sedol — Alături — Palade.

URIAȘA DEZVOLTARE A SPORTULUI SOVIETIC

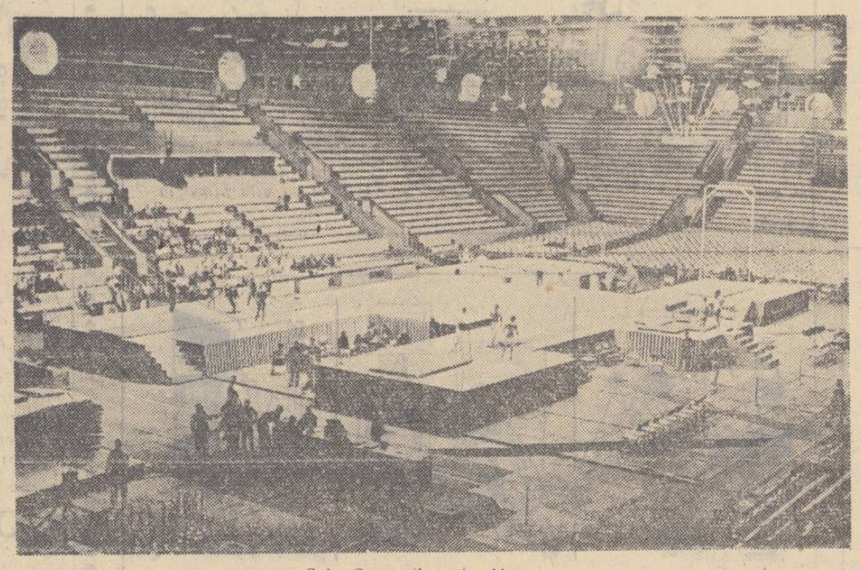

Sala Sporturilor din Moscova

Sportul sovietic împlinește 42 de ani. Ca vîrstă el este relativ tînăr, dar ca dezvoltare și forță a luat-o cu mult înaintea mișcărilor sportive cu cea mai veche tradiție din Europa. În statul muncitorilor și țăranilor, creat de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, cultura fizică și sportul au devenit un bun al poporului, o activitate de largă răspîndire, exprimînd grija deosebită pentru sănătatea și odihna oamenilor muncii. În Rusia țaristă numărul celor care practicau sportul era cu totul neînsemnat, iar instalațiile sportive erau inexistente în mod practic. Astăzi, în țara socialismului biruitor aproape 25 de milioane de cetățeni practică în mod regulat 40 de discipline din repertoriul sportului clasic și al sporturilor naționale. O devărată armată pașnică de oameni pentru care cultura fizică și sportul a devenit o necesitate vitală. Această uriașă dezvoltare a sportului de masă se datorează în primul rînd preocupării neîncetate a statului sovietic care nu a precupețit nimic pentru a asigura la un nivel înalt condițiile materiale necesare desfășurării activității sportive. În fiecare an milioane de ruble au fost cheltuite în scopul înzestrării activității sportive. Rețeaua de construcții sportive din U.R.S.S. este, în momentul de față, una dintre cele mai vaste și mai bine utilate din lume. La dispoziția celor care practică sportul stau în mod gratuit zeci de mii de baze sportive: 1.750 de stadioane mari (3 de peste 100.000 locuri); 6.000 de complexe sportive; 30.000 de terenuri de fotbal; 32.000 de terenuri de baschet; 170.000 de volei; 540 de bazine de înnot, nenumărate baze nautice, trambuline, palate ale sporturilor, etc. Aceste baze sportive sînt răspîndite în modul cel mai judicios pe întreg uriașul teritoriu al U.R.S.S. Sportul se practică în condiții la fel de bune la Moscova sau Tbilisi, la Leningrad sau Așhabad, la Vladivostok sau Lvov. Stadioane și palate ale sporturilor s-au construit în toate republicile unionale și cu deosebire la sate. Este semnificativ faptul că toate colhozurile din R.S.S. Turcmenă au stadionul lor propriu.

În timpul desfășurării celei de a II-a spartachiade a popoarelor din U.R.S.S. au fost amenajate aproape 70.000 de terenuri simple.

Stadioanele și palaturile sporturilor ridicate în ultimii ani au căpătat și ele ceva din trăsăturile grandioaselor construcții ale comunismului. În 1956 la Moscova a fost inaugurat în raionul Lujniki, la poalele colinelor lui Lenin, cel mai mare complex sportiv din Europa care se întinde pe o suprafață de 200 de ha. Construit în numai 450 de zile, acest veritabil oraș sportiv cuprinde renumitul stadion central V. I. Lenin cu o capacitate de peste 100.000 de locuri. Acest stadion gigantic se poate evacua, datorită construcției sale ingenioase, în numai 10 minute, și este echipat ca un mare transatlantic. În inelul de beton ce susține tribunele se află un hotel cu 310 locuri, 21 de săli de antrenament, 2 săli de cinematograf, restaurante, cofetării și chiar un muzeu sportiv. Iluminat de cele 1.300 de reflectoare, stadionul Lenin oferă în timpul întrecerilor în nocturnă o imagine de basm. Un palat al sporturilor, adevărată bijuterie de tehnică și gust artistic, cu 14.000 de locuri, o arenă de 15.000 locuri, 11 terenuri de fotbal, 2 de rugbi, 4 piscine etc. completează acest ansamblu sportiv demn de cadrul unei olimpiade. Fără îndoială că Moscova va găzdui una din viitoarele ediții ale jocurilor olimpice. O îndreptățește nu numai renumele sportivilor săi, dar și construcțiile sale, cele existente, precum și cele care se vor înălța în următorii ani. Un proiect dat recent publicității ne informează că în raionul Ismailovo se va construi un al doilea orășel al sporturilor care va putea rivaliza cu cel de la Lujniki. El va avea un stadion de 60.000 de locuri, o hală acoperită unde se va putea face atletism și fotbal, terenuri de tenis, velodrom, trasee pentru probele de marș, patinoar artificial. Și un sat olimpic de 5.500 de persoane. Tot la Moscova va începe în anul viitor acoperirea stadionului Dinamo care sub noul său aspect va avea o capacitate de 80.000 de locuri și va fi cel mai mare stadion acoperit din lume. Un mare palat al sporturilor se va construi la Kiev și stadioane de mare capacitate la Odesa, Minsk, Tbilisi și în alte orașe. Dezvoltarea necontenită a bazei materiale asigură perspective minunate sportivilor sovietici care pot realiza cele mai îndrăznețe performanțe.

Elevii devin... profesori

Una din cele mai cunoscute sportive poloneze Katerina Wichniowska a debutat în sport într-un mod cu totul neobișnuit. Într-adevăr Wichniowska, profesoară de geografie în orășelul Zeszow, a făcut primii pași în sport cu ajutorul... elevilor săi. Totul a pornit de la o oră de geografie. Profesoara observase că, de la o vreme, la orele pe care le preda, lipseau cam mulți elevi. Ea nu se putea dumiri ce se întîmplase. Într-o zi s-a hotărît să lămurească „misterul". Și astfel a aflat că, într-o curte de lîngă școală, copiii își amenajaseră o țintă și, în loc să se afle în bănci, la ora de geografie, se ocupau cu... tragerea cu arcul. Cînd copiii au văzut-o venind, inopinat, în mijlocul lor, nu s-au simțit... prea bine. Dar Katerina Wichniowska, partizana metodelor pedagogice moderne, nu i-a mustrat de loc. Dimpotrivă. Le-a cerut un arc și cîteva săgeți și a... început și ea să tragă la țintă. Apoi i-a invitat și pe copii să-și încerce iscusința...

— Ei, băieți, le-a spus într-un tîrziu profesoara, cred că ar fi cazul să ne întoarcem în clasă. Și să stabilim o înțelegere: voi să nu mai lipsiți de la lecțiile mele de geografie, iar eu să vin la tragerile voastre cu arcul. Dacă vreți am să devin antrenoarea voastră!

Și astfel, venind mereu în mijlocul elevilor amatori de tir cu arcul, profesoara de geografie a început să îndrăgească acest sport.

— Tovarășă profesoară, i-a spus într-o zi unul din elevi, dv. trageți mai bine decît noi toți. De ce nu vă înscrieți la un concurs adevărat?

Profesoarei, ideea i s-a părut cam hazlie. Și cum băieții insistau, ca să le facă plăcere, Katerina Wichniowska s-a decis să participe la un concurs oficial. Primul concurs a însemnat și prima victorie. Cîștigînd concursul după concurs, ea a ajuns cu reprezentative sportivă de prima categorie, apoi campioană a țării și, în cele din urmă, după numai doi ani de activitate, campioană mondială!

Elevii săi, grozavi de mîndri că în privința tragerilor cu arcul au fost profesorii... profesoarei, au devenit înflăcărați suporteri ai campioanei. Și mai e nevoie să spunem că, de atunci, la orele de geografie predate de profesoara și... campioana mondială Katerina Wichniowska nu se mai înregistrează niciun... absent?

...Iar cine trece și acum prin fața unei curți de lîngă școala medie din Zeszow — bineînțeles, în orele libere — poate fi martorul unui spectacol care nu mai uimește pe nimeni: într-un grup de elevi, Katerina Wichniowska împarte sfaturi micilor trăgători, respectîndu-și cu seriozitate promisiunea. Între profesoara — campioană și elevi există un „legămînt" vechi și indestructibil!

H. NAUM

Varietăți

● *LA MOSCOVA specialiștii studiază posibilitatea înlocuirii gazonului stadionului Dinamo printr-o compoziție din material plastic și cauciuc.*

● *CEL mai vechi club sportiv din lume este „Royal Blackheath Golf Club" din Anglia. El a fost fondat în anul 1608.*

● *ÎN TIMPUL unei curse cicliste disputate la Sierre, în Elveția, unul dintre concurenți, Roger Diemer, a căzut și a fost omorît de un camion. La calcularea rezultatelor cursei care se disputa prin adițiune de puncte, oficialii au constatat că Diemer s-ar fi clasat pe locul II. În consecință i-a fost acordat locul II „post mortem"... Slabă consolare!*

● *CU PRILEJUL unui meci disputat la Trnava între echipa de fotbal locală și formația praghează Dukla, organizatorii au oferit 1.000 de bilete de intrare gratuite elevilor merituoși din localitate.*

● *FOSTUL campion mondial de box Gene Fulmer a oferit lui Carmen Basilio, unul din cei mai buni boxeri profesioniști de peste ocean, un cadou: un minunat cîine. Bineînțeles că acesta era de rasă... boxer.*

● *ÎNTR-UNA din serile trecute televiziunea suedeză a rezervat spectatorilor ei o surpriză: pe ecrane a apărut Greta Garbo! Celebra actriță a stîrnit imediat senzație pentru că arăta tot așa de tînără ca atunci cînd avea 20 de ani. După terminarea spectacolului a fost dezlegat misterul acestei apariții neașteptate: imitatoarea sau mai precis imitatorul nu era altul decît proaspătul campion mondial profesionist de box la toate categoriile, Ingemar Johansson!*

● *UNUL din sporturile care se răspîndește cu repeziciune în R. P. Ungară este fotbalul călare. În acest sport doar calul are dreptul să lovească mingea, care are 1,50 m. diametru.*

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Cînd se modifică prea des formațiile...

Pornită printre favoritele acestui campionat, echipa bucureșteană Dinamo constituie o mare decepție pentru susținătorii ei, ca și pentru marea masă de amatori de spectacole fotbalistice. După nouă etape de campionat, Dinamo București se află la locul 10 din clasament, avînd doar 2 jocuri cîștigate și 3 rezultate de egalitate.

Desigur că nu numai o cauză sau alta a putut să facă ca Dinamo București să ajungă la situația grea de astăzi, ci un ansamblu de cauze, dintre care unele au influențat mai mult iar altele mai puțin. Ca trăsături mari se pot distinge însă două: 1) forma necorespunzătoare cu care echipa a început campionatul și anume într-o perioadă de cădere, după o perioadă de vîrf atinsă la sfîrșitul campionatului trecut și menținută în timpul vacanței oficiale fotbalistice; 2) marile, variatele și continuele modificări de la joc la joc ale formației dinamoviste și, în special, cele din alcătuirea liniei de atac.

Nu e cazul să insistăm aici asupra felului în care desfășurarea procesului de pregătire a făcut ca jucătorii dinamoviști să înceapă campionatul cu o formă necorespunzătoare. Ne mulțumim doar cu constatarea că pînă în ziua de astăzi jucători de bază, de talia lui Popa, Al. Vasile, etc. dau serios din coate fără să se poată menține în apropierea valorii marcate în sezonul trecut.

Dar să vedem cum se prezintă lucrurile cu modificările atît de des operate în formația dinamovistă. În cele 9 partide de campionat disputate pînă acum Dinamo București a folosit un total de 19 jucători, dintre care 9 au jucat în posturile din apărare și 11 în cele din atac (în această a doua categorie se găsește și Dragomir care a fost folosit în apărare de 3 ori și o dată, incidental, în atac). Din acest mare total de jucători numai unul singur a fost prezent în toate jocurile echipei Dinamo București, portarul Uțu, doi (Popa și Nunweiller) în opt jocuri și alți patru (Al. Vasile, Călinoiu, Panait și Vasile Anghel) în șapte jocuri. Adică cu excepția lui Vasile Anghel, numai jucători din apărare. Or, cum se cunoaște din desfășurarea actualei ediții de campionat apărarea echipei dinamoviste și-a făcut, în general, datoria, ea fiind partea mai forte a formației. Dezastrul este însă în atac: să folosești 11 jucători pentru 5 posturi în numai 9 partide înseamnă o frecvență de schimbare care nu permite să se stabilească cît de cît o coeziune între jucători, un ansamblu pe care să se poată sprijini acțiunile de întreprins. Avînd de ales între prea mulți jucători și pentru că rezultatele obținute pe teren erau deficitare, antrenorul echipei Baratki (care, credem, formează echipa) a preferat cînd pe unul cînd pe altul, mutîndu-i și des dintr-un post într-altul. Ce fotbal asociație se poate juca de o echipă care din nouă partide în numai două a avut identic aceeași alcătuire? Și anume în cele două jocuri, programate consecutiv, în care Dinamo București a obținut două din cele mai bune performanțe din acest sezon: 2-0 cu Petrolul la Ploești, 2-2 cu Steagul Roșu la București.

Teza că forța unei echipe de fotbal stă în coeziunea ei, în înțelegerea aproape perfectă ce se stabilește în asemenea condiții între jucătorii ei, a fost verificată și răsverificată pînă acum de sumedenie de ori. O putem exemplifica, dacă mai e nevoie, cu încă două cazuri din actualul nostru campionat al categoriei A de fotbal: cu U.T.A. și Steagul Roșu, ale căror comportări excelente sînt, de asemenea, cunoscute. Ambele echipe au folosit pînă acum cîte 16 jucători, deci cu cîte 3 mai puțin decît Dinamo București. La U.T.A. însă 7 jucători au fost titulari în toate partidele, trei în 8 partide, iar unul în 7 partide. Adică, cu rare excepții, echipa a avut permanent aceeași alcătuire, în care au fost introduse rezerve (5 în 5 jocuri) numai pentru că unul sau altul dintre titulari era indisponibil. La Steagul Roșu de asemenea, găsim 5 jucători cu 9 jocuri disputate și 2 cu 8 jocuri disputate. Mai mult: statisticile arată că U.T.A. a folosit aceeași formație cinci jocuri consecutiv (care au însemnat 4 victorii și 1 rezultat de egalitate), pînă s-a produs accidentarea (și indisponibilitatea temporară) a lui Metcaș. Iar Steagul Roșu a prezentat aceeași formație, patru jocuri consecutiv (care au coincis cu 3 victorii și un rezultat de egalitate) pînă s-a produs descompletarea pricinuită de accidentarea lui Hașoti. Concluzia acestor statistici ni se pare simplă.

Dinamo București, care este acum mult dator susținătorilor săi și fotbalului nostru în general, are destule de făcut ca să redevină formația valoroasă dintr-un trecut nu prea depărtat. Printre acestea să ia însă permanent aminte la ceea ce poate asigura în fotbal — ca și în oricare domeniu de activitate — un colectiv cimentat prin unitate, omogenitate, muncă îndelungată cot la cot. Învățătură care poate fi de preț și pentru alte echipe, în cauză ca și Dinamo București, cum sînt de pildă, din același campionat, Jiul, Rapid etc., prezentate la fel de statistici precum și de rezultatele obținute.

Ion BOCIOACĂ

Puncte de vedere

6 ORE DE EMOȚII

Prin bunăvoința tovarășilor de la „Informația Bucureștiului", care au anunțat deschiderea la ora 16, eram prezent duminică în tribuna patinoarului „23 August" cu un ceas mai devreme decît trebuia. Dacă aș fi citit cu atenție restul presei, n-aș fi așteptat de pomană decît 30 de minute — pentru că finalmente prima partidă a început la 17,30 (în loc de 17).

— Nu face nimic! mi-am zis. După o absență atît de lungă, merită să vii la întîlnire ceva mai înainte de ora fixată!

N-am mai fost la hochei din copilărie, cînd intram „la înghesuială" pe Oteteleșanu, lîngă Telefoane. Mai mi-aduc aminte, ca prin ceață, de T.C.R. și H.C. Bragadiru, de Anastasiu și Botez, de Fluieraș și Gică Buia... Erau și cîțiva canadieni — antrenori și jucători profesioniști — aduși cu mari sacrificii din... Austria! Tempi passatti...

Ei, și — cum spuneam — dacă vii ceva mai devreme, îți alegi un loc bun, mai la mijloc,te uiți în dreapta, te uiți în stînga, admiri arhitectura elegantă, instalațiile moderne, ceasornicele electrice, bufetul — veșnic neîncăpător — și, evident, dreptunghiul congelat din centru, pe care circulă niște goange metalice, lustruind gheața pentru primul meci. Treptat, băncile se populează cu un public gălăgios și simpatic — în majoritate studenți și elevi, veniți să facă galerie „Științei"-Cluj.

Primii care ies la „încălzire" (auzi d-ta, încălzire pe gheață?!) sînt cei de la C.S.M. Rădăuți; clujenii se lasă așteptați încă vreun sfert de oră — academic, de altfel! — și, în sfîrșit, la lumina becurilor se angajează — la centru — primul puc.

Tricourile violent colorate țîșnesc ca fulgerul în toate direcțiile, crosele se ciocnesc ca niște lănci într-un turnir inofensiv dar captivant, în timp ce rondelul de cauciuc zboară, absolut năucit, de la o poartă la alta. Am impresia că asist la un balet fantastic, în care uriași bondari lucitori se alungă sub razele lunii pe o pajiște albă, încremenită... Vecinii mei au o altă impresie — și anume, că rădăuțenii au progresat serios de la ultimul campionat încoace. Îi remarc, în deosebi, pe Ciubotaru și Marchidan, acesta din urmă, deși minuscul, cu un patinaj excelent și dribling aidoma. Mai rutinați și mult mai rapizi — studenții cîștigă cu 4-1 — nu însă fără emoții.

În pauza mare, în timp ce „goangele" ies din nou la datorie, spectatorii asaltează bufetul cu senviciuri și — mai ales! — țuică fiartă. E și normal, după două ore de frigorifer!

Finala turneului începe la 8 în loc de 7 (ah, punctualitatea!) și se dispută între Voința Miercurea Ciuc și C.C.A. Meci pasionant, de la primul la ultimul minut. Varga și frații Szabo, de la Voința — Ganga, Peter și Cozan, de la militari, sînt protagoniștii întîlnirii. Timp de două reprize nimeni nu reușește să ia un avantaj hotărîtor. Lupta este pe viață și pe moarte (— Pe gheață și pe moarte! m-ar corecta Nae al nostru, dac-ar veni la hochei); absolut încîntat de spectacol, am uitat și de frig și de oboseala celor 4 ore de cînd stau în tribună. Unde mai pui, că stau într-un sector periculos, în preajma surorilor Patraulea — patinatoare artistice și mari amatoare de hochei — care strigă din zece-n zece secunde, cu o intensitate remarcabilă!

— Hai, șobolanii!

Mă lămuresc ulterior că această dezmierdare se adresează jucătorilor din ambele formații; totuși, cei mai sensibili la încurajări se dovedesc campionii țării, care marchează de două ori în ultima repriză și își adjudecă astfel, după o dispută îndîrjită, cupa F.R.H.P.

Înghețat ca un pinguin, cu timpanele avariate dar cu sufletul vesel, mă îndrept pe la 10 spre casă. Sînt ferm hotărît să-mi procur în cel mai scurt timp echipament polar și amortizoare pentru urechi — pentru că nu vreau să scap nici o reuniune pe patinoar. Vă sfătuiesc și pe d-voastră, dragi cititori, să încercați plăcerea asta.

E mai pasionant decît la fotbal — parol!

Dan DEȘLIU

Se schiază și fără zăpadă...

— Nu aveți niște schiuri sau patine din pachet, care să se asorteze la costumul meu?...

Desen de E. ARNO

Portret rar...

NUMELE: Bebe II.
NUMELE DE PE BULETIN: nu contează decît la salariu.
SPORTUL PREFERAT: transferul.
PROFESIA DE BAZĂ: vedetă.
ECHIPA DE BAZĂ: n-are.
A JUCAT PÎNĂ LA 19 ANI: la juniori.
SPECIALITATEA: gleznа. N-a greșit decît odată — cînd în loc de gleznă, l-a nimerit pe unul în genunchi.
TERENUL DE ÎNCĂLZIRE: Colonade.
TERENUL DE REZERVĂ: Gambrinus.
ORE PREFERATE DE JOC: pînă la ora închiderii.
GRADUL DE PREGĂTIRE: 36 grade, direct de la producător.
SISTEMUL DE JOC: Careu magic: doi halfi, doi înaintași. Uneori joacă și în trei. Cu o mînă moartă.
TACTICA: Schimb de locuri. Azi într-un loc, mîine în altul...
LECTURI PREFERATE: Încă nu s-a fixat. Mai are timp; încă nu joacă la Old-boys...
POPULARITATEA MAXIMĂ: la paginile de satiră.

Portretist: Fred FIREA

Instantanee sportive

Jocurile Olimpice de iarnă bat la ușă, dar zăpada se lasă așteptată chiar și în regiunile nordice ale Europei. Sportivii trebuie totuși, să se antreneze. Dar cum? Lipsa de zăpadă a fost rezolvată într-un chip ingenios de către tehnicienii sovietici, care au făcut un dar neașteptat săritorilor: o trambulină din material plastic la Leningrad, pe care se alunecă la fel de bine ca și pe zăpadă. Koba Takadze a sărit peste 40 m.

Cutia cu scrisori

S. T. — București: Nu cunoaștem adresa lui George Roubanis. Dacă-i scrieți pe adresa Federației de atletism din Atena, credem că scrisoarea va ajunge la destinație. În limba greacă sau engleză.

N. LUPU — Brăila: 1) Adversarul său a fost Fred Tied; 2) N-a participat la Jocurile Olimpice de la Helsinki; 3) Din anul 1923 (în prezent are 38 de ani).

I. PITICARU — Arad: Cel mai vechi record mondial de atletism este cel stabilit în 1935 (nu în 1936, cum s-a scris) de negrul american Jesse Owens la săritura în lungime: 8,13 m.

GR. GRIGORIU — Tîrgoviște: Rezultatul concursului nostru sportiv cu premii va fi publicat în primul număr după terminarea turului campionatului de fotbal. Ce se va întîmpla dacă nici un cititor nu va indica ordinea exactă a primelor patru echipe? Vom acorda premiile celor care au indicat ordinea exactă a primelor trei echipe.

F. URSAC — București: Un asemenea centru de care vă interesați funcționează la bazinul acoperit Floreasca. Prezentați-vă acolo și veți primi toate lămuririle.

G. GÂLBEN — București: Ați adresat greșit scrisoarea. Pentru concursul de care vă interesați trebuia să trimiteți scrisoarea la Radiodifuziunea română.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Beca RIND

Managerul Sam Stubener descoperă un minunat atlet, pe tînărul boxer Pat Glendon. După ce învinge fără dificultate, chiar în primele runduri, mai mulți adversari, Sam îi cere boxerului să-și termine adversarii într-o repriză dinainte stabilită și cunoscută numai de ei doi. O ziaristă îl vizitează pe Pat Glendon și-i cere un interviu. Boxerul se îndrăgostește de ziaristă și-i cere mîna...

— Nu se poate, îi spuse Pat. D-ta n-ai ezitat niciodată în viață să faci ceea ce ți-a plăcut. Nu e vorba acum de îndrăzneală, ci de voință.

Ea se ridică. Tremura de emoție. Se întrebă dacă nu este cumva o jucărie supusă unei forțe magnetice. Aruncă o privire obiectelor din cameră, care îi erau atît de familiare. Încercă astfel să reia un contact cu realitatea, dar nu-și putu, pînă la urmă, desprinde ochii din ochii lui și nici pronunța un singur cuvînt. Pat se apropie de ea și-i puse mîna pe braț. Instinctiv, ea se înclină spre el. Trebuia să hotărască. Pat avea dreptate: ea îndrăznea orice și totdeauna cînd era vorba să-și înfăptuiască o dorință și chiar în această clipă nu era dominată decît de dorința de a-și provoca destinul. Pat o ajută să-și îmbrace jacheta. Ea își aranjă pălăriuța pe cap și înainte chiar de a-și da seama de ceea ce face, mergea alături de Pat și trecea poarta imobilului.

Pe trotuar, el făcu semn unui taxi, dar Maud îl opri, atingîndu-i brațul.

— Unde vrei să mergem? îl întrebă

— Să luăm bacul. Mai putem prinde trenul de Sacramento.

— Dar nu pot să plec așa! protestă fata. N-am nici măcar o batistă de schimb...

— Asta nu are nici o importanță! Ai să-ți cumperi tot ceea ce îți trebuie la Sacramento. Vom găsi acolo orice ne va trebui.

În clipa aceea, taxiul descria o curbă pentru a opri în dreptul lor și Maud aruncă o privire circulară de rămas bun străzii pe care o cunoștea atît de bine, apoi alarmată parcă, ea își privi tovarășul drept în față.

— Dar... nici nu te cunosc!... murmură ea.

— Ne cunoaștem perfect! veni prompt răspunsul. Apoi o porni să urce în mașină. Ea puse piciorul pe treaptă, apoi urcă. Pat veni lîngă ea și taxiul o porni spre Market Street. Pat își petrecu brațul după talia fetei,

o atrase spre el și o sărută. Cînd își ridică privirea, Maud observă figura lui Pat era ușor colorată în purpuriu...

— Am auzit cîndva... nu știu unde... că există o artă a sărutului, șopti el, cu un aer jenat. Eu nu știu nimic din toate astea... dar aș învăța. Căci, trebuie s-o știi, d-ta ești prima femeie pe care am sărutat.

. . . . . .

Un bărbat și o femeie se rezemau de un colț de stîncă care domina uriașa pădure virgină. Sub ei, la liziera arborilor, erau legați doi cai. Lîngă ei se aflau șeile și sacii de călătorie. Arborii erau de o înălțime uimitoare. Cei mai mulți atingeau 30 de metri înălțime.

În toată dimineața aceea, cei doi călători traversaseră pădurea și, ajungînd la aceste stînci dominante, descopereau măreția peisajului. Cît vedeau ochii, privirile lor se opreau la un lanț de munți pe care o ceață plutea un abur roșcat; crestele se pierdeau la orizont.

Ținîndu-se de mînă, cei doi tineri gustau acest spectacol grandios. Veniți călare de la Shasta, parcurseseră întreaga regiune care se întinde

neză cu coasta Californiei; rătăceau fără vreun țel precis, după cum îi impingea fantezia, cei doi tineri căsătoriți, care-și petreceau luna de miere. Purtau haine simple, dar călduroase: ea, un costum kaki, special pentru călătorie, iar el un pantalon din foaie de cort și o cămașe de flanelă, desfăcută larg pe pieptul ars de soare. Călărețul era parte integrantă din acest decor sălbatec, iar partenera lui strălucea de fericire.

— Bărbatul meu! exclamă ea. Ce frumos e totul aici. Mai frumos chiar decît mi-ai făgăduit că o să fie...

— Și cînd te gîndești, draga mea, că mai sînt atîtea minunății pe care le vom vedea împreună, îi răspunse el, luînd mîinile femeii în mîinile sale.

— Dar nu înainte de a vedea cît mai bine ținuturile acestea, se rugă ea. Deocamdată, nu reușesc să mă satur de pădurile astea... nici de tine, iubitul meu...

Pat se așeză lîngă ea și o luă în brațe.

— Dragostea mea! Și cînd te gîndești că înainte de a te cunoaște abandonasem orice speranță că voi întîlni o ființă cu tine!

Rămaseră cîteva clipe tăcuți, unul în brațele celuilalt, contemplînd pădurea întinsă la picioarele lor.

Apoi Pat reîncepu să vorbească.

— Ți-amintești povestea fugii mele pentru a scăpa de insistențele institutoarei aceleia cu părul roșu? Atunci am văzut pentru prima oară aceste locuri în care sîntem acum. Mergeam pe jos, dar ce reprezenta pe vremea aceea pentru mine, o distanță de 60 sau 80 de kilometri? Un joc de copil. Mărșăluiam ca un veritabil indian. Vinatul era totuși destul de rar. Înoptam adesea pe această stîncă. Eram departe de a-mi imagina că într-o zi voi reveni aici, împreună cu tine...

— ...și că vei deveni campion de box, observă Maud.

— În privința asta, nici nu-mi trecea prin cap. Dar tatăl a insistat atît de mult, încît am sfîrșit prin a accepta ideea.

— A prevăzut el oare și faptul că într-o zi ai să abandonezi ringul?

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

1968

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Trăiască 7 Noiembrie!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 109 ★ Sîmbătă 7 Noiembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

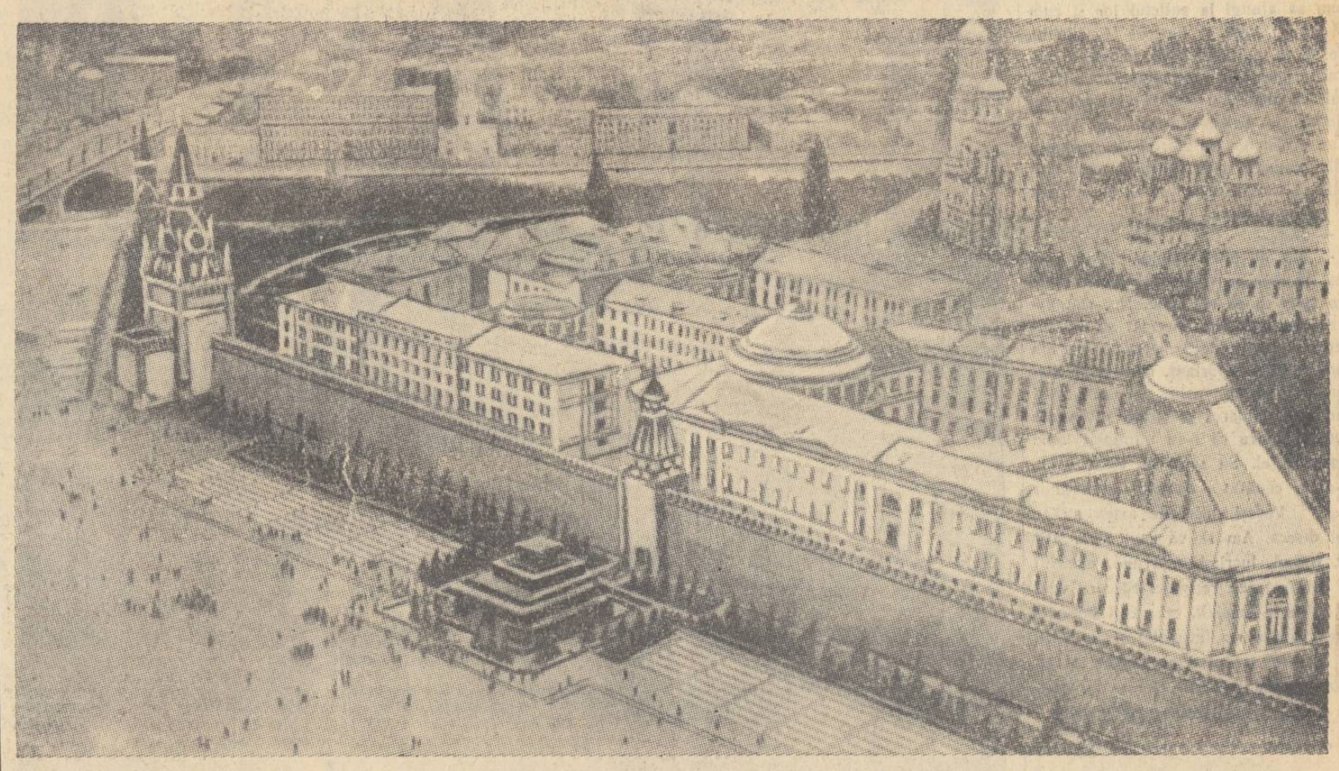

Kremlinul și Piața Roșie din Moscova — fotografiate din helicopter.

PRIETENI

Maistrul Gheorghe Petrache povestește...

Omul mărunt, lat în spete, cu obrazul negricios și ochii păcurii, care stă acum lîngă conveer, este maistrul Gheorghe Petrache. Din cînd în cînd duce în fața ochilor dreptunghiul de sticlă de cobalt, urmărind prin el oțelul incandescent și dă comenzi scurte celor trei muncitori din echipa de turnare. Conveerul — cea mai modernă metodă de organizare a muncii în turnătorie — se mișcă lent, aducînd în fața oalei mobile, plină cu oțel, fiecare din formele în care urmează să se toarne.

Cînd l-am rugat să ne povestească despre prietenii săi sovietici, Gheorghe Petrache, unul dintre oamenii care au pus bazele turnătoriei de oțel a uzinelor „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin, unul dintre cei care au lucrat în mod direct cu tehnicienii sovietici și care i-au vizitat pe constructorii de tractoare sovietici, și-a dat șapca puțin pe ceafă, ca și cînd s-ar fi găsit în fața unui lucru complicat. S-a uitat la ceas, a lăsat terminarea turnării în seama inginerului Kovaciovici, s-a scuzat că, deocamdată mai are puțină treabă. A făcut apoi un drum la laboratorul turnătoriei, unde de dimineață se încercase un nou liant (mai ieftin) și încă unul pînă la atelierul mecanic al sectorului unde trebuiau să fie gata niște piese. Cînd s-a întors a început să povestească.

— La noi în uzină, aspecte ale colaborării, ale prieteniei noastre cu oamenii sovietici, veți găsi în oricare, da, da în oricare domeniu de activitate. Cercetați de pildă principiile de organizare ale uzinei și le veți găsi izvorul în experiența uzinelor de tractoare din Uniunea Sovietică. Cercetați tehnologia de fabricare a tractorului românesc și veți afla soluții inspirate, sugerate de practica constructorilor de tractoare din Uniunea Sovietică. Cercetați configurația utilajului uzinelor noastre și veți afla între mașinile de mare randament — mașini automate și semiautomate — mașini ce poartă marca unor vestite uzine din Uniunea Sovietică. Cercetați evoluția tractorului românesc de la primul I.A.R.-22 cu care am defilat plini de mîndrie la 1 Mai 1947 de parcă atunci am fi descoperit pămîntul, și pînă la tractorul U.T.O.S.-27 și veți găsi, și aici, sprijinul, colaborarea cu tehnicienii sovietici. De la primul I.A.R.-22 și pînă astăzi, în numai 12 ani, colectivul nostru a realizat nouă tipuri de tractoare. Duceți-vă la sectorul constructorului șef și cereți amănunte asupra proiectelor de viitor în legătură cu perfecționarea tractoarelor noastre și veți afla idei, concluzii, formulate cu prilejul vizitei unor tehnicieni ai noștri la uzinele de tractoare din Minsk, la Institutul de cercetări pentru tractoare din Moscova.

Dar poate că toate astea le știți și desigur nu ca să vi le repet ați venit la mine. Despre prietenii mei aș putea foarte bine să vă spun: tovarășul Ruta era așa, spunea așa, proceda așa; sau: tovarășul Popoviciov lucra așa, ne învăța așa; ca să înțelegeți ce a însemnat pentru noi conlucrarea directă cu ei, am să mă refer numai la mine. Eu am fost în trecut un simplu muncitor. Lucrez în turnătorie de 36 de ani. În trecut eram un muncitor priceput, îmi iubeam meseria pentru că ea era mijlocul care-mi dădea posibilitatea să mănînc cinstit o pîine. Eram destul de limitat, cu un orizont îngust. Azi sînt cu totul altceva. Sînt maistru principal într-un sector greu ca turnătoria de oțel a uzinelor noastre. Am în mînă atîtea probleme încît uneori mă și mir cînd văd unde a ajuns Gheorghe Petrache de odinioară. Am deprins un meșteșug greu, acela

Elisabeta PETREANU

• (Continuare în pag. 2-a)

În acest număr:

MUZEUL RUS DIN LENINGRAD

◆

FITOTRONUL SOVIETIC

◆

E o plăcere să fii și gospodină

◆

MODA: Toamna 1959

◆

TREI ANTRENORI FEDERALI ne vorbesc despre sportul sovietic

O COLABORARE DE TIP NOU

colaborarea tehnico-științifică româno-sovietică

Articol special pentru „Magazin" de prof. A. Planovski

Niciodată încă lagărul socialismului din care face parte a treia parte din populația globului, nu a fost atît de puternic și de trainic ca în prezent. La baza unității și coeziunii țărilor socialiste se găsesc mărețele principii ale internaționalismului proletar.

Unul din exemplele grăitoare de colaborare reciprocă frățească dintre statele socialiste îl constituie colaborarea tehnico-științifică dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Română. Schimbul de realizări științifice și tehnico-organizatorice în domeniul producției, înfăptuit în cadrul acestei colaborări, permite atît României cît și Uniunii Sovietice o mai bună folosire a bogățiilor naturale.

Comisia mixtă sovieto-română de colaborare tehnico-științifică, constituită pe bază de paritate, a adoptat în perioada 1950-1959 un număr de 1820 de hotăriri. Fiecare dintre acestea prevedea transmiterea de documentație tehnică sau trimiterea de specialiști în vederea schimbului de experiență, pentru cunoașterea realizărilor tehnico-științifice, schimbul reciproc de modele de produse industriale și agricole. Din numărul total de angajamente asumate, 1188 de angajamente se refereau la satisfacerea cererii părții românești.

În conformitate cu aceste hotăriri, Uniunea Sovietică a transmis Republicii Populare Române aproximativ 1000 de documentații tehnico-științifice, pentru construcții capitale, pentru producția de mașini și utilaje, pentru organizarea proceselor tehnologice etc. Din volumul total al acestei documentații, cea mai mare parte revine industriei grele și mai ales celei petrolifere, industriei chimice, metalurgice, energetice și construcțiilor de mașini. Întreaga documentație pusă la dispoziția României reflectă cele mai noi realizări ale științei și tehnicii din U.R.S.S. Totodată, în cadrul colaborării tehnico-științifice, în U.R.S.S. au venit pentru a studia experiența înaintată și realizările tehnico-științifice sovietice un număr de 1050 de specialiști din România. La cererea României, 215 specialiști sovietici au fost trimiși în țara prietenă pentru acordarea de ajutor tehnic la fața locului.

Noi tipuri de produse

Pe baza documentației tehnice sovietice, în România a fost organizată, pentru prima oară, producția în serie a unor tipuri de produse industriale importante pentru economia națională

• (Continuare în pag. 2-a)

Ancheta noastră despre

ARTA SOVIETICĂ

Inițial am vrut să organizăm o „masă rotundă", la care să discutăm cu toți cei prezenți în această pagină despre arta și literatura sovietică. Dar eram în ajunul lui 7 Noiembrie — repetiții, premiere, concerte, festivaluri literare — toate acestea sînt piedici mai mult decît serioase, atunci cînd e vorba să aduni șase oameni ocupați, în jurul uneia și aceleiași mese. Ne-am resemnat deci și am pornit să facem o anchetă pe aceiași problemă, la care ne-au răspuns acad. I. JALEA, artist al poporului din R.P.R., IRINEL LICIU, artistă emerită, primă-balerină a Teatrului de Operă și Balet, poeta NINA CASSIAN, RADU BELIGAN, artist emerit, dirijorul MIRCEA BASARAB și regizorul de film ION POPESCU-GOPO, artist emerit.

Măestria artistică slujește un fond realist

Maestrul I. JALEA, în ciuda timpului drămuit cu multă grijă, a găsit cîteva clipe pentru a răspunde întrebărilor noastre.

— Arta plastică sovietică, călită în focul revoluției, al războiului civil și

al eroicilor ani de construcție socialistă, pune în centrul preocupărilor ei omul cu viața lui, cu aspirațiile sale, cu luptele și victoriile sale. De aici, caracterul optimist, viguros, varietatea tematică a artei plastice sovietice, exemplul pe care ea îl oferă artiștilor plastici din celelalte țări socialiste. O expresie concludentă a forței acestei arte, caracterizată printr-o puternică capacitate de emoționare, a constituit-o recenta expoziție de artă plastică a țărilor socialiste, deschisă la Moscova. Pavilionul Uniunii Sovietice, în care erau expuse printre altele tablourile maeștrilor Gherasimov, Jogansohn, sculpturile lui Manizer, Tomski, Vucetici, gravurile lui Favorski, a demonstrat o înaltă perfecțiune artistică, o exprimare realistă, apropiată sensibilității și înțelegerii omului sovietic de azi, constructor al comunismului.

— Cum s-au manifestat relațiile dintre artiștii sovietici și romîni de-a lungul acestor ani?

— Relațiile culturale dintre țara noastră și Uniunea Sovietică au cuprins în sfera lor și uniunile de creație ale artiștilor plastici. A fost desfășurat un larg schimb de informații, vizite reciproce de artiști plastici și, ceea ce este important, un schimb de expoziții. Publicul nostru a vizionat o expoziție a artiștilor plastici bielorusi iar de curînd s-a deschis expoziția personală a academicianului Gherasimov. De asemenea, artiștii noștri plastici au expus în Uniunea Sovietică. Numele lui Baba, Ciucurencu, Irimescu, Perahim și altele sînt cunoscute în Uniunea Sovietică. Însăși prezența noastră la expoziția de la Moscova a însemnat un prețios schimb de experiență cu artiștii plastici din țările socialiste și, în special, cu cei sovietici.

Baletul românesc și maeștrii sovietici

— Să vorbesc despre baletul sovietic? s-a arătat copleșită de greutatea întrebării, Irinel Liciu. Ce-aș putea să spun, mai ales pe scurt așa cum îmi cereți? Cu ce aș putea să încep? Poate cu însăși istoria baletului din țara noastră...

O pauză. Se adună gîndurile, se ordonează impresiile.

— Teatrul nostru de Operă și Balet a pus în scenă „Lacul lebedelor" și pregătește acum „Romeo și Julietta" de Prokofiev. Amîndouă baletele impun un ansamblu bine pregătit, omogen, de o valoare artistică înaltă. Avem noi asemenea forțe? Dacă întrebarea asta mi s-ar fi pus în urmă cu ani, răspunsul ar fi fost, hotărît — negativ. Școala noastră de coregrafie e tînără, e foarte tînără și dacă azi își poate propune asemenea obiective de amploare, asta se datorește numai și numai ajutorului primit din partea balerinilor sovietici. Fiecare spectacol de balet de sine stătător montat pe scena Teatrului nostru, e legat de ajutorul și îndrumarea primită din partea maeștrilor artei coregrafice sovietice. Baletul „Floarea roșie" de Glier a fost montat de Kurilov, „Călărețul de Aramă" a fost montat de Smirnov. Soția lui Smirnov, balerină la Moscova, a predat tot timpul cît a fost oaspete al țării noastre,

• (Continuare în pag. 4-a)

ZBORUL OMULUI ÎN COSMOS

Racheta zboară tot mai sus

Racheta visurilor noastre
Țîșni spre depărtate zări.
Fringînd întinderea și timpul,
Spre Lună am deschis cărări.

Cîndva visau bătrînii noștri
Pe glob să vad-un marțian.
Ci azi noi înșine prin spații
Tălem al cerului ocean.

E mîndru omul sovietic,
Muncind sub zările-i senine...
Prin luptă-și smulse fericirea,
Și viitoru-i aparține!

D. DMITERKO
În românește de I. SAFIR

Cu zborul stației automate interplanetare, știința și tehnica sovietică au atins culmi de precizie și siguranță de funcționare.

Reușita excelentă a unei serii de instalații de pe bordul stației cosmice reprezintă o bază fermă pentru reușita unor viitoare realizări cosmice de amploare și mai mare.

Astfel au fost rezolvate în mod definitiv patru probleme esențiale ale tehnicii cosmonautice: radiocomunicațiile, protecția împotriva radiațiilor, orientarea în spațiu și reglajul termic.

Radiocomunicațiile

Reușita extraordinară a transmisiei fotografiei Lunei a arătat că în condițiile realizate de tehnica modernă este posibilă o legătură bilaterală între Pămînt și o navă cosmică pe cel puțin jumătate de milion de kilometri distanță, folosindu-se pe bordul navei o aparatură radio a cărei putere nu întrece cîțiva wați. Înalta calitate a legăturii radio, care, pentru a transmite fotografii cuprinzînd o întreagă gamă de nuanțe, a trebuit să manipuleze milioane de semnale, asigură viitoare succese și mai îndrăznețe.

Protecția împotriva radiațiilor

reprezintă un element hotărîtor pentru reușita călătoriilor navelor cosmice cu om la bord. Descoperirile făcute cu ajutorul rachetelor cosmice sovietice au

Ing. Dan STAMATE

• (Continuare în pag. 5-a)

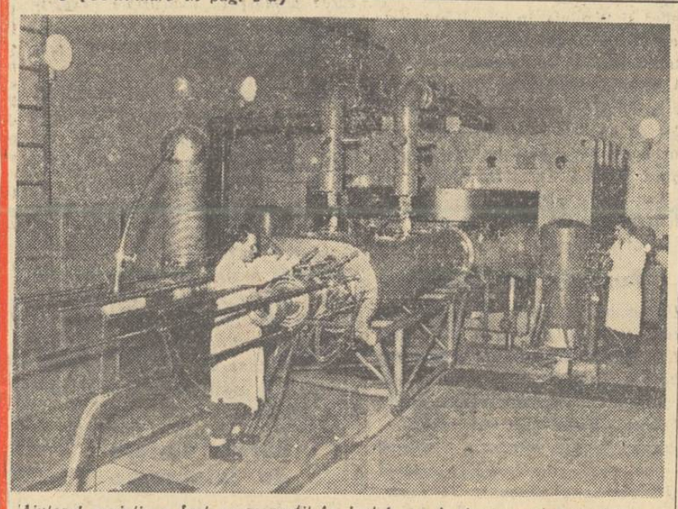

Ajutorul sovietic a fost neprecupețit în instalarea, în țara noastră, a ciclotronului atomic. În clișeu: *inginerul M. Mihai și tehnicianul E. Osvath fac ultimele verificări înainte de intrarea în funcțiune a ciclotronului.*

Prieteni

(Urmare din pag. 1)

de a şti cum să lucrezi cu oamenii, cum să ajungi la sufletul lor şi cum să-i ajuţi, ceea ce nu-i de loc simplu. Ce să vă mai spun? Că Gheorghe Petrache merge în străinătate. Că-i obişnuit cu asta. Am fost în Uniunea Sovietică, în Cehoslovacia. Iar atunci cînd e solicitat de ziarişti, cu excepţia (aici maistrul rîde şugubăţ) cînd trebuie să vorbească despre el, nu se miră şi nu se încurcă.

— Dar...

— Nu, nu m-aţi înţeles. Să nu credeţi că ceea ce v-am spus mai înainte am spus ca să mă laud. Nu, sînt astăzi, aşa cum am încercat să vă sugerez—nu ştiu dacă am reuşit—un om care se ştie important, necesar în mecanismul întregii uzine, un om care-şi cunoaşte valoarea şi care se simte foarte mîndru că s-au întîmplat toate astea cu el. Să spun că toate astea le-am căpătat datorită prietenilor mei? Vedeţi, lucrurile astea nu se pot diseca. Am să vă spun doar atît că, trăind, lucrînd împreună, oamenii se influenţează reciproc. Fiecare vrea şi ia de la celălalt, ceea ce-i lipseşte. Cred că aşa s-a întîmplat şi cu mine. Mi se pare că ceea ce puteam să vă spun despre prietenii mei v-am spus.

Elisabeta PETREANU

Antarctida se încălzeşte

Antarctida, unde se găseşte polul absolut al frigului de pe globul nostru, cu o temperatură medie anuală de —57 grade, primeşte cu toate acestea cea mai mare cantitate de căldură solară de pe pămînt. La această interesantă concluzie au ajuns recent, geofizicienii sovietici pe baza cercetărilor efectuate în cursul celor trei expediţii antarctice.

In timpul verii, regiunile continentale ale Antarctidei primesc 30.000 calorii de căldură solară pe centimetru pătrat, ceea ce echivalează cu 10—15 la sută mai mult ca pe ecuator şi odată şi jumătate cantitatea respectivă din Arctica.

Deasupra ţinuturilor continentale ale Antarctidei nu există nori, ceea ce face ca energia solară să ajungă neîntrerupt în tot timpul zilei polare pe pămînt. Cercetătorii sovietici au constatat o tendinţă de încălzire a climei antarctice, cu toate că suprafaţa Antarctidei pierde încontinuu prin radiaţie şi reflexie căldură. Aceasta se recuperează însă prin năvălirea unor mase de aer cald din păturile superioare ale atmosferei. Aceste mase de aer cald aduc cu ele şi umiditate, care se transformă în momentul coborîrii lor spre suprafaţa continentului alb în zăpadă, avînd ca rezultat o continuă extindere a păturii de gheaţă.

In regiunea staţiunii ştiinţifice Pionierskaia, stratul de zăpadă a crescut în decursul unui an pînă la 30 de cm., ceea ce arată că Antarctida creşte în chip neîntrerupt.

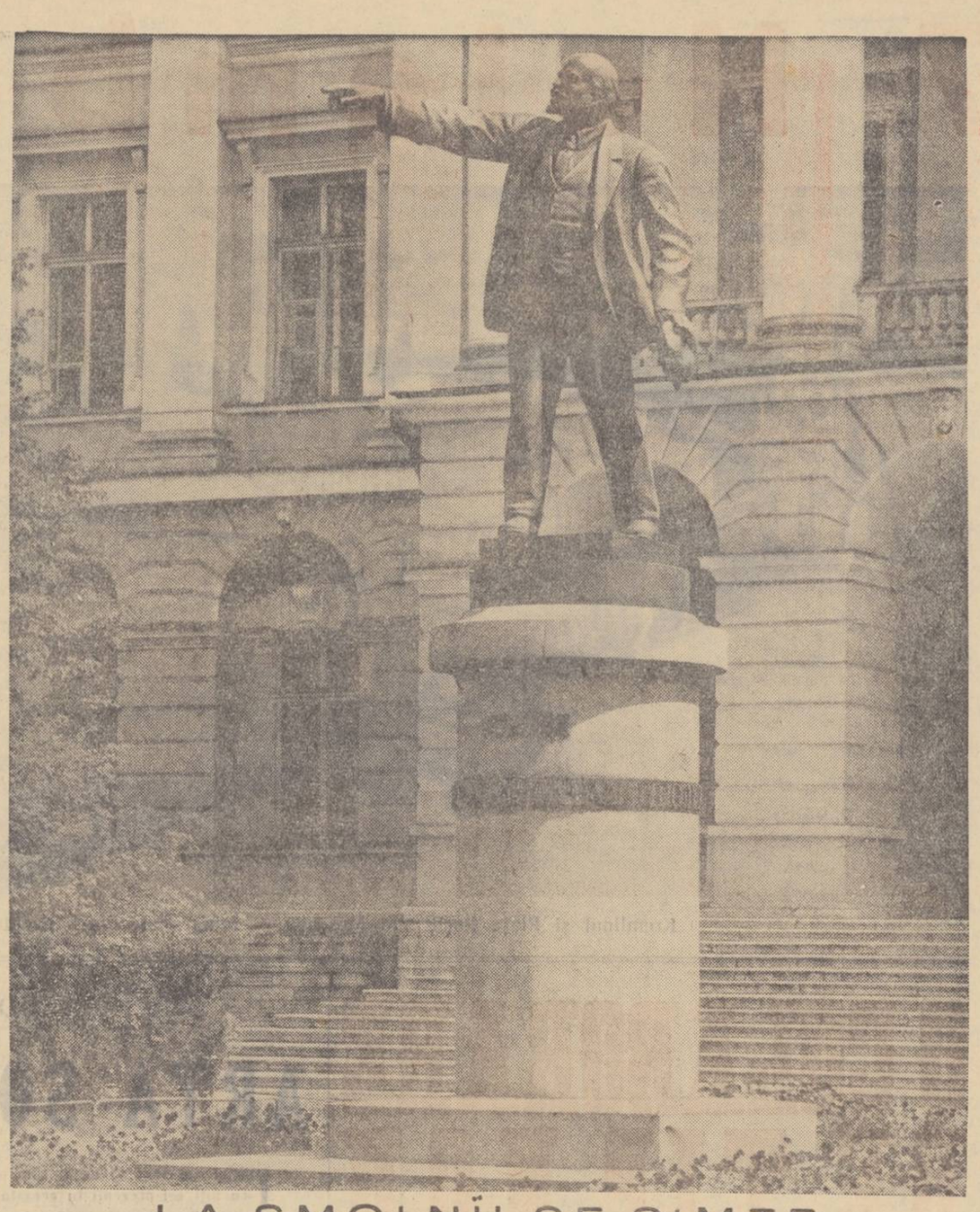

LA SMOLNÎI SE SIMTE

Geniul lui Lenin

La Smolnii, e linişte. Vizitatorii vorbesc încet, în şoaptă. Un fel de vrajă te opreşte parcă să calci apăsat, să ridici glasul. Cuvintele ţi se opresc, strivite, între buze. Nici nu le nimereşti. Aici, istoria glăsuieşte. Istoria unor vremuri nu de mult trecute. Din caierul anilor, se toarce încet povestea zilelor furtunoase ale lui octombrie 1917...

E linişte, astăzi, la Smolnii...

Dar n-a fost totdeauna aşa...

★

Prin ceaţa serii, doi oameni străbat grăbiţi străzile Petrogradului. Unul pare bolnav. Tare bolnav. Are faţa bandajată şi se sprijină de tovarăşul său. Nu vorbesc. Nu întreabă pe nimeni. Drumul li-i cunoscut. La poarta Institutului de fete de la Smolnii s-au oprit. O clipă doar. Apoi sentinela i-a lăsat să intre. Erau aşteptaţi.

Cînd au pătruns în sala cea mare, toate privirile s-au îndreptat spre ei. Încet, rănitul şi-a scos bandajul. Apoi, chica bogată ce-i împodobea capul zburătăci şi apăru... Lenin. Bucurie. Mare bucurie. De nedescris. Venise Lenin. Sufletul revoluţiei. Conducătorul.

. . . . . .

Prima grijă a lui Ilici a fost să treacă de îndată la traducerea în fapt a directivelor pe care el însuşi, cu cîteva ore mai înainte, le trimisese Comitetului Central: „Guvernul trebuie să fie arestat, cu orice preţ, astă seară, astă noapte... In nici un caz şi cu nici un chip puterea să nu fie lăsată în mîinile lui Kerenski şi comp. pînă în ziua de 25..."

Asta era în noaptea de 24 octombrie 1917.

. . . . . .

A doua zi, la şedinţa extraordinară a sovietului din Petrograd, Lenin anunţa: „...Revoluţia muncitorilor şi ţăranilor, a cărei necesitate au arătat-o necontenit bolşevicii, s-a înfăptuit... De azi înainte începe o epocă nouă în istoria Rusiei, şi această a treia revoluţie rusă trebuie să ducă, în cele din urmă, la victoria socialismului".

★

Au trecut ani mulţi de atunci. Patruzeci şi doi au trecut. Ani grei, ani de luptă şi de muncă, ani bogaţi în roade. Iată-ne acum — turişti romîni — în sala cea mare a palatului Smolnii. Colo-i tribuna de unde, la al doilea Congres al Sovietelor, s-a citit apelul redactat de Lenin, apel care anunţa oamenilor muncii preluarea puterii de către Soviete. De la această tribună, în aceeaşi zi, Lenin a dat citire Decretului asupra păcii şi Decretului asupra pămîntului, primele decrete ale Puterii Sovietice.

. . . . . .

Pe coridorul lung, plin de linişte, păşim uşor, fără sgomot. Atît e de plină această clădire de suflul lui Lenin, încît, din moment în moment, aşteptăm parcă să se deschidă o uşă, s-apară, să ne-ntîlnim cu el, aşa cum s-a întîlnit acel soldat sosit de pe front anume pentru asta, aşa cum se mai vede şi astăzi în piesa „Omul cu arma".

★

Iată-ne în camera unde Lenin a locuit pînă la 10 martie 1918, cînd capitala Tării Sovietice a fost mutată la Moscova. O cameră mică, simplă. Două paturi de fier. Simple şi ele ca însăşi viaţa acestui mare om. Tot s-a păstrat. Aşa cum era pe timpul cînd Ilici locuia aici. Pe tot ce se află în această cameră, a pus mîna Lenin. La măsuţa asta, pe care se află o lampă de noapte demodată, multe ceasuri de veghe a petrecut Lenin! De multe ori şi-a sprijinit, de marginea ei, capul greu de gînduri.

Camera lui Lenin... Toate aici sînt ale lui. Numai el nu-i. Ba, nu. Astăzi Lenin e mai viu ca oricînd. El trăieşte în inimile oamenilor sovietici. Învăţătura lui e călăuză milioanelor de oameni ai muncii din lumea întreagă. Lenin e nemuritor, căci nemuritoare-i este învăţătura.

E. BEJENARU

Enciclopedia magazin

VECHI LEGATURI ROMÎNO-RUSE ÎN DOMENIUL TEATRULUI

Luna prieteniei romîno-sovietice, ajunsă tradiţională, dar şi turneul teatrului „Mossoviet", adevărat eveniment pentru viaţa noastră culturală şi artistică, ne-au dat prilejul să amintim despre unele vechi legături romîno-ruse în domeniul teatrului. Să pomenim doar, pentru că tema atît de interesantă ar merita să fie aprofundată. Legăturile şi influenţele acestea s-au exercitat în mod direct, dar unele şi prin intermediar accidental.

Incepînd cu cele mai vechi forme de teatru din ţara noastră — teatrul popular laic şi religios — influenţa rusă este dovedită îndeosebi în ceea ce priveşte jocul păpuşilor, unde personajele „dracul", „jandarmul", „popa" — ţinte ale satirei populare — au fost mai întîi personaje ale „Vertiepului slav.

La Kiev, primii actori ai scenei naţionale au fost elevii seminarului teologic creat în 1859 de către mitropolitul de origine romînă Petru Movilă.

O trupă de teatru rusă a dat o serie de spectacole în 1820, jucînd, între altele, în Bucureşti, în ziua de 26 septembrie, „Şcoala nevestelor" de Molière.

Savantul profesor Pompiliu Eliade, într-o vreme director al Teatrului Naţional din Bucureşti şi unul dintre reformatorii teatrului nostru, arăta că, prin mijlocirea trupei ruse, romînii au avut pentru prima oară prilejul să-şi dea seama ce înseamnă o adevărată trupă de teatru, actori adevăraţi şi o montare adecuată textului dramatic.

Influenţa teatrului rus asupra teatrului romînesc s-a exercitat şi în ceea ce priveşte repertoriul începuturilor de teatru romînesc. Aşa, de pildă, „trecerea" de care se bucură Metastasia, dramaturgul italian, în repertoriul teatrului rus, a contribuit desigur şi la traducerea lui timpurie în romîneşte. In afara traducerii lui Iordache Slătineanu, din 1797, a lui „Ahileps la Sarchiza", găsim traduceri din Metastasia încă din 1783.

Şi îndrăgirea lui Voltaire de către primii traducători romîni se datoreşte, credem, cultivării intense a operei dramatice a filozofului de la Fernay de către teatrul rus,

Unul dintre cei mai reprezentaţi autori dramatici în Rusia, la începutul secolului al XIX-lea, a fost August Kotzebue, adoptat multă vreme de către repertoriul teatrului romînesc.

Nu este lipsit de însemnătate faptul că o bună parte dintre actorii cu reputaţie europeană s-au oprit în capitalele celor două Principate Romîne, în drumul lor spre Rusia — aceasta în special pe vreme de iarnă, cînd se impuneau asemenea „halte". O bună parte dintre aceşti actori au constituit modele pentru de abia născutul teatru romînesc.

In al optulea deceniu al secolului trecut s-a înmulţit numărul traducerilor din dramaturgia rusă. In februarie 1874 s-a reprezentat, de către trupa condusă de Mihail Pascaly, „Revizorul general", aşteptare de Petre Grădişteanu după N. V. Gogol şi Prosper Merimée. Dar adevăratul „Revizor" s a reprezentat abia în 1909, pe scena Teatrului Naţional în vremea directoratului lui Pompiliu Eliade, în regia lui Paul Gusty. Pentru documentare, în vederea realizării unui spectacol cît mai veridic, Paul Gusty a cerut sprijinul Direcţiei Teatrelor din Petrograd. Acest sprijin n-a întîrziat: au fost primite o serie de fotografii, precum şi un material documentar folosit în special de către Petre Liciu, primul interpret al lui Hlestakov.

Desigur că ar fi interesant de studiat necontestata influenţă a lui Ponvizin asupra începuturilor de dramaturgie ale lui Vasile Alecsandri, precum şi influenţa lui Gogol asupra lui I. L. Caragiale.

Fără să intrăm în amănunte, consemnăm că filonul realist în teatrul romînesc s-a dezvoltat şi mulţumită influenţei teatrului rus, în special a spectacolelor văzute la Berlin de către unii dintre marii noştri regizori, în frunte cu Paul Gusty şi Soare Z. Soare, care, în puţinele „însemnări" rămase de la el, vorbesc cu entuziasm despre spectacolele Teatrului de Artă din Moscova.

Ioan MASSOFF

Stiluri în artă: barocul

In secolul XVII, în Italia, stilul sobru, corect, bazat pe studiul armoniei naturii, ce caracteriza arta Renaşterii, cedează treptat locul unui nou tip de artă, de un aspect sărbătoresc, înfiorit, mărturisind un exces de fantezie în compoziţia arhitectonică şi decoraţie exterioară. Noile clădiri monumentale — palatele şi bisericile, vilele, logiile — se caracterizează printr-un mare belşug ornamental: statui decorative, basoreliefuri, cornişe cu ghirlande, desene geometrice şi florale stilizate, frontoane triunghiulare şi curbe, chenare lucrate cu fineţe în piatră pentru ferestre, pilaştri, nişe, coloane şi colonete, acopereau faţadele acestor clădiri, dîndu-le un aspect de o plasticitate excesivă. In interior — rinsouri, cadre, medalioane, statul suspendate, basorelieful, coloane cu capitele prelungite de impasturi şi curbe, încadrau uriaşe picturi murale de genul apoteozelor. Stilul acestei arte, care îmbina arhitectura, pictura, sculptura, meşteşugul amenajării parcurilor şi grădinilor — dezvoltate pînă la solemnitatea emfatică, a fost numit BAROC. Noţiunea derivă poate de la cuvîntul spaniol barneco, care denumea o formă neregulată de perlă. In secolul XVI acest cuvînt se mai folosea în circulaţia curentă şi în sens de fals, mincinos. Care este explicaţia apariţiei acestui stil de artă, caracterizat prin patos exterior, artificialitate şi stilizare?

Arta barocului trebuie pusă în primul rînd în legătură cu întărirea monarhiilor absolute şi cu politica acestora. Monarhii absolutişti aveau nevoie de construcţii uriaşe, de un fast şi o solemnitate exterioară care să impună maselor şi să consemneze forţa monarhiei. De asemenea, arta barocă a fost promovată de biserica catolică, care suferise mari înfrîngeri politice datorită extinderii reformei şi a apariţiei monarhiilor absolute în faţa tendinţelor dominatoare ale papilor. Pentru a-şi reface autoritatea, papalitatea şi ordinul iezuiţilor, promovau o arhitectură fastuoasă, fantezistă, care să înconjoare biserica cu strălucire şi măreţie, să inspire tăriştii dovedeau mari însuşiri de măiestrie în modelarea acestor statui. In Italia cel mai reprezentativ sculptor al acestei epoci este Bernini care a lucrat la decorarea sculpturală a Sf. Petru din Roma, dar care a fost şi un remarcabil portretist.

Picturile murale preamăreau eroii şi sfinţii bisericii, prezentaţi într-un cadru decorativ alegoric, pompos. In Italia cei mai mari pictori de interior Paza, Pietro da Cartona, Baroccio, L. Giordano. Barocul a avut o serie de trăsături originale în celelalte ţări ale Europei. In Spania, stilul baroc a găsit teren numai în arhitectură şi parţial în sculptură. Pictura se află sub influenţa realismului popular (Velazquez). In Flandra, unde creau un Rubens şi Van Dyck, influenţa realismului popular era mai puternică decît tendinţele barocului. In Germania barocul, foarte răspîndit, n-a putut da totuşi mari ansambluri arhitectonice ca în Franţa, unde influenţa barocului italian s-a ciocnit de tendinţe originale clasicist-realiste. Elementele barocului sînt însă clar asimilate în decoraţia interioarelor din palatul de la Versailles, în picturile decorative ale lui Vouet şi Lebrun. In arhitectura engleză barocul n-a putut învinge formele clasice.

Un loc aparte îl ocupă barocul rus, conturat cu claritate la începutul secolului XVIII şi care reflecta ideologia monarhiei absolutiste ruse. Barocul rus are trăsături profund originale, care decurg din pregnanţa unor trăsături specifice naţionale, ca şi din legătura artei acelei epoci cu reformele progresiste ale lui Petru I. Arta de manifestare a acestei noi arte a fost cu deosebire construcţia noului şi măreţului oraş Petersburg — capitala lui Petru I — catedrala Petropavlovsk — opera lui Trezini, Amiralitatea — operă a lui Korobov, Palatul de la Peterhof — opera lui Lebland, Palatul de Iarnă, Palatul din Ţarskoe Selo — operele lui Pastnelli sînt modele ale originalităţii arhitecturii ruse din această epocă.

Maxim COSMA

Leningrad. — Vedere din Piaţa Palatului.

Alexei Batalov în „Cazul Rumianţev"

Un actor din cei mai iubiţi

Alexei Batalov

Batalov este astăzi unul din cei mai iubiţi actori de film din Uniunea Sovietică. Tînărul cu trăsături frumoase, cu zîmbetul uşor şugubăţ, cu faţa care oglindeşte o deosebită puritate sufletească, îndrăzneală, inteligenţă, a devenit oarecum simbolic, a prin faptul că persoana sa se asociaza totdeauna în mintea spectatorului cu imaginea generalizată a tînărului sovietic.

Avea doar cincisprezece ani cînd a apărut pentru prima oară în faţa aparatului de filmat. In 1944, pe platourile sovietice se realiza filmul, devenit bine cunoscut, despre tînăra partizană Zoia Kosmodemianskaia. In film apărea un grup de elevi, colegii de clasă ai Zoiei. Unul dintre ei era interpretat de Alexei Batalov. Numele lui nu a apărut desigur pe genericul filmului şi nici aceasta eternera aparitie pe ecran nu l-a făcut să devină un pasionat al cinematografului. Visul lui era altul: Batalov era fiul unei familii de actori de teatru, mama sa, tatăl său, unchiul său, (cunoscutul Nikolai Batalov) erau apreciaţi actori de teatru şi Alexei Batalov dorea să se dedice aceleiaşi cariere. Pentru aceasta urmă cursurile studioului Teatrului de Artă din Moscova şi, după terminarea lor, jucă în cîteva roluri pe scenă. Tînărul actor nu deveni celebru în urma apariţiei sale pe scenă.

Zece ani după primul său contact cu studioul cinematografic, el fu invitat de regizorul Iosif Heifit pentru a interpreta rolul principal din „Neamul Jurbinilor". Astfel începea strălucitoarea carieră cinematografică a lui Alexei Batalov.

Este interesant de notat, în această ordine de idei, similitudinea dintre drumul lui Alexei şi cel al unchiului său. Nikolai Batalov, actor al Teatrului de Artă din Moscova, care a jucat mult pe scenă în anii 20. Dar nu această activitate scenică l-a făcut celebru. El a devenit foarte popular în urma rolului lui Pavel Vlasov pe care l-a interpretat în filmul „Mama", realizat de Vsevolod Pudovkin. Iar acum, Alexei părăsea scena pentru a deveni şi el popular datorită ecranului.

Alexei Batalov a devenit cunoscut ca interpret principal într-o serie de filme. „Cazul Rumianţev" a confirmat talentul tînărului actor. Treizeci de ani după realizarea filmului „Mama" de Pudovkin, regizorul sovietic Mark Donskoi a realizat o nouă versiune cinematografică a romanului lui Gorki şi de astă dată interpretul rolului principal al lui Pavel Vlasov este nepotul primului interpret, Alexei Batalov. Succesul este deplin şi devine de rezonanţă mondială datorită filmului „Zboară cocorii", în care Batalov joacă rolul lui Boris. Urmează alte filme şi jocul fin, plin de inteligenţă şi de vervă al actorului, îi aduce succes după succes. Dragostea publicului sovietic se adresează atît actorului foarte înzestrat cît şi tipului de om pe care îl interpretează îndeobşte, acela al tînărului sovietic ale cărui valori morale izbuteşte totdeauna să le scoată în evidenţă.

Acum Batalov s-a decis să-şi încerce puterile şi ca realizator al unei transpuneri cinematografice după „Mantaua" lui Gogol. Ideea ecranizării acestei povestiri satirice nu este nouă. Au încercat-o de mult regizorii sovietici Kozinţev şi Trauberg, a făcut-o apoi regizorul italian Alberto Lattuada. Cu atît mai temerară este încercarea lui Batalov. Ştirile care ne sosesc din studiourile sovietice vestesc o importantă reuşită. Iată pentru ce filmul lui Batalov este aşteptat cu nerăbdare şi în ţara noastră.

Ion BARNA

O colaborare de tip nou—

colaborarea tehnico-ştiinţifică romîno-sovietică

(Urmare din pag. 1-a)

a fiecărei ţări, cum ar fi tractoare, autocamioane, utilaj petrolifer, maşini de aşchiere, motoare electrice, combine cerealiere şi pentru recoltarea porumbului.

In prezent, industria construcţiei de maşini-unelte din Romînia, creată în anii regimului de democraţie populară, satisface în întregime nevoile ţării în maşini-unelte, cum ar fi strunguri, freze, maşini de aşchiat etc. iar o parte din aceste produse sînt destinate şi exportului. Insuşindu-şi producţia de utilaj petrolifer modern, R.P.R. a devenit o ţară exportatoare de utilaj de acest fel.

O mare importanţă pentru dezvoltarea cu succes a economiei naţionale a Romîniei a avut de asemenea cunoaşterea de către specialiştii romîni a realizărilor tehnico-ştiinţifice din U.R.S.S. Aşa, de pildă, vizitarea de către prietenii romîni a şantierelor navale sovietice şi însuşirea de către aceştia a experienţei de producţie de pe aceste şantiere, a permis specialiştilor romîni să introducă la şantierele navale din Galaţi şi Oltenita o serie de măsuri tehnico-organizatorice care au contribuit la sporirea simţitoare a producţiei globale, obţinîndu-se totodată o economie anuală de aproape 2 milioane lei. Cunoaşterea experienţei sovietice în producţia întrerupătoarelor electrice din ceramică şi introducerea acestei experienţe în întreprinderile de specialitate din Romînia, a permis tovarăşilor romîni reducerea cu 30 la sută a timpului de fabricaţie şi realizarea unei economii anuale în valoare de aproximativ 1 milion de lei.

Experienţa sovietică de recuperare din zgură a metalelor neferoase a dat posibilitatea proiectării unei instalaţii analoage în Romînia.

Un ajutor tehnic important a fost acordat şi de către specialiştii sovietici. După cum a arătat reprezentantul romîn al Comisiei sovieto-romîne, vorbind la cea de a 10-a sesiune a comisiei despre rezultatele colaborării tehnico-ştiinţifice dintre Uniunea Sovietică şi Romînia, în ultimii ani este greu de găsit un domeniu de activitate, în care să nu se fi simţit ajutorul sovietic. Siderurgia, industria minieră, industria ţiteiului şi a construcţiilor de maşini, a bunurilor de consum, agricultura, au folosit pe larg ajutorul U.R.S.S. De acest ajutor nu au fost lipsite nici alte domenii de activitate, cum ar fi construcţiile, învăţămîntul, cultura.

Romînia ne ajută

Un important ajutor pe linia colaborării tehnico-ştiinţifice a fost acordat şi Uniunii Sovietice. In ultimii ani, bunăoară, Ţara Sovietică a primit din Romînia o documentaţie tehnică pentru obţinerea acetilenei din gaz metan.

Precum se ştie, producţia acetilenei din gaz metan are o mare importanţă pentru economia naţională. In raportul său la Plenara C.C. al P.C.U.S. din mai 1958, tovarăşul Hruşciov a spus că în Romînia, specialiştii din industria chimică care au început după noi să studieze această problemă, dispunînd de posibilităţi mai mici, au şi rezolvat-o şi ne acordă acum ajutor tehnic, lucru pentru care le sîntem recunoscători.

Nu mai mică este importanţa pe care o reprezintă documentaţia tehnică primită din R.P.R. pentru producţia polietilenei, la presiuni mijlocii. In prezent, în Uniunea Sovietică această documentaţie este folosită la organizarea producţiei industriale experimentale a polietilenei.

Pentru studierea realizărilor tehnico-ştiinţifice şi a experienţei de producţie a tovarăşilor romîni, în R.P.R. au fost trimişi, în perioada 1950-1959, 296 de specialişti sovietici, care au luat cunoştinţă de producţia de piloni din beton armat şi de detergenţi sintetici, de fabricarea acetilenei pe bază de piroliză termo-oxidată, precum şi de o serie de alte realizări romîneşti. Experienţa romînă în exploatarea instalaţiei pentru producţia acetilenei pe bază de piroliză termo-oxidată va permite să se introducă această metodă în marile uzine din U.R.S.S., care urmează a fi construite în cadrul planului septenal.

Forme variate de colaborare

In afară de aceste forme de colaborare, cum ar fi trimiterea respectivă în U.R.S.S. şi R.P.R. de specialişti pentru cunoaşterea realizărilor tehnice, în afară de punerea la dispoziţie a documentaţiei tehnice şi a consultărilor reciproce în anumite probleme, au apărut şi forme noi de colaborare, îndreptate spre coordonarea lucrărilor de cercetare şi proiectare, efectuate în ambele ţări. Una din aceste forme a constituit-o colaborarea între institutele de cercetări ştiinţifice din U.R.S.S. şi din R.P.R. In domeniul forării şi extracţiei de petrol o astfel de colaborare există între Institutul de cercetări ştiinţifice din Azerbaidjan şi Institutul respectiv din Romînia.

Institutul central de cercetări miniere din U.R.S.S. colaborează cu Institutul de cercetări miniere din Romînia la studierea particularităţilor de structură geologică a zăcămintelor polimetalice şi de cupru de pe teritoriul R.P.R. şi U.R.S.S. Academia de construcţie şi de arhitectură din U.R.S.S. şi Institutul de cercetări ştiinţifice pentru construcţii şi materiale de construcţie şi de prelucrarea lemnului din R.P.R. studiază în colaborare o serie de probleme de construcţie: folosirea prefabricatelor de beton armat în construcţii, organizarea şi mecanizarea construcţiilor, precum şi altele. O mare atenţie se acordă colaborării între U.R.S.S. şi R.P.R. în domeniul petrochimiei şi chimiei, fapt favorizat de structura analoagă a materiilor prime şi de perspectivele practic nelimitate pentru dezvoltarea industriei chimice, existente în cele două ţări.

Relaţiile de tip nou stabilite între ţările socialiste — arată tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej — au o putere de atracţie tot mai mare şi întăresc prestigiul de care se bucură în lumea întreagă lagărul nostru socialist. Colaborarea tehnico-ştiinţifică este unul din mijloacele de întărire a unităţii de nezdruncinat a lagărului socialist, o condiţie importantă pentru noi succese în lupta pentru construirea socialismului şi comunismului.

Prof. A. PLANOVSKI

Cum au început oamenii să numere

După cum se ştie, cînd s-au ivit primele relaţii de schimb, oamenii au simţit şi nevoia de a număra şi au numărat. Dar cum? Că doar nu existau cifre pe vremea lor, iar urmaşii mai apropiaţi ai lui Pithecantropus nu aveau la dispoziţie numerele care să-i ajute să-şi împartă în mod egal produsul vînatului sau lemnele proaspăt tăiate dintr-o pădure. Oamenii de ştiinţă au răspuns la această întrebare, folosindu-se de analogie, prin raporturi de asemănare între primitivi şi oamenii triburilor sălbatice care mai trăiesc şi în zilele noastre prin diferite colţuri ale continentelor, departe de lumea civilizată. De pildă, s-au făcut cercetări printre damari (un trib din Africa de sud-est). Din cercetările întreprinse s-a văzut că damarii socoteau pe degete pînă la 5.

Dar să vedem cum fac ei schimbul. Să spunem că omul civilizat cade la învoială cu unul dintre membrii tribului să-i cumpere o oale pe două pachete de tutun (preţ ieftin, ce-i drept, dar aşa s-a făcut cercetarea). Schimbul acesta poate avea loc fără socoteli. Dar dacă se schimbă, în acelaşi timp, de pildă, două oi? Atunci pentru damar se iveşte o mare dificultate. Poţi să-i pui în palmă deodată cele patru pachete? Doamne fereşte! El nu înţelege această socoteală. Atunci omul civilizat îi desface degetele de la mîini şi îi pune pachetele în dreptul fiecărui deget.

Tot prin cercetări s-a mai constatat că eschimoşii din secolul trecut, spre deosebire de damari, deşi erau cu mult mai... inteligenţi, ştiind chiar să numere, nu aveau totuşi denumiri pentru desemnarea unui număr mai mare decît 5. Dar ei nu vinau numai 5 animale, ci cu mult mai multe. Le numărau? Sigur că da. Şi iată cum. Pentru cele 5 vînaturi se foloseau de cele 5 denumiri pe baza unei mîini. Cînd treceau de numărul 5, luau cealaltă mînă, dar nu mai puteau spune 6, ci primul deget al mîinii a doua; în loc de 7, al doilea deget al mîinii a doua. Ajungeau astfel să numere chiar pînă la 20, folosind şi degetele picioarelor. Numărul 20 era o limită la care puteau ajunge.

Credeţi că printre eschimoşi nu se găseau unii mai isteţi la minte? Sigur că erau. Aceştia treceau şi peste 20. Dar în loc de 21, 22 etc. ei spuneau... primul deget al omului, al doilea, al doilea deget al omului al doilea şi aşa mai departe.

Ce ne dovedesc aceste exemple? Că noţiunile numerelor îşi au originea în lucrurile materiale concrete. Ele au fost la început senzoriale, concrete şi numai ulterior, după ce mintea omenească a învăţat să facă abstracţie de conţinutul concret al raporturilor cantitative au ţinut să constituie desemnarea nemijlocită, a unor obiecte oarecare.

Miron LIVIU

Literatura de călătorie

Astăzi, cînd ne întoarcem cu gîndul la începuturile literaturii noastre moderne, nu putem să nu amintim una dintre modalităţile prin care scriitorii noştri progresişti au sprijinit cauza propăşirii poporului. Educarea opiniei publice de la noi în spiritul cuceririlor civilizaţiei, prin confruntarea realităţilor din ţară cu cele cunoscute peste hotare — iată obiectivul memorialisticii de călătorie, obiectiv slujit cu nobilă rîvnă de un Dinicu Golescu, Ion Codru-Drăguşanu, Nicolae Filimon, Dimitrie Bolintineanu sau Teodor Codrescu.

Primul memorialist de călătorie romîn trebuie considerat stolnicul Constantin Cantacuzino (vd. N. Iorga: „Istoria literaturii romîne", I, 1907, p. 88-89) care ne-a lăsat descrierea călătoriei sale, începută în vara anului 1667 la Constantinopol şi continuată, prin Arhipelag, spre Ragusa, pe corabia „Madona del Rosario". Invăţatul munteau a încredinţat caietului său de însemnări şi cîteva note privind călătoria sa pînă la Padova, oraş numit în aceea vreme „Cetatea luminată a umanismului". Stolnicul era un memorialist în accepţia mai limitată a termenului, întrucît notele lui de călătorie cuprind o serie restrînsă de impresii, cu prea puţine referiri la alte întîmplări decît cele în care, subiectiv, el a fost implicat.

Inceputurile memorialisticii noastre au fost oarecum împinse mai departe prin relatările preotului bănăţean Mihail Popovici şi ale lui Vartolomeu Măzăreanu. Le-a urmat în scurtă vreme Barbu Ştirbei. Era şi acesta unul din boierii romîni plecaţi în ţările Apusului. Ceea ce îi reţine atenţia în oraşele prin care trece este doar aspectul exterior, mărimea aşezărilor urbanistice, curăţenia străzilor, podoabele înaltelor clădiri, rînduite în respectul formelor geometrice. Boierul romîn rămîne mut de admiraţie în faţa felului distins, mai subţire, mai rafinat în care se petrece şi se benchetuieşte în inima Europei.

Plecat la Karlsbad în anul 1796 spre a-şi îngriji sănătatea, Barbu Ştirbei (vd. „Un boier oltean la Karlsbad în 1796-1797", Analele Acad. Romîne, XXIX (Istorie) îşi împărtăşeşte diferitelor rude şi cunoscuţi impresiile despre viaţa pe care o duce acolo. Rîndurile lui pomenesc numai despre „domni şi doamne", despre „spaţiri pe la grădina cu muzică", despre baroni, grofi şi cavaleri ce l-au primit în cercul lor, în fine — despre baluri la care scrie că: „am mîncat, am băut, am fost la joc pînă s-a stîrşit".

Preocupările boierului Barbu Ştirbei sînt limitate. Nu-i solicită atenţia nici alcătuirea socială, nici un monument de artă şi nici o anume problemă din cele multe, care frămîntau la acel ceas Europa, ajunsă în pragul unui nou secol. Există în aceste notaţii un fel de răceală şi de indiferenţă absolută faţă de tot ceea ce nu priveşte persoana călătorului. Absenţa oricărei preocupări, de orice natură ar fi ea, în afara celor epicuriene — în sensul minor, sînt caracteristice poziţiei pe care se situează Barbu Ştirbei. Latifundiarul rămîne rece cînd i se arată un han pe unde a trecut Mozart în drum spre Praga, chemat să dirijeze aici opera „Flautul fermecat". Dar vibrează pe toate coardele cînd este servit la o recepţie, între nobili de toate rangurile, după eticheta imperială, iar şampania spumegă efervescentă, curgînd din sticle cu guler aurit în cupele masive de platină. Detaşarea voită de imaginea ţării natale, refuzul brutal de a vedea în călătorie prilejul unei confruntări, au pentru cercetător semnificaţia lor.

Acestei atitudini i se contrapune, în izbitoare şi fericita opoziţie, mărturia emoţionantă a unuia dintre cei mai notorii animatori culturali de la începutul veacului trecut, Constantin Radovici din Goleşti, mai cunoscut sub numele de Dinicu Golescu. Reliefarea în cîteva trăsături a atmosferei social-istorice din epoca aceea va înlesni conturarea personalităţii celui mai tînăr dintre fraţii Goleşti şi a condiţiilor în care a luat naştere opera lui. Este ceea ce vom încerca într-un număr viitor.

H. ZALIS

SPRE CEL MAI ÎNALT NIVEL DE TRAI DIN LUME

Corespondență telefonică specială din Moscova

Cu cîtva timp în urmă, muncitorii și inginerii leningrădeni s-au adresat către colectivele întreprinderilor din întreaga țară cu propunerea de a se realiza prevederile planului septenal în ceea ce privește productivitatea muncii, în cinci ani. Acum, din toate colțurile țării sosesc vești despre aprobarea pe care a găsit-o în mijlocul oamenilor muncii această nouă inițiativă patriotică.

În începutul făcut de leningrădeni, milioane de oameni sovietici văd oglindindu-se gîndurile și dorințele lor. Productivitatea muncii crește neîncetat, dar izvoarele sporirii ei continue sînt inepuizabile. Nu există o singură fabrică, uzină, sau secție de unde inițiativa maselor să nu izvorască săptămînă de săptămînă cu tot mai multă putere.

Oamenilor sovietici le este clar că toate capitolele planului septenal, în ultimă instanță, sînt subordonate ridicării bunei stări materiale și culturale a poporului. Și dezvoltarea industriei socialiste — atît a celei grele, cît și a industriei ușoare și alimentare — și ridicarea rapidă a nivelului agriculturii și programul mecanizării complexe și automatizării producției și dezvoltarea științei și culturii, toate au ca scop crearea condițiilor necesare unei vieți fericite și pline de bucurie pentru oamenii sovietici.

Au fost vremuri cînd poporul sovietic a acceptat conștient o serie de sacrificii în vederea creșterii și dezvoltării producției socialiste. Acum sacrificiile nu mai sînt necesare. Numai „New-York Times", bate apa în piuă pe seama unor presupuse jertfe ale poporului sovietic, necesare, chipurile, îndeplinirii septenalului. Toate aceste sarcini sînt desmințite de fapte. Înfăptuirea prevederilor grandioase ale planului septenal este însoțită de creșterea neîncetată a nivelului de trai al maselor populare. Aceasta este o trăsătură obiectivă a producției socialiste, scopul acesteia fiind asigurarea unei bunăstări depline și generale.

Ce am aflat din carnetul lui Victor Ereomin

Pe ce căi crește în prezent nivelul de trai al oamenilor sovietici?

Vă amintiți că în anii de după război calea principală o constituia reducerea sistematică a prețurilor de stat cu amănuntul, ceea ce a dus de asemenea la scăderea prețurilor pe piețele colhoznice. În perioada aceea, an de an, guvernul sovietic a redus prețurile atît la produsele industriale, cît și la cele alimentare. În fiecare primăvară ziarele anunțau o nouă scădere masivă a prețurilor, care aducea populației un cîștig de circa 20 milioane de ruble pe an.

Printre familiile pe care le-am vizitat în ultima vreme, am întîlnit și pe aceea a strungarului Victor Ereomin, de la uzinele de automobile „ZIL" din Moscova. Ereomin mi-a arătat un caiet în care el a făcut în decursul anilor o seamă de socoteli interesante, care pot sluji ca un exemplu al ridicării sistematice a nivelului de trai al oamenilor sovietici. Ereomin și-a început socotelile în 1947 și le ține și acum la zi. Cum a crescut în perioada aceasta puterea de cumpărare a rublei? Iată cîteva exemple date de Ereomin:

Cu aceeași sumă de bani el a cumpărat în 1947 1 kg. de pîine, în 1959 2,4 kg. de pîine și respectiv în loc de 1 kg. de carne 3 kg., în loc de 1 kg. de unt 2,4 kg., în loc de 1 kg. de zahăr 2 kg., în loc de 1 litru de lapte aproape 2 litri.

Socoteala aceasta este valabilă pentru toți oamenii muncii din U.R.S.S., întrucît rubla este peste tot aceeași, iar prețurile sînt unice pe tot cuprinsul țării. În general vorbind, dacă în 1947 un cetățean sovietic a cheltuit 100 de ruble pentru cumpărarea unui anumit sortiment de produse alimentare, acum, în 1959, la cumpărarea aceluiași produs are nevoie de numai 43 de ruble. Acesta a fost rezultatul reducerii sistematice a prețurilor din anii de după război.

În prezent, concomitent cu reducerea prețurilor se măresc salariile. În felul acesta se poate asigura o viață mai îmbelșugată tuturor membrilor societății sovietice. Planul septenal prevede scăderea prețurilor la o serie de produse alimentare și de altă natură. Anul acesta pe la mijlocul verii s-au redus simțitor prețurile la aparatele fotografice, de radio, la biciclete precum și la o serie de alte produse, ceea ce a adus populației un nou cîștig de circa 6 miliarde ruble pe an.

În momentul de față în întreaga țară se desfășoară o muncă de mari proporții în vederea pregătirii sporirii salariilor. Ea are ca scop ridicarea salariilor minime în medie cu circa 200 ruble. Pînă la sfîrșitul septenalului salariile minime vor fi ridicate din nou cu încă circa 100 de ruble, ceea ce înseamnă că în decurs de 7 ani ele aproape că se vor dubla. În decursul ultimilor 2 ani în acest scop au fost alocate 10 miliarde de ruble. Sume colosale se folosesc de asemenea pentru ridicarea salariilor în acest an.

Este interesant de urmărit însă și felul în care multe întreprinderi rezolvă problema ridicării salariilor fără mijloace alocate de stat. Timofei Romanov, secretarul comitetului de partid al uzinei „Kalibr" din Moscova, mi-a povestit zilele trecute următoarele: pentru sporirea salariilor au fost alocate uzinei din fondurile de stat 1.150.000 de ruble. Colectivul uzinei nu s-a folosit însă de această sumă. În secții au fost înfăptuite o serie de măsuri efective de automatizare a producției și de perfecționare a tehnologiei. În urma acestor măsuri s-a realizat o economie masivă și care s-a dovedit suficientă, pentru ridicarea salariilor pînă la normele prevăzute fără a se recurge la bugetul statului.

Dar, vorbind de această latură a ridicării nivelului de trai, nu ne putem opri numai la creșterea puterii de cumpărare a populației. După cum se știe, în ultima vreme, în țară a luat o rapidă dezvoltare industria ușoară și alimentară. În diferite regiuni economice se construiesc în prezent 270 de mari întreprinderi ale industriei ușoare. La sfîrșitul lunii octombrie, am urmărit lucrările sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Vedere a atelierului de tuburi catodice pentru televizoare, de la uzina de lămpi electrice din Moscova

Printre altele, deputații au elaborat acolo un vast program de mărire, în anul ce vine, a volumului produselor de larg consum. La anul, comerțul va pune la dispoziția populației 407 milioane perechi de încălțăminte, adică două perechi pentru fiecare cetățean sovietic, mic sau mare. Tot peste un an, fiecărui cetățean sovietic, mic sau mare, îi vor reveni 35 de metri de țesături.

În ceea ce privește produsele alimentare, Uniunea Sovietică produce încă de pe acum aproape o treime din volumul mondial de unt, carne, lapte, smîntînă. Acestea se găsesc în cantități suficiente în toate magazinele. Nu este departe vremea, cînd în casa fiecărui om sovietic va domni belșugul, cînd oamenii sovietici vor atinge cel mai înalt nivel de trai din lume.

Bugetul unei familii

Să ne întoarcem din nou la o familie sovietică. Este vorba de familia lui Nicolai Parșin, lăcătuș la Uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova. Familia sa se compune din șase persoane. Capul familiei — Parșin — este lăcătuș. Soția învățătoare, tatăl pensionar, mama casnică, fiul elev, fiica de vîrstă preșcolară. Din ce constă bugetul familiei?

Salariile lui Parșin și ale soției sale: 28.000 de ruble anual. Premii (1959) 3.200 ruble, pensia tatălui — 7.100, biletele la casele de odihnă — 520, întreținerea copiilor la grădiniță și la tabăra de pionieri — 2.800, deservirea medicală gratuită 1680. În total 43.300 ruble anual.

Deci 15.300 de ruble, sau mai mult de o treime din buget, reprezintă venituri în afara salariului. De aci se vede clar că ridicarea nivelului de viață al poporului sovietic înseamnă nu numai creșterea permanentă a veniturilor personale primite de oamenii sovietici după munca depusă, ci și satisfacerea unui larg cerc de necesități ale omului pe socoteala mijloacelor sociale. Încă acum 90 de ani, Marx vorbind de viitoarea societate socialistă, a subliniat marea însemnătate a acelei părți a venitului social care este destinată satisfacerii comune a necesităților. Această parte a venitului, arată Marx, va crește tot mai mult pe măsura dezvoltării noii societăți.

Aceasta este calea comunistă a ridicării nivelului de trai, întrucît de bunurile sociale se folosesc în egală măsură toți membrii societății, indiferent de cantitatea și calitatea muncii depuse.

Bunurile sociale joacă în viața oamenilor muncii din Uniunea Sovietică un rol foarte mare. Gîndiți-vă singuri! Populația Uniunii Sovietice este de 209 milioane de oameni. În producția socială sînt ocupați circa 100 milioane de muncitori, colhoznici și funcționari. Mulți dintre ei sînt în mare măsură scutiți de grija de a întreține acea parte a populației care nu lucrează, adică copii, bătrîni și alte persoane incapabile de muncă. Marea parte a acestei grije a luat-o asupra sa statul. Anul acesta au fost în întregime întreținuți de stat și de colhozuri circa 20 milioane de pensionari, 5 milioane de copii sînt întreținuți la creșe și grădinițe. Mai mult de 3 milioane de studenți în universități, institute și la școlile din sistemul rezervelor de muncă, primesc burse. Cu alte cuvinte, aproximativ 28 milioane de oameni trăiesc pe socoteala statului, a societății, populația fiind scutită de a plăti zeci de miliarde de ruble.

Fondurile sociale vor juca în viitor un rol tot mai însemnat în ridicarea nivelului de trai al populației. În viitorul apropiat va crește în și mai mare măsură ajutorul acordat de stat familiilor, adică tinerei generații. În acest scop, în țară se desfășoară construirea unei largi rețele de școli-internat. Anul trecut în asemenea școli se aflau 10.000 de elevi, iar la sfîrșitul septenalului numărul lor va crește pînă la 2.500.000. În viitor se vor crea asemenea posibilități încît toate familiile să aibă posibilitatea de a-și educa copiii în școli-internat, subvenționate în întregime de societate. Dar, încă înainte de aceasta, în școlile obișnuite, copiii vor primi mîncare gratuită. În viitorul apropiat școlarii vor fi asigurați cu manuale gratuite.

Cordoane de păduri în jurul orașelor

Unul din criteriile nivelului de trai al oricărui popor în zilele noastre, îl constituie condițiile de locuit. Oamenii sovietici primesc multe apartamente noi, neplătind pentru construirea lor nici o copeică. În afară de aceasta chiriile sînt în Uniunea Sovietică atît de mici, încît nu acoperă în întregime nici măcar cheltuielile pentru întreținerea caselor, statul eliberînd sume importante și în acest scop. Să ne oprim nițel mai pe larg, asupra problemei locuințelor. Construcțiile se desfășoară într-un ritm nemaicunoscut nici în U.R.S.S. nici în alte țări. Fiecare oraș este un șantier. Cartierele cu clădiri moderne cresc cu o rapiditate uimitoare. Numai în decurs de doi ani (1959—1960) în Uniunea Sovietică se va construi un fond de locuințe egal cu suprafața locuibilă a tuturor orașelor din Rusia pre-revoluționară. La anul, în apartamente noi se vor muta 10 milioane de oameni, iar în decursul întregului septenal se vor construi atît cît ar fi necesar pentru ridicarea a 50 de asemenea orașe mari ca San Francisco. Statul sovietic alocă pentru construcțiile de locuințe sume colosale. În ultimul an al septenalului, ele vor atinge 800 de ruble pe cap de salariat.

În momentul de față sarcina constă în aceea de a asigura fiecare familie cu locuință. Arhitecții privesc însă în viitor. Pe ei îi preocupă tot mai mult problema: cum vor trebui să arate orașele în comunism, ce fel de locuințe vor corespunde mai bine cerințelor oamenilor?

Orașul viitorului — spun arhitecții — trebuie să fie în primul rînd orașul unei curățenii sclipitoare și a higienei ideale. Sănătatea este lucrul cel mai de preț pe care îl are omul. Ea trebuie păzită cu sîrîenie. Pentru ca orașele să devină astfel trebuie declarat un război necruțător influențelor negative ale industriei. Ce se face în acest sens? Unii propun ca între întreprinderi și oraș să se creeze o zonă de apărare, alții propun ca întreprinderile să fie „împinse" departe de oraș.

Cei mai mulți sînt de părere că viitorul orașelor sovietice cere măsuri mai radicale și anume: ermetizarea completă a producției, captarea și utilizarea gazelor, fumului și apei dăunătoare. În acest sens se desfășoară o muncă asiduă la multe institute de cercetări științifice.

Ca orașul să respire ușor și liber are nevoie de plămîni uriași. Plămînii aceștia sînt pădurile suburbane și parcurile. În toate orașele se plantează zeci și zeci de mii de copaci. Se iau însă măsuri și mai radicale. În curînd în jurul fiecărui oraș din Uniunea Sovietică se va crea un cordon verde de 5-10 km. lățime.

Dar, oricît de bun ar fi orașul — zic arhitecții — el nu poate înlocui natura cu aerul proaspăt al pădurilor și cîmpiilor. Pînă în prezent mii de moscoviți și locuitori ai orașului au primit parcele de pămînt pentru a-și construi vile. Pentru ca fiecare moscovit să-și construiască însă o vilă, ar fi nevoie de un teritoriu de patru ori mai întins decît al Moscovei actuale. De aceea guvernul sovietic a găsit un alt mijloc de rezolvare a problemei odihnei orășenilor. În curînd va începe construirea unei largi rețele de vile cotier al orașului vor putea ajunge repede în cele mai depărtate puncte de odihnă.

Locuințele viitorului

Multe probleme se ridică în fața arhitecților în legătură cu viitorul caracter al construcțiilor de locuințe. Fondul acestor probleme este unul și același: ce ar trebui făcut pentru satisfacerea deplină a cerințelor și gusturilor oamenilor? Și aci părerile se împart. Unii spun că în viitor va trebui să se construiască case mari cu multe apartamente, cu bucătării spațioase și cu toate condițiile necesare desfășurării gospodăriei casnice. Alții sînt de părere că întrucît în viitorul apropiat copiii vor fi educați în creșă, grădiniță și școli-internat, iar bunicii și bunicele se vor odihni în case pentru bătrîni, necesitatea apartamentelor mari va cădea de la sine. În sfîrșit, alții cred, că nici unii, nici alții n-au dreptate. Căutarea tipului de locuințe care să satisfacă mai pe deplin viitoarele cerințe continuă. Nimeni nu este de acord cu aceia care propun lărgirea bucătăriilor. Cum? De-abia se duce lupta pentru eliberarea gospodinei de această muncă grea și să ne gîndim la desfășurarea în viitor a gospodăriei casnice „pe picior mare"? Toți sînt însă de părere ca în loc să nimerești din apartament pe scară, este mult mai plăcut să nimerești într-o sală de lectură, la vizionarea unui film sau într-un salon muzical.

Acest tip de locuințe este cu atît mai necesar cu cît ziua de muncă se va reduce neîncetat și oamenii vor dispune de mai mult timp liber. Acum vreo două luni de zile, tema cea mai populară în convorbirile oamenilor sovietici era tocmai hotărîrea cu privire la introducerea unei zile de muncă mai scurte în toate ramurile economiei naționale. De pe acum milioane de oameni se bucură de beneficiile ei, învață la institute și în școlile serale, ridicîndu-și nivelul de cunoștințe tehnice și de cultură generală. La rîndul lor toate acestea vor influența producția a cărei dezvoltare va fi și mai rapidă. Acum colectivele a mii de întreprinderi se întrec pentru realizarea în 5 ani a productivității muncii planificate pentru viitorii 7 ani. Întrecerea aceasta va apropia și mai mult acele vremuri cînd munca va fi atît de productivă, încît va permite crearea tuturor bunurilor necesare societății în minimum de timp. Ziua de muncă nu va fi mai mare de patru ore. Economisind timpul de muncă oamenii își vor mări timpul liber pe care îl vor folosi pentru învățătură, preocupări științifice, pentru educația artistică și estetică.

Uriașa piață centrală din Kiev, întinsă pe o suprafață de 9.000 m², poate hrăni populația unui mic orășel.

Al. CÎMPEANU

Bulevardul V. I. Lenin din orașul Harkov.

MERIDIANE SOVIETICE

IN CINSTEA zilei de 7 Noiembrie constructorii metroului din Moscova au terminat o nouă linie, Kutuzovskaia-Fili. Această linie care măsoară doi kilometri se află pe locul numit Poklonaia Gora, loc bine cunoscut în istorie. De aci a privit Napoleon Moscova în anul 1812. Un mic muzeu, amplasat chiar pe terenul unde era așezat statul major al mareșalului Kutuzov evocă prin diferite piese războiul lui Napoleon împotriva Rusiei.

●

MECANICUL colhozului Cecenko-Ingucetic (Caucazul de Nord) a pus la punct o mașină automată pentru pregătirea plantărilor de toamnă a viței de vie. Aceasta cuprinde 12 sfredele hidraulice care sapă gropi de anumite dimensiuni fără intervenția omului. Aducerea apei se face în mod automat. Noua mașină care funcționează urcată pe un tractor, este dirijată de 4 persoane și plantează în 8 ore 4,3 ha., adică o suprafață de 10 ori mai mare în comparație cu vechile mașini.

●

DUPĂ introducerea sistemului de dirijare centralizată la 14 noduri feroviare și gări de pe linia ferată Donet (Ucraina), automatizarea macazelor și dispozitivelor de semnalizare din gări a făcut posibil ca un singur om, de la pupitrul central de comandă, să poată regla mișcarea trenurilor, să schimbe macazele, să închidă și să deschidă semnalele din 13 gări, așezate pe o distanță de 100 km.

●

IN 40 ORAȘE din U.R.S.S. vor fi instalate noi centre de emisie și relee de televiziune. În prezent există 68 centre de emisiune.

●

OAMENII de știință sovietici au realizat un nou microscop care se deosebește de toate cele existente prin faptul că folosește fenomenul luminiscenței care apare sub influența razelor albastre-violet sau ultraviolete.

Datorită noului aparat se poate diagnostica mult mai repede tuberculoza și multe alte boli. De asemenea, noul aparat poate fi folosit și la analiza bacteriologică rapidă a apei potabile, la controlul tehnologiei procesului de panificație, ca și la alte cercetări în industria alimentară.

●

UN COLECTIV de specialiști din Lituania a construit un difuzor eteric — megafon dinamic care, spre deosebire de cele obișnuite, nu necesită rețea de conducte. Un asemenea difuzor recepționează emisiunile de radio retransmise de la un centru de radioficare pe o rază de pînă la 100 km.

●

LA INSTITUTUL de agricultură din Nukus (Uzbekistan) s-a obținut pentru prima dată în practice mondială un soi de bumbac ale cărui frunze cad pe măsură ce planta a ajuns la maturitate, fără ca aceasta să fie supusă unui tratament chimic.

●

LA FABRICA chimică din Stavropol a început fabricarea unor piese de mașini din deșeuri de capron, folosind drept materie primă ciorapi vechi și diferite rămășițe de capron. De mare cerere se bucură noile piese în întreprinderile de mașini și îndeosebi la șantierele navale. Piesele pot funcționa în apă fără să ruginească și sînt de trei ori mai ușoare și de două ori mai rezistente decît cele din metal.

●

STUDENȚII Universității de stat din Moscova au descoperit în munții transbaicalici o nouă regiune de depunere a ghețurilor. Ca rezultat al cercetării podișului Stanova a fost descoperit al 31-lea ghețar. Suprafața totală a ghețarului este de 15 km.p., iar lungimea celui mai mare cîmp de gheață atinge 2 km.

●

LA INTERSECȚIILE de străzi din Leningrad poate fi văzut un semnal luminos care „gîndește". Acest semnal hotărăște independent, adică fără amestecul vreunui om, din ce direcție este mai bine să deschidă drum liber circulației automobilelor. Această operație este făcută cu ajutorul unei instalații cibernetice care funcționează pe bază electronică.

Dispozitivul cibernetic numără din ce direcție se îndreaptă mai multe mașini și conectează după această operație lumina verde, care dă cale liberă autovehiculelor.

●

LA COMBINATUL metalurgic din Lipețk se află în curs de construcție unul dintre cele mai mari laminoare din lume. Aici procesele de producție vor fi pe de-a-ntregul mecanizate și automatizate. Oțelul va fi laminat cu o viteză de 35 metri pe secundă, ceea ce depășește de două ori viteza unui tren accelerat.

●

CERCETĂRILE oamenilor de știință din R.S.S. Gruzină au dovedit că cu ajutorul avioanelor care introduc în interiorul norilor anumite substanțe, grindina poate fi evitată. De curînd au fost pentru prima oară folosite rachetele pentru introducerea în nori a unor astfel de substanțe, care să poată împrăștia nebulozitatea sau determina ca precipitațiile să cadă deasupra munților.

●

VASILI GORETSKI, din localitatea caucaziană Soldatskaia este un pasionat constructor de instrumente muzicale. Drept materie primă folosește... bețe de chibrit. Recent a terminat o ghitară, după ce a mai realizat înainte... o vioară și o mandolină. Instrumentele realizate din acest material puțin obișnuit, sînt totuși solide și au o bună sonoritate.

●

ÎN APROPIERE de Moscova, la Aprelevka, există o fabrică de discuri care execută comenzi pentru numeroase țări ale lumii. Pentru Statele Unite, de pildă, fabrica pregătește înregistrări din opere muzicale sovietice, cum ar fi „Simfonia V" de Șostakovici, „Concertul Nr. 1 pentru vioară și orchestră" de Prokofiev, etc. Numeroase discuri sînt trimise în Franța, R. P. Chineză, Canada, Iugoslavia etc.

●

DRAMATURGIA lui Schiller se bucură de mare prețuire în Uniunea Sovietică. Piesele marelui dramaturg german au fost jucate numai în ultimii cinci ani pe scenele a peste 100 de teatre sovietice.

●

ACUM cîteva zile, în parcul „Lenin" a fost inaugurat planetariul din Leningrad. Cupola lui, executată din plăci perforate de aluminiu, este o construcție unică în felul ei. Este asigurată o proiecție clară a bolții cerești și o bună acustică, iar cele 54 milioane de orificii minuscule în plăcile de aluminiu ale cupolei permit să se neutralizeze ecoul.

Într-un viitor apropiat, pe lîngă planetariu va fi inaugurat un observator astronomic. În turnul lui se va instala un observator astronomic și un telescop pentru observarea stelelor și altor corpuri cerești, ale căror imagini vor fi transmise pe un ecran de televiziune care va fi instalat într-o sală de la parter.

Planetariul dispune de un cinematograf special destinat prezentării filmelor de știință populărizată, cu o sală de conferințe și o bibliotecă de specialitate.

●

LA ȘCOALA medie de pe lîngă Conservatorul din Leningrad, se efectuează o experiență deosebit de interesantă cu privire la dezvoltarea însușirilor de compozitor ale copiilor. În grupul condus de compozitorul Volfenson, învață copii care au dovedit talent componistic. Ei scriu muzică, studiază teoria compoziției, armonie, elemente de polifonie, orchestrație. Creațiile tinerilor compozitori au fost transmise în repetate rînduri în emisiuni radiofonice, au fost executate la concerte, bucurîndu-se de fiecare dată de aprecierea ascultătorilor.

LITERATURĂ • TEATRU • GIUEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

ANCHETA NOASTRA DESPRE

ARTA SOVIETICĂ

(Urmare din pag. 1-a)

lecții de coregrafie ansamblului de balet al Operei. Maestrul de balet Gabovici s-a ocupat special de școala medie de coregrafie, a cărei existență are abia 10 ani. Dar problema nu e epuizată. Pe scenele romînești au dansat balerinii Teatrului „S. M. Kirov" din Leningrad, am avut ca soliști în spectacolele noastre pe balerinii Jdanov, Lepeșinskaia, Gherman, Zimina, Voișneț și alții care prin înalta lor măiestrie artistică au însemnat tot atîtea lecții practice de coregrafie.

Pe aceeași linie a ajutorului primit din partea școlii coregrafice sovietice se înscriu și studiile pe care le-am făcut timp de 6 luni la Moscova cu dansatoarea Cerkasova, unde printre altele am lucrat „Lacul lebedelor". Iar acum, alte 3 eleve ale școlii de coregrafie, Magdalena Popa, Rodica Simion și Elena Dacian studiază la școala de coregrafie din Leningrad. Iată așadar ce datorăm noi școlii sovietice de balet.

— Ce ați învățat dv. personal de la maeștrii de balet sovietici?

— Am văzut-o de mai multe ori dansînd pe Ulanova. Asta spune de-acum totul. Trăirea pătimașă a stărilor sufletești a eroilor, grația aproape nefirească a mișcărilor, eliminarea oricăror gesturi de prisos, acestea înseamnă pentru mine ceva mai mult decît un exemplu. Dar școala sovietică de balet înseamnă și omogenitate, acuratețe a spectacolului — trăsături pe care ne străduim să le imprimăm fiecărui spectacol al nostru.

O literatură complexă, bogată, nuanțată

Între o discuție despre o nouă carte pentru copii și o ședință la Uniunea Compozitorilor, NINA CASSIAN care nu scrie numai versuri pentru muzică, dar compune ea însăși, ne spunea:

— Mi-e cu neputință să fac o caracterizare unei literaturi atît de complexe, de bogate și de nuanțate cum este literatura sovietică, fără a recurge la generalități și abstracțiuni. De aceea, voi prefera să mă raportez la un singur scriitor, din rîndul celor mai mari, reprezentativ în cel mai înalt grad, la Leonid Leonov, și la o singură carte a lui, poate la cea mai semnificativă pentru mine, la „Drumul spre ocean". Apărută în 1935, această operă este cu atît mai uluitoare prin puterea ei de previziune și de convingere. Reveriile și meditațiile despre comunism care ocupă un loc important și turburător în economia romanului, constituie unele din cele mai ample și mai inspirate poeme pe care le-am citit vreodată. De la probleme de organizare și război, pînă la incursiunea victorioasă a omului în cosmos, Leonov prevede cu o riguroasă fantezie mersul înainte al lumii, în date concrete și înflăcărate. Este o elocvență demonstrație că instrumentul de investigație a realității — marxism-leninismul — mînuit cu patos revoluționar, duce la adevăr și descoperă sensul cel mai adînc al contemporaneității. Iată, după părerea mea, cea mai înaltă trăsătură a unei mari literaturi.

— *Se poate vorbi de o influență directă a poeziei sovietice în cristalizarea propriei dv. personalități poetice?*

— Nu cred că pot vorbi de o influență directă și recognoscibilă a vreunui poet sovietic în versurile mele — decît poate, în cazul volumului pentru copii „Prințul Miorlau" în care am fost puternic stimulată de stilul lui K. I. Cincovschi (căruia, de altfel, îi e dedicată cartea). Dar ceea ce e incontestabil e că poezia sovietică a radiat asupră-mi, prin uriașul reflector al lui Vladimir Maiacovschi, a luminat puternic și dătător de sănătate, plină de pasiunea noului. Îi mai datorez, în mod special, poetei Margarita Aligher curajul de a face filosofie și psihologie în poezie, fără a părăsi lirismul ci dîndu-i, dimpotrivă, o consistență și o rază de activitate sporită.

Legătura indisolubilă cu poporul, cu lupta pentru construirea comunismului

Trăsătura fundamentală a teatrului sovietic contemporan este — ne răspunde RADU BELIGAN la prima întrebare,—după părerea mea — legătura lui indisolubilă cu poporul, cu lupta poporului sovietic pentru construirea comunismului. Creație a revoluției socialiste, teatrul sovietic este organic legat de politica partidului comunist.

Obiectul artei umanist-realiste a fost întotdeauna omul. Artiștii sovietici sînt însuflețiți de dorința de a vorbi despre contemporanul lor, constructorul comunismului. Dezvăluirea figurilor contemporanilor în toată splendoarea demnității lor omenești, dezvăluirea bogăției spirituale și a frumuseții morale a omului sovietic care înregistrează succese uriașe în întrecerea pașnică cu capitalismul, — iată scopul principal al artei teatrale sovietice.

Curajoasa învățătoare Liubov Iarovaia a lui Treniev, „frățiorul" veșnic voios din „Uraganul" lui Bill Beloțerkovski, marinarul revoluționar Artem Godum, al cărui caracter este altît de pregnant zugrăvit în „Ruptura" lui Lavreniev, figura dăltuită parcă în marmură a Comisarului din „Tragedia optimistă" a lui Vișnevski și atîtea alte chipuri luminoase au deschis drumul biruinței chipului eroic al omului contemporan asupra literaturii decadente și a vieții meschine mic-burgheze.

Teatrele sovietice continuă să muncească cu succes pentru obținerea unui repertoriu actual viu și interesant pe care să-l înfățișeze scenic într-un chip artistic convingător și mobilizator. Exemple strălucite ne-a dat în această privință Teatrul Mossoviet care ne-a vizitat în aceste zile. „Bătălia în marș" și „Zări necuprinse", piese care vorbesc despre muncitorii și colhoznicii sovietici, ne-au entuziasmat atît prin calitatea lor literară cît și prin excepționala lor realizare scenică.

— În ce măsură, teatrul nostru a învățat și învață din experiența teatrului sovietic, în ce măsură actorii noștri și-au putut forma personalitatea artistică la școala interpretativă sovietică?

— *Teatrul nostru a învățat și învață mereu din experiența teatrului sovietic. În primul rînd, în străduința activă de a îmbogăți repertoriul cu forțe noi, cu spectacole despre viața noastră de astăzi. Aici însă munca noastră nu e total satisfăcătoare. Aș putea spune că ne lipsește sentimentul perspectivei. Adevărata muncă a teatrului cu autorul este, în primul rînd, munca de atragere a scriitorilor talentați, apropiați de teatru prin aspirațiile lor creatoare, este educarea talentelor dramatice, iar nu numai perfecționarea pieselor acceptate în repertoriu.*

Un ajutor considerabil primim în domeniul teoriei artei scenice, fără de care nu este posibilă o ridicare a măiestriei profesionale. În afară de moștenirea teoretică a lui Stanislavski, Nemirovici-Dancenko și Vahtangov, studiile și articolele unor maeștri cu o vastă experiență ca Alexei Popov, M. Kedrov, I. A. Zavadski, G. Tovstonogov, N. Ohlopkov, N. Akimov, L. Vivien, R. Simonov, B. Zahava și altîia alții ne ajută să punem o temeinică bază științifică artei noastre.

Tot de la artiștii sovietici am învățat să ne gîndim mai mult la ziua de mîine a teatrului, la formarea schimbului de mîine. Promovarea curajoasă a tinerelor este o chezășie a viitoarelor succese ale artei noastre teatrale.

Este cu neputință să epuizezi, în spațiul unui interviu-fulger, toate aspectele sub care sîntem redevabili teatrului sovietic. Aceasta ar putea face obiectul unui studiu amplu. Un lucru este sigur: dacă teatrul romînesc a ajuns astăzi să fie prețuit și dincolo de granițele țării, aceasta se datorează, în bună măsură, lecțiilor directe sau indirecte pe care le-am primit de la maeștrii teatrului sovietic.

O muzică de o vitalitate neobișnuită

— Înainte de 23 August 1944 — *și-a început dirijorul MIRCEA BASARAB declarațiile* — opreliștile pe care regimul burghezo-moșieresc le punea în calea difuzării artei sovietice făcea anevoioasă și cunoașterea creației muzicale din marea Țară a Socialismului. Printre puținele lucrări care au putut fi audiate, menționăm Simfonia I-a de Șostakovici, dirijată de maestrul George Georgescu. După eliberarea țării noastre, masele largi de oameni ai muncii au avut revelația descoperirii unei muzici pătrunse de o vitalitate neobișnuită, optimistă, legată de aspirațiile și năzuințele poporului, care continua tradiția glorioasă a muzicii clasice ruse. Programele formațiilor noastre simfonice s-au îmbogățit cu lucrările compozitorilor Șostakovici, Prokofiev, Saporin, Glier, Haciaturian — cine poate uita oare interpretarea pe care maestrul George Enescu a dat-o concertului pentru vioară al acestui ultim compozitor? — și mulți alții. Descopeream în muzica sovietică ecoul uriașelor prefaceri revoluționare care au transformat Rusia țaristă într-o țară înaintată, socialistă, forța omului eliberat de exploatare, stăpîn pe destinul lui, încrezător în victorie. Mai cu seamă am găsit aceste trăsături în lucrările vocal-simfonice de mare amploare: „Cîntarea pădurilor" de Șostakovici, „Cantata Alexandr Newski" de Prokofiev, „Cantata Patriei" de Arutunian, „Pe cîmpia de la Kulikovo" de Saporin, etc. De altfel, acest gen simfonic a căpătat în țara noastră o mare dezvoltare tocmai datorită influenței directe a muzicii sovietice.

— *In acești ani, publicul nostru a avut posibilitatea să ia cunoștință cu școala interpretativă sovietică...*

Maestrul Basarab nu așteaptă sfîrșitul întrebării.

— Admirabilă. Dacă aș enumera numai cîteva nume ale artiștilor care ne-au vizitat țara și încă aș spune totul: Oistrach, Oborin, Richter, Ghilels, Rostropovici, Șafran, Kogan, Zak, Nu știi ce să admiri mai întîi: stăpînirea perfectă a instrumentului, sensibilitatea cu totul ieșită din comun, vastitatea repertoriului. Nu există satisfacție muzicală mai mare decît să asculți și să reasculți pe acești minunați interpreți. Sîntem mîndri că doi dintre violoniștii noștri, Ion Voicu și Ștefan Gheorghiu au avut cinstea de a studia cu marii pedagogi și artiști sovietici, învățînd de la ei, primind cu prietenie și dragoste toate îndrumările pentru a-și desăvîrși talentul.

— *Ce experiență personală v-a dat contactul cu muzica sovietică?*

— Contactul meu cu muzica sovietică s-a realizat pe două planuri: am inclus în concertele pe care le-am dirijat lucrări ale compozitorilor sovietici, printre altele Simfonia a V-a de Prokofiev, uvertura „Prietenia popoarelor" și Concertul pentru harfă de Glier, suitele din baletul „Gayaneh" de Haciaturian, etc., am urmărit viața muzicală a oamenilor sovietici în cadrul turneului pe care l-am întreprins în Uniunea Sovietică. Și ca dirijor și ca simplu spectator am remarcat aceleași trăsături: o mare dragoste pentru muzică, receptivitate, și mereu, același lucru de care am mai vorbit, robustețe și optimism. Iar dacă ar fi să notez aici o preferință, aș spune că admir fără rezerve muzica de cameră a lui Șostakovici. Dar poate asta nu intră în cadrul anchetei dv...

Cineaștii sovietici în avangarda cinematografiei mondiale

Pe ION POPESCU-GOPO l-am aflat lucrînd la filmul „*Homo sapiens*", cel de-al treilea desen animat din seria „*Scurtă istorie*" și „*7 arte*". El ne-a vorbit cu multă însuflețire despre maeștrii cinematografiei sovietice, despre Eisenstein, despre Alexandrov și Ptușko, despre Iutkevici și Gherasimov, despre Piriev și Roșal, despre Ivanov și Ilya Kopalin.

— *Pot spune, fără să exagerez, a subliniat Gopo, că activitatea mea în cinematografie este sprijinită neîncetat de experiența, sfaturile și criticile acestor mari artiști care au creat o artă cu tradiții strălucite și un prestigiu unanim recunoscut.*

— Cînd ați stabilit primele legături de creație cu cineaștii sovietici?

— *In 1954, cînd am fost trimis la Moscova să studiez desenul animat la studioul „Soiuzmultfilm". Pe atunci noi eram începători în acest domeniu (desenul animat s-a înființat în 1950) pe cînd în Uniunea Sovietică exista o tradiție de peste treizeci de ani. Acolo l-am cunoscut pe bătrînul maestru Ivanov care a lucrat în desenul animat încă din 1916—17, pe surorile Brumberg și alți creatori de renume. Vreme de șase luni am lucrat la filmul „ACCIDENT PERICULOS" (care a rulat mai tîrziu și la noi) trecînd succesiv prin toate sectoarele de creație ale filmului. Numeroase desene din acest film sînt executate de mine, bineînțeles ca animator. Cînd m-am întors în țară am aplicat cele văzute și învățate în Uniunea Sovietică. Rezultatul este binecunoscut...*

— 7 premii la festivalurile internaționale! Ați amintit însă de sfaturile și criticile unor cineaști sovietici...

— *Intr-adevăr. La conferința cineaștilor din țările socialiste din decembrie trecut, la Sinaia, am avut discuții îndelungate și extrem de prietenești cu Kalatozov. El — ca și Iutkevici mai tîrziu — mi-a semnalat o comprimare forțată a ideilor din „7 arte" care dă mai ales în final impresia de superficialitate. Îi rămîn recunoscător pentru sinceritatea și competența aprecierilor.*

— Pentru că ați amintit filmele dv. vă rog să ne spuneți cum au fost primite în U.R.S.S.?

— *Am putut constata personal interesul pentru filmele mele cu prilejul invitării ca membru în juriul pentru scurt-metraje la Festivalul Internațional al Filmului de la Moscova. Aceasta a fost ea însăși o apreciere pe care eu o consider cel puțin tot atît de înaltă ca și marea distincție primită la Cannes. Fiind membru al juriului nu am putut prezenta decît în afara concursului filmele mele. Totuși, în după amiaza cînd s-a organizat la Casa Cinematografiei prezentarea filmelor „SCURTA ISTORIE", „7 ARTE" și „O POVESTE CA-N BASME" (pe care eu nu o văzusem încă la București sonorizată) am avut un public foarte numeros. Căldura și seriozitatea aprecierilor nu numai că m-au bucurat dar mi-au dat și curajul unor noi încercări novatoare. In acest sens am aflat din nou — vizitînd studiourile „Mosfilm" și noile săli de cinema — un minunat exemplu în cinematografia sovietică. In creație ca și în tehnica filmului, cineaștii sovietici merg mereu înainte, pe căi îndrăznețe. Am putut vedea la Moscova spectacole în sistemul cinerama, circorama și stereorama (relief). M-a impresionat îndeosebi circorama cu cele 12 ecrane dispuse radiar care dau spectatorului senzația că se află în mijlocul acțiunii. Un excelent film în culori și relief „PRIETENUL MARTIN" cu celebrul clown Popov l-am văzut la stereorama. Este cert că cineaștii sovietici sînt în avangarda cinematografiei mondiale, că ei dau artei cele mai înălțătoare sensuri, că ei creează imaginea tot mai fidelă a vieții și epocii noastre.*

Fotografii:
A. CONSTANTINESCU
și Nicu VASILE

Ultimele filmări la „Furtuna"

Vizitînd deunăzi Centrul cinematografic de la Buftea am avut prilejul să ne reîntîlnim cu eroi și realizatori ai filmului „Furtuna", despre care i-am informat pe cititorii noștri încă de la primul tur de manivelă.

După cum am mai scris, filmul se inspiră din evenimentele memorabile ale lui august 1944. Acțiunea se petrece într-un oraș de provincie, unde vestea apropiatei eliberări străbate pînă în celulele închisorii unde erau deținuți comuniștii. Luată cu asalt de gărzile patriotice închisoarea își deschide porțile. Astfel, organizația județeană a Partidului Comunist are posibilitatea să treacă la activitatea legală. Un activist încercat, tovarășul Duma (interpretat de Ion Manta), preia conducerea județenei și, sprijinit de luptători virstnici și tineri, începe acțiunea de normalizare a vieții orașului. In acest timp însă, fasciștii în retragere se apropie de oraș cu intenția de a-l ocupa. Luptînd cot la cot împotriva ocupanților fasciști, muncitorii și ostașii nu reușesc totuși să opună o rezistență deajuns de puternică. Căzut în mîinile fasciștilor, orașul este supus teroarei. Patrulele germane răscolesc casele în căutarea comuniștilor. Elemente reacționare și trădătoare pun la cale prinderea lui Duma, a lui Andrei (Niculae Praida), a locotenentului Oprea (Victor Rebenciuc). Aceștia își dau seama de încercarea lui Albu (Toma Dimitriu) și-l lichidează. Ei pleacă apoi să arunce în aer podul de cale ferată, cu scopul de a împiedica retragerea fasciștilor înainte de sosirea trupelor sovietice și romîne. Duma și Oprea sînt însă prinși. Zadarnic îi supun hitleriștii celor mai grele încercări. Abia la locul de execuție, o explozie puternică le vestește înainte de moarte succesul operației.

Orașul este eliberat. Dar Andrei, cel care dusese la îndeplinire misiunea, nu rămîne în spatele frontului, ci pleacă mai departe la luptă. El vrea să fie demn de pilda lui Duma și a celorlalți eroi care s-au jertfit pentru viitorul fericit al patriei.

— **Peste cîteva zile ultimele filmări vor fi terminate** — ne-a spus regizorul Sinișa Ivetici care, împreună cu Andrei Blaier, realizează filmul „**Furtuna**". Apoi, cei doi regizori ne-au invitat să participăm la filmarea unui moment care se petrece în incinta județenei P.C.R., moment înregistrat pe peliculă nu numai de operatorul Aurel Boian, ci și de fotoreporterul nostru Nicu Vasile. In numerele următoare ale revistei vom reveni asupra celorlalte filme aflate în lucru pe platourile de la Buftea, precum și asupra pregătirilor ce se fac tot aici pentru intrarea în producție a filmelor anului viitor.

Sorin ROIBU

In aceste zile, la Combinatul cinematografic de la Buftea, pe platoul 4, se realizează cîteva din ultimele imagini de interior pentru filmul „Furtuna". In clișeu: se turnează, la lumina reflectoarelor, o nouă secvență.

Muzeul rus din Leningrad

Leningradul este, pentru ochiul însetat de frumos, tot ceea ce poate fi mai strălucitor în culoare și în arhitectură. Vechi centru cultural-artistic, Leningradul a adunat în palatele și monumentele sale comorile spirituale ale poporului rus. Ermitajul, Universitatea, Fortul Petropavlovsk, Institutul de arte plastice cu cei doi sfinxi de granit, catedrala Isakievski, statuia lui Petru cel Mare și palatul lui Potiomkin, monumentala coloană a victoriei ridicată dintr-un singur bloc de piatră în fața Palatului de iarnă și multe alte monumente impresionante prin arhitectură și originalitate își au legendele lor dînd orașului un aer pitoresc, de vis, de frumusețe. Iată spre exemplu Piața Artelor — încadrată numai de instituții de cultură! Aici am văzut alături de Teatrul Pușkin, Muzeul Rus. lăcașul în care sînt păstrate comorile artei ruse și sovietice văzute anual de peste 700.000 de vizitatori.

Muzeul este adăpostit într-un frumos palat. Fiecare tablou, fiecare relicvă, desen, document sau obiect păstrat cu grijă este o pagină vie de sinteză a trecutului. Exponenți ai aspirațiilor celor mulți, artiștii au zugrăvit veridic, cu dragoste, viața poporului. Alături de Muzeul Tretiakov din Moscova, Muzeul Rus din Leningrad se înscrie ca cel de al doilea mare muzeu al artei naționale. Bine reprezentată este îndeosebi arta rusă din secolul trecut, acea artă cu un limbaj realist, care și-a făcut drum împotriva unei arte academice, reci, al cărei izvor de inspirație era în acel timp mitologia și religia. Astăzi, în Muzeul Rus, alături de picturile lui Andrei Rublev, mărturii glorioase ale tradițiilor îndepărtate din secolul XV, pot fi văzute celebrele pînze ale lui Briulov și Aivazovski, ale lui Venețianov și Ivanov și îndeosebi impresionantele picturi de gen ale lui P. Fedotov.

Artiștii care au pus temelii trainice școlii ruse de pictură din secolul trecut sînt reprezentați cu cinste. Intre ei sînt: Perov, Kramskoi, Repin, cu foarte multe pînze printre care „Zaporojenii scriind sultanului turc" și „Edecarii de pe Volga".

Indelung mi-au reținut atenția și minunatele peisaje ale lui Levitan sau portretele și compozițiile marelui colorist Serov.

Muzeul Rus are numeroase săli cuprinzînd arta sovietică.

Forța artei sovietice constă în orientarea ei ideologică, în puterea de convingere pe care o au imaginile create de artiști. Importantele evenimente contemporane ca și evenimentele din trecutul nu prea îndepărtat care au avut o semnificație socială, și-au găsit reflectarea în operele create de artiști și păstrate în muzeu. Artiștii contemporani au continuat glorioasele tradiții ale înaintașilor. Interesante și pline de prețioase învățăminte sînt operele create de artiștii sovietici din zilele Revoluției pînă la cele create din ultimii ani. Un mesaj înalt, o puternică dragoste de viață le străbate. In Muzeul Rus — în secția contemporană, — lucrările sînt expuse în alt chip decît la Tretiakov. Aici pot fi văzute reunite în aceleași săli — cronologic — picturi și afișe, sculpturi și desene. Puternice, expresive, afișele și desenele create în zilele Revoluției amintesc de momentele grele și emoționante. Astfel pot fi văzute alături desenele satirice ale lui Ceremnih sau afișele lui D. Moor, alături de sculptura lui Andreev înfățișînd figura marelui Lenin. Sală de sală, tablou de tablou, în imagini veridice se perindă momentele cele mai de seamă ale dezvoltării Uniunii Sovietice.

Bradski („Demonstrația"), Grekov cu scenele din războiul împotriva intervenționiștilor, Kukriniksî cu celebrul tablou „Marele Novgorod", o imagine zguduitoare a Novgorodului din timpul agresiunii fasciste, apoi Plastov, S. Gherasimov, Milnikov, Levitin și Tulin, Ciuikov și alții înfățișînd viața colhoznicilor și diferite aspecte din viața oamenilor de la orașe.

Multe din aceste opere ne sînt cunoscute, fie din reproduceri, fie din expozițiile organizate la București.

Muzeul Rus se încheie cu o secție de ceramică industrială și una de artă populară.

Din tot ce am văzut în acest muzeu, din toate operele de artă expuse, am simțit cît de mare este opera pictorilor și sculptorilor care expun în acest uriaș muzeu, cît de multe se poate învăța, parcurgînd cu pas lent, prin numeroasele săli ale palatului leningrădean.

Mircea DEAC

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

HENDREA GH.-Zlatna: — Multe din fotografiile pe care le căutați se găsesc în librării. Filmul respectiv nu a rulat. O să-l anunțăm dacă va intra pe ecran.

FRUCHTER CLARA-Iași: — La rubrica „Ecouri" am anunțat în ce filme joacă Gerard Philippe. Cînd vor rula la noi, aceasta este prematur să anunțăm.

T.M.-Galați: Nu înțelegem pentru ce a trebuit să ne scrieți simultan sub C.N. și T.M. Credeți oare că avem preferință pentru T.M. și antipatie pentru C.N. sau viceversa? Ei bine, noi vă vom răspunde cu dragă inimă „amîndorura", dar... într-un singur loc. Așadar:

1. Amîndoi sînt artiști profesioniști. Din păcate nu le cunoaștem adresele. Vom publica fotografia cu prilejul unui alt film, cînd va juca.

2. Dacă vă referiți la adresa personală, ea nu poate fi în nici un caz aceeași cu a societății care se ocupă cu difuzarea filmelor. Cu ocazia unei noi premiere vom publica și cealaltă fotografie.

DOINA M. — Constanța: Scriitorii respectivi le puteți adresa corespondența la Uniunea Scriitorilor, șos. Kiseleff 10. Fiți fără grijă, le vor ii înmînate.

TELEGRAMELE LUI OCTOMBRIE

Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Stația interplanetară comunică:
Am smuls vălul de pe fața necunoscută a Lunei.
Vă transmit fotografia.
Călătoria în necunoscut continuă!
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Știința sovietică a luat cu asalt domeniile artei:
Pătrunde în inimi!
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Spărgătorul de gheață atomic comunică:
Zdrobim ghețurile Polului.
Pe bord, concert Ceaikovski.
Topim ghețurile „războiului rece".
Călătoria continuă!
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Biologii din Leningrad comunică:
Am descoperit „carnea vegetală" alimentul astronauților!
Grăbiți construcția navei spre Marte...
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Aici Indighirka...
Furtună: 9 valuri.
Am salvat vasul liberian „Ionian Islander".
Nici o pierdere umană.
Călătoria continuă.
Acul barometrului se deplasează spre senin.
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Comunică institutele meteorologice ale Statelor Unite:
Studiat propunerea inginerului Borisov.
Da!
Să construim împreună digul în strîmtoarea Behring.
Portocali și lămîi Alascăi și Siberiei!
Poate exagerăm. Dar vă dați seama, prieteni?
Începe reorganizarea planetei!
Recepționați... Recepționați... Recepționați!
Toate meridianele, toate paralelele,
Toți oamenii de bună credință cer:
COEXISTENȚA PAȘNICĂ!
OMENIREA ordonă,
O.N.U. execută!
Pentru prima oară în istorie
82 voturi pentru
NICI UN vot împotrivă.
TOȚI pentru
proiectul comun de rezoluție
U.R.S.S. — S.U.A.
Fulminantă chemare către popoarele:
DEZARMARE TOTALĂ ȘI UNIVERSALĂ
Cuvînt de ordine:
Luptați împotriva atîtătorilor!
Recepționați comanda supremă:
OMENIRE alinierea:
Începe marșul spre PACEA VEȘNICĂ.
Punct de aliniere:
Moscova. Steagul lui Octombrie.

Toma George MAIORESCU

PRIMUL ROL

Printre personajele filmului „Dimineața mohorîtă" se remarcă vesela Marusia, interpretată de NATAȘA KUSTINSKAIA, studentă a Institutului de Cinematografie. Interpreta și-a înzestrat eroina cu un suflet minunat, sensibil, vibrant. De aceea sîntem atît de emoționați de moartea tragică a Marusiei care a visat o viață fericită pentru toți dar care nu a avut răgazul să-și îndeplinească nici visurile și nici să cunoască acea dragoste pe care o merita. Moartea Marusiei, admirabil interpretată, marchează nașterea unei noi actrițe în cinematografia sovietică, înzestrată cu strălucite calități dramatice.

Primul rol al LUDMILEI MARCENKO a fost Tania, din filmul „Casa părintească". Tania este o tînără plină de viață. Ea locuiește împreună cu părinții ei într-un apartament confortabil. Intr-o bună zi, tînăra fată află însă că ea nu este decît fiica adoptivă a acestor oameni de treabă și că adevărata sa mamă este o țărancă dintr-un sat îndepărtat care a pierdut-o pe Tania în timpul războiului. Pentru Ludmila Marcenko nu a fost ușor să îndeplinească această răspundere dificilă de a exprima starea sufletească a eroinei sale, prefacerile pe care le provoacă această noutate în gîndirea sa. Dar Ludmila a reușit. Ivan Ptriev a apreciat debutul ei și a angajat-o pentru rolul principal într-un nou film: „Nopțile albe" după Dostoievski.

Un rol episodic, totuși greu, a realizat NONA TEN în filmul „O întîmplare extraordinară". Ea creează aici personajul Tian Li, care este o perfidă agentă provocatoare trimisă de gomindaniști în rîndul marinarilor sovietici prizonieri, pentru a le afla secretele. Incîntătoare și timidă, actrița și-a conceput personajul cu multă subtilitate, astfel încît spectatorul îi cunoaște adevăratul chip abia în clipa cînd se duce să raporteze anchetatorului procedeul prin care marinarii, deși izolați, reușesc să ia legătura între ei. Datorită jocului actriței Nona Ten spectatorii o urăsc și mai puternic pe spioana Tian Li, ceea ce înseamnă că reușita interpretei a fost deplină.

Pe SOFIA PAVLOVA spectatorii au cunoscut-o în filmul „Comunistul". Ochii ei expresivi ne-au vorbit despre nostalgia după o viață fericită, după o iubire adevărată, Sofia Pavlova a terminat nu de mult o școală teatrală. Interpretarea pe care a dat-o rolului Aniutei din filmul „Comunistul" ne emoționează profund, împărtășindu-ne extrem de nuanțat năzuințele, grijile și visurile eroinei.

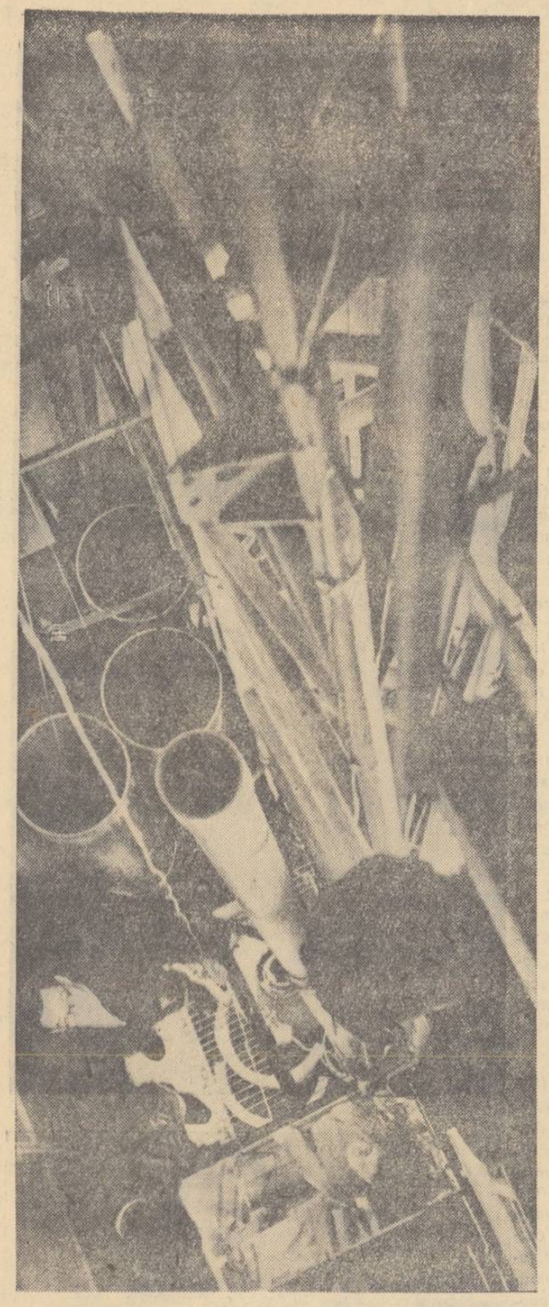

Un nou aparataj pentru studierea forării cu ajutorul radiațiilor nucleare, în curs de experimentare într-un puț betonat adînc. Aparatul a fost construit la Institutul de geologie și exploatarea combustibililor al Academiei de Științe a U.R.S.S.

FITOTRONUL SOVIETIC

Fitotronul sovietic și-a primit numele prin analogie cu sincrofazotronul, care este oarecum corespondentul său în fizica atomică. Cu ajutorul fitotronului se poate efectua o uriașă varietate de experiențe, pătrunzînd adînc în secretele vieții plantelor, se pot crea nenumărate varietăți de plante noi, corespunzînd necesităților omului în toate condițiile de pe glob.

In biologie, fitotronul reprezintă un instrument de cercetare tot atît de revoluționar ca și acceleratorii de particule în fizică. Fitotronul este un „accelerator de plante" care permite ca în timp scurt să se efectueze experiențe care în vechile condiții ar necesita ani întregi.

Pentru Miciurin și Timireazev exista o singură vară și o singură iarnă pe an. Grădinile lor experimentale nu puteau fi mutate din loc spre alte zone geografice. Fitotronul, însă, cuprinde laboratoare în care pot fi create orice condiții de climă, de la cea polară pînă la cea ecuatorială, inclusiv clima de pe... bordul navelor cosmice. Mai mult, experimentatorii pot crea după voie anotimpurile, succesiunea de zile și nopți, diverse condiții de mediu : munte, șes, compoziții de soluri.

In acest fel, o plantă poate fi studiată din absolut toate punctele de vedere, reproducîndu-i-se toate tipurile de condiții de viață posibile, și încercînd asupra ei o mulțime de factori externi. In acest fel se pot crea noi tipuri de plante care să reziste condițiilor de viață din Extremul Nord sau din deșerturi. Nu va trece mult timp pînă cînd vom putea admira dincolo de cercul polar livezi de pomi fructiferi aclimatizați, „călițI" împotriva gerurilor polare. De pe acum s-a putut mări rezistența la ger a merilor de la 10 grade la 40 grade. Un măr înmugurit a fost ținut 24 de ore la o temperatură de —60 grade, iar cînd a fost readus la căldură, mugurii s-au deschis. Pomul a rezistat chiar și unui ger artificial de —100 grade. In experiențe de călire asupra mesteceniior s-a ajuns chiar la temperaturi de —195 grade fără a se distruge copacii. Alți cercetători ca prof. B. A. Ghenkel și L. A. B. Ddanova au mai obținut rezultate remarcabile în călirea cerealelor împotriva secetei.

Echipamentul tehnic al fitotronului sovietic este extrem de cuprinzător. Impresionantă este uzina de condiționare a aerului, ale cărei agregate pregătesc în 24 de ore 1750 de tone de aer cu anumite calități, necesar experiențelor. Astfel instalația produce aer cu umidități și temperaturi diferite, care este apoi „preparat" în amestecuri speciale pentru fiecare laborator, după climatul necesar experienței, secetos sau umed, polar sau tropical. Fitotronul mai posedă și o baterie de 7 instalații de refrigerare cu freon, care „fabrică" iernile cele mai aspre și condițiile solare sau chiar... cosmice.

Bineînțeles că controlul „climatului" fiecărui laborator se face automat, cu ajutorul unor dispozitive electronice, care asigură după un program dinainte stabilit succesiunea, calitatea și ritmul diferitelor condiții. Intr-un asemenea laborator putem produce o „iarnă" de o săptămînă, în care cele 100 de „zile" să dureze respectiv mai puțin, în care însă, proporția dintre zi și noapte să fie respectată, viscolele și gerurile să apară după program etc.

Hrănirea plantelor e cercetată cu ajutorul „lizimetrelor", unde plantele nu sînt fixate în pămînt, ci în niște cuve cu prundiș, prin care sînt pompate diversele soluții de lichide nutritive, care pot fi schimbate și dozate după dorință. Rezultatul activității fitotronului sovietic va fi cucerirea de către agricultură a imenselor spații sterpe din zonele polare și tropicale, precum și o mărire extraordinară a rezistenței, calității și productivității plantelor.

Cu ajutorul fitotronului pot fi pur și simplu create specii de plante cu calități dinainte stabilite.

Carne vegetală

Cercetările efectuate la stația biologică a Universității din Leningrad au deschis largi posibilități de valorificare a „cărnii vegetale" — alge unicelulare inferioare — în special, pentru alimentarea omului în cursul viitoarelor zboruri. Astfel, din alge unicelulare inferioare s-a obținut, printre altele, o pulbere verzuie de o mare valoare nutritivă. Această pulbere verzuie conține mai multe vitamine decît lămîia și mai multe proteine decît fasolea. Pentru prepararea acestui produs a fost realizată o instalație semiindustrială.

Studierea unor alge unicelulare inferioare, ca de exemplu, Chlorella și Scendesmus, a arătat că ele întrec plantele fanerogame superioare prin conținutul în substanțe nutritive și prin faptul că ele conțin o cantitate minimă de celuloză. Ele însești prepară toate substanțele organice, avînd nevoie pentru acest scop numai de apă cu un conținut oarecare de săruri folosite deobicei pentru îngrășarea solului. De asemenea, s-a stabilit că proporția substanțelor nutritive în algele unicelulare poate fi schimbată după voința omului, de exemplu, în sensul sporirii conținutului de grăsime, care poate fi mărit la 80 la sută. Aceasta explică denumirea de „carne vegetală" dată acestor alge.

Potrivit declarației prof. Cernakov, tocmai algele unicelulare inferioare sînt acelea care pot să asigure circuitul materiei pe bordul unei viitoare nave cosmice, adică într-un spațiu relativ restrîns. Aceasta datorită faptului că ele vor furniza cosmonautului excelente substanțe nutritive, vor degaja oxigenul necesar, absorbind totodată bioxidul de carbon.

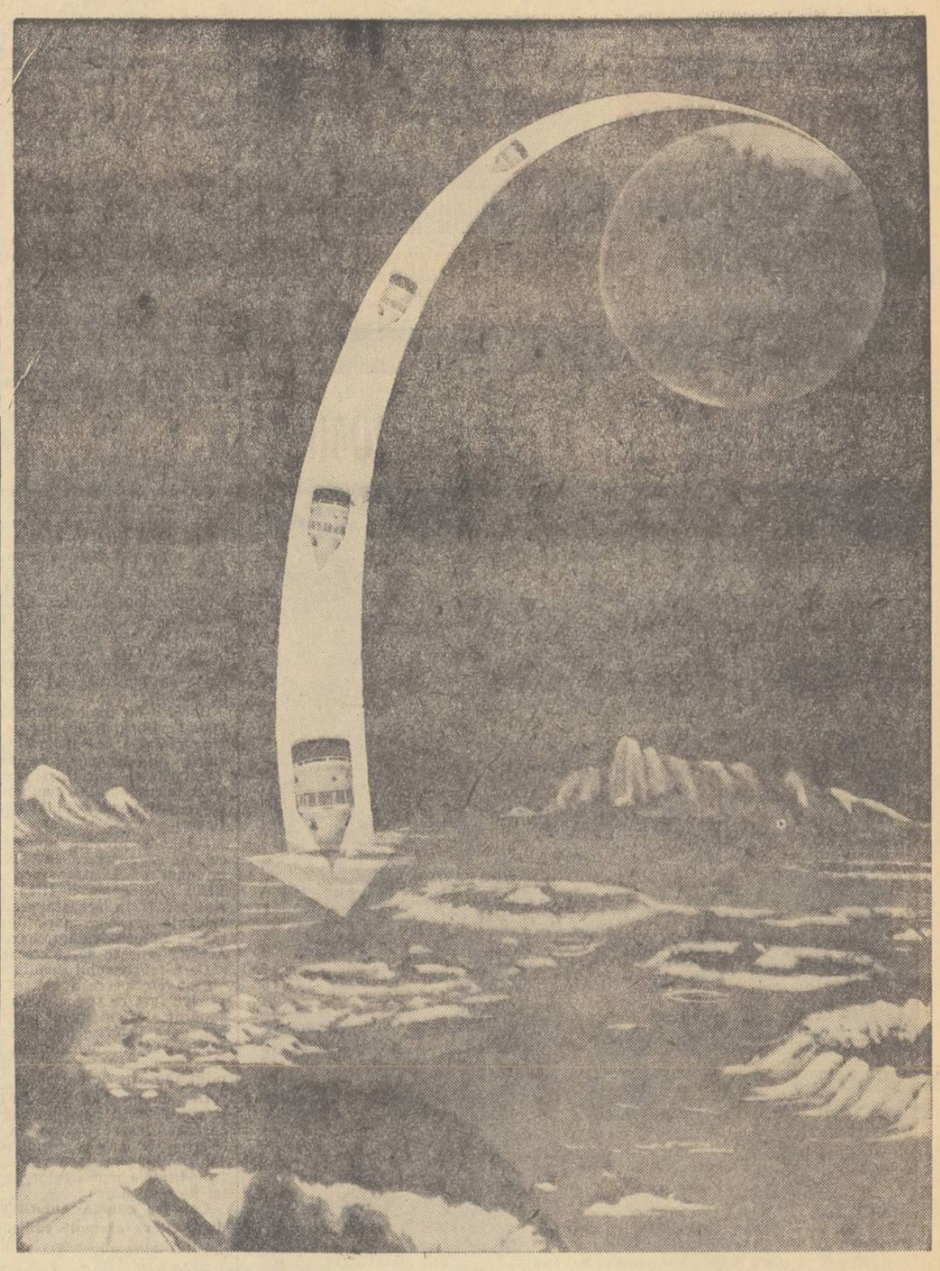

Traiectoria unei rachete Pămînt-Lună, de tipul rachetei „Lunnik II"

Zborul omului în cosmos

(Urmare din pag. I-a)

arătat multe lucruri cu totul noi despre structura și răspîndirea în spațiu a radiației cosmice. Astfel s-a stabilit că corpurile cerești care posedă cîmp magnetic, ceea ce este cazul planetelor, sînt înconjurate de zone de radiații intense, care reprezintă adevărate bariere ucigătoare invizibile. Faptul că pelicula destinată fotografiilor Lunei a putut fi trecută prin zonele de radiație intensă fără a se voala indică existența unei protecții extrem de eficace împotriva radiațiilor, protecție care va putea asigura și supraviețuirea în bune condițiuni a cosmonauților. Cît de dificil este de găsit o asemenea protecție ne putem da seama din faptul că o parte din razele cosmice pot trece prin pereți de plumb groși de cîțiva metri.

Controlul poziției

a fost încercat și reușit pentru prima dată pe bordul unui vehicol cosmic. Această posibilitate prezintă o importanță fundamentală. Nu se poate concepe un vehicol care să nu posede mijloace de control a atitudinii sale în spațiu. Realizarea acestui control prezintă dificultăți deosebite în condițiile imponderabilității, în care vehicolul cosmic se poate roti cu deosebită ușurință în jurul centrului său de greutate, sub acțiunea unor impulsuri extrem de mici, care pot proveni din simplele mișcări ale cosmonauților de pe bord, sau din funcționarea aparatelor.

Nu există frecare cu atmosfera care să poată frîna o asemenea rotire. Pentru a frîna asemenea rotiri și a menține o poziție stabilă a navei cosmice, este necesară folosirea unor dispozitive speciale, bazate pe reacție. Ele pot fi niște mici jeturi de gaze, sau niște electromotoare cu axele așezate perpendicular unele față de altele (2 electromotoare). La pornirea electromotorului iau naștere între stator și rotor cupluri de reacțiune care tind să rotească statorul, fixat de nava cosmică în sensul opus rotației rotorului. Combinînd acțiunile celor două rotoare, se pot da navei cosmice orice mișcări de rotire, și invers, orice rotire poate fi frînată.

Această acțiune de control a poziției este atît de delicată, încît ea trebuie încredințată, după cum a fost cazul și la stația automată, unei mașini electronice de comandă. Reperele după care se conduce mașina de comandă pentru stabilirea poziției sînt corpurile cerești, care sînt urmărite cu ajutorul unor dispozitive cu celule fotoelectrice, precum și giroscoape instalate pe bord.

Un pericol evitat

Dispozitivele de orientare în spațiu vor fi de un neprețuit folos și pentru cosmonauții care se vor aventura în exteriorul navelor cosmice pentru diverse lucrări de reparații și de montaj. Am fost familiarizați de către ilustratorii povestirilor științifico-fantastice cu „montori cosmici" care se deplasează cu ajutorul unor pistoale-rachetă personale. Autorii au uitat însă că, dacă direcția forței de reacție nu trece exact prin centrul de greutate al corpului (considerat împreună cu îmbrăcămintea și sculele), se produce o mișcare de rotație care generează forțe centrifuge atît de puternice, ducînd sîngele la extremități, încît pot da naștere unor grave turburări, și chiar moartea imprudentului cosmonaut care n-ar fi echipat și cu un dispozitiv automat de stabilizare.

Reglajul termic

este o altă problemă foarte spinoasă, deoarece în vidul relativ din spațiul cosmic, căldura și frigul apar sub cu totul alt aspect decît în atmosfera Pămîntului. Temperatura din interiorul navelor cosmice și a costumelor de protecție pentru „afară" poate fi controlată numai prin jocul coeficienților de reflexie și absorbție ai suprafețelor, ceea ce s-a realizat la stația autonfată cu ajutorul unor jaluzele speciale.

Viitorul apropiat

Realizările stației automate interplanetare ne indică viitoarele etape ale cosmonauticii.

O primă parte a succeselor stației automate garantează reușita unui zbor de scurtă durată cu om la bord.

O altă ramificație o reprezintă trimiterea unor stații automate pe o traiectorie interplanetară încredințîndu-li-se fotografierea planetelor Marte și Venus. Acest lucru se dovedește pe deplin posibil, și fără îndoială că viitorul apropiat ne va pune în fața acestei realizări.

Ing. Dan STAMATE

Înălțimea propusă a fost atinsă

Documente inedite de pe vasul „Fram"

Gheorghi Bregman, membru al Societății de geografie din Uniunea Sovietică, a descoperit o parte a jurnalului lui Aleksandr Kucin, oceanograf și timonier al expediției de la Polul Sud, sub conducerea exploratorului norvegian Roald Amundsen.

In anul 1910 marinarul rus, singurul străin din această expediție națională norvegiană, a ținut un jurnal de bord pe nava „Fram". Ultima însemnare datează din 25 decembrie.

Kucin descrie activitatea cotidiană a expediției care a parcurs pe „Fram" o uriașă distanță pînă la țărmurile Antarctidei ,evocă convorbirile sale cu Amundsen despre planurile acestuia de a atinge Polul Sud, relatează despre cercetările oceanografice în Oceanul Atlantic. A fost descoperită o hartă meteorologică a Oceanului Atlantic cu ruta navei „Fram" înscrisă de Kucin.

Aleksandr Kucin, absolvent al școlii de comerț și navigație din Arhanghelsk, a participat la numeroase expediții polare. El a lucrat la stația biologică din Bergen (Norvegia) și în primăvara anului 1910, la recomandarea lui Fridtjof Nansen a fost primit în echipajul vestitei expediții a lui Roald Amundsen. Pe bordul navei de expediție „Fram", Kucin, în vîrstă de 22 ani, a îndeplinit cu succes funcțiile de oceanograf și timonier.

După ce Amundsen cu un grup de exploratori debarcase pe țărmurile Antarctidei, Kucin s-a înapoiat în Europa pe bordul navei „Fram". In primăvara anului 1911, el s-a întors în Rusia, iar în vara anului următor a plecat în Arctica, în calitate de comandant al navei de expediție „Hercules". Expediția de pe bordul navei „Hercules", condusă de exploratorul polar Vladimir Rusanov, a pierit printre ghețurile Arctice.

Comunicarea amănunțită despre documentele inedite referitoare la participarea exploratorului polar rus la expediția lui Amundsen a fost prezentată la Leningrad, în cadrul unei ședințe a Societății de geografie din U.R.S.S.

MINUNILE PRESIUNILOR ULTRA-INALTE

● Se pot produce șapte feluri de gheață printre care „gheața fierbinte" ce se topește la + 175° C. ● Un corp de mărimea unui degetar cîntărește două tone! ● Substanțele cele mai opace devin transparente.

Oamenii de știință au constatat că presiunile foarte înalte pot căpăta în mîna lor o eficacitate uluitoare. „Cu cît înaintăm mai departe pe scara presiunilor, cu atît ne apar mai multe surprize. Și lucru cu adevărat ciudat, o substanță se transformă în mai multe substanțe. Probabil că la presiuni înalte se petrec transformări profunde care ating moleculele și chiar atomii. Cu alte cuvinte, presiunea întocmai ca și temperatura, este un mijloc eficient pentru transformarea structurii substanței". Aceste cuvinte, care aparțin fizicianului sovietic B. Liapunov justifică pe deplin străduința oamenilor de știință de a obține în laborator presiuni din ce în ce mai înalte.

Cercetările din acest domeniu sînt extrem de dificile și fizicienii din toată lumea au depus o muncă titanică pentru cucerirea fiecărui pas nou pe scara presiunilor. Greutățile ce trebuiau înlăturate se țineau lanț. La 50.000 de atmosfere, aparatele de oțel care conțineau substanță comprimată explodau ca bombele. Cu pistoane și cilindri de mărimea unor ace s-au obținut 100.000 de atmosfere, dar după prima experiență, oțelul foarte dur din care fusese confecționată cu atîta migală aparatura, deveni moale ca plastilina.

Fizicienii n-au dezarmat și au găsit noi mijloace. Cu ajutorul unor pistoane extrem de scurte care în locul tijei aveau o piuliță rotundă, ei au obținut presiunea de o jumătate de milion de atmosfere. Mult timp s-a crezut că aceasta este limita presiunilor realizabile în laborator, peste care nu se mai poate trece.

Aceasta era situația cînd o știre extraordinară a uluit lumea specialiștilor. Cu cîtva timp în urmă, un colectiv de fizicieni sovietici sub conducerea academicianului I. V. Zeldovici a reușit să depășească de zece ori vechiul record deținut de fizicienii americani, obținînd în laborator presiunea ultra-înaltă de 5 milioane atmosfere!

Pentru realizarea noului record mondial, unic în istoria științei, savanții sovietici au folosit o metodă cu totul originală, „bombardînd" în vid o placă metalică (ținta) cu alte plăci de asemenea metalice (proiectile) ce se deplasau cu viteza „cosmică" de 8 km/s. In urma ciocnirii extrem de vehemente, aparatele electronice de măsură au arătat că pentru o fracțiune dintr-o secundă, s-a produs presiunea de 5 milioane atmosfere.

Mulți savanți sînt convinși că prin intermediul presiunilor ultra-înalte, grafitul unsuros va putea fi transformat în diamante strălucitoare și extrem de dure, aceasta deoarece diamantul se compune din aceeași atomi de carbon ca și grafitul. Singura deosebire o constituie felul de așezare al atomilor în cele două corpuri, care pot fi ușor modificate cu ajutorul presiunilor foarte înalte.

Este neîndoielnic că surprizele cele mai mari vor fi obținute în chimia organică unde vor fi produse în curînd cu ajutorul ultrapresiunilor și a temperaturilor foarte înalte, sute și mii de noi materiale plastice și care vor fi utilizate în absolut toate domeniile vieții.

Schimbările obținute în structura materiei pe această cale nu ating numai moleculele ci chiar atomii, unde între nucleu și electronii periferici există, precum se știe, spații imense. Prin apropierea electronilor de nucleu sticla devine... solubilă în apă ca zahărul sau sarea, hîrtia devine... transparentă ca sticla și se poate produce chiar o varietate de oțel prin care se poate... filtra apa. Supunînd gheața la presiuni foarte mari, s-a obținut o substanță dintre cele mai uluitoare: gheața fierbinte ce se topește la + 175 grade! Dar aceasta încă nu este totul.

Se știe că în stele materia este extrem de densă. Savanții presupun că comprimînd foarte mult substanțele, orbitele electronilor vor fi dărîmate și nucleele se vor apropia foarte mult, astfel că se vor obține și pe Pămînt substanțe cu densități uriașe. Nu este exclus ca prin intermediul celor 5 milioane de atmosfere să se poată obține o bucată de metal de mărimea unui degetar a cărui greutate să fie de cîteva mii de kilograme!

Electronograf automat

La Leningrad, specialiștii constructori de la „Biofizpribor" au realizat un electronograf automat pentru măsurarea tensiunii arteriale a singelui. Aparatul poate fi folosit în clinică pentru diagnosticarea și tratamentul bolilor de cord-vasculare, precum și la înregistrarea automată a tensiunii arteriale în cursul intervențiilor chirurgicale. Cu ajutorul unui dispozitiv program, aparatul efectuează automat măsurările la intervale stabilite de la 1 minut — la 60 minute.

După calcule, presiunea din centrul Pămîntului ar atinge 3 milioane de atmosfere. După cum se vede, fizicienii sovietici au depășit cu mult cele mai mari presiuni științifice covîrșitoare, deoarece alcătuirea miezului Pămîntului constituie o mare enigmă pentru savanți. Supunînd diverse substanțe la aceste apăsări uriașe, oamenii de știință vor putea în sfîrșit dezlega una din cele mai mari enigme ale științei contemporane: structura miezului planetei noastre.

Ing. Radu ȘTEFAN

Orașul de sub valuri

În golful de la Suhumi se află sub apele mării un străvechi oraș, care a fost acoperit de valuri secole de-a rîndul. Intemeiat în veacul al VI-lea î.e.n., el a fost descoperit nu demult, cu ocazia unor săpături arheologice care s-au efectuat în această regiune.

Ruinele cetății subacvatice zac acoperite de un strat gros de scoici și de alge. In interiorul neobișnuitului oraș s-au găsit mari plăci de ceramică cît și o parte a unei mașini de țesut, un cîrlig de pescuit din bronz, făcliI de lut, un fragment dintr-o cupă de marmoră, resturile unui apeduct și diferite obiecte de artă străveche.

De o mare valoare istorică este un basorelief de marmoră — o lespede dreptunghiulară de 154 × 92 cm. Pe el se găsesc înfățișate mai multe figuri omenești, executate de o mînă de maestru. Studii amănunțite efectuate asupra acestui oraș submarin arată că în aceste locuri se găseau centre de veche civilizație gruzină.

NOI SOIURI DE FLOAREA SOARELUI

Cunoscutul selecționer sovietic, acad. V. Pustovoit, distins cu premiul Lenin, împreună cu alți oameni de știință, a creat noi soiuri de floarea-soarelui. S-a obținut astfel o sămînță de floarea-soarelui, care conține 52,7 la sută ulei. Soiurile „Smena" și „Peredovik" dau pe loturile experimentale cîte 3000—3500 kg. sămînță la hectar.

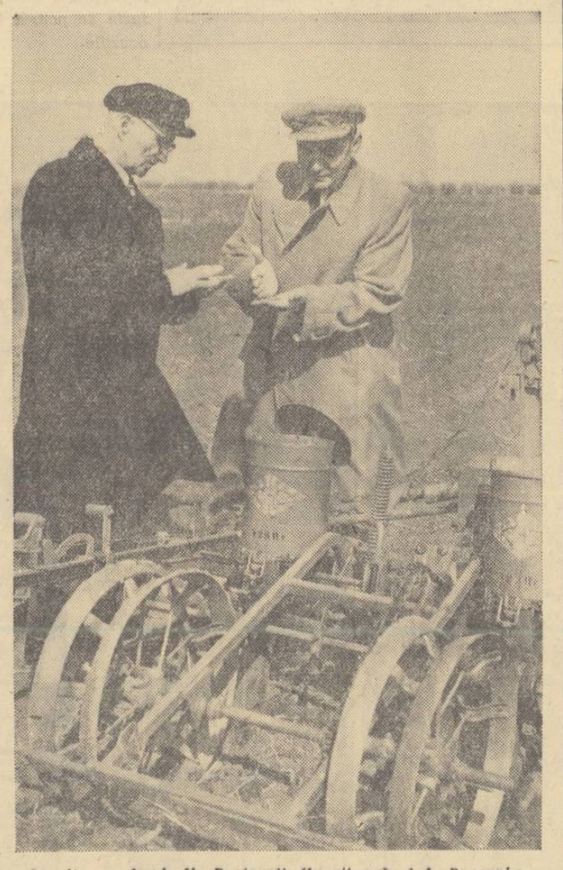

In clișeu: Acad. V. Pustovoit (la stînga) și A. Pancenko, director-adjunct al Institutului unional de cercetări pentru culturile oleaginoase, la semănarea floarei-soarelui.

„Reflexe condiționate" la plante

B. Karmanov, colaborator al Institutului de Agrofizică din U.R.S.S., a elaborat recent o serie de dispozitive pe bază de semiconductori, pentru determinarea temperaturii și umidității aerului.

Folosind aceste dispozitive, el a descoperit ceva ce ar putea fi calificat „reflexe condiționate" ale plantelor, sau formarea unor „deprinderi" ale acestora. Cu ajutorul dispozitivelor, planta aclanșează și declanșează iluminarea atunci cînd lucrul acesta îl reclamă procesele interne care au loc în interiorul plantei. In felul acesta planta își „alege" singură condițiile optime de iluminare.

Albumina vie are proprietăți magnetice

Albumina vie are proprietăți fizice foarte asemănătoare cu acelea ale metalelor și feritelor, elemente care joacă un rol deosebit de important în construcția „creierelor electronice".

Această interesantă constatare a fost făcută de către cercetătorul sovietic dr. Lew Blumenfeld, din laboratorul profesorului Semionov, (laureat al Premiului Nobel pentru chimie).

Cu ajutorul unor aparate ultrasensibile, omul de știință a reușit să dovedească existența proprietăților magnetice, în special la țesuturile tinere — cu creștere rapidă — la țesuturile creierului și ale măduvei oaselor. La preparatele artificiale, în schimb, aceste caracteristici apar într-o măsură mult mai redusă.

In molecula albuminei vii, poate fi observat un nor, care conține pînă la 10.000 de electroni liberi. Această descoperire permite să se tragă concluzia că între procesul înregistrării pe o bandă de magnetofon și „memoria" substanțelor vii există o anumită similitudine.

Sfaturi

MODĂ

Cosmetică

GOSPODĂRIE

E O PLACERE SA FI ȘI GOSPODINA

Țara Sovietică se găsește în perioada construcției desfășurate a comunismului. În munca avîntată de făurire a comunismului, femeia sovietică, cetățean liber cu depline drepturi politice, economice și sociale, este un părtaș demn și entuziast la această măreață luptă. Ea muncește cu dragoste și pricepere în fabrici și uzine, pe ogoare sau în laboratoare. Ea conduce și treburile obștești ca aleasă a poporului, ea educă generațiile noi, de la catedră sau în cămine. Realizarea egalității în drepturi a femeii este una din marile cuceriri de care se bucură femeile din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară.

Dar femeia e și soție, e și mamă. Femeii sovietice îi place să-și îngrijească interiorul, să-l înfrumusețeze, dacă nu să gătească, cel puțin să aranjeze masa pentru familia ei, soț și copii.

În rîndurile de mai jos înfățișăm unele din bunurile de uz casnic, gospodăresc, produse în cantități mari de nenumărate întreprinderi sovietice și care o ajută pe femeia sovietică în munca ei de gospodină. Trebuie amintit un amănunt mic dar foarte semnificativ. Pe lîngă marile întreprinderi din Moscova, și nu numai din Capitală funcționează secții pentru producerea articolelor de larg consum. Recenta hotărîre cu privire la sporirea producției, lărgirea sortimentului și îmbunătățirea calității mărfurilor cu destinație cultural-socială și de uz gospodăresc, care se și traduce în viață, va aduce în rețeaua comercială imense cantități de produse de acest fel.

Fotografia noastră înfățișează „combina de bucătărie", un adevărat agregat constituit din mai multe aparate cu cele mai diferite destinații practice cum ar fi: mașina de tocat carne (A), mașina de curățat cartofi (B), malaxor pentru cocă (C) rișniță de cafea (D) și alte ustensile practice.

Prin urmare, atunci cînd femeia sovietică nu dorește să mănînce în oraș, nu vrea să ia pentru acasă mîncare gătită sau semifabricate culinare de la nenumăratele magazine alimentare specializate sau de la bucătăria blocului, ea găsește singură și avînd un asemenea „dichis" poate spune „e o plăcere să fii gospodină".

Mașina electrică de spălat rufe (E) a spălat toate rufele. „Conștiincioasă" și „vrednică" mașina electrică a făcut treabă bună, a spălat, a clătit, a stors rufele. După uscare, rufele sînt călcate cu fierul electric care dispune de un regulator de căldură (în funcție de natura țesăturii) și de un dispozitiv de aburi.

Am enumerat numai cîteva din obiectele de larg consum ce stau la dispoziția femeilor sovietice. Ele se produc în cantități din ce în ce mai mari. Prin rețeaua largă de magazine de desfacere, prin prețul lor — ele sînt cu mult mai ieftine decît produsele similare din țările capitaliste, chiar cele mai dezvoltate — aceste bunuri sînt larg accesibile tuturor, făcînd ca munca de gospodină să nu fie o povară ci o adevărată plăcere.

Carnet pedagogic

AUTORITATEA PARINTEASCA

„Sînt cît se poate de amărîtă: copilul meu e un copil obraznic, care îmi răspunde urît și care nu mă ascultă. Mă ocup mult de el, îi vorbesc de relațiile ce trebuie să existe între părinți și copii, despre disciplină, în sfîrșit îi țiu adevărate lecții de morală. Totul e de prisos. El face ce vrea. Cînd nu mai pot suporta apelez la soțul meu, care este un om nervos, impulsiv și care reacționează cu asprime. De frica lui, Dorin face ce i se cere. Îmi dau bine seama că nici eu și nici soțul meu nu procedăm cum trebuie, că este ceva greșit în felul cum l-am educat. Care este greșeala, însă, nu-mi dau seama. Vreau să vă mai spun că la școală este un elev bun și disciplinat. Profesorii sînt mulțumiți de el. Acasă, cu noi părinții, este cu totul, altul... Ajung la concluzia că e foarte greu de crescut un copil!"

Scrisoarea aceasta am primit-o nu de mult de la o cititoare care semna atît: „Mama lui Dorin".

Te înțeleg, dragă tovarășă, că ești necăjită, dar vreau de la început să-ți spun că a educa un copil nu este o muncă atît de grea cum ți se pare dumitale. Chiar dacă în unele cazuri această muncă prezintă dificultăți mai mari, ea nu întrece puterile nici unui om, nici unui părinte. Marele pedagog sovietic Macarenco spunea: „A educa just și firesc un copil, e mult mai ușor decît a-l reeduca". Dumneata vei avea acum mult de lucru, pentru că va trebui pe de o parte să-l desveți pe copil de năravurile lui vechi, iar pe de altă parte să lupți ca să-i imprimi o nouă atitudine față de părinți.

Dorin e un copil neascultător? Dorin n-o ascultă pe mama? Dorin îl ascultă pe tata de frică, nu din convingere? De ce? Foarte simplu: pentru că dv. părinții, nu dispuneți de autoritate în fața copilului.

Autoritatea părintească nu se obține datorită vreunui talent special cum sînt înclinați să creadă unii (care pățesc cu copiii lor ceea ce ați pățit și dv. cu Dorin).

De unde provine atunci autoritatea părintească și cum se organizează ea? La toate acestea vă răspunde minunat A. S. Macarenco în „EDUCAȚIA ÎN FAMILIE" (prelegerea a II-a): Despre autoritatea părintească). În această prelegere Macarenco scoate în evidență greșelile părinților care încearcă să-și făurească autoritatea lor, bazîndu-se pe temeiuri greșite. Aceștia reușesc să-și creeze o falsă autoritate.

Ce a reușit soțul dumitale prin purtarea lui? A reușit să creeze ceea ce se numește „autoritatea asupririi". Iată ce spune Macarenco: „Dacă tatăl e veșnic supărat și se descarcă pentru orice fleac ca un trăznet, dacă la orice prilej pune mîna pe băț sau curea, aceasta se cheamă autoritatea asupririi. Ea nu educă, ci obișnuiește pe copil să se țină cît mai departe de tatăl său atît de aspru"...

Dar dumneata? Vrei să-ți capeți autoritatea moralizării de-i ții copilului adevărate predici? Tot Macarenco despre părinți ca dumneata spune: „...nesfîrșita vorbărie a părinților, pisălogeala și discuțiile lor continue nu lasă vreo urmă în conștiința copiilor. În părintele moralizator, copiii nu pot vedea nici un fel de autoritate".

Cum se capătă autoritatea adevărată? Macarenco după citeva exemple edificatoare ajunge la concluzia: „Autoritatea adevărată se bazează pe activitatea voastră de cetățeni, pe sentimentul vostru cetățenesc, pe cunoașterea vieții copilului, pe ajutorul și pe responsabilitatea ce o aveți față de educația lui".

Vă sfătuiesc, tovarășă dragă, să citiți „Educația în familie" de A. S. Macarenco. Veți găsi în ea un îndreptar prețios în munca dv. de educare a copilului.

Lili PLAIU

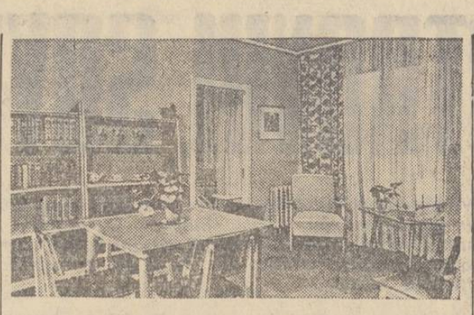

INTERIOARE

Mobilier pentru una sau două camere

În fotografiile noastre am reprodus trei camere, ale căror interioare reușesc să îmbine confortul, folosirea cît mai judicioasă și mai economică a spațiului, cu bunul gust și eleganța.

În clișeul de sus, interiorul unei camere salon-sufragerie dintr-un apartament compus din două camere și dependințe.

Foarte modern și foarte practic este mobilierul acestei camere-garsonieră. Canapeaua se transformă în pat dublu. (Fotografia din mijloc).

Iată și o altă garsonieră. Aci, printr-o draperie, se creiază un alcov.

În toate cele trei încăperi mobila folosită este modernă și face parte din producția de serie a fabricilor sovietice de mobilă.

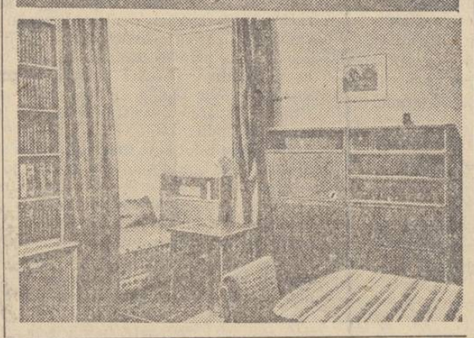

Curierul nostru

LILI M.-București: După cum vedeți, am îndeplinit chiar în numărul de față dorința dv. Articolul alăturat „E o plăcere să fii gospodină", care vorbește despre o serie de noi realizări tehnice sovietice ce ușurează munca gospodinei, răspunde primelor trei întrebări ale dv. La celelalte veți găsi răspunsuri în paginile revistei noastre în numerele următoare.

SILVIA P.-București: Vă rugăm să treceți pe la redacție, pentru a discuta asupra materialului dv. Mai sînt necesare unele rectificări. Vă așteptăm și vă mulțumim pentru materialul trimis.

COCA-Orașul Stalin: Modelele cerute de dv. le vom publica în cursul acestei luni.

MARTA-Mizil: Să vă spunem drept, situația dv. nu ni se pare de loc dificilă. Poate și pentru faptul că noi citim zilnic despre zeci de cazuri mult mai complicate. Credem că mai curînd e vorba de o complicație a lucrurilor din partea dv. Vă faceți prea multe probleme în mod inutil. Dacă prietenul dv. vine, discutați cu el, poate în cele din urmă luați și o hotărîre definitivă. Am avut impresia că el are intenții bune. Ceea ce vă putem sfătui în principal este să aveți dv. un punct de vedere mai clar, mai bine precizat.

GH. R-Uricani: Toate cele ce ne-ați scris le-ați spus și soției dv. într-o formă sau alta? Dacă da, și totuși n-au avut nici un ecou înseamnă că lucrurile nu stau prea bine. Regulile de bună cuviință, cele mai elementare, impun respect față și de o persoană străină în vîrstă dar mai ales față de mama soțului. Părerea noastră este să discutați cu ea iar pe mama dv. să o aduceți acasă. Sperăm totuși că n-o să fie atît de neînțelegătoare. Dacă nu reușiți nici de data aceasta atunci nu vă rămîne decît soluția la care v-ați gîndit și dv.

ROMICA-București: Dacă n-ar fi fetița la mijloc, lucrurile s-ar simplifica foarte mult. Poate că le-ați fi rezolvat dv. de mult. Totuși trebuie să țineți seama de faptul că fetița există. De aceea părerea noastră este să socotiți iertarea de acum ca o nouă încercare de a-l mai readuce pe drumul cel bun. Dacă și de data aceasta nu-și respectă angajamentul și nu caută o mai bună înțelegere cu dv., într-un cuvînt nu devine om de casă, înseamnă că este un viciu incorigibil cu care nu se mai poate face nimic. Acest lucru să i-l spuneți clar arătîndu-i că totul depinde de el. La acest ton ferm, trebuie discutat acum cu el.

LUMINIȚA-Cluj: Încercările dv. de a strînge relațiile cu el ar putea fi interpretate greșit. Asemenea lucruri nu corespund unei comportări demne, deși în cazul de față nu sînt făcute cu nici un fel de intenție ascunsă. Totuși e mai bine să nu dați prilej de comentare și interpretare unor oameni interesați. V-am spus aceste lucruri fiindcă sînteți prea tînără și nu aveți experiența vieții. Acestea sînt de fapt și cauzele unor probleme pe care vi le puneți dar care în realitate nu există. Nu trebuie să fiți de loc îngrijorată. Sînteți încă mult prea tînără. Mai scrieți-ne între timp.

MODA: TOAMNA 1959

Cunoscuta firmă „GUM" din Moscova, prezintă noile modele din toamna lui 1959.

Îmbrăcămintea pentru femei se distinge anul acesta printr-o mare varietate de modele. În această toamnă vestele au fost foarte apreciate, începînd cu micul bolero care ajunge pînă la jacheta lungă ce poate înlocui și mantoul. Creația Elenei Tomasevici vă prezintă un mantou trei sferturi sau șapte optimi, dintr-un lenaj buclat, de culoare bleu deschis, căptușit cu roșu, fără nasturi. (fig. nr 1) Mînecile largi sînt prinse în pliuri pe umeri. Rochia este de culoare roșie, fără mîneci, decoltată, avînd crețuri fine; este netăiată în talie, în formă conică, fiind marcată de un cordon lung. Mantoul asortat cu rochia și mănușile de aceeași culoare dă o notă de eleganță.

★

Modelul alăturat (fig. nr. 2) creație a Clarei Pobedinskaia este făcut dintr-o țesătură din semilină verde pepit. Trois-quarul este puțin lărgut în partea de jos, talia fiind strînsă de un cordon, iar ca o completare sînt aplicate două buzunare mari. Fusta dreaptă, este purtată cu o bluză gen pulover cu un mic guleraș pe gît.

O notă elegantă prezintă și costumul lucrat din țesături uni gri, cu platcă aplicată pe ambele părți. (fig. nr. 3) În partea dreaptă a jachetei este așezat un buzunar. Pantalonii sînt trei sferturi și strîmți jos. Corsajul este făcut dintr-un material în carouri de culoare orange-gris. Autoarea acestui frumos model este Ludmila Chipova.

Lidia Averianova prezintă un ansamblu dintr-un material reiat negru cu alb. (fig. nr. 4). Rochia este fără mîneci, petrecută în față, talia fiind marcată de un elastic care pleacă de la deschizătură.

Tot Lidia Averianova vă mai prezintă un distins costum format din trei piese din lenaj, de o culoare albastru aprins (fig. nr. 5). El este compus dintr-un scampolo, fustă și jachetă scurtă. Ansamblul are drept garnitură un guler de lînă alb și o tocă din același material ca și rochia garnisită cu pene albe, care îmbracă foarte bine. Scampoloul împreună cu fusta se poartă la toate ocaziile.

COAFURI

Multe tinere fete sovietice preferă să poarte părul scurt cu simple misanpliuri (fig. nr. 1 și 2).

Dar multe femei rămîn fidele tradiției rusești: păr lung, coafat sau drept, strîns într-un coc prins sus sau pe ceafă, după fizionomie (fig. nr. 3).

Această coafură (fig. nr. 4) este mai elegantă ca primele două deși este realizată tot dintr-un păr scurt.

La prima vedere ți se pare că această coafură (fig. nr. 5) nu are nimic nou. Dar uitați-vă atent și veți vedea că părul este mai lung, iar misanpliurile mai simple și mai pronunțate. Forma acestei coafuri este mai rotunjită.

În luna iunie a acestui an, 426 de coafori s-au întîlnit într-un club la Moscova. Sute de femei printre care se găseau muncitoare, funcționare, studente, etc. au putut să aprecieze arta de a coafa. Ele au rămas într-adevăr mulțumite de ceea ce au văzut. (fig. nr. 6).

Fotografii: M. GANKIN

Ce gătim? Cum gătim?

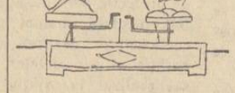

Borș ucrainean

Cantități: 500 gr. carne, 400 gr. varză, 250 gr. sfeclă, 400 gr. cartofi, 250 gr. de zarzavat și ceapă, 20 gr. slănină de porc, sare, piper, usturoi, oțet, verdeață și zahăr după gust.

Se fierbe bine carnea; separat se toacă mărunt sfecla, se presară cu sare, se amestecă cu puțin oțet și cu grăsimea luată de la supa de carne. La aceasta se adaugă jumătate pahar de bulion, puțin zahăr. Amestecul acesta se călește puțin. Zarzavatul de supă și ceapa se taie în bucăți mici care se prăjesc în untdelemn.

În supa de carne fiartă la început se pun cuburi mici de cartofi, și varză tăiată fin. Se fierbe timp de 10—15 minute. După aceea se adaugă sfecla, zarzavatul de supă, ceapa, pregătite după cum am arătat și puțină făină de grîu, se mai lasă să fiarbă încă 5 minute. Se adaugă slănină prăjită cu puțin usturoi, piper. Se lasă să mai fiarbă 20—25 de minute.

Cînd e gata, se drege cu smîntînă și se presară puțin leuștean.

Saşlîk

Pentru prepararea saşlîkului este nevoie de 500 gr carne de porc, sau batal, 120 gr slănină, o lingură de untură de porc, topită, două linguri untdelemn, ceapă, piper, sare.

Se taie carnea în bucăți mai mari care se bagă pe un bețișor cu mici bucăți de slănină. Trebuie să avem grijă ca de o parte și de alta a bețișorului să fie cîte o bucată de carne. Se pune sare și se prăjește în untură topită în tigaia bine încinsă.

Saşlîkul pregătit se stropește cu puțin untdelemn.